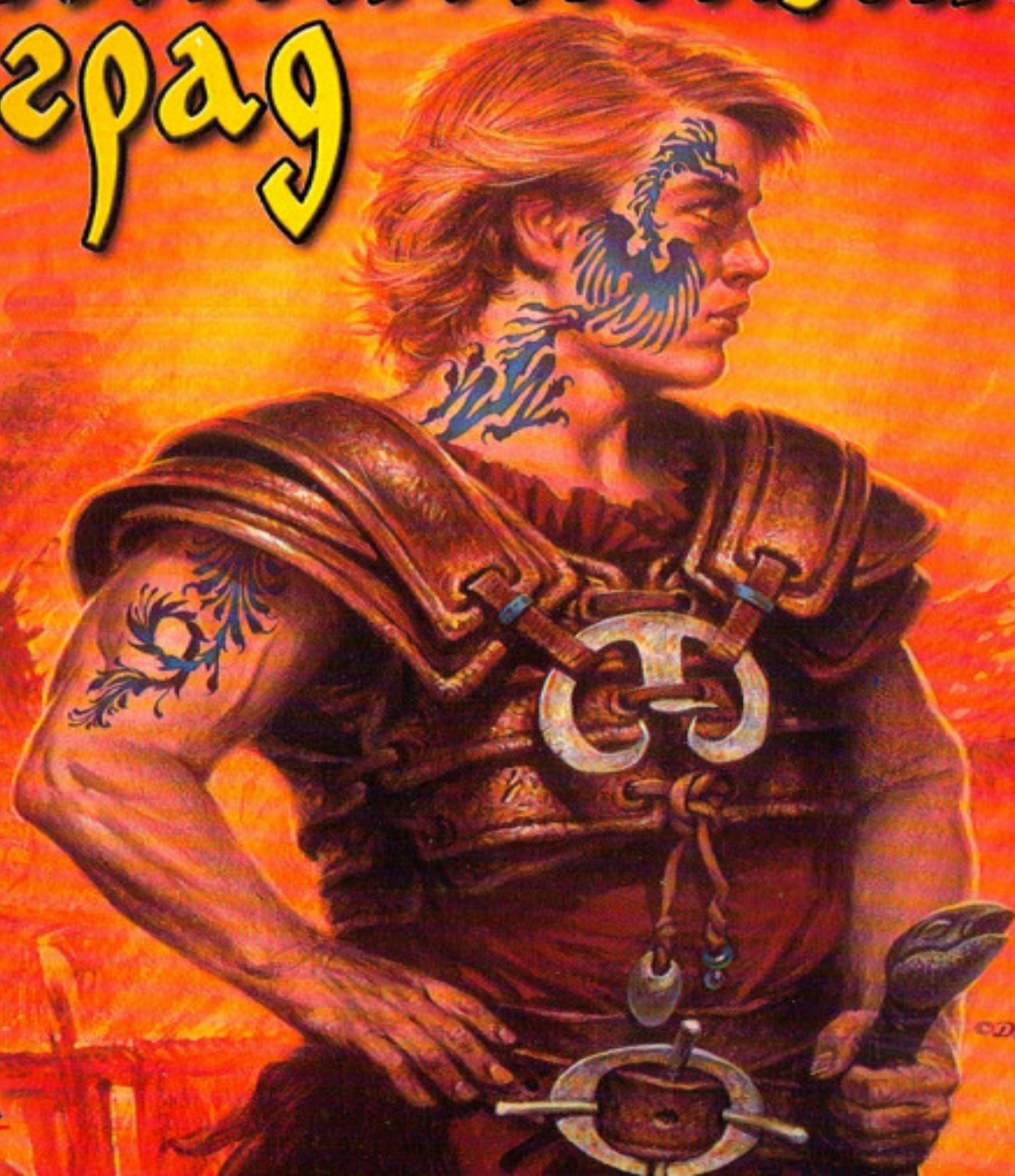

ЛАРИ ДЖЕРИ

НИВЪН ПУРНЕЛ

Изпепеленият град

ера & co

ЛАРИ НИВЪН, ДЖЕРИ ПУРНЕЛ ИЗПЕПЕЛЕНИЯТ ГРАД

Превод: Марин Загорчев

chitanka.info

Лари Нивън, носител на наградите Хюго и Небюла, е известен най-вече като създател на класическата фантастика "Пръстенът свят."

Джери Пурнел е главен редактор на популярното компютърно списание БАЙТ и автор на редица научнофантастични романи.

Сега двамата обединяват таланта и въображението си и сътворяват шедевър, който съперничи на романите на Робърт Джордан и Дейвид Едингс.

ИЗПЕПЕЛЕНИЯТ ГРАД

ДРЪЗКО И ЕКЗОТИЧНО ФЕНТЪЗИ,

СВЯТ, КОЙТО НЕ СТЕ СРЕЩАЛИ ДОСЕГА

Теп Таун — древен град отпреди 12 000 години. Жестокият и своеволен бог на огъня Янгинатеп е обсебил съзнанието на хората и по негово внушение те сами подпалват града си, обзети от неконтролируема ярост.

И това се случва на всеки четири години.

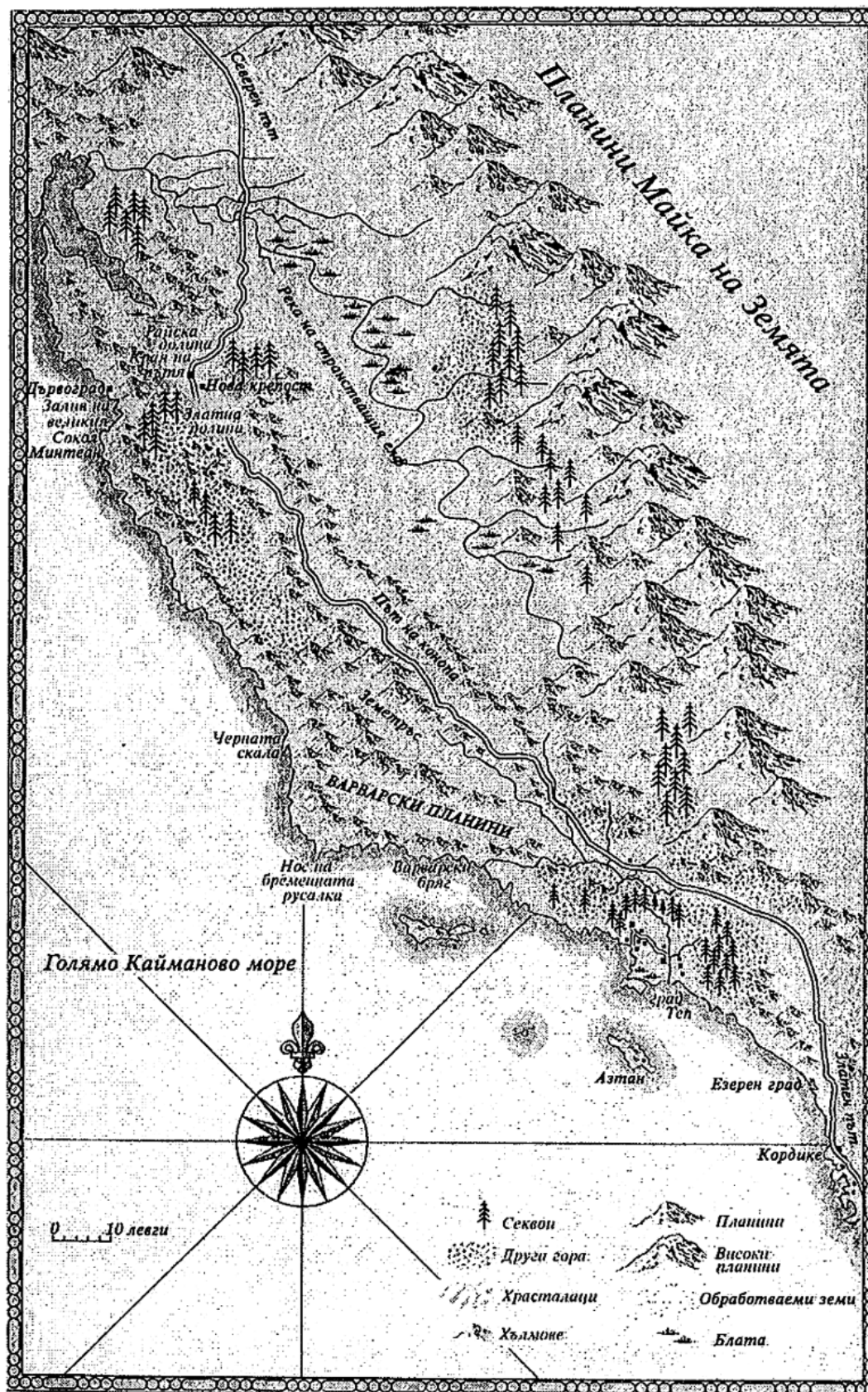
Уондъл от Твърдината мечтае завинаги да се отърве от гнева на бога и опожаряването на града. Но за да избегне проклятието, той

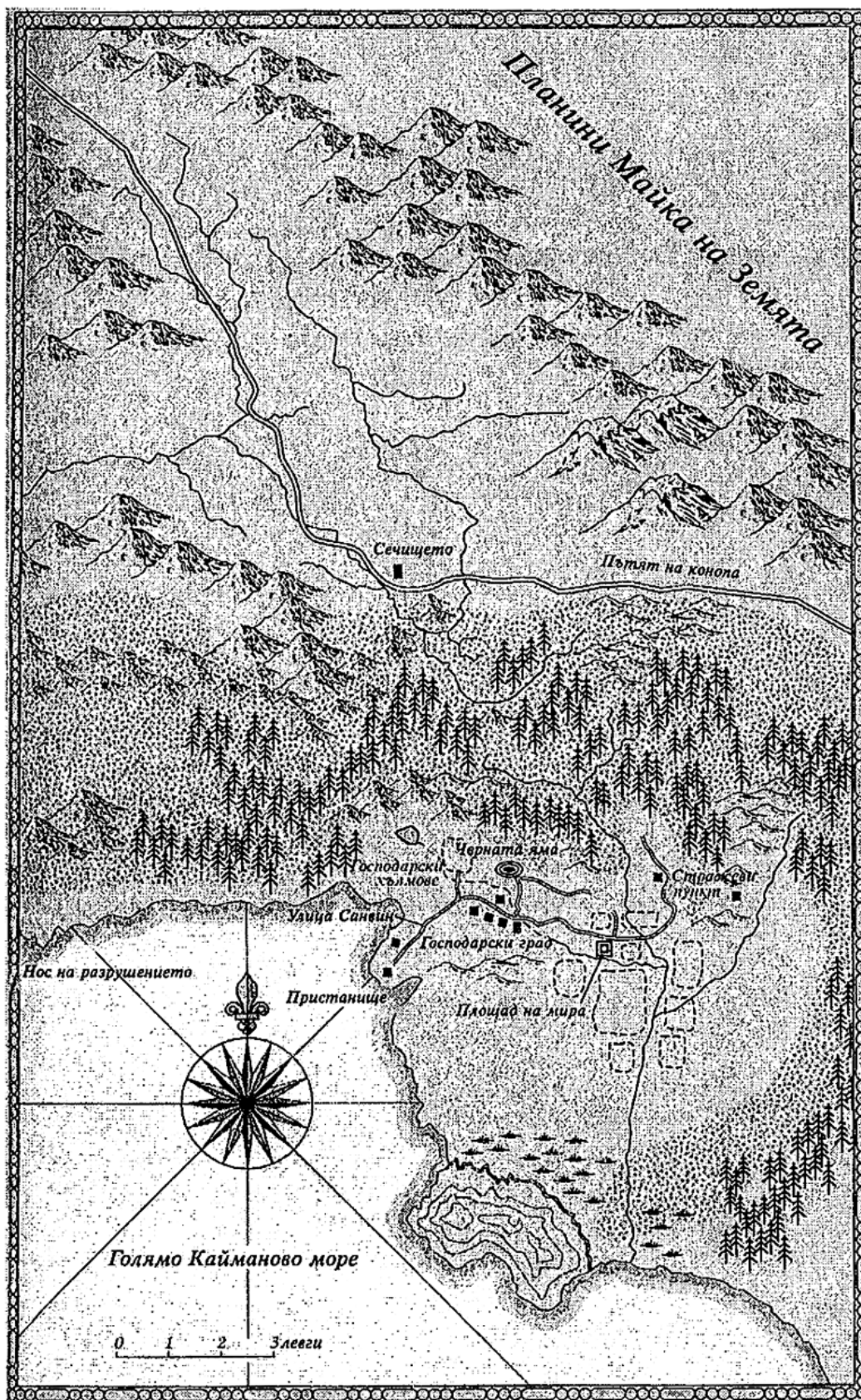
трябва да обедини усилията си със загадъчния магьосник Морт от Атлантида, който някога е убил баща му.

На Роберта и Мерилин

*Не Господ убива децата. Не съдбата ги
насича на парчета и не злата участ ги хвърля на
псетата. Правим го ние. Само ние.*

Из „Стража“ от
Алан Мур

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА

БОГОВЕ

Янгинатеп (Огненосеца)

Зуш

Койот

Бегемот

Локи

Прометей

ВЛАДЕЛЦИ

Твърдината:

Уондъл от Твърдината (Сешмарл)

Потефит — баща на Уондъл

Шастерн — по-малък брат на Уондъл

Шиг — по-малък брат на Уондъл

Стара майка — Дарграмнет

Уоншиг — по-голям полубрат на Уондъл

Ресалет — брат на бащата на Уондъл и главатар на Твърдината

Уес — момиче, горе-долу на възрастта на Уондъл

Ленорба

Винспел

Илеса — сестра на Уондъл

Томер

Тото

Трит — брат на Уондъл

Елрис

Рубин

Илтерн

Шарлата

Фритспат

„Змийски път“:

Господарят Пелзед
Геравим
Тумбантон
Тразалак
Стант Корлс
Дудигракт
Ренвилдс
Коскартин
Шинос
Братята Форигафт
Кремар
Роупенд
Чапока
Миракос
Хартанбат

От други банди:

Банш
Илтер
Алферт
Тарнисос
Илсерн — яка, едра жена
Главатарят Вултид
Идрипукт

Соколите — наричани още „Мръсните птици“, но не в тяхно присъствие

Стаксир

БЕЗРОДНИ

Криг Мелничаров
Мореплавателя
Върбица Въжеиграчова
Резбар Въжеиграчов
Колар Въжеиграчов
Ковач Мелничаров

Перуника Мелничарова
Зюмбюл Мелничарова
Опал Мелничарова
Мечтан лотос Гостилничарова

ГОСПОДАРИ

Господар главен свидетел Саморти
Господар Чандор
Господар Киринти — който се увлича по магия
Господарката Роуанда — първа дама на Господарските хълмове
Господар Джереф
Шанда
Рабли (господар Рабилард)
Господар Кинтана — по-късно става господар главен свидетел
Морт от Атлантида
Господар Киринтал Първи
Роуена
Господарката Сириси

ТЕХНИТЕ СЛУГИ

Сирана — готвачка, по-късно главна готвачка
Антанио
Бертрана (госпожица Прилепка) — гувернантка
Мироглас Водоносец

МЯСТО НА ДЕЙСТВИЕТО

Твърдината
„Змийски път“
Площада на мира
„Бича кожа“
Соколово гнездо (Соколите) — наричан най-често „Мръсна
птица“
Клина — поляна над река Еленова вода
Кондигео

Господарски град
Господарски хълмове
Росомахите
Град Теп (Димящата долина, Горящия град)
Водни демони
Улица „Санвин“ — вие се над ниските възвишения, разделящи
„Змийски път“ от пристанището
Черната яма
Атлантида
Варварските планини
Торов
Лабиринтите
Източна дъга
Пристанище „Добра ръка“
Бухалска човка
Кръглия пазар
Змийска улица
Студена вода
Улица „Чашата на мургавия“
Мъртвия град
Торонекстите
Покрива на лъва
Улица „Права“
Улица „Ъглова“

ЗЯПАЧИ

Трас Притрор
Аршур Великолепни

МОРЯЦИ

Джак Мореплавателя
Ертиарп
Манокан
Сабриолой

ВОДНИ ДУХОВЕ

Латар

ОТВЪД ТЕП

Местности:

Сечището
Пристанище Валу
Пътят на конопа
Планината на радостта
Райската долина
Скалните игли
Горман
Златната долина
Последни борове
Град Марсил
Портокалоград
Койотската бърлога
Залив на Великия сокол

Племена и други герои:

Петнистите койоти
Рордрей
Черния чайник (Дебелия чайник)
Номер трети
Номер четвърти
Хадж Орел-рибар
Рубин Орел-рибарова
Портокалов цвят
Племето на бизоните
Мирим
Самотният гарван
Голямата ръка — ковач
Хикамор
Еленчето
Планински котак

Падащата звезда
Разгонената сърна
Кривото облаче
Якия елен

КНИГА ВТОРА

Местности:

Края на пътя
Равнината на мъртвия тюлен
Гранитната буца
Дългата улица
Северния квартал
Нова крепост
Високи борове
Великата долина
Таванът на Рордрей
Планината Карлем
Домът на Уорблър
Суха земя
Далечната земя
Скалните игли
Минтерл
Замъкът Минтерл
Високите извори
Хребетът Ведасирас
Добър късмет
Жилищните квартали (ЖК-тата)
Карлем Маркъл
Нео Враселн
Трепетликите
Изворите

Пътешественици:

Уондъл Пернатата змия
Зелен камък
Чайката

Саблезъб
Вождът на Далечната земя
Летящия ястреб
Племето на вълците
Планински котак
Насешмарл птицата
Великанските птици
Люляк
Снежния връх (Снежко)
Племето на пумите
Прелетния гълъб
Тон
Цар Транимел
Глинда
Сън за летене
Бялата мълния
Човекът от Скалните игли (Катлони, Бял имел, Отшелника)
Скрита билка
Хитрата катеричка
Промъкващия се (Нечут-невидян)
Падаща звезда Въжеиграчова
Войнствен котарак Орел-рибаров
Пламтящата кула (Пламъчето)
Нахалният гущер
Падналия вълк

Завръщането:

Сакатия
Егон Форигафт
Командир Мироглас Водоносец
Господар главен свидетел Кинтана
Свидетел писар Сандри
Адз Тъкачов
Фъбгър
Рони
Херул
Огнен дар

„Глупавите зайци“
Садесп
Кожар Мелничаров
Сапфир Дърводелска
Свабот
Риблей от „Глупавите зайци“
Хеджак
Лагдрет

ПРЕДГОВОР

На земята е имало огън и преди идването на бога на пламъците. Винаги е имало огън. Янгинатеп донесе на хората лудост. Децата на Янгинатеп продължават да си играят с огъня дори след като се опарят.

Това бе играта на Янгинатеп, тогава и за незапомнени времена след това. Един по-велик бог обаче донесе голям мраз и игото на Янгинатеп стана вечно. В ледения север хората не можеха да оцелеят, ако богът на пламъците не направи някого от тях свой избраник.

Предпазливите мъже и жени никога не се опарваха два пъти, но семействата им умираха от студ. Някой трябваше да поддържа огъня през ужасните зими. Дванайсет хиляди години преди раждането на Христа, когато повечето богове бяха забравени и магията изчезваше от света, дарът на Янгинатеп остана.

КНИГА ПЪРВА
УОНДЪЛ ОТ ТВЪРДИНАТА

ЧАСТ ПЪРВА

ДЕТСТВО

1.

Опожариха града, когато Уондъл от Твърдината беше на две години, после пак, когато бе на седем.

На седем той виждаше и разбираше повече неща. Жените и децата изчакаха на двора един ден и една нощ, и още един ден. През деня небето бе черно и червено. През нощта блестеше в червено и оранжево, ослепително и странно. Хамбарът от другата страна на улицата изгоря като огромна факла. Сенките на непознати, които се опитваха да овладеят огъня, сякаш танцуваха.

Мъжете от Твърдината се прибраха със събраното: мидени черупки, дрехи, кухненски съдове, накити, магически предмети, казан, който се загревал сам. Възбудата бе заразителна. Мъже и жени се съвкупяваха и се бореха.

И Потефит отново излезе с Ресалет, но само Ресалет се върна.

По-късно Уондъл отиде с други момчета да гледа как дърварите секат секвой за новите постройки.

* * *

Гората обгръщаше града Теп като ръка. Разказваха се най-различни истории, но никой не искаше да каже на Уондъл какво има зад онези секвой, толкова дебели, че приличаха на колони, крепящи небето, всяка от тях достатъчно голяма, за да даде материал за построяването на дузина къщи. Огромните дървета растяха на значителни разстояния едно от друго, всяко пазеше територията си. Около ствола на всяка секвоя избуяваха по-ниски растения като свирепа войска.

Войска с много оръжия. Някои растения пробощаха с мечове; други имаха шипове, за да могат семената им да се захващат за косата или за кожата; трети криеха отрови; четвърти се опитваха да шибнат децата през лицата с клоните си.

Дърварите носеха брадви и секачи — дълги пръти с остриета на върха. С кожените си ризници и дървените си маски почти не приличаха на хора. Със секачите отрязваха корените на бодливите и отровните растения и ги избутваха встрани, докато високата секвоя остане беззащитна.

Сетне се покланяха пред нея.

След това започваха да секат в основата ѝ, докато не падне с огромно величие и тътен като от края на света.

Като че ли никога не забелязваха, че цяла тълпа хлапета ги наблюдават. Гората криеше опасности за градските деца, но дърварите не бяха сред тях. Ако го хванат, че шпионира в града, човек можеше да се нарече късметлия, ако се измъкне без счупени кости. Шпионирането на дърварите бе много по-безопасно.

* * *

Една сутрин Банш и Илтер се допряха до една лиана.

Банш започна да се чеше, след него и Илтер; сетне по ръката на Илтер се появила мехури и тя изведнъж стана по-дебела от крака му. Ръката на Банш и ухото, което беше разчесал, се подува жестоко. Илтер падна на земята, цялото му тяло започна да се подува, не му достигаше въздух.

Шастерн изкрещя и побягна, преди Уондъл да успее да го хване. Блъсна се в едно растение с листа, остри като мечове и след няколко крачки се забави, спря и се обърна към Уондъл, сякаш да попита: „Какво да правя сега?“ Кожените му дрехи бяха разрязани на гърдите и лявата ръка, през прорезите се процеждаше кръв.

Гората не беше недостъпна. Имаше шипове и отровни растения, но също и открити пространства. Ако се придържаше към тях, човек можеше да мине безпрепятствено... поне така изглеждаше... на пръв поглед. И сега децата направиха точно така, разпръснаха се, избягаха.

Уондъл обаче хвана пищящия Шастерн за разкъравената китка и го повлече към дървосекачите, защото Шастерн беше по-малкият му брат, защото мъжете бяха най-близо, защото някой можеше да помогне на разплаканото дете.

Дърварите ги видяха — видяха ги и им обърнаха гръб. Един от тях обаче остави брадвата си и се затича към детето на зиг-заг, избягвайки... какво? Острите растения, някакви цветове...

Шастерн млъкна под строгия поглед на дърваря. Мъжът свали кожените дрехи на момчето и стегна раните му с ивици чист плат. Уондъл се опита да му каже за другите деца.

Дърварят вдигна очи:

— Кой си ти, момче?

— Уондъл от „Змийски път“.

Никой не казваше фамилното си име.

— Аз съм Криг Мелничаров. Колко...

Уондъл дори не го изчака да довърши:

— Двайсетина сме.

— Всички ли имат... — мъжът потупа кожените дрехи на Шастерн — ... ризници?

— Само някои.

Криг взе парче плат, една кожена манерка, някои други неща. Един от мъжете изкрещя гневно, избягвайки погледите на децата:

— Криг, какво се занимаваш с тези запъртъци? Имаме работа да вършим!

Той не му обърна внимание и тръгна по пътеката, която му посочи Уондъл.

Имаше няколко ранени деца, разпръснати из гората. Криг се зае с тях. Отначало Уондъл недоумяваше защо другите дървари не искат да им помогнат.

* * *

Уондъл заведе Шастерн у дома през „Мръсни птици“, за да избегне територията на „Бича кожа“. В „Мръсни птици“ ги пресрещнаха двама млади владетели.

Уондъл им показва три ярки бели цветчета, увити в едно парцалче. Като внимаваше да не ги докосне, подаде по едно на двете момчета и прибра другото.

Момчетата вдишаха силния аромат на цветята.

— Много е приятен. Какво още ще ни дадеш?

— Нищо, братко Соколе. — „Мръсните птици“ обичаха да ги наричат Соколи. — Сега идете да измиете ръцете и лицата си. Измийте ги добре, ако не искате да се подуете като пъпеша. Ние трябва да вървим.

Соколите се престориха, че им е смешно, но все пак отидоха към чешмата. Уондъл и Шастерн притичаха през „Мръсни птици“ към „Змийски път“. Териториите на различните банди бяха означени с емблеми по стените, но той би познал „Змийски път“ и без тях. Тук по улиците нямаше толкова много боклук и изгорелите къщи се възстановяваха по-бързо.

Твърдината представляваше триетажна сива каменна постройка. Две по-големи момчета играеха с ножове пред самата врата. Вътре чичо Тото спеше в коридора, наложи се да го прескочи, за да влезе. Уондъл се опита да се промъкне покрай него.

— Хей? Уондъл, момко. Как е? — Тото огледа Шастерн, забеляза кървавите превръзки и поклати глава. — Лоша работа. Какво става?

— Шастерн има нужда от помощ.

— Виждам. Какво се е случило?

Уондъл се опита да се измъкне, без да отговори, но не успя. Чичо Тото искаше да чуе цялата история, а Шастерн беше изгубил твърде много кръв. Уондъл закрещя. Тото вдигна юмрук. Уондъл повлече брат си нагоре по стълбите. Една от сестрите му миеше зеленчуци за вечеря, тя също се развика. Други жени нададоха писъци. Тото изпсува и ги остави на мира.

Майка им не беше вкъщи. Стара майка — Дарграмнет, ако говориш за нея пред непознати, — изпрати Уоншиг да извести родителите на Банш. Сложи Шастерн да легне в стаята на майка им и остана с него, докато заспи. Сетне слезе в просторното главно помещение на Твърдината и седна в голямото си кресло. В тази стая често се събираха мъже. Обикновено бяха в добро настроение, но понякога се караха и се биеха. Децата бързо се научаваха да се крият в по-малките помещения, да се държат за полите на жените или да си

намират работа навън. Тази вечер Дарграмнет помоли мъжете да помогнат за ранените деца и те всички излязоха. Така тя остана сама с Уондъл.

— Те не искаха да ни помогнат — захленчи той. — Само един, Криг Мелничаров. Можехме да спасим Илтер — за Банш беше прекалено късно, но можехме да спасим Илтер, само да бяха помогнали.

Стара майка кимна и го погали:

— Не, разбира се, че няма да помогнат. Не и сега. Когато бях момиче, всички си помагахме. Не само роднините, не само владелците. — Тя се усмихна леко, сякаш виждаше хубави неща, които момчето не забелязваше. — Мъжете си стояха у дома. Майките учеха момчетата, мъжете обучаваха момчетата и нямаше толкова боеве.

— Дори и пожари?

— Клади. Правехме клади в чест на Янгинатеп и той ни помагаше. Прокълнати къщи, места на болести и убийства, тях изгаряхме. Тогава знаехме как да почитаме Янгинатеп. Когато бях момиче, имаше магьосници, истински магьосници.

— Потевит беше убит от магьосник.

— Шшш. Стореното — сторено. За пожара не се мисли.

— А богът на огъня?

— Янгинатеп спи. Когато бях момиче, той беше по-силен. Тогава в Господарския град имаше истински магьосници и те правеха истински магии.

— Там ли живеят господарите?

— Не, господарите живеят на Господарските хълмове. Това са възвишенията от другата страна на Черната яма, почти на самия бряг на морето. — Стара майка се усмихна отново. — Това място наистина е красиво. Едно време ходехме там.

Той се замисли за най-красивите места, които бе виждал. Площадът на мира, когато безродните го почистят и издигнат шатрите си. Цветният пазар, където не му беше разрешено да ходи. По-голямата част на града бе пълна с боклук, с криви улички, съборетини и големи постройки, които за момента бяха солидни, но скоро щяха да се разпаднат. Не като Твърдината. Твърдината бе каменна, огромна, с градини върху покрива. Дарграмнет караше жените и децата да я поддържат чиста, дори натякваше на мъжете, докато не поправят

покрива или някое счупено стъпало. В Твърдината имаше ред и това я правеше красива за Уондъл.

Той се опита да си представи друга подредена постройка, по-голяма от Твърдината. Може би имаше такива, но сигурно бяха твърде далеч.

— Не ви ли отнемаше много време да стигнете? — попита.

— Не, тръгнахме с каруцата сутринта и се връщаме същата вечер. Понякога господарите идваха в града. Сядаха на Площада на мира и ни изслушваха.

— Какво е господар, Стара майко?

— Какъв си ми любознателен. И храбър. — Тя отново го погали. — Господарите са ни показали пътя насам, когато бащата на дядо ми е бил млад. Преди това народът ни е водил скитнически живот. Дядо ти ми е разказвал, че живеели във фургони и постоянно били на път.

— Дядо ли?

— Бащата на майка ти.

— Ама... тя откъде знае, че ѝ е баща? — попита Уондъл.

Той знаеше, че Потифит му е баща, но не можеше да е сигурен. Не толкова сигурен, колкото изглеждаше Стара майка.

Тя като че се ядоса за момент, но скоро изражението ѝ стана по-меко.

— Тя е сигурна, защото аз съм сигурна — отговори. — С дядо ти сме живели дълго време заедно, много години, докато не го убиха, и той е баща на всичките ми деца.

На Уондъл му се искаше да попита как може да е сигурна в това, но се страхуваше да не я разгневи отново. Имаше много неща, за които не биваше да се говори.

— Той живял ли е във фургон? — попита момчето.

— Може би. А може би неговият дядо. Вече съм забравила повечето истории. Разказвах ги на майка ти, но тя не искаше да слуша.

— Аз ще слушам, Стара майко — увери я Уондъл.

Тя прокара пръсти през току-що измитата му коса. Беше измила главите на Уондъл и Шастерн с тридневна вода и когато Ресалет ѝ каза нещо накриво, тя се разкрещя, докато не го прогони от Твърдината.

— Добре. Някой трябва да помни.

— Какво правят господарите?

— Показват ни разни неща, дават ни други, казват ни какви са законите. Не виждам много от тях в последно време. Преди идваха често в Теп. Спомням си, когато бяхме млади — избраха дядо ти да говори от името на Твърдината пред господарите. Толкова бях горда. И господарите водеха магьосници, които предизвикваха дъжд, правеха магии за плодородие на градините. — Стара майка отново се усмихна замечтано. — Всичко растеше по-добре; хората си помагаха. Толкова се гордея с теб, Уондъл; ти не изостави брат си в беда, остана да му помогнеш.

Тя го погали, както сестрите му галеха котката. Уондъл едва се сдържа да не замърка.

Скоро след това задрямва. Замисли се за историите на Стара майка и се почуди доколко са верни. Не си спомняше някой да е помагал на някого, ако не са близки роднини. Защо по времето, когато Стара майка е била млада, да е било различно? И възможно ли бе отново да стане така?

Той обаче бе едва на седем и котката си играеше с едно кълбо прежда. Уондъл слезе от скута на Стара майка, за да погледа.

* * *

Банш и Илтер умряха. Шастерн оцеля, но му останаха белези. След години хората си мислеха, че са от битка.

* * *

Уондъл наблюдаваше как възстановяват града след пожара. Отново се издигаха магазини и кантори, евтини дървени постройки покрай криволичещите улици. Безродните не бяха добри строители.

Повредените водопроводи се възстановяваха. Домовете на убитите (пребити до смърт, изгорени живи или заклани от владелците) оставаха да пустеят дълго време. Всички гладуваха, докато господарите и безродните не прокараха отново вода.

Останалите деца не искаха да се връщат в гората. Предпочитаха да шпионират в града, не желяха да виждат ужасните растения в

пущинака. Уондъл обаче обожаваше гората. Постоянно скиташе из нея. Това не се харесваше много на майка му, но той и без това не я виждаше често. Стара майка само го предупреждаваше да внимава.

Старият Ресалет я чу веднъж. Оттогава избухваше в смях всеки път, когато Уондъл излизаше от Твърдината с кожени дрехи и маска.

Уондъл ходеше сам. Винаги следваше дърварските пътеки и това правеше пътя му малко по-безопасен. Криг Мелничаров го учеше на все повече неща и гората вече не му се струваше толкова страшна.

Всички храсти бяха опасни, но туфите около дърветата бяха особено агресивни. Бащата на Криг му беше казвал, че едно време е било още по-зле: хората постепенно обуздали растенията. Имаше зорници и бронирани храсти с листа като кинжали, владелски целувки и господарски целувки с още по-дълги остриета, привидно безобидни лиани, цветя и храсти, които носеха общото название „докосни ме“ и имаха червени или червено-зелени листа с по пет шипа.

Отровните растения изглеждаха различно от докосни ме. Всяко можеше едновременно да има шипове и да е отровно. Копривите имаха хиляди власинки по листата си, които пареха кожата. Дърварите режеха храстите зорници и цветята докосни ме с остриета, прикрепени на дълги прътове. Единствената защита срещу господарските камшици бе маската.

Дърварите познаваха плодни растения, които децата не бяха виждали.

— Тези жълти ябълки искат да ги изядеш — обясняваше Криг, — така че след ден-два семената им да са на друго място и от тях да израснат други дръвчета. От тези червени храсти на смъртта обаче стой настрана, не се доближавай, защото ако дойдеш прекалено близо до тях, няма да се сдържиш и ще изядеш плодчетата им.

— Магия, а?

— Да. А са отровни. Искат да умреш и семената им да останат в корема ти за тор.

Една влажна утрин след гръмотевична буря дърварите видяха дим в небето.

— Това градът ли е? — попита Уондъл.

— Не, идва от гората. От територията на Росомахите е. Ще изгасне — увери го Криг. — Винаги изгасват. Понякога се натъкваме на изгорели участъци, големи колкото един квартал.

— Огънят събужда Янгинатеп — предположи момчето. — И Янгинатеп взима пламъците за себе си. И така нататък...

Вместо да потвърди обаче, Криг се усмихна снизходително.

Другите дървари не вярваха, но...

— Криг, и ти ли не вярваш в Янгинатеп?

— Всъщност не. Някои магии действат, тук в гората, но в града?... Богове и магии, много се говори за тях, но почти никой не ги е виждал.

— Потефит е бил убит от магьосник!

Криг Мелничаров вдигна рамене.

Уондъл едва сдържаше сълзите си. Потефит бе изчезнал в пожара само преди десет седмици. Потефит беше неговият баща! Такива неща обаче не се казваха пред чужди хора. Уондъл потърси по-добри аргументи:

— Вие се покланяте пред секвоите, преди да ги отсечете. Виждал съм ви. Това не е ли магия?

— Да, е... защо да рискуваме? Защо зорниците, лавровите камшици, растенията докосни ме и свирепите юлии защитават секвоите?

— Като стражи — каза Уондъл, спомняйки си момчетата и мъжете, които пазеха Твърдината.

— Може би растенията са сключили някаква сделка — засмя се Криг.

Стара майка му беше разказвала за това. Янгинатеп завел предците на Уондъл при господарите и те ги превели през гората до Димящата долина, където победили безродните и построили града Теп. Семената на секвоите не пониквали, ако не минат през огъня. Тези дървета със сигурност принадлежаха на бога на пламъците!

Криг Мелничаров обаче просто не разбираше.

Тази сутрин отсякоха една огромна секвоя, без да обръщат внимание на дима на североизток. Уондъл им носеше вода от близкия поток. Дърварите вече бяха свикнали с него. Наричаха го Запъртъка.

Когато слънцето се издигна право над главите им, спряха за обяд.

Криг Мелничаров винаги разделяше храната си с него. Уондъл бе успял да вземе малко сирене от кухнята на Твърдината. Криг носеше пушен заек.

— Колко дървета трябва, за да се възстанови целият град? — поинтересува се Уондъл.

Двама дървари го чува и се засмяха.

— Градът никога не изгаря целият — отвърна Криг. — Никой не би оцелял след такъв пожар, Уондъл. Двайсет-трийсет магазини и къщи, няколко квартала, след това престават да палят.

Мъжете от Твърдината разправяха, че опожарявали целия град, и децата им вярваха.

Друг дървар се обади:

— Ще отсечем още три дървета. Няма да са ни необходими и четирите, ако господарят Киринти не поиска да пристрои още едно крило към двореца си. Момче, помниш ли първия си пожар?

— Слабо. Бях само на две години тогава. — Уондъл се замисли. — Мъжете се държаха странно. Ако някое дете се приближи прекалено много, внезапно се нахвърляха върху него. Крещяха много и жените им отговаряха. Жените се опитваха да ги държат настрана от нас. Един следобед настъпи страшна суматоха. Навсякъде се чуваха крясъци, стана много горещо, задимено и светло. Всички жени се събраха с нас на втория етаж. Носеха се различни миризми — не само на дим, а и на неща, от които ти се повръща, като от лаборатория на алхимик. Мъжете носеха одеяла, мебели, мидени черупки, чаши и чинии, странни неща за ядене. И след това всичко утихна.

Уондъл замълча. Дърварите го гледаха като... като враг. Криг не го поглеждаше.

2.

Светът около Уондъл се беше променил, а той изобщо не бе забелязал.

Всичките му братя и братовчеди сякаш бяха изчезнали. Повечето момичета и жени си стояха у дома, но на Майчин ден всеки месец излизаха по площадите, където господарски люде им раздаваха храна, дрехи и мидени черупки, подаръци от господарите. На този и на следващия ден наоколо винаги се навъртаха мъже. После едни си тръгваха, а други оставаха.

Момчетата обаче се появяваха само за да се нахранят и да спят.

Един следобед Уондъл последва неколцина братовчеди.

Както в гората, той се гордееше, че не го забелязват. Беше изминал четири преки, преди четири други момчета да го спрат. Бяха го пребили почти до безсъзнание, преди Шастерн да се обърне, да го забележи и да му се притече на помощ.

Шастерн показва татуировките на ръцете си. Веднъж Уондъл го беше питал за тях, но той не му бе отговорил. Татуировките се сливаха с жестоките белези от приключението на Шастерн в гората, но много от братовчедите му също бяха изрисувани. Той никога не би посмял да ги разпитва за това. Уондъл не чу много добре какво говори Шастерн на другите момчета, но непознатите го пуснаха и братовчедите го занесоха у дома.

Когато се събуди, всичко го болеше. Шастерн стана около обяд и го извика. Той нямаше право да издава някои тайни, но все пак можеше да му разкаже нещо...

„Змийски път“ не беше просто един квартал на града.

„Змийски път“ бяха и младежите, които го охраняваха. Тези улици принадлежаха на „Змийски път“, а останалите — на други банди. Територията им ту се увеличаваше, ту намаляваше, някои улици сменяха притежателите. Оставяха знаци по стените, за да означат владенията си.

Уондъл вече ги познаваше. Знакът на „Змийски път“ бе крив, лесен за рисуване. „Мръсните птици“ имаха надраскан набързо сокол. Шастерн му показва границата: на едната стена имаше емблемата на

„Змийски път“, на другата — полов член, обозначаващ територията на „Бича кожа“. Никой без татуировка не можеше да се разхожда из „Змийски път“, нито из „Бича кожа“ или из „Мръсни птици“, ако не принадлежеше към съответната банда. Като дете Уондъл беше скитал безпрепятствено по улиците, но на десет години човек вече не е дете.

— Ама има места без никакви знаци — възрази той.

— Това е територия на господарите. Можеш да ходиш там, докато някой от господарските люде не ти забрани. След това вече нямаш право да стъпиш там.

— Защо?

— Защото всички се страхуват от господарските люде.

— Защо? Толкова ли са силни?

— Ами, яки са, жестоки и въоръжени.

— И ходят по двама.

— Да. И ако направиш нещо лошо на някого от тях, ще дойдат още много да те търсят.

— Ами ако не знаят кой го е направил?

Шастерн вдигна рамене:

— Тогава ще дойдат още повече от тях и ще започнат да бият наред, докато някой не признае. Или докато не убием някого и не кажем, че си е признал, преди да умре. Стой настрана от господарските люде, Уондъл. От тях има полза единствено когато носят подаръци на Майчин ден.

На Уондъл му се виждаше странно с една година по-малкият му брат да се държи покровителствено.

Трябваше да говори и с Уоншиг. Уоншиг му беше батко. Уоншиг имаше татуировки, змия в паяжина на левия палец, гърмяща змия от показалеца до лакътя на дясната ръка и малко змийско око до тъгълчето на лявото си око. Следващата нощ Уоншиг го заведе в развалина, която миришеше на дим, представи по-малкия си брат на група мъже с ножове и сурови лица.

— Той има нужда от закрила — каза.

Мъжете го изгледаха мълчаливо.

Накрая един попита:

— Кой ще говори от негово име?

Уондъл бе чувал за тази процедура. Шастерн също присъстваше и сега се изправи:

— Аз.

Започна да хвали Уондъл. Как останал да му помогне, когато всички други избягали. Оправда малкото му познания за обичаите на „Змийски път“ с другите му занимания. Разказа как продължавал храбро да броди сред смъртоносните растения и да шпионира дърварите, докато никое друго момче не смеело да отиде там.

Помещението бе достатъчно голямо, за да побере петдесет и повече човека. Навън бе тъмно и единствената светлина в стаята идваше от луната, която надничаше през дупките в покрива, и от няколко факли. Факлите бяха навън, закрепени в дупки по первазите на прозорците. Янгинатеп не разрешаваше огън в затворени помещения освен при пожар. Човек можеше да си направи огнище на двора, под навес, но не и вътре и при всеки опит да бъде ограден със стени, огънят изгасваше. Уондъл не си спомняше някой да му е разказвал това. Просто го знаеше, както знаеше, че котките имат остри нокти и че момчетата трябва да стоят далеч от мъже, които пият бира.

В средата на стаята имаше голямо кресло върху ниска платформа. Беше дървено, с облегалки за ръцете и дърворезби на змии и птици. Някой безроден сигурно се беше потрудил сериозно, за да го направи, но Уондъл се съмняваше, че е много удобно, поне не колкото тапицираното кресло на Стара майка.

Висок мъж със сурово лице седна в креслото. Други трима застанаха пред него и вдигнаха дългите си ножове пред гърдите. Уондъл познаваше мъжа в креслото. Пелзед живееше в двуетажна постройка на ъгъла на един квартал от добре поддържани къщи на безродни. Имаше и двор и вътре постоянно работеха безродни.

— Дайте го тук — нареди Пелзед.

Братята на Уондъл хванаха момчето за ръцете и го довякоха пред креслото, накараха го да коленичи.

— Каква полза можем да имаме от теб? — попита Пелзед.

Шастерн понечи да заговори, но той го спря с ръка:

— Теб вече те чух. Искам да чуя него. Какво си научил от дърварите?

— Кажете нещо — прошепна тревожно Уоншиг.

Мозъкът на Уондъл заработи трескаво:

— Отровите. Научих за отровите на гората. Игли. Шипове. Камшици.

Пелзед вдигна ръка и един от мъжете пред креслото извади ножа си и удари Уондъл по рамото. Заболя го.

— Наричай го „господарю“ — заповяда мъжът.

Голите му гърди имаха истинска плетеница от белези; един започваше от бузата и изчезваше в косата му. Изглеждаше страшен.

— Господарю — каза Уондъл (никога не беше виждал господар).
— Да, господарю.

— Добре. Значи, можеш да вървиш из гората, а?

— На повечето места, господарю. Там, където ходят дърварите.

— Добре. Какво знаеш за Клина?

— Поляната над Еленовата река. — Какво искаше да чуе Пелзед?
— Дърварите никога не ходят там, господарю. Никога не съм я виждал. Говори се, че я охранявали.

— Можеш ли да ни носиш отрови? — попита Пелзед след кратка пауза.

— Да, господарю, когато им е сезонът.

— Можем ли да ги използваме срещу враговете на „Змийски път“?

Уондъл нямаше представа кои са враговете на „Змийски път“, но не смееше да попита.

— Ако са пресни, господарю.

— Какво става, ако не са пресни?

— След един ден причиняват само сърбеж. Копривата престава да напада.

— Защо?

— Не знам... — Мъжът до него вдигна ножа си. — ...
господарю.

— Ти си следотърсач и шпионин.

— Да, господарю.

— Ще шпионираш ли за нас?

Уондъл се подвоуми.

— Разбира се, че ще шпионира, господарю — обади се Шастерн.

— Изведи го, Шастерн. Изчакайте навън.

Шастерн го заведе в стая с малко прозорче, пропускащо едва-едва лунната светлина. Изчака да останат сами, преди да пусне ръката на Уондъл.

— Това е опасно, нали? — попита Уондъл.

Шастерн кимна.

— Какво ще стане сега?

— Ще те приемат. Може би.

— А ако не ме приемат?

Шастерн поклати глава:

— Ще те приемат. Господарят Пелзед не иска кръвна вражда с Твърдината.

Кръвна вражда означаваше кръв.

— Той наистина ли е господар...

— Тук да. И не го забравяй.

Когато го върнаха в залата, тя бе тъмна, само няколко свещи горяха около креслото на Пелзед. Шастерн прошепна:

— Знаех си, че ще те приемат. Сега, каквото и да стане, не викай. Ще боли.

Отново го накараха да коленичи пред Пелзед. Двама мъже се редуваха да му задават въпроси и да го удрят.

— Ние сме твоя майка и твой баща — каза Пелзед.

Някой го удари.

— Кой е баща ти? — попита някой зад него.

— Вие...

Удариха го по-силно.

— „Змийски път“ — досети се Уондъл.

— Коя е майка ти?

— „Змийски път“.

— Кой е твоят господар?

— Пелзед... Ох. Господарят Пелзед. Ох! „Змийски път“.

— Кой е господарят на „Змийски път“?

— Господарят Пелзед.

* * *

Така продължи още много време. Когато отгатваше правилния отговор, не го удряха.

— За да запомниш по-добре — казваха.

Накрая всичко свърши.

— Не можеш да се биеш — каза Пелзед. — Затова няма да си пълноправен член на бандата. Ние обаче ще се грижим за теб. Бележете го.

Накараха го да изпълне лявата си ръка и татуираха малка змия в паяжина на палеца му. Той напрегна мускули, за да намали болката.

После всеки каза по нещо хубаво за него.

* * *

След това беше лесно. Уондъл беше в безопасност извън дома, стига да се намираше на територията на „Змийски път“. Уоншиг го предупреди да не носи нож, докато не се научи да го използва. Това можеше да се сметне за предизвикателство.

Той не знаеше правилата, но наблюдаваше и се учеше.

На едно място се издигаха черни скелети на постройки.

Овъглените останки се бяха сринали и сега ги разчистваха. Уондъл и неколцина други наблюдаваха от мазето на една къща, чийто ред все още не беше дошъл. Безродните издигаха секвиеви греди, за да сглобят скелета на новата сграда. Четири нови магазина вече бяха готови.

Безродните се различаваха по цвета на кожата, по закръглените уши и острите носове; това обаче не бяха сигурни признаци. По-лесно се преценяваше по дрехите или имената им.

На безродните не беше разрешено да носят владелски прически и пъстри дрехи. При официални случаи тези мъже носеха въженце около врата като символ на подчинението си. Крыщаваха ги на предмети или професии и при представяне казваха фамилните си имена, докато владелците никога не го правеха.

За събирането имаше неписани правила. В отделни случаи човек имаше право да поиска храна и пари от безродните. Това можеше да се прави само от мъж и жена заедно. Безродните, възстановяващи обгорените къщи, не гледаха на владелските мъже и момчета с добро око. Докато събираха, владелците трябваше да внимават да не бъдат забелязани от безродните, които продаваха в магазини или от фургони. Безродните нямаха никакви права, но господарите имаха права над тях.

Безродните вършеха цялата работа. Шиеха дрехи, отглеждаха растения и животни, правеха полезни сечива, транспортираха всичко. Плетяха въжета за износ. Добиваха влакна от конопа, който растеше по запустелите парцели или около мътните потоци, изпълняващи функцията на канавки и отходни канали. Строяха. Поддържаха улиците, водопроводите, изхвърляха боклука. Когато нещо не вървеше, вината падаше върху тях. Само безродните плащаха данъци, а данък бе всичко, което поискат владелците, освен ако господарите не кажат друго. Човек обаче трябваше да знае какво да взима. Безродните не можеха да дадат повече, отколкото имаха. Така казваше Стара майка.

Изведнъж всичко стана толкова ясно и смущаващо. Дърварите бяха безродни! Разбира се, че няма да помогнат на едно владелско дете. Дърварите смятаха Криг Мелничаров за странен, както всички в Твърдината гледаха на Уондъл.

Уондъл се учеше от безродните! Носеше им вода, работеше като безроден!

Той престана да посещава гората.

* * *

Мъжете от „Змийски път“ прекарваха времето си на улицата. Момчетата от Твърдината също, но бащите и чичовците им много често си стояха вкъщи.

Защо?

Уондъл отиде при стария Ресалет и го попита.

Ресалет го изслуша и кимна, след това събра всички момчета и ги изведе навън. Посочи къщата, старата триетажна каменна постройка с вътрешен двор. Обясни, че била построена от безродните преди двеста години. Владелците я взели от тях.

Сградата беше голяма и просторна. Безродните вече не строяха къщи, които да траят с векове. И защо да го правят, след като всяко владелско семейство можеше да се нанесе вътре? Къщата бе минала през ръцете на други владелски фамилии, докато не попаднала при семейството на Твърдината. Можеше отново да смени собственика си, ако мъжете не стоят нащрек.

Момчетата намериха това поучение за отегчително, но го показаха пред Уондъл едва по-късно.

* * *

Майка му нямаше време за него. Винаги имаше някое ново бебе, нов мъж, ново място, което да посети, никога не обръщаше достатъчно внимание на по-големите момчета. Мъжете стояха винаги заедно. Дъвчеха тютюн и правеха планове или излизаха нощем, но не търпяха деца около себе си, повечето момчета се страхуваха от мъжете. И с основание.

Уондъл не разбираше родния си град. Другите момчета дори не забелязваха, че има нещо за разбиране, и не се стремяха да научават повече. Той можеше да задава въпроси на Стара майка, но нейните отговори звучаха странно.

— Всичко се е променило. Когато бях момиче, безродните не ни мразеха. Трудеха се с радост. Събираше се лесно. Даваха ни много неща.

— Защо?

— Защото почитахме Янгинатеп. Той се будеше често и ни закриляше.

— Безродните не мразеха ли пожарите?

— Мразеха ги, но тогава беше различно. Всичко бе организирано. Изпепелявахме само необитаеми къщи и мостове, които бяха пред срутване. Всеки носеше по нещо за кладите. Безродни, владетци, всички жертвахме по някой предмет за Янгинатеп. Матхоми, така ги наричахме. Господарите също идваха, както и магьосниците. Сега всичко се е променило и аз не разбирам нищо.

* * *

Той наблюдаваше и се учеше.

Варварите бяха странни хора. Имаха най-различен цвят на кожата, носове с най-различна форма; дори цветът на очите им не беше еднакъв. Говореха странни езици, ако изобщо говореха.

Някои живееха в града, независимо откъде идваха. Бяха търговци, учители, лекари, готвачи, обслужваха както безродни, така и владетели. Към тях се отнасяха като към безродни, които не са научили правилата. Речта им обикновено се разбираше. Някои наемаха стража от своя народ, други плащаха на владетелите да ги защитават. Малка част от тях се ползваха със закрилата на господарите. Това се разбираше по знаците върху магазините и домовете им.

Повечето варвари избягваха размирните места. Зяпачите обаче нарочно търсеха такива. Насилието около пожарите ги привличаше в Теп.

Момчетата, които преставаха да ходят в гората, започваха да шпионират зяпачите. Така правеше и Уондъл — гледаше наблюдаващите. Другите обаче имаха доста по-голям опит от него и той имаше много да навакхва.

Да гледа, да слуша. От някое подземие, иззад някоя стена. Зяпачите живееха в онези части на града, които бяха населени с безродни, или около пристанището, където властваха господарите. Владетелските деца понякога отиваха и на тези места. Зяпачите говореха бързо и неясно, но някои по-големи момчета твърдяха, че ги разбират.

Отначало му изглеждаха просто странни. По-късно Уондъл се научи да различава отделните раси зяпачи. Можеше да се съди по цвета на кожата, по лицата или по дрехите им. Най-белите бяха торовци, от изток. Други идваха от юг, от Кондигео. Онези, чиито носове бяха като орлови човки, бяха бегълци от Атлантида. Всеки говореше свой език и всички владееха езика на владетелите с различен акцент. Имаше и още, от места, за които Уондъл дори не беше чувал.

Членовете на „Змийски път“ наблюдаваха, сетне се събираха в руините на изгорели къщи. Питаша се едни други: „Какво можем да съберем от този?“ Понякога обаче Уондъл се замисляше: „От какво място идва този? По-интересно? Или по-възбуждащо? Или по-добре управлявано? Или търсещо нов владетел?“

3.

Когато беше на единайсет години, Уондъл попита Уоншиг:

— Къде мога да видя господар?

— Знаеш къде живее Пелзед...

— Истински господар.

— Не говори така — смърри го Уоншиг, но се усмихна. — Спомняш ли си хората, които миналата есен дойдоха в парка и произнесоха речи?

— Да. Ти събра малко пари от тълпата и купи месо за вечеря.

— Онзи беше господар. Забравих му името.

— Кой от всичките? Имаше много хора...

— Повечето бяха телохранители, зяпачи и разказвачи. Онзи, който стоеше до фургона и говореше за новия акведукт, който щели да строят.

— О!

— Господарите живеят от другата страна на долината, най-вече на Господарските хълмове. Далече е. Не можеш да отидеш.

— Те имат ли си банда?

— Може да се каже. Имат телохранители, яки господарски люде. И стена.

— Искат ми се да видят отблизо някой от тях.

— Понякога господарите отиват на пристанището. Само че там не е хубаво да ходиш сам.

— Защо?

— То е територия на Водните демони. Господарите разрешават на всеки да го посещава и Демоните трябва да се съобразяват, но това никак не им харесва. Ако те хванат сам, без някого, който да се върне и да разкаже какво се е случило, може да те хвърлят в морето.

— Водните демони обаче не се качват на Господарските хълмове, нали?

— Нямам представа. Не ми трябва да знам.

„Как може да си сигурен, че не ти трябва, ако не го знаеш?“ — помисли си Уондъл, но просто попита:

— Има ли безопасен път до пристанището?

Уоншиг кимна:

— Върви по улица „Санвин“, докато отминеш онези хълмове. — Посочи на северозапад. — Оттам до пристанището няма никакви банди. Поне навремето нямаше. Сега не знам?

Гората като че протягаше пръсти към морето — обрасли с храсталак била, спускащи се до самия бряг. Между възвишенията имаше дерета и равни участъци, но те бяха покрити с отровни растения, които растяха толкова бързо, че никой не смогваше да ги сече. Само хълмовете над пристанището бяха чисти. Там живееха господарите. Когато духаше вятър и въздухът беше чист, Уондъл виждаше големите им домове. Възрастните ги наричаха дворци.

Уондъл посочи Господарските хълмове:

— Някой ходи ли да събира там по време на пожар?

Уоншиг присви очи:

— Къде, на „Санвин“ ли?

— Не, горе. В дворците.

— Там живеят господарите. Не можеш да събиращ от тях!

— Защо?

— Янгинатеп ги закриля. Който е отишъл да събира от тях, не се е върнал. Уондъл, те са господари. Ние сме владетци. Просто е невъзможно. Там няма и пожари. Янгинатеп се грижи за тях.

* * *

На разсъмване той грабна половин хляб от кухнята на Твърдината и го изяде тичешком. Енергията, кипяща в него, се дължеше както на възбудата, така и на страха. Когато я изразходи, Уондъл забави крачка. Чакаше го дълъг път.

Улица „Санвин“ се виеше по ниските възвишения, разделящи града Теп от пристанището. В началото ѝ имаше обгорели развалини на къщи и дворове, обрасли вече с тръни. Растенията постепенно превземаха стария път. На върха на възвишенията между храсталака имаше място само колкото да се мине. Когато излезе на билото, нощта вече се спускаше. Светлините бяха далече и той реши да не продължава към тях. Използва сумрака, за да си намери път сред храсталака.

Прекара нощта там, защитен от зловещите растения, които знаеше как да избягва. Беше по-добре, отколкото да търси подслон сред непознати хора.

Утринното слънце беше ярко, но над земята се стелеше тънка мараня. „Санвин“ се спусна надолу, сетне превали друго възвишение. Докато стигне до билото на втория хълм, мина един час. Оттам вече се откри гледка към ярко осветеното пристанище.

Беше преминал границата. Не знаеше дали тук има банди и това го плашеше. Скри се сред храсталака, докато се увери, че е сам.

Излезе на голото било, но от другата страна възвишението изглеждаше... различно. „Санвин“ се спускаше. Малко по-надолу се разделяше на две успоредни улици, оградени с маслинови дръвчета и с ниско окосена трева по средата. И от двете страни на тези улици се издигаха къщи, както дървени, така и каменни.

От пристанището се задаваше каруца. Уондъл остана сред редките храсти и загледа как каруцата се изкачва към билото. Когато го отминаваха, безродният колар и другарят му размениха погледи с Уондъл и продължиха по пътя си. Изглеждаха по-скоро любопитни, отколкото ядосани. Сякаш момчето не представляваше никаква заплаха за тях.

Не им ли хрумваше, че може да доведе чичовците и братята си?

Той излезе отново на пътя и тръгна надолу, без да се крие. Досети се, че това е Господарският град, където Стара майка ходела като момиче.

Къщите се издигаха около площадчета, в средата на всяко от които имаше каменна пирамида с езерце, също като на Площада на мира. По камъните в езерцата се стичаше вода и жени, както владелици, така и безродни, пълнеха каменни и глинени стомни. По-нататък към пристанището имаше по-голям площад с по-голямо езерце и маслинова горичка. Около него имаше не къщи, а магазини. Безродни търговци седяха пред магазини, пълни със стоки, изложени свободно за минувачите, явно без да се тревожат, че някой може да ги събере. В маслиновата горичка около поставени на сянка маси седяха мъже, говореха и правеха странни неща с камъчета върху дървени дъски. Мидени черупки — и дори парченца злато и сребро — сменяха собствениците си.

Господари ли бяха това? Не приличаха на никого, когото познаваше. Бяха по-добре облечени от безродните в „Змийски път“, по-добре облечени и от владелците, но малко от тях носеха оръжия. Един въоръжен мъж седеше до една маса и точеше голям владелски нож. Никой като че не го забелязваше; сетне един търговец го заговори. Уондъл не чу какво си говорят, но търговецът изглеждаше приятелски настроен и владелецът се усмихна. Едно момиче донесе поднос с чаши на масата. Приличаше на владелка.

Никой не му обръщаше внимание. Поглеждаха го и бързо отместваха очи, дори да ги стреснеше. Дрехите му не бяха като на хората тук и това започна да го притеснява. При къщите понякога виждаше дрехи, закачени на въжета, но събирането щеше да е по-рисковано, отколкото ако остане със сегашното си облекло, а и откъде можеше да е сигурен, че ще си ги сложи правилно?

Уондъл слезе до подножието на хълмовете, по-близо до владенията на господарите. Скоро достигна участък от черна, гола земя вдясно от пътя, с вода по средата и миризма на магия. Трябваше да е магия — миризмата не приличаше на никоя друга. Наложил се да диша през устата.

Това място го привличаше.

Уондъл знаеше за Черната яма. Около черната вода растяха редки, непознати за него храсти и наоколо явно не живееше никой. Беше слушал разкази за мрачни чудовища. Сега забелязваше само езерца, блестящи като вода, но по-тъмни от всяка течност, която бе виждал.

Около Ямата имаше дървена ограда, по-скоро за предупреждение, отколкото за да спре някого. Към една врата в нея водеше чакълест път и Уондъл беше сигурен, че може да я отвори. Оградата бе здрава, безупречно поддържана, прекалено съвършена, за да е дело на безродните. Такова нещо беше възможно да се построи само под надзора на господарите.

Тази безупречност я правеше уязвима. Уондъл се почуди защо владелците не са я съборили досега. И защо господарите не искаха никой да доближава Ямата? Той не виждаше чудовища и не чувстваше никаква зла сила.

Далечното пристанище го привличаше още повече. Той видя кораб, увенчан с гора от мачти. Така можеше да избяга, да види по-

красиви земи, стига да измисли как да се промъкне покрай Водните демони.

* * *

Напред и малко вдясно се издигаше стена, по-висока от човешки бой. Над нея се показваха дву- и триетажни къщи. Дворци! По-огромни, отколкото бе сънувал.

Улицата минаваше през отворена порта с бариера, пазена от двама въоръжени мъже. Изглеждаха странно. Дрехите им бяха хубави, но сиви и почти еднакви. Мъжете носеха ножове с излъскани дръжки. Имаха шлемове. Копия с черни дръжки и блестящи бронзови остриета стояха закачени на стената до тях. Въоръжени безродни? Е, можеше да са и владетци.

От пристанището дойде фургон и мина през портата. Конете изглеждаха различни от понитата, които бе виждал в Теп. Когато каруцата стигна до портата, стражите заговориха коларя, сетне вдигнаха бариерата, за да го пуснат. Уондъл не успя да чуе какво казват.

Ако стражите бяха безродни, не би трябвало да спрат един владелец. Нали? Той не можеше да прецени какви са. Изглеждаха спокойни. Единият отпи вода от каменна купичка, после я подаде на другия. Изглеждаха Уондъл без особен интерес.

Портата се намираше близо до един ъгъл на стената. Уондъл се разтревожи, когато видя, че стражите го наблюдават. Покрай стената имаше пътека и той бавно тръгна по нея. Когато обърна гръб на портата, стражите престанаха да го наблюдават и той скоро се скри от погледа им зад ъгъла.

Стената беше прекалено висока, за да се покатери върху нея. Продължи до огромно дърво, надвиснало над оградата.

Когато се качи на него, се зарадва, че не се е опитал да прескочи стената на друго място. На върха ѝ имаше тръни и натрошени стъкла. Само един клон на дървото висеше от другата страна на оградата, но опираше в горната ѝ част и я беше изстъргал. За това сигурно бе нужно дълго време и никой не си беше дал труда да сложи нови стъкла и тръни.

Стара майка му беше разправяла, че безродните вярвали в някакво място, наречено Царски дар, близо до морето; там никога не се налагало да работят. Мястото от другата страна на стената изглеждаше точно такова. Имаше градини и огромни къщи. Точно до оградата блестеше езерце. Водата се изливаше от устата на каменна риба, от долната страна на езерцето изтичаше поток, минаващ през няколко помалки. Около тях растеше зеленина. Край потока бяха засадени цветя и зеленчуци. Бяха подредени грижливо: зеленчуковите градини — в правоъгълници, цветните — в различни форми около виещи се пътечки. Къщата се намиреше на стотина крачки от стената. Беше двуетажна, с дебели стени, голяма колкото Твърдината. Царски дар не беше мит. Господарите живееха по-охолно, отколкото си бе представял Уондъл.

Беше късен следобед и слънцето напичаше. Наоколо нямаше никого. Уондъл носеше една сушена киселица за ядене, но нямаше в какво да вземе вода и беше жаден. Чешмата и поточето го мамеха. Докато ги гледаше, жаждата му стана още по-непоносима. От къщата не се появяваше никой.

Той пропълзя по клона над стената, сетне се спусна на тревата. Приклекна в очакване и след като не се случи нищо, се промъкна до езерцето.

Водата бе сладка и студена и той жадно отпи.

— Как е навън?

Уондъл подскочи.

— Не ме пускат да излизам. Къде живееш?

Момиченцето бе по-малко от него. Сигурно на осем години, докато Уондъл беше вече на единайсет. Носеше бродирана поличка и блузата ѝ бе ушита от лъскав плат, какъвто Уондъл беше виждал само веднъж — когато жената на Пелзед се бе пременила за едно тържество. Никой в семейството му не притежаваше подобно нещо и никога нямаше да има.

— Бях жаден — оправда се той.

— Виждам. Къде живееш?

Тя бе само едно момиче.

— Навън. — Той посочи на изток. — Зад хълмовете.

Очите ѝ се разшириха. Тя огледа дрехите, очите и ушите му.

— Ти си от владелците. Може ли да видя татуировките ти?

Уондъл протегна ръка и ѝ показа змията и паяжината.

Тя се приближи.

— Измий си ръцете — нареди. — Не тук; оттук взимаме вода за пиене. По-надолу. — Тя посочи басейнчето под това на чешмата. — При вас няма ли чешми?

— Имаме кладенци. — Уондъл се наведе да си измие ръцете. — И реки, когато вали.

— И лицето. И краката. Мръсен си.

Вярно беше, но на Уондъл никак не му хареса, че му го казват. Тя беше просто едно момиче, по-малко от него, и нямаше защо да се страхува от нея. Обаче тя можеше да извика някого — тогава щеше да се наложи да бяга. А оттук нямаше начин да се измъкне. Клонът беше прекалено високо, за да го достигне без въже. Усещането от хладната вода върху лицето и краката му бе прекрасно.

— Не се страхувай от мен — успокой го тя. — Дай сега да ти видя татуировката.

Той протегна ръка. Тя я хвана и раздалечи пръстите му, за да види татуировката на слънчевата светлина.

Сетне се вгледа в очите му:

— Вторият ми баща казва, че дивите владетци имали татуировки по лицата.

— Братята ми имат — отвърна Уондъл, — но те носят ножове и умеят да се бият. Аз още не съм се научил. Не знам какво имаш предвид под „диви“. Ние не сме диви.

Тя вдигна рамене:

— И аз не знам какво има предвид той. Между другото, казвам се Шанда. А вторият ми баща е господарят Саморти.

Уондъл се поколеба за момент, сетне се представи:

— Аз съм Уондъл. Какво е втори баща?

— Баща ми умря. Господарят Саморти се ожени за майка ми.

Тя говореше за баща си пред един напълно непознат, без колебание, без смущение. Уондъл за малко да каже: „Моят баща също е мъртъв; и имам много втори бащи“, но замълча.

— Искаш ли нещо за ядене? — попита тя.

Уондъл кимна.

— Ела. — Повече го към къщата. — Не говори много. Ако някой те попита къде живееш, посочи на запад и кажи: „Там, господине“.

Никой обаче няма да се интересува. Само не показвай татуировката си. О, чакай. — Тя отново го погледна. — Тези дрехи изглеждат, сякаш си ги намерил на бунището.

„Моля?“

— Госпожица Прилепка би се изразила така. — Тя го дръпна на юг, покрай къщата. — Ето.

Над едно парче земя, засадено със зеленчуци, висяха дрехи. Въжето, на което бяха закачени, бе от сплетени тънки конопени нишки, неспоени с катран.

— Ето, вземи това, и това...

— Щанда, чии са тези дрехи?

— На сина на главния градинар. Той ми е приятел, няма да има нищо против. Сложи нещата си в тази тор...

— Ако някой ме види с тези дрехи, няма ли да помисли, че съм ги събрал?

Тя се замисли:

— Не и вътре. Може би госпожица Прилепка, но тя никога не влиза в кухнята. Не би седнала на една маса с прислугата дори да умира от глад.

От къщата излязоха група мъже с лопати. Единият помахна на Шанда. Започнаха да прекопават зеленчуците.

Градинарите бяха безродни, но носеха по-хубави дрехи от владетци. Имаха манерки с вода и един сандък с хляб и месо. Много месо, повече отколкото Уондъл можеше да получи на обяд освен на Майчин ден, а дори и тогава не беше сигурно. Ако безродните охолстваха така тук, как ли живееха владетците?

Трябваше да разбере. Да гледа и да се учи...

Шанда го поведе към задния вход на къщата.

4.

В къщата беше хладно. Шанда го заведе до една стая, в която миришеше на вкусно. Дебела жена с уши като на владелка бъркаше някакъв котел. Течността в котела вреше. Уондъл се ококори. Миризмата изостри глада му.

Котелът бе поставен на метална решетка върху огнище с глинени стени, през дупките се показваха пламъци.

Огън, вътре в къщата и без да излезе от огнището. Уондъл присви очи, приближи жълтеникавите пламъци и вдигна ръка над тях. Горещо. Да, огън.

Шанда го изглежда странно.

Дебеланата ги погледна с изражение, което би могло да се сметне за злонамерено, но не беше, и каза:

— Госпожице Шанда, в момента нямам никакво време. Баща ви посреща гости. Някакъв магьосник ще идва за вечеря и трябва да се подготвим.

Магьосник! Шанда обаче изобщо не реагира с изненада или възбуда, просто рече:

— Сирана, това е Уондъл. Гладен е.

Дебеланата се усмихна:

— Има си хас да не е. Нали е момче. На момчетата им дай само да ядат и да правят бели. Седни там, момко, веднага ще ти приготвя нещо. Къде живееш?

Уондъл посочи някъде на запад:

— Там... госпожо.

Сирана кимна разсеяно и се върна при огнището, но извади купичка и лъжица.

— Опитай от пудинга ми. Обзалагам се, че не познаваш готвачка, която да прави по-хубав.

Уондъл опита пудинга. Беше фин и лепкав.

— Не, госпожо — отвърна.

Сирана грейна:

— Госпожице Шанда, това момче е много учтиво. Като се наядете, бягайте, защото имам работа за вършене.

След като изяде пудинга, Уондъл последва Шанда по друг коридор. Къщата заграждаше вътрешен двор и те излязоха на голям балкон над него. В средата на двора забеляза малък фонтан.

От едната страна на балкона имаше няколко врати. Шанда го покани да влезе през една от тях.

— Това е стаята ми — обясни и погледна слънцето. — Скоро ще се мръква. Ще успееш ли да се прибереш у вас преди здрач?

— Не мисля.

— Къде ще спиш?

— Мога да остана в храсталака.

— Сред бодлите? Знаеш ли да се оправяш там?

— Да. — Той се усмихна. — Но нямам представа как да се измъкна оттук. Пазачите няма ли да ме спрат?

— Защо да те спират? — изненада се тя. — Добре де, ако не се прибереш у дома тази вечер, няма ли да се тревожат за теб?

— Кой?

— Гувернантката ти... О! Както и да е, влизай.

Стаята беше подредена. Имаше гардероб с повече дрехи, отколкото притежаваше коя да е от сестрите на Уондъл. До едната стена бе допряна ракла, а леглото беше застлано с вълнено одеяло. На стената над него висяха картини. Единият от двата прозореца гледаше към балкона, другият — към малък вътрешен двор, пресечен от въженца със съхнещо пране. Уондъл никога не беше виждал толкова много въжета на едно място. Той огледа просторите със задоволство. Изглеждаха здрави. С тяхна помощ лесно щеше да се добере до клона над стената. Ако занесе толкова въжета у дома, Ресалет ще се зарадва. В Твърдината винаги имаха нужда от въжета. Не познаваше обаче тукашните правила.

— Наистина ли можеш да спиш сред трънаците? — поинтересува се тя. — Как?

— Без кожена ризница човек не може да навлезе много дълбоко в храсталака — обясни Уондъл. — Има и по-страшни неща от тръните. Трябва да знаеш кои растения са безопасни. Повечето не са.

— Какво е кожена ризница? Откъде можеш да си намериш?

— Трябват ти поне кожен шлем и кожени панталони. Някои от безродните имат, дърварите използват също ризи и елеци. Чичовците ми имат, но нямам представа откъде. Предполагам, че са ги събрали.

— Ти обаче нямаш такива дрехи. В съседната стая не живее никой. Можеш да преспиш тази нощ тук.

Вечеряха на малка масичка в кухнята. Сирана им сервира, сетне се върна при огнището си. От време на време влизаше някой друг слуга и готвачката веднага му намираще работа. Всички бързаха, но никой не крещеше, никой не се суетеше.

Имаше повече видове ястия, отколкото Уондъл бе виждал някога на едно място. Сирана подреждаше подносите, оглеждаше ги изпитателно, понякога променяше подредбата. Когато останеше доволна, някой слуга отнасяше ястието в трапезарията, където се хранеха възрастните. Всичко беше — както тукашните градини и спретнатата малка ограда около Черната яма — подредено. Сирана създаваше съвършен ред.

Уондъл не можеше да отмести поглед от огнището.

По едно време в кухнята се появи висока жена със сериозно изражение и тъмни дрехи. Огледа се и щом забеляза Шанда, кимна одобрително.

— Научихте ли си уроците? — попита жената.

— Да, госпожице.

Високата жена изгледа критично Уондъл:

— Съседче ли е?

— Живее малко по-надолу по улицата — побърза да отговори момичето.

— Дръжте се прилично — заръча високата жена. После се обърна към готвачката: — Нахрани ли я добре?

— Аз винаги сервирам най-доброто на госпожица Шанда, дори когато трябва да готвя и за гости — нацупи се Сирана. — Не се тревожи за това.

— Добре. Лека нощ.

Когато високата жена излезе, Шанда се изкикоти:

— Госпожица Прилепка не е доволна. Искане да вечеря със семейството, но тази вечер не са я поканили.

— Така трябва да бъде — вметна Сирана. — Госпожица Бертрана си е много сваятна. Не е като предишната ви гувернантка. Дръжте се добре с нея.

Госпожица Прилепка беше безродна. Уондъл бе сигурен в това. Не толкова, колкото за владелския произход на Сирана. Никоя от двете

обаче явно не отдаваше значение на това.

Влезе прислужник с табла с мръсни чинии. В някои имаше недоядена храна.

По-късно Уондъл и Шанда се върнаха на балкона. Възрастните излязоха във вътрешния двор, за да довършат вечерята там. Двете деца легнаха на балкона пред стаята на Шанда и започнаха да подслушват.

Вътрешният двор беше осветен от огън в средата и от свещи във фини абажури от оризова хартия. Събеседниците бяха четирима мъже и три жени. От чашите им се издигаха облачета пара.

Един от мъжете каза:

— Мислех, че на тази вечеря трябваше да присъства и магьосник.

— Поканил съм го, Киринти. Не знам какво го е сполетяло.

— Вързал те е, нали, Саморти?

Саморти, който имаше плътен и кънтящ глас, гръмко се засмя:

— Може би. Бих се изненадал, но е възможно.

Когато мъжете от Твърдината се събираха вечер, обикновено се стигаше до сбивания. Тези хора се усмихваха и ако някой беше ядосан, явно го прикриваше добре. Уондъл имаше чувството, че гледа представление. Сякаш танцуваха в ритъма на речта и жестовете.

Имаше какво да се научи тук. Трябваше само да наблюдава.

Киринти говореше съвсем тихо; на Уондъл му се налагаше да напряга слух, за да го чуе.

— Имаме нужда от магьосник. Водата в резервоара отново спада. Ако не завали скоро, ще берем ядове, Саморти.

Саморти кимна важно:

— Какво предлагаш?

— Проблемът не е толкова мой, колкото твой, Саморти — отвърна другият събеседник.

Той взе две чаши от масата, подхвърли ги и те се запремятаха във въздуха, сякаш едната преследваше другата; след малко той добави трета.

— Господарят Киринти има такива умели ръце! — въздъхна Шанда.

Уондъл остана приятно изненадан от уменията на момичето да се промъква и шпионира.

— Това господари ли са? — попита той.

Шанда се подсмихна:

— Да. Едрият мъж там е господарят Саморти. Той ми е втори баща.

— Тази при него майка ти ли е?

— Роуанда не ми е майка! Мащеха ми е. Майка ми също умря. Почина при раждането на Рабли.

— Рабли ли?

— Малкият ми брат. Ето го. При мащехата. Той е на пет години. Тя не го обича повече от мен, но го взимат да се храни с тях, защото е наследникът на рода. Ако тя роди момче, спукана му е работата, само че не вярвам да е способна да ражда. Веднъж зачена, сестра ми, и това ѝ отне цяла седмица. И беше преди почти две години...

Уондъл я докосна по ръката, за да я накара да замълчи, защото Саморти отново говореше:

— ... магьосника. Дали ще успее да го направи отново?

— А ти ще искаш ли отново подобна услуга? Онази ледена планина едва не затрупа града!

Жените избухнаха в смях. Мъжът с умелите ръце отбеляза:

— Градът не е бил застрашен, Чандор! Той мина през твоите имения.

Саморти се подсмихна:

— Е, през моите също. И остави бразда с широчина триста крачки. Това ми излезе солено, признавам, но ледената планина не закачи града, а без съмнение реши проблема с водата.

Чандор изсумтя.

Киринти хвана чашата си и я включи в танца на другите три.

— Ледена планина от най-далечния край на Земята — продължи Саморти. — Не ти ли се иска понякога и ти да го умееш?

— Това или коя да е истинска магия. Той обаче каза, че можел да го направи само веднъж — отбеляза Киринти.

— Каза го, след като му платихме. Да не би да си му повярвал? Предполагам, че по-скоро иска да получи по-добра цена.

Киринти остави чашите, без да разлее и капка.

— Не знам дали съм му повярвал, или не.

Един прислужник се появи на вратата и обяви:

— Морт от Атлантида.

Морт ли? Това име бе познато на Уондъл.

Магьосникът бе висок и строен, макар и най-стар от присъстващите. Може би беше сляп. Лицето му беше набраздено от бръчки; косата му бе дълга, права и гъста, но съвсем бяла. Той навлезе много внимателно в осветения кръг.

— Господа — изрече тържествено, — простете за закъснението, но не бях стъпвал тук от дваисет години.

— Мисля, че Господарските хълмове не са особено трудни за намиране — отбеляза Саморти, — дори човек да не е идвал ни веднъж.

— Да, да, разбира се. За намиране, да. За достигане обаче може би не са чак толкова лесни за човек с моята професия. Дойдох по обиколни пътища. Понитата, които наех, не са подходящи за такива стръмни изкачвания, затова се наложи да вървя пеша. Но това може би вече ви е известно.

— Може би ни е известно доста по-малко, отколкото си мислиш. Преди десетина години един магьосник от Кондигео ни предложи магия, позволяваща да поддържа огън в затворени помещения. Евтино я даде. Не се налагаше да я прави лично. Изпрати свой чирак. Тя действа добре, но оттогава единствените коне, които са в състояние да изкачат склона, са от нашата едра порода. Понитата на безродните издъхват още в началото. Нямаме представа защо.

Морт кимна. Явно се забавляваше.

— Добре, но тази... магия... със сигурност не е възможно да действа вече десет години, нали?

— Не, той изпраща чирак да я подновява. Вече два пъти го е правил. Обсъждахме дали да не я разпространим и върху други райони, но решихме да се въздържим.

— О, добре. Много мъдро решение. Може ли да седна някъде?

— Да, да, разбира се. Вечерята свърши, но можем да ви сервираме чай и десерт — предложи жената на Саморти.

— Благодаря, с удоволствие, госпожо.

Докато Морт се настаняваше, Роуена махна на една прислужничка.

Четвъртият господар беше най-възрастен. Другите бяха дошли с жените си, но той седеше сам на кушетката си. Прислугата се отнасяше към него със същото уважение, с което и към Саморти. До този момент бе мълчал, но сега заговори:

— Кажи, мъдрецо, защо е било умно от наша страна да не разпространяваме магията и върху други части на града? Защо не и в Теп?

— Заради страничните ефекти — вметна Киринти. — Безродните не могат без понитата си.

— Да, другата причина са пожарите, господарю Джереф — добави Морт.

Гласът му се беше променил. Звучеше по-твърдо.

— Ако те помолим, можеш ли да ни направиш такава магия?

Морт се изсмя:

— Не, господарю. Никой магьосник не е в състояние да го стори. Само чираците могат да правят тази магия и съм готов да се обзаложа, че всеки път ви е изпращал различни хора.

— Печелиш облога — потвърди Саморти. — Опасна ли е тази магия?

— Ако се ограничи в малък район, не. Ако се разпростре върху целия Теп... Сигурен съм, че ще съжалявате.

— Огън — изсумтя Джереф. — През цялото време ще има огън в къщите, не само по време на пожар. Така обясни онзи магьосник от Кондигео. Не пожела да каже каква точно е магията. Само, че ще държи Янгинатеп настрана. Мъдрецо, предполагам, че и ти не си готов да разкриеш тайната.

Морт поклати глава:

— Не, господарю, не съм.

— Знаеш обаче магията.

— Да, знам я. И честно казано, съм сериозно загрижен, че е известна и на магьосник от периферна страна като Кондигео. Изненадвам се, че използвате мощна магия, без да я разбирате.

— О, разбираме я много добре — възрази Киринти. — Изразходва източника на енергия за магията, манната. Боговете не могат да живеят, където няма манна.

— Това не ми беше известно — отбеляза Чандор. — А на теб, Саморти?

Саморти поклати глава:

— Единствената ми грижа бе да осигурим на готвачите възможност да приготвят храната вътре. Това означава ли, че чешмите не са магия?

— Просто добро водоснабдяване, Саморти — намеси се Киринти.

— В изворите обаче има магия... предполагам, че това е причината нашият мъдрец да изглежда по-добре от предния път. Открил е някаква манна в изворите.

— Досетлив сте, господарю. Но се боя, че манната е твърде малко. — Морт кисело се засмя. — Тази година сигурно няма да ви се налага да възобновявате магията.

— Затова ли никой магьосник не може да ни докара дъжд? — попита Саморти. — Защото няма манна?

— Да. В целия свят манната изчезва, а най-вече в Теп. Празнотата, която сте създали тук, не помага.

— Къде можем да намерим манна? — поинтересува се Чандор.

— Водата идва от планините — отбеляза Киринти. — Да търсим там, ако успеем да намерим път.

— Има карти — каза Чандор. — Баща ми ми е разказвал за някаква експедиция в планините. Върнали се с манна...

— Злато. Дива манна. Непредвидима — прекъсна го Саморти. — Някои от ефектите ѝ са твърде необичайни.

— Да, Саморти, но все пак те донесли всичко, което намерили. Всеки би направил така. И докарали вода. Можем ли и ние да вземем вода от планините?

— Ние не можем. Може би никой не може.

— Веднъж сме успели.

— Да, Джереф, а преди много години безродните са били воини — отбеляза иронично Чандор.

— Наистина ли вярваш в това? — изненада се Саморти.

— О, вярно е — отвърна Джереф.

— Господа, пренебрегнахме госта — обърна им внимание домакинът.

Морт тихо сърбаше чая си. Сега изглеждаше доста по-добре, отколкото когато се появи.

— Мъдрецо, без вода със сигурност ще има нов пожар. Как да го предотвратим? — попита Киринти. — Можеш ли да ни докараш още вода?

Морт поклати глава. Тържествено заговори:

— Не, господа. Тук няма достатъчно манна, за да предизвикам дъжд. Колкото до златото в планините, то не ви трябва.

— Не е ли магическо?

— Дива магия. Чувал съм доста забавни истории за въздействието му върху хора и магьосници, пък и във всеки случай аз няма да издържа такова трудно пътуване.

— Има други планини — отбеляза Джереф. — Варварските. Твърде далеч са по сушата, но можем да отидем с кораби.

Морт кисело се усмихна:

— Страхувам се, че трябва да отклоня и това предложение.

— Лед, можеш ли да докараш още лед? — попита Киринти. — Ще ти платим добре. Много добре, нали, Саморти?

— Да, ако резервоарите ни се напълнят отново, ще платим. Ще бъдем щедри — увери домакинят.

— За жалост, както ви казах и тогава, мога да го направя само веднъж. Дайте ми колесница и кочияш и ще напълня резервоарите, но не вярвам да имате нужда от солена вода.

— Солена вода ли? — повтори Саморти. — Какво ще правим с тази солена вода?

— Нямам представа. Това обаче е единственото, което е по силите ми в момента. — Морт се усмихна мрачно и гласът му прозвуча малко по-пискливо. — Ще е трудно, но е възможно да залея целия град, а също и част от Господарските хълмове с вода, но тя ще е морска.

— Заплашваш ли ни?

— О, не, господарю. Напротив, през всичките тези години се старая да го предотвратя. — Хуморът на Морт приличаше малко на този на Стара майка; и двамата се смееха на неща, които за другите не изглеждаха забавни. — Не се залъгвайте обаче, това може да се случи. Например, ако използвате магията, която онзи глупец от Кондигео ви е дал; в Теп съществува опасност морето да настъпи към града. Може ли още малко чай?

— Разбира се, но теб те чака дълъг път към дома, мъдрецо, а и забелязвам, че не ти е много удобно тук — каза Саморти. — Ще уредя да те изпратят с наши коне и стражи.

— Благодаря за щедростта.

Морт!

— Прекалено е стар — промърмори Уондъл.

— Прекалено стар за какво? — поинтересува се момичето.

— Не е този, за когото го мислех.

„Прекалено стар, за да е онзи Морт, който уби баща ми и прогони чичо ми.“ Само че не беше ли това онзи Морт от потъналата Атлантида? Стара майка му разказа и друга история.

— Магьосникът, който отказва да благославя кораби.

— Напротив, същият е — каза Шанда.

Саморти плесна с ръце, за да повика един прислужник, и нареди:

— Готвачите да приготвят храна за из път за магьосника. Да се впрегнат коне в една каруца и двама стражи да изпратят Морт от Атлантида в града.

— Веднага, господарю.

— Той ще ти осигури всичко необходимо за пътуването, мъдрецо. За нас беше чест.

— Много благодаря, господарю.

Морт последва слугата. Опираше се силно на тоягата си. Останалите изчакаха мълчаливо да излезе.

Този смачкан старец не можеше да бъде Морт, който беше убил Потефит. Дали името му се среща често в Атлантида?

— Е, оказа се безполезен — отбеляза Чандор.

— Може би. Искам да помисля върху думите му — каза Джереф.

— Това, което се разбра, е, че няма да получим повече вода. Какво ще правим сега? — попита Саморти.

— Както обикновено. Ще даваме повече. Ще увеличим подаръците за Майчин ден — отвърна Чандор.

Очите на Уондъл заблестяха. Повече подаръци за Майчин ден бе добра новина за Твърдината, за „Змийски път“, за всички! Господарят Киринти обаче отбеляза:

— Хамбарите са празни. Имаме нужда от дъжд!

— Насам пътува кораб, който носи драконови кости — съобщи Чандор. — С тях може да се направи магия за дъжд, ако Морт наистина е толкова способен, колкото се представя.

— Няма да стане — възрази Джереф, — добре го знаеш. Спомняш ли си последните драконови кости, които докара? Кутия от абанос с кадифе отвътре и коприна отвън, а в нея — най-обикновени камъни.

— Да. Е, търговецът нахрани раците, а кутийката ми служи да си държа конопения клей. Този път капитанът е по-надежден.

— Сигурно ще намери изключително основателни причини да не притежава драконови кости точно сега. Чандор, това, което каза Морт, не е тайна за никого. Магията изчезва навсякъде, тук обаче... Защо му е на някого да изпраща вълшебни предмети точно тук? Какво можем да платим ние в сравнение с инките? Или Торов? Дори в Кондигео имат повече пари от нас.

— Това е вярно — съгласи се Киринти. — И ни навежда на основния въпрос. Защо му е на Морт да кисне още тук? Всички станахме свидетели как премества планина от лед.

— Забравете за Морт. Той вече е безсилен — намеси се Саморти.

— Все пак си заслужава да помислим върху този въпрос — каза Джереф. — Тук той е безсилен. Отиде ли в земи с по-силна магия обаче, мощта му ще се увеличи. А един магьосник от Атлантида ще се радва на голямо уважение навсякъде.

— Да, рядко се намират — съгласи се господарката Роуанда. — А и повече няма да се раждат.

Мъжете около масата се засмяха. Уондъл настръхна от ужас. Разказвачите в Теп говореха за потъването на Атлантида.

Чандор каза:

— Старите моряци още разказват за вълните. Помитали цели градове. Мислите ли, че Морт има предвид това? Солена вода. Способен ли е да предизвиква големи вълни? Това може да ни е от полза, ако ни нападнат по море.

— Кой ще тръгне да ни напада? — попита Киринти.

— На няколко пъти е ставало. Последният случай беше доста интересен, нали, Саморти?

Господарят Саморти кимна:

— Все пак имаше девет загинали.

— Девет загинали, шестима продадохме в робство на Кондигео и се сдобихме с един кораб — отбеляза Чандор.

— О, какво е станало? — поинтересува се Роуанда.

— На капитана на един кораб не му проработил късметът — заразказва Чандор. — Загубил товара си и убедил екипажа да нападнат пристанището, за да плякосат нещо. Водните демони ги видели. Случи се по време на моето дежурство. Извиках Водоносец и отряда

му. Всичко приключи за час. Както спомена Саморти, девет загинали, четирима бяха Водни демони. Никакви жертви сред господарските люде, а и печалбата от продажбата на оцелелите беше доста добра дори след като платихме на Демоните.

— Ами капитанът? — поинтересува се Джереф.

— Поцадихме го — отвърна Саморти. — Оставих го да събере нов екипаж сред безродните. Както изглежда, добре се справя. Безродните печелят пари за роднините си тук, а ние имаме собствен търговски кораб, не че има някаква полза от него. Той не може да ни донесе дъжд.

— Крайно време е да завали — отбеляза Чандор.

— Ако Янгинатеп не прогони облаците — вметна жената на Киринти.

— Това не може да се предвиди — каза съпругът ѝ. — Знаете ли, струва ми се, че когато вали, мощта му отслабва. Все пак той е бог на огъня, нали?

Янгинатеп.

Господарите знаеха за Янгинатеп. И имаха огньове в къщите си. Янгинатеп позволяваше в домовете им да гори огън. И Морт от Атлантида им идваше на гости. Магьосникът беше убил Потефит, но изглеждаше твърде немощен, за да извърши подобно нещо.

Говореха толкова бързо, че едва им се разбираше, но Уондъл беше обучен да слуша.

— Нуждаем се от един малък пожар — каза Джереф. — Ако спрем пожарите съвсем, зяпачите няма да идват вече и всички ще умрем от скука. Едно малко пожарче, само колкото да поддържаме интереса им.

— Какъв си циник, Джереф — смъмри го Саморти.

— Не, просто съм практичен.

— Ако не завали скоро, много безродни от Теп ще искат да дойдат в нашия град — отбеляза кисело Чандор.

— Не можем да ги обвиняваме. Само че нямаме място да ги приютим — каза Киринти. — Нито да им осигурим работа. Аз имам повече слуги и градинари от необходимото, а без вода няма да имаме достатъчно зърно да изхраним всички.

— Ти все виждаш най-лошото — намеси се Роуанда.

Киринти въздъхна и в ръката му се появи нож.

— Все някой трябва да се тревожи за бъдещето.

— И ти се справяш добре. Точно както Джереф се тревожи за миналото. Благодарен съм и на двама ви. — Саморти се изправи. — Сега моля да ме извините. Тази нощ съм дежурен. — Той извика: — Антанио, донеси ми бронята, моля.

— Да, господарю — чу се глас от вътрешността на къщата.

След малко се появиха двама мъже, превити под тежестта на бойните доспехи. Саморти надяна бронзовата си броня. Закачи през рамо меч си, дълъг колкото две владелски ками, и пое шлема си от слугите.

— Готова ли е стражата? — попита той.

— Да, господарю, чакат на портата.

— С излъскани доспехи?

— Да, господарю.

— Чудесно. — Саморти се обърна към гостите си: — Забавлявайте се. Ако се нуждаете от нещо, просто кажете. Роуанда, тази нощ ще закъснея. Имам двойно дежурство.

— Съжалявам да го чуя — отвърна дамата.

— Изобщо не съжалява — прошепна Шанда. — Тя никак не го харесва.

— А ти? — попита Уондъл.

— Саморти не е лош. Беше добър с майка ми след смъртта на татко при един пожар.

Толкова много имаше да учи! Господарите, които раздаваха подаръци на Майчин ден, знаеха, че хамбарите са празни. Нуждаеха се от вода. Уондъл никога не се беше замислял за водата. В Теп имаше кладенци, реки и фонтанът на Площада на мира и понякога някои от тях почти пресъхваха. Водата беше важна, но Уондъл не знаеше някой да има власт над нея.

Този магьосник обаче веднъж бе докарал вода и сега се ползваше с голямо уважение тук. Защото беше магьосник или защото бе докарал вода? А и в края на краищата как можеше човек да стане господар?

— Баща ти беше ли господар, Шанда?

— Да, господарят Хортомю. Беше политик и началник на стражата, също като Саморти.

— Как е загинал?

— Не знам.

5.

Когато стана светло, той излезе пред стаята на Шанда и зачака.

Стори му се безкрайно дълго време, докато тя най-после се появи, но слънцето все още бе ниско над хоризонта на изток.

Той се притесняваше, но най-накрая каза:

— Пишка ми се и не знам къде, и...

Тя се засмя:

— Нали ти казах, стаята е в дъното на коридора, под стълбите. Не ти ли казах?

Той не си спомняше.

Но и да му е казала, не я е разбрал. Благодарил я е и се затича към стълбите.

— Заклучи, когато влезеш — подвикна тихо тя.

Прозорците в стаята под стълбището бяха прекалено високо, за да погледнеш през тях, и на вратата имаше резе. Вътре на нивото на гърдите му имаше каменно коритце, през него протичаше поточе и изчезваше в дупка в пода. Беше чисто и изобщо не миришеше. Когато Уондъл излезе, пред вратата чакаше някакъв мъж. Имаше кръгли уши като безроден, приличаше на един от слугите, които бяха донесли доспехите на Саморти. Без да каже нищо, той влезе в стаичката.

Закусиха в кухнята. Сирана се засуети около тях и не изглеждаше изненадана, че Уондъл все още е тук.

— Ще отидем да играем в голямата градина — каза ѝ Шанда. — Би ли съобщила на госпожица Прилепка вместо мен?

Сирана изцъка неодобрително:

— Ще кажа на госпожица Бертрана, че я наричате така. Вземете си и обяд. Ще ви приготвя нещо. За вечеря — пак тук.

Излязоха през вътрешното дворче със съхнещото пране и Уондъл избра едно въже. Върна се при външната ограда и го прехвърли през клона, върза го здраво. Сега се чувстваше по-сигурен, защото прехвърли ли се веднъж през стената, никой нямаше да може да го хване в храсталака, освен ако не използва магия.

Господарите владееха магията. Всички го знаеха. Господарят Киринти караше чашите да танцуват и умееше да вади нож от нищото,

но точно той бе изказал съжаление, че не владее истинска магия. Огнището обаче беше магия. От всичко това Уондъл го заболяваше глава. Да научиш нещо, не означаваше, че си го разбрал...

Той започна да се изкачва по въжето. Когато се добра до клона, Шанда също тръгна нагоре. Не беше особена добра в катеренето.

— Помогни ми — помоли тя.

Той се пресегна, хвана я за ръката и я изтегли на клона. Сетне се огледа. Един от мъжете с лопатите ги забеляза, но отново се зае с работата си.

— Мога ли да се върна пак оттук? — попита тя.

— Няма да излизаш никъде.

— Напротив, ще изляза.

— Шанда, храсталаците са опасни. Ще пострадаш и вторият ти баща ще ме убие.

— Няма да пострадам, ако ми покажеш какво да правя.

— Не.

Той пропълзя по клона от другата страна на стената. Шанда го последва.

— Не — повтори той, но знаеше, че няма да я разубеди. Добре. Върни се и издърпай въжето.

Непосредствено до стената растенията изглеждаха слаби и почти безжизнени, но по-нататък се сгъстяваха. След километър и половина вече бяха почти непроходими. След три километра се издигаха първите секвои.

— Прекрасни са — обясни той на Шанда. — Чакай само да ги видиш отблизо.

Тя обаче не се пазеше от растенията. Той я накара да спре. Показа ѝ господарската целувка, копривите, тръните и три вида докосни ме.

— Трилистници — обясни. — Трилистници и бели боровинки и те не си стоят мирно. Гледай.

Видя една пръчка на земята и я огледа внимателно, преди да я вземе. Потърка единия ѝ край в ръката си, след това я хвана за другия и я поднесе към дебела лиана. Когато пръчката беше на педя от растението, то се отмести достатъчно, за да я докосне.

Уондъл показва на Шанда смолата, полепнала по края на пръчката:

— Не е за препоръчване да я докосваш.

— Смъртоносна ли е?

— Не, просто цялата ти кожа ще се покрие с мехури. Самата лиана може да те убие. От предметите, които е докоснала, само се изприщваш.

Шанда все още се движеше прекалено бързо. Той ѝ показва някои от белезите, оставени му от растенията при разходките с дървосекачите. Накара я да стъпва в неговите следи и когато ѝ се приискаше да разгледа нещо, спираха.

Нямаше никакъв шанс да стигнат секвоите същия ден.

На обяд спряха да хапнат, сетне тръгнаха обратно. Уондъл не бързаше, показваше ѝ различни растения дори да са ги видели преди. Самият той често забравяше и се налагаше Криг да му напомня...

Тя вдигна една счупена клонка с червено-зелени листа.

— Какво ще стане, ако го отъркам в стола на мащехата ми?

— Не клончето, а листата. Шанда, наистина ли искаш да го направиш?

Тя се усмихна. Кимна.

— Ами, няма да умре. Просто ще я засърби.

— Това магия ли е? — попита тя. — Ако е магия, няма да подейства в къщата. Така казва вторият ми баща.

Това обясняваше огъня в кухнята, помисли си Уондъл. Но не и танцуващите чаши на Киринти.

— Ще пробвам — заяви Шанда.

Той остана под въжето, докато тя се покатери. Шанда му махна от клона и изчезна от другата страна на стената.

Това бе един чудесен ден.

* * *

Уондъл се измъкна от храсталака преди мръкване; нощта щеше да е мъглива. Когато стигна горната част на хълмовете, забеляза, че от пристанището се издига мъгла. Погледа я известно време как обгръща земята. Сетне чу викове. Дали не го бяха видели? Водни демони, може би някой още по-лош. Не видя никого, но побягна в мъглата, докато не капна от умора.

Навсякъде имаше мъгла; по едно време надуши вонята на Черната яма. Самата яма не се виждаше. Той забеляза тъмни сенки, носещи се към него.

Втурна се назад, откъдето беше дошъл, но беше прекалено уморен, за да се отдалечи много. Когато силите го напуснаха, спря.

Не чуваше нито звук.

Беше видял... какво беше видял? Кучета или вълци, само че огромни. Сега обаче нищо не го преследваше. Беше минал покрай Ямата на път за дома и някой го бе погнал. Някаква банда, по-опасна от сенките.

Когато преваля билото, сенките се появиха отново. Този път той не побягна. Наведе се, взе по един остър камък във всяка ръка и отново се изправи. С цялото си сърце желаше да има вече нож. Можеше да избяга, преди отново да остане без дъх... но това бяха просто сенки. Сенки с формата на вълци и на някакви по-големи същества, носещи се към него.

Когато се приближаваха, вече не изглеждаха толкова реални. Уондъл изкрещя и замахна с камъните си и изведнъж се озова сред тях, в тях, задъхан и удивен. Това бяха просто валма от мъглата. Половин дузина сенки с формата на вълци се събраха в нещо по-голямо. Сянка на котка, голяма колкото общото спално помещение на Твърдината, с два зъба, дълги колкото благороднически ножове. Сетне тази сянка започна да се мята, сякаш се биеше с вълците, и Уондъл забеляза силуети на огромни птици, виещи се над това мъгливо сражение.

„Никога няма да ми повярват“ — помисли си.

Ала все пак какъв ден!

6.

Беше взел старите си дрехи в един вързоп. Сега ги навлече върху новите, за да се добере необезпокояван до Твърдината. Това му отне цял ден. Следобед изяде сладкишчето, което му беше дала Сирана.

Късно през нощта се добра до дома. Уондъл бе гладен и първо провери масите и казана за остатъци. Търсенето не му донесе нищо, само го изтощи още повече. Той се промъкна в спалнята и моментално заспа.

* * *

На сутринта, докато се тътреше по лепкавите каменни подове на Твърдината, той си спомни гладките дъски в господарския дом. Сред гръмките крясъци и смях на къщата отново се замисли за мълчаливото шетане на Сирана.

Уондъл отчупи парче хляб от събрания от Уоншиг. По-големият му брат подскочи и се засмя:

— Откъде събра тези нови дрехи?

Сестрите и братовчедите му се втренчиха в него.

— Хубави са — отбеляза Рутинда. — Имаш ли още?

Владелецът трябва да бъде хитър дори към собствените си роднини. Уондъл искаше да обмисли видяното, преди да разказва за него. Нямаше начин да обясни, че събирането не е неразделна част от живота на господарите и онези, които работеха за тях.

Затова отвърна:

— От простора пред една къща на „Санвин“. На никакви безродни. Никой не ме видя, но нямаше друго интересно.

— Лошо — отбеляза Уоншиг. — Готов ли си за уроците по бой с ножове?

— Разбира се.

Упражняваха се с пръчки. Уондъл все още беше тромав. Ако използваша истински ножове, да са го убили десет пъти.

— Догодина. — За чичовците, които наблюдаваха уроците, нямаше съмнение. — Догодина.

* * *

Господарските люде се биеха с копия и мечове, не с дългите владелски ками. Уондъл не спираше да мисли за Господарските хълмове, където дори градинарите живееха в по-голямо охолство от Пелзед и Ресалет. Господарските люде сигурно живееха по-добре от градинарите. Воините винаги се устройват по-богато от останалите хора. Чичовците му никога нямаше да го научат да се бие толкова добре, колкото господарските люде. Все някой обаче можеше да го обучи. Той трябваше да се върне.

* * *

Уондъл изпра новите си дрехи, но не се сещаше за място, където да ги изсуши, без да му ги откраднат. След четири дни отново тръгна на път и ги взе във вързоп. Все още бяха влажни и миришеха на мухъл.

Пътят минаваше покрай „Цветния пазар“. Той се придържаше към сенките и задните стени на къщите, доколкото можеше, но въпреки това остана изненадан, че никой не го нападна.

След „Цветния пазар“ не живееше никой, или поне така му бяха казвали. От време на време се виждаха временни жилища, но той ги избягваше лесно. Когато стигна възвишенията, почти се беше мръкнало. Помисли да остане сред храсталака, сетне се изсмя. Знаеше много по-добро място.

Черната яма тънеше във воня, мъгла и мрак, луната едва прозираше от облаците. Сенките отново излязоха да го посрещнат. Глутница вълци, големи колкото самия Уондъл. Птици, толкова огромни, че можеха да го вдигнат от земята. Две котки, по-грамадни, отколкото можеше да си представи. Облаци мъгла, сливащи се в отчаяни битки. Уондъл се засмя и се опита да се заиграе с тях, но около него оставаше само мъгла.

Носеха се слухове, че черната яма поглъщала хора. Той се стараеше да не навлиза прекалено навътре. Странната воня също не му се нравеше. Уондъл постла малко тръстика върху един плосък камък и седна. С двата ката дрехи дори не му стана студено.

В просъница забеляза друга сянка да пълзи към него над черното тресавище. Беше закръглена и размита, а и другите привидения наоколо я замъгляваха допълнително. Тя бе дори по-голяма от тези на котките. Той се опита да различи формите ѝ, сетне, все още замислен върху този въпрос, заспа.

* * *

Когато сутринта облече дрехите на градинарското дете, те все още бяха влажни. Навлече ги над своето облекло на владелец. Докато стигне широкия коларски път, продължение на улица „Санвин“, вече бяха изсъхнали.

Когато излезе на открито, го настигна една каруца. Безродният колар го изгледа и спря.

— Да те кача?

— Да, благодаря... господине.

— Качвай се. Отивам към пристанището. Ти накъде?

— При... приятели. В дома на господаря Саморти.

— Вътре, а? Е, ще те оставя на разклона. Хайде. Скачай.

Двете понита теглеха каруцата по-бързо, отколкото би вървял Уондъл. Коларят си подсвиркваше някаква непозната мелодия. Беше млад, малко над двайсетте.

Каруцата беше пълна с кошове със завързани капаци.

— Какво има вътре? — поинтересува се Уондъл.

Коларят го изгледа подозрително:

— Кой каза, че ти бил приятел?

— Шанда.

— Дъщерята на Саморти?

— Заварена дъщеря... господине.

— Да. Баща ти за Саморти ли работи?

— Да, господине.

— Това обяснява тази риза.

Уондъл се ококори и го изгледа.

Коларят се засмя:

— Ако погледнеш в тези кошове, ще видиш точно такива дрехи. Братовчед ми Халати има стан в мазето си. Тъче такъв плат с жените и дъщерите си. Миналия месец продадохме доста дрехи на Саморти.

Халати. Уондъл не беше чувал името, но сега щеше да го запомни. Колко ли други безродни криеха ценни неща?

— Надявам се да успеем да преместим Халати скоро. На мен лично тази суша никак не ми харесва. Водата намалява и тези хиени, владелците, все повече се озлобяват. Последния път за малко да изпепелят дома на братовчед ми.

Коларят спря конете. Това беше разклонението за Господарските хълмове. Уондъл слезе и му махна за довиждане.

Когато стигна портата, пазачите бяха други. Не му обърнаха особено внимание.

— Не съм те виждал — каза единият. — Къде живееш, момче?

— В дома на господаря Саморти...

— О, от градинарите ли си?

— Да, господине.

Пазачът кимна. Не си направи труда да вдига бариерата, но Уондъл се промъкна лесно под нея и когато влизаше, пазачите вече обсъждаха времето.

Вътре имаше големи къщи и широки улици. На равни разстояния бяха посадени палми. Сградите бяха прекрасни. Някои — по-хубави, други — по-странни. Подобни една на друга, но никога съвсем еднакви; и по странен начин напомняха на момчето за секвои или хълмове.

Както секвоите, както гранитните хълмове, всяка къща изглеждаше така, сякаш е стояла на това място от векове. Като... Уондъл отстъпи и се огледа, защото чувстваше как изражението му се променя. Всеки, който го види, щеше да познае, че е чужд човек, който никога не е виждал толкова дълга улица с непрекъснати редици от къщи и от двете страни, никоя от които никога не е била опожарявана. Около всяка постройка имаше грижливо оформени дворчета с цветя! Никоя не личеше да е строена набързо на принципа „да сложим покрив, преди да завали“ или „използвай гредите от къщата на Секача, не пасват добре, но Секачови вече нямат нужда от тях“, или просто

„издигни някакъв подслон и не ме занимавай, не виждаш ли, че скърбя“.

Това го караше да се чувства неловко.

Уондъл нямаше представа как изглежда къщата на господаря Саморти, но знаеше, че е някъде близо до стената. Тръгна на изток, докато се увери, че между него и стената има само един ред постройки, след това продължи на север, докато не видя огромното дърво. След това нямаше проблем да проникне от задната страна на къщата и в двора с фонтана. Изми ръцете, лицето и краката си, без да се налага да го подканят.

— Не вярвах, че ще се върнеш — каза Шанда.

— Нали дадох дума...

— Дума на владелец. — Усмивката ѝ бе малко сдържана, но бързо грейна по-широко. — Обеща да ми покажеш секвоите.

Той се замисли.

— Имам кожени дрехи. За двамата. — Тя му показва едно сандъче под леглото си. — Взех ги от градинарите. Вече не ги използват.

Уондъл огледа защитното облекло.

— Добри са, нали? — попита тя.

— Да, но ще се наложи да останем навън и през нощта.

— Няма проблем. Госпожица Прилепка ще си мисли, че съм отишла на гости. Ще ѝ кажа, че съм при дъщерята на господаря Фласкати. Няма да тръгне да проверява.

— Ама...

— А мащехата ми няма да се трогне, дори да не се върна никога. Ще вземем храна и...

Уондъл погледна слънцето, което се спускаше на запад.

— Много е късно...

— Не днес, глупчо. Утре сутринта. Или вдругиден. Не бързаш да се прибереш, нали?

Той поклати глава. Ако не се върне, майка му щеше да се притесни малко, но нямаше да направи нищо; никой друг нямаше да се загрижи. Освен ако не решат, че е убит от безродни.

— Опита ли онази пръчка?

Шанда се ухили:

— Още същата нощ. Върху стола на Роуанда! Да! Задникът ѝ я сърбя цели два дни. Струва ми се, че още не ѝ е минало. — Тя посърна

леко. — Саморти сигурно е допрял ръката си, защото тя също се възпали. Предполагам, че знае каква е причината, защото се разкрещя на градинарите и те също се развикаха и всички заедно излязоха да търсят отровното растение, но не намериха нищо. Не исках да причинявам нищо лошо на Саморти.

Добре, помисли си Уондъл. И още по-добре, че не я бяха хванали и че никой не знаеше къде е била. Нито с кого...

Малко възпаление. Уондъл бе дал от същото растение на господаря Пелзед да го използва срещу момчета от „Бича кожа“. Никой не умря, но дузина от тях бяха небоеспособни в продължение на цяла седмица. След това господарят Пелзед и предводителят на „Бича кожа“ сключиха споразумение да не използват това растение. Пелзед беше доволен. Тук обаче листата причиняваха само малко възпаление. В този район растенията губеха силата си.

— Да хапнем нещо — предложи Шанда. — Сирана мисли, че не се храня достатъчно. Ще се радва да те види.

Кухнята бе топла и суха и миришеше на ястия, които Уондъл можеше само да си представя. Сирана напълни купичката му със супа и натрупа на масата хляб. След това се извини, че няма нищо за него.

— Ще останеш ли за вечеря?

— Ако нямате нищо против... госпожо. Това ми е напълно достатъчно.

Сирана се усмихна доволно.

Излязоха да наблюдават градинарите, но избягваха да срещат когото и да било друго. Шанда му показва езерцето със златните рибки. Двама слуги ги загледаха прекалено любопитно, Шанда се засмя и следвана от Уондъл, изтича в друг край на двора.

Там стоеше странна къщичка, прекалено тясна за Шанда и още по-малка за Уондъл. Имаше стаи, колкото да се побере възрастен човек, тесни коридори, през които се налагаше да се промъкват, и отворени помещения. Любопитните прислужници ги бяха последвали. На Уондъл му се наложи да се гърчи като червей, но последва Шанда по-надълбоко в лабиринта, през извивки и сенки, докато ничий поглед не бе в състояние да ги достигне.

Тогава той изпита известен страх. Ако това място се запали! Щяха да останат в капан, да се гърчат сред пламъците в тесните ходници. Градинарите обаче бяха безродни, нали? А и не биваше да се

показва като страхливец пред такова малко момиченце. Затова продължи след Шанда още по-надълбоко.

В средата на лабиринта имаше малка стая, точно колкото да се съберат двамата.

— Защо е толкова тясно? — попита Уондъл.

— Това е къща играчка. Построиха я за малкия ми брат, но той не я харесва особено и затова аз играя в нея.

Къща играчка. Уондъл разбираше какво означава това, но никога не се беше замислял, че може да съществува такова нещо. Цяла къща само за забавления!

* * *

След вечеря легнаха на балкона над вътрешния двор и заслушаха какво си говорят господарите.

Четирима мъже и три жени се излежаваха на кушетки, които щяха да стоят доста добре във вътрешния двор на Твърдината. Никой не продума, докато един възрастен безроден не донесе поднос с чаши, от които се издигаше пара. Господарката Роуанда ги раздаде на останалите.

Жената на Киринти отпи една глътка и се усмихна:

— Наистина, Роуанда, трябва да ни кажеш къде намираш тези прекрасни корени за чай.

— Благодаря, Клиела. Чудесен аромат, нали?

Последва ново мълчание.

— Напоследък е доста спокойно — отбеляза по едно време Джереф. — Не ми харесва.

— Значи имам с какво да те зарадвам — намеси се Саморти. — Снощи заловихме нарушител.

— Някакви проблеми?

— Не, на пристанището имаше джолмски кораб. Получихме една хубава лупа в замяна. Кинтана, тази нощ не си ли на дежурство?

— Смених се.

— С кого?

— Ами, всъщност...

— Платил е допълнително на Мироглас Водоносец — обясни Киринти; в ръката му се появи грейпфрут и той внимателно го заразглежда.

Саморти поклати тъжно глава:

— Това е порочна практика.

Кинтана се засмя. Беше дебеличък и изглеждаше съвсем на мястото си на кушетката.

— Какво лошо има? На теб може да ти харесва да дрънчиш цяла нощ с доспехите си, Саморти, но на мен не! Ако се наложи, ще отида...

— Ако се наложи, стражата ще получава заповеди от Водоносец, не от теб.

— Да не говорим, че всичко, което плячкосат, ще остане за Водоносец — изсумтя намусено Джереф.

— Прекалено много се тревожиш, Саморти — отбеляза Роуанда.

— Мислиш си, че градът ще се срине, ако не бдиш...

Саморти се засмя сдържано:

— Веднъж се е сринал. За да попадне в наши ръце! Сега обаче можем да сме спокойни. Ако някой ни напада, няма да е тази нощ. Още вино?

Той си наля от една кана. Шанда се размърда и прошепна:

— Сега говорят за вас.

— За нарушителите ли?

— Не, за владелците!

Уондъл кимна. Неговото семейство, улицата, градът му бяха в ръцете на тези празнодумци, разглезените господари... Беше ли прекалено малък, за да бъде продаден на някой чуждестранен кораб? За момент тази идея му се стори изключително привлекателна...

— Янгинатеп все още спи — каза Кинтана. — Съгледвачи ми съобщиха, че в упадъчните райони на три места избухнал огън.

— Не съм чул за никакъв огън. Проблеми?

— Обикновени горски пожари. Безродните сигурно са ги потушили.

— И този път — промърмори Саморти. — Повече ме тревожи времето, когато владелците няма да позволяват на безродните да гасят огъня.

— Янгинатеп защитава къщите — отбеляза Кинтана.

— Но не и гората. Представете си, че целият храсталак избухне в пламъци — намеси се Джереф. — Това няма ли да събуди Янгинатеп? Ако стане така, половината град може да изгори!

— Ето, това вече е достойна причина за тревога — каза Роуанда.

— Така е — съгласи се Саморти. — Ти си прекалено млада, за да помниш последния голям пожар. Аз самият съм бил на не повече от десет.

— Никой не знае кое кара бога да се събуди — отбеляза жената на Киринти.

— Знае се, и още как — не се съгласи мъжът ѝ. — Сушата. Липсата на дъжд. Онзи горещ, сух вятър от изток.

— Понякога. — Гласът на Саморти звучеше неубедено. — Това наистина е така преди повечето пожари. Но не винаги.

— Докарай малко дъжд и всичко ще се оправи.

Киринти се заигра нервно с една солница и я накара да се завърти.

— Прав си — съгласи се Роуена.

— Ако не можем да причиним дъжд, може би трябва да предприемем друго — предложи внимателно Киринти и остави солницата.

— Какво?

— Да довършим акведукта. Да закараме още вода до упадъчните райони...

— Мисли реалистично — прекъсна го Саморти. — Това е също толкова трудно, колкото предизвикването на дъжд!

— На Южния нос имат нов акведукт — отбеляза Кинтана. — Един от капитаните на кораби ми го каза.

— Не се съмнявам, че на Южния нос имат и магьосници — съгласи се Киринти. — И драконови кости за манна. Ние нямаме. Един акведукт обаче все ще построим...

— Няма пари — възрази Саморти.

— Да вдигнем данъците.

— Съвсем наскоро ги вдигнахме — напомни Джереф. — Няма какъде повече да изстискваме безродните.

— Да вземем на заем. Трябва да сторим нещо! Ако избухне нов пожар, възстановяването на града ще ни струва много повече и пак ще ни се наложи да завършим акведукта.

На думата „пак“ Киринти накара един нож да изчезне. От балкона Уондъл видя как го направи. Сигурно го беше научил от някой джебчия.

— Никой ли не ни дължи нещо?

— И още как. Пък и сигурно ще склони зидарите си да работят заедно с него, но за завършване на работата ще са ни необходими поне двеста човека. И всичките трябва да се хранят.

— Предполагам — съгласи се мрачно Киринти.

— Можем да убедим владелците да довършат акведукта — изсмя се кисело Роуена. — В края на краищата той е нужен най-много на тях.

— Да, така е. — Кинтана си наля чаша вино. — Киринти обаче е прав. Трябва да направим нещо...

Жената на господаря Кинтана бе слаба и висока, с изящна прическа. Беше се настанила на кушетката си така, че всички да виждат краката и лакираните ѝ нокти. Говореше рядко, но сега каза:

— Не виждам защо всички се кахърите толкова за владелците. Ние нямаме нужда от тях. Какво ни интересуват?

Кинтана не ѝ обърна внимание.

— Не, наистина — настоя тя; гласът ѝ звучеше пискливо. — Имат нужда от акведукта, но не щат да си помръднат пръста за него. Самата идея, че може да се захванат за работа, ни кара да се смеем.

— Ами когато Янгинатеп се събуди и те изгорят града? — изрече тихо Саморти; той явно харесваше господарката Сириси.

— Да ги избием.

— Не е лесно — засмя се Киринти. — Много са, а и последния път те победиха.

— Да притиснем безродните още и да предизвикаме нова война — предложи Джереф. — Някои от тях са на ръба на отчаянието.

— Да, но след пожара ще бъдат наистина зле — отбеляза Саморти.

— Разправят, че веднъж целият град изгорял. Дори нашата част.

— Къде си чул това?

— В Гилдията на паметта. Тогава Янгинатеп бил по-силен. Властта му се простирала върху всички, владетци и господари. По онова време пожарите били наистина сериозни. Баща ти не ти ли е разказвал, Саморти?

— Янгинатеп няма власт тук. — Саморти махна към изящните къщи и твърде добре поддържаните градини. — И е прекалено слаб в нашия град.

— Така е и ти знаеш защо — съгласи се Киринти. — Можем да го държим настрана, но не сме в състояние да го обуздаем.

— Вече никой не вярва в богове — отбеляза Джереф.

— Не бъди глупав — смъмри го Саморти. — Чу какво каза Морт. Но да предположим, че Янгинатеп наистина бъде забравен, какво ще стане тогава?

— Няма да има повече пожари.

— И на каква цена?

— Не знам.

— Нито пък аз, точно това е въпросът. В момента нещата поне са в наши ръце...

— В известна степен — поправи го Джереф.

— Толкова стига. — Саморти плесна с ръце и слугите донесоха подноси с пълни кани. — Тази вечер сме организирали представление.

— О, на какво? — поинтересува се жената на Киринти.

— На „Испомнос“.

— Не, не, това е прекалено дълго — възрази Кинтана.

— Няма да го гледаме цялото, само сцени от първа част — успокои го Роуанда. — Никой не може да издържи цялата опера.

— Въпреки това — настоя Кинтана. — Извинете ме за момент.

Той стана и се насочи към стаичката под стълбите.

7.

„Представление“ беше един особен начин за разказване. Неколцина души се правеха на други хора върху платформа с временно подредени мебели. Един мъж с кънтящ глас играеше ролята на разказвач. Уондъл никога не беше виждал подобно нещо.

Представлението бе дълго и той не разбираше голяма част от думите. Испомнос бе пребил жена си, беше я открил, след като му избягала, и бе убил нея и мъжа, когото заварил в леглото ѝ. Уондъл добре разбираше всичко това. Чичо му Наптефит бе убил леля Ралуп, когато я заварил с един Воден демон. Опитал се да убие и мъжа, но Водният демон избягал при роднините си.

Жената на Испомнос обаче беше безродна!

Убийството не се показваше.

Някакви стражи отведоха Испомнос. Когато му обърнаха гръб, той избяга. Стражите започнаха да гонят Испомнос около сцената с мъчително бавни движения, докато всички пееха в хор някаква песен, красива, но толкова бавна! — като приспивна песен, която продължава вечно...

Шанда го дръпна за ухото, за да го събуди:

— Хъркаш.

— Какво става сега?

— Съдят го.

Той погледа известно време.

— Не разбирам нищо! За какво го съдят?

Тя го изгледа с широко отворени очи:

— За убийство. Трябва да определят дали го е извършил, или не.

— Испомнос е владеец, нали?

А може би владеец беше актьорът, играещ Испомнос?

Шанда обаче го изгледа странно.

Уондъл премълча това, което смяташе да каже. Шанда не беше владелка. Вместо това той посочи сцената и попита:

— Безродната жена и двамата мъже, кои са те? Само те говорят.

— Мъжете говорят от името на Испомнос. Кларата говори от името на съда.

— Испомнос не иска ли да говори? — Дали от страх или от гордост? — Защо двама мъже?

— Не знам. Сега ще се върна — прошепна тя.

Уондъл кимна. Представлението беше дълго.

Той продължи да гледа. Трудно му бе да разбере всичко. Безродната жена Кларата разказваше за убийството, задаваше въпроси на всички, които са били наблизо, показва окървавени дрехи. По-дребният от двамата мъже, говорещи от името на Испомнос, един безроден, поиска Кларата да покаже ножа на Испомнос. Уондъл кимна: никой владеец не би изхвърлил ножа си. Мъжът твърдеше, че дрехите не били същите, че не ставали. Испомнос бил на друго място по време на убийството — в Източна дъга, в гората, в някаква игрална къща на пристанището, което щели да потвърдят двама Водни демони, на кораб, пътуващ за Кондигео... Накрая публиката избухна в смях, заглушавайки кикота на Уондъл.

Адвокатът владеец обаче заговори за храбростта на Испомнос като воин, за положението му в бандата си...

Шанда се върна.

— Какво изпуснах?

— Мисля, че започвам да разбирам.

— Е?

— Те не говорят на едни и същи хора. Дребният безроден, той е смешен, но двама от съдиите също са безродни, затова той се опитва да ги убеди, че Испомнос не е извършил убийството. Жената на Испомнос обаче е била безродна. Той самият живее като безроден. Съдиите владетци искат да знаят дали е станал истински безроден. Адвокатът владеец иска да ги убеди, че Испомнос още е владеец. Че има право да преследва жена си и да я убие.

— Право ли? — Шанда се ококори. — Защо?

Не можеше да ѝ обясни. Това просто беше така.

Затова излъга:

— И аз не знам.

Шанда прошепна:

— Не мисля, че има някой, който да разбира. Свързано е с някаква случка в лабиринта. Операта е написана от един кондигейски разказвач. Възрастните я харесват.

Процесът още продължаваше, но първа част свърши и всички заръкопляскаха.

Господарите и жените им се разделиха. Саморти и Киринти се усамотиха под балкона. Саморти тъкмо казваше:

— И това е най-добрата част. Най-големият аргумент за разтурянето на тази комисия по изкуството.

— Нека аз да оглавя комисията. Или ти. Или Чандор. Ние поне ще пускаме пиеси, които се харесват на всички. — Киринти спря. — Точно от това имаме нужда! От представление! Не за нас. За владелците!

— Само не „Испомнос“! Това ще предизвика нов пожар!

— Не, не, искам да кажа да им осигурим зрелища. Да привлечем вниманието им и да им кажем за акведукта. Да им кажем, че трябва да е готов... преди дъждовете? — Киринти се върна на кушетката си и погледна небето. — Сега е сезонът. Защо не вали?

— Идеята не е лоша — отбеляза Джереф. — Докато всички владелци са на представлението, Саморти може да се срещне с представители на общините на безродните. Да им обясни какво правим с данъците им.

— Да разбере дали са готови да се присъединят към Гвардията — добави Сириси.

— Ако владелците научат, че се среща с безродните, а не с тях, ще има неприятности — предупреди Кинтана.

Джереф махна небрежно:

— Ще се срещнем и с представители на владелците.

— С кого? — попита Киринти.

— Какво значение има? Ще пуснем слух, че искаме да се срещнем с предводителите им. Все някой ще се появи.

— Не, това е липса на уважение — възрази Саморти. — Владелците обичат да им се засвидетелства уважение.

— Не просто обичат. Те принуждават хората да им се кланят — поправи го остро Сириси.

— Е, казват, че обичат, а всъщност го изискват принудително — съгласи се спокойно Саморти. — Добре, Джереф, няма значение с кого от владелците разговаряме. Те и без това не държат на думата си, а и никой от тях не може да дава обещания от името на Янгинатеп. Налага се обаче да говорим с тях.

— Защо? — поинтересува се Сирици.

— Деца, време е да си лягате.

Гласът дойде зад него! Уондъл подскочи, но това бе просто Сирана, готвачката.

— Преди госпожица Бертрана да ви хване, че стоите до толкова късно — добави тя.

* * *

На сутринта беше облачно и малко след закуска госпожица Бертрана влезе в кухнята и хвана Шанда за ръката.

— Баща ви иска да ви види. Облечете розовата си рокля. Има гости.

Шанда я изгледа намусено. Обърна се към Уондъл:

— Съжалявам...

— Няма нищо. По-добре да си тръгвам.

— Добре, но преди това вземи малко от царевичния ми сладкиш — покани го Сирана. — Винаги ми е приятно да видя момче с добър апетит.

— Къде каза, че живееш? — осведоми се госпожица Бертрана.

Уондъл посочи на запад:

— От другата страна на стената, госпожо...

— Е, госпожица Шанда ще бъде заета през целия ден. Утре също.

— Добре, госпожо. Съжалявам, Шанда.

— На кого искат да ме показват? — попита Шанда.

— Не бих се изразила по този начин, но семейството на господаря Уайона е дошло на гости. — Госпожица Бертрана произнесе името със страхопочитание. — Хайде, елате да се преоблечете.

Шанда се поколеба, обърна се към Уондъл:

— Ще дойдеш ли пак?

Сирана се беше върнала при огнището и тракаше с тенджерите.

— Пътят ми дотук е два дни в едната посока — прошепна Уондъл.

— Моля те.

— Ще дойда. Наистина. Просто не знам кога.

— Следващия път ще отидем в гората. — Шанда понижи глас. — Ще ти оставя някои неща в раклата в стаята си. Можеш да вземеш каквито си поискаш момчешки дрехи оттам.

Раклата беше препълнена и Уондъл не можеше да различи момчешките от момичешките дрехи. Повечето и без това му бяха прекалено малки. Обувките — твърде меки. Нямаше да изтраят и една седмица в „Змийски път“. Имаше повече неща, отколкото можеше да носи, а и дори да успее да ги вземе, какво? Щеше да прилича на събирач. Ако господарските люде не го хванат, неговите със сигурност щяха.

В двора няколко момчета играеха сложна игра. Криеха се, бягаха, преследваха се и се бореха. Имитация на владетели. Жалка. Уондъл ги загледа.

Нуждаеше се от дрехи, за да се слее с останалите деца тук, когато се върне. Всичко, което го правеше незабележим тук обаче, щеше да се набива на очи в „Змийски път“.

Владелецът трябва да бъде находчив.

Хрумна му, че може да сложи собствените си дрехи най-отдолу, под два ката господарски и най-отгоре широко яке и пак да не изглежда странно. Тези момчета бяха по-пълни от него. Хранеха се по-добре и по-често.

Когато се облече, имаше чувството, че е станал дебел. Излезе от стаята на Шанда предпазливо, със съжаление, че трябва да остави толкова много хубави неща. Прехвърли се през стената — пазачите на портата можеха да забележат, че носи повече дрехи.

В района на Господарските хълмове никой не му обръщаше внимание. По пътя минаваха пешеходци и каруци. Никой не му предложи да го закара, но и никой не го спря. На върха на билото той се обърна към Господарските хълмове и загледа стената. Сетне продължи. Знаеше къде може да преспи в безопасност.

Ямата започваше да му се струва уютна. Луната беше почти пълна. Светлината правеше сенките на хищници, дошли да го посрещнат, по-ясни. Между другите привидения забеляза един по-голям облак мъгла. Не видя да се движи, но всеки път, когато задремеше и се събудеше, му се струваше, че се е приближил малко повече.

Сетне видя нещо да се клати отгоре — някакъв крайник — и веднага различи формата му.

Привидението бе два пъти по-голямо от огромните котки, с кръгло тяло и стоеше с главата надолу. Висеше от някакъв въображаем стълб, може би клон на дърво, изсъхнало преди няколко епохи, на четирите си изкривени навътре крака. Главата му се клатеше и сякаш наблюдаваше Уондъл. Една от огромните котки изведнъж го забеляза, хвърли се върху него и след миг цяла глутница зверове го разкъсваха. Призрачното същество започна да се съпротивлява и след миг птиците и грамадните вълци също се превърнаха в късчета мъгла.

На сутринта Уондъл отново се преоблече, сложи старите си дрехи върху всичко останало. Изглеждаше прекалено дебел и не можеше да тича, но имаше шанс да се промъкне...

8.

Когато навлезе в територията на „Бича кожа“, Уондъл чу виковете. Улица „Санвин“ се смяташе за безопасна, не беше в района на никоя банда, но пет по-големи момчета се приближаваха към него.

Уондъл побягна. Те се втурнаха към него и го обградиха.

— Хееей! — изкрещя едно момче. — Я гледайте какво си има тоя!

— Откъде? — попита друг. — Откъде събра тези неща? — Когато Уондъл не отговори, го удари по главата с юмрук. — Откъде?

— От Господарските хълмове.

— Да, бе. Казвай откъде.

Заудряха го отново, повалиха го и някой притисна главата му.

— Оставете ме! — извика Уондъл.

Искаше му се да закрещи за помощ, но това нямаше да помогне. Само щяха да го нарекат страхливец и плачльо. Можеше обаче да крещи обиди...

— Змии! — чу се вик от другата страна на улицата. — „Змийски път“!

Десетина момчета, водени от брат му Уоншиг, приближаваха.

— „Бича кожа“! — изкрещя мъчителят му.

Когато другата банда дойде, Уондъл усети как тежестта от главата му се вдига. Чу шум от удари.

— Добре ли си? — попита Уоншиг. — Хайде, да се махаме оттук.

Когато се върнаха в Твърдината, Уоншиг благодари на останалите.

— Някой да съобщи на господаря Пелзед. Може да очаква проблеми с „Бича кожа“.

— Не съм напускал „Санвин“ — възрази Уондъл.

Уоншиг вдигна рамене:

— Какво стана тогава? Донесе ли нещо хубаво?

— Само дрехи, но ги скъсаха и събраха якето и обувките ми. — Уондъл изпитваше жестоко разочарование; този път всичко се беше провалило. — Тези неща и без това са прекалено малки за тях...

— Все пак са хубави. — Уоншиг посочи ризата, която Уондъл разглеждаше. — Хубави са. Трябва да измислим начин за безопасно пренасяне на тези неща до Твърдината. Следващия път вземи някого от нас.

Дори собствените му роднини се лакомяха за онова, което господарите изхвърляха!

— Няма да стане — отвърна Уондъл. — Аз... съвсем случайно влязох и намерих приятел вътре. — Никой нямаше да му повярва, че всичко това му е дадено от Шанда. — На мен никой не ми обръща внимание, но господарските люде няма да пуснат цяла група от нас.

— Колко са тези господарски люде?

— Много. На портата са двама, но вътре сигурно има още.

— Да, чували сме. Имат и магия. Видя ли някаква магия?

— Може би малко.

— Преди десет-двайсет години, още преди да се родя, три банди се съюзили и отишли на Господарските хълмове да събират. Никой не се върнал. Никой.

„Може би са победени с магия — помисли си Уондъл. — А може би от стражи с брони и копия, предвождани от господари, и после победените да са били откарани с някой кораб.“ Уоншиг обаче никога нямаше да го разбере.

— Уон, ще има голямо празненство — съобщи Уондъл. — Господарите ще организират панаир в парка, ще раздават подаръци и може би ще показват магии.

— Кога?

— След пет дни, мисля. — Уондъл преброи на пръсти. — След пет дни от днес.

Уоншиг се усмихна:

— Добре. Не казвай на никого. На никого. Ще запазим тази информация за семейството.

— Какво ще правиш?

— Ще събера всеки джебчия от Твърдината. Ние ще минем първи през тълпата. — Уоншиг прехапа устни, замисли се. — Можем да държим „Бича кожа“ далеч от парка. Дали да не ги изпратим някъде другаде? Да измислим нещо, което да ги привлече в другия край на града...

Уондъл зачака брат му да измисли плана.

Уоншиг се ухили:

— Успяха ли да ти пребъркат джобовете?

— Не, вие дойдохте навреме.

Усмивката на Уоншиг стана по-широка.

— Значи нямат престава, че не си носил никакво злато. Уондъл, Искуни излиза с едно момче от „Бича кожа“. Може да му каже, че си събрал злато в района на пристанището и че десетина от нас отиват за още. Че ще се върнем в деня на панаира откъм юг. Така всички Бикове ще се съберат там и паркът ще остане само за нас.

* * *

Имаше флейти, барабани и пет фургона. Трийсет господарски люде в лъскави бронзови брони маршируваха с копия и щитове и когато стигнаха парка, описаха кръг. Сетне още господарски люде застанаха до тях и така заградиха едно пространство, в което влязоха фургоните.

Семейство безродни опъна въже между две дървета. Едно безродно момче започна да ходи по въжето в едната и в другата посока, безродните зрители и няколко владелци заръкопляскаха. Уондъл се досети, че това трябва да е семейството Въжеиграчови, които продаваха въжета близо до Черната яма.

Господарските люде продължаваха да работят. Извадиха от единия фургон сглобяема сцена. Друг от фургоните бе покрит с платнище. Когато сцената беше сглобена, отвътре излезе човек, костюмиран с пера като орел.

Безродните се събраха около фургоните. Сред тълпата навлязоха още господарски люде. Флейтите свиреха, барабаните думкаха и някой започна да раздава дребни сладки на децата. За тях имаше и въртяща се платформа с дървени дракони, които да яздят.

Отначало тя се въртеше от безродни. След това владелците ги избутаха и заеха местата им. Безродните се оттеглиха настрана. Двама владелци се опитаха да накарат по-големите момчета да я въртят, но никой не искаше, затова след известно време въртележката остана неизползвана.

Повечето владелци стояха в единия край на парка, но джебчиите от Твърдината се промъкваха из цялата тълпа. Хванаха един. Потърпевшият безроден закрепця, но неколцина владелци тръгнаха към него и той пусна момчето с ругатни.

На сцената излязоха акробати. Започнаха да се премятат във въздуха, изстрелвани от трамплин. Друг се покачи на върха на висок прът и увисна там на зъбите си. Един мъж и една жена, и двамата владелци, гълтаха огън, а един дебел безроден пхна в гърлото си дълъг и тънък меч. Въжеиграчови танцуваха върху въжето си, този път към момчето се беше присъединило и момиче. То правеше кълба назад, а под него стоеше един възрастен, за да го поеме, ако падне. То обаче се справяше отлично.

Уондъл се приближи към мястото, където раздаваха сладките. Едно от момичетата...

— Шанда.

Тя го погледна изненадано:

— О, не те познах.

Шанда погледна нервно втория си баща, който тъкмо се канеше да започне речта си от платформата. Уондъл взе една сладка.

— Все още ли търсят владелец, с когото да разговарят?

— Мисля, че да, само че няма с кого.

Господарят Саморти заговори за новия акведукт и за това как той щял да осигури прясна вода от планините. Безродните го аплодираха от време на време.

— Ще ме заведеш ли при секвоите? — попита Шанда. — Не веднага. Ще показваме това представление и в други части на града.

— Ще се опитам. Преди дъждовете. От дъжда всичко избуява и става по-опасно.

На сцената се появи нещо ярко, сетне изчезна.

— Зъл магьосник задържа дъжда — говореше Саморти. — Ние ще го победим. Дъжд ще има!

Безродни и владелци посрещнаха тези думи с ликуване.

— Сега обаче водата не достига. Това се отразява особено зле на конете и воловете. Транспортът е затруднен. Затова следващият Майчин ден ще е по-особен. Ще има седмични порции и някои специални изненади.

Владелците ликуваха.

— И така ще е за още два Майчини дни напред. И ще се наложи да идвате на Площада на мира, защото няма да сме в състояние да разнесем всичко до обичайните места за раздаване.

Виковеите от тълпата заглушиха думите му. Саморти размаха ръце и на сцената се качиха трима магьосници. Започнаха да карат различни неща да изчезват и да се появяват. Единият извика Шанда на сцената и я сложи в сандък. Когато го отвори отново, нея я нямаше. Уондъл я потърси с поглед, но не я видя никъде.

Уоншиг се приближи зад него.

— Господарят Пелзед не е доволен — каза през смях. — Мобилизирал е всички джебчийи от „Змийски път“, но най-хубавото отиде за Твърдината. Добра работа.

Магьосниците накараха една лоза да расте.

— Знам как да направим така, че Пелзед да е доволен — рече Уондъл.

— Как?

— Може да се срещне с господарите.

— Ти познаваш ли някой господар?

— Знам кои са. Онзи, който говореше, е господарят Саморти...

— Това всички го знаят.

— А онзи, който разговаря с магьосниците, е господарят Киринти. Той също е магьосник, или поне джебчийа, а дебелият с бронята, дето е при господарските люде, е господарят Кинтана. Красивата господарка, която сипва супа, е жена му.

— Значи, знаеш кои са.

Уондъл не беше чул кога Пелзед се е приближил зад тях.

— Какво друго знаеш? — попита Пелзед. — Уоншиг, не си ми казал нищо. Ще се наложи да поговорим за това.

Уоншиг придоби загрижен вид.

— Господарю Пелзед, чух, че господарите искали да говорят с някой предводител на владелците.

— Кажи нещо по-подробно.

— Искат да разговарят с най-влиятелния предводител в тази част на града. Не знам обаче какво ще искат от него.

— Аз съм най-влиятелният. Иди им го кажи.

Уондъл не беше мислил, че ще се стигне толкова далеч.

— Ъ...

— Направи го и ще забравим какво се е случило тази сутрин. — Пелзед посочи сцената. — Виждаш ли онзи?

— Чужденец е. Виждал съм го и преди...

— Той е разказвач. Ако се срещна с господарите, той ще разпространи мълвата навсякъде. Уондъл, сигурен ли си, че искат да разговарят с нас?

Уондъл се замисли. Господарите всъщност не искаха да разговарят с владелците, но смятаха, че се налага. Уондъл обаче не смееше да го каже на Пелзед.

— Чух как го обсъждат на вечеря — обяви той.

— Уондъл е страхотен шпионин — похвали го Уоншиг.

— Знам — тросна се Пелзед. — Хайде, иди да им кажеш, че съм тук.

— Не, ела с мен, господарю Пелзед. Шиг, ти също.

Тримата отидоха зад шатрата. Както се беше надявал Уондъл, Шанда беше там. Той се поклонил пред нея и каза:

— Господарке, това е Пелзед, предводителят на „Змийски път“.

Момиченцето го изгледа изненадано, сетне се усмихна. За миг Уондъл се уплаши да не му намигне съучастнически, но тя рече:

— Приятно ми е да се запознаем. Ще уведомя баща си, че сте тук.

Шанда доведе Саморти и той покани Пелзед да отиде с него. Никой не обърна внимание на Уондъл и Уоншиг и те се върнаха да гледат представленията. Когато излезе от шатрата, Пелзед имаше нова лупа и изглеждаше изключително горд. Показваше я на всички. Сетне извика Уондъл.

— Одеве ме нарече Пелзед. Не господарю Пелзед — отбеляза.

Момчето беше обмислило всичко:

— Реших, че на господарите няма да им се хареса, ако те нарека господар. Ако се ядосат, могат да те накарат да изчезнеш, господарю Пелзед.

— Ти наистина си бил в дома на господарите.

Уондъл кимна. Вече съжаляваше, че се е издал.

— Какво искаха? — попита Уоншиг.

Пелзед размахал ръце:

— Беше много важно. Договор за мир. Как да организираме раздаването на подаръци за Майчин ден. Ще дадат още женски

конопени растения за засаждане в някои ниви. Важни неща, които не мога да обсъждам сега. Тази вечер ще имаме събиране. Бъди там, Уоншиг... Уондъл, ти също.

* * *

Къщата, в която се събраха, беше каменна, но без покрив. Едно време бе имала, но не се беше оказал достатъчно здрав. Една нощ мъжете от „Змийски път“ се бяха качили на покрива, вече никой не си спомняше защо. Гредите се бяха строшили. Безродното семейство, което живяло навремето в къщата, бе неоткриваемо, затова „Змийски път“ не можеше да се събира там при дъжд.

Уондъл и Уоншиг трябваше да разкажат пред всички как господарите искали да говорят именно с господаря Пелзед, не с главатаря на „Бича кожа“ или на някоя друга банда. Само с Пелзед.

Говориха за новия Майчин ден. Всички щяха да се съберат на едно място. Жените трябваше да са там, за да получат подаръци, а мъжете — за да ги защитават.

— На площада няма да има проблеми — каза един от съветниците на Пелзед. — Господарските люде ще се грижат за това. Отвън обаче...

— Трябва да се разделим на два отряда — заговори Пелзед. — Единият ще защитава полученото от нас. Другият ще се опита да събере колкото се може повече от „Бича кожа“.

„Бича кожа“ ще прави същото — помисли си Уондъл.

Пелзед определи предводителите. Единият беше Уоншиг. Уондъл мислеше, че ще го сложат в отряда на брат му, но не стана така. Той още не умееше да се бие, затова започна да се опасява, че ще го оставят при жените да им помага да носят даровете. Това щеше да е голям срам. Срещата обаче приключи, преди да му определят задача.

Когато всички си тръгнаха, Пелзед накара Уондъл и Уоншиг да останат. Предводителят на бандата седна на мястото си до масата, телохранителите му застанаха зад него.

— Седнете — покани той момчетата. — Да пийнем чай.

Всички знаеха чая на Пелзед. Правеше се от конопени листа и караше човек да загуби способността за членоразделна реч. Пелзед

отпи глътка от горещата течност. Уоншиг изгълта своя чай на един дъх. Уондъл внимателно отпи. Главата му започна да се замайва.

— И така. Ти си ходил в Господарския град.

— Да, господарю — призна Уондъл.

— И си донесъл хубави дрехи. Какво друго може да се събере там?

— Всичко. Само че е много опасно. Те имат магия. Господарю Пелзед, те имат огнища в домовете си! Огньовете не угасват. Янгинатеп...

Той замълча. Не искаше да говори тези неща тук, във владенията на Янгинатеп.

— Видях господарски люде с брони — продължи Уондъл. — И големи мечове, и копия. Всяка нощ някой господар си слага такива доспехи и заедно с господарските люде патрулират.

— Къде ходят?

— Навсякъде следят за събирачи. Не само на Господарските хълмове. Извън стените има едно село и те патрулират и в него. Имат и магьосници.

Колко можеше да разкрие пред Пелзед? На кого да остане верен? Той бе във властта на Пелзед и принадлежеше на Твърдината, но бъдещето, за което копнееше, беше свързано с господарите.

— Видяхме магиите им — намеси се Миракос, съветникът, който стоеше от дясната страна на Пелзед; понякога той говореше високо, а друг път шепнеше в ухото на предводителя. — Карат лози да растат. Хвърлят огнени кълба.

— Видях и Черната яма — добави Уондъл.

Всички искаха да научат за Ямата. Уондъл им разказа само част от онова, което бе видял. Никой не му вярваше.

— Около Господарските хълмове има стена — каза Миракос. — Големите къщи на безродните обаче не са оградени, нали? Господарският град.

— И той се охранява. — Уондъл се опита да обясни за площадчетата с маси и цветя, за къщите и стените зад тях. — И патрулът обикаля.

— Този патрул с мечове и брони — намеси се Пелзед. — Това безродни ли са?

— Така мисля. Трудно се познава с тези шлемове.

— Безродни с брони. Оръжия — промърмори Миракос. — Лошо.

— Те никога не идват тук — успокои го Пелзед. — Господарите си вършат своите господарски дела. — Изказа последните думи като някаква велика сентенция. — Разкажи сега повече за домовете на тези безродни. Какво има там? Какво можем да съберем?

Уондъл описа част от видяното: магазини с глинени съдове, мъниста и дрехи, дрехи, висящи на простори, хора, седнали на площадчетата с чаши в ръце.

— Там явно няма владетели — установи Миракос. — Може би можем да се преселим там.

— Господарите няма да ни пуснат — отбеляза Пелзед.

— Господарите все искат да определят какво да правим — намеси се един от телохранителите. — Горя от нетърпение да им покажа ножа си. Да ги научим веднъж завинаги.

— Господарите карат безродните да работят. Ако ти можеше да го направиш, ако аз можех, сега щяхме да имаме покрив над главите си! Уондъл, върни се пак там. Вземи още някого. Уоншиг. Вземи Уоншиг; донесете ми нещо. Научете пътя.

— Чувал съм, че три банди се съюзили и отишли на Господарските хълмове да събират — каза Уоншиг. — Три банди, а никой не се върнал. Преди това „Мръсните птици“ били много силни.

— Да не те е страх, Уоншиг? — попита Пелзед.

— Да, господарю. Всеки се страхува. Уондъл е единственият, когото познавам, който е отишъл в Господарския град и се е върнал. Единственият, за когото съм чувал, че го е правил.

— Не искам да прескачаш стената — успокои го Пелзед. — Господарите са си господари. Няма да им се месим. Тези безродни отвън обаче, това е друга работа. Иди да разучиш, Уондъл. Когато всички са заети с подаръците, пътят ще е чист; можеш да донесеш някои неща. Иди да видиш какво можеш да намериш. Аз искам риза като твоята...

Уондъл се радваше, че е толкова дребен. Ризата му нямаше да стане на Пелзед. Ако едно господарско момиченце бе в състояние да задържи всичките си неща за себе си обаче, сигурно и един господарски човек можеше да го направи.

9.

„Змийски път“ се запозна с един чуждестранен зяпач. След карнавала всички знаеха лицето му.

Момчетата знаеха и името му: Трас Притрор от Кондигео. Трас ги изпълваше с възхищение. Прекарваше дните си в бездействие, като владеец. Безродните го харесваха, въпреки че стоеше с владелците, защото плащаше за това, което взимаше.

Е, не винаги. Понякога разказваше истории в замяна.

Когато станеше напечено, се отдалечаваше или бягаше, но понякога убеждаваше нападателите си да го оставят на мира. Уоншиг бе наблюдавал как Зач Ножа пристъпил към него с недобри намерения. След това разказваше как сега двамата се държали като любящи братя; Трас Притрор дал на Зач да пийне от манерката му. Зач не взел нищо друго от него.

Всичко около Трас Притрор беше необичайно, странно. Уондъл искаше да научи повече за него.

Момчетата от „Змийски път“ биваха залавяни, защото се движеха на групи. В гората имаше достатъчно място и можеха да се крият лесно. В града обаче хората бяха твърде много. Когато го хванат, човек ставаше за смях. Уондъл предпочиташе да се движи сам.

Говореше се, че Трас Притрор отседнал при едни безродни в Източна дъга. Безродните си плащаха за закрила на „Кокалодъвките“, които контролираха този район, затова къщата им беше по-хубава от тези на събратята им. Това означаваше също така, че Уондъл рискуваше да стане за смях, ако го хванат.

Три дни след карнавала зората завари единайсетгодишния Уондъл на покрива, точно над закрития със завеси прозорец на Трас. Беше спал там.

Чу как Трас се събужда, отива по нужда и се облича, пеейки през цялото време на звънкия кондигейски език. Шумът от стъпките му се приближи до прозореца. Разказвачът подаде ръка през завесите; държеше нещо.

— Слизай, момче — каза той. — Имам нещо за теб. Ела да поговорим.

Уондъл се притисна към покрива и обмисли предложението. Не беше събрал нищо от стаята. Разказвачът не би трябвало да му е ядосан. Той отново запя...

Уондъл започна да припява.

— Хубаво пееш — отбеляза Трас. — Как ти е името?

Той подаде подаръка си на момчето. Уондъл за пръв път опита портокалови резанки с мед.

— Казвам се Уондъл от „Змийски път“. Приятно ми е да се запознаем, Трас — представи се той на кондигейски; беше научил думите от подслушване на други зяпачи.

— И на мен приятно да се запознаем, Уондъл — каза Трас на развален международен език. — Аз говорил с други... как казва, владетци?

— Владетци, да, от „Змийски път“.

— Разкажи ми как живееш?

Уондъл разбираше думите „как живееш“, но не виждаше смисъл в тях.

— Как се защитавам ли? Братята ми ме учат... ще ме научат как да използвам нож. Засега още нямам.

— Какво правил вчера?

— Крих се в... крих се. Наблюдавал тази къща. Не виждал покрив. Никой владетел наоколо. Качил съседна къща, видял покрив. Отишъл за одеяло, върнал се, спал на покрив. Чакал теб. Трас, говори кондигейски.

Трас заговори на родния си език:

— Често ли прекарваш дните си така?

— Понякога.

— Може би... Разкажи как живеят безродните.

— Не знам.

— Мммм.

Трас беше разочарован.

— Знам как живеят дърварите — каза Уондъл. — Те са безродни.

— Разкажи.

Уондъл заговори. За опасните растения, за имената им, как да ги познаваш, как да ги избягваш. За ритуала, който изпълняваха дърварите, преди да отсекаат някоя секвоя. За това, което ядяха. Какво

говореха. Защо никой освен Криг Мелничаров не искаше да помогне на ранените владелски деца. Как са приели Уондъл.

Трас слушаше внимателно, кимаше, усмихваше се. Когато Уондъл свърши, каза:

— Ето, ти току-що ми разказа много неща за себе си. Спасил си брат си. Владелците не работят, но ти си носил вода, когато е имало нужда. Владелците не се интересуват от гората. Владелците обичат да наблюдават незабелязани. Вие събирате, но безродните се опитват да ви попречат, защото вие събирате онова, което те правят, използват или продават. Вие не почитате дърветата, но почитате Янгинатеп. Виждаш ли?

— Трас? Разкажи ми сега как живееш ти.

Трас Притрор заговори.

Беше дошъл да наблюдава пожара, след това да пътува и да разказва какво е видял.

— Ако искаш да видиш света, трябва да станеш разказвач. Където и да отидеш, хората искат да разберат как е там, откъдето идваш. Разбира се, трябва да знаеш езика им. Моето семейство плащаше на една жена от инките, която обучаваше мен, братята, сестрите и братовчедите ми. Учете ни на геометрия, аритметика, заклинания, но аз научих и езика ѝ.

Трас говореше толкова объркано и неясно, че Уондъл го заболя главата. Понякога не намираше правилната дума. Понякога преминаваше на кондигейски.

— ... Богат. Ако бях богат, щях да си имам собствен кораб и да плавам където си поискам.

— Трас, някой можеше да ти го вземе и да плава където той иска.

— Пирати ли? Да. Човек трябва да е по-добре въоръжен от тях или да има по-добър магьосник на борда или някак си да ги убедиш, че има. Веднъж два торовски отнемвачи ни застигнаха в открито море. Отнемвачите са пирати, но управниците им дават разрешение да грабят... да събират.

Трас се засмя.

— Само че при това пътуване на борда на „Ходещия по вълните“ имаше магьосник. И така, ето какво се случи. Акримег, така се казваше магьосникът ни, изпрати лъч оранжева светлина от ръката си във водата близо до един от другите кораби. Беше съвсем бледа, само

колкото да се види в полумрака. Продължи да изпраща такива лъчи, докато ние се опитвахме да се измъкнем на пиратските кораби. Изведнъж на това място водата закипя. Сетне по сигнал на Акримег всички се събрахме на единия борд. Отнемвачите сигурно са ни помислили за побъркани. От морето се надигна огромна глава. Беше голяма почти колкото кораб. Всички се разкресяхме и избягахме в трюма. Само Акримег остана на палубата. Аз надникнах от трюма, за да видя какво ще стане после. Главата започна да се издига, имаше дълъг врат. Обърна се към нас. Акримег заръкомаха, затанцува и закреся: „Не, не, огромен глупако“, докато главата не се обърна към отнемвачите и не започна да се потапя...

— Какво е било това?

— Ами, илюзия, разбира се, но отнемвачите подвиха опашки и побягнаха. Успяхме не просто заради светлинните ефекти на Акримег, а благодарение на подробностите, на неговата игра, на нашата игра.

— Страхуваше ли се?

— Намокрих гащите. Но каква история! С Акримег съм готов да отида на края на света. Сега ти разкажи нещо.

— Наблюдавах господарите.

— Аз също. Къде ги наблюдава?

— В дома им. На Господарските хълмове. Имат фонтан. И стая, в която се готви. И стая, в която ходят по нужда, с течаща вода. И стая, където безродни пишат разни неща на хартия и ги слагат в буркани, но там не успях да вляза.

Уондъл реши да не споменава името на Саморти. Щеше да го запази за краен случай.

— Ти можеш ли да четеш?

— Не. Не познавам никого, който да може.

Освен господарите. И Шанда.

— Сега познаваш. Какво правеха онези господари?

Уондъл все още опитваше да осмисли видяното от двете си посещения.

— Бяха поканили на гости други господари. И един магьосник. Хора, които не бяха господари, им носеха храна и прибираха мръсните чинии, а господарите само говореха и си задаваха въпроси един на друг. Държаха се така, сякаш искат да поправят нещо счупено, само че... само че говореха за следващия пожар. Мислят, че ако успеят да

накарат хората да се разбират, могат да предотвратят пожара. Накрая главният господар си сложи бронята и излезе с други въоръжени мъже.

— Ама те... ти мислиш ли, че ще предотвратят следващия пожар?

Никой не бе в състояние да отговори на този въпрос. Дори господарят Саморти.

— Не — отвърна Уондъл.

— Кога ще бъде тогава?

— Никой не знае. Имаше и друг господар, който караше чашите да се въртят в кръг. Ето така...

— Да, нарича се жонглиране.

— Как се прави?

— Трябва да се упражняваш дълго. Това не е магия, Уондъл.

— Не е ли?

— Не.

— Имаше и... — Уондъл не си спомняше думата. — Такова, когато хората се правят на други хора. Разказват си някаква история, сякаш не знаят, че ги гледат. „Испомнос“, така го наричаха.

— Гледал съм „Испомнос“. Прекалено е дълга за след вечеря. Направо безкрайна! Ти си видял само откъси, мога да се обзаложа. Показаха ли онази част, когато родителите на жената искат кръвни пари?

* * *

Разговаряха цяла сутрин и почти целия следобед. От време на време Уондъл се опитваше да упражнява лошия си кондигейски, но обикновено говореха всеки на родния си език.

Трас разказваше за себе си, без да се замисля. Въпреки това явно и за един разказвач бе трудно да говори за живота си... да го види отвътре... да види онова, което един непознат няма да забележи. Всеки разкриваше подробностите за живота си малко по малко.

— Знаеш ли кой е бил баща ти?

— Да. А ти?

— Да, разбира се.

— Защо направи такава физиономия. Изглеждаше ядосан.

Трас смутено вдигна рамене:

— Може би само за миг. Извинявай. Уондъл, оскърбително е да питаш някого дали баща му наистина му е баща. — Премина на местния език. — Така е в Кондигео. Ти чувстваш, че още те уважавам?

— Да, но ние не казваме „баща“. Ресалет...

Трас вдигна вежди. Уондъл обясни:

— Ресалет е баща на братята ми Уоншиг и Шастерн и на две от сестрите ми. Той ни казва: „Аз знам кой е моят баща. Също и вие. Някой обаче може да няма този късмет. Не можем да го виним. Ти казваш Потефит. Знаете кого имам предвид. Дори да грешим.“

— Потефит. Твоят баща. Има ли друго име.

— Не бива да се казва.

— С него ли живееш?

— Потефит беше убит от един магьосник.

Лицето на Трас се изкриви. Този човек беше чужденец; не можеше да се определи какво изразява физиономията му.

— Кога е станало? — попита.

— При втория ми пожар. Бях на седем. Преди пет години.

„Почти пет“ — помисли си Уондъл.

— Аз го пропуснах. Корабът ми закъсна. Сега май никой не знае кога ще е следващият пожар.

— Никой не знае — съгласи се Уондъл.

Трас Притрор въздъхна:

— Някой обаче трябва да знае. Някой трябва да запали огъня.

Странна гледна точка, помисли си Уондъл.

— Янгинатеп запалва огъня.

— Едно време се знаеше. В края на всяка пролет подпалвахте града. Сега пожарът се бави... вече три години. Какво си спомняш от пожара?

Уондъл се опита да му разкаже. Трас послуша известно време, сетне попита на кондигейски:

— Значи, Потефит е бил убит от магьосник, така ли?

— Така казват.

— Странно. Ако в Теп имаше толкова могъщ магьосник, щях да знам.

— Той още е тук. Видях го. Някой ден отново ще се срещнем. Все още не знам достатъчно за магията. Още дори нямам нож.

— Знам ги тези ножове. Половин крачка дълги, с гладки дръжки, може би малко груби.

— Груби ли?

— Кондигейските занаятчии полагат повече старание в изработката. Инките правят направо изящни ножове. Тук нямат стимул, някой просто им ги взима.

Уондъл се намръщи, спомни си нещо.

— Защо се изсмя?

Трас го изгледа виновно:

— Забелязал си? Извинявай.

— Да, но защо?

— Магията отслабва. По-бързо в градовете, защото там има повече хора. Всеки разбира по малко от магия. Опитвал ли си някога да кажеш заклинание пред сградата на някой съд? В Кондигео положението е доста лошо. А тук! В Теп има нещо, което направо яде магията. Затова ми е трудно да си представя, че който и да било магьосник е в състояние да стори нещо лошо на един предпазлив човек. Сигурно е изненадал твоя ба... Потелефит.

Как? Един старец, толкова грохнал, че можеше да умре, преди Уондъл да получи ножа си! Събирачът трябва винаги да е нащрек, готов да бяга или да се бие. Как бе възможно Морт от Атлантида да изненада Потелефит?

Уондъл се задоволи само да попита:

— Бил ли си на място, където магията е силна?

— Има опасни места. Пустините, океана, планинските върхове. Навсякъде, където магьосниците не могат да достигнат лесно. Там магията все още е в състояние да те нападне и да те нарани. Аз обаче бих отишъл на такова място. Нали съм разказвач. Трябва да ходя на различни места, за да научавам нови истории.

— Какво ще стане, когато всичката магия изчезне?

Трас придоби сериозно изражение:

— Нямам представа. Предполагам, че никой не знае, но някои магьосници разправят, че им се явявали видения от времена, когато няма да има магия и хората ще живеят като зверове. Други казват, че щяло да дойде ново време, когато никой нямало да се нуждае от магия.

Уондъл си представи как градът на Теп се разпростира върху целия свят, сетне примигна, за да пропъди това видение.

Този следобед той си даде сметка колко малко е разбрал и видял от собствения си свят. Разказвачът обаче изглеждаше доволен от наученото.

10.

Разбира се, Уондъл разпита Трас Притрор за господарите.

Странно, но самият Трас искаше да научи повече от него.

— Трас, ти беше във фургона при тях. Разговаряше с тях.

— Те ни се показват, когато искат да ги видим. Показват се пред разказвачите. Човек обаче не може да види господарите, когато те не го желаят. Уондъл, всеки е любопитен да научи повече за вашите господари. Кой са те? Откъде идват? Как са се сдобили с тази власт?

— Другите народи имат ли господари?

— Господари, царе и стотици други начини да държат хаоса под контрол. Теп обаче е различен. Вие го изпепелявате, безродните го възстановяват и всички смятат, че нямаше да е така, ако не бяха господарите. Може да е вярно. Аз обаче искам да знам със сигурност. Уондъл, не искаш ли да се върнеш там?

Уондъл се учеше как да оцелява по улиците на „Змийски път“. В „упадъчните райони“ имаше врагове, но също и приятели и наставници. С всеки изминал ден се усъвършенстваше все повече и повече. Господарските хълмове криеха непознати опасности. Не, всъщност не искаше да се върне; все още. Не и докато не си изясни по-добре какво може да прави там.

Мястото му не беше на Господарските хълмове. Нито в Господарския град, където безродни и владетци живеяха заедно и простираха прането си на улицата. След време можеше да научи повече. Безродният каруцар беше споменал, че иска да премести роднините си в Господарския град. Зад оградата на Господарските хълмове живеяха градинари и господарски люде. Те бяха дошли отнякъде. Трябваше да научи тези неща. Ала откъде? Връщането на Господарските хълмове без това знание криеше опасности.

Освен това оставаше обещанието му към Шанда.

Той не се опита да стои настрана от разказвача. Така животът му беше по-интересен, а Трас и без това търсеше компанията му. Уондъл започна да се чуди какво ще предприеме разказвачът, за да го убеди да се върне при господарите.

Вече четири месеца не беше поглеждал дрехите, получени от Шанда. Един ден облече риза и поличка под обикновеното си облекло и отиде да ги покаже на разказвача.

Бяха разкъсани. Смърдяха.

— Всичко е в това състояние — оплака се Уондъл.

— Сухо гниене. А защо са съдрани?

— Биковете ме хванаха. А след това нямаше къде да ги изсуша; ако ги простра навън, някой ще ги открадне.

Трас предложи да му даде сапун.

Уондъл обясни, че сапунът е неவிждано чудо. Роднините му веднага щяха да го съберат от него, ако изобщо успее да го занесе вкъщи. Освен ако...

* * *

Трас възропта срещу цената, но плати.

* * *

Уондъл се прибра по тайни пътища с цяла торба сапун. С помощта на хитрост и на хладния вятър успя да се промъкне през „Мръсни птици“ до „Змийски път“, където с цената на един калъп сапун си нае охрана до Твърдината.

Имаше само един начин да скрие толкова много сапун: като го раздаде.

Майка му го обсипа с благодарности. Братята му взеха по някой и друг калъп за жените си. Той говори с Уес, момиче с две години по-голямо от него и дъщеря на новия любовник на леля му. Заради сладкодумието, защото го харесваше или заради сапуна тя склони да легне с него и отне девствеността му.

Сега Твърдината миришеше на сапун и Уондъл можеше спокойно да използва остатъка. Изпра дрехите, дадени му от Шанда. Панталоните и две ризи направо се разпаднаха в ръцете му. Все пак обаче успя да събере цял костюм.

Върна се при Уес и я помоли да закърпи скъсаните дрехи. Нямаше нужда да издържат дълго, нито да изглеждат прекалено представително. Когато Уес се съгласи, той ѝ подари още един калъп сапун.

* * *

Дрехите сигурно изглеждаха добре, защото стражата не му обърна никакво внимание. Този път той знаеше пътя до дома на Саморти.

Вечерята в кухнята на Сирана беше вкусна както винаги. В господарската къща имаше достатъчно храна. За Уондъл това беше най-хубавото на живота тук.

Шанда му беше приготвила нови дрехи.

— Кога ги взе? — поинтересува се Уондъл.

— Веднага след карнавала. Реших, ако не се появиш, да ги дам на градинарите, но ти каза, че може да се забавиш.

Уондъл остана впечатлен: тя не само че му взимаше разни неща, ами и бе готова да ги пази дълго време. Никой не събираше от стаята ѝ.

Господарите бяха отишли на гости някъде, така че нямаха с какво да се забавляват. Уондъл легна в свободната стая до тази на Шанда.

На сутринта отидоха при стената с обяда, приготвен от Сирана. Преди да навлязат в храсталака, Уондъл прегледа коженото облекло на Шанда. Всички пътеки, които помнеше, бяха изчезнали.

Храсталаците около оградата изглеждаха добронамерени. Уондъл се опитваше да накара Шанда да внимава, но тя беше замаяна от красотата на външния свят. Колкото по-навътре навлизаха, толкова по-опасни ставаха растенията. Въпреки това хълмовете бяха покрити с различни цветове. Всяка китка остри като ножове листа беше увенчана от огромен ален цвят с по-тъмnochервени ивици. Всички докосни ме имаха бели плодове и бледозелени цветове. Конопените растения бяха по-високи от Уондъл. Той не смееше да ги пипне.

— Никога не съм виждал гората в такъв вид — призна той. — Не пипай нищо! Моля те.

Имаше съвсем малко пътеки, отъпкани от животни. Поне изглеждаше, че Шанда приема растенията насериозно. Камшиците и зорниците бяха видимо опасни и тя още помнеше какво бе причинило клончето докосни ме на мащехата ѝ. Пред очите на Уондъл Шанда се промъкваше покрай пълзящите юлии много внимателно и грациозно. От време на време обаче спираше да погледа.

Той се промъкна между докосни ме и китки от мечове до едно ябълково дърво. Шанда предпазливо го последва. Изядоха по десетина ябълки и на една поляна с пожълтяла трева започнаха да се замерят с огризките.

Изгладняха отново късно следобед, малко преди да стигнат секвоите. От Господарския град ги деляха хиляди крачки.

Тук дърветата изглеждаха различно. Не бяха по-високи или по-дебели, но нямаше ни едно отсечено. Господарите може би пазеха гората, за да имат винаги красив изглед.

По настояване на Шанда той продължи, докато градът съвсем се изгуби от поглед. Останаха в сенките и пущинака, заобиколени отвсякъде от огромните вековни дървета.

— Това няма да ти стори нищо. Внимавай!

Той се приближи по криволичещата пътека до изкривен ствол с наполовина обелена кора, под която се показваше гладка червена дървесина.

— Странно е.

— Да. Огнен жезъл. Това тук също е безопасно.

До тях се издигаше голям бор. Уондъл вдигна една шишарка и ѝ я подаде:

— Можеш да ядеш от тези семена.

Показа ѝ как.

Пелзед беше впечатлен от познанията му за гората. Дали и бащата на Шанда щеше да ги оцени?

Обядът, приготвен от Сирана, естествено беше превъзходен, но Шанда си взе още една шишарка за из път.

Стана доста късно, когато решиха да се връщат. Отначало Уондъл не се притесняваше. Но после забеляза, че сенките се издължават, че цветовете се размиват. Пътеките, растенията, неочакваните спускания едва се различаваха.

Докато се виждаше, той избра един гол участък.

Беше им останала малко храна. Нямаха вода. Кожените дрехи ги сгряваха прекалено много през деня, но сега им беше добре. Въпреки това се налагаше да се притискат един в друг, за да се топят.

Той почувства известна възбуда, спомни си непохватното съвкупление с Уес. Тя бе по-голяма и той си беше мислил, че знае повече от него. Може би и на нея ѝ е било за пръв път, а Уондъл наистина не знаеше какво да прави.

Растенията бяха много близо — мисълта, че някое от тях може да се отърка между краката му, го накара да потрепери, — а и Шанда изобщо не се интересуваше от тази част. Затова се обърнаха по гръб и загледаха звездите. Един метеорит прелетя над тях.

— Господарят Киринти все се надява някой да падне наблизко и той да го намери — каза Шанда. — Само че това никога не става.

През нощта той почувства, че тя става. Накара я да се облекчи до него, където беше сигурен, че е безопасно. Самият той издържа до съмване.

Когато стигнаха близо до стената, свалиха маските си, но не беше безопасно да събличат кожените дрехи.

Когато прескочиха, госпожица Бертрана ги чакаше при въжето. Хвана Шанда за ръката. Уондъл се опита да избяга, но двама градинари го уловиха. Не му причиниха болка, но не го пускаха да се измъкне. Последваха госпожица Бертрана и Шанда в къщата.

Господарят Саморти седеше край една маса и говореше с двама стражи. Госпожица Бертрана заведе Шанда при него. Саморти огледа кожените панталони на момичето.

— Къде спа? — попита.

— На една полянка.

— Сърби ли те?

— Не.

Той се обърна към Уондъл:

— Значи ти познаваш храсталака. — Стана и огледа ушите му. — Интересно. От кого си го научил?

— От дърварите.

— Те са те научили? — не повярва Саморти.

— Не, господарю, наблюдавах ги.

Саморти кимна:

— Виждал съм те и преди. Седни. Госпожице Бертрана, ще съм ви благодарен, ако заведете госпожица Шанда в стаята ѝ и установите състоянието ѝ.

— Моля?

— Знаеш какво имам предвид.

— О, да, господарю.

Шанда се опита да възрази:

— Татко...

— Вървете — сръза я той.

Изглеждаше уморен и смазан от проблеми, но гласът му беше достатъчно рязък, за да прекъсне протестите на Шанда. Тя последва госпожица Бертрана навън.

— Къде съм те виждал, момче? — попита Саморти; не изглеждаше ядосан, само леко раздразнен и уморен.

Уондъл не знаеше какво да отговори, затова мълчаливо се втренчи в масата. Тя беше с дърворезба: прави и криви линии, голям квадрат с по-малки карета вътре...

— Харесваш ли карти? — попита Саморти.

— Не знам.

— Да, сигурно не знаеш. Виж. Представи си, че това е картина на града от птичи поглед. Това е стената на Господарския град. — Той посочи едно квадратче. — Това е тази къща, а точно тук вие двамата прескочихте стената.

От любопитство Уондъл забрави страха; наведе се над дърворезбата.

— Това магия ли е, господарю?

— Не.

Уондъл отново погледна картата.

— Значи... това е морето, нали?

— Точно така. И така, на какво разстояние от стената храсталакът става наистина опасен?

— На около двеста крачки. На двеста причинява сериозни поражения. На петстотин убива.

— Ти на какво разстояние се отдалечи с дъщеря ми?

Гърлото на Уондъл се сви.

— Знаем, че сте ходили надалеч, защото ви видяхме, когато се връщахте. И бяхте на доста повече от петстотин крачки, толкова

навътре, че никой не посмя да ви последва. Къде я заведе? Покажи ми на тази карта.

— Трябваше да заобикаляме много... опасни места. Затова не знам със сигурност. Това дърветата ли са?

— Да.

Уондъл посочи гората:

— Някъде тук.

Саморти го изгледа с уважение:

— Там има ли коноп?

— Да, господарю, но е опасен.

— По какъв начин?

Криг Мелничаров му беше разказвал една история:

— Говори се, че веднъж дървари намерили четирима мъртви мъже с усмивки на лицата. Оставили се едно конопено растение да ги докосне. Заспали и то ги удушило.

Госпожица Бертрана се върна, но този път без Шанда.

— Добре е — обяви.

— Сигурна ли сте?

— О, да, недокосната... няма съмнение. И няма никакви обриви.

— Добре. Благодаря. Свободна сте.

— Слушам.

Госпожица Бертрана се измъкна с облекчение.

— Я да ти видя ръцете — нареди Саморти.

Намръщи се, когато видя колко са мръсни, и плесна с ръце:

— Леген.

Един безроден веднага изпълни заповедта.

— Измий се — нареди Саморти на Уондъл; гласът му звучеше почти приятелски.

Уондъл внимателно си изми ръцете.

Думите на госпожица Бертрана явно бяха успокоили Саморти и го бяха разведрили малко, сякаш един от проблемите му вече беше разрешен. Когато Уондъл се изми, Саморти огледа татуировката му.

— „Змийски път“ — промърмори. — Спомням си. Ти доведе Пелзед.

— Да, господарю...

— За което ти благодаря. Как се казваш?

Уондъл беше твърде изплашен, за да излъже.

— Уондъл от Твърдината.

— И така, Уондъл от Твърдината, всичко е наред. Искаш ли тези кожени дрехи? Можеш да ги задържиш. И... дръж. — Той отиде при едно ковчеже върху масичка в ъгъла и се върна с дузина мидени черупки. — Вземи.

— Благодаря, господарю...

— Тръгвай сега и повече не се връщай.

Уондъл никога не беше изпитвал какво значи да ти отнемат една мечта. Сега го заболя повече, отколкото си бе представял.

Саморти плесна с ръце и нареди на един безроден слуга:

— Извикай Мироглас Водоносец. Сигурно е пред вратата.

Мироглас Водоносец беше едър, почти със сигурност владелец.

— Мирогласе, това е Уондъл от Твърдината. Изпрати го до портата. Покажи го на стражата и им кажи, че вече не е добре дошъл тук.

— Слушам.

— Дай и на него да го разбере.

Когато стигнаха портата, Водоносец извади меча си.

— По лесния или по трудния начин, момко?

— Не разбирам...

— Нима? Сам ли ще се наведеш, или да те наведе аз?

Уондъл се наведе. Водоносец вдигна меча си...

Плоското на острието се удари в задните части на Уондъл със силно плющене, но той още носеше кожените панталони и затова почти не го заболя. Водоносец го удари още пет пъти.

— Добре. Ставай — нареди той. — Върви да събираш някъде другаде.

— Всичко това са ми го подарили!

— Това е добре. Момче, нямаш представа какъв късмет имаш. Махай се сега. И да не си стъпил повече тук.

11.

Трас Притрор остана разочарован.

— За толкова сапун щях да науча десетина истории от онзи магьосник. От теб получавам само намеци за нещо по-важно.

Уондъл не му беше казал нищо за картата.

— Магьосник ли, Трас?

— Морт от Атлантида. Сигурно го знаеш.

— Да.

Уондъл не беше споменал, че точно него е видял у господаря Саморти.

— Трябва да се върнеш там — каза Трас.

Уондъл опипа задните си части. Този път му се беше разминало. Кожените дрехи не бяха достатъчно интересни, за да привлекат вниманието на момчетата от „Бича кожа“ и той се беше прибрал необезпокояван с мидените черупки от господаря Саморти. Щяха ли кожените дрехи да му помогнат, или да му попречат в боя с ножове?

Той обаче добре помнеше плющенето на меча при всеки удар. Бе остър и ако не беше обърнат с плоската част, щеше да му отреже крака. Уондъл не беше сигурен, че и плоската част не е смъртоносна, ако не носи кожени дрехи.

— Не.

— Помисли за историите, които можеш да научиш — настоя Трас.

— Те ме познават. Няма да ме пуснат.

— Дървото...

— Те знаят за дървото, Трас.

— Трябва да има начин. Никой не говори за Господарските хълмове. Дори господарите, дори хората, които живеят там. Сигурно има нещо интересно за разказване.

— Морт е бил на Господарските хълмове и знае неща, които никога не е разказвал на господарите. Той е докарал вода в Теп.

Ако Трас се заинтересува от Морт, може би щеше да остави Уондъл на мира.

* * *

Уондъл беше забравил за Пелзед.

* * *

Десет дни по-късно го извикаха на събранието на „Змийски път“.

Пелзед се разтапяше от усмивки. Наля му чаша горещ чай от коноп. Уондъл отпи.

На събранията на „Змийски път“ често се пиеше чай, но никога толкова силен. Уондъл се изпоти и почувства силен глад още преди да е изпил и половината от чашата си. Главата му... Започнаха да му се причуват разни неща, приятни звуци.

— Разказвачът твърди, че не искаш да се върнеш в Господарския град.

— Господарю, говорил си с Трас Притрор?

— Това не е твоя работа.

— Той спомена ли, че ме заловиха?

— Не. Изглеждаш жив и здрав. Нещо счупено?

— Не, господарю, но...

Пелзед му махна да мълчи:

— Какво видя?

— Секвои. В господарската къща има една голяма стая, където той вика разни хора и раздава заповеди. — И карта; ако каже на Пелзед за картата, щеше да се наложи да му я нарисува. — Един едър господарски човек с меч ме наби и заповяда никога да не се връщам. Затова вече няма да ходя там, господарю.

Щяха да го набият отново, но по-лошото бе, че отново щяха да го прогонят. Уондъл се опитваше да забрави Господарските хълмове и Царския дар.

— Трас обеща да плати за нов покрив на събранието — каза Пелзед.

— Много щедро.

— Ако го заведеш в Господарския град. Пийни още чай.

— Не мога да се върна там!

— Можеш, и още как. Ще им кажеш, че аз те пращам, че носиш послание от господаря Пелзед от „Змийски път“. Те ме познават!

Владелецът винаги трябва да бъде хитър.

— Няма да ми повярват — продължи да упорства Уондъл. — Ти си важна личност, но аз съм само едно момче, което вече е било изхвърлено оттам. — Изведнъж му хрумна нещо хитро: — Защо не отидеш лично, господарю?

Пелзед се ухили:

— Не. Те ще повярват на Трас Притрор. Той ще им каже. Още чай?

Бяха му заповядали да не стъпва повече там. Може би все пак щяха да го пуснат. Уондъл се чувстваше приятно замаян. Този път щеше само да гледа, нямаше да прави нищо, щеше да научи правилата и обичаите.

Градинарските дрехи не бяха достатъчно хубави за емисар на господаря Пелзед. Той изпрати събирачи да огледат магазините на безродните. Когато откриха облекло, което се стори подходящо на Трас Притрор, издигнаха клада на ъгъла до магазина. Започнаха да правя факли. Тогава Пелзед предложи сделка: нови дрехи, за да няма пожар. Безродните приеха с готовност.

Трас нае каруца, която да ги откара до портата на Господарския град. Безродният колар остана изненадан, но склони, при положение че не се налага да влиза в Теп по-навътре от Зловещия хълм.

Уондъл използва възможността да наблюдава понитата, теглещи каруцата. Животните се оставиха да ги гледа, но се отдръпнаха, когато понечи да ги пипне. На челата си имаха малки костни израстъци.

Минаха покрай Черната яма.

— Ако искаш да станеш разказвач — обясни Трас, — трябва сам да търсиш историите. За Черната яма сигурно има доста.

Уондъл се ококори, сякаш никога не е виждал мястото.

— Огън — рече коларят. — Било е огнена яма, така разправяше дядо ми. — Гласът му прозвуча скептично като на всеки безроден. — Пламъци и призрачни чудовища, докато Янгинатеп не взел огъня. Сега господарите са я оградили.

* * *

Стражите ги загледаха любопитно, докато се приближаваха. На последната четвърт от склона понитата забавиха ход. Коларят ги остави да направят още няколко крачки, сетне ги спря.

— Дотук.

— Защо? — попита Трас Притрор.

— Не е добре за конете. Не виждаш ли? Гледай челата им.

Рогчетата им, които бяха дълги колкото пръст, сега се бяха скъсили и едва се виждаха. Самите понита сякаш се бяха смалили.

— Ама склонът не е стръмен — изненада се Трас.

— Не по-стръмен от това.

— Виждал съм коне да достигат до самата порта! — възкликна Уондъл.

— Това са господарски коне. По-едри от тези. — Коларят вдигна рамене. — Господарските коне могат да се качат догоре, моите — не.

— Платихме ти да ни закараш до портата! — ядоса се Трас.

Коларят отново вдигна рамене.

— Значи, ще се наложи да ходим пеша — примири се Трас. — Не е толкова достойно. Хайде, Уондъл, дръж се изправен. Старай се да си придадеш някаква гордост.

Изминаха останалата част пеша.

— Остави ме аз да говоря — каза Трас и се приближи до стражата. — Ние сме пратеници от „Змийски път“. Това е Уондъл, племенник на господаря Пелзед от „Змийски път“. Бихме искали да говорим с господаря Саморти.

— Хайде бе? Дагет, май по-добре да извикаме началника.

Трас отново се опита да обясни.

— Няма смисъл да ме убеждаваш — прекъсна го стражът. — Сега ще дойде началникът. Запази си обясненията за него. Трябва да признаеш обаче, че говориш убедително.

Началникът на стражата беше господарят Киринти. Мироглас Водоносец, го придружаваше.

— Хей, момче — извика Водоносец. — Не разбра ли, че трябва да стоиш далеч оттук?

Обърна се към Киринти и заговори бързо на ухото му, прекалено тихо, за да успее Уондъл да чуе нещо. Киринти присви очи.

— Ние сме пратеници на господаря Пелзед от „Змийски път“. Идваме да говорим за новия акведукт — каза Трас.

— И какво общо има „господарят“ Пелзед от „Змийски път“ с новия акведукт? — попита любезно Киринти.

— Може да осигури работници...

Киринти се изсмя:

— Как пък не. Мирогласе, писна ми да слушам тези глупости.

Водоносец носеше голям прът. Той се усмихна любезно, приближи се до Трас и внимателно огледа главата му.

— Началниците ви няма да харесат...

Водоносец удари Трас точно зад дясното ухо и разказвачът се свлече като труп. Водоносец кимна със задоволство:

— Господин Дагет, този е за теб. Нещо като награда. — Обърна се към Киринти. — Сега за това момче...

— Е, явно един урок не му е достатъчен. Не е направил нищо лошо и доколкото разбрах, дъщерята на Саморти го харесва.

— Да, господарю, предполагам, че на госпожица Шанда никак няма да ѝ хареса, когато нахраним раците с него.

— Това може би ще е твърде крайна мярка — съгласи се Киринти. — Погрижи се обаче този път да научи урока си.

— Слушам, господарю.

Този път на Уондъл не му позволиха да избира между лекия и тежкия начин. Водоносец направо замахна с пръта. Уондъл вдигна ръце, за да предпази главата си, прътът го шибна през краката. Той изпищя от болка и падна на земята. Сви се на две, за да се защити.

Другият страж го ритна в гърба, точно над кръста. Никога не го беше боляло толкова.

— Хайде, хайде, Уърджи — каза Водоносец на стража, — тези бъбреци ще му трябват.

— Не ми оставиха друг избор! — закрещя Уондъл.

Прътът се стовари върху лявата му ръка, сетне бързо се извъртя и го удари по задните части.

— Никой не ме е питал. Накараха ме насила да дойда!

Нов удар по лявата ръка. След това Уондъл вече не забелязваше кой го удря и къде. Знаеше само, че е продължило дълго време.

12.

Когато се събуди, беше тъмно. Почувства разтърсване и стисна очи, уплашен, че отново ще започнат да го бият. Накрая се осмели да ги отвори и установи, че лежи в каруцата. Тъкмо минаваха покрай Черната яма.

Коларят усети, че се размърдва, и се обърна.

— Жив ли си? — попита без особен интерес.

— Да... благодаря...

— И без това имах път насам. Дръж, пийни малко вода.

Коларят му подаде манерка. Лявата ръка на Уондъл изобщо не му се подчиняваше. Той с изненада установи, че дясната е достатъчно силна, за да вдигне манерката до устата му. Всички мускули на тялото му пулсираха сякаш в унисон.

Когато стигнаха Площада на мира, тъкмо започваше да се съмва. Каруцарят го свали и го остави до фонтана. Братята му го намериха малко преди обяд.

Едва в късния следобед Уондъл си даде сметка, че Трас Притрор не е бил с него. Прекара няколко часа в чудене какво ли се е случило с него. Осакатен, одран жив, набучен на кол... дали сред моряците в пристанището нямаше канибали, на които да е бил продаден? Тези мисли му донесоха известно облекчение.

Лявата му ръка беше счупена. Болката се замаскираше от другите му страдания и никой не му обърна внимание. Той се опита да я държи в колкото се можеше по-право положение и накрая Стара майка я привърза здраво с една ивица плат за гърдите му. Зарасна малко накриво.

Докато Уондъл се възстановяваше в стаята си, разсъдъкът му скиташе свободен.

Безумни сънища и безумни планове препускаха в главата му. Да спаси Шанда от вторите ѝ родители. Да убие Пелзед и да заеме мястото му, да увеличи мощта си, докато стане равен на господарите. Да стане разказвач, да скита по света... който във въображението му бе като огромна мъглива въртележка от размазани цветове.

Майка му нареди да го преместят в стая, по-близо до нейната, където живееше с последното си дете и още три по-големи. Стара майка му носеше супа. Само това бе в състояние да яде. Трябваше да минат два дни, докато успее да се добере до прозореца, за да се облекчи. След седмица вече беше в състояние да ходи из къщата.

Една братовчедка и мъжът ѝ бяха събрали стаята му, докато се възстановяваше.

Той не бе в състояние да вдига тежко, нито да събира. Оставиха го да чисти в кухнята и другите общи помещения заедно с по-малките деца.

Уес беше с Винспел, мургав мъж от „Змийски път“, който бе посещавал сестрата на Уондъл Илеса, но намираше Уес за по-привлекателна. Тя отбягваше да говори с Уондъл насаме. Когато се срещнеха, изражението ѝ го караше да се запита какъв вид има. Осакатен. Обезобразен. Започна да я избягва. Тя вече не се нуждаеше от сапун.

Да бъдеш слабак в Твърдината, беше лошо, но на улицата направо щеше да загине. Когато бе в състояние да се качи на покрива, го оставиха да работи в градината. Това беше по-малко срамно от чистенето, а и оставаше скрит от погледите на всички в къщата.

Твърдината имаше голям плосък покрив, достатъчно стабилен, за да издържи една педя земя и кофи с вода. Зайците и повечето насекоми не можеха да стигнат дотам. Чистенето на бръмбари от морковите беше задължение на момичетата и малките момчета. Уондъл мразеше тази работа, но не можеше да намери друга подходяща за едноръко момче, което не умее да си служи с нож.

Питомните растения се съпротивляваха също както дивите си събратя.

Ако бъдат нападнати от зайци и насекоми или ако ги откъснеш много зелени, те натрупваха отрови. Човек можеше да вземе някой морков или кочан царевица, да ги сготви бързо и да ги изяде без фатални последици, но ако престоят откъснати повече от ден, причиняваха тумори и мъчителна смърт. Търговците понякога купуваха различни корени от Теп и веднъж Уондъл бе попитал Трас Притрор какво правят с тях.

— Продават ги на магьосниците. На повечето места те са способни да убият дори магьосник, но в Теп магията е по-слаба.

Растенията пак се съпротивляват, но не толкова ожесточено. Магьосниците получават сила от вашите моркови.

— Как така?

— Всичко, което не те убива, те прави по-силен.

Трас произнесе това изречение с гласа, който използваше, когато цитираше някой мъртъв мислител. Сега Уондъл си спомни думите му с надеждата да са верни.

Работата на градинарите беше главно в това, да защитават растенията от зайци и насекоми, докато пораснат, остарееят и станат достатъчно силни. Когато вържат семена, растенията вече не се интересуваха дали някой ще ги изяде. Тогава бяха готови за беритба. Старите моркови, лук и картофи можеха да траят дълго време.

Тази работа беше за безродните, но на покрива на Твърдината не се допускаха никакви безродни. За Уондъл това бе приятен начин за прекарване на времето. Работата не беше тежка, като се изключи носенето на кофи с вода по стълбите, и това се правеше в определен час всеки ден. Останалата част бе просто еднообразна. Трябваше да пълзи покрай лехите, да открива насекомите и да ги убива. Гледката от покрива беше прекрасна.

Уондъл си спомни дърворезбата върху масата на господаря Саморти. „Карта“. От покрива виждаше целия „Змийски път“ и части от териториите на другите банди. Опита се да го нарисува.

Стаята му се освободи малко преди животът с ревящи и пълзящи бебета да го подлуди. Шастерн го заведе в мъничко помещение непосредствено под покрива. Щеше да се наложи да премахне по някакъв начин неприятната миризма... която изведнъж му се стори позната.

— Това е стаята на Ленорба — установи той.

— Беше.

— Къде е тя?

— Никой не знае. Имахме нужда от още една жена на последния Майчин ден. Взехме Ленорба. Разбира се, ние останахме на границата на Площада на мира, а жените продължиха. Ленорба така и не се върна. Хванали са я.

Уондъл кимна. Оттогава бяха минали почти тринайсет години и повечето хора сигурно бяха забравили какво е сторила Ленорба... въпреки това новината го изненада.

Накрая счупеното престана да го боли и той свали превръзката. Ръката му бе зараснала накриво, но той все още можеше да я използва. Носенето на кофи с вода по стълбите помагаше за заякването ѝ. С ловенето на дребни насекоми упражняваше извършването на фини движения.

След като ръката му заздравя, Уондъл се зае с уроците по бой с ножове съвсем сериозно, макар че учителите му не се занимаваха много с него. Той обмисляше всичко научено и се упражняваше на покрива. Чудеше се защо нещата се правят по определен начин. Сетне установи, че ако тренира, само движенията с краката, без да държи нож, способността му да се концентрира се увеличава. След това се замисли, че наметалото през лявата му ръка може да се използва като щит, и установи точното ѝ положение, при което най-добре защитаваше тялото му от пробождање. Накрая усвои боравенето с ножа, като стоеше неподвижно и се съсредоточаваше само върху движенията на дясната си ръка. Всеки път практикуваше само по един елемент.

Чичовците и братовчедите му почти се бяха отказали, мислеха го за бавноусвояващ и глупав.

— Сигурно са му повредили нещо главата — бе казал един от чичовците му, без да си дава труда да понижава глас пред него.

Уондъл продължи да упражнява по едно движение, съсредоточаваше се върху всеки елемент от боя, за да го усвои правилно.

Когато реши, че владее всички хватки, на които можеха да го научат, той ги свърза в едно.

Чичовците му останаха удивени от резултата. Той побеждаваше всичките си братовчеди в дуелите с дървени ножове. Заякваше, движеше се бързо, използваше крайниците си ефективно. Един ден победи Ресалет. На следващия — Ресалет и внука му заедно. Тогава сметнаха, че е готов да излезе на улицата, и му дадоха собствен нож. Казаха, че бил на Потефит. Уондъл не вярваше, но се зарадва на тази малка лъжа.

Въпреки това скиташе по улиците винаги с повишено внимание. Говореше се, че Пелзед не бил доволен от него. При първото си излизане остана с братята си... и установи, че всички се отнасят с уважение към него. Той беше Уондъл от „Змийски път“ и докато се

придържа към територията на бандата или скита из ничии земи, щеше да е в безопасност. Замисли се дали да не си направи татуировка на лицето, но се отказа. Все още имаше цицини и белег при лявото си око. Беше болезнен червен пръстен с бяло в средата. Лявата му ръка бе покъса от дясната. С времето болката отмина.

ЧАСТ ВТОРА ЮНОШЕСТВО

13.

Момичета. Изведнъж те започнаха да привличат вниманието на Уондъл. Някое красиво момиче винаги му правеше впечатление. Ако в това време говореше с някой владеец или събираше от безродните, към реалността обикновено го връщаше някой удар по главата.

Какво се беше променило? Слабините го измъчваха като зъбобол.

Момичетата не се натискаха да излизат с тринайсетгодишно момче с белези по лицето и без татуировка.

Докато оздравяваше, той странеше от Уес. Не искаше да го вижда в такова състояние. Сега тя го отбягваше, а Винспел не позволяваше друг мъж да припари до нея. Другите момчета често му се подиграваха за пръстеновидния белег при окото. Може би изглеждаше по-зле, отколкото си мислеше.

Другите момчета разправяха истории за момичетата, които са имали, и Уондъл се включваше с измислени разкази, както го беше учил Трас Притрор. Никой не поставяше под съмнение подвизите на друго момче. За да се докаже като мъж, човек използваше ножа си.

А това се удаваше доста добре на Уондъл. Първия път, когато едно момче от „Бича кожа“ го предизвика, той изненада както противника, така и всички присъстващи. Боят приключи, преди да е започнал, и Бикът се оттегли обезоръжен и с порязана ръка. Уондъл лесно можеше да го убие, но това щеше да даде начало на кръвна вражда. Вместо това той взе ножа му. На следващия ден го пресрещнаха още двама Бикове. И двамата бяха млади, с ножове, но без татуировки по лицата. За минути Уондъл се сдоби с още два ножа. Сетне господарят Пелзед и предводителят на „Бича кожа“ се срещнаха и на Уондъл бе наредено да стои далеч от територията на Биковете.

Уменията му впечатляваха чичовците му, но не и момичетата. С какво да привлече вниманието им? Никой мъж не знаеше.

Момичетата никога не ходеха сами. Винаги бяха в компанията на по-големи и по-силни момчета или дори на мъже; някои имаха братя, които ги бранеха ожесточено. Уондъл започна да говори, че ще използва новите си умения с ножа. На следващата вечер го извикаха при Ресалет.

— Значи ти си достатъчно сръчен, за да се справиш с някой от „Бича кожа“, а може би и от „Бухалска човка“ — отбеляза Ресалет. — Сам, без помощ. Изглежда, че сме те обучили добре.

На тринайсет Уондъл се чувстваше безсмъртен, но си даваше сметка, че не бива да е чак толкова самоуверен. Със свит стомах той отговори:

— Само безродните биват изоставяни от роднините си.

— Размисли сега върху това. Искаш да се биеш за някоя жена. Ще победиш, но мъжът и или братята му, или нейните братя, или всички заедно ще се нахвърлят върху теб. Може да си сръчен с ножа, но си още твърде малък. Ще се лее кръв. Някой ще умре. Когато те убият, Твърдината ще поиска кръвни пари от тези, които са те убили. — Ресалет го изглежда изпитателно. — За глупаци никой не взима много кръвни пари.

Уондъл запристъпя от крак на крак, не се сещаше какво да отговори.

— Прекалено си малък, за да се биеш за жена — повтори Ресалет.

— Чувствам се достатъчно способен.

Ресалет се ухили, показвайки големи дупки между зъбите си.

— Знам какво имаш предвид, но Твърдината не може да започва война, за да ти осигури жена. Искаш ли да ти купим жена за една нощ?

Уондъл разбра, че думата „купувам“ е обида, но въпреки това се замисли над предложението.

Имаше жени, които живееха с децата си, но нямаха мъже. Някои бяха много известни. Други си намираха закрилник за няколко дни след Майчин ден; след това се мотаеха около мъжете с надеждата да получат някое украшение, някоя мидена черупка или нова пола, за да се нахранят или да намерят място за спане, или просто ей-така. Какво ли бяха готови да направят за един калъп сапун? Сапунът на Трас

обаче едва не беше коствал смъртта на Уондъл, а самият Трас бе мъртъв или продаден, пък и коя жена щеше да се съгласи да легне с едно странно белязано момче толкова скоро след Майчин ден?

— Не, благодаря.

Ресалет кимна важно:

— От теб ще излезе добър владелец. Обаче все още не си. Изчакай да пораснеш още малко, преди да си направиш татуировка.

— Няма ли да ми вземеш ножа?

— Не, но го ползвай разумно.

* * *

Да попита! Ала с кого можеше да разговаря? Момчетата на неговата възраст се страхуваха от него, а по-големите му се надсмиваха, защото знаеше толкова малко. Майка му нямаше време за него.

С една мидена черупка от тези на Саморти той купи пъпеш — плод, достатъчно мек, за да се яде без зъби — и го занесе на Стара майка. Дарграмнет го разреза и започна да дъвче шумно.

— Момичета — подкани я Уондъл и зачака.

Тънките й устни се разтегнаха в усмивка:

— Да, да, разбирам ги. Вече не са такива, както когато аз бях момиче. Сега са готови да ходят с всекиго. Ще се научат, но ще е прекалено късно. Предупреждавала съм ги всички. Много горещ ден е днес, не мислиш ли?

Тя невинаги чуваше или запомняше какво й е казал Уондъл. Той дори не беше сигурен, че го познава. Въпреки това пътешествието през годините, запечатани в паметта й, си струваше. Какво е очаквало момичето Дарграмнет от един мъж?

— Какви бяха мъжете по онова време? — попита Уондъл.

Стара майка заговори за мъжете, които е познавала. Стриф, Блоуде, Глиратен — стари любовници минаваха през мислите й, както се бяха сменяли в живота, сливащи се образи в неясни истории, докато Уондъл престана да ги различава един от друг. Вторият й син Потефит, толкова силен, че можел да повдигне каруца, бил упорит като

господар. Уоншиг и Уондъл, нейните най-големи внуци, синове на Томер от Потешит и Ресалет, братовчеди, които си споделят всичко.

— Повечето вече са мъртви. Убити в бой с ножове. При пожарите. Просто изчезнали.

Уондъл кимна. Много от момчетата, с които беше израснал, вече ги нямаше. Оцеляваха в гората, но не и в града. Теп убиваше момчетата. Правеха ли го и другите градове? Умираха ли момчетата в Господарския град и на Господарските хълмове или в Кондигео?

* * *

Трябваше да гледа и да се учи.

Свободни жени без роднини, които да ги защитават, се намираха рядко, и те искаха силни мъже... освен на Майчин ден. Господарите не даваха подаръци на жени, които имат мъж. Жените отиваха на Площада на мира сами и човек можеше да разбере коя има мъж само като ги подслушва.

Повечето момичета искаха да се омъжат. Повечето мъже — не, но те искаха сестрите им да се омъжат. Една-две приятелки на Уондълловите сестри може би бяха достатъчно големи за това, но те бяха прекалено големи хапки за неговата уста.

Той си даваше сметка за това, но знаеше, че идва време, когато няма да се налага да иска позволение. Уондъл си спомняше приповдигнатото настроение, ярките пламъци, радващи очите, отегчени от дневна светлина, трескавостта и възбудата, съвкуплението на мъже и жени от времето, когато е бил на седем години...

* * *

— Шиг, кога ще започне пожарът?

Уоншиг се изсмя:

— Ти да не си станал зяпач?

Вечеряха във вътрешния двор на Твърдината. Небето беше червено от залязващото слънце. Възрастните седяха в кръг, децата — в друг, по-малък, и разговаряха.

Уоншиг беше вече на осемнайсет. Бе наблюдавал как Уондъл се упражнява с ножа и два пъти се беше присъединил към тренировките му на покрива, не се срамуваше да научи нещо от по-малкия си брат. Уондъл го харесваше най-много от всичките си роднини.

Уоншиг остави лъжицата си и каза:

— Никой не знае. Навремето е имало пожар всяка година. Сега са на четири-пет. Още когато майка е била малка, никой не е можел да предвиди. Може би боговете спят, както чичо Картри, след като онзи господарски човек го фрасна по главата. Може би Янгинатеп не е мъртъв, просто не се буди вече.

— Теб Янгинатеп обладал ли те е?

Уоншиг отново се засмя:

— Не! Бил съм едва на... дванайсет, струва ми се.

— Познаваш ли някого, когото да е обладал?

— Казват, че Янгинатеп обладал Алферт и Тарнисос. Ти не ги познаваш, Уондъл, но те и без чужда помощ са достатъчно побъркани. Помня само, че видяхме пламъци на юг, вятърът носеше дим. Ресалет нададе радостни викове, втурна се към магазина за дрехи на Караланд и всички го последвахме. Караланд избяга с писъци...

— Какво стана с Потефит?

Това изкара Уоншиг от безгрижните спомени:

— Уондъл, помниш ли, когато дойдохме с онзи котел?

— Да, Шиг.

Потефит и Ресалет бяха като сенки на фона на танцуващите пламъци от хамбара, вкараха котела в Твърдината, Уоншиг и един друг техен брат се правеха, че помагат.

— Събрахме го от магазина на магьосника на Кръглия пазар. Бяхме напълнили котела и с други неща, но решихме да се върнем за още и за да изгорим къщата. Този магьосник от Атлантида беше достатъчно глупав да се върне в магазина си по време на пожар. Завари ни там. Потефит се опитваше, да запали няколко полица. Магьосникът размаха ръце, промърмори нещо и Потефит се свлече безжизнен. Ние избягахме.

Във вътрешния двор на господаря Саморти...

— Виждал съм го. Морт от Атлантида.

— Аз също. Онзи магазин на Кръглия пазар, той го възстанови след пожара.

— Не, Шиг, Морт от Атлантида е прекалено стар за това. Той е ходещ труп.

— Да, и огънят може да гори в къщите. Уондъл, това е Морт от Атлантида, и магазинът му е на Кръглия пазар.

— Къде ходи през нощта?

Уоншиг го сръга силно, за да придаде тежест на думите си:

— Изобщо не си го и помисляй. Убийствата по време на пожар трябва да се забравят.

Уондъл потърка ухото си:

— Шиг, ти убивал ли си?

— Варвари, зяпачи, безродни, грозници, всеки, който те обиди... тях можеш да убиваш. Обаче само при пожар, Уондъл, и това не е основното, което се прави тогава. Просто... просто е лошо да потискаш гнева си прекалено дълго. Трябва да го освободиш.

Нещо от този разговор беше привлякло вниманието на Ресалет.

— Уондъл, как мислиш, че опазваме Твърдината, след като всички искат да живеят в нея?

— Стоим нащрек. Можем да се бием...

— Можем да се бием — съгласи се Ресалет, — но не сме в състояние да победим всички.

— „Змийски път“ — предположи Уондъл.

Ресалет кимна сериозно:

— „Змийски път“ обаче не може да победи „Бича кожа“, „Бухалска човка“ и „лабиринта“, ако се съюзят. А какво ще стане, ако господарят Пелзед реши да се настани тук?

Уондъл никога не се беше замислял за това.

Ресалет се засмя, показвайки още черни дупки между зъбите си.

— Ние сме по-хитри от тях. Ние имаме правила. И най-важното от тях е „Не започвай битки, които не можеш да спечелиш“. Не започвай битка дори само да ти струва загуба на сила. Започнеш ли я обаче, спечели на всяка цена. Винаги удържай големи победи. Всеки път давай урок на враговете си.

— Господарите също постъпват така. — Бяха се отнесли по този начин с Уондъл. — Какво, ако не можеш да победиш?

Усмивката на Ресалет стана по-широка:

— Човек никога не се замисля за това, когато започне битката.

И отново се наведе над супата си.

Уондъл понечи да каже нещо, но Уоншиг избута купичката си встрани и стана.

— Ела да ти покажа нещо.

— Какво?

— Ела. — Уоншиг извади горяща главня от огъня и се затича, завъртя я над главата си.

Изскочи през тесния вход на двора и Уондъл го последва. Пламъкът искреше в полумрака. Уоншиг зави зад съседния ъгъл, пресече диагонално улицата и...

Уондъл видя как Уоншиг запраща горящата главня през прозореца на магазина за железни украшения на Златарови. Собственикът тъкмо се канеше да затвори кепенците. Главнята прелетя покрай главата му и той изкрещя уплашено...

Огънят изгасна.

Уоншиг продължи да тича с весели възгласи. Уондъл го последва. Задъхани, спряха в една тъмна уличка и избухнаха в смях.

— Виждаш ли? Ако не е дошло време за пожар, огънят в къщите просто изгасва. Тогава ти се присмиват, а може и да си изядеш боя. Затова недей да се стремиш ти да започнеш пожара. Нека друг да даде началото. — Уоншиг се усмихна. — Преди малко направо си просеше боя.

— Исках само да знам...

— Искаше да знаеш какво ще стане, ако срещу нас се изправят толкова много неприятели, че да не можем да ги победим. Много добре знаеш какво ще стане. Ще избягаме. Ресалет обаче не може да каже такова нещо! Не и в Твърдината. Ако се разчуе, че човек може да превземе Твърдината, без да избие всички ни до крак, с нас е свършено.

14.

Един ден в храсталака зад една къща на безродни извън територията на „Змийски път“ избухна огън. Всички безродни в района наизлязоха. Докараха голям фургон, теглен от дребни понита. Вътре имаше варел с вода и мъжете започнаха да обливат огъня, докато не го загасиха.

Уондъл ги наблюдаваше зад един цъфнал жив плет. На връщане към къщи събра една ябълка за Ресалет.

— Защо си дават толкова труд? Огънят и сам ще изгасне. Нали?

Ресалет беше в добро настроение:

— Безродните не вярват в Янгинатеп. Затова той невинаги ги защитава. Срецу нас — да, освен ако няма пожар. Безродните обаче не се осланят на милостта му.

— Тези каруци...

— Държат ги в оборите.

— Ами ако огънят е твърде далеч?

Ресалет вдигна рамене:

— Виждал съм ги да тичат с кофи, когато в Реката на духовете има вода.

Реката на духовете излизаше от гората, течеше през територията на владелците и достигаше района на безродните. Вонеше. Уондъл си мислеше, че ако се наложи да гаси огъня с тази вода, би предпочел Твърдината да изгори пред очите му.

За Янгинатеп имаше да се учи много, трябваше само да пита. Стара майка му разказваше някои неща. Като момиче слушала легенда, според която и безродните някога били воители и имали свой бог, преди Янгинатеп и господарите да доведат владелците в Теп.

* * *

За Уондъл времето течеше бавно. Той бе по-дребен от връстниците си и докато се възстановяваше и работеше с малките деца, повечето приятели го бяха забравили. Най-много дружеше с по-

големия си брат Уоншиг, а той невинаги искаше да го виждат в компанията на по-малко момче.

Нямаше много за вършене. Чичовците му го оставяха да се мотае из Твърдината, в случай че потрѣбва, но това не беше живот.

Докато Уондъл се възстановяваше, по-малкият му брат Шастерн беше пораснал. Сега всички взимаха него за по-голям. Шастерн участваше усилено в дейността на „Змийски път“. Оглавяваше отряд, който събираше от безродните в „Бухалска човка“.

— Ела с нас, Уондъл — покани го веднъж той. — Господарят Пелзед иска да огледаме една улица на територията на „Бича кожа“.

— Защо? Аз не мога да бягам бързо.

— Не, но умееш да се промъкваш. Ако не дойдеш, ще се наложи аз да го правя.

Уондъл се замисли над това.

— Ти наистина не си много добър в промъкването.

— Уча се, но ти си по-добър.

— Какво ще търсим?

— Отиваме на улица „Чашата на мургавия“. Точно на границата е...

— Знам къде е. Ама там няма нищо! Шаз, няма нищо за събиране. Какво иска господарят Пелзед от това място?

Шастерн поклати глава:

— Не ми каза. Искане да разберем кой живее там. Кога си ходил за последен път?

— Преди шест седмици. Следях един безроден, но той май ме усети. — Уондъл вдигна рамене. — Изгубих го сред боклука по улицата. Толкова е мръсна.

— Ела да разкажеш на господаря Пелзед.

— Мисля, че ми е сърдит...

Шастерн поклати глава:

— Не съм чувал такова нещо. Все някога трябва да го видиш. Това е възможност да му направиш услуга.

— Добре.

Сърцето на Уондъл заби по-силно. Ами ако Пелзед... господарят Пелзед поиска от него да плати за каруцата и дрехите? Или за покрива, който беше обещал Трас Притрор? Шастерн обаче беше прав — все някога трябваше да отиде при него.

Пелзед намери свободно време за момчетата още същия следобед.

— Шастерн каза, че си последвал един безроден до „Чашата на мургавия“. Налей си малко чай.

Чаят беше слаб. Той отпи и течността му се стори приятна.

— Беше безроден, но не живееше там — отвърна.

— А кой живее там?

— Видях само жени.

— Владелки?

— Да. Така мисля. Господарю Пелзед, „Чашата на мургавия“ изглежда така, сякаш там от години не е стъпвал безроден! Всичко е в боклук и бурени и вони.

— Има ли деца?

— Две бебета. Мръсни като майките си.

— Мъже?

— Не видях.

— Иди да разучиш.

— Господарю...

— Иди да разучиш. Със сигурност има мъже. Разбери кои са.

— Защо, господарю? Там няма нищо!

— Да, но може да има. Ще ти изпратя Тумбантон. Налей си още чай.

* * *

„Чашата на мургавия“ се разполагаше от другата страна на малко дере, в което при дъжд течеше вода, но обикновено бе сухо. Дъното му беше пълно с боклук над него нямаше мост. Три момчета и един възрастен мъж начело с Уондъл си проправяха път сред отпадъците.

Тумбантон обикновено стоеше от дясната страна на Пелзед. Той наказваше, когато някое момче се присъединяваше към „Змийски път“. Беше спасил живота на Пелзед преди двайсет и шест години, когато двамата били прости събирачи. Случило се при един набег в лабиринта. Шестима загинали. Тумбантон и Пелзед се измъкнали. Тумбантон обикновено ходеше гол до кръста, за да показва плетеницата от белези от онази случка. Обожаваше да я разказва.

Оттогава накуцваше и се движеше доста тромаво и шумно. Синът му Геравим нямаше белези, с които да се хвали, но изглеждаше по-непохвален и от баща си.

— Какво очаква Пелзед от това място? — възропта Геравим, докато чистеше сандалите си от някаква гадост.

Тумбантон сигурно знаеше, но не казваше нищо.

— Сигурно мисли, че може да накара безродните да построят мост — предположи Шастерн.

— Де да го бяха направили вече — изръмжа Геравим.

Защо ли да го правят, след като господарите и владелците щяха да им го съберат? Въпреки това строяха. Безродните работеха и само хора като Пелзед знаеха защо.

Семейството на Пелзед никога не беше играло някаква важна роля. Как бе станал той господаря Пелзед?

Уондъл надуши миризма на печено месо.

— Нещо интересно? — попита Шастерн.

— Съмнявам се. Чакайте тук, сега се връщам.

Нямаше вятър, но когато надуши миризмата на готвено, имаше леко течение от юг. Уондъл се запъти натам надолу по дерето. Тук имаше отделни храсталаци от мастно дърво и господарски мечове, само че бяха дребни и не правеха опити да го наранят. Други растения приличаха на господарска целувка. Имаха тройни листа и бели плодчета, но листата бяха бледочервени. Видя също джел, тръни и къпини. Между трънаците имаше пътечка, осеяна със заешки изпражнения. Той ги подуши. Бяха пресни.

Пътеката се спускаше стръмно. Дерето беше стръмно, със сухо корито, но по бреговете имаше равни тераси с ширина петдесетина стъпки. Над тях до ръба на дерето всичко бе обрасло с храсталак, но върху самите тераси имаше полянки. На юг миризмата на печено месо се усилваше. Когато достигна края на тесния криволичещ тунел през храстите, Уондъл извади ножа си и размести бурените, за да може да наблюдава, без да го забележат.

Видя огнище. Над него на един шиш цвърчеше парче месо. Зад огнището в брега на дерето бе изкопана землянка. Входът оставаше скрит сред джел и ниски бодливи дъбове.

Трима безродни седяха около огъня и точеха брадви. Едно момиче излезе от землянката и сложи пръчки в огъня.

Точно зад лагера растеше коноп. Тези растения изглеждаха различни от конопа в нивята между Теп и Господарските хълмове. Когато момичето мина покрай тях, конопените растения се разклатиха от лек ветрец. Дивите растения също се движеха по подобен начин.

Уондъл не можеше да разбере какво казват безродните мъже. Заотстъпва назад, докато излезе на достатъчно широко място, за да се обърне, сетне се върна при Шастерн и останалите.

— Намери ли нещо? — попита брат му.

Уондъл поклати глава. Нямаше нищо против да му каже, но Тумбантон и Геравим не му бяха роднини. Безродните катунари сигурно имаха много неща за събиране, но той смяташе да запази информацията за семейството.

Дерето винаги бе оставало в ничия земя. Използваше се за бунище от „Змийски път“ и „Бича кожа“ и служеше като ясно различима граница. „Чашата на мургавия“ беше първата улица от другата страна, на около сто стъпки от дерето.

На „Чашата на мургавия“ имаше девет къщи, пет от тях — с покриви. Една от полусъборените беше каменна и щеше да се превърне в хубаво жилище, ако някой успее да накара безродните да й направят покрив. Други две от съборетините се използваша като бунища. Три от къщите с покриви изглеждаха обитаеми.

На стените на всяка къща бе изрисуван знакът на „Бича кожа“. Едно момче на възрастта на Шастерн подновяваше емблемата на предната стена на една от постройките.

Уондъл остави Шастерн и другите на брега на дерето и се промъкна през боклука зад къщите. Всяко домакинство имаше малко разчистено пространство за огнище и площадка за игра на децата. Навсякъде растяха бурени, дори на чистите участъци. Вонеше ужасно. Една от къщите имаше куче, но то не изглеждаше заинтересувано от нищо извън двора си.

По животинските пътеки зад къщите имаше капани. Уондъл ги заобиколи и продължи да пълзи към обитаемия район. Движеше се бързо, но безшумно и никой не го забеляза. Той се усмихна. Наблюдаването на дърварите бе добра тренировка.

Забеляза само четирима мъже. Двама бяха старци и разговаряха край огнището в един от дворовете. Третият беше около

двайсетгодишен. Четвъртият бе момчето, което подновяваше емблемата на „Бича кожа“.

Уондъл се огледа, за да види дали няма да се появи още някой. Чу шумолене зад себе си.

Обърна се и забеляза Шастерн. Шаз вървеше безгрижно по животинската пътека...

— Внимавай! Капани — предупреди го Уондъл; стараше се да говори тихо, но един от старците явно го чу.

— Шпиони! — изкрещя старикът. — Шпиони! „Бича кожа“! Шпиони!

Шастерн се заплете в един капан. Препъна се и ръката му попадна в друг.

Някъде от изток долетяха викове.

Уондъл изтича при брат си. Когато го достигна, виковете се усилиха.

— Биковете идват — каза Шастерн. — Освободи ме!

Да отреже кожените ремъци, без да нарани Шастерн, беше трудно. Накрая Уондъл успя да освободи ръката на брат си. С общи усилия разплетоха краката му. Шастерн се изправи и се усмихна вяло.

— И какво сега? — попита Уондъл.

— Сега бягай, колкото ти държат краката, братко!

Шастерн притича няколко крачки и попадна в нова клопка. Докато Уондъл го освободи, Биковете се приближиха. Шастерн побягна с големи скокове, стараяйки се да избягва клопките. Уондъл се затича след него, като внимаваше за капаните, но брат му бързо се отдалечи.

Геравим и Тумбантон бяха офейкали. Шастерн бягаше далеч напред, а Уондъл чу викове съвсем наблизо. Задъхваше се. Скоро щяха да го настигнат. По-добре да спре, докато все още може да се защити.

Огледа се за подходящо място. Най-добре беше на ъгъл, но наоколо нямаше никакви. Нямаше дори стени. Най-доброто убежище бе един трънлив храст. Нямаше да му послужи срещу нападатели с копия, но предоставяше добра защита от ножове. Той изтича до храста, загреба пръст, праметна плаща върху лявата си ръка и се обърна. Стисна големия си нож и се опита да се ухили заплашително, както правеха владелците, когато се изправяха срещу някой безроден. Биковете бяха само трима. Бяха по-едри от Уондъл, най-големият беше

сигурно около двайсетте. Не беше виждал никого от тях преди. Жителите на „Чашата на мургавия“ явно предпочитаха други да ги защитават. Единият имаше нож. Това не притесняваше Уондъл, но другият носеше голяма тояга с обсидианови остриета. Третото момче размахваше камък, вързан на края на кожен ремък. Въртеше го бавно над главата си; камъкът все пак се движеше достатъчно бързо, за да разбие черепа на Уондъл, ако го улучи.

Когато първото момче се приближи, Уондъл хвърли пръстта в очите му, сетне скочи напред и замахна с ножа, преди отново да се скрие зад храста. От гърдите на момчето потече кръв и то изкрещя от болка.

Най-голямото момче бе това с тоягата. То махна на другарите си да се разпръснат.

— Бърз е, но не може да ни победи всичките. — Водачът на Биковете се ухили; около лявото му око имаше татуировка. — Какво правиш тук бе, келеш? Смъртта ли си търсиш? Коя банда държи белязани?

Белязан? О, имаше предвид белега около окото на Уондъл.

Уондъл потърси път за отстъпление. Не видя никаква възможност.

— Следяхме един безроден за мидени черупки — каза, — но го изпуснахме. После... приятелят ми попадна в клопка. Не сме сторили нищо лошо.

— Това е територия на Биковете — отбеляза по-голямото момче и се прицели внимателно в ръката на Уондъл. — Не искаме никакви Змии тук!

Направи знак на другите двама да се раздалечат още. Момчето с ножа бе установило, че раната на гърдите му не е сериозна, и беше спряло да хленчи. Сега се опитваше да почисти очите си от пръстта. Измести се отляво на Уондъл, като внимаваше да стои на разстояние от ножа му. Държеше оръжието си непохватно. Начинаещ, помисли си Уондъл. Нямаше да има проблеми с него.

Най-много го притесняваше тоягата. Беше достатъчно дълга, за да го достигне, преди да успее да нанесе удар. Уондъл никога не се беше изправял пред неприятел с тояга.

— Страх ли те е да използваш нож? — опита се да подмами нападателя си той.

— Не, просто съм предпазлив. Не искаш ли да се предадеш?

— Какво ще стане, ако се предам?

Момчето с тоягата вдигна рамене:

— Зависи от предводителя ни Вултид. Нямам представа какво ще реши да прави с теб. Не може да е по-лошо от това, което ще ти сторим ние, ако продължаваш да се съпротивляваш!

Проблемът беше в това, че можеше да е и по-лошо. От друга страна, имаше възможност Пелзед да го откупи, тъй като точно той го беше пратил. В момента не бяха във война с „Бича кожа“. Пелзед обаче нямаше да е доволен...

— Предаваш ли се? — настоя момчето с тоягата. — Губиш ни времето...

— Аз не бързам.

Дишането на Уондъл се беше нормализирало. Положението бе лошо. Момчето с камъка се беше приближило отрядно и въртеше оръжието си по-бързо.

Другият нападател вдигна тоягата:

— Последна възможност.

— Янгинатеп! — изкрещя Уондъл. — Янгинатеп!

Голямото момче се стресна. Огледа се, сякаш очакваше богът на огъня да се появи отнякъде. Сетне се изсмя:

— Янгинатеп обича „Бича кожа“ също толкова, колкото Змийска помия!

— Тоест никак — намеси се момчето с ножа. — Бясно куче, не ме интересува дали ще се предаде, или не. Искам да го заколя!

— Да, така е. Янгинатеп! Янгинатеп няма да ти се притече на помощ.

Уондъл също не се надяваше на помощ от бога на огъня, но не беше излишно да опита.

— „Змийски път“!

Крясъкът долетя от дерето.

— Змийски крака! — отговори Уондъл.

— Идваме!

Гласът беше на Шастерн. От дерето се чу силен тропот.

— Идваме!

Бясното куче се послуша. Шумът беше като от десетина воители на „Змийски път“ и това разпределение на силите никак не му хареса.

— Махайте се от територията на Биковете! — изкрещя; сетне махна на другите и тримата се оттеглиха на изток.

Щом се скриха от поглед, Уондъл се втурна към дерето и се спусна по брега. Шастерн беше сам. Държеше един клон и удряше с всичка сила по храстите.

— Идваме!

— Радвам се да те видя, Шаз.

Шастерн се ухили:

— И аз се радвам да те видя, братко. Да бягаме сега, преди да са се досетили, че сме само двамата!

— Ами Геравим и Тумбантон?

— Избягаха.

15.

Пелзед изслуша внимателно доклада на Уондъл.

— Значи, никой важен човек не живее там. Никой от преследвачите ти не живее там. Сигурен ли си?

— Да, господарю. — Уондъл се подвоуми. — Господарю, мога ли да попитам...

Пелзед присви очи:

— Да не искаш да заемеш мястото ми?

— Не, господарю. Не бих могъл.

Пелзед се замисли, сетне рече:

— Смятам, че си достатъчно умен, за да го мислиш сериозно. Уондъл, аз търся територия, която да присъединим към нашата.

— Ама там няма нищо ценно!

Пелзед се усмихна:

— Радвам се, че смяташ така. Щом за теб няма нищо ценно, значи и Вултид от „Бича кожа“ мисли по същия начин.

* * *

Пелзед и Вултид се срещнаха на Площада на мира под зоркия поглед на патрулиращи господарски люде. Бяха се съгласили да вземат само по четирима придружители. Вултид водеше четирима едри телохранители. Пелзед беше взел двама телохранители, но също Уондъл и Шастерн.

— Ти нахлу в територията ми — започна рязко Вултид.

— Успокой се. Пийни малко чай.

Пелзед му наля от каменна кана, увита в слама, за да държи течността топла. Чашите се държаха загрети по същия начин, Пелзед вдигна своята, отпи и кимна:

— И така. Поздрави, предводителю Вултид.

Вултид го изгледа кисело, вдигна чашата си и отпи.

— Много добре — призна. — Поздрави, господарю Пелзед. Това обаче не променя факта, че нахлухте в територията ми.

Пелзед посочи Уондъл и Шастерн:

— Изпратих тези две момчета да видят как стопанисваш „Чашата на мургавия“. Отговорът е „никак“. Две момчета на една улица, от която изобщо не се интересуваши. На това ли му викаш нахлуване?

— Това все пак е моя територия.

— Да обсъдим този въпрос. Какво искаш за нея? Коноп? Колко? Може би малко катран?

— Коноп? Катран? — Вултид погледна Уондъл. — Какво си открил там бе, момче? Злато ли?

— Боклук. Това е едно сметище, предводителю Вултид. — Уондъл се обърна към Пелзед и повтори: — Едно бунище, господарю.

— Е, защо тогава му е притрябвало толкова на шефа ти? — попита Вултид.

Уондъл наистина не знаеше.

— Много просто — обясни Пелзед. — Някои от роднините ми имат нужда от домове и имам безродни, които са готови да им ги построят. Трябва ни място. „Чашата на мургавия“ няма да е толкова лоша, когато всичкият боклук се изхвърли в дерето.

— И аз така си помислих, само че безродните, които заселих там, се изнесоха. Твоите също ще се чупят.

— Остави това на мен. Кажи само какво искаш за „Чашата на мургавия“. Не изглежда да е много ценна.

— Ами ако кажа, че не ти вярвам — изрече лукаво Вултид. — Сигурно си замислил нещо друго.

— Е, тези хора не са ми много близки роднини... — Пелзед се усмихна. — Господарят Саморти ме помоли. Искане районът да се изчисти.

— Защо?

— Кой знае какво целят господарите? Просто ме помолиха.

— Какво ти предложиха?

Пелзед въздъхна:

— Пет бали коноп.

— Пет! На мен ми дадоха само три!

— Взе ли ги? Само че не си почистил района.

Вултид се почеса по главата:

— Опитях. Можех да запазя мястото свободно от събирачи две години. Дори три. Само че Шлифовчика поиска пет! Трябваше да му

обещая пет! Шлифовчика — той е ненормален.

— Не си му осигурил дори две — отбеляза весело Пелзед. — Биковете са започнали да събират от Чашата още на следващата година, след като безродните са се нанесли.

Вултид отпи глътка чай, без да коментира.

— Затова е спряла работата. Ти не си успял да попречиш на хората си да събират и безродните са се изнесли, а сега ти се налага да браниш един район, в който никой не иска да живее! Предводителю, аз направо ти правя услуга, като те освобождавам от тази помийна яма. Въпреки това ще ти дам и половин бала.

— Ти получаващ пет. Искам две.

— Една. Вече си взел три.

— Две.

— Добре. Две. Само че искам сделката да се сключи пред господарски свидетел.

Вултид вдигна рамене:

— В такъв случай ти ще му платиш. Аз няма да се харча за такива глупости.

* * *

Господарският свидетел беше придружен от двама господарски люде и един безроден писар, не по-възрастен от Уондъл. Писарят беше облечен като слугите, които Уондъл беше видял на Господарските хълмове. Свидетелят носеше плътно прилепнала шапка, покриваща напълно ушите му, и черна официална роба.

Той заговори с писклив глас:

— Вие ли искате услугите на господарски свидетел? Десет мидени черупки предплата.

Пелзед ги нареди в редица с едно плавно движение. Писарят ги прибра в кожената си кесия. Обърна се към свидетеля:

— Платено е, уважаеми.

Свидетелят седна и зачака.

— Споразумение между господаря Пелзед от „Змийски път“ и предводителя Вултид от „Бича кожа“ — обяви писарят. — Говори, Вултид от „Бича кожа“.

— Даваме улицата, известна като „Чашата на мургавия“, на „Змийски път“ — каза Вултид. — „Змийски път“ ще довърши работата, за която бе платено на „Бича кожа“. Ние ще изтеглим всичките си хора и никога няма да се връщаме там. „Змийски път“ ще смени всички знаци.

Писарят записа думите му на един лист бял пергамент. Пелзед понечи да заговори, но писарят вдигна ръка, докато приключи с писането.

— Говори сега, Пелзед от „Змийски път“.

— Ние ще завършим работата, предложена от секретаря на господаря Саморти. Господарите ще ни платят пет бали коноп и две кофи катран. Ние ще дадем две бали на „Бича кожа“. В замяна всичкият боклук от улицата и дворовете ще бъде отстранен, ще бъдат построени пет къщи на безродни и никой няма да събира от „Чашата на мургавия“ в течение на пет години.

Писарят отново записа.

— Приемате ли и двамата тези условия? — попита накрая. — Щом е така, поставете знаците си на този пергамент. Благодаря. Това ще ви струва още двацет мидени черупки.

След сделката Пелзед беше изключително разговорлив и весел.

— Колко лесно стана! — възкликна. — Вултид не заподозря нищичко!

Уондъл не задаваше въпроси, само гледаше. Пелзед се засмя:

— Нямаше начин да разширим територията си заради дерето. Винаги съм искал да имам нещо от другата страна. Дерето все ще ни послужи за нещо. Ще го изчистим и безродните ще посадят коноп в него.

Уондъл си спомни скрития лагер на безродните.

— Точно така го исках — продължи Пелзед. — Можех да го купя, но така стана по-добре. Виж, Уондъл, сега господарите знаят, че Биковите са взели трите бали и още две от моите, без да направят нищо в замяна. Пет бали за нищо. А аз само за три ще почистя всичко.

Уондъл попита:

— Как, господарю?

— Моите безродни ми вярват, когато им обещава пет години без събиране. — Ти вярваш ли ми, Уондъл?

Той се поколеба. Пелзед попита:

— Знаеш ли Фолит?

— Просякът, който постоянно бърбори несвързано?

— Същият. Хванахме него и брат му да събират на една улица, където бях обещал на безродните, че няма да ги закачаме.

— Не знаех, че имал брат.

Пелзед само се усмихна.

— Искаш ли да живееш в собствена къща? — попита сетне. —
Имам нужда от две семейства владетци в Чашата. Да надзирават безродните. Готов ли си да създадеш семейство?

Уондъл се замисли за момент.

— Не, благодаря, господарю, аз имам дом. — Вдигна рамене. —
И нямам жена.

— Една хубава къща, че ти доведе и жена. Въпреки това око. Все още си млад обаче. Кажи ми, когато си готов. Задължен съм ти.

* * *

— Трима — каза Шастерн по-късно. — И ти ги задържа, докато аз ги изплаша. Кажи как го постигна.

Уондъл се опита да обясни. Каза на Шастерн как е упражнявал всяко движение, без да мисли за нищо друго, и как това му е отнело месеци.

Брат му не му повярва. Сигурно имаше някаква тайна, която Уондъл не искаше да му разкрие. Шастерн си тръгна разочарован и Уондъл остана по-самотен от всякога.

16.

Със заличаването на следите от пожара зяпачите намаляваха. Те никога не изчезваха съвсем. Въпреки че Трас Притрор го нямаше, други разказвачи все още се мотаеха наоколо.

Един от тях даде на Шастерн шепа плодове, за да запали дърводелската работилница на Резбаря. С диви викове Шастерн притича покрай сградата и хвърли две факли в работното помещение. Огънят, разбира се, изгасна. След това Шастерн раздели плодовете с приятелите си.

Така и не казаха на зяпача какво е станало с огньовете извън бараката.

Уондъл харесваше зяпачите. Както повечето безродни, те не създаваха много неприятности, когато им изчезнеше нещо. Зяпачите, които вдигаха много шум, се връщаха на пристанището целите насинени, а и кой ще тръгне да се оплаква? Много хора — и не само безродни — носеха манерки с вино като подарък в замяна на разказани истории или водачество. Някои подаряваха на децата добре запазени плодове. И, разбира се, разказваха.

* * *

През пролетта, три години след побоя, Пелзед повика Уондъл в къщата без покрив.

Тумбантон не се виждаше. Уондъл си даде сметка, че не е срещал Тумбантон и Геравим последните няколко пъти на събранията при Пелзед. Двата сигурно го избягваха, след като бяха оставили него и Шастерн сами срещу момчетата от „Бича кожа“.

Уондъл вече се ползваше със статута на мъж, независимо че още нямаше татуировка. Сега поде разговор с неколцина от хората на Пелзед и установи, че се отнасят към него като към равен. Когато попита за Тумбантон обаче, никой не пожела да му отговори. Уондъл наивно попита и за Геравим.

Разговорът замря. Той се насочи към стаята на Пелзед. По-добре беше да не споменава тези имена, докато не научи повече.

* * *

Господарят на „Змийски път“ му предложи чай от коноп. Изчака Уондъл да отпие, преди да заговори:

— Трас Притрор се върна.

Младежът се сепна:

— Мислех, че са го дали на раците!

— Явно не е станало така. Той все още ми дължи нов покрив. Както и да е, ще ми е интересно да чуя историята му. А на теб?

Уондъл се беше научил да бъде предпазлив. Само кимна.

— Искам да се видя с него, но не съм решил кого да пратя. Ако е някой друг, той няма да му обърне внимание. Ако отидеш ти, ще се опита да обясни какво не е било наред. Доведи го, ясно?

— Господарю, аз съм твой пратеник, а може и да не съм. Той може да дойде, но може и да не пожелае. Къде да го намеря?

— Никой не знае. — Пелзед се усмихна; от чая ставаше поговорчив. — Не е на Господарските хълмове, предполагам.

* * *

Тумбантон мислеше, че Пелзед му е задължен. На Пелзед му беше дотегнало да го слуша.

Тумбантон бе чул забраната на Пелзед, но сигурно си е мислил, че не се отнася за него.

Двамата със сина си отишли в „Чашата на мургавия“ и предявили собственически претенции...

Уондъл не смееше да разпитва в обкръжението на Пелзед. Не можеше да отиде и в „Чашата на мургавия“; владелците от другите части на града не смееха да ходят там. Пелзед обаче бе изпратил семействата на владелците Корлс и Тразалак да пазят района. Когато Стант Корлс дойде на пазара „Дългия път“, Уондъл го чакаше с един студен печен картоф.

Стант бе чувал само за четирима владелци, които се опитали да събират от безродните, намиращи се под покровителството на семейството му. Промъкнали се в една къща през нощта и задържали обитателите ѝ като затворници. Когато всичко свършило, безродните били освободени, а трима владелци — дадени на господарите. Не се знаеше какво е станало с тях. Четвъртият обаче, най-стариият, с многото белези...

— Завързахме го и си поиграхме с него. Издържа два дни. Докато бе в състояние да говори, все повтаряше, че бил приятел на господаря Пелзед. На стария Тразалак това му се виждаше страшно смешно. Така и не каза защо, а аз, нали знаеш, предпочетох да не му досаждам с въпроси.

* * *

Трас Притрор живееше в едно село до пристанището. За Уондъл това бе твърде близо до Господарските хълмове.

Площадът на мира беше неутрална територия и най-близкото място до хълмовете и конопените ниви, разделящи „упадъчните райони“ (по-голямата част от Теп) от Господарския град, пристанището и Господарските хълмове. Господарите бяха променили правилата. Преди карнавала каруците и стражите идваха на местните паркове по веднъж всеки месец. Тази година раздаваха повече, но жените трябваше да отиват по-далеч, за да получат подаръците.

Налагаше се да пътуват до Площада на мира на всеки осем седмици. Там господарските люде и безродните каруцари докарваха кошове със зърно и гърнета с растително масло. Понякога имаше плодове, а два пъти годишно — сирене. Безродните писари се охраняваха от едри господарски люде с шлемове и копия.

Жените трябваше да ги уверяват: „Аз съм вдовица“ или „Бездомна съм“, или „Децата ми гладуват!“, или „Нямам мъж, който да ме защити“.

Всички мъже оставаха в периферията на площада. Чиновниците даваха само на самотни майки или на жени, които са прекалено стари, за да имат деца. На много жени се налагаше да вземат на заем някое дете.

Господарските люде и безродните им писари раздаваха стоките и жените ги изнасяха от площада. Тогава наставаше боят.

Мъжете събираха от самотните жени. Всички мъже от Твърдината заграждаха в кръг майката на Уондъл, Стара майка, лелите, сестрите и братовчедките му. Семейството имаше каруца, теглена от едно по-малко момче. Някои стоки се слагаха вътре, но не всички, защото друга банда можеше да събере каруцата.

Твърдината имаше достатъчно жени, така че беше по-добре да защитават взетото от тях, отколкото да се опитват да съберат още. Бяха го научили още на първия Майчин ден след карнавала. Другите също започваха да го разбират.

Тъкмо бяха натоварили каруцата, когато Уондъл видя Трас Притрор.

— Пелзед иска да говоря с него — обясни на Ресалет.

Ресалет огледа тълпата, сетне кимна:

— Този път ще минем без теб. По-добре да запазим добрите отношения с Пелзед. Можеш да се забавиш, колкото сметнеш за добре.

* * *

Трас изглеждаше остарял, отслабнал, по-жилест. При вида му Уондъл си спомни болката.

— Казаха ми, че са те дали на раците.

— Същото казаха за теб — отвърна Трас.

Площадът на мира се изпразваше бързо, хората се изтегляха трескаво, за да намалят риска някой да им събере припечеленото. Трас избра една маса на открито и поръча чай с мед за двамата. Огледа внимателно Уондъл.

— Очевидно не е станало така — отбеляза. — Пораснал си. Имаш вече нож.

— Мислех, че ще остана сакат за цял живот. Трас, ти твърдеше, че ще ги убедиш, но никой не може да убеди хора, които не искат да слушат! Какво ти сториха?

— Продадох ме на пристанището. Работих две години, за да се откупя. — Трас сведе очи към покритите си с мазоли ръце. — Животът

в морето е тежък, но сега съм в много добра форма. Научих и някои интересни истории.

— Господарят Пелзед иска да ги чуе. Твърди, че още му дължиш нов покрив.

Трас Притрор се изсмя като обезумял.

За Уондъл това беше доста дразнещо. Той попита:

— Минавал ли си пак през Господарските хълмове?

Смехът на Трас секна.

— Ти беше прав, разбира се. Сега обаче те не се интересуват какво ще правя. Когато слизах на пристанището, видях Мироглас Водоносец. Остана изненадан, че идвам като пасажер, а не като член на екипажа, но просто дойде и ме предупреди да стоя настрана от Господарските хълмове. Този път нямаше нужда да ми го казва. — Трас погледна маслиновото дърво, под чиято сянка бяха седнали. — Само че, нали знаеш, може би има начин...

— Не и с мен, Трас.

— Ами при следващия пожар? Събери приятелите си, роднините си, всичките си познати и занесете Янгинатеи при господарите. Така ще им дадете урок...

— Може би това ще даде урок на някого, но няма да го направя аз — отсече Уондъл.

За миг си помисли какъв би бил животът без господарите. Щеше да е коренно различен от сега. Но дали щеше да е по-добър?

Чаят беше хубав, не като този на Пелзед. Трас сигурно разбра, че на Уондъл му харесва, защото поръча още. Отпи внимателно.

— Аромат на коноп и градински чай. Пчелите явно посещават конопените ниви.

Уондъл го изгледа озадачено.

— Не знаеш ли откъде идва медът? — попита Трас.

Уондъл поклати глава.

— Предполагам, че дърварите нямат мед — започна да размишлява на глас Трас. — Медът се прави от пчели. Пчеларите го събират.

Когато Трас говореше, пред Уондъл се разкриваха нови светове. Пчеларите би трябвало да са безродни, нали? Къде държаха меда, който са събрали? Дали пчелите ги защитаваха? Трас Притрор знаеше...

— В други земи пчеларят се договаря с царицата. Съгласява се да пази кошера или да посади цветна градина. Те обичат злато. Магията на царицата обаче не защитава кошера от животни и събирачи. Предполагам, че е възможно просто да вземеш меда, но това може да стори всеки друг. Може би някой безроден трябва да пази кошерите, да гони мечките, да ги крие от владелците... Само дето... чух нещо интересно. Какво беше?

Уондъл бе жаден за знание. Не си беше давал сметка колко му липсва Трас Притрор. Сега Трас се мъчеше да опресни паметта си...

— Жила. Пчелите около Теп са започнали да се сдобиват с жила като мънички черно-жълти владелски кинжали. Точно така — заключи весело Трас. — Сега е твой ред.

Това също бе липсвало на Уондъл. Сега заразказва как се е върнал в Твърдината и как са се грижили за него там. Как се беше преместил в стаичката на горния етаж.

— В стаята на Ленорба. Най-накрая са я хванали, след тринайсет години.

— Кой?

— Като малък съм слушал една история. Ти си гледал „Испомнос“, Трас. Знаеш, че каквото прави мъжа с жена си, си е само негова работа...

— Дори да я убие.

— Точно така. Ако една жена убие мъжа си, също не получава много упреци. Може би я е биел и всички са го знаели, всички са виждали синините ѝ. С Ленорба и Джохон обаче не беше така. Джохон от „Цветния пазар“ я взе, защото тя бе малко луда, особено за секс. Изтощаваше го и пак не се насищаше. Тя имаше много мъже. Един от тях пребил Джохон. Той се върнал вкъщи и набил Ленорба. След това разговаряли, двамата се извинили един на друг и си легнали. Тя го изтощила. Той заспал и тя го убила. След това избяга у дома в Твърдината. Тя наистина си мислеше, че е достатъчно да покаже няколко синини и ще ѝ се размине. Не стана така обаче. Хората от „Цветния пазар“ ѝ дадоха да разбере, че само да я срещнат извън стените, ще я убият. Тя обаче никога не излизаше. Уоншиг ми разказа какво станало после. В Твърдината никога няма достатъчно жени, за да ни осигурят на Майчин ден всичко, от което се нуждаем. Наложило се да вземат Ленорба. Дали ѝ едно бебе... малкото ми братче Триг.

Мъжете изпратили жените до Площада на мира, но трябвало да спрат на границата, а жените продължили. Намерили Триг седнал на платформата със слива в ръчичка. Ленорба така и не беше открита.

Площадът почти се бе изпразнил.

Уоншиг се приближи до Уондъл. Погледна Трас Притрор подозрително:

— Закарахме фургона вкъщи. Затова реших да дойда да видя какво правиш. Последния път, когато излезе в неговата компания, се върна целият натрошен. Дори по-лошо.

Той кимна към възпалението около окото на Уондъл.

Тези думи явно засегнаха Трас.

— Него поне го оставиха да се прибере у дома — рече той. — Аз трябваше да работя две години, докато се откупя от кораба!

Уоншиг седна при тях, без да го канят.

— Бил си на кораб?

— Да.

— Къде си ходил? В Кондигео?

Трас се изсмя:

— Твърде дълго пътуване. Когато се върнахме от Кондигео, вече се бях откупил. Преди това обаче плавахме на север.

— Къде? — попита Уоншиг.

— Първо до Господарския залив. Наричат го така, защото господарите имат роднини там, или поне така твърдят. Сетне до Залива на дърводелците, после покрай носа до Захарната скала. На север от нея е Заливът на Великия сокол. Някой ден ще се върна там. Там е най-добрият ресторант за риба в целия свят; държи го един дебелак на име Лъва. След това потеглихме на юг, но магьосникът ни не беше достатъчно добър; една буря ни отнесе от бреговете на Кондигео към Залива на черните воители.

Уондъл остана изненадан, че брат му слуша захласнато.

— Никога не съм виждал пристанището отблизо — призна Уоншиг. — Значи, ти си се разхождал по море, а на Уондъл му счупиха ръката. Мисля, че си задължен на брат ми.

— Пелзед твърди, че му дължа нов покрив.

— Пелзед знае, че никога няма да му платиш. Това е друга работа. Задължен си на Уондъл.

Трас вдигна рамене:

— Може би, но как ще му се изплатя? Почти всичко, което имах, го дадох, за да се откупя!

— Защо се върна? — поинтересува се Уондъл.

— За нови истории. Рисковано е. Ако отсъствам прекалено дълго, ще забравя кондигейския. Знаеш как се изменят езиците. Ще се появи някакво наречие, което няма да разбирам. Какъв разказвач ще съм тогава? Затова останах в Кондигео достатъчно дълго, за да го науча, но трябваше да се върна. Време е за пожар и не бива да го изпускам. Колко време мина от последния, шест години? Чувствате ли, че приближава?

— Следващият разказвач, който ми зададе този въпрос, е мъртъв — изръмжа Уоншиг.

— Защо е толкова важно? — попита Уондъл.

Говореха на смесица от кондигейски и общонароден език. Уондъл все още бе единственият владеец, на когото това се удаваше. Уоншиг не беше в състояние да следи мисълта им.

Трас отговори:

— Колкото по-малко разказвачи наблюдават пожара, толкова по-добра история ще стане от него. Когато всички останали си тръгнат, моята печалба, че съм останал, ще е най-голяма. Искане ми се обаче вашият Янгинатеп да се поразмърда.

— Миналият пожар е бил започнат от Алферт и Тарнисос — каза му Уондъл. — Искаш ли да те заведе при тях?

— Човече, тези хора са побъркани — намеси се Уоншиг и заговори на едно наречие, което се използваше главно в Твърдината. — А и нямам представа къде могат да се намерят.

— Аз ще ги намеря — успокои го Уондъл.

— Не се съмнявам. — Уоншиг погледна Трас. — Ти май наистина не си му сърдит, нали?

Уондъл поклати глава:

— Вече не.

— Добре, на площада на „Цветния пазар“ са.

— Откъде знаеш?

— Там се мотаят през повечето време. Цветният пазар и „Змийски път“ са в примирие. — Уоншиг премина на общонародно наречие. — Ако искаш да говориш с владелците, които са започнали

последния пожар, дай на брат ми пет мидени черупки. Можеш да си го позволиш. Друг път ще говорим за повече.

* * *

Алферт бе навъсен, набит мъж около трийсетте. Носът и ушите му бяха криви. Уондъл не беше достатъчно голям, за да разбере защо е толкова сърдит през цялото време, но можеше да си представи усещането от сблъсъка с дебелия ръка на Алферт. Той самият не гореше от желание да говори с този мъж. След като показа Алферт на Трас обаче, остана наблизо.

Трас седна на масата на Алферт, който тъкмо приключваше яденето си, постави една бутилка пред него и попита:

— Какво е да си обладан от Янгинатеп?

Алферт моментално си придаде важен вид и се разприказва:

— Почувствах гняв, прекалено голям, за да бъде потиснат. Тарнисос изрева като триглава ламя и се втурна към къщата на стария Тъкач. Започнахме да го ритаме, него и жена му (децата не успяхме да намерим), отнесохме, което можахме, и Тарнисос запали къщата. Тогава вече бяхме прекалено много. Бях наградил цял куп поли. Половин година съм имал пола за всяка, която...

— Защо Тъкача?

— Мисля, че старият безродник веднъж отказа да даде заем на Тарнисос.

— Защо му е трябвало на Янгинатеп да започва с Тъкача?

Алферт се изкикоти. Уондъл си тръгна с чувството, че е загубил нещо.

В детството на Уондъл Морт от Атлантида бе донесъл вода на господарите. Сигурно му бяха платили добре. Сега магьосникът имаше магазин в тъй наречените от господарите „упадъчни райони“, далеч от пристанището и Господарските хълмове.

Правилата забраняваха да дебне човека, убил Потифит по време на събиране. Всички убийства през пожар трябва да се забравят. Морт обаче бе една плетеница от загадки.

Защо му трябваше на един толкова могъщ магьосник да живее в упадъчните райони?

Защо му е на едно четиринайсетгодишно владелско дете да посещава магазина му. За този въпрос Уондъл трябваше да измисли правдоподобен отговор.

Той прегради пътя на една дебелана на Правата улица. Сега, когато бе почти възрастен (загубил миловидния вид на дете, но все още непредставляващ видима заплаха), безродните го гледаха с различни очи. Въпреки това тя бръкна в кесията си и му даде пари. Може би не достатъчно, но и той не искаше повече.

Преди да влезе, той изчака магазинът да се изпразни.

Морт от Атлантида беше по-млад, отколкото си го спомняше от онази нощ на Господарските хълмове. Въпреки всяка логика Уондъл някак си го бе очаквал. Дори не се изненада, че рядката коса, тогава бяла като солта, сега беше червеникаворуса. Все пак магьосникът си оставаше старец, висок и хилав, с груба мургава кожа и открито, невинно изглеждащо лице с милион бръчки. Малко глуповат, малко страшничък.

— Можеш ли да лекуваш пъпки? — попита Уондъл.

Магьосникът внимателно го огледа. С едно бързо движение Уондъл можеше да пререже гърлото му, но дали магиите не го закрияха?

— Това е по-лошо от пъпка — отбеляза Морт и докосна възпалението около окото на Уондъл; ръцете му бяха удивителни, с пръсти, по-широки на върховете! — Това са гъбички. Никога няма да мине само. Трийсет мидени черупки.

Уондъл изруга и показа петте черупки, които му беше дала жената.

— Може би по-късно.

— Както искаш.

Един безроден на негово място щеше да се пазари. Владелците не го правеха, а може би и при магьосниците не беше прието.

— Наистина ли си от Атлантида? — попита Уондъл.

Магьосникът се начумери.

— Аз съм Сешмарл от „Змийски път“. — Уондъл не искаше да издава истинското си име пред магьосника. — Мъдрецо, по-младите ми братя от улицата искат да знаят за теб. Ако не желаеш да те разпитват постоянно как си избягал от Атлантида, сподели го с един от нас. Аз ще го разкажа на останалите.

— Нима? — Морт се усмихна; как бе възможно един старец да има толкова много зъби? — Разкажи ми нещо ти.

Уондъл не беше очаквал такова развитие, но без колебание рече:

— Янгинатеп донесе знанието за огъня на земята. Зуш обаче го победи в бой с ножове, затова сега хората служат на него, вместо да издигат клади в прослава на Янгинатеп. Сега само владелците почитат Янгинатеп. Когато сме се преместили на юг от земите на вечния лед, той е дошъл с нас. Чувал ли си тази история?

— Не точно това тълкувание.

— Не сме били в състояние да намираме достатъчно дърва, докато господарите не са ни показали как да се оправяме в гората. Тогава сме започнали да ловуваме през деня и да издигаме големи клади през нощта. В гората Янгинатеп ставал по-силен. Ние сме напредвали с огън и брадви, докато не сме открили града на Теп. Безродните, разбира се, са го наричали по друг начин.

— Димящата долина.

Уондъл се изненада:

— Безродните ли са го наричали така?

— Не си ли забелязал колко червени са залезите тук? Или колко трудно се диша след пожар? Нещо задържа мъглата и дима в долината. И това не е вашият бог на огъня. Нещо по-древно. Някой бог на безродните може би.

По време на пожар и след това Стара майка хриптеше, сякаш всеки момент ще умре. Уондъл кимна.

— А пристанището се нарича „Добра ръка“ заради формата си на свити пръсти. — Морт видя учудването на Уондъл и добави: — Трябва да го видиш от птичи поглед.

О, да, от птичи поглед. Магьосникът го изкара от равновесие. История, вече я разказваше...

— Безродните не са успели да ни се противопоставят, защото Янгинатеп бил силен. Затова се налага да ни слугуват. Затова носят нашийници, като символ, че животът им все още е в наши ръце.

Същото му бе разказвала Стара майка, без да споменава за някакъв съюз с господарите.

— Никога не съм взимал това за нашийник — отбеляза Морт. — Ивица цветен плат около врата? Виси над гърдите.

— Това е.

— Ходил съм в гората неведнъж. Къде е този широк път, който са проправили предците ти?

— На север, но това е било преди векове... преди шест поколения. Може би е обрасъл.

Магьосникът кимна:

— Това е историята на владелците и безродните. Какво ще кажеш за господарите?

— Срещнали сме ги, преди да стигнем до гората. Те са ни показали как да събираме дърва, казали са ни за Янгинатеп и Зуш...

— Откъде са знаели пък те за Янгинатеп и Зуш?

— Не знам. Господарите не са били винаги с нас, но когато сме завладявали тази земя, са ни придружавали. Те са усмирили безродните, те ги карат да работят.

— Ти обаче си владелец. Роднина ли си на господарите?

Уондъл поклати глава:

— Задавал съм този въпрос. Никой не го отрича, но и никой не го потвърждава.

Магьосникът се усмихна леко:

— Разбирам. Значи, сега вие взимате от безродните, а господарите събират от вас.

— Не, господарите събират от безродните, рядко от нас. Имат си собствени земи, пристанището. И...

Магьосникът кимна:

— Добре. Знаеш ли историята на Атлантида?

— Земята, която потънала в морето. Преди много, много време.

— Точно така. Много голяма земя, много далеч оттук, която потъна преди идването на мечоносците.

Уондъл го изгледа в очакване.

— Аз бях магьосник на рибарите, хора и рибочовеци. Тъкмо благославях един нов кораб на пристана. На хоризонта се появиха атински кораби. Капитанът реши, че мога да завърша благословията си, докато се премествахме към по-безопасно място. Можех да остана и да се бия заедно с жреците... но беше твърде късно.

— Знаеше ли, че Атлантида ще потъне?

— И да, и не. Някой ден нещо трябваше да се случи; всички го знаеха. От хиляди години вече жреците на Атлантида правеха магии за усмиряване на земните стихии. Земетресенията се отлагаха. Не знаехме, че ще дойдат изведнъж точно на този ден. Атинските войски сигурно са изненадали жреците по време на церемонията по Издигане на камъка. След залез видяхме към нас да се задават вълни като черни планини. Корабът ни се подмяташе като детска играчка.

— И ти си докарал вода в Теп?

— Ъ... Да. Да, така стана. Това е добра история, но ще ти я разкажа друг път.

Никой освен Трас Притрор не правеше така — да разменя информация за информация.

Уондъл се усмихна. Цяла ледена планина бе дошла от края на света по нареждане на Морт, за да се забиے в земите на господарите. Уондъл щеше да разбере дали Морт му казва истината; магьосникът не подозираше, че част от нея вече му е известна.

* * *

Трас Притрор излезе от сенките на следващия ъгъл и го пресрещна. Искаше да говори за Морт от Атлантида. Интересуваше се дали владелците имат вземане-даване с магьосниците, с варварите, дали се занимават с друга магия освен с тяхната, на огъня. Какво всъщност е правил Уондъл в магазина на Морт?

А какво правеше Трас там? Уондъл не попита.

— Морт е чудак — каза той. — Разменя знания за знания, както безродните търгуват с мидени черупки и стоки. Трас, как е да си моряк на търговски кораб?

Трас му предложи няколко ивици сушено месо.

— Предполагам, че всички магьосници се държат така. В известен смисъл тяхната стока е информацията. Ти какво му даде в замяна?

Уондъл отхапа от месото.

— Да, Трас, но какво е да плаваш на търговски кораб?

— Предпочитам да не си спомням...

Уондъл му обърна гръб.

— Добре — започна Трас Притрор. — Да си моряк, никак не е приятно. Не е като да си пътник или разказвач. Разказвачите пътуват много. Бързо преодоляваме морската болест, иначе се отказваме и пътуваме само по суша.

— Какво е морска болест?

Как да преодолееш морската болест, как да оцелееш при буря, какво се яде на борда (за пътниците и за екипажа всичко бе различно) и какво да ядеш на сушата, за да оздравееш. Магия за контролиране на времето и как можеш да загинеш от нея. Трас беше умел разказвач.

— Нямах представа колко е силна магията в океана. Манната... знаеш ли какво е манна?

Уондъл поклати глава. Беше чувал думата. Къде? На балкона на Шанда!

— Момче, ще ми задлъжнееш. Манната е това, което дава сила на магията. Манната може да се изчерпи. Мъж, който е научил това, получава такова знание, както жена, която е научила как се правят бебетата. В морето има течения и манната се движи с тях. Една магия за вятър може да няма никакъв ефект, а може да предизвика буря, която да разбие кораба ти на трески. Има водни духове и рибочовеци.

— Морт знае ли всичко това?

— Виждал ли си някога стар атлантиски кораб? — Уондъл поклати глава и Трас добави: — От долната страна има прозорци и капаци. Носи се над водата.

— Над водата ли? Ами над земята?

— Най-мощните са можели. Вече не, струва ми се. Пък и през последните сто години преди потъването на Атлантида са си правили

корабите нормални. Ако някое океанско течение внезапно отнеме манната, корабът пада във водата, пльос! Пък и никой не иска прозорците му да се счупят. Морт със сигурност разбира от манна. Май това е най-скритата му тайна. Та така, Уондъл, защо се интересуваш толкова от корабоплаване?

— Трас, ние никога не виждаме пристанището. Водните демони не пускат никого там.

— Само това ли те спира?

Уондъл беше виждал кораби, но само от върха на Шепнещия хълм.

— Не разбирам защо никой капитан не иска да качва владелци на борда. Това опасно ли е? Ами ако изчезне някое платно, или тръбата, през която гледат, или онази голяма дъска отзад...

Трас се засмя:

— Кормилото. Опасно е, и още как. Уондъл, никой няма да те качи на борда. Безродните също нямат достъп до корабите, защото повечето варвари не различават безродни от владелци. Никога няма да научиш достатъчно, за да откраднеш кораб, а и владелците на пристанището няма да ти помогнат, защото така търговията ще секне.

— Не мислиш ли, че мога да стана разказвач?

Трас отново го огледа внимателно:

— Уондъл, според мен можеш. Имаш талант, умел си в търговията с информация. Всички капитани обаче знаят за владелците, а на теб ти личи, че си такъв. Никога няма да си добре дошъл.

Уондъл кимна и се опита да преодолее разочарованието си. Започна да разказва:

— Морт тъкмо е благославял един нов кораб на Атлантида, когато...

18.

По-късно същия ден Уондъл се върна при Морт от Атлантида.

Отиде тайно. Трас Притрор явно го следеше, а това никак не му се нравеше. Как можеш да дебнеш, да се криеш, да шпионираш и да събираш, когато около теб постоянно се навърта някакъв разказвач? Трас обаче не се виждаше и Уондъл... Сешмарл отиде в магазина и си купи мехлем за акне за четиринайсет (не за трийсет) мидени черупки. Лекарството вонеше ужасно. Когато го втриваше в кожата си, болеше зверски, но след три дни пръстеновидното възпаление около окото му бе избледняло, а и пъпките му изчезваха. След седмица лицето му бе съвършено чисто с изключение на гъбичното възпаление, а и то се беше свило. Морт вършеше работа.

Той се върна и поиска любовна отвара. Морт не продаваше такива. Смяташе, че не е правилно да се меси в ума на хората. Уондъл кимна и се престори, че одобрява, почуди се кого си мисли, че лъже този човек.

— И аз се изкушавам да използвам любовната отвара — каза Морт. — Имаш ли представа колко самотен може да бъде последният магьосник от Атлантида в град без магия?

— Аз съм владеец. Не ми говори на мен за самота.

— Добре. Идвай, когато искаш, Сешмарл, дори да нямаш пари. Я чакай, аз правя и татуировки. Ти си от „Змийски път“, нали? Искаш ли да ти татуирам една змия?

Той махна към една пищна змия със златни пера, малко избледняла, изписана на едната стена.

— Красива е. — Уондъл никога нямаше да намери достатъчно пари за такова нещо! — Аз имам вече татуировка. — Той показва на Морт малката змия в паяжината на палеца си. — Още не съм си поискал друга.

Морт погледна ръката му. Намръщи се... но след миг вдигна поглед и се наведе към Уондъл:

— Татуировката върху възпалението ще бъде болезнена, а и ще изглежда странно. Виждам обаче, че мехлемът ми действа.

— Да. — Уондъл посочи пернатата змия и все пак попита: — Колко ще искаш за това? Върху мястото на възпалението.

Морт се изсмя:

— По принцип бих поискал достатъчно, за да добавя нова стая към къщата си. Тук... къде ще намеря клиент? Сешмарл... не, чакай.

Морт хвана Уондъл за дясната ръка, тази, с която държеше ножа; стисна я с две ръце. Това бе израз на лошо възпитание. Магьосникът разпери пръстите му. Премести ръката му към маслената лампа над тях. Изненадан, Уондъл не се възпротиви.

Ръката му се освети. Морт имаше открито лице, не беше свикнал да крие мислите си, но сега Уондъл не успя да отгатне какво минава през главата му.

— Ти ще напуснеш Теп — каза магьосникът.

— Защо ми е да го правя?

— Не знам. А може би не искам да ти кажа. Вярваш ли ми? — Морт продължи да оглежда ръката му... да чете по нея. — Никога не се доближавай до река или до океана. Ако тръгнеш по суша, твоя воля. Има обаче опасност да отидеш на пристанището и да прекараш остатъка от живота си като гребец с цицина на главата или да станеш храна на рибите.

Уондъл прочисти гърлото си, за да проговори:

— Ние и без това нямаме достъп до пристанището. Водните демони не обичат външни хора. Морт, знаеш ли своето бъдеще?

— Не.

— Какво мога да ти дам, за да ми направиш тази татуировка?

— ... Да. Сешмарл, имам някои задачи за теб. И един ден, когато оздравееш напълно и, ъ... предводителят на бандата ти разреши, ела при мен. Ще ти направя татуировката безплатно.

* * *

Той започна да ходи при магьосника със и без повод. Наблюдаваше как клиентите на Морт разказват за проблемите си. След това магьосникът им даваше нещо изпод тезгяха или пристъпяше към някоя полица и започваше да мърмори и да ръкомаха, или просто оставаше неподвижен за няколко мига, преди рязко да дръпне сандъче

или шишенце, сякаш избягвайки невидими зъби, и да го даде на клиента със сложни обяснения за ползването му.

Уондъл непрекъснато разпитваше.

Лекарства за болка ли? Да, Морт имаше такива, но избягваше да ги раздава. За затруднения в дишането? Морт продаваше големи количества от тях, особено след пожар. Купуваше билки от дърварите.

Философски камък? Рога от еднорог? Момче, шегуваш ли се? Вълшебна студена факла? Магия за чар? За ставане невидим? За летене? Те също не действаха тук.

— Едно време имах котел, който готвеше без огън. Никога не съм знаел какво да правя с него. Не съм го използвал, защото можеше да се изхаби. Не можех да го продам, защото нямаше да работи много дълго. Накрая ми го откраднаха, не че много е послужил на крадците. В Димящата долина магията е слаба.

— Е, все пак си остава котел — отбеляза Сешмарл.

— Вярно е.

— Навсякъде ли е така?

— По-малко на някои места — отвърна замечтано Морт.

— Защо тук?

Морт вдигна рамене:

— Янгинатеп. Магията е животът на един бог. Човек не може да държи мед, когато има мравки. Атлантида нямаше богове.

— Можеш ли да пророкуваш?

— Сешмарл, да знаеш бъдещето, означава, да го променяш, затова времето се вие като стоглава змия: Това, което виждаш, е лъжливо, защото си го видял. Дори да имаше достатъчно магия, как бих могъл да разчета гънките на собствената си длан? Ние, магьосниците, дори не четем бъдещето си един на друг; съдбите ни са преплетени, свързани. — Морт вдигна рамене, сякаш върху плещите му тежеше огромен товар. — Прочетох част от твоята съдба, защото може да заминеш. Виж, времето се простира пред нас така... — Той вдигна ръце над главата си. — Като това ветрило. Бъдещето най-вероятно ще те заведе на места, където магията е все още силна. Следи от манна се връщат през времето, за да изтъкат смисъл в гънките на дланта ти.

— Ще замина ли?

Морт отново взе ръката му.

— Виждаш ли? Такова преплитане на линиите се получава навсякъде, където има магия, само не и тук. Да, ти ще заминеш, но трябва да се пазиш от вода, освен когато се къпеш.

Къпане ли?

— Морт, как живее един магьосник без магия?

Морт се усмихна:

— Сешмарл, това няма да издам пред никого.

* * *

Морт бе казал, че Уондъл ще напусне Теп. В сегашното му положение това изглеждаше добре дошло. Беше ли се възстановил достатъчно? Знаеше ли достатъчно?

Той се опита да изпроси пари от Ресалет:

— Да предположим, че купя от Морт лекарство за по-леко дишане за Стара майка. Може да видя откъде го взима. Ако е оттам, откъдето взе мехлема за пъпки, значи там държи лекарствата, и ако лъже за рога от еднорог, който е безценен...

— Стой настрана от този магьосник — нареди Ресалет. — Не знаеш какво може да ти направи. Да четете мисли. Да ти изпрати бърза смърт. Той уби баща ти.

— Знам.

— А той знае ли? Стой настрана от Морт!

* * *

Ако не можеше да купува от Морт, имаше ли нещо, което магьосникът да иска да получи от Сешмарл?

Той попита и Морт отговори:

— Искам да знам повече за гората.

— Нали купуваш билки от дърварите. Питай тях.

— Положението е много странно. Господарите казват на дърварите къде могат да секат. Имам предвид точно къде и кое дърво. Самите те не секат...

— Може би крият нещо в гората — предположи Уондъл.

— Да, а може би просто учат хората как да живеят! — Морт взе няколко сухи листа от едно гърне. — Ето, помириши това. Познаваш ли го? Расте ли тук?

— Чакай... да. Градински чай. Расте по поляните. Не е смъртоносно и мирише чудесно, когато минеш през него. Хей, у Саморти го използват за готвене!

— Да, хубаво е за готвене и за други неща. Ами това?

Уондъл взе парчето бледа кора, което му подаде Морт, потърка я, помириша я, вдигна я на светлината.

— Май не съм го виждал.

Морт се усмихна:

— Кора от върба. Знаех си, че не расте тук. Какво ще кажеш за това?

Дълги листа.

— Да. Напръстник — отвърна Уондъл.

— Може да бъде много ценен. Знаеш ли за маковете?

Морт показва един избелял цвят.

— Знам къде има цели полета. Дърварите твърдят, че са опасни.

Уондъл не спомена, че е бил сред маковите полета и нищо не му се е случило.

* * *

Един ден отново се събраха. Морт още изпитваше съмнения: не искаше Уондъл — Сешмарл да му носи растения, ако не са точно тези, които му трябваха. Това криеше опасности.

— Ако можеш, носи ми цялото растение или цяла клонка, за да знам какво си откъснал.

* * *

Морт го изпращаше на места, където не ходеха дървари. Уондъл и без това не искаше да ги среща: вече не беше дете, а гората бе тяхна територия. Безродни или не, те имаха брадви и тояги. Той търсеше билките на Морт из храсталаците, но рядко ги намираше.

При второто си излизане доближи Господарските хълмове откъм гората.

Стената зад къщата на Саморти бе непристъпна. Дървото беше отсечено, а зидът — поправен. Уондъл погледа известно време хълма. Никакви стражи... а и да го подгонят в гората, щеше да ги надбяга и да ги набути в някое смъртоносно растение. С притичване и пълзене той се приближи до стената и хвърли товара си през нея. Чу лек плисък от другата страна. Не изчака да види какво ще стане по-нататък.

Шишарката беше паднала в езерцето и Шанда щеше да се досети откъде е дошла. Щеше да знае, че е жив.

19.

Билките на Морт бяха редки, но и двамата разбираха, че магьосникът се стреми и към повече знания. Използваше експедициите на Уондъл, за да си състави карта на гората.

Морт не се скъпеше с наградите. Уондъл получаваше лекарства за облекчаване на болка, против възпаления и за сън. Листата от напръстник, стрити на прах, караха човек да изпадне в яростна треска преди бой. Маковете даваха кафява смола, която носеше хубави сънища. Билките губеха силата си, когато не се използваха, а Уондъл често береше повече, отколкото Морт и Твърдината можеха да употребят.

Започна да ги разменя срещу услуги на улицата.

Морт винаги обясняваше на хората как да използват стритите листа. Смръкни внимателно. Никога по-често от веднъж седмично и никога да не се загорят. Уондъл правеше същото.

Един ден го извикаха при Пелзед.

Предводителят бе ядосан:

— Давал ли си напръстник на Дудигракт?

Дудигракт беше един от съветниците му, едър грубиян, който постоянно разправяше какво искал да направи на господарите. Обикновено стоеше зад Пелзед. Сега го нямаше.

— Не, господарю. С него не се разбираме много.

— Мъртъв е. Неколцина лабиринтници проникнали в „Змийски път“. Изпратих Дудигракт да се разправи с тях. — Пелзед се обърна към един от мъжете зад себе си. — Ренвилдс, разкажи пак какво е станало.

— Да, господарю, Дудигракт видя лабиринтниците. Били петима. Ние бяхме само шестима, но Дудигракт изглеждаше разярен. Лабиринтниците бяха изплашени и аз бях сигурен, че ще хукнат да бягат, ако им дадем възможност. Щяхме да ги погнем. Те щяха да избягат, без да се пролее нито капка кръв, и щяха да хвърлят всичко, което са събрали. Тъкмо смятах да го кажа на Дудигракт, когато видях, че е приготвил един лист, покрит с бял прах. Той смръкна порядъчно количество от него, сетне лапна парче кафява смола и задъвка, след

това смръкна още веднъж от листото. Опитавме се да му кажем нещо, но той просто се ухили, рече, че било грехота да го разсипва и че сега бил готов за бой.

Пелзед погледна Уондъл:

— Знаеш за какво говори, нали?

— Да, господарю. Аз винаги предупреждавам хората колко опасен е белият прах от напръстника. Кафявата смола е безобидна, от нея най-много да ти се приспи, белият прах обаче е опасен.

— Какво прави белият прах?

— Не знам, господарю. Повтарям само онова, което Морт от Атлантида казва на клиентите си. Той никога не им продава повече от щипка бял прах и ги кара да го смъркат пред него, в магазина. Не им дава повече, преди да е минала седмица. Кафявата смола я продава по всяко време, но не и белия прах.

— Продължавай, Ренвилдс — нареди Пелзед.

— Този магьосник явно знае какво говори. Дудигракт смръкна от това чудо, ухили се и изведнъж пощуря. Извади ножа си и преди да успеем да направим каквото и да било, се нахвърли върху лабиринтниците. Те бяха готови да говорят, нали знаеш, да се поперчат, преди да побегнат, и ние се готвехме да им отговорим със същото. А Дудигракт изведнъж им скочи с ножа си. Закла двама без никакво предупреждение; те дори нямаха време да реагират. Сетне другите извадиха ножовете си и единият го наръга, но, Господарю, той сякаш не почувства нищо. Изрева, но не от болка, а така, сякаш е време за пожар. Бяхме сигурни, че Янгинатеп го е обладал, но той не искаше да пали нищо. Искаше да убива! Наръга още един лабиринтник, а другите хвърлиха всичко и побягнаха. Бяха наистина изплашени, ние също, господарю. Когато лабиринтниците избягаха, Дудигракт се обърна към нас, сякаш не ни познава!

Пелзед кимна мрачно:

— Продължавай.

Ренвилдс вдигна рамене:

— За всичко е виновен прахът, господарю. Той извиква невидими чудовища.

— Аха. Защо не последвахте лабиринтниците?

— Прекалено бързо бягаха, господарю, а и трябваше да минем покрай Дудигракт! И така, тъкмо се чудехме какво да правим, когато

той изрева отново и се свлече, забръщолеви как чудовищата го преследвали, сви се, сякаш се готвеше да спи, само дето вече не се събуди.

— Откъде го е взел? — пожела да научи Пелзед.

— Не ни каза, господарю. Твърдеше, че го бил събрал, но не каза къде.

Пелзед се обърна към Уондъл:

— Е?

Уондъл разказа каквото знаеше:

— Господарю, преди около седмица неколцина воини от „Черен лотос“ ме пресрещнаха край източната граница. Бяха прекалено много, за да се бия, затова ги оставих да съберат торбата с напръстник, която носех на Морт. Вътре сигурно е имало достатъчно, за да причини това на Дудигракт. А може би са смесили праховете. Нямам представа обаче как е стигнал от „Черен лотос“ до Дудигракт!

— Не си ми казал за това, Уондъл. Само че са те гонили.

— Срамувах се, господарю.

Пелзед кимна замислено:

— Аз изпратих Дудигракт да разучи какво е станало. Сигурно е настигнал тези лотоси. А не ми каза нищо! Нищичко! — Пелзед започваше да се ядосва все повече и повече, но не на Уондъл. — Значи, сам си е виновен. Обаче, Уондъл, внимавай с тези прахове.

— Ще внимавам, господарю.

* * *

Прахове обаче винаги имаше много и винаги имаше приятели, които да искат да пробват. Толкова много неща можеше да си купи с праха от напръстник.

Обаче някои твърде много се пристрастяваха към билката.

Един ден трима го последваха до дома му. Ресалет и други двама чичовци излязоха да ги прогонят.

Същата вечер Уондъл бе извикан в голямата североизточна стая на Ресалет на втория етаж. Ресалет го изгледа укорително:

— Дарграмнет казва, че си умник. Или поне навремето го казваше.

Уондъл кимна. Стара майка вече от година не можеше да го познае. Сега само седеше до прозореца и говореше за старите времена на всеки, който беше готов да я слуша. Историите ѝ бяха интересни, но тя повтаряше едно и също по сто пъти.

— Като си такъв умник, защо се държиш като глупак?

Уондъл се замисли за момент, сетне извади няколко мидени черупки от кесията си и ги остави на масата на Ресалет.

— Да, по-големите глупаци от теб са готови да плащат. Ами ако си помислят, че държиш тези боклуци тук? Ще дойдат да си ги вземат. Ще се наложи да се бием. Ще изгубим хора; ще има кръвни пари. Господарите ще се намесят. Не можем да се бием с господарските люде!

— Господарите не се интересуват от белия прах — отвърна Уондъл. — Те държат конопена смола в кутийки.

— Не ми се прави на много умен, момко. Знам, че си бил на Господарските хълмове и виж какво си докара оттам! Върна се пребит и безполезен и носиш повече главоболия отколкото полза. Ако Дарграмнет не те харесваше толкова, да съм те хвърлил на койотите. Не знам какво правят господарите у дома си, но тук проблемите с този прах ще ни докарат ядове с господарските люде. Могат да сринат тази къща из основи. Това е Твърдината! Родът ни живее тук още отпреди да съм се родил и аз нямам намерение да я губим заради теб.

Уондъл се опита да смени темата:

— Биковете продават коноп. Господарят Пелзед черпи с чай от коноп.

— Пелзед дяволски внимава с този чай. А и откога „Змийски път“ подражава на „Бича кожа“? — Ресалет размаха юмрук. — Не ме интересува дали „Змийски път“ ще продава коноп. Това е Твърдината. Уондъл, ако искаш да търгуваш с прахове, прави го някъде другаде. Вземи си къща. Твърдината не иска да си има ядове. Ясно ли е?

— Пелзед ми предложи къща в „Чашата на мургавия“ — отвърна Уондъл. — Да приема ли?

— Както решиш.

Уондъл с изненада си даде сметка, че Ресалет наистина го мисли. За него той все още беше дете, но Ресалет наистина го мислеше. Щяха ли да го изхвърлят от Твърдината?

Той се замисли дали да не започне самостоятелен живот. Може би щеше да е интересно. Повечето от връстниците му, които се бяха отделили от семействата си обаче, бяха мъртви.

Коскартин беше оцелял. Живееше заедно с половин дузина млади мъже и още толкова жени и имаше някаква уговорка с Пелзед. Занимаваше се с неща, донесени от Водните демони.

— Предпочитам да остана.

— В такъв случай ще се откажеш от праха. Откажи се и нека всички да го разберат. Раздай всичко, което имаш. Погрижи се всички да разберат, че нямаш повече.

— Ама защо?

— Защото аз искам...

— Да, това го разбрах. Искам да кажа... каква причина да измисля за пред тях?

Ресалет се подсмихна.

— Кажи им, че ти се е явил Янгинатеп и той ти е наредил.

— Никой няма да повярва!

— Измисли тогава каквото искаш, само не ми носи повече от този боклук.

* * *

За събирането у Уондъл се говореше с години. Той донесе всичко: бял прах и жълти листа от напръстник, кафява смола. Раздели го внимателно на дози. Уоншиг намери малко коноп. Трас Притрор написа две песни и разказва много, но с напредването на нощта речта на гостите ставаше все по-неразбираема.

Шилос успя да се сдобие с три дози кафява смола. Уондъл не го спря; този досадник имаше навика да вдига врява до небето, когато му откажеш нещо. Шилос заспа в един ъгъл и братята Форигафт явно го откриха там.

Никой не пострада сериозно.

Друго такова събиране нямаше да има никога. Това обаче щеше да се помни...

Двама млади владетели се озоваха в реката, но поне останаха живи.

Три момичета забременяха.

Шилос се събуди чак по залез на следващия ден, по средата на едно кръстовище, гол, изрисуван със знаците на една противникова банда и с едно кратко послание.

Стената на къщата, която Уондъл бе взел от едно семейство безродни специално за случая, носеше още думи, изписани между знаците на десет местни банди... доста красиво, но всяка от бандите би приела надписите за кръвна обида.

В деня след събирането стената около Мъртвия град осъмна с още надписи с яркочервена боя. В Мъртвия град се погребваха онези умрели, които не са потърсени от никого. Никой не рисуваше знаци там, всички банди бяха добре дошли.

Пелзед повика братята Форигафт.

Те се бяха научили да четат и това ги караше да се държат надменно. Пишеха върху всяка възможна свободна повърхност. В нощта на Уондълското събиране сигурно бяха полудели от прахчетата. Уондъл си спомняше как бяха ругали, ревали и лудели... беше ги видял как пишат по стената му и се бе смял като ненормален. Не си спомняше кога са си тръгнали.

Братята се бяха разпръснали из „Змийски път“ и Площада на мира. Лесно се забелязваха. Мърмореха си сами. Крещяха скрити обиди на минувачите. Двама от тях се опитаха да напишат нещо с жълта боя върху огромното шкембе на Ренвилдс. Той им позволи да довършат, след това ги зашемети с по един удар.

Направо бяха полудели. Пелзед ги държа две седмици, сетне някак си успя да ги размени за една каруца портокали с Росомахите, които живееха под Гранитната буца.

* * *

Уондъл прерисува някои от надписите им и ги занесе на Морт.

— „Аз не бях владеец! Цинколеяр ме татуира!“ — зачете магьосникът. — „Разрови пясъка на Морски скали, за да намериш съкровището, заради което умрях.“ „Тя ми скри ножа!“ — Морт вдигна очи. — Във вашия Мъртъв град явно лежат доста жертви на убийства. Когато вашите полудели писатели са вилнели там, духовете на

мъртвите са написали посланията си в умовете им. Справедливостта има своя манна.

* * *

Понякога Уондъл съжаляваше за решението си. Можеше да се премести в собствена къща с подлизурковци и жени, както Коскартин...

Коскартин и всичките му сътрапезници бяха избити от неизвестни врагове половин година след събирането на Уондъл.

На петнайсет Уоншиг бе започнал работа с Алферт. Алферт беше бирник и това му даваше достъп до търговията на безродните. Един следобед Уоншиг издърпа Уондъл настрани от приятелите му в задния двор на Твърдината.

— Опитай това.

Шишенцето беше малко. Течността вътре носеше огън. Уондъл за малко да се задави.

— Какво...

— Вино.

— О, чувал съм за виното.

Уоншиг се засмя:

— Е, понякога си умен, малки ми братко, и умееш да си държиш устата затворена. Можеш ли да измислиш начин да накараш безродните да докарват от това нещо и да го продават?

Двамата продължиха да отпиват от бутилката.

— Извън Теп има кръчми — каза Уоншиг.

— Откъде знаеш?

— От разказвачите. Помниш ли Марила? Ходеше с един Воден демон и слушала разкази за други земи и за пристанището.

— И какво представляват тези кръчми? — попита Уондъл.

Уоншиг се усмихна замечтано:

— Места за събиране. За мъже или дори за мъже и жени заедно, там пият вино, събират се с приятели, празнуват. Навсякъде има кръчми, само не тук. Защо?

Виното караше вътрешностите на Уондъл да горят.

— Заради огъня на Янгинатеп — заяви той. — Магия.

— Да.

Виното беше чудесно. „Уха — помисли си Уондъл и почувства как думите напират. — Ресалет избяга и остави баща ми да умре. — Неща, които никога не би казал в Твърдината. — Владелците не работят за никого.“

Шиг каза:

— Аз не работя за Алферт. Аз работя със него.

Произнесе го високо! Уондъл сложи ръка на устата му, понечи да рече:

— Не, братко. Човек трябва да работи с някого. Иначе си съвсем сам. Понякога не можеш да разбереш кое какво е. Обратното също важи. Някои владетци работят. Някои безродни събират.

— ... какво казваш?

— Ако един безроден загуби работата си, какво прави? Трябва да си намери храна. Одеядло. Обувки. Събира ги. Ние ще го убием, това е ясно, той няма право на това, но как ще го разкрием? Нещо е изчезнало, никой не се интересува кой го е събрал. Няма значение, братко. Защо безродните не държат магазини за вино?

— Магазини за вино ли? Въпреки че е толкова хубаво? — Уондъл размахна ръце; Уоншиг се отдръпна да не го удари. — Ако на някого му се припие вино, просто ще разбие вратата и ще си вземе! Ако е прекалено здрава, ще потърси помощ. Ако продавачът се опита... ще го пребием. Безродните трябва да са луди, за да държат това тук.

— Кръчми тогава. Да продава само колкото ще се изпие през деня.

Ушите на Уондъл бучаха, а кръвта му... не можеше да разбере какво ѝ има пък на нея. Безродните и варварите умееха да пият вино, без да губят самоконтрол. В Горящия град мъжете понякога пиеха; сетне се сбиваха. Никоя кръчма не би могла да се задържи.

Шиг рече:

— Може някой да дойде на улицата примерно с осем малки шишенца. Като свършат, и той си тръгва. Няма да стои достатъчно дълго, за да го ограбят.

— Откъде ще го вземе?

— Продавачът ли? Господарите и безродните взимат вино от пристанището, карат им го от Торев и Кондигео. Ако ние научим, разбира се, ще го вземем, затова те дават и на Водните демони. А има и друго място.

Те започнаха да се олюляват и Уоншиг го поведе нанякъде. Умът на Уондъл се избистри бързо. Виното бе свършило. Не беше много, само колкото за двамата.

На север от Теп започваше гората. Уоншиг тръгна на североизток. Уондъл вече бе трезвен и в главата му се въртяха куп

въпроси, но Уоншиг само се усмихваше.

Тук гората се отдръпваше от града и оставяше дълга поляна, Клина, с бавен криволичещ поток по средата, Еленовата река. Уондъл знаеше за Клина, но едва сега започна да се замисля. Защо не беше застроена тази поляна?

В най-тесния край на Клина над потока се издигаше двуетажна каменна постройка, като тапа в края на фуния. От двете ѝ страни пътят бе достатъчно широк, за да мине каруца, но беше преграден.

От сградата излязоха двама мъже. Единият заслиза по стълбата.

Уондъл беше виждал броните на господарските люде и кожените дрехи на дърварите. Двамата мъже носеха облекло като на дървари, но имаха малко по-особени маски.

Уоншиг изтича от дясната страна на портата. Уондъл го последва. Уоншиг се покатери по вратата като маймуна; Уондъл не изоставаше. Владелците не чакаха разрешение; просто отиваха където са си намислили.

Двамата мъже скочиха на земята и вдигнаха оръжията си. Носеха... пръти с остриета на края.

Уондъл не чу какво им каза Уоншиг, но мъжете се отдръпнаха и загледаха любопитно момчетата. Качиха се отново по местата си, а Уоншиг тръгна към потока. Гората притискаше двата бряга.

Сега, след като се бяха отдалечили на достатъчно разстояние, за да не могат да ги подслушват, Уондъл попита:

— Какво е това място?

— Стражеви пост. След като превзели Теп, предците ни накарали безродните да построят това на пътя. Пътят вече го няма, но торонекстите още са тук. Пускат всеки, но взимат част от това, което носи. Такса. В наши дни пазят и друго.

— Пътят. Мога да кажа на Морт... — Уондъл прехапа устни, но твърде късно. Дали виното забавяше мисълта му? — Трябва да го видя, Шиг. Не се тревожи, няма да направя нищо глупаво.

Уоншиг, изглежда, не се впечатли:

— Как е убил Потефит?

— Не съм го питал още.

— Не питай. Просто разбери.

Там, където потокът завиваше надясно, Уоншиг навлезе в гората.

Високите прави фиданки сигурно бяха секвои. Старите дървета бяха повалени; оставаха само огромните им дънери. Уоншиг поведе Уондъл по внимателно поддържана пътека сред зорници, коприви, копиеносна трева и червено-зелени туфи докосни ме. Уондъл бе готов да го издърпа на безопасно място, но големият му брат си беше взел поука.

Продължиха около двеста крачки, преди дърветата да се разреждат. Тук имаше културни насаждения, огромни пространства с лози, засадени на редове. Сред тях работеха безродни. Имаше и владетци.

— Господарите получават част от виното си оттук — каза Уоншиг, — но, разбира се, имат нужда някой да го пази. Тук работи Алферт. Торонекстите пазят насажденията и той им оставя половината реколта.

— Коя половина?

— Е, той послъгва. Те послъгват. — Уоншиг заотстъпва назад. — Искях да ти покажа. Ако ти хрумне нещо...

— Разумно ли ще е да вкарваме още вино в Теп?

— Ще вкараме, ако имаме.

„Само че виното ни кара да убиваме — помисли си Уондъл — и най-вече да се избиваме един-друг. Господарите пият вино без проблеми. Безродните не му се поддават. Ние учим безродните да се владеят. Варварите се научават или умират. Ние обаче...“

— Това, което пихме, оттук ли е? — попита Уондъл.

— Да.

— Онова, което носят зяпачите, то не е ли...

— По-добро. По-пивко.

— Не е най-доброто, обзалагам се. — Уоншиг го погледна и Уондъл обясни: — На зяпачите им е ясно, че не виждаме разликата, затова ни носят най-евтино. Някой варварин някъде знае как се прави по-добро. Трябва да го намерим и да го придумаме да работи за нас.

Уоншиг вдигна вежди:

— Да го придумаме ли? Варварите носят пари. Господарите ще се ядосат, ако някой от тях бъде отвлечен. Алферт не би посмял.

21.

Ресалет му беше казал да не се навърта около магьосника и да се откаже от всички билки и прахове. Уондъл не беше виждал Морт от почти година. Момчето Сешмарл бе пораснало. Дали не беше вече твърде опасно да се среща с магьосника?

Двама безродни клиенти го изгледаха плахо. Магьосникът му се усмихна и побърза да ги обслужи. След като си тръгнаха, възкликна:

— Сешмарл! Разкажи ми нещо!

Информация за информация:

— Ако вървиш покрай Еленовата река на север, градът свършва и излизаш на една поляна; там има стражеви пост с двама маскирани мъже. Ще вземат част от това, което носиш, и ще те пуснат. Те пазят пътя, по който предците ми са дошли в Димящата долина. Не ходи там обаче. Само наблюдавай.

— Май не си си губил времето.

Уондъл се усмихна.

— Проходим ли е още пътят?

— Не мисля.

— А ако искам да напусна Теп?

— Пристанището...

— Не мога да припаря близо до морето. Веднъж опитах да мина на юг, но там има само тресавища.

— За там не знам. Никой не ходи в онзи район.

— Сешмарл, гората...

— Не през гората. Оттогава са минали двеста години. Дърветата пак са пораснали. Всичко е обрасло с отровни растения, господарски целувки, зорници, коноп и напръстник.

Уондъл нямаше намерение да споменава за лозята.

— Проклятие! И стражи ли, викаш?

— Ако стигнеш до тях, по-добре да имаш нещо интересно за разказване. Всъщност ти не знаеш ли някаква магия за откриване на изгубени пътеки?

Магьосникът не отговори. Вместо това заразказва:

— Богът на огъня загубил много битки. Сидон удави поклонниците му в Атлантида. Зуш го поразил с мълния в Атика и се говори, че го държал в плен и го измъчвал. Вотан и ледените великани го победили на север и отново го измъчвали. На много места Огненосеца е тежко ранен. Тук също, струва ми се. Твоят народ е избягал от поклонниците на Зуш. Вие, владелците, може би сте единствените, които все още вярват в Янгинатеп.

— Янгинатеп ни е дал всичко. Топлина, възможност за готвене...

— Пожарите в градовете?

— Ние не изгаряме целия град, Морт. Само разказвачите твърдят така. При всеки пожар губим... според Ресалет три или четири реда къщи.

— Това все пак е една лудост.

— Дори един магьосник не би желал да се сблъска с гнева на Янгинатеп — каза Уондъл.

Морт снизходително се усмихна:

— Янгинатеп е почти мит. Той използва магическата сила, която подхранва магиите ми, но това не е голямо чудо. В наши дни магията не работи почти никъде. Янгинатеп не се надига. Бих го почувствал.

— Можеш ли да предскажеш следващия пожар?

Трас Притрор щеше да плати добре за тази информация.

— Понякога — отвърна Морт.

Явно не можеше. Обаче сигурно знаеше кога ще се събуди Янгинатеп.

— Защо толкова се интересуваш от гората?

— Искам да се махна оттук — отговори Морт.

„Не мога да припаря до морето“, така бе казал. Уондъл се опита да отгатне:

— Да не би ледът пак да те подгони?

Морт сподави смеха си, прозвуча като изхълцване.

— Какво знаеш за това?

— Един път си докарал цяла ледена планина. Чудех се как. Не е възможно обаче ледът да те преследва, господарите плащат добре, значи, не е лед. Какво е, вълни? Солена вода?

— Много знаеш — призна Морт, вече без насмешка; отново вдигна ръката на Уондъл, погледна я, кимна. — Имаш много съдби. Повечето хора имат само една, пред теб обаче стоят няколко избора.

Един от тях може да ти спечели слава. Бъди готов. Кажи ми сега за пътя през гората.

— Защо искаш да се махнеш? — настоя Уондъл. — Дали заради духа?

Уондъл все още нямаше представа какво означава тази дума.

— Миналия месец наех една каруца да ме закара до пристанището. От години не бях чувал нищо за водни духове. Когато прекосях последния хълм, една-единствена вълна се вдигна от морето и тръгна към мен. Водният дух все още чака край пристанището.

— Значи Янгинатеп те закриля, така ли?

— Въпрос на изразяване, да, Сешмарл. Богът на огъня няма да допусне един воден дух тук. Цял живот бях слушал за Горящия град, но никога не съм искал да живея тук. Някои искат. Сешмарл, аз дойдох, за да се скрия!

— Зяпачите също идват.

— О, да, разказвачите са направили града известен. Навремето глупците идваха всяка пролет, за да гледат пожара. Предполагам, че зяпачите са носили пари, за да подпомагат възстановяването. За мен всичко това е пълна лудост. Така обаче градът ви е по-безопасен.

Уондъл преглътна гневните си думи. Владелецът трябва да е лукав... убийство при пожар не се помни...

— През повечето време Янгинатеп ни закриля. Огънят не може да гори в затворено пространство. Има ли други градове, в които пожар не може да избухне случайно?

— О, магията може да защитава постройките. И аз знам едно заклинание за гасене на огън, което действа дори тук.

— Господарите готвят в къщите си. И осветяват стаите си с големи факли. Не просто със свещи, с факли.

Морт нищо не каза.

В Теп вече две години беше суша.

— Ти си донесъл вода веднъж.

— Един воден дух ме преследваше, беше се вселил в ледена планина от най-южния край на света. Гонеше ме да ме убие. Сешмарл, когато нещо се движи, то се стреми да продължи движението си. Колкото е по-голямо и по-тежко, толкова по-трудно спира. Ледената

планина беше най-голямото и най-тежко нещо, което някога е стигало дотук.

— Какво го спря? Янгинатеп! — Уондъл изведнъж се досети. — Ти си използвал Янгинатеп, за да извлечеш полза от проклятието.

— Съдба — промърмори Морт. — Да, Сешмарл. Това е голяма част от тайната на магията. Да разбереш как са устроени нещата и да извлечеш полза от това. Аз оставих духа да ме преследва, докато манната, която движеше ледената планина, се изчерпи.

— Сега обаче не можеш да го повториш.

— Водният дух няма да го направи пак. Ще се наложи да ходи много далеч, за да търси лед. Няма да се разкарва толкова заради мен. — Магьосникът погледна през прозореца, но сякаш не виждаше улицата отвън. — Това не трябва да се разказва много, Сешмарл. Има опасност господарите да научат.

И тази информация беше изключително ценна, помисли си Уондъл, макар че не знаеше как да я използва.

— Моят учител разреши да си направя татуировка — рече той. — Брат ми искаше да ми направи, но аз казах, че познавам истински художник.

За миг Уондъл не беше сигурен, че Морт го е чул. Сетне магьосникът възкликна:

— Чудесно! — Извъртя се. — Същото, нали? Крилатата змия на Атлантида? Дай да ти покажа.

Той взе една кутия от някаква полица и бръкна вътре. Извади парче фин плат и го разгъна. Беше шал в златисто, алено и синьо.

— Ето. Харесва ли ти?

— О, да.

Шалът беше нов. И много по-фин от избелялата рисунка, която бе видял навремето на стената на Морт... нея вече я нямаше.

Уондъл не можеше да отмести очи от летящата змия. Имаше гребен от пера и малки крила. Цветовете бяха ослепително ярки.

Змията обаче беше голяма. Можеше да покрие лицето, рамото и ръката му! Уондъл си спомни татуирането на палеца си.

— Ако няма... колко ще боли?

— Да боли ли? Не. Ето, седни.

Морт накара Уондъл да седне с кръстосани крака на една черга. Разстла шала и го нагласи върху ръката и рамото на момчето. Линиите

и цветовете се вдигнаха и потекоха по кожата му, Уондъл почувства гъделичкане, сякаш змията наистина пълзеше по ръката, по рамото, по врата, по лицето му. Нямаше болка, нямаше възпаление, нямаше кръв.

* * *

Той се кри през нощта и на следващата сутрин.

— Не исках да виждам никого — обясни после на Ресалет. — Толкова ме болеше.

Ресалет се ококори. Свали туниката си с едно гневно движение и допря ръка до тази на Уондъл, за да сравни избледнялата си синя змия отпреди петнайсет години с трицветната божествена татуировка на момчето. Изруга:

— Прекрасна е! Как мога да си направя и аз?

— Ще питам.

— Кого ще питаш? Пак ли този Морт?

Уондъл призна.

— Разкажи — настоя Ресалет.

Уондъл сметна, че ще е най-разумно да опише как е изпитвал непоносима болка, сякаш змията е впила зъби в плътта му.

— Не ме е грижа дали боли. Тя просто е изпълзяла от шала и е полазила по рамото ти, така ли? Той каза ли нещо? Направи ли някакъв жест?

— Извади шала и го постави върху ръката ми. Да го попитам ли дали мога да заведа... ммм... един чичо? Може да поиска много пари.

— Не, не си прави труда. Той знае ли кой си?

— Сешмарл. От „Змийски път“. Друго не съм му казал.

— Внимавай с този Морт, Уондъл. И без повече прахове! Без повече коноп!

* * *

Уондъл се върна след няколко дни и изчака магазинът да се изпразни, преди да влезе. Беше събрал едно шишенце с вино и го остави в ъгъла. Двамата отпиха.

— Това вълшебно ли е? — попита Уондъл.

Морт се засмя:

— Не. Дори не е от най-хубавото. Не е достатъчно, за да ни навреди. Знаеш ли други начини, по които можеш да напуснеш града?

Уондъл поклати глава:

— Знам обаче едно безопасно място. Повечето жители на града се страхуват от Черната яма.

Морт остана изненадан:

— Откъде знаеш?

— Спал съм край Черната яма. Там никой не ти досажда, а чудовищата не могат да ти сторят нищо.

Морт кимна:

— Ако имаше манна, щяха да са доста опасни. Котките на Изиди, кучетата на Хел, птиците на Вотан, няколко жестоки звяра на войната, всички те са загивали с хиляди в една война между боговете. Само нищожна част от тях са се вселили в катрана. При тази последна битка самите богове са се превърнали в мит.

— Морт, разкажи ми пак за ледената планина.

Морт го загледа замислено:

— Знаеш разказа.

— Да, но нищо не разбирам. Тук магията е безсилна, но ти правиш така, че да действа.

— Дали да ти кажа? — изрече Морт по-скоро себе си. — Я дай пак да погледна ръката ти.

Той огледа внимателно дланта на Уондъл. Сетне отпи глътка вино и зараказва:

— Кладенците на Атлантида бяха пресъхнали от векове. Бяхме прекалено много, за да могат реките да ни напоят, а никой не обича дъждовете. В продължение на хиляда години народът на Атлантида беше доставял водата си от края на света. Магията ни бе управлявала водата, откакто се помним. Изпрацахме водни духове на юг, за да докарват ледени планини, и ги топяхме за вода. Когато... — Морт се замисли, сетне продължи: — Когато напуснах Атлантида, вместо да остана да се бия, към пристанището се движеше една ледена планина. Жреците наредиха на водния дух да ме Преследва и да ме убие. Прекосих океана и един континент и ледът продължаваше да ме гони. При Залива на Великия сокол рибочовеците от Тавана на Лъва ми

разказаха за Теп. Почти бях стигнал дотук, когато корабът ми потъна в пустинята. Знаех, че водният дух ще ме последва дотук. Надявах се само да не успее да проникне в царството на огнения бог. На господарите обещах да докарам ледена планина и да напълня сухото езеро, което сега наричат Резервоара, на Господарските хълмове. Тогава Янгинатеп беше силен. Казах на господарите да ми платят след получаването на пратката и се надявах Янгинатеп да има достатъчно мощ, за да спре леда.

Уондъл кимна и отпи последната глътка от виното.

Това развесели Морт:

— Знаеш ли откъде бях сигурен, че ще платят? Никога ли не ти е хрумвало? Владелецо! Двама от тримата господари бяха много, ама много ядосани. Този проклет дух прекара леда през техните земи.

Уондъл кимна:

— Саморти и Чандор.

Сега Морт се изненада:

— Знаел си?

— Само толкова. Как ги накара да платят?

— Казах им да си представят как ще изглеждат къщите им, ако друга ледена планина прекоси Брулените хълмове.

— Ами водният дух? Стопи ли се?

— Не. Проклетата гад чака в морето. Затова не мога да припаря до вода. Парите на господарите обаче свършиха отдавна, а не мога да повторя същия номер.

— Страх ли те е от пожара?

— О, не. Аз усещам, когато Янгинатеп се надига. Това поне виждам. Скоро ще има един, може би два малки пожара, след това голям. После ще се махна. И никога вече не искам да гледам тези неща.

Уондъл се почуди дали Морт не плаче за място в Мъртвия град. Е, това не беше проблем на Сешмарл. Той каза:

— Торонекстите, стражите на портата, ще ти вземат почти всичко.

— Може да не видят всичко.

— Тук ли беше при последния пожар? — попита Уондъл и наум добави: „Когато баща ми загина!“

— Да. — Лицето на Морт посърна. — Можеха да ме убият. Нямаше нищо, нищичко, по което да позная, че Янгинатеп се е

събудил, дори когато видях дима и огъня. Върнах се у дома, за да предпазя къщата си. Сетне дойдох в магазина. Глупава постъпка. Някакви крадци... събирачи... вече го бяха обрили. Тъкмо се оглеждах и правех планове за възстановяването, когато се появиха още събирачи и ме видяха.

Устата на Уондъл бе ужасно пресъхнала. Той попита:

— И какво стана?

— Използвах едно заклинание за успокояване.

— Какво?

Морт обясни с виновен глас:

— Съвсем обикновена магия, толкова проста, че действа дори тук. Отнема гнева на човека и загасва огньовете. Използвах съм я и преди. Не съм искал да им направя нищо лошо. Изрекох заклинанието, когато един мъжага се нахвърли върху ми с нож. Свлече се като чувал с брашно. Другите се разпищяха и побягнаха.

— Мъртъв ли беше?

— Мъртъв и вкочанен! Извлякох го навън и го оставих. Един варварин влачи някакъв мъртвец за краката и никой не му обръща внимание! Сешмарл, Янгинатеп наистина ли обладава хората?

— Мисля, че да.

Не трябваше ли магьосникът да знае по-добре?

— Този мъж беше изпълнен само с гняв. Янгинатеп сигурно го бе обладал и мисля, че когато изсмуках гнева му, животът му също си отиде. — Морт вдигна очи. — Пожарът. Какво видя ти?

— Бях едва на седем.

— Почувства ли Янгинатеп? Понякога се чудя как се чувства човек.

— Не. Може би следващия път.

Тогава влязоха четирима безродни. Уондъл почувства неудобството им и излезе.

И може би Янгинатеп чу обидите на Морт в безпаметния си сън.

ЧАСТ ТРЕТА

ПОЖАРЪТ

22.

От три години почти не беше паднал дъжд. Дори дърветата с дълбоките си корени страдаха от сушата. Резервоарите бяха пресъхнали. Говореше се, че чешмите на Господарските хълмове още течали, други отричаха, но никой не знаеше със сигурност.

Някои безродни купуваха дъжд. Магьосниците рядко постигаха успех, но някои продаваха имената на клиентите си — безродни, които са готови да пилеят парите си. Следваха побои и грабежи и хората оставаха с по-малко средства за харчене по магьосници.

Еленовата река се превърна в поточе, сетне и то пресъхна. Кладенците се изчерпваха. Господарите издадоха заповед водата да се използва само за пиене и миене. Безродните одобряваха тази мярка и поискаха дори по-строги мерки. Владелците не изпълняваха такива нареждания. Използваха водата, за да охлаждаат себе си и домовете си, докато питейната вода съвсем свърши и нямаше с какво да се гасят огньовете. Дойде сухият сезон и може би точно това събуди бога на огъня дванайсет дни след като Морт се изказа толкова пренебрежително за него.

Уондъл не беше в състояние сам да носи вода за мъжете. Тази сутрин двамата с Уоншиг придружаваха жените и децата през централната част на града към един кладенец. Ресалет беше махмурлия и остана вкъщи. Другите мъже от Твърдината не се виждаха наоколо.

Елрис беше нова. Стоеше по-встрани и помагаше на по-възрастните жени, Уоншиг все се навърташе около нея. Беше я довел преди двайсет дни и сега сърцето му и умът му бяха заети с нея.

Стара майка не бе излизала от години. Сега мърмореше постоянно. Колко било прашно. Как владелците вече нямали никакво възпитание, а безродните изглеждали прекалено отчаяни.

Край кладенеца имаше трийсетина безродни. При вида на приближаващото владелско семейство те се разпръснаха на групички.

В кофата имаше само няколко глътки вода.

Безродните я бяха изчерпали! Това само по себе си беше достатъчен повод за започване на пожар, но Уондъл, който чакаше търпеливо реда си, за да вземе шепа вода за Стара майка, надуши дим в безветрието. Прекалено рано беше за готвене...

— Не се разпръсвайте — сопна се Уоншиг. — Заведи жените и децата вкъщи.

Пожарът бе започнал.

На няколко пъти се наложи да избират друг път.

Куриерската служба тъкмо пламваше. Безродните се опитваха да изкарат конете. Други гасяха огъня с мокри одеяла. Противопожарната каруца тъкмо пристигаше, когато половин дузина владелци се нахвърлиха върху безродните с псувни и дълги ножове. Едни от огнеборците паднаха разкъравени. Други побягнаха. Един владелец седна върху главата на някакъв безроден и започна да го удря в гърдите с камък. Друг се приближи и започна да рита жертвата.

Стара майка се облягаше на майката на Уондъл и задъхано съскаше:

— Зверове! Ние никога не сме убивали! Само палехме; никога не сме убивали!

Дъщеря ѝ и Уондъл побързаха да я отведат.

Уондъл погледна Уоншиг. Искаше му се да го попита: „Вярно ли е, или е полудяла?“

— Може би мъжете не са казвали на жените всичко. Дори тогава — прошепна Уоншиг.

Ъгловата улица беше спокойна; там имаше малко възвишение, което скриваше дима на юг. Минувачите оглеждаха любопитно тази група жени, придружавани само от двама мъже.

— Спокойно — прошепна Уоншиг. — Вървете бавно. Като всяка друга обикновена сутрин, става ли?

Уондъл се опита. „Спокойно, кимай на думите на Стара майка и се надявай никой да не чуе. Елрис изглежда така, сякаш има нужда от помощта на някой силен мъж, но майка се грижи за нея, води я натам, където няма да се вижда.“

Трас Притрор, разказвачът, му подвигна:

— Уондъл! Какво правиш? Не знаеш ли какво става?

Той му махна, усмихна се и се приближи до него:

— Здравей, Трас. За какво говориш?

Трас се развесели:

— О! Пазим жените, добра идея. Ама те защо... — той повиши глас: — ... не правят нищо? Нали е пож...

Уондъл му нанесе бърз удар в гърдите. Да млъква! Трас го очакваше, парира удара и се отдръпна.

— Пожарът не трябва ли да започне изведнъж? Ти чувстваш ли Янгинатеп? Чувстваш ли яростта?

Задачата на разказвача не е да запази мира. През всичките тези години Уондъл бе познавал Трас Притрор, без да осъзнае тази истина.

Сега беше твърде късно. Хората на Ъгловата улица бяха чули. Владелците се вмъкваха в магазините. Безродните бягаха на тълпи. Трас се присъедини към тях и заговори.

Уоншиг хвана Уондъл за ръката:

— Мърдай, Уондъл. Оттам. Ти води. Аз ще вървя отзад. Елрис, тръгвай след Уондъл.

Излязоха на следващата улица. Пелзед ги пресрещна с девет мъже от „Змийски път“.

— Уондъл! Уоншиг! — изкрещя. — Отиваме в Господарския град! Идвайте с нас.

Уондъл кимна и посочи жените.

Пелзед кимна спокойно, сякаш разбираше.

— Не можем да чакаме — рече и махна на спътниците си към „Санвин“. — Ще пропуснете най-хубавото.

И отмина. Миризмата на дим се усили още повече.

След три кръстовища пожарът бе дошъл преди тях. Неколцина зяпачи стояха срещу един дебел владелец на около четирийсет години. Дали се нуждаеше от помощ?

Не, варварите бяха съвсем объркани. Мръсната птица крещеше в лицата им и ръкомахаше усилено:

— Безплатно е! Вземайте, всичко е ваше!

Опита се да ги накара да влязат в една общарница, където група събирачи вече седяха на пода и търсеха нещо, което да им става в купчина обувки.

Радостната атмосфера зарази и Уондъл, но Уоншиг подкани жените да продължават да вървят.

Най-накрая се прибраха вкъщи и се качиха на по-добре укрепения втори етаж. Твърдината имаше каменни стени. Подовете можеха да горят, но бяха от дебели греди и за запалването им бяха необходими дружни усилия. Досега никой не се беше занимавал с това.

Жените бяха в безопасност.

— Вече може ли? — попита Уондъл.

— Да, нетърпеливко...

Уондъл се втурна надолу по стълбите. Уоншиг изкрещя след него:

— Чакай! Къде са останалите?

Уондъл спря. Кръвта му кипеше, в корема му сякаш гореше огън. И двете чувства бяха познати, но никога не ги беше изпитвал толкова силно. Уондъл, който бе седял в скута на Стара майка и беше слушал разкази за по-добри времена, сега едва запазваше самообладание.

— Къде са? — попита Уоншиг. — Ресалет, Шастерн, другите мъже? Момчетата?

— Събират!

— Уондъл, мислех, че Ресалет ще изчака! — Уоншиг слезе при него. — Няма го. Мъжете ги няма.

— Шиг, те просто събират и се веселят, както всички останали.

— Ресалет говореше за Морт от Атлантида.

Уоншиг погледна нагоре, Елрис го наблюдаваше от горната част на стълбите.

— Остани — помоли го тя.

— Май са отишли при Морт от Атлантида. — Уоншиг обърна гръб на Елрис и последва Уондъл навън. — Сигурно са тръгнали веднага след започването на пожара.

— Какво ще търсят там?

— Прахове. Коноп.

— Ресалет мрази тези неща!

Уоншиг се изсмя.

— Ресалет се страхува от Морт — настоя Уондъл. — Ами правилото „Убийство по време на пожар не се помни“?

Излязоха на улицата. Новият ресторант на парцела на бившия хамбар гореше — явно мястото не носеше късмет. На изток кавгата за

едно резбовано бюро заплашваше да прерасне в насилие, докато някой отнасяше необезпокояван един стол от същия комплект.

Уоншиг погледна към Твърдината и попита:

— Кой ще пази жените? Някой трябва да остане. — Погледна Уондъл и установи, че е обзет от необуздан бяс. — Знам, че няма да си ти, братче.

Покрай тях притича един безроден, който дърпаше количка.

— Помощ! — закрещя.

След него тичаха момчета от „Змийски път“, от „Цветния пазар“, от „Бича кожа“, крещяха и се смееха. Количката се преобърна в краката на Уоншиг и безродният избяга. На улицата се разсипаха пръстени с червени камъни. Уоншиг взе няколко и даде един на Уондъл.

— Това е наше! — извика едно момче от „Бича кожа“, но продължаваше да се смее.

Видя сложната татуировка на Уондъл, погледна знаците на „Змийски път“ по стените и пак се обърна към Уондъл със смутено изражение. За миг всички останаха неподвижно. Сетне момчето от „Бича кожа“ отново се засмя и се хвърли към преобърнатата количка. Останалите се присъединиха. След малко от количката бяха останали само дъски. Момчетата си тръгнаха, кой с рокли, кой с панталони, кой с ново въже.

На запад се издигаше дим. Уоншиг забърза натам.

— Уондъл, ти шпионираше Морт. Има ли нещо, което бащите ни трябва да знаят за него? Нещо, с което може да им навреди?

Нали точно за това беше отишъл при Морт? Уондъл си спомняше и други причини. Морт му беше приятел. Тези спомени обаче бяха в противоречие с огъня във вените му.

— Разказа ми за магията, с която убил Потифит — призна той. — Няма да я използва пак. Човек обаче не може да попита един магьосник: „Моля те, кажи как пречиш на владетците да ти отмъкнат нещата.“

— Какво го питаш ти тогава?

— Гледам. Слушам. Шиг, някои неща той просто ги продава. Над други размахва ръце и мърмори нещо. Понякога все различни неща, значи, може би се преструва. Не мога да ти кажа какво да вземеш. — Той замълча, спомни си нещо. — Шиг, не вярвам Морт изобщо да е там.

— Той живее в магазина.

— Той е страхлив. Не е искал да стори нищо лошо на Поттефит.

Двамата вече тичаха. Около тях други събирачи се препъваха под товара на ценни вещи или боклуци. Уондъл спря внезапно.

Няколко мъже на неговата възраст бяха събрали една безродна жена. Изглеждаше забавно. И нещо повече — той я познаваше, Мечтан лотос Кръчмарска, от западния край, с четири години по-голяма от него и много самотна. Той така и не беше събрал смелост да се доближи до нея, да разбере какво може да я накара да заобича един млад владелец. Сега нямаше нужда от разрешение.

Уоншиг се опита да го издърпа. Уондъл се възпротиви:

— Хайде, Шиг...

— Не. Елрис ще ме убие. — Уоншиг го погледна в очите и се отказа. — Добре, аз ще продължа. Може би ще ги сваря навреме. — Стисна ръката му. — После ще дойдеш, нали? Няма да спираш пак.

— Да, Шиг, да.

23.

Уондъл беше готов да последва Шиг. Облече се и провери дали нещо не му е изчезнало. Чувстваше се щастлив... Изведнъж забеляза, че мъжът, който сега се беше качил върху Мечтан лотос, я души!

Без да се замисля, Уондъл извади ножа си и замахна. Отрязва лявото ухо на мъжа с едно движение, чисто, точно.

Мъжът изрева. Тялото му продължаваше да се движи в ритъма на страстта.

Мъжът, който държеше Мечтан лотос за китките, едва сега се опомни. Бе ужасен — от душенето или от постъпката на Уондъл, трудно беше да се определи. Още някой изрева и сграбчи Уондъл. Момчето се хвърли на гърба на удушвача, срязва другото му охо, сетне го фрасна с длан по носа. Мъжът пусна Мечтан лотос и се изправи. Жената си пое дъх и нададе пронизителен писък; Уондъл побягна.

Веднъж беше слушал от някакъв мъж, че като душиш жената, тялото ѝ реагира и възбудата е по-голяма. Тогава му се стори отворително; сега продължаваше да смята така.

Прекалено много мъже се бяха втурнали след него, за да спре и да се отбранява. Тук уменията му нямаше да помогнат. Трябваше да бяга! Удушвачът тичаше най-отпред. Едър мъжага, целият в белези, скрити под татуировка на орхидея.

Уондъл обаче бе действал толкова бързо! Може би можеше да го накара да слуша. Да го убеди... в какво? Никой не се вслушва в здравия разум по време на пожар.

Работилницата за въжета на Въжарови беше дълга постройка без прозорци, но с големи количества коноп на склад. Тъкмо започваше да гори. Може би удушвачът щеше да стъпи върху някой жив въглен. Уондъл вдиша дим, осъзна грешката си и свърна настрани, надясно от облака бял дим, сетне рязко зави наляво. Някой изскочи от сградата — един безроден, който носеше някакъв вързоп. Видя Уондъл, изпищя и си плю на петите, без да изпуска товара си, който приличаше на резбовани дървени трупчета. Искаше да ги спаси от изгаряне, но какво бяха всъщност те? Ако Уондъл не спасяваше кожата си, щеше да разбере...

Така ли се чувстваше човек, когато Янгинатеп го обладае? Усецането не беше особено приятно. За момент се бе чувствал чудесно, беше толкова благодарен на Мечтан лотос. Сетне някой се опита да я нарани и възможността да я спаси му дойде като небесен дар. Да отреже ухото на удушвача, бе съвсем естествено желание, а не породено от някаква божествена сила.

Топуркането зад него се усили, Уондъл заобиколи облака дим от изгорял коноп. Удушвачът се виждаше като неясна сянка и преминаваше направо през работилницата за въжета! Появиха се и други сенки, приятелите му.

Може би всички се бяха втурнали след Уондъл и бяха оставили Мечтан лотос на мира. Може би удушвачът щеше да надбяга всичките, да използва всичките си сили, за да го догони и да умре от ножа на Уондъл. Щеше ли Мечтан лотос да се зарадва на такъв подарък?

Може би не. Твърде придирчиви бяха безродните, а и Уондъл все пак я беше изнасилил заедно с другите.

Зад него удушвачът изскочи от горящата постройка. Кашляше и бе полузаслепен и замаян от конопения дим. Чу смеха зад себе си и се поспря. Погледна краката си, осъзна, че е гол, и също се засмя въпреки кръвта, която шуртеше от носа и ушите му. Онези зад него излязоха, олюлявайки се. Запревиваха се от смях и нов облак дим от изгорелия коноп ги обгърна.

Уондъл също се поспря, за да се посмее и да им покаже непристойни жестове, сетне отново се затича. Накъде беше магазинът на Морт от Атлантида?

* * *

Когато опасността отмина, Уондъл си спомни жаждата. Ако посмее да спре, би събирал само вода. Какво очакваше да намери Ресалет в магазина на Морт? Уоншиг сигурно грешеше!

Уондъл обаче продължи да тича, защото чувстваше, че Уоншиг е бил прав.

Докато бягаше, съзнанието му се изясни.

Шалът! Ресалет си мислеше, че може да събере татуировка от Морт!

Трас Притрор разпитваше неколцина събирачи пред магазина за закуски на Силда. Събирачите бяха горди, че животът им ще се превърне в легенда в земи, които никога нямаше да видят. Този кучи син беше допринесъл за разпространяването на пожара отвъд разумните му граници. Само да хване Трас сам...

„И да не си спрял повече.“ Уондъл не спря нито веднъж. Главата му се избистряше.

Вече трябваше да наближава магазина на магьосника.

Защитите на Морт може би го бяха предпазили... а може и да се бяха изтощили. Случайните посетители нямаше да знаят какво е безопасно да вземат. Уондъл се надяваше чичовците и братята му да са изчакали. Трябваше да дойде по-рано.

Някои сгради липсваха: камбанарията, Домът на учението. Най-високите постройки сигурно бяха и най-ефектните факли.

Този блясък и горещият въздух отляво: работилницата на Дърводелеца? Владелците бяха натрупали греди във формата на пирамида, за да горят по-добре. Точно зад нея...

Магазинът на Морт?

Сградите наоколо бяха обгорели, почернели, но магазинът на Морт от Атлантида представляваше един плосък кръг от сива пепел. Сърцето на Уондъл се сви. Нищо не беше останало.

Имаше кости... черепи. Пет черепа.

Може би този на Морт бе сред тях. Може би семейството на Уондъл беше отмъстено.

Може би Морт бе обърнал пламтящия гняв на бога в своя полза, за да накаже нападателите.

Уондъл нямаше да разбере, докато не се върне у дома. Нещо обаче го спираше. Не можеше да се върне направо у дома — уличните братя на удушвача от „Цветния пазар“ сигурно още помнеха лицето му.

Той забеляза как неколцина владелци се забавляваха, като хвърляха едно скимтящо куче в близкия кладенец. Това му се стори глупаво, но владелците бяха четирима и все яки. Затова не се намеси. Видя няколко други безродни, отбраняващи се от настъпващите владелци с импровизирани оръжия, тук също не се намеси. Всичко това вече му се виждаше глупаво.

Сигурно и на други им беше хрумвало. Уондъл внимаваше да не се поддава на маниакалната радост, вдъхвана от Янгинатеп. Пожарът

бе към края си, макар че въглените още тлееха.

Котелът на семейството беше откраднат от двора. Мъжете не бяха дошли.

Така и не се върнаха. Дори Уоншиг бе изчезнал. Петнайсетгодишният Уондъл стана най-възрастният мъж в Твърдината.

Мъжете бяха изчезнали... и Стара майка никак не се изненада. Тя от години живееше в свой собствен свят. Връщаше се към реалността само колкото да организира домакинството. Жените изпълняваха заповедите ѝ може би защото бяха уплашени.

Веднъж тя взе Уондъл в прегръдките си, сякаш беше малко дете.

— Сега ти си най-възрастният — заговори. — Пази Твърдината! Винаги съм се гордяла с теб. Навремето ти спаси братята си; сега ще се наложи да го сториш отново. Пази Твърдината!

Сякаш цял живот бе чакала, за да изрече тези думи. Сега, след като изпълни задачата си, отново се върна на онова свое приятно местенце, което само тя знаеше.

Елрис беше бременна. Постоянно плачеше за Уоншиг и стоеше с другите жени. Майката на Уондъл бе по-практична. Призори след пожара тя отиде при него.

— Трябва да се махна.

— Защо? — попита той.

Никога не я беше чувствал особено близка. Всяка година с ново бебе, тя нямаше никакво време за него. Уондъл прекарваше повече време със Стара майка.

— Ще се върнеш ли?

— Ако мога — отвърна майка му. — Елрис ще се грижи за най-малките. Вие с Шастерн можете да се оправяте сами. Уондъл, вече няма нито храна, нито вода.

— Трябва да вземем храна от господарите.

— Елрис, Уес и майка, три жени са достатъчно. Господарите няма да дадат за повече. — Майка му вдигна торбата си. — Ако мога, ще се върна.

— Къде отиваш?

Тя не отговори. Слезе по стълбите. Там се присъедини към две жени от Твърдината, които също бяха оставили децата си на грижите на домакинството. Трите излязоха на улицата, сред опожарените сгради, и Уондъл се запита дали ще види майка си отново.

Три часа след разсъмване Шастерн и още пет момчета докараха една количка. Всеки носеше допълнително неща: дрехи, достатъчно въже за купуване на нов голям котел, ако някой има желание да разменя. В количката имаше малък казан и малко храна. Част от нея беше развалена, а останалата трябваше да се изяде бързо.

Момчетата възбудено заразправяха спомени от пожара. Едно по едно придобиха сериозен вид, след като видяха, че мъжете са изчезнали. Събраха се около Уондъл в голямата стая на втория етаж. Момичетата също се присъединиха към тях. Всички гледаха Уондъл от Твърдината с очакване.

— Къде са мъжете? — попита Шастерн.

— Изчезнали са — отвърна Уондъл.

Спести им подозренията си, че всички, включително и Уоншиг, са били изпепелени от Морт от Атлантида. Какво можеше да направи? Щяха ли мъжете да са живи, ако беше избързал с Уоншиг?

— Само че ще се върнат — предположи Шастерн. — Просто... — Забеляза изражението на Уондъл и попита: — Какво ще правим сега? Ако се разчуе, други мъже ще дойдат да събират от Твърдината.

— Какво ще ядем? — попита Рубинено цвете; очите ѝ бяха големи като чинии.

— Колко храна има? — поинтересува се Уондъл.

Рубинено цвете поклати глава:

— Не знам. Една седмица преди Майчин ден обикновено имаме повече запаси.

— А до Майчин ден остават две седмици. Чувал ли е някой нещо за Майчин ден? Ще дойдат ли господарите? Ще донесат ли подаръци?

Никой не знаеше.

Уондъл изпрати Илтерн да разучи.

— Не говори нищо — заръча му. — Само слушай. Разбери какво се говори на Площада на мира. Подслушвай господарските люде и писарите. Може да кажат нещо важно.

— Няма никакво значение — възрази Рубинено цвете. — Дори Майчин ден да е утре, ние никога няма да успеем да докараме количката пълна от Площада на мира! Някой ще ни събере всичко!

Уондъл си даде сметка, че момичето имаше право. Само четири момчета в Твърдината носеха ножове; само две имаха татуировки.

Самата Твърдина можеше да се отбранява, като барикадират стълбите. Нямаше да се запали — пожарът вече отминаваше.

— Донесете камъни — нареди Уондъл на Рубинено цвете. — Вземи момичетата. Също и някои от момчетата. Екохар, иди и ти. Донесете камъни.

— Тук ли?

— Тук и на покрива. Гледайте да се държите естествено.

— А какво ще ядем, Уондъл? — попита тихо Шастерн, когато помалките деца отидоха за камъни. — Рубинено цвете е права. Никога няма да успеем да докараме количката дотук.

— Уондъл ще измисли нещо — чу се гласът на Уес зад него; звучеше покровителствено и гордо.

Винспел беше загинал при схватка с ножове преди десет дни. Трябваше да кажат на Уес. Никой мъж не искаше да ѝ съобщи, нито да сподели с някоя жена, че Винспел се е бил за друга. Останалите жени в Твърдината също харесваха Уес, но те щяха да ѝ го кажат.

А сега Уондъл се замисли, че никой мъж вече не може да му я отнеме.

Тя беше най-голямото момиче в къщата. Стара майка бе водачът на Твърдината, но тя живееше в някакъв вътрешен свят. Майка му също командваше, стига да не разполагаше с бутилчица или бял прах, но сега не беше тук. Ако Уоншиг се върнеше, Елрис щеше да поеме водещата роля. Сега обаче...

Сега жената на Уондъл щеше да стане най-главната, да поеме както уважението, така и задълженията. Хрумна му, че смисълът на тези думи не му е съвсем ясен. Знаеше, че Стара майка, а сетне майка му са пазили ключовете от килера. Никоя от тях не готвеше, не шиеше и не метеше. Останалите вършеха тази работа. Ако някой не ги накара обаче, не го правеха.

Две малки деца заплакаха. Уес сграбчи по-голямото, шестгодишно, и го разтърси:

— Тихо! Оставете Уондъл да мисли. Идете с Рубинено цвете да събирате камъни. Всички, тихо! Донесете камъни за хвърляне от покрива. Не ти, Реймер. Донеси вода от градината на покрива. И да е мръсна, пак ще свърши работа. Хайде, на работа.

Уондъл кимна:

— Камъни. Добре. Шастерн, ти ще помагаш на Уес. Измислете как да барикадираме стълбището. Ще се върна скоро.

— Къде отиваш? — попита Шастерн.

— При Пелзед.

* * *

Трябваше да каже на Пелзед колко беззащитна е сега Твърдината. Това криеше опасности, но Пелзед и бездруго щеше да научи. По-добре да му го съобщи лично. Пелзед... господарят Пелзед дължеше услуга на Уондъл. Щеше ли да си спомни? Щеше ли да изпълни обещанието си? Това обаче бе единственото място, на което можеше да отиде.

Пелзед беше повел един отряд към Господарския град. Уондъл не бе успял да се присъедини. Той бе готов да чака в къщата без покрив.

Пелзед обаче се беше върнал.

Три от жените му ровеха из купчина събрани неща. При влизането на Уондъл Пелзед се провикна:

— Уондъл! Ела да пийнеш чай!

Уондъл се приближи предпазливо. Посочи купчината вещи:

— От Господарския град ли са, господарю?

Пелзед се ухили:

— Не точно. Сядай.

— Да, господарю Пелзед.

— Чух, че имаш някои затруднения. Уоншиг е изчезнал, а? Както и някои от другите мъже.

— Да, господарю. Господарю, ти веднъж ми каза, че ми дължиш услуга. Имаме нужда от помощ, господарю.

Пелзед наля чай и бутна чашата към Уондъл.

— Разказвай.

— Всички мъже изчезнаха, господарю. Останахме само аз и по-малките момчета. Жените ще се опитат да намерят мъже, но...

Пелзед кимна. Очите му бяха безизразни, сякаш главата му бе свободна от всякаква мисъл. Накрая рече:

— И молиш за защита, така ли?

— Да, господарю.

— Защо не се обърнеш към господарските люде?

— Господарю, на Площада на мира пред всеки писар се редят по сто човека. А и каква полза ще има? В Твърдината ще дойдат мъже да събират. Ние ще повикаме господарските люде и те може да дойдат, а може и да не дойдат, но така и така няма да се появят навреме, за да ни помогнат. Ние си имаме господар тук. Защо да ходим при господарите от Хълмовете?

— Схватлив си — похвали го Пелзед. — Добре. Ще пазим количката ви на Майчин ден и ще разглася, че всеки, който събира от Твърдината, ще отговаря пред мен. Ще говоря с господарските писари на площада. Всичко ще е наред.

— Благодаря, господарю.

— Ти си главатар на Твърдината. Не си създавай врагове. Не мога да се бия с нови врагове. Запомни го хубавичко.

— Да, господарю.

— Колко момчета има в Твърдината?

— Единайсет, господарю, ако не броим Шастерн.

— Всичките ще се присъединят към „Змийски път“. Ще се присъединят със съзнанието, че са ни задължени.

— Да, господарю.

— Добре. — Пелзед отпи глътка чай; по лицето му се разля широка усмивка. — Не искаш ли да научиш какво стана?

— О, искам, господарю. Видях, че тръгвате към Господарските хълмове.

— Това направиха и Биковете. Те ни следваха. Не можехме да си разделим плячката с тях, а и бяха твърде много, за да се бием. Имах добър план, да облечем дърварски кожени брони. Да носим брони и да не оставяме мъртви след себе си. Никой нямаше да разбере, че сме ги нападнали ние. Когато се приближихме обаче, видяхме господарски люде. Двайсет, може би и повече. Имаха брони, мечове, копия, големи щитовете и нямаха намерение да ни пуснат. Кремар и Роупенд чувстваха мощта на Янгинатеп. Искаха да се втурнат напред и да събират. Не бях в състояние да ги обузда.

— Оттам ли събрахте всичко това? — попита Уондъл. — От Господарския град?

— Не, пуснахме Биковете да минат пред нас и се върнахме на улиците на „Бича кожа“. С тези кожени брони лесно постигнахме

споразумение с тамошните безродни. Кремар и Роупенд изгориха няколко стари къщи и магазини, останалите събрахме всичко това, а Биковете така и не се върнаха. Възможно е дори да присъединя нова улица към „Змийски път“.

— Господарю... предводителят Вултид убит ли е?

— Не, нали го знаеш; не беше тръгнал с хората си. Бе останал да си кара кефа у дома. — Пелзед се изсмя. — Надявам се да се забавлявал добре. Новите ми предложения никак няма да му харесат. — Усмивката му стана още по-широка. — На господарите обаче ще им харесат. Точно сега Биковете не са много популярни сред тях.

Уондъл пиеше чай и слушаше. Опита се да си се представи като господаря Уондъл от „Змийски път“. Това му се понрави и колкото повече мислеше за него, толкова повече му харесваше. Беше трудна цел и той нямаше представа как ще я постигне, но можеше да наблюдава Пелзед и да се учи.

* * *

Уес бе преместила всичките му вещи в голямата североизточна стая. Дрехите на Ресалет ги нямаше. Другите му неща, бронзовото огледало, чашата, бяха подредени, за да може Уондъл да си избере.

Уес носеше къса вълнена пола и тънка блуза.

Откъде ги беше взела? Уондъл не смееше да попита. От Винспел? Той постави длани върху раменете ѝ.

— Красива си. Красива. Уес, много си красива.

Сигурно бе използвала огледалото. Той взе този вълшебен предмет и се погледна.

От пръстеновидния белег нямаше и следа. Татуираната змия бе прекрасна... странна.

— Как изглеждах? — попита той. — Докато се възстановявах, гледах да не ти се показвам.

Беше я оставил да го види веднъж. Още помнеше изражението ѝ.

— Този белег. Никога не съм мислила, че ще се махне.

— Намерих магия — обясни той. — Уес, трябва да говоря с останалите в къщата, но преди това кажи какво сте свършили.

Бяха се погрижили за децата.

Имаше храна. Вечерята щеше да е обилна. Щяха да изядат колкото могат. Утре... кой знае?

На покрива бяха струпани купчини камъни и децата дежуреха. Нападателяте щяха да бъдат посрещнати подобаващо. Трябваше да подготвят нещо, което да изненада събирачите. Вряла вода? Прекалено сложно, прекалено много работа, а и откъде щяха да вземат вода? Трябваше да измисли нещо. Огънят можеше да гори на покрива.

Твърдината беше почти празна. Имаше ли начин да направят така, че да изглежда, сякаш вътре живеят много хора? От улицата се виждаха само гола стена и дебела порта. Колкото мъже имаше, можеха да се навъртат около вратата по-често.

— Не се сещам друго — завърши тя. — А ти?

— Пелзед обеща да ни закриля. Само това ми хрумна. Случаят в „Чашата на мургавия“ ще ни е от полза. Пелзед е наредил да убият неколцина негови приятели, задето не са изпълнили заповедта му.

Уондъл никога не беше имал толкова много работа.

Бе забравил, че след пожар винаги следва глад. Навън нямаше достатъчно храна: събирачите бяха прекалено много, а това, което можеше да се събере — твърде малко. Гладните дни се редуваха с кратки пиршества, когато някой все пак намереше храна. Тогава наставяха истински боеве за докопване до различните ястия и всичко изглеждаше божествено вкусно. Уондъл го помнеше от миналия път, но сега разбираше и причината: защото бяха гладни.

По-голямата му полусестра Шарлата доведе Чапока. Чапока беше зрял мъж, но това бе единственото, което можеше да се каже за него. Той никога не събираше освен от приятели, мърмореше за всичко и не млъкваше. На Уондъл му идеше да го изхвърли.

Това обаче не можеше да стане и Уондъл си оставаше все така ядосан и гладен. Хрумна му, че това домакинство, съставено почти изцяло от деца, може да получи едно забавление. При боя във вътрешния двор Чапока се сдоби с белези, за които щеше да разказва цял живот. Най-жестоките бяха на гърба.

След това събитие всички в Твърдината се отнасяха към Уондъл като към господар. Поне не можеше да се оплаче от липса на уважение.

Сега си даде сметка за още нещо, което не беше забелязал до този момент (трябваше да опресни спомените си, за да го осъзнае) — господарят трябваше да изслушва оплакванията на всички.

Дори от страна на Уес. Любящата Уес бе прекрасна и повече от всеки друг спомагаше за поддържането на сплотеността в Твърдината. Само че... съвместният живот с жена изискваше нови умения за нагаждане и време, с което той не разполагаше.

Предишният му начин на живот му се виждаше като блажен сън. Уондъл сега започваше да разбира защо бащите се махат. Може би и той не беше длъжен да търпи. Знаеше обаче...

Знаеше къде са отишли мъжете. Сега съдбата на Твърдината бе в неговите ръце.

Майката на Уондъл доведе Фритспат четири седмици след края на пожара. Това удиви всички. Той бе мъж с покрито с белези тяло, около трийсетте, от толкова далечен район на града, че никой не знаеше клана му. „Морски скали“, бе рекъл той и показва изящна татуировка на летяща чайка.

В онзи следобед, когато Уондъл се върна у дома, Фритспат и майка му бяха в североизточната стая. Вещите на Уондъл бяха в северната, заета от Шастерн, защото никой не искаше да гони Елрис от югоизточната стая, която бе обитавала заедно с Уоншиг.

Уес се беше преместила при Елрис. Тя отново го отбягваше. Веднъж се засякоха на стълбите и преди Уондъл да успее да продума, тя заговори бързо:

— Можеше да ме помолиш да остана.

— Ами ако те помоля сега?

— Къде да остана сега? Уондъл, щях да те последвам. Ти не каза и думичка. Можех да си запазя североизточната стая или да живея с теб, тъй като си най-възрастният мъж в къщата!

— Колебаех се.

Тя го беше зарязвала и преди. Бе дошла отново, след като положението му се промени, а нещата отново можеха да се обърнат. Колебанието му беше породено от тези, както и от друга причина.

А другата причина...

— Уес, ако трябваше да се грижа и за теб, и за Твърдината, това щеше да бъде целият ми живот. Да ви пазя до последния си миг. Знам как да го постигна. Като стана дясната ръка на Пелзед. Когато Пелзед реши да се оттегли, може би аз ще стана господар. Господарят Уондъл. Само че ако господарите и господарските люде ме чуят...

Тя зачака да довърши, но той не намираше думи. Никога досега не бе опитвал. „Аз не искам да съм Пелзед! Той е лицемер и подлизурко, настройва хората си един срещу друг, лъже, убива и заставя другите да убиват приятелите си. И въпреки всичко това той не живее дори наполовина толкова охолно, колкото истинските господари в Господарския град. Това, което искам аз, то не е тук...“

Уес се промъкна покрай него и отмина.

Въглените продължаваха да тлеят.

Убийствата на неколцина огнеборци бяха разбунили духовете на безродните. Сега и те искаха да носят ножове.

Цели месеци след пожара това бе почти единствената тема за разговор. Между владелците нямаше съществени различия по въпроса. Как можеше на един покорен народ да се разреши да носи оръжие? Разбира се, убийствата на огнеборци не бяха редни... Огънят обаче бе на Янгинатеп. В същото време Янгинатеп ограничаваше огъня! Значи това не беше светотатство. Не, не, гасенето на огъня беше светотатство, но виновниците можеха да бъдат прогонени... да им се даде урок, да им оставят белези или да ги осакатят, след това да ги прогонят... обаче те все пак мокреха одеялата си и гасяха с тях огъня — мокреха ги с питейна вода...

Когато събираше по улиците, Уондъл се стремеше да не се забърква в спорове. Така човек рискуваше да си намери смъртта. Един разказвач от Бергидсет бе пребит, задето задал неподходящ въпрос. Уондъл не участва и в това.

У дома жените скърбяха тихо, но Стара майка вече не се колебаеше да изрази открито мнението си. Владелците се бяха превърнали в зверове.

Безродните не виждаха никакъв смисъл. Бяха ги нападнали, докато се опитвали да спасят няколко коня... да, но и докато са гасели огъня. Безродните искаха главите на убийците. Хайде бе! За това, разбира се, не можеше да става и дума. Човек би помислил, че половината град е присъствал на избиването на огнеборците — всеки бе готов да опише инцидента в най-малките подробности, но никой не си спомняше лицето дори на един-единствен убиец.

Безродните обаче искаха да имат право на ножове и сопи, за да могат следващия път да се отбраняват!

Много владелци биха им го разрешили просто за забавление. Това обаче щеше да е лош прецедент, нарушение на един древен закон.

Никой не строеше нищо.

Господарите и безродните мълчаха. Владелците говореха на всеки ъгъл. И всички умираха от жажда. Еленовата река продължи да

тече до известно време, сетне пресъхна, защото сринатите акведукти оставаха непоправени.

Боклукът се трупаше. Владелците започваха да осъзнават, че няма да се махне сам. Плъховете и другите обитатели на сметищата се множаха. Основите на изпепелени гостилници и магазини започнаха да се използват като буница.

Майчин ден дойде и отмина. На Площада на мира нямаше подаръци, защото нямаше вече какво да се подарява. До града стигаха съвсем оскъдни количества храна; прекалено много се губеше по пътя. Велики огньове! Нима щеше да се наложи владелците сами да карат фургоните?

* * *

На Уондъл това му се стори интересна идея.

* * *

Сега Фритспат, Уондъл и Шастерн бяха единствените мъже в Твърдината. Фритспат вършеше доста добра работа. Не биеше твърде често децата, а на жените не посягаше почти никога. Уважаваше Пелзед и говореше с почитание за „Змийски път“. Майката на Уондъл никога не му крещеше, а това бе странно.

Седмица след идването си Фритспат излезе и не се върна цяла нощ. Уондъл се зачуди дали не е решил да се махне. Майка му обаче не се притесняваше. На сутринта Фритспат се върна с цяла количка храна, част от нея — прясна. Имаше достатъчно за цяла седмица и никой не обърна внимание на кръвта по количката.

Фритспат се оказа полезен.

Възможно беше да е пролял кръвта на някой малък господар. През следващите три седмици стаите, в които никой не влизаше бос, станаха необичайно чисти и момчетата от Твърдината се усмихваха гордо, когато Фритспат ги хвалеше. Шест от момчетата бяха достатъчно големи, за да събират по време на пожар, но все още прекалено малки за нещо толкова сериозно като ограбването на

магьосник; сега те носеха златни пръстени и кесии от джобовете на зяпачите и продукти от пазарите на безродните. Уондъл пък...

— Сега е твой ред — каза Фритспат.

Намираха се в двора, събрани за вечеря. Когато Фритспат заговореше, всички насочваха вниманието си към него. Бяха чували този разговор и преди.

— Какво означава това? — попита Уондъл.

— Означава, че е време да оправдаеш положението си, Уондъл. Аз, разбира се, мога да донеса още храна, но какво ще стане с майка ти, ако ме хванат? И със сестрите ти? Твой ред е.

— Аз не знам откъде да намеря храна.

— Ще ти покажа, но майка ти твърди, че знаеш много неща. Бил си на Господарските хълмове. Заведи ме там.

Уондъл поклати глава:

— Господарските люде ще ни убият и двамата. Мен със сигурност. Господарят Саморти им го каза последния път, когато бях там. Ето, гледай ръката ми, зарасна накриво. — Уондъл вдигна ризата си. — Ето...

— Тогава някъде другаде. Познаваш гората, но там няма нищо полезно, нали? Не. Тогава някъде, където си ходил с брат си... как му беше името?

— Уоншиг — обади се Елрис; тя държеше сина на Уоншиг.

— Уоншиг. Научих, че много често сте ходили заедно, Уондъл. Сигурно ти е показал нещо. Говори се, че Уоншиг бил умен.

— Така е — обади се пак Елрис.

— Покажи ми тогава.

Уондъл имаше всички предпоставки да харесва Фритспат, но този мъж бе точно с два пръста по-висок и малко по-едър от него, и съвсем малко по-нахакан. Наричаше го „Уондъл“, сякаш му беше брат. И живееше в стаята му.

От пожара досега на Уондъл не му се бе налагало да показва събираческите си умения. (Единайсет седмици? Толкова дълго?) Не беше нужно и сега.

Обземаше го безпокойство, а и Уес следеше с нарастващо внимание разговора. Нямахме да спечели голям авторитет, ако просто затвори устата на Фритспат.

— Хрумна ми нещо — отвърна той. — Трябва само да измисля начин да го осъществя. Фритспат, какво знаеш за виното?

* * *

Встрани от пътя и скрити зад една лиана докосни ме, Уондъл и Фритспат наблюдаваха лозята. Обедното слънце правеше работниците лениви. Те продължаваха да изпълняват търпеливо и последователно задълженията си точно както преди почти година, когато Уондъл ги бе видял за пръв път заедно с Уоншиг. Лозите бяха свежи, постройките зад тях не носеха никакви белези от обгаряне. Пожарът отпреди два месеца просто не беше стигнал дотук.

Пазачите владетци не изглеждаха по-бдителни отпреди. Покрай Уондъл спокойно мина едно момче, макар да се намираше далеч от сигурността на голямата къща. Кожените му дрехи го правеха тромаво, но въпреки това то избягваше храстите зорница и туфите докосни ме, заобиколи скривалището на Уондъл отдалеко.

Уондъл остана изненадан от познанията на Фритспат за храсталака и кожените дрехи. Новият приятел на майка му разбираше от много неща.

По едно време се появи пони с бял костен израстък на челото и впрегнато в каруца със само един човек в нея.

— Тази — прошепна Фритспат. — А, не. Празна е.

— Чакай.

Уондъл проследи каруцата с поглед.

Не се отегчаваше тук. В „Змийски път“, там вече му беше скучно. Повтаряше си все същото неубедително оправдание: „Какво искат тия безродни? Нормално е да правим такива неща, когато Янгинатеп ни обладае! Не сме виновни ние, всичко е заради гнева!“, докато не започваше да си вярва сам.

Трудно му беше да повярва, че тази каруца е празна. Не изглеждаше ли дъното ѝ малко по-високо от обичайното? Не беше трудно да си представи, че под дъските има тайник с бутилки вино. Безродният колар подръпна жълтата копринена кърпичка на врата си. Не изглеждаше ли малко като пиан, като се поклащаше в такт с

каруцата? Едър беше този мъжага. Надали имаше значение. Безродните никога не встъпваха в бой.

Пазачът беше владеец, на възрастта на Уондъл, петнайсет-шестнайсетгодишен. Без съмнение по-възрастните мъже го бяха оставили на поста, докато си пият на воля. В тази броня щеше да е беззащитен, Уондъл можеше да го обезвреди.

Сега вече каруцата беше по-близо до тях (щеше да се наложи да се затича, за да я настигне). А кочияшът... Имаше ръце като на борец. Голямата шапка засенчваше лицето му, но големият му нос беше сплеснат. Трудно бе да повярва и в това. Каруцарят продължаваше да подръпва жълтата си копринена кърпичка. Явно не беше свикнал с нея.

Мамка му! Беше закрил ушите и носа си, но...

— Този колар е владеец — каза Фритспат. — От гласа му лъхаше отвращение. — Да работи като безроден!

— Прав си.

— Колко трябва да платиш на един владеец, за да го накараш да работи като безроден? Какво толкова може да спечели, което другите владетци да не могат да му отнемат?

Уондъл се замисли за това, докато каруцата се отдалечаваше.

— Вино може би, ако го изпива веднага. Тайни, неща, които никой друг не знае. Няма да е лесно, нали? Може да се наложи да убием каруцаря.

— Така или иначе ще се наложи да убиеш пазача. Действай, Уондъл.

Следващата каруца се появи едва по залез. През цялото време на поста бе стоял един и същи пазач, сновеше напред-назад по пътя, промъкваше се между клоните, запотен в коженото облекло, отегчен до смърт. Тропотът на каруцата го разсея.

— Сега — каза Фритспат, без да се обръща.

Уондъл бе измислил целия план, трябваше само по някакъв начин да избегнат убийството. Фритспат беше опитен събирач. Разбираше от много неща. Имаше бърз ум.

Той се обърна към Уондъл:

— Много се отдалечи. Като се върне, заеми се с него.

— Аз те доведох тук — възрази Уондъл; повиши съвсем леко глас. — Това не ти ли стига?

Фритспат го изглежда изненадано:

— Да не те е страх?

— Не.

— Разбирам. Само че, Уондъл, ние сме такива. Това е да си владеец. Действай тук и сега. В момента. Аз ще те наблюдавам.

Уондъл си пое дълбоко въздух. Пазачът отново се връщаше към него. Ръката му се допря до една зорница и той изсумтя от болка. Спря за миг. Точно тогава Уондъл се хвърли върху него и преряза гърлото му.

Убиваше за пръв път и му се удаде много по-лесно, отколкото бе очаквал. Имаше няколко секунди да се скрие отново, преди каруцата да се приближи. Той дори не погледна трупа.

Скочи в каруцата, докато коларят оглеждаше храстите за пазача. Каруцарят се надигна, обърна се и замахна с дългия си нож — движение, което явно бе тренирал от години. Уондъл парира удара и замахна на свой ред.

Върху главата и ушите на кончето се посипаха камъчета, то изцвили и побягна. Коларят залитна, но въпреки това се опита да нанесе нов удар. Уондъл заби ножа си в гърдите му.

Пътят криволичеше надолу към руслото на реката. Завоите не бяха остри и конят знаеше пътя. Уондъл имаше достатъчно време да си сложи шапката и наметалото и да развърже сложния възел на

кърпичката около врата на коларя, преди пропускателната порта да се появи пред него. Повдигаше му се. Накара понито да забави ход. Не биваше да го виждат да повръща от каруцата.

Усети как Фритспат се качва зад него. Той се скри под брезентовото покривало на каруцата.

— Добре — прошепна. — И аз не бих се справил по-добре. Уондъл, гордея се с теб.

Уондъл нищо не каза.

Фритспат огледа мъртвия мъж и изруга тихо.

— Какво има?

— Този е торонекст. Също и другият. Защо не ми каза?

— Защо да ти казвам?

Уондъл изведнъж си спомни думите на Уоншиг: Алферт бе наел торонексти, за да пазят лозята.

Фритспат въздъхна:

— Много има да учиш, момко. Човек не може да събира от торонекстите. Никога.

Уондъл посочи мъртвия:

— Не беше чак толкова як...

— Не, не са. Обаче са много. Ако убиеш един, ще дойдат други, за да те търсят и никой не може да ги разпознае.

— Какво ще правим сега?

— Ще се измъкнем с товара. — Фритспат се намръщи. — Ще се отървем от него, колкото се може по-скоро. Може би каруцата е събрана. Няма знаци на торонекстите.

— Как изглеждат техните знаци?

— Не ти трябва не знаеш.

* * *

Мисълта да скрие товара го блазнеше. Виното под фалшивото дъно беше в малки шишенца. Те можеха да бъдат скрити. За виното щеше да се намери начин. Как обаче да скрият каруцата?

Обсъдиха проблема, след като портата се скри от погледите им. Прибраха се у дома в мълчание.

Приятелите започнаха да дават предложения: да вземат лопати, да постелят каруцата със сено. Някои мъже от „Змийски път“ се притекоха на помощ. Други започнаха да местят боклука от околностите на собствените си жилища, докато това не им омръзна. Фритспат помагаше през цялото време. Ако някоя част от плана се провалеше, той щеше да измъкне Уондъл и след това да му го припомня цял живот. Фритспат обаче свикна с лопатата и продължи да помага. Още четирима мъже се справяха достатъчно добре и останаха достатъчно дълго, така че Уондъл и Фритспат ги почерпиха вино. Те образуваха ядрото, около което се събраха още мъже.

След четири дни на всички им беше дотегнало. „Змийски път“ бе пълен с хора на Алферт и те знаеха много добре как и откъде Уондъл се е сдобил с каруцата. Уондъл я заряза и тя скоро изчезна заедно с няколкото шишенца вино, оставени като подарък.

Вино имаше и за майка му, и за Стара майка, и за сестра му Шарлата, и за мъжа, когото бе довела, след като Уондъл изгони Чапока; за Елрис, която не беше погледнала друг мъж след изчезването на Уоншиг; за Уес, чийто мъж бе започнал редовно да изчезва нощем. Виното послужи като омилоствивяващ подарък за Хартанбат, мъжът, когото Уондъл веднъж бе ранил. Предложението беше на Фритспат. Двамата с Уондъл изпиха две бутилки с Хартанбат и неколцина негови приятели от „Цветния пазар“ и побързаха да си тръгнат, преди Хартанбат да се напие.

* * *

Беше вечер. Уондъл стоеше в западния край на покрива на Твърдината и гледаше как слънцето се спуска в морето. Цветовете се размиваха, купчините боклук и мръсните улици потъваха в сенки. Няколко безродни бързаха да се приберат, да си осигурят подслон, преди мракът да предаде света на събирачите и на по-лоши бедствия.

Имаше владетци без собствени домове. Някои от тях се подслоняваха при безродните. Това можеше да е опасно. Безродните нямаха права, но някои се намираха под специална закрила. Пелзед и другите предводители на владетците поставяха някои улици под специални ограничения. Господарите не позволяваха нарушения на

мира, но никой не уточняваше какво означава това. Понякога въоръжени господарски люде се притичваха на помощ на обсадени къщи на безродни. Понякога цели отряди господарски люде бродеха из Теп и залавяха всеки владелец, който е имал нещастieto да привлече вниманието им. Откарваха пленниците си в лагери и ги караха да работят в продължение на година по строежите на пътища и акведукти. Това като че ли не ставаше в „Змийски път“. Може би заслугата беше на Пелзед? Или просто имаха късмет? Или Янгинатеп ги закриляше?

Вероятно не беше заради Янгинатеп.

И човек не можеше да краде от торонекстите. Само Фритспат обаче умееше да ги разпознава. И какво сега? Все пак как го правеше?

Дневната светлина се стопи и в дворовете заблещукаха хиляди огньове.

Уондъл взе три шишенца вино. Изпи първото на три глътки. Беше преполовил второто, когато чу писък.

Заслуша се, докато се увери, че не е от Твърдината. Отпи още вино. Не му беше работа. Писъкът завърши със сподавено гъргорене. Някой бе умрял с прерязано гърло. Уондъл се почуди кой може да е. Някой познат? Някой безроден, който е оказал съпротива? Най-вероятно някой владелец при бой с ножове.

Фритспат се гордеел с него. Той беше убил пазача. Първото му убийство. В такива случаи някои си правеха нови татуировки или си слагаха обеци. Така постъпваха владелците. Това беше да си владелец.

Покрай новата работилница за въжета горяха факли. Писъкът беше дошъл от тази посока. Възможно ли бе някой да е събирал там? Кой можеше да е толкова глупав? Въжарската работилница бе в забранената зона на Пелзед. Заедно с безродните въжари живееха и две семейства владелци. Уондъл беше влизал там само веднъж, по време на пожара. Възстановяването на работилницата бе започнало още на следващия ден и Пелзед лично беше наблюдавал работата и бе дал на безродните да разберат, че никой няма да ги безпокои. Въжетата бяха необходими както за използване, така и за търговия. Веднъж Уондъл се беше поинтересувал как се правят, но това знание не бе достъпно за никой владелец.

Конопът криеше много тайни. От Черната яма се носеше катран. Конопените влакна и катранът се занасяха в една дълга и тясна постройка и излизаха отвътре под формата на въжета, готови за

ползване или продаване. Въжетата се използваха на корабите. Срещу тях „Змийски път“ получаваше злато и мидени черупки, затова всяка педя въже бе под специалната закрила на Пелзед тук и на господарските люде на останалите места.

Около въжарската работилница вече горяха дузина факли. Уондъл започна третото шишенце вино. Беше му последното. Писъците бяха секнали. Хората с факлите се скриха от погледа му. На Уондъл му се стори, че вижда сенки покрай стената на работилницата.

На следващата сутрин там намериха един владелец от Куката с прерязано гърло. Някой беше събрал обувките и дрехите му и го бе оставил чисто гол върху една купчина боклук.

Така Уондъл (който вече знаеше как да се бие и как да бяга) се научи как да краде каруци и да излиза наистина сух от цялата работа. Един ден това можеше да му послужи.

А и имаше добро оправдание, ако главният отговорник по виното реши да се заеме със случая.

Това не беше много вероятно. Алферт работеше със (никога за) господарите. Уондъл бе откраднал от тях. Алферт бе готов да защитава честта си, но никога нечия собственост. За него Уондъл и Фритспат просто бяха показали уменията си.

Много от владелците носеха черти на безродни, както и много безродни бяха по душа владелци. Само безродните защитаваха собствеността. А носът на Алферт беше малко по-остър от обичайното и ушите му не бяха особено големи; всъщност само глупак би забелязал (мъдрецът би забравил веднага), че във вените на Алферт тече безродна кръв.

Все пак обаче някой господар бе ограбен. Уондъл се питаше кой е той, а също и за торонекстите, наети да превозват виното му. Какво щяха да предприемат те? Торонекстите пазеха пътя за никъде и никой не ги познаваше. Алферт знаеше кой е убил двама от тях.

Уондъл започваше да си дава сметка, че в Теп никой не може да се чувства в безопасност.

Въпреки това престана да се безпокои за Алферт. Той нямаше да го издаде на торонекстите сега. Те щяха да поискат обяснение защо е мълчал до този момент. Бяха загубили една от каруците, поставени под тяхна охрана — нямаше да искат това да се разчуе! Ако Алферт проговори, това щеше да навреди само на неговото име и на това на торонекстите. Никой не би допуснал такава грешка.

* * *

Обсъжданията продължаваха — някъде във висшите кръгове, които Уондъл, единствен от владелците, бе видял, там, където

господарите определяха данъците и безродните подаваха безполезните си жалби. По улиците се говореше за компромис. Уондъл чуваше различни слухове и се чудеше на кой да вярва.

Теп трябваше да има градска стража.

Това накара Уондъл да се изсмее, когато го чу за пръв път, но скоро научи повече подробности и престана да му е толкова смешно. Някой в съветите се беше заел сериозно с тази работа.

Неколцина безродни щяха да се въоръжат. На повечето щеше да се разреши да носят сопи и факли.

Факли ли? Ама че глупава идея. Огънят принадлежеше на Янгинатеп. Мракът беше за събирачите.

Изработваха се строги правила. Стражите имаха право да използват сопите си само в точно определени случаи. Единствено офицерите имаха право на ножове, и то не по-дълги от човешка длан. Стражите щяха да носят ярки дрехи. Нямаха право да се промъкват скришно към владелците. От време на време поведението им щеше да се обсъжда от владелците и господарите.

Уондъл се питаше какво си мислят, че са постигнали безродните. С тези ограничения те бяха по-безпомощни от всякога. Господарите и по-приказливите сред владелците може да приемаха тази глупост, но ако един владелец сметне, че е в състояние да отнеме сопата на някой безроден страж, той щеше да го направи!

В града обаче отново имаше храна и вода. Боклукът се извозваше от централната част, някои от сметищата на местата на изгорели постройки бяха засадени. Отново се строеше и белезите от пожара постепенно изчезваха.

Всички бяха доволни, но Уондъл не беше забравил Господарските хълмове и продължаваше да се чуди.

От Господарския град постоянно идваха слухове. Там владелци и безродни живееха заедно и работеха за общото благо. Боклукът се извозвал. Чешмите били спрени, но палмите и маслините все още били зелени. Все още имало цветни градини.

Как се постигаше това? Кой бяха тези господари, че градът им да процъфтява, докато Теп умира?

Искаше му се да отиде и да разбере, но това щеше да означава смърт.

Преди много години богът, дарил огъня на хората, със сигурност бе съществувал. В това нямаше съмнение. Алферт обаче, който бе дал начало на пожара, когато Уондъл беше на седем, не е бил обладан от Янгинатеп. Беше се изсмял на това предположение, изказано преди време от Трас. Към това като че ли го бе подтикнало единствено желанието да гледа как нещо гори.

Уондъл започваше да губи вярата си. Янгинатеп може би вече не съществуваше.

Морт от Атлантида бе изчезнал.

Жените от Твърдината не искаха Уондъл да си взима жена. Той бе последният мъж, роден в къщата. Янгинатеп му забраняваше да напуска — така домът би останал без надежден защитник, — но още една жена в семейството щеше да им бъде в тежест.

Уес понякога споделяше леглото му, за да не се чувства самотен. Тя бе размислила. Фритспат не искаше втора жена и Уондъл беше най-доброто, което можеше да намери. Тя му даде да разбере, че е готова да се пренесе при него веднага щом той пожелае.

Уондъл отказа. Още се чувстваше обиден, че го е напуснала, когато си мислеше, че Фритспат ще ѝ обърне внимание...

През къщата минаваха и други мъже. Уес не пренебрегваше никого от тях, който можеше да има някаква власт. Фритспат още живееше при тях, а и сестрата на Уондъл Илеса също си доведе мъж... Уондъл вече не чувстваше Твърдината като свой дом.

Един ден и той щеше да си доведе жена. Другите жени щяха да я приемат. Щеше да има деца. Той бе воин — или поне в града мислеха така. Щеше да се издигне сред съветниците на Пелзед и вече започваха да се носят слухове, че Пелзед гледа на него като на свой наследник. След няколко години щяха да му поверяват събирането на данъци и организирането на пиршества. Щеше да преговаря с господарите за управлението на града. Твърдината и градът му гласуваха такова доверие.

Никой не знаеше, че огънят е погълнал мъжете от Твърдината заради него, защото се е забавил, за да изнасили една жена.

Уондъл избягваше да взима решения от името на други. Не споделяше мислите си и не се опитваше да налага убежденията си. И наблюдаваше как градът се възстановява.

ЧАСТ ЧЕТВЪРТА

ЗАВРЪЩАНЕ

28.

Две години след пожара Елрис беше станала изключително красива жена и почти всеки мъж, който я видеше, я пожелаваше. Работеше в градината на покрива и се грижеше за сина си Арнимер, когото бе родила няколко месеца след пожара. Тя учеше всички деца в Твърдината. Работеше заедно с другите жени и се отнасяше с уважение към Фритспат. Освен на Майчин ден обаче тя никога не излизаше от Твърдината и никога не разговаряше с други мъже, гости или обитатели на дома освен с Уондъл.

Отнасяше се към него като към по-малък брат на Уоншиг. Дори виното не я изкушаваше. Уондъл започна да я приема като сестра.

Един ден, когато Уондъл се обличаше — щеше да пие чай с Пелзед, да поеме някое поръчение, да обсъдят някои проблеми... Елрис се появи на вратата и изкрещя:

— Уоншиг се върна! Видях го! Върви по улицата.

И след малко Уоншиг наистина се появи. Изглеждаше остарял, отслабнал и доста заякнал. Уондъл едва успя да го поздрави, преди Елрис да отвлече мъжа си в стаята, където живееше още отпреди изчезването му. Показа му сина им. Сетне малкият Арнимер бе изпратен да играе с другите деца и в продължение на много дълго време Елрис и Уоншиг не се показаха.

Уондъл се качи на покрива.

Уоншиг знаеше! Уондъл можеше да помогне на мъжете от Твърдината, но бе спрял, за да се забавлява с Мечтан лотос. Уоншиг се беше върнал, Уоншиг знаеше.

* * *

Седяха и пиеха слаб чай от коноп след вечеря. Всички слушаха разказа на Уоншиг. Той се втренчи в Уондъл и започна:

— Тичах колкото ми държаха краката, но пак закъснях. Видях някакъв старец да бяга, от време на време се озърташе назад. Почудих се дали не е Морт.

Уондъл си даде сметка, че е затаил дъх.

— Магазинът беше пълен с владелци. Виждах ги през вратата и големия прозорец: поне десетина, и всичките бяха от Твърдината, Уондъл. Достатъчно мъже от Твърдината, за да прогонят всеки друг натрапник. Вътре гореше. Ресалет бе обладан от Янгинатеп! Видях го да замахва към една полица и цяла редица гърнета избухнаха в пламъци. Той грабна нещо голямо с две ръце.

— Какво?

— Така и не научих. Разберете, бях останал без дъх. Краката ми едва ме държаха. Виждах само сенките на фона на пламъците. Познах Ресалет по движенията му, той вдигна някакъв тежък кръгъл предмет, голям колкото... колкото Арнимер.

Детето вдигна поглед. Уоншиг го погали и продължи с ледено спокойствие:

— Опитах се да изкрещя: „Махайте се оттам! Излизайте!“, но не ми достигаше въздух. Вдишах дълбоко. Димът от магазина ме задушаваше. Закашлях се. Братовчедът Фясум излезе, олюлявайки се. Ресалет също кашляше. Видях го как се навежда непосредствено до вратата. Допря края на кръглия предмет до едно бледо пламъче, много ярко. Отхлупи капака... И всичко стана бяло.

— Гърнето е избухнало?

— Не. Ето какво видях. Ресалет избухна. Ресалет се превърна в едно голямо бяло сияние, като слънцето по обяд. Светлината прониза очите ми като с ножове. Изкрещях и ги закрих с длани, свих се на кълбо. Почувствах дъха на Янгинатеп в гърба си, едно силно дихание, сетне изчезна. Бях заслепен. Известно време стоях неподвижно. Може би някой от Твърдината щеше да ме види... да ме види ли? Никой не ме видя, затова започнах да се придвижвам пипнешком. Стараех се да стоя далеч от горещината от магазина на Морт. Чувах виковете от всички страни. Зрението ми постепенно се възвърна. Видях около себе си хора, които събираха и палеха. Искях да се махна. Разбираш ли? Да се

махна. Не желяех вече пожари. Исках да се махна от „Змийски път“, от Теп.

— Разбирам, Шиг.

— От много време никой не ме е наричал така.

— И какво стана после? Жените пазеха Твърдината...

— Дори не съм помислил за това. Стигнах до Черната яма. Не виждах добре; не можех да се бия. Имах нужда от място, където да се скрия, а ти ми беше казал, че духовете не могат да ми навредят, помниш ли? Реших, че всички други ще се страхуват от тях, затова отидох там. Прекарах нощта край ямата. На сутринта зрението ми се беше подобрило. Хубавата ми бяла туника бе почерняла на гърба от дъха на Янгинатеп. В далечината се виждаха много огньове. Уондъл, никога вече не исках да зървам огън.

Уондъл се засмя.

Уоншиг остана сериозен и продължи:

— Отидох на пристанището. Промъкнах се покрай неколцина Водни демони. Там имаше няколко кораба. Отидох на най-големия. Дъската, по която хората се качват на борда, се пазеше от двама мъже, не бяха Водни демони. Казах на по-едрия, който беше и по-стар: „Искам да плавам с кораб.“ Двамата се засмяха, но забелязах, че се раздалечават малко един от друг, нали се сещаш? Та единият да мине зад мен. По-едрият рече: „Е, няма проблем, момко.“ Извъртях се бързо и хванах ръката на другия точно навреме. Тъкмо замахваше с една малка палка. Нали се сещаш, Уондъл, ние специално се упражняваме за тези неща. Счупих ръката му и го провесих над водата. Казах на Манокан, по-едрия офицер: „Искам да заема неговото място.“ Другият се казваше Сабриолой. Работата му бе да пази владелците. Когато господарските люде закарат каруца, пълна със събирачи, Сабриолой ги удря по главите, показва им кой командва. Беше опитал да стори същото с мен. След тази случка аз станах началник, е, поне на моряците владелци. Сабриолой ми показва всичко, което трябваше да знам. Обучи ме за благодарност, че не го хвърлих във водата. Уондъл, той не можеше да плува.

— Моряк да не умее да плува? Мислех, че дори Водните демони могат.

— Повечето моряци не могат.

Уоншиг продължи:

— Тъкмо излизахме от залива. Капитанът нареди да се вдигнат още платна, затова двамата със Сабриолой изкарахме хората да изпълнят заповедта. Джак Мореплавателя бе от най-старите моряци, беше се качил най-високо от всички. Тогава от морето се надигна вода и се стовари върху единия борд. Трябва да е било магия, Уондъл. Никога не съм виждал такова нещо, нито преди, нито след това. Другите вълни идват и отминават, а тази просто се издигна от спокойна вода и ни удари. Джак падна в морето, размаха ръце и изчезна. Това ме накара да взема сериозно решение. Още при първата ни спирка накарах Етиарп да ме научи да плувам. Той беше Воден демон, който се опитал да събира от един търговски кораб. Научихме и неколцина други владетели. Щом някой владетел се научеше да плува, аз го повишавах. Научихме и Сабриолой.

Цялата нощ бе посветена на разкази, така продължи до зори.

Фритспат разказа как с Уондъл са събрали каруцата с вино. Извади и една бутилка, за да почерпи. Само Янгинатеп знаеше къде я е крил. Уондъл го остави да опише бягството им. Сетне разказа как двамата с Фритспат са се посветили на извозването на боклук със същата тази каруца. Нескритото удивление на Уоншиг и самодоволната усмивка на Фритспат му доставиха огромно удоволствие.

Уоншиг заразказва как го преследвал някакъв морски змей, по-голям от кораб. Фритспат го нарече лъжец, но той просто поклати глава.

Старият Уоншиг щеше да има готов отговор за такова обвинение. Новият виждаше удивените им погледи, усещаше любопитството им.

— Пристигнахме във Валу осемнайсет дни след удавянето на Джак Мореплавателя — поде той. — Една жена дойде при нас и попита за капитан Джак. Да кажа сега за Джак: той имаше жена във всяко пристанище и много от тях го мислеха за капитан. Фенсия имаше брачен договор. След като Джак не се появил, тя ни намери в близката кръчма. Манокан я познаваше. Накара я да седне, купи ѝ бира, сетне каза: „Джак се ожени за сирена“.

Фритспат се намеси със задоволство:

— Като дете съм чувал за сирените...

— О, рибочовеците съществуват. Прекрасни са! Обичат да съпровождат корабите, да яздят вълната пред носа. Където магията е слаба, приемат формата на огромни риби, но дишат въздух, не вода. Имат една ноздра точно на темето. Където магията е достатъчно силна, човек може да види мъже и жени с рибешки опашки. Моряците не закачат рибочовеците. Те могат да гонят или примамват рибата в мрежите, показват къде има подводни скали, когато падне мъгла. Ние обичаме рибочовеците. Просто сред моряците има такъв израз. „Той се ожени за сирена“ означава, че се е удавил. Ние не обичаме думата „удавям се“. Фенсия от Валу обаче не знаеше това. Направо побесня: „Той щеше да се ожени за мен! Чаках го шест години, докато направи

четири плавания и събере достатъчно пари, а сега се е оженил за сирена. Как очаква да ѝ направи деца?“ Бяхме пийнали. Тя беше толкова ядосана, а на мен ми се стори смешно. Нали се сещате, „да се ожениш“!

Около масата избухна смях. Уоншиг остана сериозен:

— Манокан отвори уста, но аз го прекъснах. Казах на Фенсия: „Чакай, те още не са женени. Той иска първо твоето разрешение.“ Всички се обърнаха към мен. Чух много сподавени смехове. „Разрешение ли!“, изкрещя тя и ме накара да ѝ разкажа всички подробности. Какво правел той, когато излезел от водата. Как изглеждала тази сирена. Закривала ли гърдите си. Дали го е примамила с песен във водата, или той просто я е видял и е скочил след нея. Дали изобщо помнел Фенсия. Аз измислях отговор на всеки въпрос. Постепенно около нас се насъбра голяма тълпа. Моряците са свикнали да се преструват, когато разказват измислици, затова лицата им бяха съвършено сериозни. Дори да е чула някакво сподавено хилене, Фенсия сигурно си е мислела, че се подиграват на нея, задето мъжът ѝ я е изоставил. Предчувствах истинско забавление. Понякога една разгневена жена може да припомни на моряка защо е предпочел да напусне сушата.

Уондъл зачака продължението. След като Уоншиг не продума, той попита:

— И какво после?

— Тя излъга очакванията ми.

— Как така?

— Отказа се да креци. Просто се обърна и излезе с вдигната глава. На следващата сутрин Фенсия се появи на пристанището и обяви, че годещът ѝ с Джак Мореплавателя е разтурен и че той е свободен да прави каквото си пожелае. Ако е плакала, не е било в ничие присъствие. Двамата с Манокан накарахме останалите моряци да си държат езиците зад зъбите. За мен това бе една наистина храбра жена. И след това съм казвал лъжи, но никога не ми е харесвало. Това наранява хората. А сега вече съм у дома и се заричам никога вече да не лъжа.

* * *

В продължение на няколко нощи Шастерн не пропускаше разказите за морето. Не издаваше мислите си, но когато Уоншиг заговореше, той винаги идваше да слуша. Уондъл го забеляза и се зачуди дали и малкият му брат си мисли същото, каквото и той. Ако съдбата отведе Уондъл далеч от Теп... възможно ли бе въпреки предупреждението на Морт това да стане по море?

30.

Уоншиг намери Уондъл в градината на покрива. Уондъл бе придобил навика да наглежда растенията. Уоншиг каза:

— Искам да знаеш, че двамата не можехме да помогнем. Ако беше дошъл навреме, просто щеше да бъдеш заслепен от светлината.

Уондъл вече бе намерил няколко вредителя, затова продължи да оглежда доматиите до края на реда. Изправи се, Уоншиг наблюдаваше как слънцето се спуска в морето.

— Какво очакваш да видиш, Шиг?

— Един зелен отблясък. Точно когато слънцето се скрие, понякога, ако времето, е ясно, можеш да видиш бледо зелено сияние.

— Виждал ли си го досега?

— Да, но никога от брега. Само по време на плаване. В такива случаи на следващия ден времето винаги е чудесно. — Уоншиг се загледа на запад към тъмнеещите хълмове. — Когато слънцето се спуска над морето, залезите са по-красиви.

— Харесва ли ти да си моряк?

— Много.

— Тогава защо се върна? Заради Елрис ли?

Уоншиг се огледа, за да се увери, че никой не ги подслушва, сетне, въпреки че нямаше никого, понижи глас:

— Така казах на нея. Само че, Уондъл, те ме оставиха на брега.

— Защо?

Уоншиг не отговори.

Беше у дома почти от седмица и Уондъл не го бе видял нито веднъж да близне вино.

* * *

Уоншиг се застоя у дома дълго след вечеря. Уондъл го завари на умивалника в двора.

— Шшшт. Не искам Елрис да ме види.

— Какво е станало? Не си пил...

— Три седмици и един ден. Един разказвач ме откри, Уондъл. Беше научил отнякъде. За един владелец, който станал моряк и успял да се върне. Носеше няколко шишета.

Уондъл кимна:

— Какво му разказа?

— Разни неща.

— Защо си се върнал у дома?

— Не, не, не! Това не.

Уондъл зачака. След малко Уоншиг продължи:

— Те ме харесваха, Уондъл. Вършех им услуги. Научих по-голямата част от екипажа да плуват. Защиствах търговците. Никой не събираше от нашите пътници! Наистина ме харесваха.

— Но...

— Собствениците на кораби въртят търговия. Не искат да им се носи слава на пирати. Пиратите не са добре дошли никъде. Кондигео има бойни кораби. Наемат ги от други градове, за да се борят с пиратите. Затова, когато влезе в някое пристанище, човек никога не е сигурен, че няма да го проверят. Всеки кораб си спечелва някакво име. — Той замълча и загледа първите звезди. — Затова не искат да имат събирачи на борда.

Уондъл се замисли:

— И ти не си го знаел, така ли?

— Знаех го. Казаха ми го още първия ден. Никакво събиране по пристанищата. Никога. Разбира се, аз не им повярвах, до първото ми залавяне. Взеха ми всичко събрано и го върнаха, след това дадоха надницата ми на хората, от които го бях взел. Това беше добър урок.

Уондъл се стараяше да не го прекъсва.

— Един ден обаче се напих. В подножието на Варварските планини има град, на три дни плаване на запад оттук. Гъсто населено място, но със силна магия. Имат коприна, изкуство, занаяти. Връщах се у дома; щях да бъда тук след три дни! Това бе първото ни пътуване насам след заминаването ми. Уондъл, никой не иска да идва тук! Поне не често. Та там в един магазин видях някаква рокля, която щеше да стои страхотно на Елрис.

— Надявал си се все още да те чака?

— Тя или някоя друга. Само че нямах пари да я купя. Нямах проблем, следващия път щях да имам. Когато се върнах на

пристанището обаче, някои от другарите ми бяха купили цяло буре с бира. Пихме цяла нощ и на сутринта... — Уоншиг вдигна рамене. — Е, реших, че мога да взема роклята и без пари. Хванаха ме, разбира се. Капитанът нищо не каза, но когато стигнахме тук, ме свали на брега и разказа за случката на останалите капитани.

* * *

Една сутрин Шастерн изчезна. Когато не се върна и на следващия ден, Уондъл каза на Пелзед. Бяха изпратени патрули, а също и официално запитване до Вултид от „Бича кожа“. Шастерн бе верен войник на „Змийски път“.

Отговорът на Вултид беше учтив, но кратък. Никой не бе виждал Шастерн от „Змийски път“. Ако го забележеха, щяха да се отнесат с него добре и да го върнат у дома.

Три дни след изчезването на Шастерн Уондъл седеше с Пелзед в къщата за събранията на „Змийски път“. Пелзед кроеше сложни планове за осигуряване на услуги и закрила. Една бригада безродни слагаха покрив. Уондъл познаваше двама от по-възрастните мъже от гората, бяха работили като дървари с Криг Мелничаров. Той обаче не ги заговори. Дали го бяха познали?

Един вестоносец влезе и застана пред дългата маса на Пелзед.

— Шастерн се е върнал, господарю.

— Къде е?

— На Площада на мира. Има една каруца с един въоръжен господарски човек и един Воден демон.

Пелзед се намръщи:

— Господарите изпращат Воден демон в „Змийски път“?

— Господарю, това е само едно момче. Малка татуировка, без нож. Желает да говори с теб, съпровожда го и един господарски писар. Искат да отидеш при тях.

Пелзед огледа стаята:

— Миракос, ти оставаш тук. Уондъл, идваш с мен.

Пелзед избра още двама за охрана. На Уондъл му се стори, че Миракос го гледа особено, докато излизаха. Всеки искаше да съпровожда Пелзед в срещите му с господарски писари, а Миракос се

изживяваше като негов главен съветник. Напоследък тази чест често се падаше на Уондъл...

Шастерн лежеше върху носилка пред масата на свидетеля. До него стоеше въоръжен господарски човек. Каруцата чакаше наблизко, карана от безроден колар и теглена от понита, а не от едри коне, каквито използваха господарите.

Зад масата седеше господарски свидетел с роба и с плътно прилепнала на главата шапчица. Той не стана при появата на Пелзед и свитата му, но безродният писар се изправи и се поклони, сетне с официален тон заяви:

— Свидетелю, пред нас се явява Пелзед от „Змийски път“.

Свидетелят се изправи. Гласът му бе писклив и сух, много сдържан:

— Пелзед от „Змийски път“, нося ви поздрави от господаря Саморти от Господарските хълмове. Господарят Саморти ти желае всичко добро.

Сетне отново седна.

Писарят се обърна към Водния демон, невъоръжено момче на не повече от шестнайсет, с татуировка само на китката:

— Говори, Латар от Водните демони.

— Свидетелю, ние връщаме Шастерн от „Змийски път“ на хората му — заговори Латар. — Той беше изхвърлен на пристанището от стражите на кораба „Утробата на Пеле“. Нека бъде отбелязано, че нараняванията му не са причинени от нас. Ние го намерихме, погрижихме се за раните му и сега го връщаме на хората му.

Писарят се обърна към Шастерн:

— Имаш ли някакви възражения по това, Шастерн от „Змийски път“?

Шастерн измърмори нещо. Писарят се намръщи и Уондъл се приближи до брат си. Устните на Шастерн бяха подути, въпреки татуировките по лицето му личаха синини.

Шастерн видя Уондъл и се опита да се усмихне:

— Здравей, големи братко — опита се да каже, но само Уондъл го разбра. — Май са ми избили един зъб.

— Това Водните демони ли ти го направиха?

— Не. — Шастерн се опита да помръдне глава. — Екипаша на корапа. Темоните ме фърнаха. Не са финофни те.

Уондъл се обърна към Пелзед:

— Той няма възражения, господарю.

Пелзед кимна:

— „Змийски път“ е доволен. Предайте поздрави на господаря Саморти.

Писарят се усмихна накриво:

— Свидетелю, всички страни са задоволени.

Свидетелят нареди, без да се изправя:

— Прочети документа.

Писарят извади парче пергамент изпод робата си:

— Съобщение. До всички, които чуят това, слушайте, защото то е закон. Много капитани на кораби не са запознати с обичаите на владелците от града Теп. Това води до нежелани инциденти, вредящи на честта и здравето на някои владелци. Затова с цел защита на владелците нареждам отсега нататък всички владелци, които желаят да се качат на някой кораб, преди това да поискат разрешение от началника на пристанищната стража. Съжаляваме за необходимостта от такава мярка, но тя трябва да се изпълнява безпрекословно. Саморти, главен свидетел на града Теп и Господарските хълмове.

Писарят се обърна към свидетеля:

— Съобщението е прочетено. Ще го четем отново на всеки час днес и утре.

Свидетелят кимна.

Писарят отново се обърна към Пелзед:

— Пелзед от „Змийски път“, ти чу нареждането на господарите. Погрижи се за спазването му. Твоят човек Шастерн от „Змийски път“ ти беше върнат. Каруцата е наета за един ден и е на твое разположение. Свидетелю, възнагражденията ни са предплатени и работата ни приключи.

* * *

Шастерн бързо се възстанови. Нямаше счупени кости. На вечеря той разказа на всички, че се опитал да събира от една пристанищна кръчма, запознал се с един моряк и се качил на борда на кораба, където го видели и го пребили.

Сетне обаче двамата с Уондъл се качиха сами на покрива.

— Мислех, че щом Шиг може да заминее по море, и аз ще успея — призна той. — Обаче не искаха да ме пуснат на борда. Целият екипаж се включи в побоя. Повтарях им, че знам, че не искат събирачи, че аз никога не събирам, че не съм отишъл там, за да събирам, че просто искам да пътешествам, но те продължаваха да ме ритат. Ако не беше дошъл един господарски човек, щяха да ме убият.

Шастерн посочи татуировката си:

— Уондъл, Пелзед от „Змийски път“ е име с авторитет. Не го наричат господар, но господарските люде познават татуировката му. Демоните и господарските люде направиха нещо като съвещание, сетне извикаха един господар.

— Саморти ли?

— Да, така му викаха.

Уондъл кимна:

— Той също участва в стражата. За какво се съвещаваха?

— Заради мен. Аз просто исках да се върна у дома. Бях целият в кръв и умирах от жажда. Когато ме видях, господарят се разяри. „Измиете го“, рече. Гласът му звучеше наистина заплашително. „Да не сте слепи? Не виждате ли тази татуировка?“ Така донесоха един леген със солена и един с прясна вода и ми дадоха чаша вино. След това се оттеглиха в друга стая, но якият господарски човек не искаше да ме пуска. Даде ми друга чаша вино, но когато ми се приходи по нужда, дойде с мен.

— Обсъждали са какво да правят с теб — обясни му Уондъл. — Само предполагам, но това е най-вероятно. Измили са те, та ако решат да те освободят, да разказваш. След това са обсъждали дали да те пуснат, или да те дадат на раците.

Уондъл постави ръка върху рамото на брат си.

— Може би — съгласи се Шастерн. — Когато излязоха, се държаха много добре с мен. Накараха капитана да ми се извини. Той ми даде торбичка с мидени черупки и две сребърни монети. — Шастерн извади монета с гравюра на колибри. — След това господарят каза много бавно и ясно, че съжaliaва, но владелците трябва да стоят настрана от корабите. И написаха това нареждане. После наговори много хубави неща за Пелзед от „Змийски път“, като че се страхуваше да не си навлече гнева му. Никога обаче няма да можем да плаваме.

Уондъл кимна и загледа Димящата долина.

31.

Той беше на дваисет, когато дойде поредният пожар. И този път всички бяха подготвени.

* * *

Хартанбат приличаше повече на бик, отколкото на човек. В районите около Змийската улица — „Цветния пазар“, „Бича кожа“, „Змийски път“ и територията на няколко по-малки банди — нямаше мъж, който да му се опре.

Липсващото му ухо и половината от другото повишаваха репутацията на Уондъл. Уондъл никога не би успял да му нанесе такива поражения, ако Хартанбат не беше разсеян. Якият мъжага явно се беше поучил от този урок. Оттогава никой не го бе виждал да мърсува на обществено място, със или без съгласието на жената.

Уондъл не искаше да се среща отново с него. Малко хора биха предизвикали едрият мъж. Хартанбат никога не губеше.

На седемнайсет Уондъл започна да кара каруците на Алферт. Две години след постъпването му на тази работа Алферт организира улично пиршество.

Един полугол, тъмнокож, тежковъоръжен зяпач се изправи и взе по една бутилка вино във всяка ръка.

Хартанбат възрази.

Зяпачът му се подигра на ушите.

Той бе по-млад. Хартанбат беше с два пръста по-висок и малко по-тежък. И двамата бяха яки като бикове. Хартанбат обаче се изтощи пръв, сви се на земята и покри главата си с ръце, докато зяпачът се умори да го удря.

Сетне зяпачът довърши виното и заразказва разни истории.

Казваше се Аршур Великолепни. Народът му живееше сред някакви огромни планини на изток от Димящата долина. За детето Аршур всичко там изглеждало вертикално и всички отвесни склонове били хлъзгави, покрити с лед и сняг. Той можел да се покачи по всяка

стена, да влезе във всяка постройка, да избегне всяка клопка, поставена от собственика срещу крадци (сякаш някой безроден щеше да посмее!).

Имало градове, където затваряли крадците, в други ги бесели, в трети никой крадец не можел да се измъкне от придворните магьосници. Аршур бе отмъкнал несметни богатства от всички тези места, а и от други. Беше побеждавал чудовища и магьосници с меч си — огромно, недодялано острие от кован бронз, два пъти колкото обикновен кинжал. Някакъв ясновидец веднъж му предсказал, че ще стане цар. Когато обясни какво означава „цар“, хората се засмяха. Това го ядоса.

— Кажете, Ваше „величество“ — попита го Шастерн, — какво води Вашата височайша особа в Теп?

Лицето на Аршур помръкна, но само за миг. Сетне той изпразни последната бутилка вино и си придаде важен вид:

— Изхарчих последната си златна монета на едно пиршество. Това беше на северозапад по крайбрежието, около Залива на Великия сокол. Там наистина има соколи, но обитателите са главно рибочовеци.

— Рибочовеци ли? — издаде невежеството си един от слушателите.

— Това са полухора-полузверове. Чували ли сте за върколаците? Рибочовеците са същото, само че морски създания.

— Бабини деветини — намеси се Алферт. — Стари приказки. Да не искаш да кажеш, че съществуват?

Аршур енергично кимна:

— Съществуват, и още как. Да не би да се съмнявате в думите ми?

Никой, разбира се, не изказа съмнение.

Аршур продължи:

— Мечкочовеците са най-опасни. Хитри са като вълците, а когато искат да...

Той направи няколко красноречиви движения с кръста си.

— Разгонват се — изкреця някой.

— Да, разгонват се. И когато им се прииска, се съвкупяват с каквото където сварят. С всеки, когото докопат. Огромни са и трудни за убиване, така че като се разгонят, много хора си го отнасят. Рибочовеците са най-благи. Те харесват обикновените хора. Особено

сирените. В леглото са страхотни. А рибочовеците в Залива на Великия сокол организират най-богатите трапези в целия свят. На пристанището има един хан, остров, свързан със сушата чрез мост. Рордрей, така се казва собственикът. Понякога лично приготвя гозбите, но най-често работят други. Направил е хана си като замък, защото така изглеждал предишният, някъде към мястото, където слънцето се издига от морето.

„Слънцето се издига от морето“. Уоншиг бе ставал свидетел на това.

— Значи сте изхарчили всичките си пари, Ваше величество — настоя Шастерн.

От всички само Уондъл забеляза, че малкият му брат е готов да побегне всеки момент, ако Аршур реши да го подгони.

Разказвачът обаче се засмя:

— Не е лесно да си на място със силна магия и да нямаш пари. Рордрей не ме искаше! Нито някой друг. Ако крадеш...

— Събираш.

— ... събираш, ще те заловят с магия. Освен това хората на Великия сокол ми харесват. Можех да открадна — разбира се, аз мога да окрада всекиго, — но щяха да разберат, че съм аз! Един ден Рордрей ми каза, че е готов да плати, ако му донеса коноп и листа от градински чай, а най-добрите растели в Димящата долина, както я нарича той. Тоест тук.

— На другите места нямат ли си коноп и градински чай? — попита Уондъл.

Варваринът се обърна към него:

— На другите места са прекалено силни. Свързано е с магията. Магьосниците могат да променят вкуса, но Рордрей твърди, че никога не стават толкова хубави, както естествено растящите тук.

— Чай от коноп — намеси се Алферт. — И друг път са ми казвали, че тук се прави най-добрият чай от коноп.

— Така е. Ако може да ми сипете една чашка. Разказването не е лесна работа.

— По-късно — провикна се някой. — Как стигна дотук?

— С кораб. Бих се с пирати, нападнаха ни с големите си канута точно когато заобикаляхме носа. Побягнаха, щом видяха какво сторих с първата лодка! Край Носа на съдбата ни пресрещнаха други — тях

също отблъснах. Така че, като дойдох тук, реших, че съм заслужил няколко питиета. Само дето още не са ми платили нищо, кръчмарят не пожела да ми даде капаро.

— Кръчмар ли?

— Абе, момче, ти нищо ли не знаеш? Все пак те разбирам. Тук няма кръчми! Само на пристанището. „Кръчма“ е място, където продават чай от коноп, бира, а понякога и вино. Има маси и пейки. През нощта — камина с хубав огън. Само тук не. Тук огънят не може да гори на закрито. Както и да е, пиех си бирата на спокойствие, когато кръчмарят си поиска парите. Когато видя, че не мога да платя, повика стражата. Докато им обясня какво става, започнаха да ме налагат. В крайна сметка капитанът на кораба дал заплатата ми на кръчмаря за покриване на щетите и отплавал, преди да се свестя! Та ето ме сега тук. Някой ден пак ще тръгна по море, но реших първо да разгледам страната.

— Как ти харесва Теп? — попита Алферт.

— Не много. Няма магия. Не че разбирам много от магии, но с тях животът е малко по-лесен. И жените! При пристанището има един хубав град — Господарският град, така го наричат. Там не ме искат! Където и да отида, викат стражата. Изгониха ме като псе. Затова дойдох тук, но всички жени бягат от мен като от чумав, ако се опитам да ги заговоря! Една ми извади нож! На мен! Нямах намерение да й сторя нищо лошо. Разправяха ми, че тук човек може да си намери жена, когато си поиска, независимо дали тя е съгласна, или не, само че на мен изобщо не ми изглежда така.

— По време на пожар — обясни Шастерн. — Така е само по време на пожар. Това си го пропуснал.

— В името на Зуш! Все такъв ще ми е късметът. Кога ще има пак пожар? Догодина? Може би ще се наложи да остана една година.

— Може догодина — отвърна Алферт. — Може и по-късно.

— По-късно ще е — намеси се Хартанбат; докосна плахо остатъка от ухото си, разполовено от Уондъл и сега разкъсано от Аршур. — Може много време да мине дотогава. Напоследък периодите между пожарите стават все по-дълги.

Алферт се качи несигурно на каруцата и се изправи върху пейката за коларя. Олюля се леко и изкрещя към тълпата:

— Какво ще кажете? Аршур владеец ли е?

— Да, кой твърди, че не съм? — провикна се Аршур.

Чуха се възгласи:

— Аз не!

— Владелец е!

— Мамка му, не ми дреме!

— Ехо, това е голям майтап!

От този ден към Аршур се отнасяха като към владеец. Хартанбат изчезна за няколко месеца (може би се възстановяваше), сетне се върна и преби първия глупак, който има неблагоприятното да попита къде се е губил. Някой каза, че го видял да пие в компанията на Аршур...

Това бе като безкраен безсмислен танц — само че човек трябваше да внимава кой води. Аршур лесно свикна с живота на владеец. В продължение на няколко месеца крадеше каквото си харесаше и после разнасяше придобивките си със себе си, докато накрая не осъзна онова, което знаеха и малките деца — че безродните могат да се грижат за нещата вместо теб, докато ти потрябват.

И един ден Аршур влезе в битка с градската стража.

* * *

Спътниците му бяха предпочели да не се замесват.

— Те просто го налагаха с онези сопи — разказваше по-късно Идрипукт с гордостта на очевидец. — Той не се предаваше. Наложих да го зашеметят, но не успяха да го принудят да се предаде.

Идрипукт говореше на едно кръстовище пред група разгневени хора, които питаха:

— Какво е направил, за да ги предизвика?

— Тези господари да не са откачили, та им дават да носят сопи?

Какво правел ли? Изглеждаше без значение, но разказвачите не спираха да разпитват, затова Идрипукт призна. Илсерн — яка, едра жена, която не беше поглеждала мъж, преди да види Аршур — научила отнякъде за каруците със скрито вино на Алферт. Разбира се, казала на Аршур и Идрипукт.

Отмъкнали една каруца. Била пълна с плодове и не изглеждала много да е от тези на Алферт, но въпреки това те я взели. Карали по

Правата улица, като налагали понитата с всичка сила. Илсерн замеряла минувачите с плодове, докато Дри се опитвал да изкърти дъските на дъното, а безродният колар висял вкопчен от едната страна и надавал жални стонове.

По това време градските стражи имаха не само сопи и яркосини туники. Бяха си направили малки, бързи двуколки, за да стигат побързо на местопроизшествията. Двуколките не бяха вписани в договора с господарите, но и трудно можеха да се причислят към оръжията.

Една двуколка на градската стража ги подгонила. След това друга. Дри успял да изкърти една дъска.

— Само настилката на пътя отдолу — обявил.

Аршур изругал и започнал да шиба понитата още по-яростно. Блъснали една дебела владелка с тежка торба, тя ги изпратила с псувни.

Продължили с тази бясна скорост, докато единият кон не издъхнал и не повлякъл и другия със себе си.

И това не бил краят. Идрипукт и Илсерн останали на мястото, където били паднали, коленичили в знак, че се предават. Това, разбира се, накарало стражата да спре. Правилата са си правила. Преследваните трябваше да коленичат и да останат неподвижно. Доста смущаващо за тях и забавно за околните.

Аршур обаче продължавал да беснее като обезумял.

Счупил ребрата на единия стражар и рамото на другия, трети зашеметил с удар по главата. Когато Уондъл се появи на местопроизшествието, вече носеха Аршур завързан за една дъска; той не спираше да се хили и да сипе обиди по адрес на стражите въпреки счупения си крак и безбройните синини.

— И един от тях го халоса по главата — роптаеше Идрипукт. — Нямам право да правят така, нали?

— Голяма работа — намеси се Тарнисос. — Главата на Аршур е твърда като камък...

Уондъл не изчака да чуе края, бързо се отдалечи и побягна.

* * *

Фритспат говореше на ъгъла с Шангслер, едрият мъжага, който се беше нанесъл при Уес преди двайсетина дни. Уондъл спря, за да им разкаже за случката. Сетне отново се втурна да събира мъжете от Твърдината. Не познаваше добре почти никого от тях. Някои трябваше да бранят къщата, други да празнуват пожара.

Владелците вярваха, че могат да почувстват, когато Янгинатеп се пробуди. Сега Уондъл чувстваше точно това. Възнамеряваше при началото на пожара да пази къщата.

* * *

След няколко дни все още нямаше пожар и мъжете от Твърдината не пропускаха да му го напомнят.

Уондъл се почувства глупаво. Ако беше внимавал, можеше да забележи, че Идрипукт е издал тайната за каруците с вино пред доста бърбивци. Някой бе забелязал каруците на Алферт да минават редовно покрай Еленовата река...

Говореше се, че лозята били напълно унищожени. Сега най-лудите владетели в града бяха неспособни, възстановяваха се от първия си истински махмурлук. Ръмеше и всички бяха принудени да си стоят въщи. Градската стража беше изчезнала, не се виждаха ни сопи, ни двуколки.

Пожарът обаче предстоеше. Беше само въпрос на време.

ЧАСТ ПЕТА

ПОСЛЕДНИЯТ ГОЛЯМ ПОЖАР

32.

От два дни валеше силно.

Жителите на Твърдината биха предпочели да се пренесат да живеят на двора за по-сигурно, но при дъжд не може да има пожар, нали? Затова жените и децата бяха вътре, а мъжете се сменяха на пост пред входа.

Двайсетгодишният Уондъл обаче не беше сред тях. Мокър до кости и заобиколен от седмина мрачни владетци, той слушаше равносметката на Алферт за случилото се след побоя над Аршур.

Тълпа събирачи се насочили нагоре по течението на Еленовата река, към поляната, наречена Клина. Нанесли повреди на стражевата постройка, но не си дали труда да я съборят. Не се знаеше какво е станало с пазачите торонексти; може би се бяха присъединили към тълпата.

Работниците на лозята видели нашествениците да излизат от гората и предупредили Алферт. Всички лозари, владетци и безродни, се приготвили да защитят владенията си. От покрива Тарнисос забелязал прашния облак от стотици нападатели, нахлуващи през стражевия пункт.

Те изравнили лозята със земята. Някои спрели да опитат грозде. Останалите нахлули във винарната. Тя била пуста — Алферт и хората му били избягали през гората, провирайки се между растенията — пазители на секвоите, благодарение на наученото от Уондъл от Твърдината.

Нашествениците намерили бъчвите в избата и изпили всичкото вино. Алферт изчакал два дни, преди да се осмели да се върне с хората си.

В гората попаднали на разкъсани и надути трупове. Много от предпочелите този по-кратък път така и не достигнали лозята. Между

бъчвите имало още купчини трупове, пребити, заклани или удавени във вино. Оцелелите се бяха прибрали в града.

Уондъл не съжаляваше, че е пропуснал това събитие! Въпреки това той пак се замисли за сегашното си положение. Алферт бе важен за Пелзед и „Змийски път“. Пелзед можеше да гледа на него като на нещо повече от човек на Алферт, но със същия успех можеше да сметне, че сметките им са разчистени, когато му е помогнал да запази Твърдината.

Алферт бе на около трийсет и пет. Повечето му връстници сигурно бяха вече мъртви. Какво можеше да му върне предишното положение?

Уондъл повиши глас, за да надвика трополенето на дъждовни капки:

— Алферт, те не са ти отнели знанията. Ти все още ги имаш.

Алферт го изглежда мрачно. Беше изпаднал в пораженческо настроение. Фритспат намираше това достойно за презрение и го показваше. Тарнисос бе готов да убива.

— Ти знаеш как да отглеждаш лозя — продължи Уондъл. — Алферт, знаеш как да превръщаш гроздовия сок във вино и виното в... в уважение. Аз нямам представа от тези неща. Почти никой не разбира от тях.

— Безродните. Те знаят всичко това — отвърна Алферт.

— Намери подходяща земя на друго място.

— Време, бездарни глупако, за виното е нужно време. Една година, за да стане нещо за пиене, и то след като си отгледал лозето. За него трябва още повече. Дотогава ще съм забравил всичко. Без вино аз съм нищо.

Алферт мислеше като безроден.

— Точно така израстваме ние — изтъкна Уондъл. — Нямаме нищо друго освен онова, което събираме.

Огледа се за подкрепа и видя усмивки. Твърдението му обаче не беше съвсем вярно. Детето Алферт не е имало нищо, но тогава не е било старо.

Уондъл реши, че е направил всичко, което е по силите му. Време беше да си ходи...

По Правата улица мина каруца, теглена от две кончета.

Алферт и хората му я загледаха. След няколко минути тя се приближи. Малките понита с костни израстъци на главите се напругаха силно; каруцата беше тежка, но вътре имаше само няколко въжета.

Уондъл изруга наум. Надушваше кръв. Наблизо имаше месарница, но за него това бе знак, „Прибери се у дома; изкарай всички на двора. Все още вали, но пожарът наближава, чувствам го...“ Беше разтръбил обаче за пожара и преди шест дни, но нищо не се случи.

Тарнисос притича до една дупка наблизо, допреди пет години — работилница за инструменти (не я бяха възстановили още). Върна се с дълга обгоряла греда.

Алферт излезе на средата на улицата. Фритспат го последва, сетне и останалите. Уондъл не помръдна. Без да иска, сякаш се срасна със стената на близката къща.

Коларят или дремеше, или пазеше лицето си от дъжда. Вдигна очи прекалено късно. Дръпна юздите, опита се да обърне каруцата. Твърде късно, седем владетели наобиколиха возилото и повалиха конете.

Коларят се съпротивляваше. Не биваше да го прави. Алферт му нанесе силен удар по главата, в следващия момент и останалите се нахвърлиха върху коларя, започнаха да го налагат.

— Стига! — извика Уондъл. — Стига толкова!

Никой не му обърна внимание.

Уондъл не можеше да гледа, не можеше да се намеси, не смееше да покаже страха си. Погледна каруцата. Дъното ѝ бе високо, може би твърде високо. Вътре имаше въжета, но не много. Да не би някой друг да се занимаваше с превозване на вино? Виното щеше да ги разсее. Той заопипва дъските, намери една разхлабена, повдигна я.

Очи.

Три малки личица. Една уста се отвори да изкрещи. Нечия ръчичка побърза да я запуши. Уондъл постави пръст на устните си, сетне върна дъската на мястото ѝ, бе видял съвсем малко... но вътре имаше поне три деца.

Тарнисос се разкрачи за по-голяма стабилност и замахна с гредата към главата на коларя.

Щяха да го убият. Той лежеше превит на земята, но след удара на Тарнисос се просна безжизнен. И Уондъл изпита силен гняв. Не се беше чувствал така, откакто отрязва ухото на Хартанбат... сега обаче беше безсилен, Тарнисос замахна повторно.

Уондъл вдигна ръка и оръжието на Тарнисос избухна в пламъци. Тарнисос хвърли горящата гредка.

Янгинатеп съществуваше. Янгинатеп живееше в Уондъл под формата на изгарящ гняв. Той насочи ръка към месарницата и тя лумна като факла. Мъжете, които ритаха коларя, се огледаха и разбраха.

Пожарът бе започнал.

Месарницата гореше с весели пламъци в дъжда, огънят обхващаше апартамента над нея. Тарнисос вдигна гредата си и се опита да подпали съседния магазин. Сградата бе мокра и Уондъл съдържа мощта си. Останалите ритаха дървените стени, за да си направят още факли.

Коларят изглеждаше мъртъв. Един опит за преместване можеше да го убие, ако все още бе жив, но тук не беше безопасно за него. Уондъл събра ръцете му и го хвана през гърдите. Ресалет учеше момчетата да помагат по този начин на ранените си близки. Той качи внимателно човека на каруцата, намести го между въжетата.

Качи се, намери камшика и заудря конете. Каруцата потегли.

Тарнисос изрева и се втурна след тях.

Последният пожар бе дошъл в суша. Този път всички имаха запаси от храна. Няколко безродни деца нямаше да затруднят Твърдината, мислеше си Уондъл, Можеха да помагат в домакинството, докато свърши пожарът, а после да си ходят у дома, ако все още имат такъв.

Още четирима обаче се бяха втурнали след каруцата, а Тарнисос я бе настигнал и вече се качваше. Какво си мислеше, че прави този човек?

Тарнисос се настани на пейката до Уондъл.

— Ти го почувства! — изкрещя. — Янгинатеп! Алферт ме мислеше за полудял, но ти го почувства, нали? Нали?

Понитата едва теглеха тежката каруца. Уондъл не можеше да избяга от никого. Той махна зад себе си. Следваха ги вече шестима. Единият размахваше стиска съчки.

— Кои са тези?

Тарнисос погледна назад.

— Де да ги знам? Може би са видели как започна пожарът.

Може би. А може би бяха забелязали, че каруцата е с фалшиво дъно. Мислеха си, че тичат след цял товар вино! По-добре да разсее заблудата им.

Уондъл бе като пиян. Яростта му бълваше не думи, които е съдържал досега, а истински огън. Съчките пламнаха в двата си края и мъжът, който ги носеше, нададе радостни възгласи. Започна да задминава каруцата.

На следващия завой беше Твърдината, но Уондъл продължи направо. Зад тичащите мъже лумваха пламъци. Не можеше да заведе тази побесняла тълпа пред вратата на дома си! Нека Фритспат да предупреди близките му.

— Защо взе... — Тарнисос почука по мястото, където би трябвало да е главата на трупа. — Този?

— Има ли нещо интересно по него?

По-добре да не издава какво е намислил пред Тарнисос.

Тарнисос огледа коларя.

— Нищо интересно. Мъртъв е. Защо взе каруцата?

— Намислил съм нещо — отвърна Уондъл.

Стигнаха нов завой. Можеше да продължи на запад и на север към Черната яма, сетне още на север до Студена вода, до вливането ѝ в Еленовата река — път, който Уондъл познаваше много добре. Двама от преследвачите им се отказаха, а сетне и останалите, само един продължаваше след тях. Изглежда, спряха, за да разграбят някакъв магазин. Последният обаче тичаше с всички сили. Ужасно грозен, някакъв варварин. Беше един току-що пристигнал разказвач.

Уондъл продължи да шибя конете.

* * *

Пазарите и големите магазини привличаха вниманието и прекалено често ги разграбваха. „Разомагьосаната гора“ на Секачови бе голям магазин за Теп. Сега, преди вълната от пожари и пръв сред местните грабители, Уондъл спря пред него и слезе.

— Идваш ли?

— Уондъл, какво искаш?

— Не знам. Никога не съм идвал тук.

Един продавач се приближи с присвити очи. Зад него безродните клиенти бързаха да се махнат от магазина. Усмивката на късогледия продавач се стопи, той се обърна и побягна.

Уондъл не им обърна внимание. Избра две големи брадви, два дълги пръта с остриета на края, одеяла. В каруцата вече имаше въжета. Дебели кожи, свързани хлабаво с върви: един размер за всички, възрастни и деца. Дървени маски с процепи за очите. Сложи няколко в ръцете на Тарнисос, взе останалите и излезе на дъжда.

Разказвачът ги беше настигнал. Препречи пътя на Уондъл и се опита да каже нещо, но не му достигаше дъх. Уондъл го изглежда заплашително и той отстъпи.

Тарнисос спря на входа.

— Никой няма да иска тези боклуци, Уондъл!

— Нали ти казах, че ми е хрумнало нещо.

Уондъл остави придобивките си в каруцата и се върна в магазина.

Тарнисос тръсна товара си в ръцете му.

— Тук някъде има купчина мидени черупки и аз искам да ги взема — рече и избута задъхания разказвач.

Уондъл хвърли товара в каруцата. Преди много години бе наблюдавал дърварите. Какво беше забравил? Имаше въжета, брадви, завивки, защитни облекла...

Мълния проряза черните облаци. На тази светлина коларят изглеждаше съвсем мъртъв. Уондъл го свали от каруцата и го остави на земята. Горкият, беше попаднал на лошо място в лошо време. Другите безродни щяха да го погребат.

Уондъл се качи в каруцата. Чу приближаващ тропот...

Една двуколка взе завоя на едно колело. Някой му изкрещя да спре.

Уондъл отново даде воля на гнева си. Двуколката избухна в пламъци. Стражите изскочиха с крясъци, затъркаляха се в калта.

Разказвачът се опита да заговори един от тях. Стражът го халоса със сопата си през крака; разказвачът заподскача от болка. Уондъл се изхили.

Двама от стражите се изправиха и се втурнаха към него с размахани сопи. Понитата препускаха вече по-леко, но все още не бяха в състояние да надбягат мъжете.

Уондъл махна и превърна сопите им във факли.

Махна отново и единият ъгъл на „Разомагьосаната гора“ пламна. Стълбите се намираха на другия край. Тарнисос щеше да успее да избяга. Уондъл не искаше да му причини нищо лошо; само да се отърве от него.

* * *

Извън града цареше спокойствие. От време на време мълнии прорязваха надвисналите черни облаци. Уондъл се заслуша за шумолене под фалшивото дъно на каруцата, но не чу нищо. Това го разтревожи. Децата можеше да се задушат. Той изруга. Влагата го дразнеше безумно.

Насочи се към Черната яма.

Ямата се беше променила. Само вонята си оставаше същата. Вратата бе отворена, а по-голямата част от оградата — съборена, сетне възстановена набързо. Уондъл накара понитата да спрат, наоколо нямаше мъгла, нито призрачни чудовища. Беше сам, само черните и сребристите езерца на Ямата проблясваха, а един мършав който се мотаеше по брега недалеч от него и го наблюдаваше подозрително.

Тук изобщо не беше безопасно. Уондъл се огледа за владетци или градски стражи, но ако имаше такива, койтоът щеше да е избягал.

Той напипа хлабавата дъска на фалшивото дъно и я вдигна.

Децата не помръдваха. По миризмата им личеше, че дълго са се крили тук. Гледаха го с големи очи, изпълнени със страх. Усетиха странната воня на Ямата и сбърчиха носове. Бяха седем.

Най-малкото бе на четири-пет години. Две надали можеха да се нарекат вече деца. Най-голямото момче сигурно бе на шестнайсет и приличаше на владетел, но ако беше такъв, досега да се е нахвърлила върху Уондъл. Момичето изглеждаше на деветнайсет и се стараше да избегне погледа му.

Беше красиво. Стройно, високо за момиче, с дълги крака и гладка кожа. Със сигурност имаше някакво владетско потекло. Владетците и безродните често се смесваха. Понякога резултатът бе удивителен. Уондъл можеше да се удави в тези дълбоки тъмни очи.

Сдържа се. Представяше си как изглежда за тези безродни. Момичето вече умираше от страх.

— Аз съм Уондъл — представи се той. — Мъжът, който ви караше, е убит.

Момичето сви рамене.

— Знаех си — прошепна.

Уондъл не можеше да свали очи от нея. Тя заплака. Мъжът сигурно й беше баща, но Уондъл, разбира се, не можеше да попита. Той отчаяно се опита да измисли някакви успокоителни думи, които нямаше да я обидят или уплашат. Нищо не му хрумна, затова се обърна към момчето:

— Ти кой си?

— Резбар Въжеиграчов.

— Тази сестра ли ти е?

Резбар Въжеиграчов кимна, поизправи се и попита:

— Какво ще правиш с нас?

Старاءеше се да говори спокойно, но страхът личеше в гласа му и той не сваляше очи от големия нож на Уондъл.

— Не знам. Измъкнах ви от пожара — отвърна Уондъл.

Помисли си: „Спасих ви живота! Можехте поне да ми благодарите! А вие какво?“

— Можете да останете тук...

— Тук ли? Това е Черната яма.

Уондъл говореше с момчето, но гледаше момичето; двамата слязоха от каруцата. По-малките деца останаха вътре. Момичето плачеше, но се старاءеше да не го показва, страхуваше се, но не беше скована от ужас. Пък и кой не би се страхувал от Черната яма.

— Стойте с мен. Аз още не мога да се върна. Обладан съм от Янгинатеп.

Резбар Въжеиграчов го изглежда скептично и с презрение, което се опита да скрие. Момичето изглеждаше по-уплашено от всякога.

— Тук ще ни е добре — рече.

За нищо на света не искаше да погледне Уондъл в очите. Той си даде сметка, че то се страхува повече от него, отколкото от Ямата. Безродно момиче, неомъжено, сираче, при пожар въпреки дъжда. А сега в компанията на владеец, който бълнува, че бил обсебен от бога на огъня!

— Не съм сторил нищо лошо на коларя — каза той, в случай че тя се опасява и от това. — Опитах се да го спася, но той умря, преди да успея да го кача в каруцата.

Съмняваше се, че му вярват. Гневът на Янгинатеп отново се надигна в него. За какви се мислеха тия? Те бяха безродни, безродни, оставени на неговата милост, а пожарът беше започнал!

— Можеш да ни оставиш тук — рече Резбар. — Не се притеснявай за нас. Ще се върнем...

— Няма къде да се върнем! — проплака момичето. — След като се скрихме в каруцата, надуших дим от изгорял коноп. — То се взря в сумрака към града, който не се виждаше. Обърна се към Уондъл: — Трябва да се връщаш. Ще изпуснеш веселбата.

Огънят на Янгинатеп пламна по-силно в Уондъл от Твърдината. Тя го мразеше. Всичките го мразеха. Ако я пожелае, тя можеше да е негова, а той силно бе привлечен от нея.

Сега всички го гледаха. Резбар се опита да застане между него и момичето. Храбър, но безполезен и глупав жест. Той не представляваше никаква заплаха. Никаква. Янгинатеп, или някой друг, се изсмия вътре в него и Уондъл направи крачка напред, едва се владееше.

Нещо изръмжа зад него. Той се обърна, готов да посрещне новата заплаха.

Нямаше никаква заплаха. Само онези езерца от черна вода и ръмжащият койот.

Не, не вода. Това беше безжизнена черна маса, която не отразяваше светлината, със сребристи локви вода на повърхността и... една еленова глава; не, един ужасен елен, затънал до шия, който отчаяно се опитваше да се измъкне. Това бе привлякло койота: той се чудеше дали да скочи върху елена. Хищникът изръмжа към Уондъл, сякаш искаше да каже: „Мой е!“

„Така ли мислиш?“ Уондъл се втренчи в отсрещната страна на черното езерце, откъдето го гледаше животното. Представи си как козината на койота пламва. Изобщо не очакваше онова, което последва.

Един огромен участък от черното лепкаво вещество избухна в пламъци и от земята се издигна огнена гъба.

Еленът нададе уплашен стон и започна да се мята още по-отчаяно. Койотът побягна. На фона на пламъците се появиха сенките на две огромни котки със зъби като ножове, които се надвесиха върху давящия се елен.

Резбар Въжеиграчов ахна от удивление.

— Обсебен съм от Янгинатеп — повтори Уондъл. — Как ще изглежда пожарът, ако не съм тук? Сигурно... не знам...

Уондъл размаха ръце в опит да се изрази по-ясно. Пазенето на тайни явно му се удаваше по-добре, отколкото издаването им.

Момичето продължаваше да отбягва погледа му. Уондъл чувстваше страха ѝ. Изведнъж си даде сметка какво се е опитвал да им каже Аршур Великолепни: жените в Теп не търсеха близост с мъжете. Те се бояха да не бъдат забелязани.

— Аз не харесвам градът ми да гори на всеки няколко години. Това докарва голяма бъркотия. Умират хора. Стара майка казва, че навремето не е било така.

Той отново говореше на Резбар, а гледаше момичето.

— Значи, татко е мъртъв, така ли? — попита Резбар Въжеиграчов.

— Коларят ли? Резбар, не съм сигурен. Оставих го на място, където могат да му помогнат, ако е жив, или да го погребат.

Резбар преглътна тежко: сега бе изправен не само пред факта, че баща му е мъртъв, а и пред този странен, опасен, огнебълващ владелец. Момчето кимна.

— Татко се забърка в неприятности — обясни. — Владелците, знаеш какви станаха, след като стражата преби онзи варварин. Ние имаме работилница за въжета в района на Езерото...

— А?

Навремето Езерото бе принадлежало на безродните. Сега го населяваха главно владелци; единствените безродни бяха онези, които не можеха да си позволят да се махнат. Сигурно се чувстваха като слонове в гнездото на птицата рух.

— И на татко по едно време му дотегна.

— Как се казваш? — обърна се Уондъл към момичето.

Името ѝ бе Върбица Въжеиграчова и беше сестра на Резбар. Тя най-сетне се престраши да го погледне, но не и да се усмихне. Брат им Колар бе на дванайсет. Криеше ръцете си, сигурно стискаше някакво оръжие. По-малките деца бяха на сестрата на баща им: Ковач, Перуника, Зюмбюл и Опал Мелничарови.

Резбар, Върбица и Уондъл изкараха по-малките деца от каруцата. Две от тях плачеха. Върбица се огледа, втренчи се в Ямата.

Огнените котки се бяха превърнали в кълбета от дим. Промъкваха се към едно мъртво дърво, като домашни котенца с големината на къщи.

— Те няма да ни сторят нищо — обясни Уондъл. — Това са само призраци, но всички останали се страхуват от тях. Тук е добро скривалище.

— Това е Черната яма!

— Да, Резбар, знам.

— Добре, Уондъл; не за това си мислех. Предполагам, че тези огради са, за да държат децата далеч от катрана.

О, това ли било? Черната яма миришеше на възжета! На катран, не на магия, макар че със сигурност тук имаше някаква магия.

— Катран — повтори Ковач. — Резбар, ние...

— Стой настрана! Тези призраци, не знаеш ли как са умрели?

Уондъл не знаеше; Резбар обясни:

— Потънали са в катрана! Жертви и хищници. В катрана са погребани хиляди скелети, духовете им никога няма да намерят покой.

Дъждът се усили. Пламъците в катрана изгаснаха, но наоколо продължи да се носи черен дим. Върбица се опита да скрие децата на сухо.

Резбар загрижено рече:

— Хей, Уондъл, можем ли да си направим заслон от тези одеяла?

— Давай.

Резбар се поколеба за миг. Сетне децата започнаха да събират клони, колове за заслончето от одеяла.

— И какво сега, владелецо? — попита Резбар. — Колко време ще трае този пожар?

Уондъл не искаше да разговаря повече. Достатъчно му бе усилието да овладее гнева си. Момчето обаче заслужаваше да получи отговор:

— Никой не знае. Янгинатеп може да обладае още някого. Ако небето се проясни, гледайте за дим. Ако не видите Теп да пуши, връщайте се у дома.

Ковач Мелничаров все още стоеше в каруцата.

— Понитата са пораснали — отбеляза той.

Уондъл се почуди дали не си въобразява. По пътя към Черната яма животните бяха започнали да дърпат каруцата с по-голяма лекота. Сега потропваха нервно, изпълнени с енергия. Бяха пораснали, да, а рогчетата на челата им бяха достатъчно дълги, за да наранят човек.

— За какво си донесъл всичко това? — попита Ковач.

Уондъл изказа съкровената си мечта:

— За да си проправим път през гората.

— Шегуваш ли се? — възкликна Резбар, но Върбица Въжеиграчова изтича при каруцата и започна да разглежда инструментите.

— Резбар, не се шегува! Брадви... триони... кожени дрехи... ако продължим нагоре по течението на Студената вода, ще стигнем до края на гората. Можем... можем да се махнем! Точно това искаше татко. Пожарът приближаваше. Той... — Тя се втренчи в Уондъл. — О, чудесно, а той ще докара пожара с нас! Предполагам, че нямаш представа как се работи с брадва, а?

Уондъл се усмихна. Красотата ѝ можеше да го опие, ако ѝ се поддаде.

— Не, нямам, Върбица. Криг Мелничаров не ми позволяваше да хвана брадва, но все пак съм гледал. Мога да карам каруца, а преди никога не ми се е налагало.

Плановете му обаче — всъщност детски мечти — не включваха това, което щеше да прави после.

— Господарке. — Той използва обръщението, което жената на Пелзед харесваше. — Господарке, откъд ни чака нов свят. Какво мислиш? Ще се справим ли?

— Татко смяташе, че е възможно — отвърна тя. — Вашата войска е дошла през гората, предвождана от господарите. Онези древни владетци сигурно са си проправяли пътя сами. Уондъл, по-добре да се научиш да използваш брадва.

— И двамата сте полудели — възкликна Резбар.

Погледът, с който Върбица се обърна към брат си, бе познат на Уондъл: презрението на по-умния.

— Не можем да останем, Резбар! Всичко, което сме имали, вече го няма. Там ни чака нов свят...

— Бил съм на пристанището — заяви Резбар.

Върбица само го изглежда презрително. Уондъл каза:

— Брат ми е бил моряк. Какво имаш предвид?

— Срещал съм моряци, зяпачи и разказвачи от цялото крайбрежие и от по-далеч. Единственото, което знаят за нас, е, че това е градът, който опожаряват. Върбица, Уондъл, те не различават безродни, владетци и господари. Ако се появим в онзи свят, ще ни вземат за крадци. Извинявай, вие казвате „събирачи“, нали?

Уондъл си даде сметка, че сам не е вярвал в успеха си. Сега с разочарование осъзна, че Резбар е прав. Уоншиг му беше казал същото. Той бе служил цели три години и накрая пак го бяха зарязали на

пристанището в Теп, защото не можеше да се сдържи да не събира, защото беше владелец.

Той пребледня, сведе очи и кимна.

— Ами ако някой магьосник гарантира за вас?

Уондъл вдигна очи. Предположи, че би трябвало да се изненада.

Морт от Атлантида изглеждаше остарял. Дрехите му бяха скромни, но по-хубави от онези, които носеше в Теп. Косата му сивееше.

— Морт.

— Думата ми би трябвало да е достатъчна — добави Морт. — И ще е по-разумно да стоим малко настрана един от друг.

Магьосник. Воден магьосник. Уондъл почувства гнева на Янгинатеп. В очите на Върбица отново се появи страх и той се опита да устои на огнения бог. Морт явно почувства това раздвоение. Отдръпна се.

— И защо му е на някой варварин да ти се доверява? — извика Уондъл. — Всъщност... — Тук имаше нещо странно! — Ти отде се взе?

В краката на Морт играеха облачета дим, последните остатъци от огромните котки.

— Магия за ставане невидим. Действа ли? — Той се огледа, доволен от удивените им погледи. — Значи тук все още има някаква манна. Добре. Засега ще сме в безопасност.

Уондъл опипа ножа си.

— Морт, ти не си тук случайно.

— Не, разбира се. Дойдох, защото очаквах да те срещна. Мислех да те проследя, но предположих, че си в разгара на пожара, така че... — Той се усмихна, вдигна рамене. След като не забеляза знак, че са го разбрали, добави: — Татуировката. Приготвих я, след като видях линиите на ръката ти. Мога да я открия, където и да се намираш. Така се надявах да успея да те последвам навън.

— Навън! — възкликна Върбица. — Значи, и ти мислиш така! Възможно е! Уондъл... — В гласа ѝ прозвуча съмнение. — Уондъл, той наистина ли е магьосник?

— Морт от Атлантида, запознай се с Въжеиграчови и Мелничарови. Да, Върбице. — Не му беше лесно да произнася името ѝ. — Магьосник е. И то известен. Погледни само косата му. Виждала

ли си подобен цвят при някой обикновен мъж? Морт, къде се губиш, откакто... откакто загуби магазина си?

— Преместих се в околностите на Господарските хълмове, като учител. Янгинатеп ми отне всичко, пожар след пожар. Реших да отида някъде, където богът няма да намери достатъчно магия. Предпочетох да не строя нов магазин.

— Видях само яма с пепел на негово място. И няколко обгорели черепа.

Морт явно почувства, че зад тези думи се крие нещо повече от обикновено любопитство.

— Да. А имаше ли в пепелта и едно стоманено гърне с капак?

— Не. Чакай. Него брат ми го е видял. Важно ли е?

— Това бе планът ми да се махна оттук! Последното ми богатство! — Морт стисна юмруци. — Мислех, че студената стомана е достатъчна, за да го запази. Горящият град! Никога не ми е минавало през ума, че стоманата може да се нагрее!

Децата го слушаха в захлас. Уондъл също.

— И така. — Той успя да се овладее. — Така и не почувствах кога ще дойде пожарът. Заблуждавах се, че ще успея. Онзи следобед тъкмо обядвах, когато погледнах през вратата и забелязах осем владетели да тичат към магазина ми! Един мъжага мятеше огън от ръката си и това ми беше достатъчно. Измъкнах се през задния вход. Последното ми съкровище бяха две атлантиски златни монети, богати на манна. Само да се измъкнех с тях от Теп и пак щях да възвърна магическата си сила. Ако не ги бях затворил в стоманено гърне с омагьосан похлупак, отдавна да са загубили силата си. То бе твърде тежко, за да го нося. Бях отрязал дръжките и се надявах, че никой не може да го открадне... извинявай, Сешмарл, събере.

— Сешмарл? — изненада се Резбар.

— Казвам се Уондъл — призна Уондъл.

— Уондъл тогава — продължи Морт. — Владетелите нахлуха в магазина ми. Погледнах назад. Никой не ме преследваше, затова спрях да погледам. Едрият мъжага хвана гърнето ми с две ръце. Не съм вярвал, че може да има толкова силни владетели.

Уондъл кимна.

— Той хвърляше пламъци — добави Морт. — Сигурно е бил обладан от Янгинатеп.

Резбар и Върбица се спогледаха.

— Все още не вярвах да успее да отвори гърнето, но той реши да го нагрее. Горещата стомана не може да спре манната. Видях как повдига капака и поглежда вътре. Двете златни монети сигурно са били последното, което е видял в живота си.

Останалото се подразбираше: „И така последната магическа сила, останала от потопената Атлантида, бе погълната от мъжа, обладан от огнения бог“.

— Явно мъжете от Твърдината просто ти носят лош късмет — каза Уондъл.

И така разбра, че вече няма връщане назад: бе произнесъл фамилното си име пред непознати.

Вечерта дъждът спря и през нощта небето придоби бледо червено сияние. Пожарът продължаваше без Уондъл. Нощта изглеждаше безкрайна. Уондъл лежеше увит с одеяло върху един плосък камък, далеч от децата, за да не ги плаши.

Стресна се от кошмар, изпълнен с болка и гняв. Ръцете му бяха от пламъци и разпространяваха огъня при всяко докосване като някаква зараза. Твърдината гореше. Той беше Твърдината, той гореше и беше придобил зловеща форма — крив рак с дълга, подвита нагоре опашка и ужасна кървава рана някъде до сърцето. Чувстваше как животът му изтича през Господарските хълмове, където някакъв вълшебник бе откраднал всичката магия. Сетне сънят изчезна и го остави треперещ и мокър.

Уондъл махна и полуизгасналите въглени лумнаха като адска клада. Поддържането на огъня поне беше лесно.

Той усети присъствието на Върбица Въжеиграчова наблизо. Желанието се разгоря отново в него и той го задържа, както човек затиска врата, зад която напират врагове.

Желание и възбуда. Можеха да се махнат оттук завинаги. Щяха ли да останат заедно?

— Морт!

Магьосникът лежеше от другата страна на огъня. Налагаше се Уондъл да крещи, за да го чуе. Някой можеше да ги подслуша. Какво от това?

— Какво ще стане? Ти видя бъдещето ми. Свързано ли е с... — той махна към Върбица — ... тях?

Морт се замисли, преди да отговори:

— Не съм чел тяхното бъдеще. Не ги познавам достатъчно, за да го направя. Ти имаш възможност да напуснеш Димящата долина. За Мелничарови и Въжеиграчови не знам. В по-далечното бъдеще линията на съдбата ти се заплита и размазва. Може някой ден да се върнеш. — Той огледа Уондъл от другата страна на огъня. — Това мога да ти кажа. Ще изживееш много приятни мигове с приятелите си. С

хора, които те разбират. Помисли, Сешмарл... Уондъл, ти избираш нов, непознат път. По-лесно е да го извървиш с други.

— Значи, знаеш за какво говоря, така ли?

Морт поклати тъжно глава:

— Знам как размишляват владелците. Всъщност повечето от тях изобщо не мислят. Те просто действат. Ти не си като тях.

— Трудно е.

Морт се усмихна леко:

— Не мога да ти помогна. Ако се опитам да те успокоя, това може да те убие.

— Както си убил... не, както магията ти е убила баща ми.

Морт замълча. Уондъл се почуди дали магьосникът е знаел през цялото време. Магьосник, лъжец, той бе убил близките на Уондъл. Гневът на Янгинатеп закипя в него и Морт изчезна.

Уондъл чу далечно шумолене в храстите. Високо в небето се издигна огнен стълб и Уондъл си даде сметка, че той го е предизвикал. Стори му се, че вижда някаква сянка през пламъците.

— Морт!

Отговор не последва.

— Уондъл?

Резбар се беше приближил зад него.

— Стой настрани. Аз съм обладан от Янгинатеп.

— Къде е Морт?

— Не знам. Избяга.

* * *

Нощта сякаш нямаше край, а над Теп продължаваше да блести червено сияние.

Утро.

Уондъл сънуваше огън, скочи на крака, сякаш трябваше да защитава Твърдината, пълна само с деца.

Те бяха в каруцата. Повечето спяха. Едно от момчетата беше отишло при оградата.

Уондъл слезе на брега, като се стараеше да стои далеч от черната материя, която полепваше по всичко. Момчето беше Ковач Мелничаров. Уондъл го поздрави от безопасно разстояние.

Ковач се обърна, едната му ръка бе скрита под дрехите. В другата държеше малко гърне.

— Искам да взема малко катран — рече той.

— Не мога да ти позволя. Сестра ти ще ме убие.

— Не, Върбица не би направила такова нещо. Резбар може би. Можем да продадем катрана.

— Откъде си сигурен?

— Всички имат нужда от въжета!

— Колко ти трябва?

Ковач показва гърнето:

— Толкова. Не съм сигурен, че ще успея да го вдигна, когато го напълня. Ще се наложи да повикам Резбар.

Уондъл започна да ги наблюдава как ще се справят.

Първо обсъдиха плана до най-малката подробност.

Резбар и Върбица завързаха въжето през кръста на Ковач. Сетне, докато момчето подскачаше с нетърпение, завързаха друго въже за гърлото на гърнето.

Ковач се приближи до оградата. Вървеше предпазливо, но след дванайсетина крачки краката му затънаха.

Койотът се появи изневиделица, запромъква се към затъналото момче. Уондъл изпрати огън към звяра. Пламъците полетяха към койота. Ковач изкрещя и приклезна. Огънят само го близна, преди да изгасне.

Резбар изруга.

— Не помислих. Съжалявам — извини се Уондъл.

Койотът избяга. Ковач все още стоеше залепнал в катрана.

Започнаха да дърпат въжето. Той закрепя. Оставиха му въже само колкото да се наведе и да загребе от лепкавото вещество; вече бе затънал до пояс. Задърпаха отново. Работата бе трудна. Уондъл се присъедини към тях. Ковач се опита да изтегли гърнето, изпусна го, хвана въжето, с което бе вързан съдът, и го издърпа още малко. Когато стъпи на здрава земя, постоя за миг, докато се съвземе, и задърпа отново. Резбар се приближи до оградата, като стъпваше в следите на по-малкото момче. С общи усилия изтеглиха гърнето пълно наполовина.

— Достатъчно е — заяви Резбар.

Това занимание не се различаваше много от някой набег в лабиринта например. Промъкване, изучаване на местността, проверка на охраната. Когато дойде време за действие, събираш колкото се може повече. Всеки непредвиден проблем трябва да се решава в ход. Задоволяваш се с това, което си събрал от един опит; не се връщаш за още.

А тази противна каша, която вече бе унищожила дрехите на момчето, можеше да се превърне в богатство, като се пренесе някъде другаде. Откъде знаеха? Това бе по-трудният въпрос.

* * *

Каруцата вече вонеше на катран. Понитата бяха заякнали. Тръгнаха на северозапад. Уондъл изчака да стигнат Еленовата река, преди да накара момчетата да се скрият под дъските. Отгоре намести гърнето с катрана. Стражите доста трябваше да се замислят, преди да им хрумне да го вдигат.

Пред тях се показва тухлената стражева постройка, вратите бяха затворени. Нямаше да е трудно да ги отвори...

Появи се един страж, видя го и изкрещя:

— Стаксир!

Отвътре излязоха още двама и изчакаха да се приближи. Всички бяха въоръжени, но заради жегата никой не носеше цялата си броня.

Отвориха портите и се оттеглиха под един навес.

Какво правеха тук тези торонексти? Макар да изглеждаха нащрек и да бяха извадили оръжията си, на Уондъл му се струваше, че ще успее да мине безпрепятствено...

Той спря до навеса и преди някой от тях да заговори, попита:

— Стаксир? Какво правите тук? Лозята са изравнени със земята.

Те се засмяха. Бяха по-възрастни от него и по-хитри.

— Ние не стоим тук заради Алферт!

— Виното все пак ще ни липсва, Стакс...

— Тук сме заради пътя. Торонекстите трябва да пазят портата да не би някой безроден да се измъкне.

Още една изненада.

— През гората има път, наистина ли?

— Не, но безродните все се опитват да го намерят — отвърна Стаксир. — Пожарът може да започне всеки момент и те много добре го знаят!

— Така че ние пребъркваме каруците им и взимаме каквото ни хареса, а след един ден, когато се върнат, взимаме...

— Ами ти какво караш?

— Инструменти за сечене — отвърна Уондъл.

— Каква е тази воня?

— На катран. Дърварите мажат ръцете си с него, за да се предпазят от отровните растения. Безродните не минават ли оттук, когато ходят за дърва?

— Не.

Уондъл се почеса:

— Ще започнат да минават. Пожарът започна, затова взех тези неща. Ще ги оставя във винарната за ден-два.

Мъжете, които само преди миг бяха готови да вземат някой от инструментите му, загледаха към Теп. Стаксир каза:

— Трябва да стоим тук. Безродните отново ще започнат да минават с цялата си покъщнина.

— Не сме ти нужни всичките, Стакс.

— Тук е по-безопасно. По-сухо.

Останалите нададоха разочаровани възгласи.

Уондъл им махна и продължи. Можеше да се досети какво са си помислили. Каруца, натоварена с хубави инструменти за продан, щеше

да се върне с много мидени черупки в джобовете на собственика. Уондъл обаче не възнамеряваше да се връща.

* * *

Изпотъпканите лозя бяха започнали да обрастват с бурени.

Уондъл спря каруцата зад тухлената винарна. Покривът, направен от дърво и тръстика, беше изгорял. Уондъл изруга; омръзнало му бе да е мокър.

Децата излязоха от каруцата. Две от по-малките заплакаха. Уондъл помогна на Върбица да слезе. Резбар отказа помощта му. Все още гледаше на Уондъл като на опасен звяр.

От покрива на постройката стърчеше обгоряла греда. Уондъл изразходи част от гнева си върху нея. Тя запламтя в оранжево и бяло на фона на черните облаци, даде им малко топлина.

Върбица се огледа и отбеляза:

— Я, гората.

— Какво е това място? — попита Резбар.

— Винарна. Покривът е изгорял, но стените са здрави.

Това можеше да им послужи за подслон, но той не искаше да спират. Погледна зловещата гора, преграждаща пътя му. Наистина ли бе възможно да минат през нея?

Резбар навлезе в храсталака.

— Внимавай! — извика Уондъл.

Последва го, Върбица тръгна с него.

Секвоите се извисяваха над тях. Бяха млади дървета, но достатъчно високи, за да усмирят носещия дъждовни капки вятър. По-навътре щеше да срещнат много по-големи. Десетки видове бодливи и отровни растения обграждаха като защитна завеса дънерите им.

Уондъл заговори на Върбица с надеждата Резбар и децата да го чуят. Не можеш да поучаваш открито възрастен човек.

— Пази се от тези тръни. Прекалено тъмно е, за да прецениш разстоянието. През нощта изобщо не бива да се движиш. Тези борове няма да ти сторят нищо. Почти всичко останало е опасно. Дори секвоите те карат да погледнеш нагоре, когато трябва да внимаваш в краката си...

— Къде си научил толкова за гората? — попита Колар.

— Наблюдавах дърварите. Резбар, мислиш ли, че ще успеем да си проправим път тук?

— Нали имаме инструменти. Онези остриета на дълги пръти.

— Секачи.

— Да, секачи. Можем да ги използваме, но растенията винаги успяват да достигнат по-далеч, отколкото очакваш. Човек си мисли, че е на безопасно разстояние, но... Страх ме е за децата.

— Тези кожени дрехи ще станат на по-големите. И на нас.

„Можем да проправим по-широка просека за децата, или за каруцата“ — помисли си Уондъл; но докъде точно се простираше гората?

— Преди двеста години на войската ни е била нужна половин година, за да стигне дотук — обясни той.

— Ние имаме нужда от просека само колкото да мине каруцата — побърза да каже Върбица. — Ще заобикаляме растенията, когато можем; ще режем само ако се наложи. Като излезем от другата страна, ще продадем инструментите и катрана, ако някой пожелае да ги купи. Взел ли си точило?

— Каквото и да представлява това, не съм.

Уондъл не разбираше нищо от продаване и купуване. Безродните знаеха как се търгува, как се работи, как се намира работа. От другата страна на гората владелците нямаха право да взимат всичко, което им хареса.

Не беше забравил това, но то вече започваше да го потиска.

Почувства странна топлина в корема си, нещо като полово влечение, нещо като горещината, предизвиквана от виното. Алферт погрешно я наричаше „гняв“.

— Това е пътят на Янгинатеп.

Той протегна ръка и топлината излезе през пръстите му към стария път, далеч, там, докъдето очите му не можеха да видят. Пътят на Янгинатеп. Сънят се появи за миг и отново изчезна.

Храстите пламнаха. Лиани и тръни се разгоряха под дъжда. Един полъх на вятъра завъртя дима и децата се закашляха.

36.

Почти през цялото време се изкачваха. Просеката от огъня не беше нито тясна, нито достатъчно широка за нормален път. Имаше пънове и се налагаше Уондъл да ги изгаря. Конете бяха заякнали. Дърпаха каруцата почти без усилие, но не се подчиняваха на Резбар, когато се опиташе да ги управлява.

Уондъл хвана юздите. Двете понита спряха и се обърнаха, на челата си вече имаха рога дълги колкото лакът. Върбица издърпа юздите от ръцете му и конете отново тръгнаха.

* * *

Първата нощ обраха няколко диви ябълки за вечеря. Нямаше нужда да напомня на децата да хвърлят огризките; правеха го по инстинкт.

Резбар предложи Уондъл да спи между каруцата и лозята. Имало опасност някой владеец да тръгне по обгорената просека. Резбар се опитваше да защити Върбица. Уондъл не се възпротиви.

На сутринта обаче рече на момчето:

— Няма нужда да стоим на пост през нощта. Само луд би влязъл в гората по тъмно.

Посочи назад към просеката. Обгоряла земя, пепел и кал с някоя и друга зелена издънка. Пътеката не беше права и не изглеждаше примамливо.

— Странно — отбеляза Резбар.

Посочи напред. Там просеката бе черна, без нито едно покарало през нощта растение.

* * *

Секвоите се издигаха като колони, поддържащи черните облаци. Под сенките им в гората цареше сумрак дори на обяд.

Там, където минеше огънят на Уондъл, не се виждаха нито хищници, нито тревопасни животни. Налагаше се да се отклоняват в страни от пътя, за да търсят храна.

Върбица набра цяла престилка малки червени боровинки. Бяха чудесни. Тя се поколеба за момент, преди да го предупреди:

— Уондъл, не яж тези боровинки, ако растат близо до секвоя.

— Знам. Трябва да държим децата далеч от всякакви диви плодове. Отровните боровинки почти не се различават от ядливите.

Резбар направи прашки, това оръжие бе ново за Уондъл. С негова помощ човек можеше да изстреля камък с невероятна бързина. Резбар си служеше добре с прашката; Колар беше дори по-сръчен; Уондъл също придоби някои умения. Така щяха да си набавят храна и да се отбраняват от койотите.

Безродни с оръжия. Безродни с умения за боравене с оръжия. Той почти бе забравил как господарите си бяха говорили за някаква война навремето срещу безродните. Как се бяха сражавали? Бяха ли използвали прашки? Защо бяха загубили?

Тази нощ той сънува господари с шлемове, брони и копия, предвождащи армия от владетци с ножове. Биеха се срещу по-дребни, по-стройни мъже, използващи прашки и по-къси копия. Камъните тракаха по щитовете на господарите. Няколко владетци протегнаха ръце и пламъци обгърнаха редиците на безродните.

И всеки от хвърлящите огън владетци приличаше на Уондъл.

Докато валеше, спяха под каруцата. Скоро лошото време остана зад тях и можеха да лягат отгоре, не на земята. Огън си палеха лесно; навсякъде имаше обгорели клони. Изкопах дупка в земята и натрупах тясна ивица пръст от нея до каруцата. През нощта децата можеха да се ориентират по нея пипнешком.

Уондъл ги наблюдаваше, изучаваше как работят безродните, как мислят. Как говорят. Те постоянно говореха.

* * *

На третата сутрин, стигнаха билото на планината. Отвъд земята бе почерняла и почти гола. Растенията започваха да израстват. Това не беше дело на Уондъл; огънят бе минал тук преди около половин година. Пътят обаче беше лесно проходим. Огънят на Уондъл преминаваше през избуялите растения като черна змия.

— Уондъл, тук вече се пътува лесно и няма нужда от повече огън. Да се върнем за друга каруца.

— Кой ще се върне, Резбар?

Уондъл знаеше, че Резбар никога няма да го остави сам със сестра си. Владелците (поне някои) пазеха жените си не по-малко от този безроден.

— Ти и аз. Върбице, можеш да продължиш с децата. Конете и без това не търпят някой друг да ги командва. Ако срещнеш трудности, просто спри.

* * *

Зелени пълзящи растения вече избиваха по просеката през пепелта от огъня на Уондъл. До залез-слънце Резбар и Уондъл изминаха целия път назад през гората.

Близо до товарната рампа на винарната бе оставена някаква каруца. Една от кобилите пасеше наблизко. Беше по-дребна от жребците им и рогът ѝ представляваше просто подутина.

Момчетата наблюдаваха винарната до полунощ, за да се уверят, че няма никого. Сетне Резбар се приближи до кобилата и успя да ѝ сложи юздите.

Намериха стотици шишенца за вино, натрупани до стената.

— Празни са — отбеляза Уондъл.

— Въпреки това са добре направени. Няма да текат. Може би ще успеем да ги продадем от другата страна.

Натовариха каруцата с шишенца и събраха малко сено за кобилата. Спаха в полуразрушената винарна.

* * *

На сутринта Уондъл седна с лице назад в каруцата, опасяваше се от преследвачи; Резбар караше.

— Не видяхме някой да ни следи! — изръмжа той.

— Владелците умеят да се промъкват незабелязано.

Уондъл предчувстваше някаква опасност. Продължи да наблюдава внимателно пътя зад тях.

Земята вече не беше черна, а зелена.

— Тази пепел сигурно е чудесен тор.

Резбар се обърна:

— Растенията сякаш никнат с всяка изминала минута.

Пред тях имаше само обгоряла пръст.

— Янгинатеп иска да се махнем.

— Откога огненият бог се е превърнал в богиня на плодородието? — сопна се Резбар.

— Може да не е Янгинатеп. Все пак нещо иска да се махнем оттук. Гората?

Уондъл си спомни дните, прекарани в магазина на Морт, как магьосникът бе прочел съдбата му. Възможно ли бе и боговете да четат бъдещето?

— Мисля, че това е обяснението. Аз нося огъня през гората.

— Значи, тя ни гони.

Уондъл поклати глава, усмихна се:

— Вие сте бегълци. Мен гони.

И просеката зад него сякаш продължаваше да обраства пред очите му.

* * *

Койотите бяха открили изоставените бунци на пътешествениците. Гледката бе смразяваща. Тази вечер Уондъл и Резбар легнаха под каруцата, опрели гърбове и въоръжени.

— Този магьосник, който е убил баща ти. Опита ли се да го убиеш?

— Не, Резбар.

— Добре.

Уондъл вярваше, че няма какво да крие от Резбар. Въпреки това споделянето на тайни с хора извън семейството му се струваше нередно.

В тихата нощ Резбар каза:

— Знаеш ли, че чумата е някакво живо същество? Магьосниците могат да я видят. Могат да я убият и да излекуват клиента. Иначе тя расте. Без магьосници се разболяват и други хора. Магьосниците са ни необходими. Те обаче не обичат Димящата долина.

— Разбира се, че няма да я обичат. Там няма магия.

Резбар помълча известно време, сетне попита:

— Защо не го направи?

— Да убия Морт ли? Защо?

— Заради баща си.

— Морт е постъпил, както правят безродните. Извинявай, данъкоплатците. Каквото правим и ние. Ако беше заварил някой зяпач да взима котела от двора на Твърдината, Потелефит щеше да го убие.

Беше прекалено тъмно, за да види изражението на Резбар. Уондъл продължи:

— Пожарът уби Потелефит. По време на пожар човек може да вземе всичко, което поиска. Само че нямаше как да вземат магазина на Морт.

Резбар продължи да мълчи. Гората зашумя; някъде някакво животно умря с жален вой.

— Това се опитвах да си спомня — възкликна изведнъж Уондъл. — Морт може да ни е последвал. Все го забравям този Морт. Резбар, сигурно няма да го забележим. Тази магия за ставане невидим.

* * *

На разсъмване на следващия ден достигнаха билото и намериха два мъртви койота около изгаснало огнище.

Резбар се втурна напред и изчезна между канарите. Уондъл за малко да го последва. Койотите можеха да сторят нещо на Върбица и децата! Уондъл обаче наблюдаваше безродните; а и как да остави каруцата?

Разпрягането на кобилата не беше лесна работа. Завърза я за едно дърво. Въжето трябваше да е достатъчно дълго, за да ѝ позволи да пасе. Тя имаше рог, с който да се отбранява от койотите, ако отново се появят.

Само че... какво бе убило хищниците?

Той се наведе над един от трупове. Никаква следа от рана. Големи, кървясали очи, широко отворени уста, изплезени езици. Той поглади козината им, очакваше да е мокра, но не беше.

* * *

Уондъл настигна Резбар надолу по склона, при следващото угаснало огнище. Задъхани, забавиха ход.

На Върбица сигурно ѝ бе нужен цял ден, за да измине това разстояние. Резбар държеше прашката си и шепа ръбести камъни.

— Де да имах нож — сподели със съжаление.

— С това оръжие можеш да ги държиш на разстояние. Искан ми се да имах секач.

* * *

Денят минаваше.

Подушиха миризма на печено месо и забавиха ход.

Първо забелязаха пламъците и един млад зяпач, висок и строен, осветен откъм гърба, с рижа коса, която се спускаше по раменете. Върбица бе вързала конете и беше стъкмила огън. Изведнъж се натъкнаха на няколко мъртви койота.

Върбица видя двамата мъже да тичат към нея; Уондъл — с нож в ръката, Резбар — с прашка. Тя скочи и се изправи бързо пред непознатия мъж.

— Той ни спаси! — изкрещя. — Койотите щяха да ни разкъсат, ако не беше той!

Резбар свали прашката.

— Морт?

Магьосникът се усмихна.

— Морт, ти си млад!

— Да, намерих това!

Той показа шепа жълти късчета. Уондъл никога не беше виждал магьосника толкова весел.

— Злато! — обяви Морт. — В реката!

Приближи се до Уондъл и пхна златото в ръката му.

— Нали беше опасно? Дива магия.

— Не, не, това злато е чисто. Аз му отнех магията. Не виждаш ли? Искаш ли да се надпреварваме? Искаш ли да застана на главата си? Аз съм млад!

Резбар се отдръпна леко, също и Върбица. Морт вече не използваше магията за ставане невидим. Той искаше да го забележат. Припряно заговори:

— Златото наистина е вълшебно. Засилва действието на магиите. Гледайте!

Той подскочи и започна да се издига, докато не достигна един висок клон. Провикна се към тях:

— Не съм просто млад! Мога да летя!

Спусна се бавно и продължи:

— Когато дадеш злато в ръцете на магьосник, той изсмуква повечето сили от него. След това златото става чисто, безопасно. Хората го използват като някаква ценност, но първоначалното му значение е било: „Аз дадох на един магьосник да докосне златото ми. Сега ми дължи услуга“. Уондъл, задръж го. Морт от Атлантида ти дължи услуга.

Уондъл прибра златните късчета в кесията си.

— За какво? — попита.

Морт се засмя:

— Задето ме изведе.

Уондъл докосна бузата си, там, където беше татуировката.

— И всеки магьосник може да ме проследи, така ли?

— Всеки магьосник от Атлантида — уточни Морт и се засмя като побъркан.

Върбица бе изпекла млад елен и някакви корени, намерени от Морт. Възрастните изчакаха, докато децата се нахранят. Сетне се нахвърлиха върху храната.

Резбар неочаквано изкрещя:

— Владелецо! Какво стана с другата каруца?

Уондъл му каза какво е направил:

— Само че кобилата не ме харесва, затова ще се наложи да я доведеш ти. Освен ако не смяташ, че трябва да отидем заедно.

Изражението на Резбар му достави удоволствие. Да остави Върбица с Уондъл? Или да остави магьосника да пази Върбица и Уондъл, а той да отиде сам? Или да вземе Върбица и да остави децата с един магьосник и един владелец, никой от които не беше в състояние да се справи с конете?...

— Ще отида сам.

— Можеш да почакаш до сутринта.

— Надявам се.

* * *

Нощта бе черна, сякаш се намираха в търбуха на лъв. Резбар, Върбица, Морт, леко похъркващият Колар и Уондъл лежаха в кръг, всеки със секач в ръка. Децата спяха в каруцата. Зюмбюл се изгърколи съннена, запъти се към ямата.

— Това е най-големият обгорял участък, който сме срещали досега. Нужни ни бяха ден и половина, за да го прекосим. — В гласа на Върбица личеше недоумение.

— Този огън не е от мен — пошегува се Уондъл.

— От мълния е — обясни тя. — Мълниите поразяват най-високите дървета. Изгарят ги. След това от дървото израстват два главни клона. Понякога въглените падат на земята и подпалват храсталака.

— Защо не изгаря цялата гора? Когато видят огън, дърварите просто се прибират у дома.

— Изгарят определени участъци, след това изгасват сами.

— През повечето време Янгинатеп спи дълбоко, но големите огньовете го събуждат — намеси се Морт. — Дават му сила. Огънят дава живот на Янгинатеп.

Последва кратко мълчание. Сетне Резбар сънено попита:

— Какво става, ако човек не вярва в Янгинатеп?

Уондъл повиши глас, за да надвика смеха на Морт:

— Резбар, семената на огнения жезъл не поникват, ако не са минали през огън. Също и тези на секвоята. Тази земя е дом на огъня. Теп...

— Димящата долина.

— Димящата долина. Градът щеше да изгори, преди да съм се родил, ако нямаше сила, която да потиска огньовете. Янгинатеп пречи на огъня да гори на закрито. Между Янгинатеп и секвоите има споразумение, благодарение на което те не изгарят. Опитвал съм да убедя Криг Мелничаров... един дървар данъкоплатец...

— Много хора носят името Мелничар — намеси се Върбица.

Уондъл бе хранил надеждата, че помага на роднини на Криг Мелничаров. Това беше стар дълг, който никога не бе признавал.

— Извън гората Янгинатеп няма никаква власт — отбеляза Върбица. — Хората си готвят в къщите. Могат да си топят храната. Нали така?

— Да — потвърдиха Морт и Уондъл.

— Е, аз никога не съм виждала такова нещо, но се надявам скоро да видя.

Върбица се обърна на другата страна и заспа.

Уондъл се зави по-плътно с одеялото, искаше му се да стане и да се разходи, но знаеше, че тръните или лаврите със сигурност ще го намушат, ако го направи. Дъждът бе останал зад тях. В мрака се чуваше само воят на вятъра и понякога някой сподавен писък на предсмъртна агония.

За известно време каруцата вървеше лесно надолу под управлението на Върбица. След това се наложи да използват секачите: пъхаха прътите под копривите, зорниците и господарските целувки и прерязваха корените им с остриетата, за да разширят просеката достатъчно за децата и каруцата. Резбар щеше да им е от помощ, но той се беше върнал за втората каруца.

— Жълтото одеяло ще ни служи за почистване на секачите от отровата — каза Върбица. — Не докосвайте нищо, ясно ли е, Ковач? Перуника? Зюмбюл? Опал? — Децата закимаха. — Ще използваме само това одеяло, защото то е единствено с такъв цвят. Нека да виси отстрани на каруцата и никой да не го мести, за да ни е поддръка, когато потрябва.

Предвиждаха проблемите, преди да се натъкнат на тях. Търсеха ги. Учиха се един от друг.

Колар и Ковач бяха натоварени със задачата да държат останалите деца заедно. Движеха се доста бързо. Малко преди обяд Уондъл си спомни за остатъците от печения елен в каруцата. Остави секача и се изправи...

— Уондъл. Не си спестявай работа. Отровата може да остане на острието и да се размаже по каруцата, а след това някое дете да я пипне. Някой може да седне върху нея. Оставяй острието винаги чисто — смъмри го Върбица. — Ясно ли е?

Уондъл не издаде гнева си. Вдигна секача и изчисти острието. Върбица се отнасяше към него като към дете. Колар и Морт се направиха, че са заети с друго. Ако Резбар беше тук, можеше да се наложи Уондъл да се сбие с него.

По-късно му хрумна, че Върбица не е казала тези думи случайно. Тя го предизвикваше, наблюдаваше как ще реагира.

* * *

Една туфа господарска целувка препречваше пътя им. Листата ѝ едва бяха опърлени от огъня на Уондъл. Морт изкрещя:

— Уондъл! Не го гори! Ще се издушим. Димът е отровен.

Уондъл потърси гнева на Янгинатеп, но откри само тлеещо въгленче. Огненият бог го изоставяше.

Проправиха си път покрай господарската целувка. Уондъл предпочете да мисли за това като за показване на сила, не като за работа.

* * *

В ранния следобед излязоха на една река.

През редките клони Уондъл забеляза огромна скална маса високо в небето: коничен връх, чиято основа бе забулена в облаци, сива скала със зеленикави и черни петна, на места проблясваха бели участъци.

Морт зяпна от изненада:

— Какво е това?

— Точно според легендата — обясни Колар. — Преди идването на владелците през гората имало път.

— Планината на радостта — прошепна Върбица. — В легендата обаче се казва, че човек може да я види само ако е достоен. Един от героите...

— Холаман — напомни ѝ Колар.

— Да. Той е търсил това видение цял живот. Нима сме благословени?

— С ясно време — намеси се Морт. — Мисля обаче, че моят път води натам.

Той протегна ръка с дланта надолу, сведе очи, разпери пръсти.

— Това магия ли е? — попита Колар.

— Не, ориентиране. Ако легендите ви са верни, няма да видим повече тази гледка. Затова си набелязвам ориентири, които да водят към планината.

— Изглежда далече — отбеляза Колар.

„Невъзможно — помисли си Уондъл. — Но дали и за магьосник?“

— На най-недостъпните места манната е най-много — обясни Морт. — Трябва да отида там. Златото ме поддържа, но магията в него е необузdana. — Той прокара пръсти през косата си. — Имам нужда от магия, за да се възстановя напълно. Прекалено многото злато ще ме подлуди.

Той погледна кичура рижави косми, останали в ръката му, и добави:

— И прекалено малко също не е добре!

* * *

Върбица управляваше конете. Каруцата се поклащаше и от време на време се налагаше децата да се изтеглят в единия ѝ край, за да не се преобърне. Въпреки това положението се подобряваше: не се налагаше да секат повече храсти. Растителността стигаше до самия бряг и почти всичко беше отровно, но рекичката бе плитка и каруцата затъваше само няколко педи.

— Пътуването ще е по-лесно, ако следваме реката — отбеляза Върбица.

Уондъл изчака да чуе какво ще каже Морт. Отнасяше се към магьосника като към приятел, който смърка бял прах — съмнителен съюзник. Това може би бе възможност да се отърве от него. Морт обаче само рече:

— Не можете да вървите по реката през цялото време.

— Не, разбира се. Каруците не могат да вървят по вода, нали, Уондъл?

Изненадан, че са се поинтересували от мнението, му, той отвърна:

— Хората също не могат да вървят по водата, Върбице.

Тя го изгледа така, че го накара да се изчерви.

— Не умееш ли да плуваш, Уондъл?

— Не. Брат ми обаче може.

— Имах предвид — поясни Морт, — че водният дух не може да ме достигне в момента, но със сигурност знае, че съм тук. Да видим докъде ще стигнем така.

Реката беше все така плитка. Каруцата подскачаше по камъните. Движеха се бавно, а постоянно растящите коне искаха да препускат. Колар и Върбица нито за миг не можеха да ги оставят без надзор. Животните бяха станали едри и опасни, колкото господарски коне, с рогове, по-дълги от владелски нож.

— Мога да ги омагьосам — предложи Морт. — Да ги усмиря.

— Не.

Морт кипеше от възбуда също както понитата; Уондъл нямаше доверие на магиите му.

— Е, поне мога да премахна тази воня на катран!

Морт размахна ръце, но нищо не се случи. Миризмата оставаше. Той се намръщи, сетне заподскача и изчезна. Ама че помощник... е, все пак той разузнаваше терена, откриваше клопки, в които иначе каруцата или децата биха попаднали.

Каруцата продължи напред, заобикаляйки по-дълбоките вирове, покрай канари, предпазвана от преобръщане само благодарение на якото рамо на владелеца всеки път, когато на Уондъл му се приискаше да зареже това бавно темпо и да последва магьосника.

Резбар не би трябвало да срещне трудности да ги настигне, размишляваше той. Пътят му беше проправен.

Бяха изминали половината път до планината, когато Морт се върна и изкрещя:

— Абе вие, господарските слуги, не огладнявате ли?

Размахна ръце, занарежда нещо и изведнъж дрехите на Уондъл станаха съвършено чисти. Дори петната от катран изчезнаха.

— А сега да ядем!

Децата се съгласиха в хор. Морт избухна в смях:

— Аз мога да ям... боговете знаят какво мога да ям! — Обърна се към гората и вдигна ръце, сякаш се управляваха от невидими конци. — Я сега, Сешмарл, да стъкнем един огън!

Уондъл събра стиска сухи клонки и нареди няколко пръчки върху тях. При докосването му от тях се издигна само тънка струйка дим.

Наистина, никак не му харесваше да му заповядват като на безроден! Предпочиташе обаче да не показва колко е отслабнал гневът

на Янгинатеп в него. Морт продължаваше да ръкомаха към гората. Буйните му червени коси и брада с някой и друг бял кичур се развяваха. Уондъл успя да разпали мъничкото пламъче и когато Морт се обърна, огънят вече гореше.

От гората наизлизаха различни животни. Мармот, пуйка, еленче, червеноопашат сокол, мършава котка с размерите на Ковач и семейство от шест енота застанаха пред Морт и се подредиха по големина. Котката бе по-дребна от призраците на Черната яма и нямаше такива огромни, подобни на кинжали зъби.

Уондъл изсумтя с презрение. Животните можеха да служат за храна, но трябваше да се преследват! Да влияеш на волята им, бе...

(Не го ли беше казал самият Морт някога?)

Животните обаче се задушаваха. Всички освен енотите безуспешно се опитваха да си поемат въздух, мятаха се отчаяно, умираха. Соколът се опита да нападне Морт и щеше да го клъвне, ако магьосникът не се беше навел, сетне и той умря.

Удавиха се. Морт се закиска самодоволно.

Уондъл посегна към ножа си. Нямаше нужда от него. Пред очите му шестте енота оскубаха птиците и разкъсаха задушените животни с предните си лапи, разфасоваха месото и го сложиха да се вари. Децата наблюдаваха с удивление.

Енотите внезапно се сепнаха, погледнаха ги и веднага изчезнаха в храсталака.

* * *

Соколът имаше отвратителен вкус, но всички го опитаха. Върбица убеди децата, че могат да се хвалят с това до края на живота си. Пуйката и еленът бяха вкусни, мармотът също можеше да се яде. Имаха и безопасни плодове, намерени от Морт. Уондъл не се беше хранил толкова обилно от последния път в кухнята на Саморти.

* * *

В ранния следобед Морт неочаквано заяви:

— Ето!

И нагази в потока. Уондъл остана изненадан.

— Морт? Не се ли боиш от водата?

— Докато водният дух успее да стигне дотук, ще минат часове.

Морт се наведе, потопа ръцете си до лактите, разпери пръсти непосредствено над дъното. Уондъл видя как към дланите му потичат жълти песъчинки и се сливат в златен къс.

— А — измърмори магьосникът и вдигна едно парче колкото главата си с такава лекота, сякаш беше топка от перушина.

Остана известно време, долепил златото до гърдите си, със затворени очи и изражение на човек, вдишващ дим от кафяв конопен прах от глинено гърне. Сетне подаде златото на Уондъл:

— Ето още една вноска за погасяване на дълга ми. Сложи го в каруцата.

Уондъл пое златото. Не бе подготвен за такава тежест. Ако не беше толкова чевръст, огромният къс сигурно щеше да смаже пръстите му.

Морт се просна безпомощно на земята и избухна в безгласен смях:

— Х... х... х...

Всички гледаха Уондъл. Той се наведе, вдигна златото пред гърдите си и го занесе в каруцата.

Морт се извъртя настрани и стана. Мократа му роба бе покрита с кал. Беше отслабнал. Косата му бе червена, гъста и къдрава. Издълженото му, гладко, скулесто лице изглеждаше напрегнато, като на млад владеец, преди да използва за пръв път ножа си.

— Така е по-добре — рече. — Още малко ми трябва.

Върна се в реката и закричи по течението.

Върбица започна да пренарежда каруцата, Уондъл ѝ помагаше, докато децата загасят огъня и увият оставащото скъпоценно месо в трева.

— Той никога не помага — отбеляза Уондъл.

Тя го изгледа изненадано:

— Ти също.

— Сега ти помагам.

— А, да, благодаря ти. Само че не го правиш много често. Е, може би защото конете не те харесват.

— Имах предвид нещо, което не си забелязала. Морт е живял в Теп повече от мен, но все още си остава зяпач. Можеш ли да си го представиш като...

— Да. Може би. — Тя се засмя смутено. — Като един по-особен владеец ли? Побъркан и опасен, и понякога способен на неща, които ние не можем.

Потеглиха. Морт продължаваше да подскача от камък на камък към поредния завой на реката.

* * *

Беше късно следобед. Уондъл подпря каруцата. Тя се разтrese, подскочи и пак се върна в руслото на реката.

— Омръзна ми — заяви Върбица.

Уондъл вдигна поглед. Тя се возеше, той вървеше пеша... но тя изглеждаше по-уморена. Непокорните коне я бяха изтощили.

— Трябва да изкараме каруцата на брега — предложи той.

— Така ли мислиш?

— Водното същество, което преследва Морт, сигурно идва насам. Не е хубаво да се озовем на пътя му. А брегът още не е удобен...

Продължиха още стотина крачки по неравното речно корито. Сетне излязоха на удобен пясъчен нанос до стръмния бряг, където Върбица можеше да поспи на четирийсет педи над нивото на водата.

Уондъл също бе положил сериозни усилия. Беше работил. Това занимание бе ново за него.

Той се излегна блажено на топлата земя. Децата се настаниха наоколо и заспаха. Върбица се беше свила до един корен, който използваше за възглавница, на разстояние от владееца, конете лежаха вързани от двете ѝ страни. Уондъл я погледа разсеяно известно време.

Конете вдигнаха глави. Той се почувства, сякаш го изгарят с погледи.

Животните се изправиха. Отдалечиха се в различни посоки, опънаха въжето и то се откачи. Тръгнаха право към него.

Уондъл скочи на крака, вече си беше избрал на кое дърво да се покатери, но един от конете му препречи пътя. Той се насочи към

друго, но и натам не му позволиха да отиде. Скалите. Да, скалният склон зад него; той се втурна натам и двата коня го подгониха с насочени напред рога.

Ситуацията му бе до болка позната. Той знаеше какво да прави, защото конете напомняха поразително на двама биячи от „Бича кожа“, готови да го убият, ако не успее да им избяга. Той се покачи на скалите, преди да успеят да го достигнат и стръмният склон ги спря. Под копитата им се затъркаляха камъни — Уондъл бутна няколко нарочно — и един от конете изцвили. Той вече бе високо над тях; беше ги измамил като глупави владетци от „Бича кожа“...

Само че конете нямаха навика да правят такива неща!

Дали бяха омагьосани?

Той бръкна в джоба си и намери златния прах от Морт. Поръси малко върху тях.

Конете бяха като полудели, риеха по склона, опитваха се да се покачат, рискувайки живота си. Сетне спряха... спогледаха се... обърнаха се и запрепускаха към каруцата.

Дивата магия можеше да засили действието на някое заклинание, но и да го развали, така бе казал Морт. Кой обаче беше омагьосал тези коне, ако не Морт от Атлантида? Уондъл слезе и се втурна след рогатите коне.

* * *

Върбица стоеше в каруцата със секач в ръце. Морт беше на безопасно разстояние, хилеше се, без да обръща внимание на конете, които сега заплашваха него. Въздухът около него сякаш пращеше.

— Върбице — извика Уондъл.

Тя като че всеки момент щеше да избухне в сълзи; изглеждаше радостна, че го вижда.

— Той искаше... Не знам какво искаше, не му позволих да стигне дотам.

Морт изглеждаше обиден:

— Няма защо да се пениш! Нямаше да ти правя предложение, ако не бях видял нещо от потъналата Атлантида в теб. Имам злато!

Държеше по един златен къс с Големината на детска глава във всяка ръка. Изглеждаше така, сякаш от двете му страни греят слънца.

— Върбица Вържеиграчова, аз имам сила! Мога да те закрилям от всяка опасност. Искаш ли да си намериш истински мъж, когато загубиш младостта си? Нима нужда да чакаш да остарееш! Нито пък аз!

Гневът се надигна в Уондъл, но само за миг. Той потърси Янгинатеп, но той го беше изоставил. Затова извади ножа си. Морт вдигна ръце. Върбица вдигна секача, сякаш се канеше да го хвърли.

— Стой! — нареди.

Морт се обърна към нея:

— Как да те убедя, че не ти желая злото? — попита. — Върбице, забрави какво съм казал...

— Не се бъркай в ума й!

Морт се изсмя. Раздвижи ръце, сякаш плетеше невидими конци. Уондъл изведнъж почувства дълбоко спокойствие. Осъзна, че това е магията, убила баща му.

Усмихна се блажено и се насочи към Морт. Магьосникът го загледа с любопитство. Уондъл се приближи достатъчно. Можеше да действа... но първо искаше да го предупреди:

— Морт, мислиш ли, че не мога да убия човек, без да съм се ядосал?

— Сешмарл, ти ме изненадваш.

— Остави ни. Помогнахме си един на друг, но вече нямаме нужда от теб.

— О, имате.

Очите на Морт заиграха, той отново се засмя. Уондъл остана неподвижно. Магьосникът щеше да е мъртъв, преди да е произнесъл и първата сричка на заклинанието си.

— Имаш нужда от мен, но на друго място, Сешмарл! Добре, ето още злато, чисто.

Морт пусна златните късове на земята и се отдалечи с подскачане, танцувайки между опасните растения с такава бързина, че те не успяваха да го докоснат. Спря в сумрака върху едно скално възвишение и изкрещя:

— Ти!

Нагоре по реката прииждаше голяма вълна.

„Приливна вълна“ щяха да я нарекат в една по-късна епоха. Тя следваше руслото на реката, ставаше все по-висока. Заплашваше да залее малкия им лагер. Морт я наблюдаваше и се хилеше:

— Ти! Водолей! — Магьосникът изглеждаше малък от това разстояние, но гласът му се чуваше ясно. — Ти, голяма, глупава водна масо, знаеш ли колко богат ме направи? Опитай сега да ме последваш!

И побягна.

Най-пъргавият владеец, преследван от най-свирепата банда, не можеше да тича толкова бързо, колкото Морт. Вълната изскочи от речното корито и се опита да го последва, право нагоре по склона към билото, като постоянно намаляваше, стопяваше се. Безумният кикот на магьосника продължи да се носи от върха на хълма, сетне от следващия, направо към белия връх на коничната Планина на радостта, докато остана само във въображението им.

Изчакаха нощта, преди да се спуснат към реката, за да вземат вода. По повърхността ѝ се носеше бяла пяна, носена от странни течения дори на местата, където нямаше камъни.

39.

Привечер Уондъл се опита да запали огън, но силата го беше напуснала. От пиршеството на Морт имаше предостатъчно сготвено месо, но те нямаше да са в състояние да си приготвят друга храна, докато не се научат да палят огън.

Изчезването на Янгинатеп бе едновременно печалба и загуба.

* * *

Резбар се присъедини към тях на светлината на непълната луна.

Уондъл бе готов да го убие, дори след като осъзна, че шумът през храстите идва от кобилата и каруцата, а не от глутница побеснели койоти. Глупав безроден! Може би магията на кобилата го беше превела през лабиринта на смъртта.

Върбица заговори, преди той да успее да каже нещо:

— Братко, да не си пътувал през храсталака по тъмно?

— Върбице! Тревожих се...

Гласът ѝ бе нисък и сдържан и Уондъл я слушаше със страхопочитание. Никога не би искал да говори на него по този начин.

Резбар лежеше между тях. През нощта, когато Върбица вече спеше, Резбар се обърна към Уондъл и прошепна:

— Страхувах се за нея. Страхувах се.

— Разбирам те.

След кратко мълчание Уондъл добави:

— Изпусна най-интересното. Утре ще ти разкажа.

* * *

По коритото на реката имаше пясъчни наноси, на места се налагаше да преодоляват каменисти участъци или да заобикалят по

брега, но в един момент достигнаха дълбок вир с вертикални скали от двете страни.

— Ще те науча да плуваш — каза Резбар.

Отначало на Уондъл му се стори, че студът ще го убие. Свикна бързо. Дъното бе от мека тиня, приятно за краката. Водата стигаше до брадичката му. Нямаше опасност да се удави. Въпреки това за известно време му се струваше, че Резбар и Върбица са решили да го удавят. Загребвай с ръце, ритай с крака и вдишвай, когато главата ти е над водата. Да издишваш може по всяко време...

Той започна да усеща как стават нещата. Скоро обаче слънцето се скри зад дърветата и той се почувства изтощен, трепереше от студ, а пред него имаше само вода. Трябваше да продължат. Колко, Уондъл нямаше представа.

Нямаше огън. Ядоха студено месо и боровинки на светлината на нарастващата луна.

Тримата заразказваха за експедицията си и за урока по плуване.

Без да се обръща към определен човек, Уондъл попита:

— Какво мислите, че има отвъд?

— Никога не сме срещали зяпачи от другата страна на гората — отвърна Резбар. — Може би няма нищо. Може би само ниви и стада.

— Или още гора, или съвсем нищо — добави Уондъл.

— Със сигурност няма владетци — закачи го Върбица.

— Това означава ли, че няма... — Резбар потърси по-добра дума, сетне се отказа — ... крадци. И че не са чували за владетците. Не можем да сме сигурни, че не са чували. Утре ти остани с децата, Уондъл. Те и без това не могат да дойдат с нас...

— Резбар, аз вече мога да плувам! Вие ме научихте!

— И ти беше добър ученик — увери го Върбица; постави ръка върху неговата, както никога преди. — Сега умееш да плуваш в спокойна вода. Ако попаднеш, без да искаш, във водата, можеш да оцелееш. Напред обаче има течаща река...

— И без това не бива да идваш — добави Резбар. — Никой не трябва да те вижда.

— Ще вземем Колар и секачи... по-добре да ти оставим един за койотите, Уондъл. Ще се върнем, когато разберем накъде отива реката.

На Уондъл му се искаше да можеше да види лицата им. Радваше се, че не са в състояние да забележат неговото.

В продължение на два дни Уондъл и децата разширяваха пътя около реката, за да имат повече безопасно пространство. Двамата с Ковач ловяха непредпазливи животни по края на просеката. Ковач умееше да лови риба. Зае се да учи Уондъл и той усвои бързо уменията. Ядяха улова суров.

Храненето на конете бе трудно. Не можеха да ги пуснат да пасат на воля, защото само Върбица беше в състояние да ги обуздае. Уондъл събираше всичко, което приличаше на трева, и децата носеха зобта на животните. Даваха им и вода. Ако Уондъл се опиташе да се приближи до конете, те го заплашваха с рогата си и опъваха въжетата, които ги държаха за дърветата. Уондъл бе радостен, че Въжеиграчови си разбират от занаята.

И тримата от семейството Въжеиграчови обаче бяха тръгнали, бяха го оставили сам с четирите Мелничарови деца и едната каруца. Онази с бутилките и златото.

Уондъл не знаеше нищо за семейния живот на безродните, за верността, вътрешните им дразги, съперничествата им. Това го тревожеше.

Резбар, Върбица и Колар Въжеиграчови скоро нямаше да имат нужда от него. Може вече да нямаха. Един владелец с нож и без никакви умения можеше да не означава нищо за хората от тази страна на гората.

В Теп да си владелец с нож бе достатъчно.

Можеше да се върне. Какво щеше да го спре?

Твърдината обаче се пазеше от чужди хора, мъже, доведени от жените от семейството през последните няколко години. Ако бяха достатъчно смели, можеше да са опазили дома; ала имаше вероятност и да са го изгубили вече; те нямаха много общо с Уондъл от Твърдината. Елрис и Уоншиг му бяха приятели, но те прекарваха повечето време с децата си. Уес си бе взела друг мъж, сетне друг, и никога нямаше да се върне при Уондъл. Другите жени му бяха приятелки за ден или за седмица, никога за по-дълго. Каруците на Алферт вече нямаха какво да превозват. Какво можеше да го задържи в Теп?

Тук, от другата страна на гората, може би никой не знаеше за владелците.

Той нямаше представа как ще оцелее, ако не може да събира онова, от което има нужда. Безродните обаче умееха всякакви неща; не се осланяха само на късмета и на ножа си. Можеха да го научат, както го бяха научили да плува. Все пак той ги бе извел от Горящия град. Задължени му бяха.

И ако не друго, тук беше Върбица. Един владелец може да има безродна жена, но само чрез сила, а той не можеше да застави Върбица да му се отдаде.

Можеше да се отнася към нея с уважение както като към владелка. Тя като че ли вече не се боеше от него и това го радваше. Какво обаче можеше да накара Върбица да хареса един владелец?

Не беше твърде късно да се върне. Можеше да вземе Мелничаровите деца, да ги даде на първия срещнат безроден.

Такива мисли минаваха през главата му, докато търсеше храна за децата и се стараеше да ги предпази от опасности.

На следващия ден по обяд Въжеиграчови се върнаха.

* * *

— Там има път — заразправя Върбица. — И далеч напред покрай него се виждат къщи.

— Колко далече? — попита Уондъл.

— Ако тръгнем сега, можем да стигнем до пътя утре следобед.

Уондъл се замисли:

— Как изглеждат тамошните хора?

— Не видяхме никакви хора.

— Не искахме да ни забележат — добави Резбар. — Затова не се приближихме много.

— Как изглеждат къщите? — поинтересува се Уондъл.

— Четвъртити, дървени. Солидни, добре направени. С такива покриви. — Резбар събра длани, за да покаже покрив с остър връх, различен от обичайните плоски покриви в Теп. — Много здрави.

— Интересно. Като господарските къщи. Може би хората там не се страхуват от пожари, а?

— Да! — Върбица плесна с ръце. — Не се бях замисляла за това,
но така е!

Уондъл се изправи:

— Ще натоваря каруцата. Вие впрегнете конете.

ЧАСТ ШЕСТА

ПЛЕМЕТО НА БИЗОНИТЕ

40.

Понитата вече бяха станали колкото господарски коне и на челото на всяко имаше спирален рог, по-дълъг от владелски нож. Слънцето ги беше избелило — бяха станали с цвят на тебешир, с дълги меки като коприна гриви. На външен вид нямаха вече нищо общо с безродните понита, каквито са били. Кобилата бе почти толкова голяма, колкото жребците, но рогът ѝ беше по-къс и бе запазила сивкавия си цвят. Тя беше и по-послушна.

Жребците бяха буйни. Направо побесняваха, когато Уондъл или Резбар се опитваха да ги приближат. Не нападаха децата, но разрешаваха само на Върбица да ги впряга. Ако тя решише да се повози на каруцата, те спираха и отказваха да вървят, докато не тръгне отново пеша пред тях.

Още една нощувка край реката. Уондъл седеше и гледаше водата. Какво ги чакаше? Какво щеше да реши Върбица? Тя спеше до брат си. Правата ѝ черна коса бе разрошена и тя изглеждаше крайно изтощена. За Уондъл тя беше най-красивата жена на света. Той се почуди на какво се дължи това. На магия ли?

* * *

На следващия ден тръгнаха рано и по обяд стигнаха един завой на реката. Резбар посочи възбудено напред, нагоре по стръмния склон:
— Пътят е там.

Пред тях имаше дървета. Уондъл набеляза откъде да минат, за да стигнат пътя. Щяха да заобиколят повечето дървета, но накрая се налагаше да отрежат две.

Никое от дърветата не изглеждаше да се пази от други растения. Гората беше рядка, с храсти и растения с големи листа, не тръни. Когато човек ги приближеше, те оставаха неподвижни.

Това дърво беше с широки листа и дънер, по-тънък от човешко тяло. Уондъл му се поклони както бе виждал да прави Криг Мелничаров, сетне заби дълбоко брадвата в ствола му от страната, накъдето искаше да падне. След това двамата с Резбар заудряха с брадви от другата страна. Дървото падна.

Другото, по-голямото дърво, също падна и те можеха безпрепятствено да излязат на пътя. Върбица доведе конете с каруците.

— Ти се поклони пред дървото — отбеляза тя.

Уондъл вдигна рамене:

— Гледал съм дърварите да го правят.

Върбица се засмя:

— Само пред секвоите. Не на другите дървета. Само на секвоите.

— Тук няма секвои.

Усмивката ѝ леко помръкна:

— Знам.

— Има ли значение?

— Баба ги обичаше. Струва ми се, че ние сме се закриляли взаимно, хора и секвои, преди владелците да дойдат. А тук няма секвои.

— Може би ще намерим. — Уондъл погледна падналите дървета. — Във всеки случай дърва няма да ни липсват. Може би някой ден ще има огън.

— Надявам се. Омръзна ти да се къпеш със студена вода, а?

Безродните жени се къпеха всеки ден, дори да нямаше сапун и топла вода. За Уондъл това бе странен обичай. Той също скачаше в реката като останалите, за да покаже, че и той издържа на студ.

Пътят представляваше силно отъпкана пътека, но докато реката правеше множество завои като змия, той вървеше направо. На места реката се доближаваше до него и заплашваше да го подкопае. Там пътят завиваше далеч от брега, сетне отново продължаваше направо.

Имаха сушено месо и хляб, който бяха опекли, докато имаха огън. Вечерта ги завари на пътя. Малко след мръкване Резбар погледна нощното небе.

— Отиваме на север — отбеляза.

— Откъде разбра? — поинтересува се Уондъл.

— От звездите — обясни Върбица. — Татко научи Резбар как да се ориентира по звездите.

— Трудно е — призна Резбар. — Миналата нощ пак ги гледах, но не можах да определя. Тук има повече звезди. Твърде много, повечето не ги познавам. Сега, рано вечерта, изглеждат нормално. Когато се стъмни обаче, излизат още.

— Какво са звездите? — попита Колар.

— Дарграмнет... — започна Уондъл; запъна се, сетне продължи: — Майката на майка ми. Тя казва, че звездите са огньовете на предците ни. Огнища за готвене и клади в прослава на Янгинатеп.

— Ти пак се запъна — отбеляза Върбица. — Винаги го правиш, когато говориш за роднините си. Защо?

— Ние, владелците, не говорим за семействата си пред непознати. Дори пред близки приятели.

— Защо?

Уондъл поклати глава:

— Просто не го правим. Мисля, че отчасти се дължи на сигурността. Човек познава майка си, но невинаги и баща си, а и майка му може всеки момент да го напусне. Дори когато си мислиш, че знаеш... Вие обаче знаете със сигурност, нали? Как?

— Уондъл, момичетата не спят с мъже, докато не се омъжат.

Бебетата не се правеха със спане, но явно такъв бе изразът. Тя наистина ли имаше предвид...

— Какво става, ако го направят? — попита Уондъл.

— Никой няма да се ожени за тях. — Върбица се изчерви. — Дори да не е по тяхна вина. Имаше едно момиче, дъщеря на една приятелка на мама. Мечтан лотос беше с няколко години по-голяма от мен, достатъчно голяма, за да бъде... привлекателна. По време на пожара няколко владелци я хванали. Едва не я убили. Може би така щеше да е по-добре за нея.

Въпросът на Уондъл прозвуча смешно:

— Защо?

— Тя роди. Не беше нейна вината, всички го знаеха, но роди бебе и никой мъж вече не я искаше. Баща ѝ умря, после брат ѝ се напи до смърт.

— Какво стана с нея? — попита Уондъл; не смееше да се интересува за бебето.

— Не знаем. След смъртта на мама загубихме връзка с Мечтан лотос. Тя винаги е искала да работи на Господарските хълмове. Може би е отишла там.

* * *

Стигнаха края на градчето по обяд на следващия ден.

Отначало се появиха кучета. Втурнаха се срещу Върбица. Едното се приближи прекалено и конят от дясната страна наведе глава и замахна с рога си. Кучето побягна със скимтене. Лаят и скимтенето привлякоха двама жители на селището.

Бяха едри мъже с тъмна кожа и дълги черни коси, сплетени на плитки. Единият държеше кожена прашка в едната ръка и камък в другата. Другият имаше брадва. Те закрепяха нещо неразбираемо, първо на Уондъл, сетне на скимтящото куче. Кучето отиде при тях и мъжът с брадвата се наведе да го прегледа. Заговори, без да се изправя, и другият кимна. Уондъл поглади големия нож на колана си, просто да е сигурен, че е там.

Мъжете преместиха погледи от Уондъл към Върбица, която вървеше пред конете, намръщиха се и единият каза нещо на другия. Сетне започнаха да сочат конете и да се смеят.

— Здравейте — каза Уондъл. — Къде се намираме?

Никой не отговори. Той повтори въпроса си на кондигейски.

Мъжът с кожената прашка каза нещо, видя, че Уондъл не разбира, и посочи напред по пътя. Двамата извикаха кучетата си и изчакаха каруците да се изгубят от поглед.

* * *

Уондъл преброи двайсет къщи, сетне се отказа. Имаше поне още толкова, наредени покрай три успоредни улици. Най-голямата бе с размерите на добре поддържан господарски палат от Теп, но пред тях имаше цветни градини и съвсем малко от дворовете им бяха заградени.

Не изглеждаха толкова спретнати като господарските домове, но не бяха и груби и явно стояха тук поне от едно поколение; някои бяха дървени, други от печена глина, нямаше нито една каменна.

В другия край на селището имаше лагер с дузина и повече покрити фургони, наредени в кръг. До лагера в едно заграждение стояха стотина огромни рунтави звяра. Изглеждаха без вратове. Очите им бяха полускрити в големи гриви, имаха къси закривени рога и опашки с косми на края. Стояха в кръг, най-едрите отвън, дъвчеха сено и гледаха заплашително.

Върбица се опита да заговори една крещящо облечена жена на прашната главна улица на градчето. Жената не изглеждаше враждебно настроена, но само се засмя и посочи кръга от фургони.

— Краката ме болят — оплака се Върбица.

От фургоните излязоха две момчета и закрещяха нещо. Уондъл размаха безпомощно ръце. Те се засмяха и се върнаха, след малко от фургоните се появи едър мъж около четирийсетте. Лицето му бе обрулено от природните стихии, очите му — присвити.

Той беше с по-светла кожа от мъжете, които ги бяха посрещнали по-рано. Носеше кожени дрехи, дълги панталони, туника с дълги ръкави, леки кожени обувки. Върху туниката от лявата страна на гърдите му бе изрисувана голяма червена луна. Около нея в кръг се гонеха червени и сини животни. На гърба му имаше тъмночервено слънце, а под него воини с копия, преследващи стадо от същите грозни зверове като тези в заграждението. Косата му бе черна, но прошарена на слепоочията, събрана на плитка, която висеше до средата на гърба му. В нея бяха затъкнати пера и бляскава сребърна диадема с голям синьо-зелен камък. Друго подобно сребърно украшение със синьо-зелен камък висеше на врата му. На колана му бе закачен нож с хубава резбована дръжка. Острието не беше толкова дълго, колкото това на Уондъл.

— Хийо. Кинм хишо?

Уондъл поклати глава:

— Уондъл. От Теп.

Мъжът се замисли за момент.

— Знаеш ли кондигейски?

— Говоря доста добре — отвърна възбудено Уондъл.

— Добре. Аз не говоря езика ти. Нямаме много контакти с Димящата долина. Как дойдохте дотук?

— Проправихме си път през гората.

— Впечатлен съм. — Непознатият мъж премести поглед от Уондъл към Върбица, сетне към конете и децата в каруцата. — Не съм чувал някой друг да се е измъкнал оттам по този начин. В Кондигео има няколко харпии, но те са стигнали там по море.

Върбица погледна озадачено Уондъл:

— Харпии ли?

— Предполагам, че има предвид нас.

Върбица вдигна рамене:

— Кажу ми...

Тя замълча.

— Хубави еднорози — отбеляза възрастният мъж. — Продават ли се?

— Не, не мисля — отвърна Уондъл.

— Е, както кажеш. Това сестра ти ли е?

Уондъл сдържа гнева срещу този обиден въпрос:

— Не.

— Хъм. Ядосах ли те с нещо? Впрочем, казвам се Черния чайник. — Мъжът се потупа по дебелия търбух. — Но всички ми викат Дебелия чайник. — Той посочи фургоните. — Това е племето на Бизоните.

— Аз съм Уондъл. — Племя ли? Беше прекалено сложно за него. — А това е Върбица. Нейните братя Резбар и Колар. Децата са техни братовчеди.

— А. Значи, ти е момиче, а?

„Вече ти казах повече, отколкото трябва да знаеш!“ — помисли си Уондъл, но въпросът звучеше съвсем невинно. Може би тук хората говореха свободно за тези неща. Трас Притрор поне го правеше.

Върбица не разбра за какво става дума.

— Надявам се — отвърна Уондъл.

Дебелия чайник се усмихна:

— Добре. Хубаво момиче. Хайде, елате. Ще ви дадем да хапнете.

— Благодаря. Бихме искали да ползваме и огън.

Дебелия чайник се засмя гръмко:

— Една харпия от Димящата долина не може да си запали огън?

Тази реплика трябваше да го обиди, Уондъл виждаше, че Дебелия чайник е приятелски настроен и не цели такова нещо. Затова се засмя:

— Така и не се научих. Не ми се е налагало.

— Разбирам. Елате. — Дебелия чайник се обърна към едно от децата: — Номер трети...

— Аз съм Четвърти.

Дебелия чайник се изсмя отново и нареди нещо на своя език. Обърна се отново към Уондъл:

— Казах му да уведоми майка си, че имаме гости. И ще потърси жената на Хадж Орела-рибар. Тя е от Димящата долина, ще може да поговори с приятелите ти. Когато решиш да продадеш тези еднорози, само кажи; ще платя добре и ще те науча да караш бизон.

— Защо са ти притрябвали толкова?

Дебелия чайник се усмихна снизходително:

— Е... може да излезе нещо.

* * *

Рубин Орел-рибарова бе поне на петдесет, безродна жена с мили очи и дълга бухнала съвършено бяла коса. Още щом се запозна с Върбица, започна да разпитва за роднините ѝ. Коя била майката на Върбица. Кой бил бащата на майка ѝ. След минути се установи, че бащата на майката на Върбица бил женен за брата на лелята на Рубин и братът на майката на Върбица бил братовчед на Рубин.

— Уморени сте. Дебелия чайник каза, че не сте имали огън! Колко време?

— Три дни — отвърна Върбица.

— Бедната! Ела с мен; имам вана. Обожавам съпруга си, обичам търговците, но те не се къпят като хората! Имат добри потилни, но не и свестни бани! Ела, ще ти покажа...

— Ами конете? — попита Върбица. — Уондъл не може да се справи с тях...

Рубин се усмихна, сякаш Върбица се е пошегувала:

— Ние ще се погрижим за тях.

Заговори бързо на Дебелия чайник.

Той кимна и посочи едно по-голямо заграждение зад фургоните. Там имаше два еднороги жребца. Стояха в двата противоположни края. Около единия пасяха две късороги сиви кобили. Другият бе сам. Те огледаха животните на Уондъл и изпръхтяха. Кобилата на Уондъл изцвили.

Няколко момичета, по-млади от Върбица, занесоха зоб в заграждението. Едното погледна новодошлите с нескрито любопитство. Дебелия чайник му даде знак и то се приближи. Беше добре оформено, малко по-малко от Върбица, тъкмо започваше да се развива като жена. Уондъл го намираше красиво. Дългата му черна коса бе вързана с оранжева панделка; момичето му се усмихна.

Дебелия чайник заговори бързо, накрая рече:

— Уондъл.

Момичето се усмихна и кимна.

— Името ѝ означава Портокалов цвят — обясни Дебелия чайник. — По-късно ще се научиш да го произнасяш. Мисля, че те харесва.

Портокалов цвят се усмихна срамежливо.

— Тя ще се грижи за еднорозите ви. Каруцата ви ще е на сигурно място при моята.

Портокалов цвят започна да разпряга конете. Уондъл я загледа, чудеше се какво да прави. Конете и каруцата бяха всичко, което имаха. Той забеляза, че Дебелия чайник го наблюдава развеселен.

— Не се безпокой, момко. Помисли, ние сме племето на Бизоните, пътуващи търговци. Всички ни познават. Ако бяхме крадци, щеше ли някой град да ни се довери? С тези бизони не можем да бягаме много бързо.

Портокалов цвят върза кобилата с въже. Не си даде труда да прави същото с жребците. Поведе кобилата към заграждението и мъжките еднорози послушно я последваха.

— Младоци — рече Дебелия чайник. — След година вече ще се бият. Сега обаче няма да създават проблеми.

Рубин продължаваше да говори:

— Добре, всичко е уредено. Ела, Върбице.

Тя поведе момичето към фургоните.

— Не е чувала родния си език от последното ни ходене в Кондигео — обясни Дебелия чайник. — Там има рода. Поне така ги

нарича. Е, хайде, момко, има по-приятни неща от банята! Кажи на децата да отидат с Номер четири; той ще им намери нещо за ядене.

— Номер четири ли? — недоумяваше Уондъл.

— О, ние не даваме на момчетата имена, както правят в градовете. Когато пораснат достатъчно, сами си избират. Дотогава ги наричаме с бащиното им име, освен ако не са прекалено много. Тогава се налага да ги номерираме. Както и да е, Четвърти ще се погрижи децата да бъдат нахранени. Ти ела с мен.

Уондъл обясни на Въжеиграчови и Мелничарови, които слушаха разговора, без да разбират нищо.

Резбар реши да остане с децата. Колар искаше да отиде с Уондъл. Той тъкмо щеше да се съгласи, когато забеляза, че Резбар не одобрява.

— По-добре остани да помогнеш на близките си.

— Добре, Уондъл — склони Колар.

Дебелия чайник го заведе в един голям фургон. Каруцата имаше покрив от обръчи, покрити с някакво платнище. Помещението бе достатъчно високо, за да застанат прави вътре, но Дебелия чайник не го покани да влезе. Преведе го покрай фургона в средата на кръга.

Отстрани на фургона имаше навес, подпрян с колове, така че да пази от слънцето. Отдолу бе постлан килим, а отвън имаше пейка. Дебелия чайник седна и започна да се събува. Даде знак на Уондъл да последва примера му.

— Имаме обичай да се събуваме, преди да влезем — обясни. — Така спестяваме работа на жените.

Уондъл се замисли над това.

Килимът изглеждаше странно под босите му крака. На Господарските хълмове имаше килими, но той никога не беше стъпвал върху тях. Тези тук бяха по-ярки и изглеждаха здрави. Някой господар сигурно би платил добре, за да има такъв.

— Как се правят?

— Кои, килимите ли? Тъкат ги. От вълна. Този е правен от планинските овчари. Тъкат ги за зимата.

Дебелия чайник обърна едното ъгълче на килима. Отдолу имаше хиляди възелчета.

— Сигурно е нужно много време.

— Да — потвърди Дебелия чайник. — За изтъкаването на този сигурно са отишли осем до десет години. В градовете могат да се

намерят и по-евтини. Те са с по-редки нишки, с примеси от ленени и конопени влакна. Утре на пазара може би ще има такива за продан. Седни.

Седнаха на пълнени с вълна възглавнички. Те бяха изтъкани от груб плат като килима, но, с различни шарки. Дебелия чайник седна с изпънати крака, облегна се на фургона.

Ако човек живее във фургон, килимите бяха нещо много полезно, замисли се Уондъл.

— Тук продават ли хубави килими? — попита.

Дебелия чайник се усмихна:

— Ами... само да не ме чуят жителите на Сечището. — Изчака да види реакцията на Уондъл, сетне продължи: — Марсилските килими изглеждат добре, но в Марсил през зимата не става достатъчно студено. Тук овцете нямат много гъста вълна. Купуваме марсилски килими, когато отиваме на юг и нямаме много товари. По пътя за Кондигео се продават добре.

— Сега обаче не отивате на юг — опита се да отгатне Уондъл.

Трас Притрор му беше казвал, че Кондигео е на шест дни плаване на юг от Теп.

— Точно така.

Дебелия чайник плесна с ръце. Иззад фургона се появи жена на неговата възраст. Беше с по-тъмна кожа и значително по-слаба. Кожената ѝ пола имаше различни рисунки. Някои от тях бяха повторени с цветни конци. Тъмната ѝ коса бе вързана с панделка, но не бе сплетена като на мъжете.

При появата на жената Дебелия чайник се изправи; след кратко колебание Уондъл последва примера му.

— Уондъл, това е жена ми Мирим. Страхувам се, че не говори много добре кондигейски.

Дебелия чайник заговори бързо на неразбираем за Уондъл език, но като че спомена думата „харпия“. Мирим не изглеждаше очарована от госта, но кимна и отиде зад струпани сандъци, където явно имаше друго помещение. След малко се върна с поднос с две чаши и една кана. Остави ги на земята, поклони се леко и се оттегли.

Дебелия чайник махна на Уондъл да сяда. Напълни чашите и му подаде едната. Тя приличаше на фините съдове с различни рисунки,

които използваха господарите. От едната страна имаше картинка на кораб, от другата — жена с рибешка опашка.

Беше пълна с вино с чудесен аромат. Уондъл тъкмо се канеше да го изгълта на един дъх, когато забеляза, че Дебелия чайник отпива по малко. Уондъл отпи също. Течността бе пивка и сладка, не като виното в Теп. Той отпи отново.

Дебелия чайник я напълни от каменната кана.

— Миналата седмица видях гъст дим — рече. — Пожар ли имаше?

Уондъл кимна:

— Да.

Дебелия чайник се засмя:

— Никога не съм разбирал това. Защо искате да изгорите собствения си град?

— Никой не го иска.

— Да. Рубин Орел-рибарова ми е казвала. Имало два вида харпии, едните, като нея, искали да гасят огъня, другите — не.

— Безродни и владелци.

— Да, така ги нарича и тя.

— Владелците почитат Янгинатеп. Когато огненият бог обладае някой мъж, започва пожар.

Уондъл отново изпразни чашата си. Дебелия чайник я напълни.

— Владелците правят и други неща — рече Уондъл.

— Крадат, нали?

— Ние събираме. В Теп това не е кражба. Не и за владелците.

— Тук е.

— Върбица е безродна — обясни Уондъл; поколеба се, виното гореше стомаха му. — Също и другите. Аз обаче съм владелец.

— Да, това ми е ясно.

По лицето на Дебелия чайник отново се разля усмивка.

— Знаел си?

Дебелия чайник се засмя:

— Уондъл, Уондъл, всеки знае.

Уондъл се намръщи:

— Откъде?

Вместо отговор Дебелия чайник извика:

— Мирим, огледало!

Жената донесе бронзово огледало. Дебелия чайник го избърса с чист мек парцал и го подаде на Уондъл.

— Ти нямаш огледало, нали?

Уондъл се погледна.

Видя мъжко лице с ярка перната змия, татуирана на него.

— Разни земи, разни обичаи — обясни Дебелия чайник. — Теп не е единственото място, където се правят татуировки. Говори се обаче, че владелците имат най-ярките, и, Уондъл, никъде другаде не можеш да видиш такова нещо! Точно затова никой не се бои от теб.

— Не разбирам. — Главата на Уондъл започваше да се замайва, езикът му се преплиташе. — Тази татуировка, би трябвало да е от Атлантида.

— Атлантида! Ти обаче не си от Атлантида.

— Не, не... сприятелих се с един тамошен магьосник.

Той се почуди защо споделя толкова много неща с един непознат.

— Е, можеш да се гордееш с нея. Само че, Уондъл, където и да отидеш, каквото и да направиш, за седмици цялата околност ще го знае. Ти си най-забележимият човек на Пътя на конопа.

— Грозна ли е? — попита Уондъл.

— Да кажем, че започвам да свиквам. Даже може да се приеме за красива.

Уондъл пресуши чашата си, подаде я за още. Дебелия чайник понечи да му я напълни, но спря:

— Сигурен ли си?

— Не. Глупаво е. — Уондъл закри чашата с ръка. — Само че брат ми търсеше точно това.

— Кое?

— Добро вино. Уоншиг бе сигурен, че има. Никога не беше опитвал нещо подобно, но знаеше, че съществува, и аз най-накрая го открих.

Дебелия чайник кимна с разбиране:

— Проблемът е дали можеш да носиш.

Този израз бе непознат за Уондъл. Да носи? Виното ли?

— Мога.

— Надявам се. Много се надявам. Ти не си първият, знаеш ли?

Уондъл се намръщи.

— И други харпии владетци за идвали. Защо мислиш, че ги наричаме харпии? Повечето не се задържат много. Ако имат късмет, успяват да се върнат. Повечето биват убити, когато започнат да създават твърде много неприятности.

— Какво става с останалите?

— Няма много от тях. Видя Рубин Орел-рибарова. В кервана на Самотния гарван има двама стражи харпии, чувал съм и за един кожар в Райската долина. Не съм сигурен, че има други. Може би още няколко жени.

Уондъл се замисли над това.

— Няма нужда да ме връщате.

— Знаех си, че си хитрец. Умееш да се владееш. Поне докато си трезвен.

Откъде знаеше? Каква ли магия владееха тук?

— Знаеш ли какво, хайде да пийнем малко вода — предложи Дебелия чайник, — а виното ще остане за вечеря. Нека първо да те разведе.

41.

Фургоните не бяха като каруците на Уондъл. Бяха добре направени и по-големи. Имаше товарни фургони за стоки или за сено, но всяко семейство разполагаше с по един, който му служеше като дом на колела. Бяха покрити с плътен брезент и имаха сложна система от ремъци за впрягане на бизоните.

— Така създаваме доста работа на Голямата ръка — обясни Дебелия чайник. — Това е ковачът ни. Използваме и много ремъци. Не прибягваме обаче до магия. Пътят на конопа се използва много. Затова магията там е слаба. По-добре човек да не зависи от нея.

Уондъл кимна:

— В Теп също няма много магия.

— Така знам и аз.

— Наричате този път „на конопа“.

Дебелия чайник вдигна рамене:

— Търгуваме и с други стоки. Може би най-много с вълна. Конопът обаче е постоянен продукт. Винаги има търсене. Влакна, въжета, листа за пушене, чай, смола. От качествения коноп винаги може да се извлече добра печалба.

— Той не се ли опитва да ви убие?

— Кой, конопът ли?

— Може би тук е забравил.

Дебелия чайник го изглежда странно, но нищо не каза.

Фургоните, в които живееха, бяха празни. Дебелия чайник обясни:

— Ние прекарваме повечето време извън тях. Когато пътуваме, ги пълним почти изцяло със сандъци, тях използваме за стени, когато сме на лагер. Виж, някои от сандъците се отварят отстрани, други — отгоре. Нарездаме ги на купчини, разпъваме платнище отгоре, поставяме килими, изваждаме всичко и уютното ни гнезденце е готово. Ако всички работим дружно, лагерът е завършен за час.

Всичко това бе ново за Уондъл. Тук нямаше владетци, нямаше безродни. Само хора, които работеха като безродни, но си запазваха собствеността...

— На кого е всичко това? — попита той.

— Ами, това е доста сложно. Много от нещата са общи на целия керван. Повечето семейства имат товарен фургон; някои — по два; аз притежавам три. И всяко семейство има фургон за живеене и няколко бизона. Това е зестрата на невестата. — Дебелия чайник се намръщи. — Аз имам пет дъщери. Две се омъжиха. Остават три; трябва да плащам още за три зестри! Моите момичета обаче получават най-доброто. Трябва да видиш какво съм приготвил за Портокалов цвят. На петдесет левги по пътя живее един ковач, прави отлични фургони. Като този. Ще вземем нейния следващия път, като минем оттук, някъде през лятото. Момчетата ще се тълпят като мухи на мед, като видят каква каруца съм й осигурил!

Също като безродните, помисли си Уондъл. Безродните полагаха големи грижи за дъщерите си. Владелците пък рядко знаеха кои са децата им. Ако момчето прилича на мъжа на майка си, нещата бяха ясни, с момичетата обаче човек никога не можеше да бъде сигурен.

Зестра. Това бе непозната дума, а и Дебелия чайник говореше толкова бързо, че Уондъл не беше сигурен дали разбира всичко. Имаше много за учене. И въпреки това Уондъл се ухили широко. Беше научил едно — тук за него имаше шанс. Истински шанс.

Пазарът бе на едно празно пространство зад града. Имаше палатки и фургони с платформи, мястото изглеждаше хаотично, отвсякъде се тълпяха граждани и търговци.

— На сутринта всичко ще е подредено — обясни Дебелия чайник.

Той поведе Уондъл към една голяма шатра в края на пазарището. Портокалов цвят надзираваше четири деца, които постилаха килими, подреждаха маси и подготвяха други неща.

— И така, Уондъл, имаш ли нещо за продан? — попита Дебелия чайник.

— Сам видя, че каруцата е празна...

— Видях най-вече, че е с фалшиво дъно — подсмихна се Дебелия чайник. — Не се знае какво има отдолу. Разбира се, това е целта. Както и да е, ако решиш да отвориш сергия в моята шатра, няма да ти взема много.

— Това добро място за продаване ли е? — поинтересува се Уондъл.

Дебелия чайник поклати глава:

— Зависи какво предлагаш. Е, всъщност не. Тук няма какво толкова да се купи, главно храна и сено. Ще купим боровинки. Тук узряват по-бързо отколкото на север; понякога търговията с плодове на север, когато на хората им е омръзнало от консервирана храна, носи добра печалба. Тук обаче нямат много и човек трябва да внимава. Боровинките се развалят бързо, ако минеш през място със слаба магия.

— Защо тогава спирате тук?

— Нямаме избор. Бизоните издържат известно време, после трябва да спрат за няколко дни. Трябва да им дадем почивка и да ги нахраним. Това градче служи за спирка на керваните по Пътя на конопа. — Дебелия чайник изглежда изпитателно Уондъл. — А сега е време да постигнем някакво споразумение.

— Какво означава това? — Уондъл се извърна и се приведе леко.

— Бой с ножове. Самотния гарван твърди, че вие харпиите сте добри с ножа.

— Така е. Какво споразумение предлагаш?

— Момко, ти постоянно разпитваш за разни неща. Информацията струва пари. Откъде накъде ще ти я давам безплатно?

Уондъл се замисли над това:

— Магьосниците търгуват с информация. Разказвачите разказват истории. Аз съм учил при един разказвач.

— Да, само че не знаеш нищо, което може да ми е от полза. Поне така ми се струва. Историите са интересно нещо. Човек може да се прехранва с хубави разкази. Всяка вечер, когато разкажеш нещо интересно, вечерята ще ти е безплатна. Какво полезно знаеш обаче?

Уондъл се усмихна:

— Заливът на Великия сокол. Там плащат добре за билки и подправки.

— Зависи от подправките. Ние не стигаме толкова далеч на запад. Ако става въпрос, в Златната долина плащат по-добре отколкото във Великия сокол. Великия сокол е на морето, търгуват с кораби. Уондъл, да не би да караш подправки от Димящата долина?

Уондъл се замисли върху възможностите си. Никоя не беше особено добра. По-добре да каже истината:

— Малко.

— Дръж ги тогава. Ще ги продадеш в Златната долина, ако успееш да стигнеш дотам.

— Какъв е проблемът?

Портокалово цвете се засмя зад тях:

— Няма да има проблем, ако останеш с нас.

Тя тъкмо метеше килима.

— Пътят може да бъде опасен — обясни Дебелия чайник. — Има разбойници. Може да ги отблъснеш, но обикновено ходят по много. Освен това има и такси. Всеки град иска по нещо. Ако си сам, могат да смъкнат и дрехите от гърба ти. Сам няма да минеш.

Уондъл не коментира.

— Куражлия си — продължи Дебелия чайник. — И изглеждаш дяволски лукав. Само че един човек не може да се справи с всички събирачи на такси.

Уондъл се замисли за торонекстите.

— Имаш ли предложение?

— Мисля по въпроса.

— Хайде, татко — подкани го Портокалов цвят.

— Добре. Уондъл, ще пътуваш с нас до Златната долина. Ако ни нападнат, ще се биеш за нас. Ще си плащаш разходите за пътуването. Ние ще плащаме таксите. Ще вървиш само с нас. Това ще ти струва една трета.

— Татко! — възкликна Портокалов цвят.

— Шът, малката!

— Една трета от какво?

— От всичко, което имаш, когато стигнем Златната долина.

— Какво плащат останалите?

— Една пета, но вие ще създавате много повече главоболия от тях.

— От Кондигео — досети се Уондъл. — Те плащат за пътя от Кондигео.

Не беше свикнал да се пазари, но един владеец трябва да е хитър...

— Е, имаш право — склони Дебелия чайник. — Освен това дъщеря ми те харесва. Една четвърт, Уондъл, това е последната ми дума. Една четвърт от всичко, което имаш, когато стигнем Златната

долина. — Той замълча, сетне добави: — Няма да получиш по-добро предложение.

* * *

Вечерята беше великолепна. На голям огън в средата на лагера имаше огромен котел с яхния. Наоколо бяха разположени килими и възглавнички. Мъжете и възрастните жени седяха, а децата и младите жени разнасяха купички с ядене и гърненца с разредено вино.

Дебелия чайник изчака Уондъл да си изяде порцията, сетне тръгна да го представи из лагера.

Първо го заведе в един фургон с небесносин брезент. На покривалото беше нарисуван странен, подобен на фуния облак. Изглеждаше съвсем истински.

Фургонът се стопанисваше от две жени на възрастта на Рубин Орел-рибарова и едно момиче колкото Върбица. Момичето се втренчи в Уондъл. Докато Дебелия чайник говореше бързо, една от жените влезе вътре. Върна се с някакъв мъж.

— Хикамор — представи го Дебелия чайник на Уондъл. — Шаманът на този керван. Казах му, че съм те поканил да се присъединиш към нас.

Хикамор бе мъж с неопределена възраст, тъмната му кожа приличаше на пергамент, очите му бяха хлътнали. Той погледна Уондъл, сетне се взря зад него в далечните хълмове.

Уондъл понечи да каже нещо, но Дебелия чайник му даде знак да мълчи. Останаха безмълвни, докато Хикамор зяпаше в нищото.

Накрая шаманът заговори на кондигейски:

— Уондъл от Твърдината.

Уондъл подскочи.

— Така ли се казваш? — попита Хикамор.

— Да, мъдрецо, но не съм го казвал на никого тук.

Хикамор кимна:

— Не бях сигурен. Ти ще имаш други имена, и всичките ще са добре известни на света. Няма да е нужно повече да си измисляш тайно име.

— Ти виждаш бъдещето.

— Понякога, когато е достатъчно ясно.

— Ще срещна ли отново Морт от Атлантида?

Хикамор се взря в далечината:

— Значи е вярно. Един магьосник от Атлантида все още е жив! Много отдавна познавах един, преди Атлантида да потъне, но знам твърде малко за тази земя. Бих искал да науча повече.

Уондъл запази мълчание. Очите на стария шаман заискриха.

— Черен чайник, аз честен човек ли съм?

— Няма по-честен — отвърна Дебелия чайник.

— Поне в този керван. Уондъл от Твърдината, ще ти предложи една сделка. Черния чайник ще ти опрости половината от уговореното плащане, ако ми разкажеш всичко, което знаеш за Морт от Атлантида.

— Как, Хикамор...

— Черен чайник, да не би да оспорваш правото ми?

— Не, мъдрецо. — Дебелия чайник вдигна рамене. — Той още не е приел предложението ми.

— Сега ще го приеме. Една десета.

Дебелия чайник изстена:

— Половината от предложената сума е една осма!

Хикамор не коментира.

— Това е пладнешки грабеж — заропта Дебелия чайник. — Грабеж. Ще ни разориш! О, добре, една десета, само че трябва да задоволиш интереса на мъдреца, Уондъл.

Всичко се случваше толкова бързо, а Уондъл все още беше под влияние на виното. Дали не се опитваха да го ограбят? Мамеха ли го? Пелзед постъпваше така. И господарите с техните циркове и представления. Тук със сигурност се отнасяха към него като към дете, обсъждаха съдбата му, без да се допитат до мнението му.

Неговото и на Върбица. И на децата. Една десета беше половината от онова, което плащаха останалите. А още не знаеха за златото. Владелецът трябва да бъде хитър...

— Благодаря — отговори той. — Приемам.

Голямата ръка, ковачът, бе почти колкото Уондъл, много по-висок от всички останали в кервана, с ръце, дебели колкото бедрото на Дебелия чайник. Той гледаше Уондъл подозрително и речта му напомняше повече ръмжене, но не възрази срещу присъединяването на владелеца към кервана.

Щом Дебелия чайник представи Уондъл на обитателите на всички фургони, Рубин Орел-рибарова започна да развежда Върбица и останалите. Вечерта завърши с вино и песни и Уондъл заспа загледан в звездното небе.

* * *

Пазарните шатри бяха разпънати на една поляна до лагера. Не всички семейства от Бизоните имаха собствени палатки. Някои слагаха по две сергии в една шатра. Всеки бе извадил нещо за продаване; това беше задължително. Много стока на завишени цени придаваше на пазарището по-богат вид.

От другата страна на поляната жителите на града също бяха организирали пазар. Шатрите им не бяха пъстри като на Бизоните и нямаха толкова много стока. Повечето продаваха храна и зоб.

Дебелия чайник и Уондъл отидоха да огледат стоките.

В една шатра се продаваха черги. Уондъл си спомни предупреждението на Дебелия чайник и ги огледа внимателно. От долната страна на килимите имаше по-малко възли и шарките не бяха толкова ярки и правилни.

Когато отминаха, Дебелия чайник измърмори:

— Цените са твърде високи за този сезон. Чудя се дали имат някаква представа.

— От какво?

— От студени зими. Ледени ветрове. По-добре попитай Хикамор.

— Имаме нужда от черги — настоя Уондъл. — Аз нямам нищо против да спя на земята, но Върбица не е свикнала. Също и децата.

— Да потърпят две седмици. — Дебелия чайник посочи на север. — След прохода в края на тази долина навлизаме в планината. Не е същинската планина, но е достатъчно висока, за да имат хубава вълна. След две седмици сме в Горман. Там гледай за черги. Няма да са толкова хубави като моите килими, но ще свършат работа. Можете да ги използвате по време на пътуването и да купите по-хубави от Златната долина; следващата година ще продадеш горманските черги в Последни борове. Там поне ще им вземеш, колкото си платил.

Портокалов цвят беше оседлала два жребеца. На рогата им бяха закачени цветни панделки. С оскъдно облекло, тя беше стъпила върху гърбовете им и препускаше през града, канейки хората на пазара. Зад нея се редяха млади мъже.

Върбица го завари зинал в захлас.

— Добре се справя — отбеляза Уондъл.

Тя просто кимна. Взе брат си и двамата отидоха заедно в шатрата на Орела рибар. Върнаха се с две от момчетата и два кола, два пъти по-високи от Уондъл. Колар се вмъкна в скритото отделение на каруцата им и извади въжета. Изправиха прътовете на осем крачки един от друг и ги закрепиха с помощта на въжета и колчета. След това опънаха въже между двата и го натегнаха с помощта на пръчка, забита в него.

Върбица се скри в шатрата им. Излезе по плътно прилепнали кожени панталони и туника.

— Дръж ме — подвикна тя на Уондъл; сетне се покачи чевръсто на върха на един от коловете и пак извика: — Дръж ме!

Колар се приближи до Уондъл:

— Искан да застанеш отдолу и да я хванеш, ако падне.

— О. — Спомените му се върнаха. — Вие сте въжеиграчите!

Колар нищо не каза.

— Виждал съм ви, преди да ви познавам.

Уондъл си спомни мъжа, който стоеше под ходещото по въже момиче на празненството на Пелзед. Сигурно е бил баща ѝ! Уондъл застана под въжето, спря поглед върху Върбица. Тя бе красива и едновременно с това крехка.

Върбица му се усмихна:

— Възможно е да падна. Не съм го правила отдавна. Ти обаче си достатъчно як.

— Бих предпочел да се преоблека — каза Колар, — само че няма какво да сложа.

— Следващия път — успокои го тя. — Днес ще работя сама.

И тръгна по въжето.

Уондъл я следваше отдолу. Не беше лесно. Тя правеше кълба назад, изправяше се на ръце, скачаше и пак се хващаше за въжето. Изглеждаше по-малко грациозна от момиченцето, което помнеше Уондъл, но успяваше да привлече вниманието на зрителите.

Събра се смесена тълпа от жители на градчето и момчета от кервана. Всички гледаха Върбица. Тя се усмихна и направи кълбо напред.

Колар се беше облегнал на един от прътовете.

— Уха — възкликна.

Уондъл го погледна.

— Напред е много по-трудно, отколкото назад — обясни момчето. — Ти не можеш да разбереш. Тя си остава най-добрата...

Върбица опита нещо сложно. Падна, преди Уондъл да си даде сметка, че това не влиза в номера. Хвана се за въжето, но се изпусна. Все пак то я забави малко. Уондъл моментално застана под нея. Напрегна се в очакване.

Тя падна в ръцете му. Той я улови и двамата се търколиха на земята. Останаха легнали; Върбица беше върху него. Въпреки болката Уондъл се почувства прекрасно. Тя бе с добре развити мускули, със заоблени рамене — той неволно размърда ръце.

Върбица се усмихна и се изправи.

— Благодаря, ти си моят герой — рече с усмивка. Сетне се поклони на тълпата и се прибра в шатрата.

След вечеря Дебелия чайник дойде във фургона им.

— Сега съм доволен от сделката — призна той. — Защо не ми каза, че Върбица е акробатка?

— Колар също — обясни Уондъл. — Само трябва да тренира.

— Ще имат тази възможност. Доброто представление върши работа, Уондъл. В страната на Каменните игли ще се събере голяма тълпа. Също и в Златната долина. Уондъл, утре потегляме. Какво ще правиш с каруците си?

— Конете...

— Бавни са. Върбица ще може ли да ги води?

— Ами, предполагам, не виждам причина да не го прави.

Дебелия чайник се усмихна:

— Добре. Няма обаче да стане. Така ще се придвижвате със скоростта на пешеходец. Пътят през повечето време върви нагоре. Момичето ще се умори и това ще ни забави, дори с Портокалов цвят да се сменят. Върбица няма да може да се упражнява. А кобилата ви?

— Резбар все още се оправя с нея. Тя ще тегли каруцата, ако той я управлява. — Уондъл вдигна рамене. — Мен изобщо не ме търпи.

Дебелия чайник отново се усмихна:

— Добре. Резбар ще кара каруцата с кобилата. Другата обаче е проблем. Утре сутрин ще доведе няколко бизона и Номер трети ще ви покаже как да ги впрегнете.

— Ами конете ни?

— Те ще следват момичетата. Върбица и Портокалово цвете могат да пътуват най-отзад и всички еднорози ще ги следват. Проклетите добичета създават повече неприятности, отколкото да вършат работа, но в Златната долина ги ценят много.

След вечеря Уондъл остави Въжеиграчови и Мелничарови да подготвят каруцата. Резбар го изгледа намръщено, без да крие раздражението си. Уондъл спря:

— Колар, ела с мен.

Той побърза да отиде при него.

— Тук вършим работа — заяви Резбар. — Имаме нужда от помощта на всички.

— Сключих сделка с Хикамор, магьосника. — Ако не спазя думата си, ще се наложи да плащаме една четвърт от собствеността си. Затова отивам да му разкажа за Морт...

— Ама защо и Колар? Той не говори кондигейски!

— Той може да е видял неща, които аз да съм пропуснал. Помалките деца обръщат внимание на повече подробности, а ти не беше там, Резбар. Докато ние с Върбица се разправяхме с Морт, ти бе на дни път от нас. Ако искаш, мога да взема Върбица.

— О, Уондъл, мисля, че ще съм по-полезна тук — изрече тя с нескрито съжаление. — Вземи Колар.

Резбар се зае с един кол, забит в земята. Колар и Уондъл отидоха при Хикамор.

Шаманът и семейството му седяха под звездите. Те сигурно първи си избираха място в лагера — наредените около огнището му камъни бяха допълнително удобство.

— Деца мои, това са Уондъл и Колар, със сигурност доста необичайни посетители в този дом.

Откъде знаеше Хикамор името на Колар? Магия.

— Момчета, поздравете дъщерите ми Разгонената сърна и Кривото облаче и приятелите им Еленчето и Планинския котак.

Кривото облаче сигурно бе едва на четиринайсет, беше доста красива за тукашните стандарти, имаше високи скули, извити вежди и права тъмна коса. Колар се захласна по нея. Подгонената сърна (не беше възможно шаманът да е казал Разгонената сърна, нали?) бе на седемнайсет и изглеждаше по същия начин. Еленчето вероятно беше на същата възраст. Тя също беше хубава, но с дългите прави коси,

сплетени на плитки, Подгонената сърна и Кривото облаче му се сториха по-зрели. Планинския котак бе осемнайсет-деветнайсетгодишен и елегантно облечен. Беше близък с Еленчето или с Кривото облаче — трудно бе да се каже — и не допускаше варварите до момичетата.

Уондъл седна встрани. Знаеше как да избягва проблемите дори сред зяпачите.

Момичетата забърбориха.

— Върбица — рече Кривото облаче. — Защо е наречена така?

— Такъв им е обичаят — намеси се Еленчето. — Като Рубин. Дават им имена на нещо скъпо.

Кривото облаче кимна с разбиране:

— Върбата е рядко дърво. Може би в Димящата долина си нямат, а?

Старецът предложи на Уондъл вино. Той предпочете чиста вода. Кривото облаче присви очи, явно предусети, че тя ще ходи до реката.

— Кога видя за пръв път Морт от Атлантида? — попита Хикамор.

— Беше във вътрешния двор на господаря Саморти под балкона на Шанда и разговаряше с господарите. Изглеждаше грохнал и развеселен. Аз бях съвсем малък, но въпреки това виждах ясно, че ги взима за глупаци. Те също го разбираха, но струва ми се, мислеха, че държанието му си е такова. Че се надува, защото е магьосник. Както господарите се преструват пред другите хора. Само че не беше така.

— Значи, наистина ги е мислил за глупаци. Защо?

— Те използваха нещо, което изгаря цялата магия в града. Затова там не действаха никакви вълшебства. Морт умираше поради липса на магия...

— Вълшебно колело?

Уондъл вдигна рамене.

Хикамор се оживи:

— Как изглеждаше?

— Никога не съм го виждал. Как би трябвало да изглежда?

В това време Кривото облаче се върна и въпросът остана без отговор. Уондъл отпи и й благодари. Хикамор попита:

— Каква работа има едно владелско дете на господарски балкон?

Уондъл разказа как се е прехвърлил през стената, как се е запознал с Шанда, как тя му е дала дрехи... Подгонената сърна, Еленчето и Кривото облаче слушаха в захлас. Планинския котак бе забравил подозренията си омагьосан от занимателния разказ.

Уондъл продължи да разправя как е гледал операта от балкона. Разказа им за нощта край Черната яма, за омагьосаната гора. Хикамор пожела да научи повече за конопа.

— Той се опитва да ни убие — обясни Уондъл. — Всеки го знае. Човек не може да мине през конопеното поле, без да заспи, и до сутринта той вече го е удушил.

— Тук не става така — намеси се Планинския котак.

— Въжеиграчови — продължи да разпитва Хикамор. — Как правят въжета, след като конопът се опитва да ги убие?

Уондъл се обърна към Колар:

— Колар, шаманът иска да знае...

— Стари хора знае — отвърна момчето на развален кондигейски.
— Никога учи мен.

Подканван постоянно от Хикамор, Уондъл разказа как е завел Шанда в храсталака, как е бил заловен от хората на Саморти, как са го изгонили. Хикамор искаше да научи повече за картите. Уондъл нарисова Теп в праха. Хикамор му даде цветен пясък, за да направи по-добра схема.

Сетне шаманът нанесе поправки в една карта, която явно бе начертал по-рано. С усмивка загледа реакцията на Уондъл, когато картата оживя. Гора от зелен пясък се заклати и заогъва в жълта буря. Кобалтовите реки заблестяха. Не по-големи от мравки бизони побягнаха пред оранжевите искри на прериен пожар. От пламъците за миг се показа птича човка, сетне изчезна и после нещо друго — пред огъня побягна птица, голяма колкото бизон, след това и тя се изгуби.

Колар започна да се прозява и това даде повод на Уондъл да се оттегли. Да вземе момчето със себе си, се оказа добра идея.

* * *

Впрягането на бизоните бе истинско мъчение, но управляването им се оказа по-лесно. Животните не бяха особено умни. Стараеха се да

следват водачите на стадото. Впрягаха ги по четири в каруца. Докато виждаха предния впряг, бизоните се подчиняваха безропотно. Дебелия чайник караше първия фургон. Пътят водеше право на север. Прекосиха две рекички, сетне започнаха да се изкачват.

Първият знак за приближаването на великанската птица беше висок, пронизителен крясък. Сетне се чу писъкът на жена. Последваха още зловещи крясъци. След това от хрусталака изскочи койот, следван от нещо ярко, зелено-оранжево... и огромно.

Уондъл никога не беше виждал подобно нещо. Тичаше на два крака като кокошка, но бе с една глава по-високо от него, а дори не се беше изправило в цял ръст! Главата бе прекалено голяма за това тяло, закрепена на дебела и силна шия. Човката заемаше по-голямата част от главата и никак не приличаше на кокоша. Беше закривена и остра, пригодена за убиване. Краката бяха дебели и яки, бедрата — почти колкото тези на Уондъл и покрити с пера. Опащата също бе от пера и разперена.

Уондъл застина. Животното определено беше птица, но това не бяха крила! Горните ѝ крайници приличаха на владелски ножове, явно нямаха нищо общо с летене.

Койотът бягаше ужасен. Едно куче от кервана се стресна и се втурна след него, но твърде късно, чудовищната птица изкрещя отново и подгони него. Кучето се изплъзна на косъм. Огромната човка изщрака празна, откърти трески от единия фургон. Кучето заскимтя и се шмугна под каруцата.

Зловещото същество се спусна след него.

Един бизон се уплаши. Тромаво побягна и предният фургон се разклати. Другите бизони във впряга също запрепусаха. За секунди в подредения керван настана хаос.

Върбица и Портокалов цвят седяха във фургона си и се държаха за въжета, за да не паднат. Птицата се подвоуми, сетне се втурна след тях.

Уондъл грабна едно одеяло и се затича напред, размаха ножа си, крещейки заплахи.

Конете се опитаха да препречат пътя на съществото, но то избегна рогата им и ги ритна с такава сила, че повали по-едрия жребец. Сетне продължи след Върбица. Тичаше по-бързо от Уондъл. Той размаха пъстрото одеяло.

Одеялото привлече вниманието на чудовищната птица. Тя се обърна към Уондъл и впери поглед в пъстрия плат. Той задържа одеялото пред себе си, докато животното се приближи, сетне вдигна ръката, с която го държеше, и се извъртя наляво. Птицата протегна шия и насочи човка към одеялото. Уондъл заби дългия си нож в гушата ѝ.

Заслепена, птицата се втурна в кръг около Уондъл, опитвайки се да разкъса одеялото, докато младежът се мъчеше да забие ножа си по-дълбоко. Успя да вкара острието под перушината. Завъртя, сетне още веднъж. Главата на птицата увисна, но тя продължи да бяга и блъсна Уондъл във фургона. Той падна на земята.

Птицата беше много бърза, но сега главата ѝ висеше безпомощно. Резбар и Колар се притекоха на помощ, бяха опънали едно въже помежду си. Птицата се втурна към тях. Те опънаха силно въжето и я спънаха. Тя започна да се мята, двете момчета я заобиколиха и овързаха краката ѝ.

Крилата, завършващи с остри като копия нокти, продължиха да се мятат още десет минути. Докато чудовището утихне, Дебелия чайник и другите керванджии бяха обуздали бизоните. Сега всички се събраха около Уондъл, Въжеиграчови и мъртвата птица.

— Какво, по дяволите, е това? — попита Уондъл.

— Великанска птица — отвърна Дебелия чайник. — Редки са.

— Нека си останат такива — пожела си Уондъл, но се усмихна.

Победата беше сладка. А и Върбица го гледаше както никога преди. Също и останалите момичета от кервана. Това му беше много приятно.

* * *

От великанската птица стана чорба за целия керван. Всички се събраха около каменното огнище на Хикамор.

Докато се хранеха, Хикамор попита Уондъл за татуировката му. Уондъл вече бе научил някои думи от местното наречие, но предпочиташе Рубин Орел-рибарова да превежда от родния му език.

— Морт от Атлантида ми я направи. Омагьосал я е, за да може да ме последва на излизане от Горящия град. Мисля, че е убил всички мъже в семейството ми...

Постепенно събралите се около него замлъкнаха. Дъщерите на Хикамор слушаха внимателно, също Въжеиграчови и Мелничарови, и Върбица. Те никога не бяха любопитствали за татуировката на перната змия. Какво знаеха те за владелците?

Уондъл се чувстваше чудесно. Ако Върбица не беше наблизко, може би нямаше да се задоволи само с чиста вода. Останаха около огъня до среднощ.

* * *

Стигнаха друг проход. Портокалоград се намирал в една долина и за разлика от Марсил бе ограден със стени.

От двете страни на градските порти имаше стражеви кули, а стените на сто крачки в двете посоки бяха каменни. След това преминаваха в дървени укрепления със заострени колове, издигнати върху ниски каменни зидове. Портокалоград изглеждаше по-малък от Господарския град. В сравнение с Теп бе направо нищожен.

Извън стените имаше заграждения за бизоните и конете. От североизток непрекъснато духаше вятър и всички постройки бяха защитени от него. Мястото за лагеруване имаше кладенци, чешми и постлани с камъни алеи. Близко до загражденията за животните работеха магазини и складове. Един участък между мястото за лагеруване и загражденията беше изпълнен с дървени пейки.

Дебелия чайник и дузина от по-младите му роднини — синове, дъщери, племенници, племеннички и братовчеди — дойдоха да помогнат на Уондъл и Въжеиграчови в разпрягането на животните и установяването на лагер.

— Вие ще сте тук — каза Дебелия чайник и посочи един участък между ниски дървета. — От този кладенец ще взимате вода. Помийната яма е онази канавка там. Използвайте я и хвърляйте в нея всички изпражнения от животните. Тук следят строго за това.

Уондъл се подсмихна доволно. Не всеки в лагера имаше собствен кладенец и огнище. Участъкът, който им определи Дебелия чайник, бе почти толкова голям, колкото този за Хикамор и със сигурност похубав от този на Орела рибар.

— Организацията изглежда добра — отбеляза той.

— Щом плащаме, ще е добра. Още нещо. Наспете се добре. Тук е безопасно. Когато тръгнем пак на север, ще оставяме часови, докато стигнем Голямата долина. — Дебелия чайник погледна ножа на Уондъл. — Няма да се изненадам, ако се наложи пак да го използваш.

— Пак ли онези птици?

— Говори се, че нагоре върлували две разбойнически племена.

Колар поглади прашката, която носеше около врата си, и показва торбичка с кръгли камъни:

— Готови сме!

Уондъл се усмихна. Никога не беше виждал безроден с оръжие, преди Колар да си направи прашка. Момчето имаше и нож. Уондъл вече започваше да се досеща защо се случваше от време на време в Теп да изчезва по някой и друг владелец.

— Разбойниците са виждали прашки и преди — отбеляза Дебелия чайник.

— Само че не са виждали друг като Уондъл!

Дебелия чайник погледна оранжевите пера, втъкнати в косата на Уондъл, и ярката перната змия, пропълзяваща по ръката до бузата и окото му.

— Тук може би си прав — отбеляза.

* * *

— Чух Морт да казва: „Ами ако някой магьосник гарантира за вас?“ Нямах представа, че е там, но това изобщо не ме изненада. Морт го наричаше магия за ставане невидим — разказваше Уондъл.

Взе си ягода. Шаманът бе поставил чиния с едри червени плодове между тях. Уондъл не беше забелязал кога са ги брали.

— Шамане, откъде взе тези ягоди?

— От Града на люлеещите се дървета, преди да ви срещнем — отвърна Хикамор; забеляза изненадата на Уондъл и поясни: — Моята магия съхранява много хранителни продукти. Това е един от начините, с които си изкарвам прехраната.

Уондъл взе друга ягода, сетне отпи вода. Вдигна бутилката, за да я покаже на Кривото облаче:

— Този път си донесох моя. Няма да се налага да ходиш за вода.

Момичето се изкиска.

Правеше го много често. Уондъл не знаеше как да общува с човек, който постоянно се смее.

— Две огромни котки със зъби като кинжали играеха около краката на Морт — продължи той. — Косата му ставаше ту бяла, ту рижа, сякаш над него минаваха облаци. Знаеше магия, която да го направи млад, но се нуждаеше от сила. Налагаше се да се сдържам. Искях да го убия. Без никаква причина. Янгинатеп беше в мен. Янгинатеп е бог на огъня, а Морт — воден магьосник. Морт отстъпи. Безродните деца все още страняха от мен...

Хикамор извади бутилка вино.

Беше го правил само веднъж, през първата нощ на разговорите им. След това държеше бутилката за себе си. Уондъл я пие и отпи.

Виното беше разрежено. По-добре да не го пие!

Планинския котак посегна и той му даде бутилката.

Уондъл помоли Колар да разкаже своите спомени за Морт, след това какво смятали Върбица и Резбар. Колар се засмя. Каза, че Върбица си мислела, че Морт щял да ги закриля от владелеца, обладан от огъня. Ковач смятал Уондъл за ужасен, защото Резбар се страхувал от него, но Морт им изнесъл поучителна проповед като баща им.

Уондъл повече не отпи от бутилката, но усети как вътрешностите му горят. Той продължи да говори. За изгорената просека в гората, за новата поява на Морт... Дали да им каже за златото в реката? Още не.

Кривото облаче си легна. Планинския котак се извини и си тръгна. Колар заспа.

Уондъл вдигна момчето и пожела лека нощ.

Лагерният огън осветяваше пътя му. Усети, че двете по-големи момичета вървят след него.

— Планински котки от дим? Има ли някаква истина във всичко това? — обади се едната.

Уондъл продължи да върви, защото Колар бе тежък.

— Не лъжа — отговори. — Не бих излъгал шамана, докато не разбере докъде се простира силата му.

— Защо винаги водиш момчето със себе си? Ти почти никога не го питаш за нищо. Да не ти е...

— Той е под моя закрила. Така ли се казва?

— Стои все с теб, за да не може никоя жена да те вкара в неприятности, за да може друга жена да е спокойна за зестрата си. Нима Върбица Въжеиграчова се страхува за зестрата си? Тя няма нищо!

— Подгонена сърна, какво означава „зестра“?

Момичетата обаче изчезнаха толкова внезапно, че Уондъл се почуди дали не е пил прекалено много. Една глътка; беше опарила гърлото му. Може би някои вина бяха по-силни от другите.

43.

Водата в кладенеца им бе студена и вкусна. Уондъл пи до насита, сетне се изми в коритото до кладенеца. Денят бе горещ.

Той намери сянка под няколко дървета близо до фургона и се изтегна, за да дремне.

Когато се събуди от нечий стъпки, слънцето все още бе високо. Погледна през храстите, като съвсем леко надигна глава.

Върбица опъваше въже на четири стъпки над земята. За упражненията обичаше да е достатъчно високо, за да я заболи, ако падне, но не толкова, че да си счупи нещо. Тя завърза въжето, кимна доволно и влезе във фургона. Уондъл я изчака да излезе. Обичаше да я наблюдава, макар че тя никак не харесваше някой да я гледа как се упражнява.

Тя излезе облечена в костюм с ярки пера. Когато скубеха великанската птица, Уондъл ѝ ги беше дал. Не знаеше, че ги е използвала за костюм. Стоеше ѝ добре: златисти, зелени и оранжеви пера, пришити към една памучна дреха, каквито можеха да се купят в повечето градове. Костюмът бе плътно прилепнал по тялото ѝ, подчертаваше извивките на ханша и гърдите ѝ и свършваше на коленете, без да покрива свършените ѝ прасци. Уондъл едва се сдържа да не подсвирне одобрително. Тя можеше да се разсърди, че я гледа. В такива случаи ставаше мълчалива, а когато той я попита какво има, сухо отговаряше: „Нищо“. Това го влудяваше.

Тя се качи на въжето и направи бързо превъртане назад, сетне застана на една ръка. Пернатият костюм се смъкна леко, разкривайки част от бедрата ѝ. Жените от кервана и градовете не позволяваха на никого да ги вижда, ако не са напълно облечени... освен когато изпълняваха някакви номера — като Портокалов цвят, докато яздеше конете. Тогава искаха всички да ги видят. Странни птици бяха това жените.

Върбица се отпусна напред. Каквото и да опитваше, не успя и едва не падна, хвана въжето в последния момент. Използва го за засилване, за да подскочи отново нагоре и направи превъртане напред.

— Браво!

Резбар се появи иззад фургона.

— Стресна ме — сгълча го Върбица. — Идваш ли горе?

— Не. Загубил съм тренинг.

— Братко, имаш нужда само от малко упражнения.

— Не, наистина вече не мога. Освен това никой не желае да ме гледа как вървя по въже. Искат да виждат само хубави момичета.

— Благодаря за комплимента. Наистина ли мислиш, че съм красива?

— Да. Уондъл е на същото мнение.

— Може би. — Тя скочи леко на земята. — Е, ако наистина отказваш да участваш, ще се наложи да подготвя друга програма.

— Ще се справиш чудесно. Мама винаги е казвала, че си най-добрата.

— Липсва ми.

— Татко също.

— Да, разбира се, но... да. Татко също.

От фургона излязоха Колар и Ковач.

— Здравсти. О, изглеждаш страхотно — поздрави я Колар. — Сама ли си го уши?

— Ами, да. С помощта на Рубин Орел-рибарова.

Колар опипа пернатата дреха:

— Страхно беше, а? Уондъл видя, че птицата те гледа, и прас! Втурна се с онзи голям нож, с одеялото... видяхте ли какво направи птицата с одеялото? Щеше да разкъса и Уондъл по същия начин, само че той се оказа прекалено бърз. И силен. Виждали ли сте друг толкова силен?

— Ще млъкнеш ли най-после? — сопна се Резбар.

— Че защо?

Уондъл лежеше неподвижно, чудеше се какво да прави. Шпионирането му се удаваше, но сега...

— Кажи, Върбице — настоя Колар. — Не беше ли страхотен?

В отговор тя само кимна.

— О, мислиш Уондъл за безгрешен — държеше на своето Резбар. — Само че какво наистина умее той? Не може да се оправя с конете. Дори кобилата бяга от него. Не умее да плете въжета. Какво може да прави?

— Да се бие!

— Всички владетели умеят да се бият. Уондъл е владетел.

— Не е — възрази Колар. — Той не е владетел, а ние не сме безродни! Не и тук.

— Какви сме тогава? — попита Ковач.

— Предполагам, че просто хора. Богати хора.

— Уондъл е богат — не се съгласи Резбар. — Ние не сме. Морт даде златото на него, не на нас. Ние дори не притежаваме тази каруца, ако той реши.

Ковач слушаше внимателно.

— Ама тя е наша — възрази. — Е, ваша. Един от конете обаче е на татко ми, значи, мой.

— Твой е, ако Уондъл каже — заяви Резбар.

— Мой си е! Ако тази харпия не ми го даде, ще го...

Колар се изсмя:

— Нищо няма да направиш.

— Ще повикам помощ — не се предаваше Ковач. — Резбар ще ми помогне. И водачът на кервана. И ковачът. Те ще го принудят да ми даде кончето!

Колар се изсмя отново:

— Мислиш, че някой от кервана може да отнеме нещо от Уондъл, дори той да не иска да го даде? Той може да избие всички тук!

— Е, може би не всички — намеси се Резбар, — но в едно си прав: няма да е лесно да му се вземе каквото и да било. Никой няма да опитва. Керванът не може да си позволи да загуби толкова много хора. Освен ако не го издебнем, докато спи.

— Няма да го сториш! — възкликна Колар. — Защо си все против Уондъл? Той спаси Върбица от великанската птица! Спаси всички ни. Без него никога нямаше да се измъкнем от онази гора. Ако не беше той, все още щяхме да сме в Теп, а той не ни е сторил нищо лошо. Върбице, ти си най-голяма; кажи му да не говори повече така.

— Все още не знаем какво е станало с татко — настоя Резбар.

— Уондъл не му е направил нищо.

— Така твърди той — отбеляза Върбица.

— Вярваш ли му? — попита Резбар.

— Да. Да, вярвам му. Той беше обладан от Янгинатеп — изрече бавно Върбица. — Янгинатеп може да направи всичко. Вината няма да е на Уондъл.

— И в Янгинатеп ли вярваш вече?

— А ти не вярваш ли? Морт вярва. Видя какви магии може Морт, а той се страхува от Янгинатеп!

— Янгинатеп не може да обладае вече Уондъл — намеси се Колар. — Тук сме в безопасност.

— Това не е сигурно — възрази Върбица. — Не знаем какви богове има тук и какво ще решат да правят. Мисля обаче, че Уондъл не е заплаха за нас!

— Той си остава владеец — не искаше да отстъпи Резбар.

— Защо все го повтаряш? — попита го Колар.

— Защото всички мислят така. Всички в кервана.

— Дебелия чайник споменал ли го е? — прекъсна го Върбица.

— Не...

— Хикамор?

Тя едва сдържаше смеха си.

— Никога не съм го питал.

— А кого си питал?

— Да, кои са тия „всички“? — намеси се и Ковач.

— Разгонената сърна — наежи се Резбар. — И Еленчето, голямата дъщеря на ковача. Казват, че е недоद्याлан владеец.

Върбица се засмя и сърцето на Уондъл заподскача в гърдите му.

— Ти нямаш голям опит с момичетата, нали, братко? — попита тя.

Резбар я изглежда гневно.

— Тази история ми е известна — продължи Върбица. — Рубин Орел-рибарова ми я разказа. Разгонената сърна...

— Майка й имала видение — прекъсна я Ковач. — Можеш ли да си представиш?

— Шшт. Разгонената сърна и Еленчето са заедно през цялото време и след като Уондъл уби великанската птица, не свалят очи от него...

— Ти също! — засмя се Колар. — Личи си.

— Затова се опитали да флиртуват с него — не се смути Върбица. — Резбар, Еленчето не е толкова хубава като Разгонената сърна, нали? Тя обаче не е обещана. Разгонената сърна е обещана на едно момче от друг керван. И двете флиртуват за забавление. Онова

бедно момче, Планинския котак... както и да е, Уондъл просто не може да повярва, че тя наистина се казва така!

— Разбирам го — призна Резбар. — И на мен ми е неудобно да я наричам с това име. Въпреки че така се казва.

— Мислех си, че не е разбрал. Уондъл я наричаше Подгонената сърна. Нещо обаче ги обърка и започна да нарича Еленчето Подгонената сърна. Сега и двете са му се наточили.

— Все пак той си остава един владелец — упорстваше Резбар.

— А Планинския котак все още изпълнява ролята на тяхна играчка. Ако искаш обаче, можеш да заемеш мястото му.

Уондъл бе готов да плати каквото му поискат, за да не е на това място. Никой външен човек не биваше да чува този разговор.

— Ние. Фургонът — продължи Резбар; лицето му бе почервенияло, той едва произнасяше думите. — Цялата група. Кой притежава всичко това? Уондъл вече даде една десета...

— Това беше страхотна сделка! — прекъсна го Колар. — Всички останали плащат повече.

— Да, но той сключи сделката от името на всички ни. Не ни е питал. Сякаш всичко е негово.

— Значи ти си готов да дадеш на Дебелия чайник два пъти повече. Той искаше една четвърт! Много добре се разполагаш със семейното имущество. — Върбица им обърна гръб. — Време е да приготвяме вечерята. Уондъл сигурно е гладен. Колар, Ковач, намерете дърва.

Уондъл изпълзя от храстите, промъкваше се през клоните, без да ги разклаща. Знаеше как да се крие от безродните. Много неща трябваше да обмисли, преди да се върне в главния лагер.

Разгонената сърна. Еленчето. Беше ги объркал в тъмното. Имената бяха нещо важно. В Теп човек никога не издаваше истинското си име, затова те не означаваха нищо. Тук обаче името беше самоличността на човека. Разгонената сърна?

Флирт. Върбица бе казала, че Разгонената сърна и Еленчето флиртували. Той не знаеше какво означава тази дума. Какво са правила, преди да избягат?

Бяха говорили за зестри.

Какво беше зестра?

Уондъл погледна слънцето. Все още беше високо. До вечеря оставаха часове. Време бе да научи някои неща. Имаше един човек, когото можеше да попита...

Купи половин дузина зрели мандарини от пазара на Портокалоград. Стара майка много ги обичаше. Отиде с тях при фургона на Рубин Орел-рибарова. Тя без колебание го покани в палатката си на чай. Преди да влезе, Уондъл се събу, без да се замисля. Вече имаше изградени навици.

Рубин се зае с чая, напълни една чаша и седна на възглавничка срещу Уондъл.

— И така. Какво има?

— Имам нужда от помощ. Не знам нищо за момичетата — призна той.

— Момче на твоята възраст? Не мога да повярвам.

Рубин се усмихна, за да му даде да разбере какво си мисли.

— За момичетата тук — поясни той. — И за Върбица.

— Върбица. О! Да, разбира се, все забравям, че си владелец.

— Забравяш ли?

Уондъл поглади пъстрата змия.

— Е, по-скоро забравям какви са владелците. А ти не си като онези, които помня. Е, поне в повечето случаи. Как само се хвърли срещу великанската птица, ето така вече си спомням владелците. Безстрашни. Силни. Когато бях момиче, се питах какво би било да имам защитник като теб. — Тя се усмихна. — Това беше много отдавна. Ти харесваш Върбица, нали?

— Да. — За Уондъл бе трудно да говори за Върбица; какво можеше да каже? — Тя е най-красивата жена, която съм виждал.

— Охо! Казвал ли си й го?

— Не.

— Защо не й го кажеш?

— Не знам.

— Ти току-що го сподели с мен. — Рубин се засмя. — Уондъл, да не би да искаш да ти кажа как да я ухажваш?

— Какво значи „ухажвам“? Нещо като „флиртувам“ ли?

— Ами, ухажването е по-сериозно флиртуване. Ако момчето просто иска да привлече вниманието на момичето, то флиртува. Ако мисли за сватба, започва да ухажва.

Уондъл се замисли над това.

— Момичетата също ли го правят? Флиртуването не е сериозно, ухажването е?

— Ами да. Малко по-сложно е, но в общи линии е така.

— В такъв случай искам да знам как да я ухажвам.

— Не можеш. Не, чакай, ти си единственият, който би могъл, и тя го знае, но момичетата като нея обичат да си мислят, че имат избор. Обикновено нямат, но си мислят, че имат.

Уондъл повтори само това изречение, което мислеше, че е разбрал:

— Защо съм единственият, който може да я ухажва?

— Тя няма зестра. — Рубин протегна ръка и му доля чай. — Това няма значение за теб, но за останалите момчета има.

— Да! Какво е зестра?

Рубин се усмихна:

— Зестрата е богатство. Пари. Фургон. Килими. Неща, които момичетата получават за сватбата си, Уондъл.

— Искаш да кажеш, че момчетата ухажват момичетата заради онова, което имат? — Уондъл започваше да вижда един напълно непознат порок. — Владелците никога не го правят!

— Така е. Това също го бях забравила. Момчетата тук мислят по различен начин. Помисли, Уондъл. Зестрата принадлежи на жената! Ако съпругът ѝ не се отнася добре с нея или я изгони, тя си я взима обратно. В идеалния случай това би било достатъчно, за да живее и да отглежда децата си. А и съпругът добре ще си помисли, преди да я изхвърли. — Рубин се засмя. — Наложил се и на мен да ми го обясняват. Безродните също не мислят по този начин. Зестра в Теп? Някой владеец веднага ще я събере.

— О...

— Не, ти, миличък. Тук няма владетци и безродни.

— Така казва и Колар. От какво се нуждае Върбица, за да получи зестра?

— Каруца и впряг, ако ще пътува. Пари. Дрехи. Черги. Колкото повече, толкова по-добре, Уондъл.

— Каруцата си е нейна — обясни Уондъл. — Винаги е била. Струва ми се обаче, че тя не го знае. Ако има зестра, всеки може да я ухажва, така ли?

— Ами... — Рубин погледна яките ръце на Уондъл. — Може, но някои ще се страхуват, ако си мислят, че и ти я ухажваш. В това обаче няма нищо лошо, Уондъл. Върбица ще разбере. — Тя се засмя. — Разбира се, всяко момче може да се претраши. А и Върбица е прекрасно момиче.

— Какво да направя, след като тя се сдобие със зестра.

— Ще ѝ правиш подаръци...

— Вече съм ѝ направил. Рокля и огърлица. Тя ми благодари, но никога не ги е слагала.

— Помоли ли я да ги сложи заради теб?

— Не...

— В името на боговете, момче!

— Ама...

— Да не искаш да ги носи заради някой друг?

— Не!

— Ами помоли я тогава. Уондъл, Върбица е израсла като безродна. Безродните никога не показват онова, което имат. На мен ми бяха нужни години, преди да се претраша да нося най-хубавите си дрехи извън фургона! Човек изобщо не се замисля за това; просто така сме свикнали.

Безродните бяха безлични; Уондъл си беше мислил, че просто такава им е природата. Вече започваше да разбира.

— Ами ако я помоля да носи нещата, които съм ѝ подарил, и тя откаже?

— В такъв случай трябва да си търсиш друга за ухажване — отвърна Рубин и му намигна. — Дай ѝ малко време, Уондъл.

— Ще ѝ дам — обеща той.

Когато се връщаше към фургона си обаче... фургона на Върбица... Портокалов цвят и две други момичета му се усмихнаха и той се почуди колко още ще издържи да чака. Трудно беше да си владеец, но тогава поне знаеше какъв иска да бъде.

Когато стигна до фургона, вечерята беше готова, а след това Хикамор искаше да чуе поредния му разказ. Нямахше възможност да говори с Въжеиграчови и Мелничарови насаме.

Портокалоград не беше истински проход, представляваше по-скоро само заравненост преди стръмното изкачване в планините. През следващите два дни вървяха само нагоре, без да срещнат подходящо място за лагер. Налагаше се всички да помагат за придвижването на фургоните през каменистия терен. От всички страни и напред се издигаха стръмни склонове, покрити с оранжеви цветя. Уондъл никога не беше виждал подобни.

— Красиви са — отбеляза.

Дебелия чайник изръмжа и подпря с рамо другото колело на фургона на Орел-рибар.

— Готови! Вдигай!

С общи усилия двамата избутаха каруцата от дупката, в която бе попаднала.

— Цветята са хубави, но аз харесвам и друго в тях — обясни Дебелия чайник. — Твърде ниски са, за да може някой да се скрие сред тях. Тук няма нужда да бдим толкова внимателно за разбойници и тази нощ ще устроим безопасен лагер. Мисля, че там е подходящо. — Той махна напред. — След това обаче навлизаме сред ниски дъбове, храсталаци и скали. Там дебнат разбойници, надушвам ги.

— Можеш да подушиш разбойниците? — удиви се Уондъл; в Теп това умение щеше много да му помогне!

— Е, аз може би не. Хикамор обаче ги надушва. Добрият магьосник ги усеща навреме, а Хикамор е такъв. Проклятие! Сега фургонът на Железния крак заседна...

— Дебел чайник!

При ужасения вик на Уондъл водачът на кервана се огледа тревожно.

— А! — възкликна.

В далечината се движеше нещо огромно. Краката му бяха високи като секвой, но много по-дебели. Тялото му бе цяла планина. Гора от косми, кафяви и бели, висеше отвсякъде. Ушите му бяха по-големи от платноходка. На мястото на носа... се клатеше огромна ръка... богът се обърна и се втренчи в тях.

— Това е Бегемот — обясни Дебелия чайник. — Няма да се приближи. Никой не е виждал Бегемот отблизо. Помогни ми сега, Уондъл.

Уондъл се зае отново с работа. От време на време поглеждаше как Бегемот се придвижва сред планините, докато в един момент изчезна.

* * *

Пътят беше стръмен, но сетне стана равен. Това зарадва Уондъл. Той, ковачът и Дебелия чайник бяха най-силните мъже в кервана и понякога се налагаше и тримата да положат усилия, за да прекарат някой тежък фургон през поредния труден участък.

— Когато денят свърши, ще съм най-щастливият човек — сподели Уондъл.

Дебелия чайник погледна слънцето:

— Още два часа и малко. Днес ще лагеруваме всички на едно място. Четвърти! Избързай напред и кажи на разузнавателния отряд, че ще лагеруваме в Койотската бърлога. Въпреки че сигурно знаят.

— Добре, татко.

— Койотска бърлога ли? — попита Уондъл.

— След малко пътят се раздвоява. Дясното отклонение продължава нагоре. Ние ще тръгнем по него. — Уондъл изръмжа и Дебелия чайник се ухили. — Не е много стръмно, пътят е хубав. Петнистите койоти се грижат за това. Организирали са и добро място за лагеруване. Разбира се, нямат друг избор.

Уондъл се намръщи неразбиращо и Дебелия чайник обясни:

— Налага се, защото не са достатъчно многобройни, за да събират такси, без да предложат някакви услуги. Огледай се. Тук има само пасбища, и то не много. Ей там, зад билото, има по-добра земя, но никой не стига толкова далеч по Пътя на конопа. По неизвестна причина племето на Петнистите койоти трябва да живее тук. Това е нареждане от техния бог.

— Кара ги да живеят тук, без да им е осигурил прехрана? Що за бог е това?

— Нямам представа. Койот е странен бог. Никой не знае какво всъщност иска. Както и да е, Петнистите койоти се справят добре. Намерили са голям участък, заграден с канари, и с годините са го развили в добро място за лагери. Хайде, ето го разклонението.

Третият син на Дебелия чайник притича с дълъг и закривен кравешки рог.

— Може ли аз? — попита възбудено.

— Давай.

Номер трети наду рога и даде шест дълги сигнала.

— Така уведомяваме Петнистите койоти колко сме, за да приготвят вечеря — обясни Дебелия чайник. — Такава е системата. Казваме им колко хора сме и докато стигнем върха, кашата е готова. Хранят ни и ни пазят. — На устните му се появи тънка усмивка. — И ни взимат само такса за преминаване през територията им.

— Много ли е? — попита Уондъл.

— Не, всъщност не. Достатъчно, за да не помисли човек да се бие с тях; а и сме доволни, че не разбиват пътя допълнително — зимните дъждове му стигат.

— Торонексти — каза Уондъл. Дебелия чайник го изглежда неразбиращо и той се опита да обясни: — Събирачи на такси. Мито. Само че никога не дават нищо в замяна на това, което взимат.

— В такъв случай свикваш много хора и отиваш да ги убиеш. Ние така правим. Ако някой град се самозабрави, събираме всички воини и го изгаряме.

Уондъл се замисли как би могъл да организира достатъчно владетци, за да унищожат торонекстите. Никой не знаеше колко са, къде живеят, нито как изглеждат зад маските си. Говореше се, че господарите ги закриляли. Никой не можеше да се сражава с господарските люде.

На върха на следващото възвишение имаше естествено укрепление. По средата на оградено с канари пространство бълбукаше изворче; в този природен замък спокойно можеше да се събере цял керван заедно с животните. През годините Петнистите койоти бяха изравнили терена и издигнали заграждения, обори и бараки, а също и големи огнища. Миризмата на варено бизонско месо обгърна кервана.

Дебелия чайник и един дребен мургав мъж закрепяха и заръкомахаха един срещу друг. На Уондъл му се стори, че се преструват, че изпълняват някакъв странен ритуал. Дебелия чайник разпери ръце в знак на отвращение; вождът на Петнистите койоти се усмихна и посочи малък облак дим на няколко километра от тях, Дебелия чайник придоби тревожно изражение и отново закрепя... Накрая постигнаха някакво споразумение и плащането бе извършено. Нощта вече се спускаше и яденето бе готово.

Ядоха около големия лагерен огън. Наоколо бяха наредени греди за сядане и облягане. Приятно бе да седиш удобно и да очакваш спокоен сън без грижи за защитата на лагера.

Когато Хикамор поиска да чуе поредната история за Морт от Атлантида, Уондъл се направи на уморен и скоро шаманът поде разговор с някакъв мъж, два пъти по-стар от него, с наметало от вълча кожа. Едно момче от Петнистите койоти мина, за да напълни чашите от един мях с вино. Уондъл отпи. Виното не беше толкова хубаво като запасите на Дебелия чайник, но все пак бе по-пивко и приятно и от най-доброто, което можеше да се намери в Теп.

Приятна вечер. Върбица седеше до него. Беше уморена, защото момичетата бяха слизали, за да бутат фургоните, на всеки по-стръмен участък.

Флиртуване. Ухажването било сериозно флиртуване. Флиртуването означавало забавление, но Уондъл не знаеше как да го прави. Огледа се, за да види как постъпват другите.

Недалеч Резбар седеше с Падаща звезда, тъмнокосата дъщеря на ковача. Бяха много близо един до друг. Уондъл не ги чуваше, но, изглежда, Падаща звезда говореше през цялото време, а Резбар само слушаше. Това Уондъл го умееше, но Върбица не продумваше!

— Хареса ли ти роклята, която ти купих? — попита той.

— Да, много. Благодаря.

— Никога не я носиш.

— Ами, не искам да я показвам тук, пред всички тези непознати.

— Дебелия чайник казва, че няма опасност. Те не са...

— Крадци ли?

— Щях да кажа „събирачи“.

— О! — Тя го погледна с широко отворени очи. — Все забравям.

— Това е добре.

Тя се усмихна мило:

— Сега се връщам.

Резбар все още слушаше Падаща звезда. Тя се премести по-близо до него. Момчето каза нещо и Падаща звезда се засмя. Други двойки разговаряха тихо, момчетата се усмихваха, момичетата се кикотеха. Само да можеше да чуе какво си казват!

Върбица се върна. Носеше синята рокля, купена ѝ от Уондъл, и златисто-черната огърлица с оникс.

— Това е... прекрасно — каза той, задоволявайки се с тези думи, макар че искаше да намери по-подходящи. — Знаех си, че ще ти отива.

— Наистина ли ми отива?

— Повече, отколкото очаквах.

Усмивката ѝ беше вълшебна. Тя седна до него, не толкова близо, колкото Резбар до Падаща звезда, но за пръв път на толкова малко разстояние. Той чувстваше топлината ѝ. Дълго време мълчаха. Уондъл се опитваше да измисли какво да ѝ каже. Радваше се, че е близо до нея.

Когато Резбар и Падаща звезда напуснаха кръга около огъня и се скриха в мрака, на Уондъл му се стори, че Върбица се кани да каже нещо, но тя запази мълчание. Той си представи как става, хваща я за ръката и я завежда на някое скришно място, но не направи нищо и се запита дали краката му не са престанали да му се подчиняват.

Изведнъж тя му се усмихна и докосна лицето му. Прокара леко пръсти по татуировката надолу по ръката му. Сетне се премести още по-близо до него и се втренчи в огъня.

* * *

На закуска на устните на Резбар играеше самодоволна усмивка. Когато отиде да впрегне кобилата, тя изчезна. Животното отстъпи и се опита да го ритне. Уондъл се намръщи; Резбар изкрещя на кобилата. Някой от съседния фургон се изсмя високо.

След малко Голямата ръка, ковачът, дойде при фургона им. Не беше враждебно настроен, но изглеждаше загрижен.

— Имам нужда от услуга — рече. — Бих искал Върбица да доведе един от конете ти при моя фургон.

— Разбира се. Защо?

— Предпочитам да не казвам, докато не съм сигурен.

Ковачът рядко молеше за услуги. Уондъл бе почти сигурен, че никой не му отказва. А и нямаше причина да му откаже.

Върбица беше чула разговора. Изведе по-малкия кон. Уондъл примигна, за да види по-добре: животното бе станало колкото другото и вече нямаше черното петно с формата на звезда на челото си. Уондъл не би могъл да го различи от другия.

Конете понякога променяха размерите си. Уондъл бе попитал Хикамор за причината.

— В различните участъци от пътя магията е различно силна — бе обяснил шаманът, сетне попита как Морт лекува кожни болести.

Върбица последва Голямата ръка до фургона му. Уондъл я погледа известно време и си спомни усмивките им от предната вечер. Трябваше обаче да приготови каруцата за път.

Върбица дойде с Голямата ръка и Дебелия чайник. Те я изчакаха да върне коня и да отиде при другите. Голямата ръка се отдръпна и остави Дебелия чайник да говори вместо него:

— Тези не са ти роднини, но каруцата е твоя.

— На Върбица е.

— Ти командваш — намеси се Голямата ръка. — Това момче, Резбар, няма баща, а е в твоя фургон!

— Да — отвърна Уондъл. Чувстваше се виновен, но нямаше представа защо.

— Значи, можем да говорим с теб за него — заключи Дебелия чайник. — Какво е положението му? Професията му?

— Умее да прави въжета и ги продава. Защо?

Голямата ръка се намръщи:

— Ти защо...

Дебелия чайник вдигна ръка:

— Въжар е. Въжарската работилница ще излезе скъпо, но от това се печелят добри пари. Все пак има нужда от място, където да го прави. Не с керван. — Обърна се към Голямата ръка. — Падаща звезда все още няма фургон. Ще помислиш ли за друга зестра?

— Не мога да й осигуря въжарска работилница! Не иска обаче и фургон. Предпочита да се установи за постоянно в някой град.

— Е, това може да се уреди. На колко години е момчето? — попита Дебелия чайник.

— Мисля, че е на шестнайсет — отвърна Уондъл.

— Младичък е.

— Падаща звезда е само на петнайсет — изръмжа Голямата ръка.

— Ако проклетият глупак не беше направил такъв голям проблем, че не може да впрегне кобилата... както и да е, Падаща звезда е възбудена, така че трябва да стане. Уондъл, ще говорим, като минем прохода, ще обсъдим условията. Кажи на Резбар, че има дяволски късмет.

Ковачът се отдалечи, мърморейки си.

Уондъл погледна Дебелия чайник и се намръщи:

— Видях Резбар и Падаща звезда да се отдалечават заедно, но те не бяха единствените снощи!

— Те са единствените, които изведнъж не могат да впрегнат еднорог — усмихна се Дебелия чайник. — Винаги съм си мислел, че ме будалкаш, но явно наистина не знаеш! — Той гръмко се засмя на собствената си шега. — Уондъл, всички го знаят! Само девствено момиче или момче може да оседлае еднорог. Вчера Резбар можеше да впряга кобилата, а Падаща звезда нямаше проблеми с жребците. Тази сутрин...

— Какъв глупак съм бил.

Много тайни започваха да му се разкриват.

— В Димящата долина не е ли така?

— Не. — Уондъл се замисли над това. — Понитата са по-дребни, нямат истински рога. Като започнаха да им растат, наистина ни изненадаха. Магия! Дебел чайник, какво ще стане сега?

— Ами, сам чу. Ще се наложи Голямата ръка да измисли друга зестра. Не знам дали може да си позволи въжарска работилница — трябва да омъжи и Еленчето, — но ще направи каквото може. Резбар има ли някакъв дял от имуществото ти?

Уондъл кимна:

— Не е беден. Всичко това е ново за мен. Какво ще стане, ако не искат да се оженят?

— Хайде... много добре знаеха, че в кервана има еднорози!

— Резбар не е имал представа какво означава това.

— Падаща звезда е знаела. Да не искаш да ми кажеш, че в Димящата долина е различно?

Уондъл си спомни разказа на Върбица за случилото се с Мечтан лотос.

— Не. За безродните е същото.

Резбар сигурно е съзнавал в какво се замесва. Уондъл си спомни различни случки с Еленчето и Разгонената сърна, възможности, действия, които е могъл да предприеме.

Тук нещата стояха различно, защото той вече не беше владеец и никога нямаше да успее да обясни.

— Не — повтори.

Дебелия чайник погледна с присвити очи издигащото се слънце:

— Денят напредва. Трябва да тръгваме. Уондъл, поговори с Резбар.

— Добре. Има ли друг избор?

— Ами, може да вземе за зестра фургон, ако иска да опита този начин на живот. Бракът с дъщерята на Голямата ръка няма да му навреди по никакъв начин.

— Ами ако избяга?

— По-добре да е колкото се може по-далеч от Пътя на конопа. Ще трябва да бяга дял живот.

Направиха лагер в едно каменно поле. Големи канари образуваха нещо като естествено укрепление, но не толкова подредено като това на Петнистите койоти. В пролуките между отделните скали поставиха фургони. Уондъл наблюдаваше как ги подреждат — така че каруците да се виждат една от друга. Пътуваха почти до мръкване, преди да намерят това място — открито, близо до реката, — но нямаше ли и разбойниците да знаят точно къде ще предпочете да лагерува керванът? А скалите и пресечената местност наоколо предоставяха прикритие за всички членове на „Змийски път“ и „Бича кожа“, взети заедно.

Хикамор пийна силен конопен чай и запя, когато излезе от трансa си. Беше доволен. Наблизо имало разбойници, но само наблюдавали. Нямали план, нямали цел, само желание.

Слънцето залезе, но на запад небето все още бе обaгрено в червено и оранжево. Уондъл изпрати две от Мелничаровите деца на пост извън кръга с фургоните.

— Стойте съвсем неподвижно и ако чуete нещо, викайте и бягайте под фургона. Ама първо крещете!

След това събра Върбица, Резбар, Колар и Ковач около огъня.

— Трябва да поговорим — започна Уондъл. — Резбар, ти си знаел какво трябва да очакваш, когато се усамоти с Падаща звезда.

Резбар имаше много сериозен вид.

— Да — отвърна. — Е, знаех го, но не се замислях много тогава.

— Падаща звезда обаче е мислила — отбеляза Върбица.

— Откъде знаеш? — поинтересува се Колар.

Тя вдигна рамене:

— Момичетата винаги мислят. В Теп можеш да се измъкнеш безнаказано, ако внимаваш, но рискът е много голям. Тук... повярвайте ми, Падаща звезда е знаела много добре какво прави. А също и ти, струва ми се.

— Толкова е... окончателно — каза Резбар. — Това ме тревожи.

Колар кимна съчувствено.

— И така, какво искаш да направим? — настоя Уондъл. — Май ще се наложи аз да преговарям вместо теб. Къде искаш да живееш?

— Мога да правя въжета — отвърна Резбар. — Е, ако Колар помогне. Колар, ще те науча на това, което знам аз.

— Голямата ръка не може да осигури въжарска работилница — отбеляза Колар.

Всички погледнаха каруцата, сетне Уондъл.

Той се усмихна:

— Зависи от Върбица.

— От мен! Аз нямам нищо. Освен роклята, която ми подари. Нямам нищичко!

Тя едва сдържаше сълзите си. Зестри. Това ли беше проблемът?

— Каруцата. Конете. Върбице, те са твои.

Той бе обмислял тези думи твърде дълго, преди да ги изрече.

— Един от конете е мой! — възрази Ковач.

Уондъл вдигна рамене:

— Разбирай се с Върбица. Дебелия чайник обаче твърди, че един кон струва колкото цял впряг бизони, така че Върбица във всички случаи има фургон и впряг.

— Ами кобилата? — попита Резбар.

— Тук претендирам за дял. Участвах в хващането ѝ. Част от конопа и въжетата също са мои, но тях ги отстъпвам на Върбица.

— Защо? — недоумяваше тя. — Това е много мило от твоя страна, Уондъл, но защо го правиш?

— Аз знам защо — отговори ѝ Резбар. — Ти не знаеш ли?

Тя не отговори; усмихна се по същия замечтан начин, както когато Уондъл ѝ каза, че каруцата и конете са нейни. Погледна го бързо, сетне също толкова бързо извърна очи.

— Не забравяйте, че водачът на кервана ще вземе една десета — напомни Уондъл. — Сега за златото.

— Морт го даде на теб — отговори Резбар.

Колар потвърди:

— Да.

Уондъл кимна:

— Ще ви дам една част. Вие ми помагате да го превозя. Мисля, че ще имате достатъчно за въжарска работилница, ако останете заедно

с Колар. Аз ще задържа половината. Останалата част си я делете, както намерите за добре. Половината, след като дадем дела на кervанджията.

— Дебелия чайник не знае за златото — отбеляза Резбар. — Няма как да научи.

— Можем да го скрием — добави Колар.

— Не.

— Уондъл...

— Не — повтори твърдо той. — Ще му кажем.

— Защо? — недоумяваше Резбар. — Той не знае, няма откъде да научи.

— Казах. Дал съм обещание.

— Обещание на владелец — изсумтя Колар. — Дадено на крадец.

— Дебелия чайник не събира — възрази Уондъл. — Той... работи с нас.

Колар огледа другите. По лицата им се изписа разбиране. Резбар вдигна рамене:

— Добре.

Уондъл се чувстваше като външен човек. Последва дълго мълчание. Накрая той стана и се оттегли. Никой не продума, докато не се отдалечи достатъчно, за да не може да ги чува, сетне Резбар и Колар заговориха възбудено.

46.

— Влизай — покани го Дебелия чайник. — Да ти наля ли вино?

— Не, благодаря. Искам да ти покажа нещо.

— Да?

— Не тук. Във фургона на Върбица.

Дебелия чайник погледна намръщено залязващото слънце.

— Време е да поставим часовете — каза и започна да се обува.

— Във фургона на Върбица, викаш. Не е ли твой?

— След смъртта на баща й остава неин — отвърна Уондъл. — След пожара.

— Има логика. Все забравям за еднорозите.

— Конете също са нейни.

— Да, разбира се.

Дебелия чайник завърза обувките си и протегна ръка към Уондъл за помощ.

Излязоха, следвани от двама от безименните синове на Дебелия чайник.

— Добре. Значи, с Върбица се разбирате добре, а?

Уондъл не отговори.

— Имам право да се интересувам — настоя Дебелия чайник. — Всичко, което става в кервана, докато стигнем Райската долина, ме засяга.

— Пелзед също казваше така.

— Кой е Пелзед?

— Един познат. Хайде да побързаме.

На Дебелия чайник му се налагаше да прави две крачки, докато Уондъл минаваше една, и бе прекалено задъхан, за да отговори.

* * *

— Остави това — крещеше Върбица.

— Защо? — попита Резбар.

— Защото...

— Здравей, Върбице — поздрави Дебелия чайник.

Резбар се обърна бързо. Държеше парче злато с две ръце. Личеше, че му тежи.

— Точно това исках да ти покажа — рече Уондъл. — Имаме злато.

— Виждам. Имате ли още?

— Само това, което е в каруцата.

Фалшивото дъно на фургона бе вдигнато и Дебелия чайник надникна.

— Това е много злато — установи.

— Знам. Пречистено злато.

— Откъде го намерихте? — прозвуча гласът на шамана.

Всички се обърнаха; Хикамор се появи от сенките.

— Проклетата магия за ставане невидим! — изруга Уондъл.

Хикамор се ухили:

— Чудех се дали ще кажеш на водача на кервана. — Обърна се към Дебелия чайник: — Сега, Дебел чайник, признай уменията на шамана си и оцени стойността на сделката. Само в твоя дял има за зестри за всичките ти дъщери!

Хикамор се изкикоти. Внезапно застина. Промъкна се покрай Резбар и посегна към тайника на каруцата, който оставаше отворен.

— Не! — изкрещя Резбар.

Хикамор не му обърна внимание. Протегна хилавите си ръце и вдигна във всяка от тях по една златна буца с големината на човешка глава.

— Пречистено, казваш. Силата им е изсмукана от някой магьосник. От Морт ли? Това ли имаш предвид? Той не е взел цялата сила, момче! — Старецът повиши глас; сигурно вече кънтеше из целия лагер. — Ето.

Подаде едното парче на Колар (който го изпусна), другото на Ковач (който се олюля) и взе третото от ръцете на Резбар, вдигна го високо. Лицето му грейна от радост. Завъртя очи и остана като хипнотизиран.

— Какво направи? — обърна се Дебелия чайник към Уондъл.

Двамата му синове гледаха втренчено шамана. В мрака започнаха да се събират хора от кервана, чули гласа на Хикамор.

Колар и Резбар се бяха отказали да крещят на Дебелия чайник. Наблюдаваха шамана. Върбица не обръщаше внимание на Хикамор, взираше се в Уондъл. Гледаше го както никога преди, не ядосано, но сякаш никога досега не го е виждала. Преди Уондъл да успее да й каже нещо, Хикамор се съвзе. Ухили се широко:

— Зове ни още злато. Там, откъдето е дошло това.

— Далеч сме от реката — отбеляза Уондъл.

— Да, да, то е било отмито по-нагоре. Планините живеят със своя собствена музика; чувствам силата, тя ме зове. Трябва да я открием.

— Сега ли? — попита Дебелия чайник и Хикамор кимна енергично. — Разумно ли е? Наоколо е пълно с разбойници.

— Със силата от златото аз ще ги открия и ще ги унищожа!

Хикамор сякаш се беше подмладил, но годините отново заплашваха да оставят следите си по лицето му. Гласът му сигурно кънтеше на километри наоколо; всички разбойници го чуваха.

— Направил си магия, за да не остаряваш — опита се да отгатне Уондъл.

Хикамор се усмихна широко:

— Много заклинания съм изричал в живота си, владелецо. Черен чайник, аз трябва да открия това злато още тази нощ. То ме желае.

— Колко е то?

Хикамор поклати глава:

— Още толкова, може би повече. Ти искаш пречистено злато. Аз искам...

— Златото промени Морт — предупреди го Уондъл. — Стана неузнаваем.

— По-млад, да, каза ми.

— Да, и пощуря!

— Аз вече съм пощурял — отбеляза Хикамор. — Ела, Уондъл. Ще търсим заедно. И ще ми разкажеш повече за Морт от Атлантида.

— Ама...

— Спомни си сделката. Черния чайник ще претегли колко има тук. Ела.

Преди Уондъл да успее да възрази, шаманът го хвана за ръката и го издърпа от фургона. Зад гърба им се чува виковете на другите, след като Дебелия чайник заглежда тайника. Уондъл се опита да се върне.

Оставяше Дебелия чайник заобиколен от въоръжени деца в спор за богатство!

Шаманът явно изобщо не помисляше за това:

— Приятелите ти са в безопасност с Черния чайник. Той е честен човек. Добре го познавам. Ти! — Обърна се към единия от синовете на Дебелия чайник. — Номер трети. Тичай бързо във фургона ми и кажи на Кривото облаче да дойде веднага. Искam да ме придружи в едно пътуване. Тичай!

— Защо Кривото облаче?

Кривото облаче бе петнайсетгодишната дъщеря на Хикамор, която не спираше да се киска.

— Ще търсим магия. Разгонената сърна не разбира нищо от вълшебство. Ако не приличаше на мен, щях да се усъмня в жена си.

Уондъл погледна укорително Хикамор, но шаманът явно не забеляза.

Нащърбената луна надничаше зад парцаливи облаци точно над главите им. Облаците се движеха бързо.

Старецът продължи напред. Преди да стигнат центъра на лагера, Кривото облаче ги настигна. Черната ѝ коса се развяваше.

— Чувстваш ли го? — попита Хикамор.

— Да, чувствам нещо — отвърна тя; сега бе напълно сериозна.
— Татко, какво е това?

Хикамор подуши въздуха:

— Натам, мисля...

— Не — възрази тя. — По-нагоре, където беше пороят.

— А. Да. Там е по-ярко.

Пред тях не се виждаше нищо ярко, но Уондъл нищо не каза. Беше гледал как работи Морт.

Те се втурнаха напред сред макове и храсти по каменистия терен. Уондъл едва смогваше да ги настигне, макар че бяха само едно невръстно момиче и старец. Хикамор може би бе обладан от магическа сила — със сигурност бе обладан от магическа сила, — но как беше възможно и Кривото облаче да го надбяга?

Тя забеляза, че Уондъл изостава, обърна се, хвана го за китката и отново се втурна напред.

Забърбори задъхано, докато тичаше:

— Като малка се налагаше да присвивам очи, за да виждам. Татко направи магия, за да засили зрението ми. В известна степен подейства. Никога обаче не съм виждала толкова добре, както сега! Наоколо има духове, но не са опасни. Следвай ме!

— О, това ли било. Виждаш... в тъмното. Хикамор... подмладил ли се е?

Тя се засмя:

— Да, но той си беше млад...

Кривото облаче замълча.

Уондъл вече не се препъваше. Изкачваха стръмен гол каменист хълм. Кривото облаче дърпаше Уондъл; Хикамор бягаше много напред. Полупречистеното злато му беше дало сила; а може би я черпеше от песъчинките непречистено, останали след пороя.

— Той няма нужда от мен... — заговори задъхано Уондъл.

Отговорът ѝ не беше свързан с въпроса му:

— Както знаеш, Разгонената сърна е обещана.

— Тя не ме харесва.

— Моята зестра не е толкова голяма, но...

Уондъл се изсмя:

— Хикамор иска да ни събере?

— По-скоро просто да се видим. Да се забележим.

Човек можеше да загуби живота си, ако се полакоми за такова младо момиче. „Смени темата“ — помисли си Уондъл.

— Когато е бил по-млад. Какви магии... правят шаманите? — попита.

Тя се засмя:

— Ще ти кажа една. Петнистия Бегемот бил на смъртно легло. Татко бил негов ученик. Никой не бива да вижда как шаманът боледува и умира. Татко приел външността на Петнистия Бегемот и станал наш шаман.

Кривото облаче го дърпаше нагоре по склона и непрекъснато бърбореше. Никога не беше говорила толкова много в присъствието на голямата си сестра.

— Бизоните са искали да ги измами, разбираш ли? На следващата година татко си възвърнал здравия вид. Приел ново име. И, разбира се, започнал да благославя насажденията на селата, през които са минавали, и да прави магии за добро време, които понякога

действат. В деня, когато съм се родила, над лагера бил надвиснал крив облак, но татко го накарал да се разнесе, преди да достигне нашия фургон. Мама ми го е разказвала.

Излязоха при бърз планински поток. Хикамор беше далеч напред. Кривото облаче повиши глас, за да надвика ромона на водата:

— Веднъж се опита да призове Койот, но богът не се появи.

Потокът се стесняваше и бе частично преграден, при което образуваше водопадче с човешки бой. Кривото облаче и Уондъл го достигнаха тъкмо когато Хикамор се показваше от вира зад един голям камък. Държеше златен къс с големината на юмрук и се хилеше като малоумен. Беше хилав като върлина, но жилав като владелец. Черната му коса се спускаше по раменете му. Очите му блестяха безумно.

Изведнъж черната му коса се накъдри; придоби златист цвят, сетне — бял. Белите косми паднаха в потока и той остана плешив. Лицето му се изкриви. Бузите му увиснаха, кожата на брадичката му се опъна, скулите му станаха по-изпъкнали. Лицето му вече не приличаше на неговото, а на непознат мъртвец.

Шаманът падна по гръб във водата. По изкривеното му лице се четеше болка и ужас. Едното му око помътня, другото остана широко отворено.

— Татко! — изкрещя Кривото облаче.

Вдигна две малки златни бучки и се спусна към баща си, който се гърчеше от болка. Тя хвърли златото във водата и се опита да изтръгне по-голямата бучка от пръстите на Хикамор.

— Това са старите магии! — изкрещя. — Вземи златото!

Уондъл се притича на помощ.

Ръцете на стареца бяха отпуснати, но пръстите му продължаваха да стискат златото. Кривото облаче го докосна и изстена. Отдръпна ръка като опарена, отскочи към Уондъл и изкрещя нещо.

Той се опита да мине покрай нея. Сетне нещо го спря; тя изкрещя:

— Не го пипай!

Хикамор изстена и изплю няколко зъба. От гърлото му се изтръгна глухо хриптене. Сетне застина. Устата му се пълнеше с вода.

— Ти добре ли си? — попита Уондъл.

Кривото облаче се оглеждаше като сляпа. Не беше от скръб, а по някаква друга причина.

Тя най-сетне спря поглед върху него и се върна към действителността:

— Виждам. Имам чувството, че досега съм била сляпа. Уондъл Перна...

— Момиче, какво стана с баща ти?

— Всички стари магии. Морт от Атлантида умееше ли да разваля несполучливи магии?

— Нямам представа.

— Татко не знаеше как. Петнистия Бегемот също. Татко е приел образа на Петнистия Бегемот в нощта на смъртта му, преди аз да се родя. Стой тук, Уондъл.

Той остана в потока, водата бе леденостудена. Дъщерята на шамана заговори, преди Уондъл да понечи да тръгне към брега. Той спря и видя неясни сенки на брега.

От двете страни на потока имаше гъста растителност. Допреди малко не беше така. Растенията израстваха пред очите му. Уондъл не беше готов да приеме такова нещо.

— Татко благославяше насажденията — продължи момичето — и предизвикваше дъжд през сушави години. Това невинаги действаше.

Пред нащърбената луна се събираха облаци, назряваха бури, задържани с десетилетия.

— Ще вали. Разумно ли е да оставаме в потока?

— Не. — Кривото облаче се обърна и тръгна надолу по течението. — Имаме няколко минути. Надолу няма да е като тук.

Уондъл не чувстваше краката си. Храстите и на двата бряга ставаха все по-непроходими. Зад гърбовете им се чу неземеен смях.

Двамата се обърнаха.

Мъртвият шаман беше седнал. Гласът му бе силен, по-гръмък от плисъка на водата:

— Облак, скъпа, баща ти е мъртъв. Той живя, както сметнеше за добре, но вече няма какво да се направи за него. Харпия, Сешмарл, Уондъл?

— Койот.

— Навремето Хикамор прие образа на един мъртъв шаман. Магиите му постигаха повече успехи, отколкото си беше мечтал. Да, аз съм Койот. — Това бе самият бог. Хикамор се беше опитал да го призове. — Знаеш ли обаче кой е Койот?

— Бог на племето на Бизоните. Слушал съм за теб. Моят народ може да те е познавал някога, Койот. В легендите ти изглеждаш като хитър владеец.

Койот се изсмя. Гърлото му пресъхваше. Уондъл се огледа; Кривото облаче бе заела поза като за молитва. От нея не можеше да очаква помощ. „Внимавай да не обидиш бога“ — помисли той и му се прииска наистина да беше толкова просто.

— Трябва да знам повече за този Морт — рече Койот. — Виждам, че имаш опит с размяната на знания, на информация. Ще разкажеш ли нещо и на мен?

— С удоволствие — отвърна Уондъл... и изчезна.

Уондъл от Твърдината дойде на себе си в тъмна нощ, под сянката на огромна канара, коленичил в локва кръв до нечий труп. Държеше владеликия си нож и от него капеше кръв. Стоеше съвършено неподвижно — по-неподвижно от мъртвеца, чийто крак все още потрепваше.

Чуваше звуци от близък лагер. Ромон на вода. Четирийсет животни и стотина деца, жени и мъже се готвеха за сън. Лагерът сигурно се намираше от другата страна на скалата. По шума личеше, че Бизоните са отишли за вода. Наоколо може би дебнеха разбойници.

Един дребен разбойник лежеше точно в краката на Уондъл. Гърлото му бе прерязано. Ножът му беше по-добър от този на Уондъл, имаше и ножница. Той ги взе. Нямаше луна, но звездите светеха, виждаха се отблясъци от лагерните огньове, а на запад плътната завеса от черни облаци се прорязваше от време на време от мънии. В мрака се мяркаха сенки на спотайващи се врагове, прекалено много, за да са просто шпиони.

Щяха да нападнат кервана? Или само малката група, тръгнала за вода? Къде беше Кривото облаче? Къде беше Върбица?

Как се бе озовал тук? Де да можеше да си спомни нещо.

И така. Един мъртвец... и висока човешки бой скала. Навсякъде имаше камъни, идеални скривалища, но Койот сигурно... бе преценил, че тази е най-доброто прикритие. Някой разбойник сигурно се беше крил тук, затова Койот се бе промъкнал към него. Койот беше прерязал гърлото на разбойника и сега той се криеше тук. Сетне...

Сетне нищо. Тук бе само Уондъл, който се взираше в мрака.

Той беше разчитал на златото! И то се събираше около него...

* * *

Койот се беше превърнал в Уондъл. Уондъл се беше превърнал в Койот. Уондъл вече не съществуваше.

Койот протегна ръка. Кривото облаче я пое и се хвърли в прегръдките му; радостта ѝ бе като едва търпим блясък.

Уондъл се отдръпна. Спомените му бяха прекалено ярки. Те го заслепяваха и му пречеха да види опасността в раздираното от мълнии небе. Жените го бяха обичали заради подаръци, заради положението му или просто заради самата любов — никоя обаче не го беше обожавала.

Койот очакваше точно това. Той знаеше как да се отнася към една поклонничка.

Целта му не бе да държи девойката в постоянен екстаз. С възрастта съзнанието ѝ можеше да се проясни. Той трябваше постоянно да я връща при себе си, с добро настроение, с внезапни пристъпи на изненадващ егоизъм, а от време на време, като приема отново образа на Уондъл, невеж и заблуден, объркан и привлекателен. Този Уондъл беше бледо подобие на предишния и спомените караха ушите му да горят, но той връщаше Кривото облаче от блаженството към безгрижния смях.

За Койот всичко бе смешно.

Те се любиха наред студения поток само час преди пороя, докато около трупа на стария шаман растителността избуяваше. Койот обожаваше опасностите. Сетне се втурнаха надолу по течението, следвани от дъжда и градушката.

И докато тичаха, Койот пробяга бос през паметта на Уондъл. Търсеше Морт. Сравняваше спомените на Уондъл с откъслечните сведения, които бе открил в умирация мозък на Хикамор. Намираше нова информация.

Уондъл бе предположил правилно. Шаманът не знаеше магия за ставане невидим. Беше дебнал в мрака като владеец събирач.

Койот се спотайваше по същия начин, криеше се в сенките, рискуваше да бъде забелязан от нечие твърде наблюдателно око. Разбира се, че един бог не иска да го забелязват. Магията за ставане невидим на Морт обаче бе измама, мислеше с презрение Койот, въпреки че копнееше да усвои атлантидските вълшебства.

Уондъл забеляза какво е забравил Койот: той трябваше да го научи на уменията си. Един бог не е в състояние да вдъхне от силата си в онези, които го почитат!

В Уондъл оставаше само следа от Янгинатеп, глупавия бог на огъня, но Койот чувстваше нещо близко в него. Той видя град на крадци и подпалвачи! И себе си, затворен там завинаги!

Разкази. Койот обожаваше разказите. Научи историята на Уоншиг за Джак Мореплавателя и жената от Валу и как Трас Притрор се беше изправил срещу хората на Пелзед. Научи за преживяванията на едно момче и едно момиченце на балкона на господаря Саморти.

Наслади се на представлението, разказ и музика, и хора, които се правят на други хора. Изживя го отново, докато тялото му изпадаше в транс. Различни растения шибаха тялото на Койот и сега Уондъл чувстваше драскотини и възпаления по всяка открита част от кожата си.

Онова, което оставаше зад него...

Койот помнеше как бе дошъл от замръзналия изток през ледени пустини, които някога са били океан, как е прекосил водни пространства, омагьосани така, че вярващите в него да не потъват. Сетне на юг към слънцето; той и народът му бяха вървели в продължение на шестстотин години все на юг. Бяха палили огньове, за да прогонват дивеча и да си проправят път сред храсталаците. По време на това скитане той бе станал Койот, но на други места носеше други имена. Племената, които живееха около ледената шапка на света, почитаха бога лъжец, в друг вярваха в тундрата, подобен имаха и в Атлантида. При норвежците това беше Локи, който в същото време бе и бог на огъня.

Боговете със сходна природа живееха един живот и споделяха спомените и опита си. Локи, богът на огъня, бе измъчван. Прометей беше дал огън и знание на хората и бе наказан от Зуш. Хищни птици кълвяха черния му дроб. Янгинатеп споделяше същата съдба: живителната му сила изтичаше през раната, наречена Теп, празнина, създадена от господарите с помощта на вълшебно колело. Уондъл от Твърдината бе почувствал тези страдания в съня си.

Койот спазваше договора. Разказ за разказ.

* * *

Напрежението му носеше допълнителна възбуда. Койот не забравяше разбойниците. Дватамата с Кривото облаче спряха, простряха дрехите си върху един камък и се любиха отново.

Сега той каза:

— Канят се да нападнат кервана. Криво облаче, върни се при близките си. Аз ще ги спра.

— Моля те — прошепна тя, — не позволявай Уондъл да загине.

— Няма — обеща Койот.

Нямаше представа дали владелецът ще оцелее.

* * *

Нито пък самият Уондъл. Владелско обещание! Въпреки това загрижеността на Кривото облаче за него го сгряваше.

След всяко мигване виждаше все повече и повече разбойници в мрака. Личеше си, че имат известен опит. При нормални обстоятелства той щеше да забележи много по-малко от тях, а те щяха да го видят.

Нещо от уменията на Койот обаче му помагаше.

* * *

Койот бе замислил и нещо друго. Тръгна пред Кривото облаче, като се промъкваше в сенките.

Кривото облаче вървеше към лагера, като постепенно забавяше крачка. Уменията, усвоени от баща й, й помагаша да остане незабелязана от разбойниците; Койот обаче знаеше какво ще стане, когато стигне кервана. Може би и тя го знаеше.

Койот минаваше покрай дебнещи разбойници, без да им стори нищо; уби само един, който просто не се махаше от пътя. Мина през обръча от часови на кервана. Патрулираха по двойки. Момчето Ковач и юношата Резбар бяха на смяна.

Останалите от Мелничарови и Въжеиграчови стояха около фургона си. По това време повечето би трябвало да спят. Малката Перуника Мелничарова клюмаше като угасващо пламъче, но останалите бяха нащрек. Трудно щеше да му бъде. Кривото облаче

беше може би на двајсет и пет минути след него; толкова време имаше.

Нямаше нужда да взима златото! Необходимо бе само да го докосне. Нуждаеше се от дегизировка... Реши да се представи за Уондъл от Твърдината.

Той се отдалечи и отново се приближи, но откъм горната страна.

— Върбице, още ли си будна? Колар? Видях Ковач сред часовете.

— Уондъл, добре...

Колар я прекъсна:

— Да, сега целият керван знае какво носим, и то благодарение на теб. Сега трябва да се браним не само от разбойниците, а от всички.

Колар беше разочарован от Уондъл. Койот се забавляваше.

— Това беше първата ми възможност да те науча как да криеш онова, което си събрал, и се провалих. Горкият. Слушайте сега — каза той със заповедния тон, който Уондъл от Твърдината бе упражнявал с години. Всички се обърнаха към него. — Ние не сме събирачи. Ако бяхме, нямаше да знаем какво да събираме, защото сме на непозната територия. В града или в кервана щяха да ни хванат и да ни обесят още при първия опит. Това обаче няма значение, защото ние не сме събирачи.

Върбица се усмихваше лъчезарно; Койот го усещаше, без да я поглежда. По-малките деца изглеждаха сърдити, но Колар като че се беше поуспокоил. Койот го изгледа изпитателно, сетне кимна. Отиде във фургона.

Спуснаха платницата. Койот се направи, че проверява златото:

— Дебелия чайник определи ли цялото количество?

— Да, Уондъл — отвърна Върбица.

— Добре!

Той обаче теглеше манна. Нямаше нужда да отваря тайника. Дървените дъски не можеха да спрат потока от сила.

Наистина нямаше нужда. Двама магьосници бяха изсмукали силата на това злато, то лежеше мъртво на дъното на каруцата като камък.

Кривото облаче щеше да се появи след десетина минути.

Всеки опит да я забави щеше да ограничи и неговото време, а той нямаше време. Койот в образа на Уондъл се оттегли, като обясни:

— Ще отида да патрулирам. На Ковач сигурно му се е доспало.

Върбица го изпрати с поглед:

— Внимавай. Внимавай.

След като излезе от осветения кръг на лагерните огньове, той се сля със сенките. Нуждаеше се от диво злато! Битката щеше да му липсва! Единственото, което можеше да стори сега, бе да остави този глупав владелец да действа.

Уондъл вече знаеше местоположението на повечето разбойници, поне на по-близките. Петдесетина души. Може би бяха много повече. Сред тях се движеше куриер, но каквито и да бяха думите му, командата не беше „Напред!“; личеше по жестовете му.

Не чакаха нещо определено. Гледаха и се канеха. Шаманът ги беше усетил преди няколко часа, търпението им щеше да се изчерпи скоро.

Койот обаче чакаше и сега Уондъл знаеше защо.

Един кон изцвили. Другите го последваха. Сетне Кривото облаче се показва гордо изправена на светлината на лагерните огньове.

Конете щяха да побеснеят от ярост, ако беше преспала с мъж... да речем, с Уондъл от Твърдината. Кривото облаче обаче се беше отдала на Койот. Носеше неговото дете.

Конете побесняха. Започнаха да рушат заграждението.

Разбойниците веднага разбраха, че това е техният час. Без Кривото облаче нападението им можеше да се забави. Вече бяха набелязали местата на повечето часови от кервана. Сега се втурнаха яростно напред. Куриерите сновяха напред-назад, за да подканят останалите да нападат.

И Уондъл беше зад тях.

Най-близкият нападател бе тронав и бе с гръб към него. Уондъл можеше да го нападне открито, но мъжът пред този имаше нож с дълго, блестящо и тънко острие. Уондъл трябваше да убие първия тихо.

Разбойникът така и не го усети. Един удар с ножа в бедрото, сетне в основата на врата. Врагът падна почти без звук.

Вторият обаче явно бе забелязал нещо. Обърна се, за да се озове изправен срещу мълчалив великан с кървав нож на фона на нащърбената луна. Изкрещя и в следващия момент острието се забиваше в гърлото му.

Ножът му обаче опря в кокала. И отново го видяха! Разбойникът отляво се хвърли срещу него, за да се надене на ножа, взет от първата жертва на Койот. Уондъл остави собственото си оръжие там, където го

беше забил. Вече имаше два разбойнически ножа, и двата — дълги и тежки, с нарезки за пръстите и предпазни закривявания на дръжката! Бяха истински съкровища за „Змийски път“, но тук можеше да плати за тях с живота си, защото четирима-петима разбойници вече го заобикаляха.

Ето пак! Какво виждаха? Владелецът трябва да умее да се крие!

Навсякъде другаде разбойниците се нахвърляха върху фургоните, крещяха като владетели, всеки вдигаше шум за цяла банда. Уондъл знаеше този им навик. Сред скалите кой можеше да прецени броя им?

Дебелия чайник стоеше в средата на лагера, заобиколен от синовете си и десетина други добре обучени млади мъже, които наричаше своя войска. Други, мъже, жени и юноши, отбраняваха собствените си фургони. По-малките деца се криеха под каруците.

Дебелия чайник крещеше заповеди и другите ги изпълняваха. По негова команда петнайсет млади мъже с копия се наредиха един до друг и започнаха да хвърлят оръжията си по прииждащите нападатели. Събирачите нападаха. Дебелия чайник не виждаше предводителя им, но Уондъл го беше забелязал.

Онзи. Облечен в по-ярки цветове, проблясващи на лунната светлина, един едър разбойник раздаваше заповеди на двайсетина други, които носеха цветни шалчета. Те стояха и чакаха да чуят какво ще им нареди. Същите като телохранителите на Пелзед, замисли се Уондъл. Повечето нападатели обаче напиреха към фургоните, без да обръщат внимание на едрия мъжага.

Те не представляваха заплаха. Това бяха събирачи, готови да побегнат, щом се изправят пред по-силен противник. Истинската опасност бяха предводителят и стражата му.

Докато тичаше след разбойниците Уондъл бе обхванат от спомени. Койот също беше бягал сред такива орди и ги познаваше добре. Целта на разбойниците не беше да унищожат кервана. Те искаха богатства, жени и фургон, с който да ги откарат. Осемдесет души можеха да отмъкнат някоя каруца и да я изтеглят в мрака. Мъжете бяха в състояние да изпреварят един впряг от бизони.

Към Уондъл се приближаваха петима разбойници, бяха се разпръснали, за да го обкръжат. Не беше достатъчно, за да забавят останалите. И да крещи, нямаше да му обърнат внимание, но...

— Змийски крака! Змийски крака!

Той скочи между двама от нападателите, обърна се към единия и замахна с двата си ножа едновременно, оставяйки разбойника с две разкъравени ръце, сетне се извърна рязко към другия, който се беше приближил прекалено; прободете го в сърцето и измъкна плавно ножа си от раната.

— Това е „Змийски път“, о, глупави зяпачи!

Останаха трима. Истинско чудо, че привлече вниманието им! Той бе сам човек с няколко трупа около него; малко по-нататък имаше фургони с богата плячка. Тези диваци бяха готови да избият сума ти хора, ако не ги разсее.

Четирима от първите редици на събирачите паднаха пронизани от копията на защитниците. Двама се изправиха и с куцукане се оттеглиха. Войниците на Дебелия чайник вдигнаха копия и настъпиха. Още не забелязваха предводителя на разбойниците и телохранителите му, които тичаха към кервана в стегнат строй.

Уондъл се втурна да ги пресрещне. Досещаше се коя е главната им цел.

Чу топуркане зад себе си. Извърна се, замахна с ножа и пак продължи. Зад него бяха трима, единият беше ранен, и никой от тях не се стараеше особено да го настигне. Неколцина от защитниците на кервана бяха забелязали Уондъл.

* * *

Отнякъде зад тях долетя гръмка песен, която звучеше като бурен вятър, буря от радост и смърт. Кривото облаче! Гласът ѝ вдъхваше кураж на приятелите ѝ и всяваше страх сред враговете; и още нещо.

Злато! Тя носеше парче злато от реката, изпарило се от собствената си дива магия. Какво бе научила тя от баща си? В най-добрия случай магиите ѝ щяха да са непредвидими; и точно в момента Уондъл не мислеше, че трябва много да разчита на тях. Въпреки това тя продължи да пее и неколцина разбойници от задните редове се сляха с мрака зад тях.

Вятърът се усилваше. Бурята, която назряваше над лобното място на Хикамор, приближаваше.

Резбар стоеше върху фургона на Върбица, Колар — непосредствено зад него, работеха усилено с прашките. Не се виждаше много добре и дори камъните да улучваха някого, не се разбираше.

Това бе като игра. Койот би го нарекъл танц. Разбойниците искаха плячка и жени. Водачът на кервана се стремеше да сведе загубите си до минимум, да предпази хората си и да нанесе достатъчно поражения на разбойниците, за да ги откаже от повторно нападение върху кервана. Беше готов да жертва някои от хората си, за да спаси жените. Бе готов да рискува всичко, за да запази всички фургони.

Разбойниците щяха да изберат най-уязвимия фургон, най-лекия и най-лесния за превозване. Каруцата на Върбица Въжеиграчова беше малка и близо до мястото на нападение, отбраняваше се само от деца.

И Уондъл от Твърдината бе зад тях.

Спомените на Койот за тренировките с Дебелия чайник бяха замъглени от други — неясни сцени с хора, обладани от Янгинатеп. Там беше разликата. Той бе обладан от Янгинатеп, но си оставаше Койот. Койот беше отворил съзнанието си за знания. На Уондъл щяха да са му нужни дни, за да осъзнае всички спомени на Койот.

Трима от телохранителите на разбойническия предводител паднаха под копията на защитниците на кервана, но други бандити се събираха отстрани на въоръжените мъже и броят им се увеличаваше.

Заграждението с животните се разби. Еднорогите коне запрепускаха из лагера, рогата им проблясваха на лунната светлина. Кривото облаче се втурна сред тях, запляска с ръце, зави като койот, насочвайки ги срещу нападателите. Разбойниците се разпръсваха пред тях. Един бе набучен на рога на един еднорог и полетя във въздуха, друг се набута направо на ножа на Уондъл, в последния момент видя лицето на Уондъл и изкрещя от ужас. Уондъл се вряза между тях, размахвайки оръжието. Конете се разбягаха на всички посоки.

Предводителят на разбойниците закрещя още заповеди. Петима от телохранителите му и още половин дузина други разбойници го чуха, поколебаха се и се нахвърлиха срещу Уондъл от Твърдината. Време беше да го забележат. Уондъл отстъпи пред ордата, която приближаваше; извъртя се и прободе изтощения нападател зад гърба си; пак се обърна и забеляза, че нападателите са спрели, сякаш са се блъснали в невидима преграда. Сетне половината продължиха към него.

Прекалено много. Прекалено много го нападаха едновременно. Ако се хвърлят изведнъж върху му, щяха да го прободат, преди да успее да обезвреди повече от двама.

Разбойниците го знаеха.

Уондъл вдигна наметалото, което един разбойник бе събрал от някакъв фургон. Уви го около ръката си с един провиснал край точно навреме, за да се предпази от нож, хвърлен към него. Оръжието още се въртеше във въздуха и се удари в наметалото, без да го пробие. Уондъл скочи напред и чу глухия удар на острието си в кокал.

Сетне скочи върху голям камък.

Дебелия чайник крещеше заповеди. Копиеносците му настъпваха тичешком. Предводителят на разбойниците се озова между копиеносците и един безумец с кървав нож и татуировка на змия. Телохранителите му се събраха около него и закрещяха на език, който Уондъл не беше чувал никога досега. Въпреки това разбираше всяка дума.

— Виж какво си навлякох, Прерийно куче!

— Глупак! Брат ми е мъртъв. Не искам вече плячка, искам кръв!

— Пий си я сам тогава.

— Лицето му! Лицето му! Каза, че шаманът бил мъртъв!

— Бягайте!

* * *

Побягнаха преследвани от смеха на Дебелия чайник... и нещо по-лошо.

Някои бяха грабнали дрехи, прострени на фургона на Въжеиграчови. Бурният вятър развяваше дрехите като платна и разбойниците тичаха, залитайки, полузаслепени.

Уондъл се втурна след тях, заби ножа си в най-тромавия и той се свлече с писък.

Двама други спряха и се обърнаха, пуснаха заграбеното и извадиха ножове, докато събраните дрехи отлитаха като призраци. Единият падна без звук. Другият се поколеба за миг, сетне нападна сам. Уондъл го уби.

Огледа се и забеляза една размахана прашка и лице с победоносна усмивка.

— Луната се показва! — изкрещя Резбар.

Замахна с прашката. Един разбойник, който носеше дървена ракла, изруга. Обърна се и хвърли раклата. Тя се разпадна. Уондъл го настигна. Заби нож в крака му, разряза рамото му, продължи.

— Уондъл! — Гласът на Дебелия чайник долетя отзад.

Резбар се засмя до него:

— Уондъл! Знаеш ли как изглежда лицето ти?

Уондъл се беше видял в огледалото на Морт. Резбар обаче не дочака отговора му:

— Ти светиш! Всеки път... когато убиеш някого... змията започва да свети... със син огън! Само за миг, но... това ги плаши до смърт!

В убийството сигурно имаше магическа сила — манна. Тя караше вълшебната му татуировка да свети. Само за миг обаче и сега всеки беглец забелязваше Уондъл в мрака зад себе си. Един разбойник, понесъл голяма дървена кофа с дръжка, се обърна, забеляза го и изкрещя. Уондъл не успя да го настигне, въпреки че пронизителният писък на разбойника издаваше местоположението му за всички в долината...

Достатъчно.

— Резбар!

— Ще се измъкнат!

— Да оставим неколцина да разказват. Хайде при фургоните.

Беше се сдобил с два отлични ножа. Недодяланият му владелски нож бе останал някъде на бойното поле, забит в нечие гърло. Койот му заговори от спомените и от мрака, не с думи, а с картини, накара го да си представи как глутница бягащи койоти се готвят да се прегрупират и да нападнат две преследващи ги кучета. Той накара Резбар да тича по-бързо.

Никой не помисляше за сън. Около ранените се завързваха разговори. Лееше се вино. Всички се отнасяха към Уондъл като към герой, но никой не му предлагаше вино. Той не говореше, само наблюдаваше.

Много герои имаше тази нощ и всички ги хвалеха, но само ранените пиеха. Имаше логика, замисли се той. Виното притъпява болката.

Всеки имаше какво да разказва. Искаха да чуят Уондъл, но никой не млъкваше.

— Разчитахме на теб. Искахме да видим как се бият харпиите — говореше един мъж, който оставаше в приповдигнато настроение, въпреки че в момента жена му превързваше една дълга рана на гърба му; досега никога не беше заговарял Уондъл. — След като Хикамор те отведе, всички бяхме нащрек, очаквахме нападението, чудехме се кога ще дойде, защо шаманът ни изоставя точно в такъв момент, защо взима със себе си една харпия. Мислехме го за полудял.

— Той беше полудял — потвърди Уондъл.

— Тъй ли?

— Златна треска.

— А. — Раненият продължи: — След това конете пощуряха. Не ни свърташе на едно място. Видяхме Кривото облаче да се връща сама, разбойниците изскочиха от тъмното, а нашите бранители се втурнаха срещу тях и заеха позиции. Всеки, който имаше оръжие, тичаше нанякъде; останалите търсеха да се въоръжат. Кривото облаче видя какво става и се втурна да гони конете...

— Те побягнаха от мен — намеси се Кривото облаче — и реших, че мога да ги насоча срещу бандитите. За известно време стана, обаче те изпотрошиха сума ти неща и изобщо не се надявах да се върнат.

Тя изглеждаше жива и здрава. Усмихна се на Уондъл и той не се съдържа да не ѝ отговори със същото. Тя се обърна към Дебелия чайник:

— Нося детето на Койот. Точно затова се уплашиха толкова.

* * *

Еленчето и Разгонената сърна се грижеха за Планинския котак. Раната изглеждаше сериозна, дълъг кървав прорез през гърдите. Ръката на младежа също кървеше. Еленчето гледаше втренчено Уондъл (и много интересно, Разгонената сърна отбягваше погледа му), но Планинския котак не забелязваше.

— Ти ме спаси — каза той, — но може би не си забелязал. Онзи син на безрога кранта ме прободe и се канеше да замахне отново. Щеше да ме разпори като съомга. Тогава, там в пущинака, ти издърпа ножа си от тялото на някакъв нещастник и се обърна към нас като дяволска синя блестяща змия, и той просто не можеше да отмести поглед от теб. И аз го направих! Мисля, че му извадих окото. Както и да е, той побягна.

Разгонената сърна изглеждаше объркана. Забеляза, че Уондъл я гледа, и смутено повдигна рамене:

— Аз не видях нищо. Само как убиваш някого в мрака и как бедният Планински котак се бие за нас.

— И аз не съм забелязал — успокои я Уондъл.

* * *

Към полунощ духовете се поуспокоиха. Хората на Дебелия чайник направиха равносметка на жертвите, като се стараеха да не се отдалечават твърде много.

Имаше двайсет мъртви разбойници, един старец бе получил удар, а едно момче от отишлите за вода не се беше върнало. Откриха го в потока по очи във водата. Няколко въжета, дрехи, гърнета, едно огледало, няколко сбури, две копия — бяха загубили съвсем малко и си бяха върнали част от откраднатото. Повечето бяха на мнението, че ще мине доста време, преди тези разбойници да се престрашат отново да нападнат племето на Бизоните.

* * *

— Има обаче други — каза Дебелия чайник. — По целия път. Уондъл вървеше сред огньовете, следван от водача на кервана.

— Победата в такива битки може да струва много — продължи Дебелия чайник. — Сега минахме леко, но може да стане и другояче.

Уондъл мълчеше.

— Ковач видял как с Резбар изчезвате в мрака! Помислихме, че са ви убили!

— Преследвахме ги.

— Имате фургон за отбраняване. Можехте да се изгубите. Да ви заобиколят! — Дебелия чайник го огледа изпитателно. — Няма смисъл да рискуваш всичко така. Ние не можехме да ви последваме и да ви помогнем. Слушай, харпийо, нещата стоят така. Разбойниците се отказват от нападението много скоро след като пролеем кръвта на неколцина от тях. Тогава грабват каквото им попадне и побягват. Обикновено можеш да видиш няколко разбойници, изправени срещу собствениците на някой фургон, и никоя от страните не е настроена да се бие. Нападнатите викат за помощ. Няколко съседни се отзовават и разбойниците побягват и опитват с друг фургон.

У Уондъл започнаха да се появяват съмнения. Дали беше нарушил някакъв закон?

— Дебел чайник, имаме ли някаква сделка с тях? Договор?

— С разбойниците ли? Не.

— В такъв случай няма никаква логика да се придържаме към техните правила. Ние не им даваме никакви гаранции, нали? Те не спазват никакво споразумение. Нека да ги разтърсим малко. Ако искат правила, да дойдат и да помолят за споразумение.

Дебелия чайник въздъхна:

— Хикамор казваше, че разбойниците няма да знаят какво да правят, когато се сблъскат с теб. Прав е бил. Ти предпочиташ да ги гониш и да ги убиваш, вместо да пазиш фургона си. Сега искаш да ми кажеш, че следваш някакъв план, така ли?

— План. Е, правех онова, на което са ме учили. Твърдината никога не води половинчати войни.

* * *

Уондъл се страхуваше от мига, когато трябваше да се изправи пред Върбица... но когато този момент дойде, вече нямаше значение.

Бурята на Хикамор мина. Всички бяха мокри до кости и бяха като замаяни от мълниците, но дъждът си отиде толкова бързо, колкото бе дошъл, последван от сух вятър.

Дебелия чайник и Кривото облаче подканяха хората да се заемат за работа. Скоро щеше да последва наводнение!

Фургоните бяха разположени на едно по-високо място, Дебелия чайник се беше погрижил, но всичко трябваше да бъде привързано за нещо стабилно. Съществуваше и опасност разбойниците да нападнат отново под прикритието на бурята... В цялата суматоха двамата с Върбица успяваха само да разменят по някой и друг поглед, докато сновяха полузаслепени из лагера.

По едно време, когато луната се скри зад облаците, едва не се сблъскаха. Върбица присви очи, сетне го стисна за рамото и изкрещя:

— Това богът на огъня ли беше?

— Не, Койот! Чу ли...

— Опасявах се, че тя може да греши!

С тези думи Върбица отмина.

На разсъмване фургоните се оказаха на едно островче сред наводнената околност. Разбойниците щяха да се издавят, преди да успеят да съберат нещо. Изглеждаше безопасно да поспят... но все пак оставиха хора на пост.

Перуника Мелничарова се беше наспала. Понечи да се противи, но Върбица я погали по бузата и рече:

— На кого друго да се доверим?

Момичето излезе.

И всички останали легнаха.

* * *

Уондъл се събуди около обяд. Все още имаше остатъци от закуската — останалите не бяха станали много преди него. Някои газеха из прогизналото поле в търсене на ценности, изпуснати от разбойниците.

Уондъл се замисли. Върбица, както и целият керван, със сигурност знаеше, че Кривото облаче е бременна от Койот, но при положение че единственият подходящ мъж наблизо е бил Уондъл. Той бе готов с месеци, с години да обяснява на Върбица, че тя е неговата истинска любов. Щеше да прояви търпение. Трябваше да убеди и братята ѝ: не само Резбар (който се беше сражавал с радост рамо до рамо с него и може би бе готов да го приеме), а и Колар, което можеше да му отнеме цяла вечност. Така да бъде...

Кривото облаче обаче беше бременна от него и това вече бе сериозно, Уондъл беше чувал твърде много владетци да казват, че са били „обладани“, и знаеше, че това не е извинение. Ако Кривото облаче пожелае, трябваше да се ожени за нея. Един мъж с две жени бе рядко явление при Бизоните.

Докато Уондъл си блъскаше главата обаче, Дебелия чайник пристъпи към действия.

* * *

На обяд Дебелия чайник нареди да сложат една маса по средата на лагера, накара Кривото облаче да се качи и сам застана до нея. Като по сигнал всички разговори секнаха. Бизоните се събраха около масата.

Гласът на Дебелия чайник прогърмя като този на господар:

— Кривото облаче носи внука на стария ни шаман и детето на самия Койот!

Кривото облаче грейна от гордост.

Върбица Въжеиграчова застана до Уондъл.

— Кой мъж е достоен да отгледа такова дете? Сина или дъщерята на Койот...

— Дъщеря — изкрещя радостно Кривото облаче.

— ... ще бъде силна, властна и склонна към неподчинение. Съпругът на Кривото облаче трябва да бъде достатъчно опитен, за да възпита това дете...

— Дебел чайник — прекъсна го Върбица. — Водачо.

Околните зашушукаха недоволно. Дебелия чайник я погледна сърдито.

— Обявявам, че искам Уондъл от Твърдината за свой съпруг.
Уондъл изненадано се обърна към нея. Върбица срещна погледа му.

— Добре — измърмори Дебелия чайник и не ѝ обърна повече внимание.

Уондъл не знаеше какво да каже. Ако обаче думите ѝ не бяха сериозни, той щеше да умре.

— Жените говорят за ухажване и на мен то ми харесва — каза му предпазливо тя. — Освен това ти ми осигури зестра, така че нямам друг избор. Пък и ми беше приятно, Уондъл... — стисна ръцете му — ... да ме ухажваш толкова неумело. Разбира се, братята ми трябва да свикнат с теб, но...

— Върбице...

— ... но помислих, че може тя да те поиска! Бременна е от теб!

— Слушай, това беше...

— Затова реших да я изпреваря.

Уондъл не можеше да спре да се усмихва. Престраши се да стисне ръцете ѝ, сетне да я прегърне. Така се обърнаха и продължиха да наблюдават церемонията. Върбица се притисна до него, погали татуировката му, прокара ръка по неговата и докосна зарасналата накриво китка. Сетне го погледна и отново се усмихна.

След известно време Уондъл се върна в реалността. Какво правеше Дебелия чайник? Някакво наддаване ли провеждаше?

— Тя май не изглежда особено заинтересувана от мен — отбеляза Уондъл.

— Да не си разочарован? Защото аз току-що...

— Не!

— ... току-що осъзнах нещо. Ти не можеш да видиш как татуировката ти блести. Разгонената сърна също не може; останалите обаче сигурно си мълчат, защото не носят шаманска кръв. Ти не можеш да отгледаш детето на Койот.

— О!

— Портокалов цвят обаче... А, здравей, Колар. Ти...

— Чух. Срамежливата ми сестричка. — Колар се обърна към Уондъл: — Сега май никога няма да ни научиш да събираме.

— Не — отвърна Уондъл.

— Все пак можеш да ни научиш да се бием.

— Вие и без това го правите добре.

Якия елен, един младеж от фургона на Кожаря, пожела да се ожени за Кривото облаче. Уондъл виждаше съмнение в очите му, но младият мъж отведе Кривото облаче.

Тя със сигурност щеше да бъде религиозният водач на Бизоните, докато дъщеря ѝ навърши пълнолетие, а може би и след това. Керванът започна да се подготвя за път. Все още можеха да достигнат Последни борове преди здрач.

КНИГА ВТОРА
УОНДЪЛ ПЕРНАТАТА ЗМИЯ
ДВАЙСЕТ И ДВЕ ГОДИНИ ПО-КЪСНО...

ЧАСТ ПЪРВА ГАРВАНЪТ

50.

Уондъл не беше забелязал птицата. Търсеше нещо в каруцата, докато Зелен камък караше. Чу вика на момчето и се измъкна от отделението за багаж.

Вторият син на Уондъл бе висок и строен, по-висок от баща си. Седеше нестабилно на клатецата се скамейка отпред и се опитваше да управлява бизона.

— Там! Видя ли я? Прекрасна беше, птица, шарена като татуировката ти, татко! Сега е зад онези дървета.

— Гледай къде караш, Камък.

Дърветата бяха голи, но въпреки това Уондъл не виждаше нищо. Не можеше да издържа вече това време. Зимният вятър режеше като с нож.

Пътят на конопа продължаваше на североизток в подножието на ниските западни възвишения. Уондъл беше основал Нова крепост върху един от тези хълмове. Напред лежеше открита равнина, пресичана от река; там свършваше Пътят на конопа.

Уондъл извади хляб и сирене за обяд. Забеляза облак прах. В продължение на час не се виждаше нищо повече.

* * *

На края на Пътя на конопа имаше доста голям град, място за запасяване с продукти и почивка, пазар, на който спираха всички кервани. Това бе важен кръстопът, където се събираха пътят на изток към Залива на Великия сокол и друг, виещ се на север и изток през планините към долини, които Уондъл не възнамеряваше да посети.

В средата на зимата от Нова крепост до Края на пътя се стигаше за шест часа. През лятото разстоянието се изминаваше по-бързо, а през пролетта — по-бавно. Никой не се наемаше да измине този път два пъти в един ден. Върбица не го очакваше преди три-четири дни.

В заграждението имаше малко под сто фургона. Четирийсет носеха знака на Уондъл Пернатата змия — ярка рисунка на змия с пера. Броят на каруците не можеше да се пресметне точно — някои бяха на части, навсякъде бяха разхвърляни колела.

Планинския котак поправяше оста на един фургон на Пернатата змия. При други обстоятелства щеше да предпочете да използва скрипец, но пред погледа на Уондъл искаше да покаже силата си.

— Уондъл Перната змия, как е животът? — попита.

Уондъл подпря другия край на тежката кола.

— Нищо интересно.

— Искаме да ти благодарим за килима. Разгонената сърна го сложи в клюкарската стая.

— Добре.

Значи — в стаята за гости. Уондъл никога нямаше да го види там — макар жените да се държаха учтиво една с друга, Върбица никога не ходеше у Разгонената сърна.

Понякога Уондъл се чудеше защо. Дали Разгонената сърна в яда си бе отишла при Планинския котак, когато Уондъл не беше разбрал добре името ѝ? Или бе станало в нощта на битката, когато Планинския котак беше понесъл геройска рана и конете се бяха разбягали? Дали бе очаквала баща ѝ да ѝ купи еднорог? Хикамор обаче беше умрял и тя все още можеше да се омъжи за човека, на когото е била обещана; само че един от конете се бе върнал след битката...

И така тя се беше омъжила за Планинския котак. Без фургон в зестрата двамата се бяха установили в Края на пътя и се бяха заловили да си изкарват хляба там.

Не можеше да попита. Семейството на Пернатата змия трябваше да е в добри отношения с мъжа, който поправя каруците им, и жената, която им готви.

— Току-що пристигам — рече Уондъл. — Какви са новините?

— Затънал съм в работа.

Планинския котак махна с ръка. Разказа какво е чул: един фургон на Бизоните бил откраднат от разбойници и след това намерен на

парчета. Фургонът на Гълъба се катурнал по склона от Високите борове към Великата долина и се разпаднал; само металните части останали.

— Видя ли птицата? С цветовете на дъгата. Кръжи над нас с часове. Струва ми се, че търси нещо.

— Не.

— Бързаш ли?

— Не, но кажи ми кое е готово.

Уондъл прекара три дни в оглеждане на фургоните си, в търговия със стоки и разкази, както правеше вече десетина години, и в планиране на маршрута с първородния си син. Саблезъб тъкмо бе навършил двайсет. Вече три години караше фургоните.

Уондъл установи, че и на него му се пътува.

Отдавна се беше заседял, за да се грижи и да пази семейството си, да построи и да поддържа Нова крепост и да ръководи търговията. Тези неща му харесваха, но... де да можеше да се раздвои. Да остави Сешмарл в Нова крепост, докато Уондъл скита по Пътя на конопа.

Всеки повтаряше за ярката птица. Тя три пъти се завъртяла над частично поправените фургони в Края на пътя, сетне се понесла над пътя. На Уондъл му омръзна да слуша за нея. Всички я бяха видели, само той — не.

* * *

След емблемата пред Нова крепост срещу него наизлязоха деца — не само негови деца и внуци от Върбица, а и на Мелничарови, Въжеиграчови и прислугата. Нова крепост започваше да се пренаселва, помисли си Уондъл, сетне чу какво викат:

— Птицата! Птицата!

— Добре де, какво?

Той вдигна Чучулигата, дъщерята на Ковач Въжеиграчов, нарекла се така заради русата си коса, след като се беше видяла в едно огледало.

— Отново ли изпуснах тази проклета твар?

— Не, не, гледай!

Той вдигна глава, но не видя нищо.

— На емблемата, на емблемата!

Зад него. Беше минал точно под нея.

Сградите в Нова крепост бяха четвъртити, просторни, но малко безлични. Върбица не обичаше да парадирва с богатството си. Беше му позволила обаче да направи тази емблема — огромна, ярка крилата змия в огнени цветове — и да я монтира високо над главната порта като предупреждение.

Птицата бе кацнала върху главата ѝ. Едва се различаваше на фона на ярките ѝ цветове. Децата обаче закрещяха:

— Насешмарл! Слез при нас, Насешмарл!

Голямата птица хвъркна. Завъртя се над тях, пляскайки силно с крила. На фона на слънцето изглеждаше черна, очевидно бе гарван.

— Аз съм Насешмарл! — изкрещя с познат глас.

Беше прекалено голяма, за да кацне на ръката на някое от децата. Продължи да лети в кръг, докато Уондъл, който отказваше да повярва на сетивата си, не вдигна десница. Птицата се отпусна тежко върху нея.

Децата продължиха да крещят:

— Повтори го пак! „Аз съм Насешмарл“!

По форма и по начин на летене птицата приличаше на гарван. Цветовете ѝ явно бяха променени с магия. Надали бе възможно да е боядисана и още да може да лети! Тя обърна глава и огледа внимателно Уондъл, първо с едното, сетне с другото око.

— Помогни ми, Уондъл Сешмарл! — рече. — Моята надежда лежи в твоята сянка.

— Морт — прошепна Уондъл.

— Ела на Тавана на Рордрей и ще те направя богат! — каза магьосникът.

— Аз съм достатъчно богат.

Птицата не отговори; изграчи отново:

— Аз съм на Сешмарл.

Този път Уондъл разбра, че става дума за притежание. Децата се засмяха.

— Говори ли друго? — попита ги Уондъл.

— Каквото поискаме! — възкликна Чучулигата. — И знае имената ни! Мога да я накарам да предаде съобщение на сестрите ми или на Дъщеря две на Ледена вода и тя го прави с моя глас!

— Къде спи?

— През повечето време тук, но леля Върбица я пуска и вкъщи. Толкова красива птичка, чичо Уондъл.

„Нищо чудно“, помисли си той. Обърна се към птицата:

— Морт от Атлантида?

— Помогни ми, Уондъл Сешмарл! Моята надежда лежи в твоята сянка.

— Как да ти помогна?

— Ела на Тавана на Рордрей.

— Защо?

— Морт от Атлантида ще ти даде богатство и приключения.

— Как?

— Помогни ми, Уондъл Сешмарл! Моята надежда лежи в твоята сянка. Ела на Тавана на Рордрей.

Зелен камък се засмя:

— Не е много умен.

— Нали е птица.

— Имах предвид магьосника, който я е пратил. Предлага ти богатство и приключения! Ти си почти толкова богат, колкото вожда на Далечната земя и имаш повече приключения, отколкото човек може да понесе!

— Предполагам. — Уондъл си го беше повтарял неведнъж; обърна се към птицата: — Кога?

— Ново послание е на път — отвърна тя. — Чакай.

* * *

Безродните не обичаха да показват богатството си. Отначало Върбица обличаше прекрасните рокли, които Уондъл й купуваше, само за да се покаже пред него; сетне само за пред гости.

Върбица го посрещна на вратата. Хвана го под ръка и двамата влязоха така, с птицата на неговото рамо.

Върбица бе поставила дървена стойка в спалнята. Явно смяташе птицата за много ценна. И двамата знаеха какво ще последва, но пред птицата...

— Знаеш, че може да говори — рече той.

— Само това, на което я научиш. О! Дали да не й запушим ушите? Любов моя, птиците имат ли уши?

— Върбице, по-добре чуй това. — Той се обърна към птицата: —
Защо да го правя?

Тя изграчи:

— Морт от Атлантида...

— Морт! — възкликна Върбица.

— ... ще ти даде богатства и приключения. Помогни ми, Уондъл Сешмарл...

Върбица изнесе стойката с птицата в коридора и се върна в спалнята. Заеха се с най-важното.

* * *

През следващите няколко седмици разговорите им протичаха почти по един и същ начин.

Морт искаше отново да влезе в живота им. Но на него не можеше да се има доверие! Никой не искаше богатствата му! Колкото до пътуването на Уондъл...

— Помниш ли последния път, когато тръгна с кервана?

— Едва не загубихме Нова крепост — призна Уондъл. — Едва не загубих теб.

— Така беше.

През онези първи шест години по Пътя на конопа се разпространяваха легенди за веселия великан, чиято татуировка блести при всяко убийство. Сетне Уондъл Пернатата змия се оттегли. Три години след това той отново поведе керван на юг. Когато се върна, завари нашественици в Нова крепост. Към старите легенди се прибави още една, но Върбица го бе накарала да й даде едно обещание.

— Тогава ти изби всички — добави тя. — За това още се говори. Колкото по-далеч стига мълвата, толкова по-големи стават цифрите. Уондъл Пернатата змия отсъствал от дома си три, седем, десет години. Върнал се преоблечен като просяк, покрил това с кал. — Тя погали татуираната му буза. — Някои разправят дори, че си си одрал кожата и на лицето ти останал ужасен белег. Убил си дващест, трийсет, четирийсет натрапници, които искали да ти отнемат жената и земите...

„Никой няма да посмее да опита такова нещо сега“ — искаше му се да каже, но Върбица отгатна мислите му. Затова реши да смени темата:

— Това никога не ми е харесвало. Да ходиш отново там. В Теп.

— О, това ли? Не, любов моя, обещал съм ти. Таванът на Рордрей обаче е на крайбрежието, на запад. Племето на Пумите постоянно изпраща кервани натам.

Бяха му разказвали за Тавана на Рордрей. Това бе легендарно място, обитавано от получовеци-полузверове, недостижимо по друг начин освен с магия, с божествена кухня. Както изглежда, основната храна там беше рибата, така че Уондъл не се изкушаваше много да я опита.

Сетне, след продължаването на търговския път, той се беше запознал с неколцина, видели онова място. Двама от Пумите прекарали няколко дни там и яли от специалитетите на Рордрей. От време на време някой и друг фургон се присъединяваше към кервана на Пумите. Никой не се беше върнал богат. Въпреки трудностите при пресичането на две високи планински вериги това пътуване бе добра тренировка, предизвикателство, приключение.

— Ще взема един фургон и Зелен камък и ще отида с кервана — каза Уондъл. — Ще донеса риба, омагьосана или просто сушена. Аз никога не съм обичал риба, но някои я ядат. Ще взема... ммм... въжета, те се търсят навсякъде...

— Скъпи...

— Може би и Резбар го сърбят краката.

— Уондъл!

— Да, моя най-трудна придобивка.

— Аз ли? Някоя кесия скачала ли е в ръцете ти сама, както направих аз? Ти със сигурност помниш добре Морт. Беше готов да ме направи безсмъртна, негова за вечни времена, независимо дали ми харесва. Странен беше този Морт. Помниш ли как побягна като обезумял към Планината на радостта, преследван от онази огромна вълна?

— Наистина беше щурак — призна Уондъл.

— Ти обаче ни измъкна от него. Да не се набутваме сега сами в ръцете му!

— Добре, скъпа.

През зимата и без това нямаше никакви кервани.

Две врати с празно пространство между тях — това бе главният вход на Твърдината. По този начин, когато някой излизаше, топлият въздух оставаше вътре. В Димящата долина не се строеше така, защото никога не ставаше много студено... а и всяка прекалено хубава къща привличаше събирачи.

Една ясна, студена утрин Уондъл стоеше на двойната врата и гледаше навън.

Струваше му се, че може да тръгне веднага, ще вземе фургоните и ще потегли.

Отвън се чуваха гласовете на Саблезъб и Зелен камък. Уондъл долови думата „татуировка“ и се опита да не слуша.

— Морт!... дал на татко... и на нас! — Това бе гласът на Камък.

— Не на нас. Говори само за себе си — възрази Саблезъб.

Уондъл отпи глътка портокалов сок от една купичка. Въздухът бе ясен и студен; живите твари още не се бяха събудили. Звукът стигаше удивително далеч.

— Ами ако Морт...

— ... магьосник иска нещо. Знам. С татуировка ли ще плати?

— Мама няма да го пусне.

Уондъл се усмихна.

Върбица пошепна на ухото му:

— Нашите синове не са добре осведомени. Уондъл Пернатата змия не се подчинява на никого.

Той предпочете да замълчи. Тя го беше стреснала.

— Защо на Камък му е притрябвала толкова татуировка? — почуди се тя.

Уондъл прочисти гърлото си и рече:

— Не е само татуировката. Ако тръгнем, Камък ще бъде мой заместник. Ще има възможност да говори с магьосник. Ще види океана. Ще опита храна, за която Саблезъб само е слушал. В крайна сметка ще се сдобие с нещо, което батко му не притежава. Саблезъб пък си мисли, че не иска татуировка, но знае, че напролет ще го

изпратя към Сечището с кервана, в коренно противоположна посока на океана, където ще е брат му.

— Искан ми се да се успокоя. Да поговоря ли с него?

— И какво ще му кажеш?

— Единственото, от което се плашеше Морт, беше водата! А сега твърди, че бил в някаква кръчма на брега на морето. Това е клопка! Насешмарл!

Птицата стоеше на рамото ѝ.

— Аз съм Насешмарл — изграчи веднага.

— Сега си спомних. Сешмарл е името, което си използвал, за да излъжеш Морт! Морт от Атлантида!

— Помогни ми, Уондъл Сешмарл! Моята надежда лежи в твоята сянка — изкряска птицата. — Ела на Тавана на Рордрей и Морт от Атлантида ще те направи богат!

— Страх го е — отбеляза Върбица.

— Така изглежда.

Уондъл отпи още портокалов сок.

— От какво ли?

— Трудно е да се отгатне.

* * *

Керваните не можеха да вървят и в пролетната кал. Между Нова крепост и морето се издигаха две планински вериги, но равнината наоколо бе плоска като тепсия и добре напоявана. Навсякъде около Пътя на конопа кипеше живот. Племената стягаха фургоните си и чакаха.

Вестоносецът на Лъва бе дребосък със странно изкривена челюст. Дойде сам, пеша и само с една торба на гърба. Носеше само препаска на кръста и животинска кожа с къси косми върху раменете.

— Ти си от Пумите, нали? — попита го Зелен камък.

— Да.

— Добре, Пумите имат пет фургона на поправка на Края на пътя. Това тук е Нова крепост. Най-високата планина ей там е Далечна земя.

— Нова крепост, точно така. Идвам при Уондъл Пернатата змия — отвърна непознатият. — Нося послание за него, а ти не си той.

— Трудно се лъжеш. Аз съм вторият му син.
— Нямах неговата татуировка. Аз разговарях с човека, който му я е направил.
— Изчакай тук — каза Камък и се втурна в къщата.

* * *

Торбата имаше дебели презрамки със сложни възли на раменете. Трудно се сваляше. Татуировките на бузите на непознатия...

— Пума?

Новодошлият се ухили на двусмислицата:

— Да и да.

Навремето племенните имена са били нещо повече от обикновени названия. От време на време се появяваше по някой получовек. За Кухненски дим, първия син на Кривото облаче, се говореше, че е човекобизон. В племето на Вълците имаше върколак; отглеждаха го с известен страх.

— Това обяснява защо пътуваш сам...

— Защо и как. Казвам се Снежен връх и съм дошъл да ти предложа едно споразумение.

— С...

— Рордрей, наречен Лъва. Той също е получовек — на Тавана всички са такива, само че се преобразяват в морски същества, рибочовеци. Можеш ли да четеш?

— Не.

— Рордрей изпраща пречистено злато.

Снежния връх бръкна в торбата си.

— Чакай — спря го Уондъл. — Жена ми също трябва да чуе.

Другите също! Уондъл въведе госта през двойната входна врата.

Върбица го поздрави и му поднесе вода с лимонов сок. Държеше се учтиво, може би дори сърдечно.

По принцип Снежния връх пътувал с керваните на Пумите, но този път бил изпратен със специално послание за Уондъл Пернатата змия. Пречистеното злато в торбата бе под формата на лист с гравирани букви.

— За теб е. Ще получиш повече, когато пристигнеш; зависи от товара ти. Да ти го прочета ли? Рордрей иска въже с дължина колкото половин ден път пеша. Две половини от бизон, опушени. Мамут, ако можеш да намериш пресен. Черен пипер, градински чай, босилек, розмарин и мащерка. Дървен материал за строеж. Ще плати с риба, сурова или готвена. Рордрей е най-добрият готвач от всички хора, полухора и богове. Има и морска сол, а рибочовеците понякога му носят съкровища от потънали кораби.

— Морска сол — замисли се Върбица. — Почти ни е свършила. — Тя се осъзна бързо. — Само че...

Уондъл кимна, усмихна се леко. Около Пътя на конопа солта бе рядка стока, а добиваната от пресъхнали солени езера нямаше достатъчно добър вкус. Според Кривото облаче ѝ липсваше нещо. Без сол гушите на хората се подуваха, а децата порастваха глупави или побъркани.

Щеше да се наложи да вземе две коли стока. По-добре четири, помисли си Уондъл. Рордрей плащаше достатъчно и Уондъл не знаеше условията на пътуването. Два негови фургона и два на Пумите щяха да му дадат достатъчно сигурност. Щеше да им плати, колкото трябва. Ако изобщо отиде. Той погледна Върбица, но тя не издаваше мислите си.

Затова Уондъл започна да преговаря:

— Добре, ама тази риба... дали ще мога да я продам? Тук любителите на рибата не са много, а тези, които я харесват, я предпочитат прясна.

— Съвършено прясна и омагьосана да остане така — увери го Пумата.

— Имате ли магьосник? — попита невинно Уондъл; чашите на подноса на Върбица издрънкаха.

— Виждал съм го само веднъж — отвърна Пумата. — Никога не слиза от планината.

* * *

По време на вечерята Зелен камък бе много досаден. Децата слушаха за Морт от Атлантида от малки. Камък искаше да знае всичко.

Пумата не го разочарова.

— Качих се с един талисманен сандък с ядене, приготвено от Рордрей, и го върнах на следващата сутрин с подновена магия. Онази нощ не съм мигнал. Този магьосник, истински бърборко е той. И има какво да разкаже! Не разбирам защо кисне там.

Уондъл само кимна. Ако Морт не беше разказал за водния дух, и той нямаше да го споменава.

Настаниха Снежния връх в къщичката за гости. Когато отидоха в спалнята си, Уондъл очакваше да обсъждат въпроса цяла нощ.

— Сега знаем — каза той. — Горкият зяпач. Водният дух го е заклешил съвсем сам в планината. Веднъж ми спомена колко самотен се чувствал като последен магьосник от Атлантида в Теп.

— Защо си мисли, че можеш да му помогнеш?

— Сигурно е имал видение. Магия. Няма смисъл да гадаем.

— Не можеш да изпуснеш сватбата на Летящ ястреб, нали?

Канеха се да омъжат най-голяма си дъщеря за втория син на вожда на Далечната земя — истински удар.

— Тя ще е напролет — отбеляза Уондъл. — Можем да тръгнем веднага след това. Океанът е само на една трета от разстоянието до Сечището...

Върбица кимна.

— Дъщерите и синовете създават различни проблеми. Мисля, че Нощен кон ще поиска Кривата фиданка. Ще приемем ли?

— Най-добре да приемем. Тя е готова.

— Млада е още.

— Тук не е Теп. Момичетата не се страхуват да се показват пред чужди хора. Така израстват по-бързо.

Уондъл никога не беше приемал това обяснение.

— Със синовете е по-лесно — отбеляза. — Саблезъб ще стане водач на керван. Зелен камък се развива добре. Кривата фиданка е доста млада...

— Имаш ли нещо предвид?

— Да, мила. В рода има четиринайсет момчета, десет от тях са ни племенници. Може да имаме още. Половината работят около фургоните ни. Половината вече са женени. Въжарската работилница не може да дава повече от сега. Пътят на конопа също, въпреки че не се

забелязва толкова лесно. Докато... докато станем на петдесет, някои вече няма да могат да си намерят работа.

— Ще започнат свой живот. Ние ги възпитаваме добре. — Върбица го изглежда хладно. — Да не смяташ да навлезеш в територията на Пумите?

— Не! Това не е добро решение, но мисля, че трябва да помисля за удължаване пътя на керваните. Да попътувам под водачеството на Пумите. Да намеря други пътища. Да им покажа какво правя по-добре. Може да ми хрумне някаква идея за сътрудничество.

— Май ще се наложи да те пусна. Камък няма да ми даде покой, докато не се съглася.

— Не, мила, няма нужда да поставяш въпроса по този начин. За мен ще е много лесно да кажа... погледни ме... да кажа, че тази татуировка е моя и никой друг не може да я носи. Това е достатъчно обяснение. Пък и ти... ти ме харесваш с нея, нали? Свикнала си.

Тя погали бузата му, сякаш изглажда перата. Налагаше му се да се бръсне често, иначе брадата му щеше да покрие татуировката.

— Защото Морт може да я премахне — добави той.

— Не!

— Ти обаче може би просто мразиш мисълта, че и Камък би могъл да си направи.

— По-скоро ще ми се струва, че е израснал твърде бързо. Знам, че е глупаво. Мъжете носят татуировки. Ако става дума обаче за толкова съвършена като твоята, по-добре да има и за Саблезъб, иначе ще берем ядове.

— Разбрано.

— Питам Кривото облаче за това.

— Така ли? И какво каза тя?

Погледът на Върбица се зарея в далечината, докато се опитваше да си спомни точните думи.

— Каза: „В старата потънала кула хората ти ще намерят онова, което им е необходимо, за да се изхранят“. Значи смята, че трябва да отидеш.

— Да, скъпа.

Уондъл беше слушал за древни пътища, прокарани с магия, за изчезнали вече империи в други земи. В сравнение с тях Пътят на конопа бил кална пътечка; в сравнение с пътя за Залива на Великия сокол обаче той бе истински лукс.

Нагоре беше трудно, надолу — още повече, всички дърпаха фургоните с въжета назад, за да предотвратят стремглавото им сриване към унищожението. В долините теренът беше неравен. Падаха им колела.

Птицата прекарваше по-голямата част деня в полет, връщаше се на свечеряване.

Последния път, когато бе водил бизонски впрягове, Уондъл беше млад. Сега си припомняше ежедневните дейности в кервана с удивителна лекота. Водачката му от Пумите, Люляк, се справяше добре с животните. Имаше доста работа, но и почивки, когато човек можеше да мързелува като владеец.

Около Пътя на конопа се разказваше за места, където обикновена магия за повикване докарвала колкото дивеч искаш, осигурявала месо всеки ден. Яребици, зайци, сърни, всички идвали, когато ги повикаш; някои старци още помнеха тези времена, или поне така твърдяха.

Люляк запя във вечерния здрач. Три заека излязоха от храстите, седнаха и зачакаха търпеливо края си. В последния момент се опомняха и издаваха писък, преди да умрат...

Пътят минаваше през високи треви, покрай храсталаци от бодливи дъбове. Сутрин бе задушно, падаше роса, виеха се гъсти мъгли.

— Тук не вали — обясни Люляк. — Росата дава единствената влага. Добри условия за чесъна и магарешките бодили. Друго не расте.

От време на време срещаха ята гарвани. Насешмарл се издигаше към тях, закрепяваше нещо на птичия им език и те отлитаха ужасени. Понякога птицата ги гонеше, но вечерта винаги се връщаше на ръката на Уондъл.

На Пътя на конопа дори един мързелив владеец трябваше да внимава за събирачи от други банди, за разбойници. Тук разбойниците

не оцеляваха. Нямаше достатъчно кервани, за да се изхранват. Градовете бяха рядкост и приличаха повече на ловджийски лагери. Имаше отделни стопанства и жилища на ловци... и ако минеше някой недобре охраняван керван, какво пък, селяните не пропускаха възможността да съберат нещо. Човек трябваше да е нащрек.

Тук никой не беше чувал за него. Пернатата змия пазеше фургоните му на Пътя на конопа, но не и тук.

* * *

На десетия ден Уондъл видя някаква мърдаща черна грамада пред кервана.

Опита да се досети какво е.

Той управляваше животните. Птицата Насешмарл бе кацнала до ухото му върху ръба на покрива на фургона. От време на време литваше, за да ловува. И на двамата им беше приятно и Уондъл нямаше нужда от друга компания. След като се замисли, че това, което виждаше, може да е опасно обаче, той извика към вътрешността на фургона.

Люляк се показва. Беше красиво деветнайсетгодишно момиче от племето на Пумите и бе предприемала това пътуване два пъти. По настояване на майка си пътуваше с фургона на Уондъл, а не в този на Зелен камък. Двамата проявяваха прекалено голям интерес един към друг.

Тя се взря в далечината, сетне каза:

— Гарвани. Врани. Нещо такова.

Птицата се вдигна и полетя към черната грамада. Гарван с цвета на буйна клада — докато фургонът се приближи, той вече бе изгонил половината от ятото. Птиците бяха закрили кървавите кости на някакво животно, по-огромно и от най-големия фургон.

— Мамут — заяви Люляк.

— Срещат ли се често тук?

— Местните племена копаят ями, за да ги ловят. Цялото племе може да пирува два дни с едно такова животно. Чух за една война, която приключила, защото племето на Прерийните кучета хванало мамут и поканило Великанските птици на гости; това обаче не се

случва често. Не, не са разпространени. Не познавам никого, който да е виждал жив мамут. А ти?

Глупавия пуяк, който от години водеше керваните на Вълците, се беше хвалил как яздил един почти до дома си, преди да го заколи, за да спаси семейството си от глад... само че Глупавия пуяк бе шампион сред лъжците.

— Не — отвърна Уондъл. — Не са ли прекалено големи, за да минат незабелязано?

Люляк кимна.

— Те сигурно само се хващат в ямите, не умират.

— Налага се да ги копаят много дълбоки. Ако мамутът преживее падането и излезе, много се разярява.

— Е, и? Тъй де, може да са големи, но...

Момичето обаче само се усмихна и се върна във фургона.

„Всяко племе си има тайни“ — помисли си Уондъл.

Продължиха до здрач. Сетне една нощ чуха морето, шум, който не беше достигал до ушите на Уондъл от двайсет и три години.

Една вълна се разби сред бяла пяна и продължи към децата. Люляк и Зелен камък отскочиха назад, но не достатъчно бързо. Пяната и морската вода обляха краката им. Вълната се оттегли и те я последваха.

Танц с океана.

Уондъл ги наблюдаваше от безопасно разстояние. Можеше да плува в река, но това... струваше му се, че чувства как огромната водна маса е готова да погълне плувеца.

Далеч зад спокойните води на залива около няколко потопени кули се издигаха и спускаха кораби.

— Там под водата има доста голям град — обясни Люляк на Зелен камък. После се обърна към Уондъл: — Водачо. Предполагам, че след потъването на Атлантида покрай всяко крайбрежие могат да се намерят потънали градове.

— Брат ми би трябвало да знае.

Уондъл не се беше сещал за Уоншиг от години.

Над водата стърчаха руини, достатъчно здрави, за да служат за привързване на плавателни съдове, и широк плосък покрив, назъбен отстрани, издигащ се четири етажа над морското ниво. Южният край на постройката бе разрушен от вълните и там беше издигната нова стена.

При буря долните етажи сигурно бяха неизползваеми, но двата горни и широката платформа отгоре оставаха. На покрива се виждаха градини, също както в Твърдината.

Племето на Пумите изпращаше тук кервани вече четири години.

Трябваше да спре да мисли за тези двамата като за деца. Люляк се беше оказала превъзходен водач...

— Люляк, довели сме два пъти повече хора от предишните ти идвания. Мислиш ли, че в Тавана ще има достатъчно място?

— Най-лесното е да ни осигурят кораб.

— Защо не изпратиш птицата, татко? — попита Зелен камък.

— Искам да разбера колко лесно се паникьосват.

Зад тях Пумите и Бизоните правеха лагер, грижеха се за животните, нареждаха фургоните в защитен кръг, правеха магии, които да им осигурят безопасност и чиста вода, всичко това под ръководството на Резбар Въжеиграчов. Люляк и Зелен камък се присъединиха към тях. Уондъл не ги спря.

Зад тях се издигаха планини.

— Наистина ли смяташ да се качиш в планината?

Това бе Резбар. Уондъл не отговори.

Уондъл беше собственик на керваните. Резбар Въжеиграчов стоеше вкъщи и плетеше въжета. Това пътуване го беше направило поиздръжлив. Той носеше характерни черти на безроден: кръгли уши, остър нос. Навремето тези разлики бяха от значение. Той погледа известно време към морето, преди да заговори отново:

— Уондъл, наложи се да си стегна колана с две дупки и не съм бил в такава добра форма от години. Наистина се радвам, че дойдох. Вярваш ли обаче на Кривото облаче?

— Способностите ѝ да предсказва са не по-лоши от всеки друг път.

— Магията изчезва. Предсказанията започват да стават неясни и объркани. Дават ни все по-малко информация. Кривото облаче не каза: „Яж на Тавана на Рордрей и отново ще бъдеш богат“. — Резбар затвори очи, за да си спомни точно думите ѝ. — „В старата потънала кула хората ти ще намерят онова, което им е необходимо, за да се прехранят.“ Уондъл, от потъването на Атлантида са минали петдесет години. Можеш ли да си представиш колко потънали кули има по крайбрежието?

— Ще е интересно да ги проверим.

— Изпратиха ни кораб.

* * *

Таванът на Рордрей — кухня и гостилница, се намираше на върха на южната кула на бившата административна сграда на Карлем Маркъл. На покрива можеше да се събере огромна тълпа. На долния етаж били стаите за гости, обясни Люляк.

В гостилницата бе пълно с рибари. Рордрей и синовете му накараха неколцина да съберат маси за трийсет и тримата гости от Пумите. Внезапното нашествие не смущаваше ни най-малко Рордрей и храната и пиенето явно не бяха на свършване.

С кораба ги бе посрещнал Тон: едър рус мъж и син на Рордрей. Заоблените форми на мускулестото му тяло и постоянната му усмивка напомняха за морско животно. Той описа какво е приготвил баща му за обяд, сякаш разкриваше някакви удивителни тайни.

Ентусиазмът на Тон беше заразен. Уондъл предпазливо опита рибата-меч. Люляк го наблюдаваше усмихната. После се засмя с глас на физиономията му.

— Добре — установи удивен той.

Всички го наблюдаваха.

— Излиза, че никога не съм ял истинска риба — призна той.

— Опитай и зеленчуците.

Следобед гостилницата все още бе пълна, макар че повечето от спътниците на Уондъл бяха отплавали към брега. Клиентите на Рордрей явно не обичаха да бързат. Много от тях бяха полухора-полужверове, замисли се Уондъл. Онзи едър, мускулест мъж със заоблени форми сигурно се преобразяваше в кит. Беше изял двајсет големи криви рака; седеше сам на маса за десет души.

Резбар и Уондъл се влюбиха в Тавана от пръв поглед, но мястото, разбира се, бе твърде тясно...

— Чакай сега — заговори Резбар. — Нали не се съмняваш, че Рордрей е в състояние да изхрани кервана?

— След тази гощавка? Видях колко са големи пещите му. Само че...

— Стаи ли? Повечето пътници предпочитат да лагеруват на открито, за да пестят пари. А и в останалите сгради има място.

— Забеляза ли, че всичко тук е добито от морето?

— Подправки. Има подправки чак от Биш, а също и зеленчуци.

— Пътниците от керваните искат най-различни храни, познати на човеци и зверове. Имаме и вегетарианци. Дебелите искат да отслабват, а слабите се опитват да надебелеят. Разни чудаци търсят храна за магьосници, за подмладяване или за да си придадат важност. Някои не обичат риба. Други мислят, че тя е отрова... Лъв!

Домакинът им тъкмо излизаше от кухнята. Лъв сигурно бе прякор!

— Уважаеми Рордрей, би ли ни отделил от скъпоценното си време?

Рордрей се изсмя:

— Уондъл Пернатата змия. Виждам, че посланието на магьосника е стигнало до теб.

— Да. Това е Резбар Въжеиграчов, мой съдружник; Зелен камък, мой син. Люляк...

— Радвам се да ви видя отново, господин Лъв — поздрави Люляк.

— Удоволствието е изцяло мое, мадам Пума. Пораснала си.

— Морт тук ли е? — попита Уондъл.

Рордрей се изсмя:

— Не е много вероятно! Идвал е два пъти. Обожава морето. Остана един ден повече от необходимото, беше преди деветнайсет години...

Рордрей изглежда колебливо госта. Каква част от тайната можеше да издаде?

— Водният дух — подкани го Уондъл.

— Дойде тук. Морт избяга в планината. Вълната разруши част от гостилницата. — Домакинът вдигна рамене. — Нямаше жертви. И така, господа, какво ми носите?

Уондъл му показва подправките, които носеше в една торбичка. Рордрей взе по една щипка от всяка, помириса ги, опита ги, закима одобрително. Резбар описа останалите товари.

Сушено еленско месо, живи бизони, никакъв мамут. Градински чай. Въжета. Ракия — пратеникът не беше поискал от това питие.

— Разбира се, можеш да огледаш всичко утре сутринта. Какво предлагаш в замяна?

Започнаха да обсъждат сделката. Рордрей можеше да им продаде морска сол. Морт се нуждаеше от рибарска мрежа; Уондъл трябваше да плати за нея — Рордрей не знаеше защо. Тук въжетата никога не достигаха. Можеха ли Бизоните да осигурят още? Пумите не проявяваха особено желание да търгуват заради несигурния пазар.

Вероятно по Пътя на конопа можеше да се развие търговия с морски продукти. За превозването на прясна и готвена риба на изток бе

нужен нов талисманен сандък. Морт от Атлантида единствен би могъл да го осигури. „Имаме нужда от нов търговски път“ — помисли си Уондъл.

— Морт трудно ли се намира? — попита.

— Аз лично не бих тръгнал да го търся — отвърна Рордрей. — Установил се е на един връх в планината Карлем, на югоизток оттук. Нито една каруца не може да се качи дотам. Снежния връх ще те заведе, ако можеш да се катериш.

Резбар се засмя:

— Единственото, което не може Уондъл, е да отмине някое предизвикателство.

Розмарин? Мащерка? Бизоните не знаеха откъде идват тези подправки. Уондъл дори не ги разпознаваше. Рордрей извади кафяви хартиени кесийки, показва изсушени растения, разтри ги между пръстите си.

Люляк възкликна:

— Мащерка ли? Познавам я. Видях и по пътя насам. Подуших миризмата ѝ около Скалните игли.

Месо от великанска птица? Пумата разказа една случка, от която косите им настръхнаха; Уондъл също. Всички обаче се съгласиха за едно: улавянето на великанска птица бе въпрос на случайност... Трудна работа бе това... както и носенето на някой тежък метален талисманен сандък до Морт.

— Пътят на конопа преминава от Сухата земя близо до Кондигео на север покрай Сечището от другата страна на горите около Теп до Великата долина, сетне покрай Далечната земя до Края на пътя — обясни Резбар. — Сега искаме да го продължим.

— Значи, търговията върви.

— Доскоро вървеше.

— В името на огъня, Резбар! — възкликна Уондъл.

Резбар го погледна и продължи:

— Да. Върви. Проблемът е дали да изградим път на запад до Карлем Маркъл и Тавана, или на североизток до земите, които се намират там. Някои твърдят, че Тавана на Рордрей ще донесе добри печалби, но това не е сигурно.

Рордрей кимна, не изглеждаше изненадан:

— Нямам достатъчно място за толкова много пътници, освен ако морското ниво не се смъкне с няколко етажа.

Това не беше особено вероятно. Морт щеше да знае. Без Морт не можеше да има търговски път. Трябваше да се срещнат с магьосника.

* * *

Един мъж и две жени, и тримата с мощните размери на Рордрей, излязоха от кухнята. По-възрастната жена се пресегна покрай Резбар и остави на масата поднос с кана и осем чашки. Рордрей махна към нея:

— Жена ми и дъщеря ми, Арилта и Естрел. Вече познавате Тон.

Новодошлите се настаниха. Допреди малко около масата бе достатъчно широко.

Резбар напълни чашите. Уондъл отпи внимателно от своята. Това бе ракията, която бяха донесли от племето Зантаар, смъртоносно питие.

— Е, Резбар, предсказанието се оказа вярно. Тук намерихме достатъчно прехрана. — Уондъл забеляза предупредителния поглед на спътника си и побърза да смени темата: — Рордрей, когато бях дете, научавах търговска информация и различни истории. Дали да не поговорим за Морт? Изненадвам се, че сте приятели, след като ви е докарал водния дух.

— Е, Морт бе този, който ни предупреди да се махнем от стария замък в Минтерл. Нали знаеш, че Атлантида е потъвала на два пъти?

Керванджиите се спогледаха. Разговорите сред останалите клиенти позамряха.

— Може би не сте чули — продължи Лъва. — Земята се разтресе, сетне спря. Край брега тези неща се забелязват. В Минтерл знаехме за Атлантида. Знаехме, че земята се е разтресла и морето е заляло цели градове. Първата ми гостилница беше на върха на една потопена кула от бившия замък Минтерл.

Винаги сме търгували с Атлантида. Океанът, разбира се, не е никаква пречка пред нас. Стоки разменяхме твърде малко, но по пътя на китовете се разпространяваха всякакви истории. Информацията от онзи край на света идваше със закъснение от половин година. Чухме, че източната част на острова била потънала, градовете по една трета от

крайбрежието останали под водата. Били са рибарски селища, затова е имало рибочовеци, които да спасят сухоземните хора. Няма много жертви. Царят обявил бедствено положение и повишил данъците.

Вторият трус се получи след много време, когато замъкът Минтерл вече бе известен като Тавана на Рордрей. Главните риболовци на Атлантида все още бяха рибочовеци, но на брега те са губели човешката си форма. За риболова са нужни кораби, пристанища, складове, предвиждане на времето и известно познаване на морските течения. Местният магьосник на рибарите бе мъж около трийсетте на име Морт.

Новините дойдоха с едно стадо китове. Морт усетил приближаването на огромни вълни, които можели да унищожат цели цивилизации. Предупреждението му бе отправено към много повече хора, не само към моя малък Таван, но ние станахме свидетели на съдбата на Тавана.

— Знаел ли е, че тази вълна ще се образува от потъването на Атлантида?

— Магьосниците не могат да видят собствената си съдба, но предполагам, че е знаел.

— Значи, вие сте се евакуирали.

— Не, не. Почти не бяхме чували за този Морт! Посъветвахме се с местния шаман и направихме свои магии. Видяхме достатъчно, за да се убедим в правотата на предсказанието. Когато е дошъл потопът, ние бяхме на друг бряг.

Лъва наля още зантаарска ракия. Уондъл прибра чашата си в джоба.

— За да ни достигне в Залива на Великия сокол, вълната трябваше да заобиколи целия свят — продължи Лъва. — Сетне дойде Морт с кораб, който се носеше над земята, но толкова ниско, че трябваше да заобикаля дърветата. Посрещнахме го добре. Той ни каза за някакво магическо същество, което го преследвало. Спомних си за Горящия град. Тъкмо товарехме кораба му с провизии, когато към нас се приближи огромна ледена планина. Морт отлетя навътре в сушата, а ледът отплува на юг, сетне — ни вест, ни кост от него.

— Предполагам, че по-късно ви е разказал останалото.

Рордрей се захлади:

— Твърди, че след като намерил злато в потока, някои неща му се губят. Сигурно има какво да допълниш.

Беше се стъмнило и времето бе подходящо за разказване. Един рибар с остри уши обяви, че черпи всички с бира.

— Аз съм Омарн — представи се той на новодошлите. — Когато Атлантида потъна, бях близо до Минтерл преобразен като делфин. Видях огромна вълна зад себе си. Плувах като луд и когато вълната ме настигна, скоростта ми бе достатъчно висока, за да се издигна върху гребена ѝ. Това е най-вълнуващото ми преживяване! Стигнах с нея почти до планините. Видях как стария Таван на Лъва се срина за миг. Рибочовеците не могат да се удавят, но ако там все още е имало някой Рордрей, мисля, че е бил смачкан в скалите.

— Не, бяхме изтеглили всички — успокои го гостилничарят.

— Да ви разкажа ли какво правеше Морт от Атлантида в Теп? — попита Уондъл. — Там го наблюдавах известно време.

— Чакай малко, Уондъл Перната змия — прекъсна го домакинът. — Тук се носят слухове за един татуиран керванджия, който се върнал у дома, за да установи, че са го обявили за мъртъв и около жена му се въртят цяла тълпа натрапници. Би ли ни разказал каква всъщност е истината?

И така Рордрей бе готов да разменя информация, но искаше той да определи каква история ще му разкажат. Уондъл се поколеба... и веднага се досети как ще приемат разказа му. Не биваше да прозвучи така, сякаш прикрива стари убийства.

— Използвах едно особено средство за защита — отговори той. — Ако ви кажа какво съм имал, не питайте къде съм го държал.

Сега вниманието на всички бе насочено към него. Резбар и Зелен камък бяха чували тази история, но останалите не я знаеха.

— Кинжал ли? — опита се да отгатне Снежния връх.

— Не, имах шепа злато. Сурово злато, направо от реката. Навремето го бях използвал, за да се спасим от... от Морт. Суровото злато направо го подлудява. Винаги нося малко със себе си.

Останалите надигаха мълчаливо чашите и слушаха.

— Беше девет години след сватбата ми с Върбица Въжеиграчова и три години след последното ми пътуване с керван. Бях уредил живота си така, че да мога да си седя вкъщи и да гледам децата си. От

време на време посещавах близките градове и всеки, който поиска да се види с мен, можеше да ме намери.

Горящата трева и Трите вилици дойдоха да ми кажат, че хората от фургона ми ги лъжели. Разпитах и реших, че може и да е вярно. Казах на Върбица, че пак се налага да тръгна с кервана.

Гневния гъсок разиграваше една игра със златно топче и три орехови черупки и двама негови приятели седяха наблизко, за да го пазят. Беше си чисто мошеничество. Прогоних ги и разпределих стоката им между останалите. Гъсока и хората му вече нямаше да бъдат допуснати до кервана.

Имаше и още нещо. След напускането на Черния чайник всичко в кервана тръгна към упадък. Лагерувах в блатисти местности. Веднъж видях един мъж да подкупва Кривото облаче, за да промени някакво предсказание. Часовите играеха комар.

Налагаше се да остана за цялото пътуване. Вече се връщаме от Сечището, когато реших, че съм оправил нещата. Не минах без синини. Керванджиите са яки мъже и лесно забравят, че онова, което им е дадено, не е тяхно...

— Наложил ли се да убиеш някого?

— Не.

— Добре.

— За момента. Оставих кервана при Славеевото гнездо. Останах няколко дни при приятели, сетне продължих през Високия извор за Нова крепост. Синът ми Саблезъб ме посрещна на вратата. Тогава беше едва на осем. Внимателно ми обясни, че къщата била пълна с мъже, които искали да се оженят за майка му, а тя се страхувала от тях. Казах му да отиде и да я предупреди, че съм се върнал, и да бъде готова да се скрие. След това да дойде и да ми съобщи къде са натрапниците. Обясних му къде да ме намери.

Уондъл се засмя и посочи бузата, рамото и зарасналата си накриво ръка:

— Не си спомням кога за последно съм мислил да се дегизирам. Можех да вляза направо, но не исках да минавам през главния вход. Влязох през сеновала...

Рордрей се изсмя:

— Да не би къщата ти да изпълнява и ролята на сайвант?

— Да. Влязох през сеновала, поговорих на бизоните, за да не вдигнат шум. Не бях сигурен, че Саблезъб ще се справи, затова нямах намерение да го чакам дълго. Той обаче дойде. Върбица щеше да се скрие в един килер с четирите деца. Четирима мъже измъчвали кухненския персонал.

Дадох на Саблезъб нож и го скрих в сеното. Бързо отидох в кухнята. Там наистина имаше четирима натрапници. Трима бяха от племето на Броненосците — Прелетния гълъб с баща си и чичо си, — но четвъртият бе непознат с броня на господарски човек.

Възнамерявах да им кажа: „Добре дошли в Нова крепост, господа“, но те веднага извадиха оръжия. Тъй като не исках да ме заобиколят, първо се заех с онези, които нямаха брони. Сянка на мишелов се просна целият в кръв, раних Гълъба в дясната ръка. Сетне онзи с бронята застана между тях и мен. Двамата, които все още можеха да се държат на крака, грабнаха Сянката на мишелов за ръцете и го повлякоха навън; господарският човек ме нападна.

Страшничко беше. Броните на господарските люде обаче не покриват цялото тяло. Между нас имаше пън за разфасоване на месо. Мислех да го бутна върху краката му, но той ме изпревари и побягна след другите.

Излязох, като внимавах да няма засада. Избягаха към въжарската работилница; двамата Броненосци влачеха третия, онзи с бронята вървеше на заден ход след тях. Почудих се кои от Въжеиграчови са си у дома, но единственото, което можех да направя, бе, да отида и да проверя.

Рордрей, близките на жена ми не ме пускаха да влизам там. Бях виждал работилницата веднъж и беше почти напълно празна. Не се различаваше от обикновен обор.

Оттогава бяха минали години. Вътре миришеше на горещ катран. Работилницата бе пълна почти до покрива с намотани въжета на макари почти с човешки бой. Въжеиграчови ги нареждаха на една страна, за да не се изтъркалят. Към средата на помещението имаше свободен проход. Видях поне петима Броненосци да тичат за прикритие. Някой изрева като владеец, опиянен от вино. Беше Колар Въжеиграчов. Лежеше на пода и се гърчеше. Предположих, че е вързан.

Най-лошото обаче беше, че трима мъже в брони на господарски люде стояха пред мен с допрени един до друг щитове. Виждах бях подобно нещо на един панаир в Теп. Нищо не може да проникне през такава стена.

Рордрей, в никакъв случай нямаше да ги побежда. Можех да им избягам, но те бяха хванали Колар. Затова се покачих по макарите с въжетата и скочих зад тях в помещението. Броненосците все още се криеха. Онези с броните се втурнаха след мен, приближиха се, отново допряха щитовете си. Това ми даде време да освободя Колар и да го изпратя да се покачи върху макарите. Измъкна се по едно въже, закачено под отдушника на покрива. Беше доста контузен и не се катереше бързо. Изчаках го, сетне се качих след него.

И тогава разпръснах златния прах из работилницата.

Хванах Колар, за да не погледне случайно през отдушника. Можехме да слезем необезпокоявани, ако Прелетния гълъб не беше дотичал долу с нож в ръката. В лявата. Той изкрещя и заплаши, че ще запали работилницата, ако не се предадем. Посъветвах го първо да извади машината за плетене на въжетата. Това е основната част на една въжарска работилница, най-ценното нещо в Нова крепост.

Успяхме да изкопчим част от историята, докато чакахме да видим какво ще стане.

Според Гълъба всичко станало, защото трима господарски люде взели един кораб, за да избягат от господарите в Теп. Гълъба не знаеше защо. Взели броните си. Предложили да охраняват Броненосците по Пътя на конопа, но Гълъба им казал за владелеца, който отсъствал от вкъщи, и те нападнали Нова крепост.

Броненосците не биха сторили такова нещо на никого, ако не е владелец. Вижте, бях женен от девет години. Сетне бях заминал. Владелците никога не се връщат! Всеки го знае. Затова Прелетния гълъб и племето му решили да вземат изоставената жена. Върбица отказала да ходи където и да било. Децата били взети за зложници. Гълъба твърдеше, че никога не ги е заплашвал. По-късно Върбица го опроверга.

След известно време с Колар видяхме, че никой от нападателите не излиза. Спуснах се от другата страна на покрива и бях заел отбранителна поза, преди Гълъба да успее да дотича. Той се втурна към вратата на работилницата. Беше затворена. С Колар му

препречихме пътя, но му позволихме да отвори вратата и да погледне вътре.

Той отстъпи и запелтечи като побъркан.

Близките на Рордрей закимаха. Рибочовете разбираха от магия. Роднините на Уондъл знаеха какво е станало, но в очите на Люляк се четеше ужас.

— Всички бяха удушени — продължи Уондъл. — Застинали в пози, които никой нормален човек не може да си представи. Само Гълъба остана жив, за да разказва. Сега седи на южната порта на Високия извор и предупреждава всеки минувач за конопа, дори да не се интересува от мнението му. Така действа конопът. Приспива те, донася ти блажени сънища, сетне те удушава. А конопените въжета, комбинирани с дива магия, са истински кошмар.

* * *

Никой не изяви желание да разказва друга история. Навън вече цареше пълен мрак. Последните останали рибари се качиха на покрива и Уондъл чу пликане на вода. Естрел ги заведе до стаите им.

Стаята на Уондъл бе чиста. Макар че леглото беше влажно, бе комфортна. Отначало не му се спеше, не знаеше защо.

Накрая си даде сметка, че е от шума на океана. Шепотът на вълните не спираше... и постепенно го унесе.

След двудневно пируване тръгнаха към планината на Морт.

Уондъл беше въодушевен:

— Хората, които идват в Края на пътя са уморени и склонни да се поглезят. Умират за риба от Тавана на Рордрей. Просто още не го осъзнават! Ако има начин да превозваме това до Края на пътя, ще завъртим голяма търговия.

— Намери Морт — посъветва го Рордрей.

Взеха един фургон. Зелен камък трябваше да дойде, това бе ясно, ето защо Уондъл определи него за колар. Снежния връх не можеше да кара фургона, защото бизоните се плашеха от него. Люляк... Уондъл не знаеше защо я взимат. Бяха го решили със Зелен камък по някое време през нощта. Някой трябваше да пази фургона, докато останалите се изкачват към върха. Защо Люляк?

Върбица щеше да го убие, ако научи.

Или по-скоро не. Люляк идваше заради Зелен камък. Една такава връзка с племето на Пумите можеше да разреши някои проблеми за семейството и търговията със Залива на Великия сокол да потръгне.

Не водеха еднорог, но всяка жена знаеше, че рано или късно ще срещне някой.

* * *

Пътуваха четири дни, без да бързат, ловуваха, оставяха бизоните да пасат, преди теренът да стане прекалено труден за придвижване. На следващия ден Снежния връх ги заведе от другата страна на планината, където склонът бе по-малко стръмен. Спряха на място с достатъчно паша за бизоните.

Планината Карлем се извисяваше заплашително над тях.

Тръгнаха на разсъмване, като оставиха Люляк да се грижи за фургона. Бяха по ризи и полички, носеха само по една торба. Когато птицата кацна на рамото на Уондъл, той я прогони. Тя хвъркна с

гневно грачене, намери някакво възходящо течение и продължи да се издига, докато се загуби от поглед.

Зелен камък носеше кутия от студено желязо, правоъгълна, със заоблени ръбове. Беше плоска, за да е удобна за носене на гърба. Бе празна и все още не беше омагьосана. Уондъл носеше по-тежката кутия, пълна с провизии от Тавана. Оставиха тежката рибарска мрежа във фургона. Ако Морт имаше нужда от нея, някой щеше да се върне да я вземе.

В торбите имаше вода, одеяла и дрехи. Защо толкова много дрехи? Защото Снежния връх бе настоящ.

Стана горещо. Скоро мъжете съблякоха ризите си. На обяд Снежния връх им даде почивка да пийнат вода. Уондъл вече беше разбрал, че е остарял и силите го напускат. Никога не бе предприемал такова изкачване. Останалите взимаха решения вместо него... и така беше от години, без той да забелязва... Сега за пръв път го осъзнаваше и това никак не му хареса.

Снежния връх и Зелен камък тръгнаха, Уондъл ги последва въпреки нежеланието си. Продължиха да се изкачват към злоещия, почти вертикален скален склон. Теренът сега изглеждаше по-равен. Скалите на хоризонта обаче стърчаха отвесно като официална господарска шапка! Изглеждаше, че всичко, което падне, ще се търкаля на запад, та чак до морето.

Зелен камък не проговаряше. Сигурно мислеше, че е полудял. Снежния връх ги наблюдаваше с характерната си усмивка на Пума.

— Мооорт! — изрева Уондъл.

Бе забелязал някакъв човешки силует да се носи на зигзаг с удивителна скорост между високи туфи от господарски остриета. Беше полугол, с развети червени коси.

— Уондъл от Твърдината! — Едно мигване и магьосникът вече бе до тях. — Ти дойде!

Уондъл го огледа от глава до пети. Морт беше само по избеляла от слънцето престилка и птицата вече стоеше на неговото рамо. Кожата му бе станала почти черна. Краката му бяха боси и целите в мазоли. Преди двайсет години Морт се обличаше, но иначе изглеждаше почти непроменен. Хилав, жилав, с изпъкнали ребра, високи скули, дълга, къдрава червена коса, сплетена на плитки.

Хилеше се и беше изплезил език като куче... но дори в това състояние не изглеждаше луд.

— Дойдох — каза Уондъл. — Познаваш Снежния връх. Зелен камък, това е Морт от Атлантида. Морт, моят втори син. Вторият син на Върбица.

Магьосникът стисна ръката на момчето:

— Зелен камък, много се радвам, че успя да дойдеш! Може ли да видя дланта ти?

Момчето погледна баща си, който кимна, и остави Морт да обърне ръката му с дланта нагоре.

— Не съм правил това от... Ранна сватба. Скоро ще ти се родят деца, ето. Близнаци. Момичета. Не, не се вирай, няма да видиш бъдещето си. Така, тук има още деца, но пътят ти става неясен... — Морт вдигна доволно очи. — Елате. Жилището ми е на върха.

— Можеш ли да ни пренесеш?

— Уондъл, това време мина отдавна! Направил съм обаче магия за по-лесно изкачване на върха, така че хората на Лъва да могат да ме посещават.

Докато се изкачваха, той продължи да дърдори:

— Как те оставих с децата, направо ме е срам. Разбира се, бях си загубил ума от златната треска, пък и трябваше да отклоня водния дух от вас...

— Видяхме.

— ... просто продължих нагоре в планината. Там има манна, недокосната от никакъв магьосник, но също и дива магия, девствено злато. Нямам представа колко дълго не съм бил с всички си. Достигнах огромни висини в планинската верига Ведасирас, без никакво злато наоколо, просто едно магическо място с гледка към половината свят. Като тук, само че още по-далеч от всякаква свята храна. Когато се опомних... защо всички казват така?... чувствах всичко, нито една линия на мисли в ума ми не беше блокирана, не можех да се концентрирам върху едно нещо, като ядене или къпане, изкопаване на тоалетна, издигане на колиба, лекуване на рани. Бях абсолютно разсеян. Затова бях толкова луд. Къде се намирах? Бях на някакъв връх, нормален, но гладен и почернял като шабански вожд. Само магиите ме поддържаха жив. Намерих месо и дърва по-надолу и

останах така известно време, докато възвърна силите си. Направих си талисман да ме закриля и тръгнах на юг към Залива на Великия сокол.

— Рордрей ни разказа.

— Мислех си, че съм избягал от водния дух. Всичкото това диво злато би трябвало да го е объркало напълно. Бях невнимателен. Когато онази вълна се надигна, побягнах към най-близката планина колкото ми държаха краката. Оттогава не мога да се измъкна оттук.

Тримата мъже облякоха ризите си. Беше захладняло, но Морт като че не забелязваше.

На върха стърчеше каменен замък от хаотично натрупани камъни. „Всеки момент ще падне“ — помисли си Уондъл. Всеки нападател можеше да го разруши с голи ръце. Какво го държеше?

Той напразно се огледа за подпорни греди. Никъде не се виждаше нито една дървена част. Сякаш камъните се бяха разтопили и се бяха разтекли наоколо. Нямаше ъгли, нямаше прави стени. Стаи и коридори се преплитаха едни над други като вътрешностите на непредпазлив владеец след бой с ножове; по средата се издигаше прозрачна стъклена сфера, прекрасно магическо гарваново гнездо.

Морт ги покани вътре.

В просторната зала на долния етаж каменните стени образуваха столове около огнището.

Четирима души — четири стола и един висок скален пилон за птицата. В огнището горяха черни камъни.

Снежния връх остави двата талисманни сандъка един до друг. Не ги отвори. Храната от Тавана беше само за Морт. Магьосникът обаче бе приготвил ядене за четирима: задушено от планинска коза, билки и корени. Уондъл установи, че е гладен като вълк; срещна погледа на Зелен камък и му кимна да се захваща с яденето.

След като поуталожиха глада си, магьосникът каза:

— Ти се отзова на молбата ми. Сега мога да платя дълга си с чисто злато. — Махна към огнището. — Вземи каквото си харесаш.

Дали Морт използваше дива магия? Златото, към което сочеше, беше изтекло от огнището и бе образувало локва на пода, преди да застине. Снежния връх и Зелен камък го откъртиха и разчупиха с един камък на сравнително равни части, прибраха го в торбите си.

— Енергията се стреми да се превърне в топлина — продължи Морт. — Най-лесното, което може да се направи с който и да е вид

манна, е да се превърне в топлина. Аз горя златна руда и разтопеното злато просто изтича.

Уондъл кимна.

Магьосникът посочи в скута му:

— Какво е това? Тайна ли?

— Да. Не съм изненадан, че го виждаш. — Уондъл извади метална манерка изпод ризата непосредствено над слабините си. — На какво ти прилича?

— Мъртва точка. Мога да ти покажа как да видиш сляпата си точка, но това се набива малко повече на очи. Нищо не може да се сбърка със студеното желязо.

Уондъл вдигна манерката, без да я отваря:

— Диво злато направо от реката. Сигурно не помниш какво стана, когато хвърлих златен прах върху омагьосаните коне, но... — Уондъл махна, за да отклони опита на Морт да поднесе извиненията си за онази стара случка. — Както и да е, магията се развали. Затова нося сурово злато, за всеки случай, и веднъж то ми спаси живота.

— Сигурно е интересно, но аз искам да чуя друга история. Струва ми се, че ти се опита да ме убиеш.

— Не. Не съм опитвал. Мислех, че ще се наложи да го направя.

— Тук слушам разкази за кervанджията, чиято емблема е пернатата змия. Чух, че държи на думата си и с нож от омагьосан бронз принуждава хората да бъдат почитени. Уондъл, трябва да знам с кого си имам работа.

— Последния път, когато съм упражнил насилие ли?

— Кога беше?

Всички слушаха внимателно. Уондъл отговори:

— При последната ми среща с Трас Притрор. Помниш ли го?

— Разказвачът.

— Преди шест години. Поправях покрива на къщата със синовете си. Един слуга дойде да ми съобщи, че имам гости. Бяха Трас Притрор и един мъжага с броня на господарски човек, който стоеше зад него и мълчеше. Бяха минали покрай стражата. Върбица им поднесе чай. Повиках я настрана и тя поиска да разбере какво правят тия двамата у нас.

— Проявили сте гостоприемство — отбеляза Морт.

— Той не беше молил за храна, огън или подслон. Нарочно се осведомих. Просто се беше самопоканил, сякаш къщата е негова. Пих чай с тях. Той разказа една история. Добър разказвач е. Помниш ли, Морт? Беше тръгнал по море от Залива на Великия сокол, за да чуе нови разкази от рибочовеците на Тавана на Рордрей. Бях чувал за това място от керваните, но Трас ни разказа още много. Бил чул от Пумите за някакъв нов водач на керваните. Поинтересувал се от разказите за татуираната перната змия. Морт, много важно бе да знам, че всеки пътник може да ме намери, ако хората ми са го измамили. Странстващите племена довели Трас направо у нас. И така, трябваше и аз да му разкажа нещо, нали? Показах му манерката от студено желязо, отворих я и духнах малко златен прах към него и неговия човек. Не видях никакъв ефект. Морт, аз наистина мразя твоята магия за ставане невидим и реших, че Трас я е използвал, за да мине покрай стражите на портата. „Суровото злато — рекох му, — то изкривява магическите заклинания.“

Морт избухна в смях.

— „И веднъж спаси живота ми.“ Разказах му за случая с Броненосците, но само колкото да възбудя интереса му. „Ела с мен, ако искаш — поканих го. — Ще ти покажа къде са заровени трупове.“ Станах и го изведох, без да спирам да говоря. „Трас, всеки път, когато си мисля, че няма да извършвам повече насилие, нещо ме предизвиква.“ Това го накара да стане; неговият човек скочи и тръгна пред нас.

Той явно не говореше местния език. Преминах на кондигейски, но неговият човек не разбираше и него. Тъкмо приключвах разказа за натрапниците, когато стигнахме до гробището. „Тук погребваме мъртвите“ — казах и ги поведох между гробовете.

Духовете на Броненосците излязоха. Не можеха да ни сторят нищо, разбира се, но се опитаха да ме нападнат. Трас беше свикнал с призраци. Не си даваше сметка, че господарският човек с него не е. Телохранителят му затрепери, заскимтя и се блъсна в един камък. Трас поиска да заговори един от призраците. Аз се оттеглих зад три дървета, покачих се върху тях и се скрих сред клоните. Заговорих от скривалището си: „Трас, трябва да ти кажа нещо и ще се наложи да ми превеждаш.“

„Къде си?“

„Зад теб, Трас, винаги зад теб. Ние знаем как да се крием, Трас, помниш ли как даде начало на пожара? Аз се опитах да те накарам да мълчиш...”

„Не, Уондъл Перната змия, не можеш да ме обвиняваш за това!“ — той се засмя.

Неговият човек се беше опомнил. Трас му каза нещо и той започна да обикаля. Намери ме бързо. Извади още доспехи от торбата си, брони за прасците и други такива. Морт, струва ми се, че в Теп е имало някаква промяна. Прекалено много оръжие се разнася из широкия свят. Събирачите от Броненосците също имаха доспехи.

Аз продължих: „Я пак да ти проверя паметта. Знаеш как ме оставиха хората на господаря Пелзед. Помниш ли?“

„Това също не е по моя вина!“

„Трас, когато си тръгна оттук, ти ще си в същото състояние. Ако кажеш на телохранителя си да те защити, после няма да има кой да те изнесе. Ще ви зароя в това гробище. Ако му наредиш да не се меси, може да те закара при някого, който да те лекува.“

— Мислиш ли, че щеше да го стори? — попита Морт.

Уондъл вдигна рамене:

— Дадох му шанс. Не знам какво каза на телохранителя си, но когато слязох от дървото, господарският човек тръгна към мен. Помислих, че ще се наложи да го убия. Отърва се с няколко порязвания и синини, сетне отстъпи и побягна. Трас беше изчезнал.

Намерих Трас в криптата и... е, удържах на думата си. Сетне го свестих и му дадох малко вода; казах му, че ако неговият човек не дойде до залез-слънце на другия ден... всичко е ясно. Ако дойде обаче, искам някои неща да не се разгласяват. „Ако някога чуя някой да описва как е подредена къщата ми или какъв чай поднасям на гостите си, ако чуя за манерката със златен прах... — Уондъл се почеса по слабините — ... ще разбере откъде го е чул.“ Казах му, че ще го намеря навсякъде, от Кондигео до Великия сокол. (Лъжех, разбира се.) Казах му, че хората имат право на личен живот и за такава намеса някои биха го убили. Не съм сигурен, че е чул всичко това, Морт. Бях бесен. Този нагъл зяпач бе нахлул в дома ми. Само Броненосците са си позволявали такова нещо. Питай духовете им.

Морт запази мълчание.

— Трас не получи повече повреди, отколкото аз от хората на Саморти, но, разбира се, беше по-стар от мен тогава. Не знам дали се е възстановил. На следващия ден беше изчезнал.

Морт можеше да си мисли каквото ще за него. Уондъл не беше дошъл тук по свое желание.

* * *

През нощта стана студено, независимо че гореше огън. Навлякоха плащовете, които Снежния връх бе настоял да вземат. Морт се премени с впечатляваща роба.

Снежния връх наруши мълчанието:

— Знаеш ли защо Градът на късмета е обезлюден?

— Това е интересна история, но е вярна само отчасти — отвърна магьосникът. Има някаква тайна. Няма нужда да я разказваш. Колкото до мен, най-важната история в живота ми още не се е случила. Трябва да унищожа водния дух, който иска да ме убие. Ако остана тук, ще полудея.

— Иди навътре в сушата — предложи Снежния връх отегчено, сякаш му беше писнало да го повтаря.

— Когато дойдох тук, бягах от една вълна. Покачих се нависоко, като си мислех, че водата не може да преодолее стръмния склон. Това изобщо не й е нужно! Вълните не са движещи се маси вода, а явление, което минава през водата. Водният дух може да се придвижва като вълна. Той се опита да ме достигне през подпочвените води. Заселил се е под мен. Когато ходя до извора, правя го много бързо. Ще ви покажа утре, ако искате.

— Безопасно ли е? — попита Зелен камък.

— О, можете да гледате от високо. Ще видите непосредствената заплаха. Уондъл, това, което искам от теб, е транспорт. Закарай ме навътре в сушата, където не може да ме стигне. Закарай ме до Пътя на конопа.

— Там ли ще се установиш?

Само това й липсваше на Върбица!

— О, не — отвърна Морт. — Смятам да приключа тази работа. Ще убия този воден дух. Мисля, че ще се наложи да се върна в

Горящия град, за да го направя.

— Ти се криеш сред планините вече двайсет години. Това чудо те преследва от четирийсет. Сега обаче си измислил как да се отървеш от него. Какъв е планът?

Морт се ухили на жълтата светлина на горящото злато:

— Не мога да ти кажа всичко.

— Морт, кажи поне част от плана. Ти изобщо не можеш да слезеш от тази планина!

— Ще успея. Трябва да преваря водния дух. Естественият път на водата е надолу. Може да капна от тичане, но ако има уреден транспорт, ще стигна по-далеч.

— И сетне може да си помислиш, че си успял!

— Едно време си мислех, че мога да открадна живота на Янгинатеп. Да открадна манната на огнения бог.

Само Уондъл се засмя. Останалите не бяха чували за Янгинатеп; нямаше откъде да знаят за мощта му.

— Какво те спря? — попита Уондъл.

— С всяко десетилетие виждах все по-малко свидетелства за съществуването на бога. Янгинатеп може вече да съществува само в митовете и човек никога не може да открие къде се крие животът му. Надеждата обаче ме накара да остана там по-дълго от необходимото.

— Защо не попита? Янгинатеп живее в огнищата!

Уондъл веднага си представи погледа на Резбар: удивен и развеселен. Владелецът така и не се научи да пази тайна.

Морт пребледня:

— В огньовете. Какъв глупак съм. Трябваше да попитам крадците!

* * *

Продължиха да разговарят, докато очите им започнаха да се затварят. Уондъл не си спомни камъните да са се местили, но на сутринта каменните столове се бяха превърнали в легла.

Морт спря при една плитка, изкопана от дъждовната вода бразда в скалите и взе една кофа. След това ги заведе на ръба на една пропаст.

Посочи надолу покрай голата скалиста стена:

— Виждате ли ивицата с по-тъмен цвят? Оттам изтича водата от извора.

— Да — отвърна Снежния връх.

Морт скочи от ръба.

Уондъл можеше да го хване за робата — щеше да го направи, ако беше дете или приятел. Морт обаче не падна. Той тичаше надолу по отвесната скала. Ако не го познаваше, Уондъл нямаше да повярва на очите си. Морт се спусна със скоростта на падащ камък, мина на зигзаг покрай мокрите петна, показващи мястото на извора. Заобиколи го с кофата в ръка и се втурна нагоре, смеейки се като обезумял.

Зад него се издигна вълна. Морт бягаше пред нея, по-бързо от всякога.

Тримата мъже се дръпнаха назад, когато вълната се издигна до ръба на пропастта. Морт прескочи браздата в скалата, като изпразни кофата в нея на минаване, сетне се обърна и размаха ръце. Вълната се разби в браздата.

Морт беше задъхан, но се смееше. Браздата бе пълна наполовина с вода. Повърхността ѝ беше почти неподвижна, леко набраздена от вятъра.

— Ама че зрелище, какво ще кажете? — възкликна Снежния връх.

— Доколкото разбирам, не можеш да го хванеш, а? — обърна се Уондъл към Морт.

— Не, не помага и ако омагьосам извора. Водните духове са много примитивни същества, не се поддават на магия.

— Добре. Ако планът ти успее, ще си много задължен на племето на Пумите и на моето семейство. На Пумите можеш да платиш с пречистено злато. Нали така, Снежко?

Снежния връх кимна:

— Питай за всеки случай Люляк. Ние взимаме решения само с пълно единодушие.

— Моето семейство може да поиска друго нещо — продължи Уондъл. — Татуировки например. Ако успеем да те закараме до Края на пътя, Нова крепост ще поиска три.

— Не мога да направя друга като твоята.

Зелен камък не показва разочарованието си. Момчето носеше търговска кръв.

— Ще измислим нещо — рече Уондъл. — Ще платиш с магии. Три услуги.

— Аз ти предложих една.

— Нима съм приел? Снощи бях доста уморен.

Морт погледна лицето на Уондъл и явно реши да не настоява.

— Една, когато слеза от планината. Една, когато стигнем Края на пътя. И една, когато унищожа водния дух.

— Морт, нямаш причина да смяташ, че си в състояние да унищожиш един воден дух.

Морт запази мълчание.

Значи, две желания.

— Договорихме се. Кое време е... няма обяд. И водният дух не може да ни попречи да слезем, така ли? Снежко?

— Ще попречи на Морт. Единственият ми проблем тук е бил, когато се опитах да пия от извора — каза Пумата. — Керванджийо, все още мисля, че трябваше да поискаш злато. Магьоснико, ще сме долу преди здрач. При първите слънчеви лъчи тръгваме на север по пътя и после на изток. И никакво спиране.

— Ако не успея да се добера до долу жив, талисманният сандък е ваш заедно с провизиите. Поднових магията. Ще омагьосам и другия, преди да тръгна надолу.

— Това е уредено — съгласи се Уондъл. — Сега кажи на птицата. Насешмарл?

— Помогни ми, Уондъл Сешмарл... — изграчи тя.

— Добра птица. Морт, нека да предаде на кервана...

— Уондъл, дай да те науча как да накараш птицата да пренася съобщенията ти.

Уондъл го изслуша. Сетне повтори тайното име на птицата и каза няколко думи. Птицата го изгледа с отвращение.

— Децата ми учат всичко сами — изръмжа Уондъл. — Защо и аз не мога така.

— Имаш по-малко чувство към магията от всеки друг, когото познавам. Интересно защо децата ти не са наследили това бездарие.

— Бездарие, а?

Морт се ухили:

— Ти си празна дупка, в която може да се намести всеки бог. Просто не можеш да ги спреш. Душата ти е като хан! И разбира се, никога няма да станеш магьосник. Това обаче ще успееш да го научиш.

Уондъл продължи да упражнява тайното име на птицата; помъчи се да произнесе сричките с надути бузи, сетне с извит език. Накрая каза посланието си:

— Кажи на Пумите да се връщат с кервана. Снежния връх ще им плати двойно със злато. Рордрей ще си получи сандъците по-късно. По-късно и пълни с прясно месо — ако намерим, с мамутско, ако не, с еленско, антилопско или бизонско — и подправки. Може би ще намерим подправки при Скалните игли...

— Гледай посланията да са прости — предупреди Морт.

— А това какво беше?

— Става много дълго. Сега кажи: „Край на посланието. Лети, Насешмарл.“

— Край на посланието. Лети, Насешмарл.

— Моята надежда лежи в твоята сянка — отговори птицата и отлетя.

Уондъл и останалите започнаха да слизат. Колкото по-скоро стигнат долу, толкова по-добре.

* * *

Люляк управляваше бизоните. Наоколо беше обрасло с храсти и теренът бе неравен. Налагаше се да бъде изключително внимателна. Движеха се по-бавно от пешеходец, забеляза Уондъл, какво остава за магьосник.

Видяха колона от мъгла по склона на планината и предположиха, че в средата ѝ има водопад.

В подножието на планината Люляк забеляза малка движеща се точка.

— Снежко. Морт може да се нуждае от помощ — каза Уондъл.

— Да не искаш да му държа ръката, докато се дави?

Уондъл скочи от каруцата.

— Ще отида — спря го Снежния връх и слезе. — Гледай си фургона.

Изгуби се сред храстите.

Имаше нещо странно в тези получовеци, помисли си Уондъл. Дали магиите им (а всъщност и всички магии) не действаха по-добре, когато никой не ги гледа? Може би имаше неща, които се променяха под погледа на наблюдателя...

Морт сигурно знаеше. Уондъл се върна при фургона.

След известно време Снежния връх се върна с торбата на Морт. Остави я в каруцата и отново изчезна, за да се присъедини към магьосника.

До средата на следобеда Уондъл не беше сигурен, че са стигнали търговския път. На няколко пъти мислеше да помоли Люляк да спрат. Колкото повече се приближаваше Морт, толкова повече заприличваха двете далечни точки на двама бягащи сакати.

Нищо не предвещаваше опасности, но Уондъл не спираше да си представя как от земята изригва вода, как залива фургона и удавя бизоните, Люляк и Зелен камък... Трябваше да вземат и някой рибочовек. Те знаеха какво да правят под водата.

Магьосникът и Пумата се приближиха. Морт се беше опрял тежко на рамото на Снежния връх. На Снежко това явно никак не му харесваше. Морт приличаше на старец, умиращ от изтощение. Косата му беше мръсна и посивяла, кожата му бе като пергамент, очите му — уморени. Въпреки това той се движеше по-бързо от фургона. Уондъл накара Люляк да спре, за да се напасат бизоните.

Сложиха Морт да легне в каруцата.

Слънцето залязваше, но пълната луна вече се подаваше на хоризонта. Уондъл си спомни къде има удобен поток, ако продължат да пътуват през нощта.

Опитваха се да достигнат източник на вода, докато бягаха от воден дух. Уондъл не пропусна да забележи иронията. Хората могат да

си носят вода, но бизоните се нуждаят от езеро или поток. Пътят към Залива на Великия сокол следваше източниците на вода.

Ако питат Морт... Е, той вече изглеждаше по-добре, но не беше зле да поспи.

Обилната храна от Рордрей им беше достатъчна за целия следващ ден. Морт не яде много. Силите му се възвръщаха бавно, макар че си беше взел нещичко във втория сандък от студено желязо. „Талисман — така каза. — Не пипай.“ От време на време бъркаше вътре.

През нощта спа като заклан.

На следващия ден кипеше от енергия. Люляк му обясни някои неща за управлението на бизоновите впрягове просто за да му намери занимание. По-късно двамата със Снежния връх отидоха на лов. Върнаха се с шест заека.

Установиха се на лагер и сложиха зайците да се пекат, докато беше още светло. Морт вдигна един запушен с глина съд с вино и го предложи на останалите — това бе последното от запасите на Рордрей.

— За мен не — отказа Уондъл. — Морт, трябва да научим нещо повече за онова, което ни преследва. Кой те мрази толкова много? Откъде е намерил такова могъщо същество?

— О, това е лесно. Просто са отклонили най-близкия воден дух и са го изпратили да ме убие. Той движеше една ледена планина... — Морт се изсмя на изненадата им. — Кладенците в Атлантида са пресъхнали преди хиляда години. Осигурявахме си прясна вода, като изпращахме водни духове далеч на юг, откъдето откъртваха ледени планини и ги докарваха в Атлантида. Южните земи са покрити с вечен лед и са пълни с недокосната манна, защото никой магьосник не може да оцелее там. Водните духове се зареждат с огромна сила. И точно това е главният въпрос? Защо? Те бяха побеснели в продължение на почти една година. Всички бяхме.

— Защо?

— Царският дар.

Морт отхлупи съда и отпи внимателно, преди да продължи:

— Ние бяхме властелини на магията. Богатствата ни ни правеха уязвими за всеки варварин, който е слушал за нас, а и самата земя под краката ни искаше да се върне в морето. На всеки два-сет-три-сет години губехме от брега си участъци, колкото човек извървява за един

ден. Ако изгубехме магията си, с Атлантида беше свършено. Цар Транимел реши, че силата на магията няма граници. Това е толкова глупаво, колкото да си въобразиш, че крайпътните разбойници могат да крадат един от друг вечно... нищо лично, Уондъл.

— Все пак ние не виждаме как се прави богатство. То просто се появява, и винаги в ръцете на някой друг. Ние просто трябва да го съберем.

— Продължаваш да говориш в множествено число, ние.

— Ние, владелците. Това беше отдавна. Значи царят е решил...

— Че щом магьосниците са държали Атлантида над водата толкова години, значи способностите ни са неограничени. Царят реши да направи всичко свършено.

Морт изскърца със зъби; след малко продължи:

— Нищо не е свършено, но Атлантида е била най-близо до съвършенството от който и да е друг народ на Земята. Един ден някой цар щеше да го постигне. Транимел искаше да е този владетел.

Ние, магьосниците, се учим да използваме магии, които действат без зрелищни странични ефекти. С времето магиите се изтощават. Няма нужда от земята да се издигат предмети сред ослепителна светлина. Магиите за плодородие са по-ефикасни, ако се използват по-добри плугове и редуване на насажденията. Разбирате ли? С по-малко постигаш повече, стига да го правиш правилно. Магията обаче винаги е изглеждала твърде лесна!

Царят, макар че приемаше, че естественият път на водата винаги е надолу, май така и не разбра, че тя в крайна сметка трябва да достигне морето. Той издаде закони, които не ни даваха възможност да отказваме да правим магии, подобряващи общото благосъстояние.

Първо дадохме домове на всички бездомници в Атлантида. Хиляди архитекти, магьосници и съдебни надзорници създаваха къщи по цялата планинска верига: Царският дар. Хванаха на работа всички. За пръв път имах достатъчно пари, дори да си позволя някои глезотии. Започнах да излизам с едно момиче. Ах!

— „Ах“ ли?

— Едва сега си давам сметка, че вече трийсет години как не съм... — Морт примигна, отпи от виното и продължи: — Уондъл, царят възнамеряваше да използва същата манна, благодарение на която се държахме над морето. Изчерпването й обрече Атлантида на гибел.

Толкова е просто. Как е възможно най-добрите магьосници на Атлантида да не могат да обяснят последствията от Царския дар? Сега си давам сметка, че изобщо не сме опитвали. Царският дар означаваше работа за всеки. Магьосниците щяха да забогатеят, архитектите щяха да забогатеят, всеки съдебен чиновник имаше роднини, нуждаещи се от работа.

— Ти всъщност не си бил от най-добрите магьосници, нали, Морт?

— Какво? Не. Обслужвах риболовната индустрия по югоизточното крайбрежие. Рибочовеците ловяха рибата; вкарвах я в мрежите и ги товареха на корабите. След това хората закарваха улова на сушата; други хора го сортираха. Нашата задача бе да управляваме времето и да командваме водните духове, освен това магията, позволяваща на корабите да се носят над вълните, от време на време има нужда от подновяване. Всичко е записано в книги отпреди хиляда години. Не беше особено доходна професия. Хората на царя не предлагаха избор, но поне плащаха двойно на това, което заработвах иначе.

Докъде бях стигнал? Построихме Царския дар. По северното крайбрежие на Атлантида няколко ферми се наводниха, пристанища и къщи потънаха. Бездомните обаче вече имаха къщи, повече, отколкото им бяха необходими, мислехме си ние. И когато някой бездомник или крадец попаднеше сред гражданите, той биваше изпращан в ЖК-то.

В Жилищните квартали престъпността се развиваше сякаш за часове. Изнасилвания, въоръжени грабежи, изнудвания, отделни убийства, всичко това процъфтяваше по улиците. Твърде неприятно, но на всичкото отгоре хората от ЖК-тата не си стояха там! Разширяваха ловните си райони във всички околни територии.

Царят не можеше да се примири с това! Заповяда да се осигури осветление. Уондъл, без тези магически начинания аз щях да остана на улицата. Глинда щеше да ме напусне. Затова мълчах. Участвах в проект за осветяване на всички външни стени на Жилищните квартали.

— Понякога срещам трудности да мисля като безроден — призна Уондъл. — Какво е накарало царя да си мисли, че светлината ще спре събирачите?

— Крадците, убийците, изнасилвачите, владелците, те не извършват престъпленията си на светло, защото ги е страх, че ще ги видят и ще ги накажат. Царят обаче бе отменил всички наказания. Не искаше да причинява никакви страдания на поданиците си. Това беше част от Царския дар.

В Жилищните квартали се научиха, че няма нужда да е тъмно, за да правят каквото си искат. Вихреха се из цяла Атлантида и се връщаха в ЖК-тата, преди някой да успее да ги спре. Царят не можеше да търпи това!

— По-спокойно бе, Морт.

— Понякога родината ми липсва.

Морт взе съда с виното от Снежния връх и го надигна.

— Доколкото разбирам, тя е на дъното.

— Сега да поговорим за данъците. Царят изплащаше възнагражденията ни бавно. Не беше в състояние да събира данъците достатъчно бързо и разбира се, когато получавахме заплати, част от тях отиваха за данъци; никога не виждахме тези пари. Рибочовеците плащаха с риба, тя поне ставаше за ядене! Хората на царя искаха да ни учат как да си вършим работата! Настоявах да си записваме всичко, каквото правим, с най-малки подробности! Трябваше да чакаме заплатите си, докато всички други бъдат задоволени!

Срам ме беше да погледна Глинда. Толкова съжалявах, че съм взел пари от царя! Твърде късно. Бяхме се хванали на хорото. А на царя му хрумна нещо ново.

Събраха ни за една масова, колосална магия — магия за принуждение с огромен ефект.

Всеки престъпник, склонен към насилие — не всеки крадец — трябваше да бъде омагьосан. Един храбър магьосник се осмели да изтъкне пред царския съветник, че никоя магия не може да установи тънката разлика между крадец и царски бирник. От една страна, го уважавам. От друга, ми се иска крадците и бирниците да бяха омагьосани заедно.

— Започваш да говориш глупости.

— Щеше да е забавно. — Морт подаде виното на Зелен камък и отпи от кофата с вода. — Направихме магията, Уондъл. Една сутрин, девет дни преди Вдигането на камъка, всички извършители на тежки престъпления се явиха пред градската стража и направиха

самопризнания. И тази сутрин сякаш демоните от Ада бяха излезли в отпуска.

Всеки участък на стражата бе обсаден.

Престъпниците от ЖК-тата превишаваха четири пъти броя на стражите. Никоя естествена причина не би ги събрала така, но те бяха там, нямаше нищо за ядене, за пиене или за крадене, но никой не смееше да им се бърка. Крясъците с признанията заглушаваха всеки вик за помощ. Когато изпълниха онова, което бяха принудени да правят, те се заеха с това, което им беше по душа... и пожелаха да разбият участъците и да изколят стражите.

На разсъмване стражите се намериха заобиколени от... от владетци, които първо крещяха какви престъпления са извършили, горди, с ужасяващи подробности, като се хвалеха, вместо да се разкайват. Един страж ми го разказа. Успял да се спаси, защото се катерел по-добре от който и да е престъпник. Следобед не беше останал нито един жив страж освен барикадиралите се в участъците. Царят се ядоса много на магьосниците. — Морт вдигна съда с виното и отпи.

— Ти тогава ли избяга?

— Как можехме да избягаме? Трябваше да си получим парите, които царят все още ни дължеше. Преди това обаче се налагаше да поправим злото, което бяхме причинили. Царедворците нямаха ни най-малка представа как да стане това, но щяха да разберат, че е направено, когато царят остане доволен. И така, до Вдигането на камъка оставаха шест дни, а Атинската флота се готвеше за нападение...

— Всеки разумен владеец би избягал при това положение!

— Аз избягах.

— Избяга ли?

— Приличам ли ти на глупак?

— Точно в момента приличаш на пиан.

— Виждах много добре какво ще стане. Никой не можеше да угоди на царя, но всеки магьосник, който не покаже усърдие, щеше да бъде обезглавен. Усърдието бе нещо, което дори царският съветник виждаше, така пилеехме манната. Вдигането на камъка също изразходва манната. Тя щеше да се изчерпи и магьосниците да се изтощят. Тази година Вдигането на камъка просто нямаше да подеждва. Взеха ми къщата и не ми остана нищо друго за спасяване

освен Глинда. Отидох ѝ на гости; намекнах ѝ какво съм намислил. Братята ѝ ме изхвърлиха. Тя не направи опит да ги спре.

Отидох на пристанището. Лесно си намерих работа: всички други магьосници работеха за царя. „Водния палат“ стоеше на котва от седмици...

— Кораб ли?

— Да, един от старите кораби, които се носят над водата. Този модел може да пътува над суша и големи вълни, но има прозорци и люкове на дъното и затова не е в състояние да отиде където и да било без благословия. За четири дни успях да убедя капитан Тръбач да ме вземе на борда и да отпътува преди идването на Атинската флота. Щях да благословя кораба в открито море. Щяхме да си тръгнем по живо, по здраво, ако атиняните бяха малко по-бързи. Бях пропътувал половината свят, когато разбрах какво са ми причинили жреците.

* * *

В течение на много дни членовете на малката групичка изчерпваха запаса си от истории. През селища минаваха рядко, а и там се разказваха главно местни слухове и клюки. Имаше няколко запомнящи се случки:

На едно място неколцина селяни печеха месо от мамут с пролетни зеленчуци. Бяха готови да споделят трапезата си. Морт им каза, че са магьосници, които се пречистват за ритуал. Никой от тях не можел да яде месо освен каруцаря (по негово настояване). Като гледаше как Снежния връх лапа печен мамутски бъбрек, Уондъл се замисли, че Пумата сигурно има нещо хищническо в себе си.

Един лос нападна фургона им. Убиха го, сетне с мъка го натъпкаха в каруцата. Същия следобед го предложиха на група селяни. До свечеряване месото беше готово. Някаква вдовица разказа за продължилия една година дуел на покойния ѝ съпруг с мечкочовек. Люляк ѝ отвърна с детски разказчета. Уондъл разказа за Джак Мореплавателя и жената от Валу.

За Уондъл времето минаваше бавно. Отговорностите му бяха малко. В един град някаква жена се опита да го съблазни. Сън за летене беше самотна край огъня, но Уондъл си представи как Зелен

камък се чуди къде е баща му и пита Люляк... затова каза на Съня, че жена му е могъща шаманка и умее да чете мисли. Тя отговори, че много мъже си мислели това за жените си. Той се съгласи с нея. На следващата сутрин се разбра, че всички мъже от фургона са получили предложения.

Струваше си да се върнат на това място.

* * *

Една друга вечер Снежния връх разказа как Градът на късмета се обезлюдил... и установи, че всеки от местните знае някакви подробности. Разказът се превърна в едно постоянно надприказване...

Жителите на града изкопали яма за мамут.

Избрали място на порядъчно разстояние от градчето. Нито един мамут няма да се приближи до човешко селище, а и да го направи, никой не може да предвиди какви щети ще нанесе.

Изкопали ямата достатъчно широка, за да побере такъв голям звяр, и достатъчно дълбока, за да го убие; покрили я със секвоеви клони и се прибрали.

Преди разсъмване чули чудовищен тътен и почувствали разтрисане. Всички излезли да видят какво е станало. Самият Бегемот бил стъпил в ямата!

Къщи се сринали, докато огромното като цяла планина чудовище се опитвало да се освободи. То видяло тълпата, обърнало се към нея и изревало. Протегнало хобота си, дълъг колкото пътя, изминаван за един ден ходене, и разхвърляло хора наляво и надясно, срещу вятъра и по него.

Те побягнали сред сриващите се сгради и никой не се върнал вече, твърдеше Снежния връх. Две момчета се върнали да гледат, настояваше друг. Разказвачите започнаха да спорят какво заварили.

Тези срещи със селяните бяха рядко забавление. Магьосниците бяха още по-редки. Те принуждаваха Морт да им разказва историята си и как е пресякъл цял континент...

— Пътувахме спокойно над океана, но един ден под прозорците на „Водния палат“ се издигна огромна вълна. Когато достигнахме сушата, не видяхме място, където все още да има живи хора. Да се

приземим в места, където тази чудовищна вълна е убила толкова много хора, не беше никак разумно. Затова „Водният палат“ продължи навътре в сушата. Пътувахме много дни, докато накрая кацнахме в града Нео Враселн, на югозападното крайбрежие. Стояхме по-малко от ден, след това аз откраднах „Водния палат“.

Селяните засушукаха.

— Събирач — обвини го Уондъл.

— Не, така ги спасих! Видях вълна от мъгла да приближава през океана и забелязах ледената планина в нея и водния дух в леда. Втурнах се към кораба. Нямах време да викам някого от екипажа. Потеглих на запад, за да подмамя водния дух далеч от града, сетне на север, навътре в сушата. Поне имаше къде да отида. В съня си видях как колосалната вълна разбива стария Таван и навлиза в сушата. Познах Тавана от описанията на рибочовеците...

— Предупредил си ги — прекъсна го Уондъл. — Рордрей ми каза.

— Сигурно си мислите, че би трябвало да се досетя за останалото. Аз обаче не мога да предвиждам собствената си съдба. Потъването на Атлантида беше пълна изненада. Сънувах обаче, че Рордрей ще се установи в Залива на Великия сокол, и отидох там. В крайна сметка той ме насочи към Горящия град, където магията не действа и водните духове не могат да оцелеят.

— Нито пък магьосниците — отбеляза Уондъл, но Морт просто вдигна рамене.

Вечерта на двајсет и осмия ден лагеруваха край един поток, толкова тесен, че можеше да се прекрачи.

Водния дух не се беше явявал след водопада, който бе преследвал Морт надолу по планината Карлем.

— Предпочита морето, струва ми се — обясни магьосникът. — Пребиваването му под планината сигурно не е много комфортно.

От няколко дни пътуваха по посока на една планинска верига. Уондъл познаваше тези върхове. Трябваше да минат от северната им страна. Още осем до дванайсет дни и щяха да са у дома. Вече бяха достатъчно близко, за да различат скалните кули, дали името на планината.

През нощта Скалните игли блестели от манна, обясни магьосникът, но само той можел да го види.

Тръгнаха при първите слънчеви лъчи. Уондъл управляваше впряга.

Морт се размърда. Зашумя отзад във фургона. Около очите си имаше бръчки, брадата му бе побеляла, косата — посивяла; той посегна към кутията от студено желязо. След това... е, почти никаква промяна. Талисманът, който бе направил в планините Карлем, явно се изтощаваше.

По някое време преди обяд Люляк затаи дъх и възкликна:

— Бегемот!

Посочи към Скалните игли. Сред далечните мъгливи върхове не се виждаше нищо особено.

Морт вдигна глава:

— Какво трябва да видим?

— Там беше! Бегемот! Никога не го бях виждала досега.

Снежния връх ходеше пеша до каруцата, защото така бизоните като че ли вървяха малко по-бързо; беше се обърнал и гледаше назад по пътя.

— Водачо, виж това.

Уондъл се изправи върху пейката и погледна над покривалото на фургона.

В далечината седем-осем мъже, разпръснати по пътя, наблюдаваха бизоновия впряг. Сега двама се затичаха в противоположната посока.

— Може да са селяни, които отиват на работа — добави Снежния връх. — Може да са разбойници. Един самотен фургон е доста примамлива плячка.

Бяха прекалено далеч, за да видят дали наблюдателите им се движат, но прахът по пътя показваше, че следват фургона.

— Ще мине известно време, преди да ни настигнат, нали?

— О, да. Няма да бързат. До залез имат време. Нямаме храна, Морт.

Не можеха да ловуват, докато наоколо има разбойници.

Снежния връх попита:

— Ти имаш опит с разбойниците, нали, Уондъл Перната змия?

— Да, Снежен връх. Първото правило е: Никога не разделяй фургоните и не позволявай да бъдат разделени.

— Давай следващото правило.

Уондъл се изправи и отново погледна назад. Мъжете ги следваха, без да бързат. Двамата, които бяха изтичали назад, сигурно щяха да се върнат с подкрепления, оръжия или някаква магия.

— Никога не води половинчати войни — продължи Уондъл. — Как мислиш? Ако една Пума с торба на гърба и един мъж с ужасно обезобразено лице от татуировката на луд магьосник излязат да ги пресрещнат, ще избягат ли? Можем ли да се справим с тях, преди да са дошли други? Да ги убием, да ги изплашим, да ги подкупим?

— Предполагам, че бягат не по-бавно от теб — отговори Снежния връх. — Ако излезем да ги пресрещнем, ще остана сам срещу тях. Заедно няма да успеем да ги настигнем преди здрач, а ако приятелите им дойдат, ще са готови да ни посрещнат. И ако изпратят някого напред, кой ще защитава фургона?

— Добре. Ето третия ми план: Когато се приближат достатъчно, ще сваля ризата си.

— О, това би трябвало да ги уплаши... възможно е да стане — призна Снежния връх. — Може да са чували за теб.

Морт се намеси:

— Закарайте ме до Скалните игли, преди да са ни настигнали, и оставете всичко на мен.

— Трудничко ще е.
— Опитайте.

* * *

По обяд петимата преследвачи бяха станали дванайсет. Снежния връх се оттегли в храстите и изчезна. Ако разбойниците се опитаха да обкръжат фургона, имаше опасност да се натъкнат на пума точно там, където са я очаквали най-малко. Пумата обаче не можеше да нападне дузина преследвачи!

Към средата на следобед Скарните игли вече не бяха пред тях, намираха се малко вдясно. Разбойниците, които следваха фургона, бяха двайсетина души. Бяха достатъчно близо, та Уондъл да различи кърките, косите и останалите им импровизирани оръжия.

Имаха време да обсъдят проблема. Ако излязат от пътя сега въпреки трудния терен, това щеше да подсказе на разбойниците къде отиват. Ако разбойниците се втурнат в атака и ги настигнат малко преди Скарните игли, трябваше да се бият през деня.

Люляк управляваше бизоните. Уондъл наблюдаваше разбойниците.

— Пак го видях! — рече тя.

— Аз също! — възкликна Морт.

Уондъл бързо обърна глава.

Бегемот, закрит частично от мараня, стоеше на средата на пътя им към Скарните игли. С краката си сигурно мачкаше цели планини. Чудовището бе по-голямо, отколкото си го спомняше Уондъл отпреди двайсет и две години, напукано и набръчкано, сякаш страда от недохранване. Имаше бивни, на които можеше да набучи луната. Проскубаната му козина беше бяла, не кафява.

— Това не е същият Бегемот — каза той. — Сигурно са два. Поне два.

— Не усещам присъствието на бог — отбеляза Морт. — Това е някакво по-низше същество.

Чудовището се крепеше на крака като планини и гледаше изпитателно миниатюрния фургон. Вдигна за поздрав дългата си, безкостна ръка, изпълняваща ролята на нос.

Люляк насочи бизоните право към Бегемот.

Уондъл не възрази. Тя не поглеждаше спътниците си, не се интересуваше от мнението им.

Уондъл се изправи на скамейката.

Разбойниците се виждаха като черни сенки далеч от обсега на каквито и да било оръжия. По жестовете им личеше, че разговарят възбудено; продължаваха обаче да се приближават.

Уондъл седна. Обърна се към Люляк:

— Ти май криеш някаква тайна. Нямам нищо против, но това чудо не е ли опасно?

— Не.

Уондъл притвори очи. Отпусна се за малко.

— Ще е по-безопасно обаче, ако кажа на някого — добави тя.

— Говори.

Тя запази мълчание.

— Снежния връх знае ли?

— Може би. Той е от друг род. Не сме обсъждали тази тема. Мога обаче да разкажа на съпруга си.

Зелен камък скочи като ужилен:

— Ако ти имаш съпруг, аз...

— Не! Не, Камък.

Той каза:

— Дали не е по-добре аз да карам?

Люляк поклати енергично глава.

— Зелен камък, мисля, че сега аз трябва да говоря от името и на двама ни — рече Уондъл. — Люляк, приемаш ли сина ми за свой съпруг? Като водач на кервана мога да ви венчая.

— Да, остават обичайните подробности около зестрата.

— Преди да се занимаем с това... сега наистина ли искаш да ни закараш там?

Люляк се усмихна. На бузите ѝ се появиха трапчинки. Не беше поглеждала назад; нямаше откъде да знае колко близо са разбойниците. Караше бизоните право към планината.

— Помислих, че Бегемот може да ги изплаши. Ти също опита.

Уондъл се изправи, за да погледне назад.

— Е, може би са се позабавили. Имаш ли зестра?

— Тя е най-вече под формата на стоки, разбира се. Не сме богати. — Тя описа по-ценните си притежания, имаше два бизона и един еднорог. — Ако добавиш още малко... ще имаме за фургон.

— Мога да купя фургон за Зеления камък. Ако го напуснеш, и без това ще имаш достатъчно да преживееш.

— Да, но няма да имам фургон — възрази спокойно тя.

Уондъл си бе начертал една мислена линия през планината отпред. Когато я пресекат, Бегемот вече щеше да е в състояние да смаже малкия му фургон с една крачка; все още обаче не я бяха достигнали.

— Децата ни и аз ще имаме фургон — продължи да размишлява тя.

— Люляк, не е лесно да определим цена на семейната ти тайна, ако не я кажеш. Колкото до останалото, имаш ли други кандидати, които толкова да искат да те приемат в семейството си? След дванайсетина дни ще сме в Края на пътя. Можеш да разпиташ. Фургоните няма да се върнат от Сечището, преди да изтекат още петдесетина дни, но ти сигурно очакваш някакви предложения. Да говорим тогава.

Искаше му се да каже: „Имаш ли изобщо други кандидати?“ и „Ще видим какво ще покажат еднорозите“, но замълча.

Люляк обаче не отстъпваше:

— Не ти ли е хрумвало, че еднорозите могат да затвърдят позицията ми в тези преговори?

Всъщност не беше. Уондъл чувстваше как Зелен камък гори от желание да заговори. Той продължи, без да поглежда сина си:

— Мога да ви венчая при две условия. Всички ще дадем обети в зависимост от това, какво ще покажат еднорозите.

— Имаме ли достатъчно време?

Бегемот трмаво се размърда. Фургонът бе прекосил въображаемата линия и беше в обсега му.

Уондъл се изправи и хвърли бърз поглед назад. Разбойниците бяха спрели.

— Разбираш ли думата „обаяние“? — попита Уондъл. — Външен вид, променен и подобрен с магия. Някои жени го притежават без външна помощ. Други биват обвинявани несправедливо. Точно затова кандидатите за женитба не преговарят лично, ако имат родители.

— Ами ако предположим, че мамутите също могат да правят магия за обаяние. Те наистина са огромни, но благодарение на магията изглеждат още по-големи. Когато са мъртви, губят това излъчване. Един жив мамут, хванат в яма, може да прилича на Бегемот, който се мъчи да освободи крака си...

Тя продължи да гледа право напред с каменно изражение.

— Мамутът обаче също може да смачка фургона и ако се приближим... Каза ли нещо?

— Къде са разбойниците?

Той погледна назад:

— Само ни наблюдават. Също и Бегемот. Люляк, приемам условията ти. — Той и без това не смяташе да се пазари много; Пернатата змия не биваше да е стиснат! — Ще ти купя фургон. Семейството ти може да осигури впряга. Ти си добър търговец.

„Въпреки че не успя да измамиш Пернатата змия“ — завърши мислено.

— Благодаря.

Тя се усмихна; трапчинките ѝ отново се появиха. Зад тях Зелен камък нададе радостен възглас.

— Аз обаче наистина искам да продължа търговския път. Желаетелите ще са прекалено много.

Морт скочи от каруцата и извика:

— Достатъчно близо сме.

Изправи се с по-висок ръст, отколкото му беше отредено да има. Бегемот отстъпи една крачка, сетне наостри уши, за да чуе какво му крещи Морт на гърления атлантиски език.

Богът-звяр вдигна хобота си и се пресегна над фургона.

Селяните-разбойници побягнаха един през друг. Писъците им огласиха планината.

Морт ликуваше:

— Да! Вижте това, о, некадърни бандити! Аз отново съм магьосник! — Забеляза удивените погледи на спътниците си и обясни: — Убедих този звяр, че тези селски владетели са храсти, отрупани с къпини.

Дългата мека ръка на звяра се издигна; държеше... цял храст, изтръгнат с корените, или по-скоро илюзията за такъв. Разбойниците се бяха разпръснали по целия път, бягаха на запад.

Бегемот лапна храста, задъвка, установи, че устата му е празна, изрева и отново протегна хобот към бягащите разбойници.

Отгоре се чу някакъв звук — далечен тромпет, надуван от луд свирач.

Бегемот се обърна, за да отговори. Уондъл запуши ушите си с ръце. Тромпетът на лудия свирач кънтеше в главата му, звук от края на света или от края на музиката. Бегемот им обърна гръб, насочи се към върха и се заизкачва.

Имаше вода, но нито един поток не беше твърде близо, за да представлява заплаха.

Мястото изглеждаше добро за лагер.

Морт отвори един от талисманните сандъци и извади нещо толкова бързо, че Уондъл не успя да закрие очи.

— Изчерпана е — успокои го магьосникът. — Дори не мога да подновя магията.

Люляк също го наблюдаваше. Куклата бе недодялана, едва приличаше на човек. Имаше буйна бяла брада, бяла сплетена на плитка коса, сини мъниста за очи и цвят, наподобяващ този на кожата на Морт.

— Губи ли магическата си сила, когато я гледат твърде много хора? — попита Уондъл. — Затова ли не искаше да ни я покажеш?

Морт не отговори.

— Или просто те беше срам?

Морт се изсмя:

— Не съм скулптор. — Хвърли куклата настрана. — Утре ще си направя друга.

Малко преди залез към лагера се промъкна някакво животно и в следващия момент Снежния връх бе сред тях.

— Точно навреме — отбеляза Уондъл.

И така пред всички Уондъл Пернатата змия обяви, че Зелен камък Перната змия се венчава за Люляк от Пумите. Дойде време за първото му желание и Морт благослови младата двойка за щастлив брак.

Сетне каза на Уондъл:

— Нали знаеш, че магията действа само на най-затънтени места.

— Така ще знаят къде да отидат, ако нещата потръгнат зле. Ако с Върбица го знаехме, през онази първа година...

* * *

Утро. Морт скочи изпод одеялото си — хилав, кокалест и чевръст като от каучук — и нададе радостен вик. Снежния връх се стресна в съня си и се събуди с рев, който караше косите да настръхнат. Зелен камък и Люляк дотичаха да видят каква е причината за този шум. През нощта се бяха усамотили в един храсталак.

— Няма проблеми — успокой ги Уондъл. — Само Морт...

— Уондъл! Виждаш ли това? Розмарин!

Морт посочи едно растение.

— Ще наберем! — изкрещя Люляк и двамата се втурнаха напред.

— Отивам горе — обяви Морт. — Ела с мен. Може да намерим и мащерка.

Уондъл погледна нагоре. Планината изглеждаше безкрайно висока и този път нямаше да има магия за улесняване на изкачването.

— Колко е високо? — поинтересува се той.

— Не много. Тази планина направо свети от манна. Ще се върна преди обяд.

Морт подскачаше наоколо като щастливо дете. Ходенето в планината в неговата компания нямаше да е много приятно.

— Ако намериш мащерка, кажи. Аз ще набера това, което е тук.

Магьосникът се втурна нагоре.

— Чакай малко, Морт — извика след него Уондъл и посочи едно растение; то сякаш избуяваше навсякъде, високо до коляното и бяло на цвят. — Какво е това? Как може едно растение да живее, ако не е зелено?

— Не знам. — Морт откъсна едно листо и отхапа крайчето му. — На Рордрей със сигурност няма да му свърши работа, но аз надушвам магия.

* * *

Уондъл напълни торбата си наполовина с розмарин. Подправките нямаше нужда да се държат в талисманен сандък. Зелен камък и Люляк щяха да наберат още в свободното си време. Той можеше да се опита да сготви нещо. Щяха да имат повече, отколкото му бе нужно на Рордрей.

От време на време се натъкваше на някоя скална игла. Те бяха навсякъде, колкото по-нависоко, толкова по-нагъсто.

По обяд Морт още го нямаше.

Сега нямаше дива магия, която да го подлуди. Наоколо нямаше никакво злато. А дали беше така? Мястото не приличаше на тези, където се намираще злато.

Уондъл започна да се изкачва. Морт можеше да се е загубил или да е загазил.

Гледката беше прекрасна. Въздухът бе чист и разреден. Наоколо се издигаха скални кули. Пейзажът бе зашеметяващ дори за човек без чувство за магия.

— Морт! Морт от Атлантида, да не се загуби? — закрещя той, но не особено загрижено.

Не вярваше нещо тук да представлява някаква заплаха за магьосник в разгара на силите... въпреки че на това място всяко магическо същество също би трябвало да достигне разгара на силите си. Да речем, Бегемот, или тръбачът от миналата вечер, който може би беше друг Бегемот.

От земята стърчаха стотици огромни каменни игли. Не изглеждаха като естествено явление. Тук-там се издигаха каменни хребети, напомнящи гръбнаците на отдавна измрели чудовища. Навсякъде растяха съвършено бели, примитивни храсти. Имаше и градински чай, и розмарин. Уондъл откъсна стрък градински чай.

По едно време погледна надолу и се удиви колко високо се е качил. Върхът продължаваше да го привлича.

Изкачването започна да става по-трудно. Сетне — безумно трудно. Уондъл не се отказваше. Просто не му хрумваше да се обърне. Планината ставаше все по-прекрасна. Той намираще път и през най-непристъпните места; в голите скали привидно напосоки бяха издялани стъпала. Не, не издялани; скалата се беше разтекла.

Някакъв човек го наблюдаваше.

Кожата му беше почерняла от слънцето... като на Морт, помисли си Уондъл, само че този имаше яркозлатисти коса и брада и не носеше абсолютно никакви дрехи. Мъжът от Скалните игли го наблюдаваше мълчаливо и Уондъл се запита как ли ще звучи гласът му.

— Мащерка — извика. — Има едно растение, което се нарича мащерка. Само че аз не знам как изглежда.

— Кой си ти?

Гласът на мъжа от Скалните игли звучеше прегракнал и несигурен, сякаш не го бе използвал дълго време.

Уондъл заразказва. Името му само по себе си не означаваше нищо, затова той обясни още неща; когато заразправяше за нещо обаче, все се сещаше за други, по-ранни случки — Морт, Пътят на конопа, керванът, секвоите... накрая забърбори за безродни дървосекачи и секвои в горите около Теп. Докато говореше, продължаваше да се изкачва и това го накара да се задъха. Непознатият го наблюдаваше и слушаше.

Дори след като се приближи, Уондъл не можеше да отгатне възрастта му, дори не беше сигурен, че пред него стои човек. Нещо странно имаше в този нос, в това намръщено лице. Може би непознатият бе полузвяр.

— Мащерка — рече старецът. — Там. — Посочи с носа си. — От другата страна на тази туфа драконска хапка.

— Това бяло растение ли?

Уондъл отстъпи малко, за да достигне мащерката.

— Хъм. Мога да го нарека и мамутска хапка; те също го обичат. Мащерката е сивкавозелена, расте ниско. Да, това. Разтъркай някое листенце и помириши. Тази миризма никога няма да я забравиш.

— Приятна е.

— Сложил съм в чорбата. Ела да хапнеш. — Старецът се заизкачва още по-нависоко; след малко се обърна и каза: — Искam в замяна твоя обяд.

— Дадено.

— Хъм. Повдига ми се вече от козешко. Слагам какви ли не подправки и въпреки това то си остава козешко. Ти какво имаш?

— Нищо.

Непознатият се обърна и го изгледа гневно. Уондъл се засрами:

— Не възнамерявах да се кача толкова високо.

Това го накара да се замисли: „Какво ще си помислят другите?“ Трябваше да направи нещо. Фургонът беше страшно далеч, а слънцето бе изминало половината си път по небето.

Той обаче последва стареца до покрива на света. Там имаше малка подредена градина, огнище и заслонче от животински кожи и

дървени колове. Чорбата вреше. Уондъл изведнъж почувства вълчи глад.

Морт лежеше до огъня. Изглеждаше мъртъв.

Мъжът от Скалните игли свали котела от огъня.

— Не яж още — предупреди. — Ще се опариш.

— Морт?

Уондъл коленичи до магьосника. Морт хъркаше. Уондъл го разтърси. Имаше чувството, че тръска труп.

— Какво му се е случило?

— Беше прекалено любопитен. Имаш ли купичка? Чаша? Добре. Старецът взе чашата на Уондъл и му сипа чорба. Уондъл я опита.

— Вкусно!

Вътре имаше месо, моркови, царевица, пипер, нещо друго.

— Градински чай и магданоз този път. Манджата е все същата, само подправките са различни. Магданоза го отглеждам специално. Останалите растат наоколо — обясни старецът и се подсмихна.

— Имам чувството, че те познавам от цяла вечност — отбеляза Уондъл. — Не запомних името ти.

— Казвам се Кат... не, Катлони. Варварите ме наричаха Каталон. По-късно се нарекох Бял имел. Постоянно скитах, следвах манната. Накрая се озовах тук. Наричай ме Отшелника.

— Аз се казвах Уондъл от Твърдината и Сешмарл. Сега съм Уондъл Пернатата змия. Какво е станало с Морт?

При споменаването на името му Морт се събуди.

— Гладен съм! — заяви.

Грабна една купичка с чорба. Уондъл се опита да го заговори, но магьосникът не му обърна внимание.

— Дойде тази сутрин — обясни Отшелника. — Разговаряхме. Голям самохвалко.

— Има с какво да се похвали.

— Знаеш ли, аз може би живея на най-безопасното място на света. Най-старата любовна магия в света се прави от магданоз, градински чай, розмарин и мащерка. Магданозът го отглеждам, останалите растат наоколо. В момента си под въздействието на любовна магия.

Уондъл се огледа удивен:

— И гледката е превъзходна.

— Така и не се научих да общувам с хора. Затова непрекъснато скитах. Никога не харесвах никого, когото срещнех. И никой не ме харесваше. Всеки, който успее да се добере дотук обаче, е добре дошъл.

— Имам късмет, че не ме накара да се върна долу, за да ти донеса обяд. Щях да отида.

Старецът се намръщи:

— Глупак. Ще умреш от глад така! И щеше да замръкнеш!

— Ха. Ти също си под въздействието на любовната магия.

Очите на Отшелника се разшириха от ужас. Уондъл се засмя от сърце.

— Какво се случи с Морт? — попита отново.

— Морт от Атлантида искаше манна. И храна. Аз изядох неговия обяд, затова сложих чорбата. Той обаче искаше манна, затова казах: „Качи се на някой от пръстите и докосни върха му. Ще се заредиш със сериозна доза“.

— Пръсти ли?

Отшелника махна към една скална кула, висока дванайсет стъпки:

— Морт се качи на върха на онзи. Когато се спусна, забелязах, че целият блести от манна. Каза: „Да! Тук има някакъв бог. Отдолу. Малко ми се спи“. Сви се на кълбо и остана така допреди малко.

— Пръсти ли? Какво става тук?

— Гигант с десет хиляди пръста. Опитвал съм се да разгада мислите му, но не ми се удава. Прекалено съм съсредоточен върху себе си. Такъв съм още откакто съм дошъл, а то беше много отдавна. Ако загубя усещане към манната, ще се спаружа като египетска мумия.

— Под земята има някакъв бог, така ли?

— Перната змия, теб явно те е докосвал някой бог. Оставил е следи в аурата ти.

— Янгинатеп и Койот.

— Значи, ако още някой те докосне, ще причини гибелта ти.

Гигант под земята ли?

Имаше причина да бъде подозрителен, но Отшелника не би му навредил по никакъв начин. Не беше за вярване. Уондъл се качи на каменния пръст и постави длан на върха му.

Тази земя гладуваше.

Навремето тези обширни пространства с бял наркотичен бурен бяха привличали дракони. Каменните пръсти ги сграбчвали.

Костите на драконите, вкаменени гръбнаци и ребра, още стояха.

Драконите обаче бяха изчезнали. Десет хиляди огромни пръста стърчаха от земята, дебнейки плячка, която вече не съществуваше. Плътта сама по себе си не беше достатъчна, за да изхрани този бог. Мамутите бяха достатъчно големи и също притежаваха магия, но те ядяха драконската хапка и се измъкваха между пръстите. Дългите им носове бяха идеални за тази цел.

Гигантът умираше от векове, бе изпаднал в дълбок сън, граничещ със смърт.

— Приспа ми се — заяви Уондъл и се върна при огъня. — Гладен съм.

Грабна купичката с чорба и си сипа още, почти не забеляза, че е гореща. Яде и заспа.

* * *

— Помня, когато драконската хапка растеше по-висока — разправяше Отшелника.

Беше сутрин и никой нямаше намерение да го прекъсва. Морт и Уондъл ядяха.

— Преди хиляда години. Струва ми се, че се е научила да расте по-ниска, за да не могат драконите да я достигат. Растенията умеят да се съпротивляват.

Казанът бе празен. Уондъл облиза купичката си. Почуди се дали не е неприлично, но самият Отшелник не изглеждаше особено изтънчен, така че какво от това?

— Какво каза на онези долу? — попита Морт.

— Нищо — отвърна Уондъл.

— Ще се побъркат от притеснение. По-добре да изпратим съобщение.

Пъстрият гарван се отзова на повикването му. Кацна на рамото му, изслуша посланието, сетне отлетя.

— Скоро и ние трябва да тръгваме — каза Морт, но не направи опит да стане.

Отшелника вдигна един кух рог от овен.

— Искате ли да яздите надолу? — попита.

— Да яздим ли?

Отшелника наду рога. Звукът бе оглушителен. Отдолу се чу ехо.

Бегемот се появи иззад гранитна канара, прекалено малка, за да го скрие, и протегна носа си. Уондъл се хвърли на земята пред ноздрите, достатъчно големи, за да всмукнат фургон.

— Предпочитам да вървя пеша...

— Да, и аз — изпелтечи Морт, — но все пак благодаря...

— Минавайте, когато поискате — покани ги Отшелника. — Тук наистина идват много гости. Никой не ми е сторил нищо лошо, нито ми е откраднал нещо. Трябва да знаеш как да им намекнеш, когато стане време да си ходят. Научил съм се да бъда груб.

— О, не, не си груб — побърза да го успокои Морт.

— Е. Не съм, но се уморявам. Проклетият език се мени постоянно и всеки път се налага да го уча отново. Тук наистина съм самотен. Отбивайте се.

* * *

Фургонът се появи пред погледа им, Зелен камък се качваше към тях.

— Това не е разлика в обичаите — каза Морт. — Този просто беше побъркан.

Уондъл се усмихна:

— Въпреки това е приятен човек. Всичко раздава. Ако някой дойде за подправки, ще се наложи да се катери и няма да съжaliaва.

Зелен камък ги посрещна и задъхан поиска да знае къде са се губили два дни и две нощи.

* * *

Напред се виждаха три фургона, теглени от бизони.

Когато каруцата на Уондъл достигна равнината, разстоянието намаля още. Бизоните им с радост спряха да попасат, докато чакаха.

Снежния връх тръгна на запад, за да установи контакт.

Другият фургон на Пернатата змия и два на Пумите ги настигнаха по залез.

— Тревожихме се — каза Резбар. — Говорещата птица не е много надежден вестносец.

— Някакви проблеми с разбойниците?

— Не. В последното село нямаше никого. Да не си...

— Не съм докоснал никого! Те просто избягаха. Сигурно са си помислили, че ще им докараме Бегемот.

Двата фургона на Пумите минаха покрай портата на Нова крепост. Тези на Пернатата змия спряха. Зелен камък помогна на Люляк да слезе. Уондъл махна на Морт да остане, преди магьосникът да успее да тръгне с тях.

Къде бяха всички?

— Нали изпратихме проклетата птица.

— Ще се погрижим за това — успокои го Зелен камък. — Хайде, татко.

— Кажи на Върбица, че съм довел Морт от Атлантида и ще го водя към Края на пътя. Няма да го каним вътре.

— Добре.

Уондъл подкара фургона си и погледна назад, за да се увери, че и този на Резбар го следва. Бяха оставили доста стока на грижите на Зелен камък. Нямахше намерение да плаща склад и такси за всичко!

* * *

На Края на пътя не се виждаше нито една каруца, годна за използване.

Двата фургона на Пумите бяха катурнати настрани, със свалени покривала и колела. Пумите пазеха товара си. Резбар отиде да търси дърводелците. Трябваше да намерят хора от Далечната земя, за да отворят складовете...

— Аз мога да ги отворя — предложи Морт.

— По-добре те да не го знаят. Здравей, това е... Криво облаче!

— Уондъл Пернатата змия! — Кривото облаче се запъти към тях, куцайки; две момчета се втурнаха пред нея. — Върна се точно навреме!

— Да, но ти защо не си на карнавала?

— Счупих си глезена. Една кална локва още не беше изсъхнала. Вече почти е зараснал, но не мога да стоя дълго права. Наложих се да изпратя Хитрата катеричка.

Това бе дъщеря ѝ. Дъщерята на Койот. Дъщерята на Уондъл, биха казали някои. Едно задължение за него, ако Кривото облаче бе поискала, но тя не го споменавахе, след като той купи фургон за нея и дъщеря ѝ.

— Фургонът е неин и тя вече е достатъчно голяма.

— Тя е достатъчно голяма още от раждането си. Криво облаче, това е Морт от Атлантида, за когото си слушала. И двамата сте магьосници...

— Да, виждам блясъка — прекъсна го Кривото облаче.

— А ти, виждам нещо познато. Като при Уондъл. Да си била обладавана от бог?

Тя се изчерви:

— Ами... да.

Момчетата наблюдаваха и слушаха с интерес. Тях никой не ги представяше, докато не си намерят имена... както Зелен камък, когато бе открил парче малахит в една пещера, или като Саблезъб, чиито сънища бяха вдъхновени от многобройните разкази на баща му за Черната яма.

— Да се присъединиш към някой керван ли си дошъл? — попита Кривото облаче.

— Да — отвърна Морт, — за да отида в Горящия град.

— Опасявам се, че Морт надушва сурово злато... — вметна Уондъл.

— Уондъл, не мога да ти издам нищо повече! Умът ти е отворен за всякакви богове, а всички богове на огъня и измамата явно са свързани.

— Всички фургони заминаха! — напомни Кривото облаче.

— Да, Морт, заминаха, когато тръгнах, веднага щом Пътят на конопа стана проходим. Ще се наложи да останеш до пролетта. Така ще имаш достатъчно време да си събереш акъла!

— Освен това керваните стигат само до Сечището — добави Кривото облаче.

— Проклятие, ще загубя всичката сила, с която се заредих в планината — изруга Морт.

Уондъл забеляза, че групичката около фургоните на Пумите е нараснала.

— Трябва да свърша малко работа — рече.

— Аз ще сготвя нещо — предложи Кривото облаче.
— Вземи, донесъл съм малко подправки.

* * *

Хората на вожда на Далечната земя водеха прецизно счетоводство.

Взимаха процент от пазарната стойност на всяка стока. Това улесняваше повечето търговци, също и Уондъл... до известна степен. Нова крепост бе единственото укрепление по тези земи, което можеше да се приеме за по-сигурно от съкровищницата на вожда.

Освен това, също както Петнистите койоти и торонекстите в Теп, хората от Далечната земя се натрапваха.

Без съмнение вождът знаеше (по-скоро чиновниците му знаеха), че не всичко, което Уондъл докарваше в дома си, стигаше дотук. Той никога не го споменава и Уондъл се радваше на тази си привилегия.

Уондъл уреди поправката на фургоните си. Пумите бяха пристигнали първи; техните каруци щяха да бъдат поправени най-напред. Той им даде магическия сандък на Морт, пълен с подправки, за Залива на Великия сокол. Щяха да се върнат преди есенните дъждове.

Уондъл се върна при огъня на Кривото облаче и задушеното бизонско месо с аромат на розмарин.

Морт, който при Каменните игли бе възвърнал младостта си, сега изглеждаше на средна възраст. Кривото облаче бе понапълняла от последната им среща с Койот и беше родила шест деца, от тях четири бяха живи. Въпреки това си оставаше хубава жена, с кръгло, винаги засмяно лице.

— Хората просто не могат да разберат — оплакваше се тя. — Мислят си, че е трябвало да го предвидя и да заобиколя калта!

— Все едно да се опиташ да видиш върха на носа си — съгласи се Морт. — Собственото ни бъдеще е толкова неясно. Аз предвидих унищожителната вълна от потъването на Атлантида, но не и самото потъване!

— Все пак си се измъкнал жив.

— Имах късмет. Уондъл ти е разказал? Само че има неща, които няма как да знае...

В Края на пътя имаше три странноприемници: ниски изкопи, покрити с чергила. Разгонената сърна и Планинския котак ги поддържаха и обитаваха една от тях. Тъй като нямаше фургон, Кривото облаче живееше във втората. Момчетата ѝ занесоха багажа на Морт в третата, докато той уреждаше някакви сделки.

Сега магьосниците внимателно се изучаваха, всеки се стараеше да изтръгне знания от другия, да научи някоя тайна. Уондъл опита да следи разговора им, но не му се удаде. Накрая реши да се оттегли в семейното си гнездо, за да поспи.

Без фургон и впряг пътят до дома бе само четири часа. Уондъл и Резбар не бързаха. Вечерта дойде и всичко потъна в полумрак. За известно време това може би бе последната им спокойна нощ.

Купчината стока пред портата на Нова крепост вече я нямаше. Там двамата се разделиха. Резбар тръгна към работилницата за въжета, Уондъл се прибра у дома.

Домакинството беше разделено от неочакваната сватба. Върбица бе настанила Зелен камък и Люляк в къщата за гости. Стаята на Камък не беше достатъчно голяма за двамата, а и шумът... е, от младоженците можеше да се очаква да вдигат шум. Уондъл и Върбица успяха да заспят едва след няколко часа.

Птицата се беше върнала при Върбица.

— Добър вестоносец е — похвали я тя, — но следващия път ти й кажи какво да ми предаде. Все още потрепервам от гласа на Морт.

— Така ще направя. Освен това трябва да си измислим едно желание. — Уондъл се усмихна в мрака. — Да, магьосникът обеща да изпълни две. Аз обаче използвах едното. Будна ли си?

— Разкажи.

Той заразправя.

— Морт благослови Люляк и Зелен камък — завърши накрая. — Вече стигнахме Края на пътя, така че трябва да ни изпълни и второто желание. Нека си търси друг да го води в Теп. Мисля, че там ще намери смъртта си. Трябва да си уредим сметките, преди да тръгне на юг, но ми се струва, че това няма да стане преди пролетта.

— Какво да си пожелаем?

— Нещо за Саблезъб? Ако беше сгоден, нямаше да се колебая, но вече имаме омъжена дъщеря. Можем да пожелаем нещо за Летящ ястреб или за първото й дете. Жалко, че никога няма да упражним правото си на трето желание.

— Животът ни не е ли свършен?

— Да.

— Просто питам. — Върбица се размърда в прегръдките му. — Мислех да помоля Морт да ни остави на мира веднъж завинаги.

— Това е лесна магия.

— Би било глупаво. Какво ще кажеш за подарък за внуците ни? Попитай го.

* * *

Никога не бяха виждали Летящ ястреб по-щастлива, отколкото в дните, когато планираше собствената си сватба. Сега, след седем седмици семеен живот, тя беше специалист в тази област. Двете с Върбица започнаха да обсъждат организацията на официалното бракосъчетание на Люляк и Зелен камък, щом се върне керванът.

Младоженците се появяваха само за ядене.

Уондъл все си намираше занимания.

Бизоните бяха в добра форма, но имаха нужда от тренировка. Работещите в Нова крепост се оплакваха, че не могат да споделят проблемите си пред Върбица. Налагаше се да ги изслуша и да вземе решения за всеки. Двама трябваше да се женят. Двама се нуждаеха от грижите на шаман (а още шестима си мислеха, че се нуждаят). Една жена трябваше да бъде изгонена. Мъжът ѝ тръгна с нея и сега имаха нужда от нов ковач.

Денем Уондъл ходеше на гробището, за да плеви и да се грижи за цветята. Върбица отиде до близките кошери. Уондъл не я придружаваше там. Върбица имаше споразумение с пчелите-майки, а те не се разбираха добре с мъже.

— Не те ли жият?

— Не — отвърна Върбица и му показва как пчелите още лаят по пръстите ѝ.

— Е, носят се слухове, че тази година пчелите от Теп са стигнали до Първите борове. Чифтосват се с местните царици-майки и след това всички работнички се излюпват с отровни жила. Кривото облаче ги нарича „пчели-убийци“.

Той отиде отново на гробището в полунощ, за да се помири с мъртвите, иначе започваха да витаят наоколо. Удивително колко мъртъвци се събират на човек в течение на живота му. Стари приятели; две деца; никакви други роднини, което беше рядкост.

Уондъл им говореше, припомняше им случки, докато се носеха около него. Трудно бе да различи мислите им от своите.

Сгърчените духове на Броненосците му бяха бесни в продължение на години. Тази нощ не се виждаха никакви. Духовете постепенно изчезват... а може би на тези глупаци им беше дотегнало да му досаждат.

Три дни минаха така, след това Люляк се присъедини към новите си майка и сестра. Прислужничките също се навъртаха около тях. Слугите и Зелен камък изглеждаха разсеяни като Уондъл.

— Магията се топи — каза той на Зелен камък; бяха се усамотили, така че жените да не могат да ги чуят. — Това е най-голямата тайна на нашата епоха.

— Меденият месец също се топи. Татко, толкова бързо стана всичко.

— Може би ти избърза. Това не е въпрос, просто размишлявам. Зеления камък запази мълчание.

— Виж, това място ще оцелее и без нас. Трябва да наглеждам как върви поправката на фургоните. Отивам за три дни. Ще дойдеш ли?

Междувременно и бизоните щяха да се разтъпчат. Щеше да впрегне и шестте в един фургон.

* * *

Фургоните на Пумите вече бяха поправени, изглеждаха почти нови и готови за път. Наоколо не се виждаха впрегатни животни, нито Пуми. Сигурно ловяха и опитомяваха нови бизони.

Наоколо се въртяха двама дърводелци. Уондъл бе очаквал да види повече. Опитаха се да му се присмеят, че кара фургон с шест бизона. Уондъл измисли история за някакъв трол, който понякога излизал на пътя. Тролът предлагал сделка — един бизон срещу двама човека. Този път им беше запушил устата. На връщане можеше пак да го срещнат.

Уондъл прекара няколко часа в оглеждане на фургоните и уреждане на поправката, използва възможността да научи Зелен камък на някои неща.

Сетне двамата отидоха в работилницата на Бялата мълния. Мълнията обикновено спеше през деня, но сега приближаваше залез-слънце и дните нарастваха.

Повечето момчета сами избираха имената си, но Бялата мълния бе кръстен на светкавицата, оставила бременната му майка сляпа и глуха в продължение на година. Бебето, което родила, имало кожа, бяла като сняг. Той беше добър стъклар, як и умел, но не можеше да пътува. Изгаряше много лошо от слънцето.

Бялата мълния се взираше в нажежената до бяло пещ през цепнатините на намокрена кожена маска. Камък и Уондъл затвориха вратата и зачакаха. Бялата мълния извади топка разтопено стъкло на върха на дълга тръба. Задуха в тръбата, направи стъклен балон, разтегли го и го усука. Образуваха се две бутилки, свързани с гърлата си. Мълнията постави внимателно произведението си в кутия с черен прах и внимателно го овъргаля вътре. Сетне вдигна черната двойна бутилка с дървени щипци, пхна я в една по-хладна и тъмна пещ и затвори вратата.

— Сръчен си — похвали го Уондъл. — Добре изглеждаш.

Мълнията се обърна изненадано:

— Никога не съм се чувствал по-добре. Здравей, Уондъл Перната змия. А...

— Зелен камък вече е женен мъж.

— Момче, човек не разбира кога пораствате. Перната змия, какво ти трябва?

— Лампи. Двайсет, ако направиш отстъпка.

Мълнията вдигна маската си. Лицето му беше бяло като тебешир.

— Преди есента ли ги искаш?

— Не.

— В такъв случай става. Осем на цената на седем.

— О, добре, нека да са двајсет и четири. Какво правиш сега? — Уондъл забеляза, че Мълнията се двоуми, и побърза да добави: — Не казвай, ако е тайна...

— Не ми е казал да го пазя в тайна. Правя бутилка, но трябва да е съвършена. Стъкло, покрито с желязо. Магъосници! Той обаче е велик шаман. — Мълнията се изпъна. — Ставите вече не ме болят! И виждам отлично!

— Черна бутилка ли е поискал?

— Само да я видиш, като стане готова. Ще направя две. Може да избира.

* * *

В каменното огнище горяха камъни. Морт от Атлантида седеше с гръб към малкия огън, за да гледа Кривото облаче. Шаманката се беше настанила толкова далеч, че лицето ѝ оставаше в сянка. Изглеждаха малко неловко. Камък и Уондъл седнаха до Морт, с гръб към огъня.

— Злато? — попита Уондъл.

— Да — отвърна Кривото облаче. — От години ми плащат със злато от реката. Идват времена за дива магия; не е зле човек да има запаси, но иначе какво мога да правя с него? Сега най-сетне срещнах човек, който да ми го пречисти.

— За мен е удоволствие — вметна Морт.

Не беше уместно Уондъл да се интересува за дъщерята на Койот. Когато имаше възможност, попита:

— Как е фургонът?

— Планинския котак го беше направил, нали? Вече осем години го ползваме и само веднъж е чупил ос и два пъти колело. Хитрата катеричка за пръв път пътува сама, но ще се справи. Кара фургони от петнайсетгодишна. Аз само я придружавам. — Кривото облаче се обърна към Морт и обясни: — Фургонът си е неин. Зестра от Уондъл, макар че е дъщеря на Койот. Перната змия, опасявам се, че няма да може да се омъжи.

— О, ще си намери мъж — намеси се Зелен камък. Дъщерята на Койот по някакъв странен начин бе негова полусестра, затова в гласа му звучеше известна собственическа нотка. — Тя просто... разучава. Трябва да намери някого, който не се интересува от еднорозите. Ще му е нужен голям кураж.

Морт се обърна към шаманката:

— Ще остана тук, докато уредя няколко сделки. После се връщам при Скалните игли. Там има предостатъчно манна. Ще взема някои неща за Отшелника, за да спечеля благоразположението му.

— Това място явно е възхитително — отбеляза Кривото облаче. — Може и аз да мина.

— Отшелника ще ти допадне много.

Тя се засмя:

— От думите ти изглежда наистина лъчезарен човек.

— Ще изчакам там до пролетта. Тръгвам с кервана, оставям го в Сечището и отивам в Теп. Бих искал да ме придружиш, Уондъл.

Уондъл поклати глава:

— Обещал съм на Върбица, преди много време. На себе си също.

— Не спомена ли, че искаш да продължиш търговския път? Да намериш нови клиенти, нещо екзотично, да намериш работа за цялото семейство...

— Търся такива възможности, това е вярно. Децата ми обаче са способни, Морт. Така са възпитани. Ще намерят нов път или ще прокарат.

Уондъл говореше, без да поглежда Зелен камък, но момчето слушаше внимателно.

— Пътят към Тавана на Рордрей се контролира от Пумите — отбеляза Морт. — Няма къде да се наместиш. Господарите в Теп обаче, какво ценно имат те?

Уондъл протегна ръце. Лявата му бе малко по-къса от дясната и леко изкривена.

— Аз не съм добре дошъл на Господарските хълмове, дадох ми да го разбере.

— Това беше едно време. Ще се върнеш като зяпач...

— Слушал съм вече тази песен.

— Нещо повече от зяпач. Ти имаш име. След двацет години историите на разказвачите със сигурност са достигнали до господарите, а също и до безродните.

— Безродните няма да искат да имат нищо общо с един владеец!

— Като стана дума, имат ли владелците нещо ценно, с което може да се търгува?

— Ами, да, ако безродните им го осигурят. Не ми се вярва обаче Росомахите, „Бухалските човки“ или Водните демони да пожелаят да търгуват с човек от „Змийски път“!

Уондъл не спомена за мъртвите в семейството му, нито за разрушението, което следваше Морт навсякъде. Морт си знаеше. Уондъл не можеше да повярва, че магьосникът говори сериозно.

— Ще съм луд, ако се върна. Ти също. Откажи се от това... — Той махна зад себе си към горящата златна руда. — Събирай си ума. Помисли добре.

— Заседналият живот доставя ли ти удоволствие?

— Много.

— И все пак нямаш ли някои сметки за уреждане в Теп?

— Нищо, за което да мога да платя.

Зелен камък се намеси за пръв път:

— Как е там?

Морт заобяснява как имал магазин сред безродните и владелците. Уондъл разказа как беше играл с духовете около Черната яма. Сетне Морт отново поде... Децата на Уондъл знаеха за живота му в Теп, бяха слушали и разказите на Върбица, но Морт разкриваше тайни, които никой не знаеше.

Останаха да разговарят до късно.

61.

На следващия ден Планинския котак и трима дърводелци все още поправяха фургоните на Пумите. Уондъл и Зелен камък ги погледаха известно време. След това дойде ред на фургоните на Пернатата змия. Качиха двете каруци на дървени трупчета и свалиха колелата им.

Уондъл беше купил три нови колела не защото старите бяха счупени, а за да покаже на Зелен камък как става смяната. Той трябваше да знае тези неща.

Щяха да монтират колелата на следващия ден. Ако лудият магьосник му втълпи да тръгне за Теп още тази нощ, нямаше да замине със свои фургони.

Уондъл Пернатата змия рядко си спомняше Теп. Какво ли биха казали братята му, ако го видят да поправя колите си сам, за да не плаща прекалено много на безродните дърводелци?

* * *

Имаше достатъчно време за лов. Когато по Пътя на конопа не вървяха кervани, дивечът беше повече. Убиха един елен и набраха малко лук за вечерята. Кривото облаче с момчетата си и Разгонената сърна приготвиха картофи, царевица и чушки.

Вечерята щеше да се забави. Еленът трябваше да се пече дълго. Докато чакаха, заразказваха истории за Теп.

— Зяпачите обвиняват огнения бог — каза Морт. — Безродните обвиняват събирачите и естествената човешка жажда за чуждото. Аз смятам, че нещастieto на Теп се дължи по-скоро на старите навици, отколкото на пагубното влияние на един умиращ бог.

— Как се променят тези навици? — поинтересува се Зелен камък. След като никой не отговори, той добави: — Как е там? Всички владетци стоят и чакат някой да запали огън, така ли?

— Ела и виж — отвърна Морт; сетне се обърна към Уондъл: — Имаше ли богатства, които не си успял да вземеш? Врагове, които не

биха посегнали на един главен кervанджия? Ако изобщо има шанс да сложиш в ред нещата в Теп, това е най-добрата ти възможност. Ще имаш помощта на магьосник. Ще носиш пречистено злато.

Това започваше да смущава Уондъл.

— Аз също бих дала от моето злато — намеси се Кривото облаче. — Обичам да залагам на такива възможности.

— Не се съмнявам, жено Койотова.

Поведението бе типично за Койот! Всички рискове щяха да се поемат от Морт и Уондъл, а в използването на новия търговски път да се включи и племето на Бизоните, като всички кervани щяха да се обслужват от шамана от Края на пътя.

— Златото само се пречиства в Теп, нали, Морт? — попита Уондъл.

— Да...

— Дивата магия изтича. И твоите магии също няма да действат. Каквото и да си намислил, не забравяй това. Вечерята започва да мирише прекрасно. Облаче...

Когато Разгонената сърна и момчетата отидоха да вземат храната, от горящите камъни срещу тях скочи някакъв блестящ гущер.

Уондъл Пернатата змия моментално застана между тях и заплахата с изваден нож. Чудовището, дълго четири стъпки, се изправи срещу него и изрева. Докато се приближаваше, Уондъл се запита дали най-сетне не е отхапал повече, отколкото може да преглътне. Чудовището обаче се опита да захапе ножа му и умря.

— Не съм го видяла кога е дошло! — възкликна Разгонената сърна. — О, проклятие...

От елена беше останала една четвърт.

— Златото е превърнало някакво животно в чудовище — обясни Кривото облаче. — Най-вероятно някой гущер. Сърна, вината не е твоя.

Уондъл се замисли за работата, която го чакаше на другия ден. Ако си легне сега, щеше да се събуди рано.

* * *

Уондъл се събуди преди разсъмване. Зелен камък не беше в постелята си. Гласовете откъм гаснещия огън на Кривото облаче (вече с цепеници, защото златото бе свършило) подсказваха, че са разговаряли цяла нощ.

Бялата мълния сигурно трябваше да си ляга.

Той бе още буден. Гордо показва черната стъклена бутилка. Беше глазирана след още едно пъхване в пещта. Върху черната повърхност се образуваха дъги от светлина. Стъкларят бе направил и запушалка от същия материал.

— Значи, това е по-лошата, а?

Бялата мълния се засмя:

— Да, по-лошата според Морт! Той избра другата. Защо искаш да я купиш?

— Никога не ми е минало през ума.

Стъкларят се съгласи да му я даде срещу парче злато с размер колкото половината от нокътя на палеца му.

С помощта на този предмет Уондъл може би щеше да се досети какво е намислил Морт. Какво криеше магьосникът? Единственото сигурно бе, че тази бутилка ще бъде използвана за магически цели.

Стъкло и студено желязо.

Какво щеше да види Морт? За магьосник това бе черна дупка, сляпо петно. Ако скриеш бутилката под злато, магьосникът ще види само златото.

Морт и Зелен камък подготвиха един от фургоните на Пумите.

— Мислех, че ще останеш повече — отбеляза Уондъл.

— Хрумна ми нещо. Може да е напразно. Сбогом, Уондъл от Твърдината. Когато решиш какво искаш, можеш да ме намериш при Скалните игли, там ще събирам нови сили.

— Време е и ние да се връщаме у дома. Хайде, Зелен камък.

* * *

Докато пътуваха, небето притъмня. Събраха се облаци, но не миришеше на дъжд. Вятърът издаваше странни звуци като човешки писъци.

Зеления камък се досети пръв, но не предупреди Уондъл. Непринудено му отстъпи мястото си на пейката и се скри под покривалото да спи.

От небето западаха бели изпращания.

Нямаше как да накара бизоните да вървят по-бързо. Уондъл чу сподавен смях изпод покривалото. Когато стигнаха портата на Нова крепост, фургон, бизони и колар бяха покрити с бяло, вечерното небе бе почерняло от прелитащите гълъби.

* * *

Старите хора извън Горящия град още помнеха времена, когато вечерята е била повиквана. С увеличаването на населението оцелелите животни се научили да избягват хората. Някои развили начини на защита. В тези дни на тлееща магия търсенето на месо се превръщаше в приключение. В Нова крепост често се налагаше да постят. Два пъти годишно обаче над земите им прелитаха огромни ята...

Никой не посрещна Уондъл. Всички бяха излезли и с прашките си обстрелваха птиците с градушка от камъни. Зелен камък и Уондъл пристигнаха точно навреме.

Цялата вечер мина в скубане на пера, в печене и ядене на гълъби. Всеки се тъпчеше колкото може. Легнаха си много рано.

* * *

За закуска имаше студен печен гълъб. Уондъл и Върбица обсъждаха различни въпроси.

Зелен камък беше със съпругата си след неколкодневно отсъствие. Нямаше защо да ги притесняват. Колкото до сватбата, един план се беше затвърдил; споровете бяха спрели. Докато не се върне керванът, нямаше какво толкова да приготвят. Да можеше само Летящия ястреб да спре да предлага нови идеи!

Морт нямаше да им досажда до пролетта.

— Ще остане в планината — каза Уондъл. — Ако можем да си изберем желание...

— Какво?

— А?

— Говореше, но изведнъж мисълта ти се загуби.

— Казвах, че знам къде да го намеря, „когато реша какво искам“, така се изрази Морт. Може да е имал предвид желанието, което трябва да ми изпълни. А може би си мисли, че ще отида с него.

— Няма да го направиш.

Тя изглеждаше толкова разтревожена, че Уондъл се засмя:

— Решил е да се пребори с водния дух на моя територия. Аз нямам нищо против. Той има план, само че не може да ми го каже, защото на огнения бог няма да му хареса.

— Значи, ти няма...

— Ако обаче имам желание, мога да стоя точно до него, когато това стане!

— ... да отидеш.

— Скъпа, няма да ходя никъде. Честна дума на владелец. Сега, какво да си пожелаем? Нещо, което да е по възможностите на магьосник. Нищо неизпълнимо.

— Имаме време до края на годината...

— Не мисля. Имаше нещо странно в гласа му. Върбице, той няма да чака толкова. Намислил е нещо. Може би Камък знае.

— Защо му е да казва на Камък?

— Ами, той остана с Морт и Кривото облаче край огъня.

— Ще го питаме на вечеря. А сега, владелецо, ще отидеш ли да подканиш безродните да работят по-усърдно?

— Мечтая си да можех.

Уондъл излезе гол. Времето бе топло.

Когато прелитаха гълъбите, всеки работоспособен човек се включваше в чистенето на изпражненията им. Жените работеха в къщата, мъжете — на открито. В детството си Уондъл Пернатата змия се беше научил да се катери. Прекара целия ден в почистване на покривите заедно с малкото други мъже, които не се страхуваха от високото.

Мъжете и момчетата в Нова крепост прекараха вечерта на езерото, опитвайки се да се изчистят едни други.

Зелен камък не беше там.

В къщата отново настана смут. Нетърпението на Уондъл се изпари, когато видя лицата на жена си и на Люляк.

— За малко да го последвам сама — призна Люляк. — Имаме бизони и фургон, защо не? Не съм обаче достатъчно опитна. Твърдеше, че било заради децата! Нарекох го глупак и той си събра багажа и замина. Татко, какво е станало в Края на пътя?

— Заради децата ли? Какво заради децата?

— Тръгна при оня магьосник! Морт от Атлантида отива в Горящия град и Зелен камък е решил да го придружи!

— Уондъл — намеси се Върбица, — какво е станало в Края на пътя?

— Ах.

Отговорът му прозвуча така, сякаш са го ударили в корема, личеше си по начина, по който го изгледаха. Сега идваше по-трудната част — да признае грешката си.

— Зелен камък беше с мен през цялото време. Морт иска да отида с него в Теп. Нима не съм се отказал от всичко там? Недовършени неща, роднини, дългове, вражди, заровени съкровища, живи врагове? Той не може да ми каже защо съм му нужен. Не може да ми разкрие плановете си. Трябвало да отида в Теп и сам съм щял да намеря начин да стана богат. Морт щял само да ме придружи. Това е. Върбице, какъв глупак съм! Той е размътил мозъка на Зелен камък!

— Ще го върнем! — намеси се Люляк.

— Той е голям мъж. — Уондъл продължаваше да говори на Върбица. — Ако го принудя да остане, значи е безроден.

— Какво толкова му е предложил Морт?

Уондъл се замисли.

— В Края на пътя той научи достатъчно, за да затвърди плановете си. След това се опита да ме убеди... Чакайте. Искam да ви покажа нещо.

* * *

Беше се стъмнило толкова, че имаха нужда от фенер.

Покритото с изпразнения платнище на фургона бе свалено и наикснато. На дъното на каруцата нямаше капак, но когато беше празна, дъските можеха да се махат. Уондъл разбути скритите в тайника торбички със злато и извади покритата с железен прах бутилка, занесе я вътре.

— Студено желязо — обясни. — Сигурно е предназначена за съхранение на нещо магическо. Онази, която взе Морт, е същата като тази.

Двете жени погледнаха бутилката, сетне него.

— Искаше да отиде в Края на пътя. Търсеше стъклар. Нямам никаква представа защо му е бутилката. Добре, да предположим, че Морт има нужда и от мен. Преди трийсет години той видя линиите на дланта ми. Погледна ръката и на Камък...

Люляк стисна китката му:

— Какво е видял?

— Ранна сватба, близначки, после нищо. Мъгла.

Тя стисна още по-силно ръката му:

— Близначки ли? Защо обаче е тази неяснота в бъдещето на Камък? Да не означава смърт?

— Не! Не, дъще. Магьосниците не виждат чуждото бъдеще, ако е преплетено с тяхното. Проклятие! Той наистина... наистина ще търси сурово злато. То също може да развали предсказанието.

„Ти имаш по-малко чувство към магията от всеки друг, когото съм срещал“ — му бе казал Морт.

Възможно ли беше точно заради това магьосникът да е искал да го вземе?

— Добре. Морт е взел сина ми. Дали не го е направил, защото очаква да тръгна след тях, за да го защитя?

— Скъпи, налага се — каза Върбица.

— Не е ли това същата песен на нов глас?

— Уондъл Перната змия!

— Знам. Проклет да е Морт!

— Защо стоим? Да го настигнем!

— Чакай, Люляк. Прекалено тъмно е, за да товарим фургони и да тръгваме на път. Има ли готова храна?

— Опекохме още гъльби — отвърна Върбица. — Още снощи.

— Добре. Значи не можем да тръгнем преди зазоряване и това дава на Камък голяма преднина. Това обаче няма значение, защото Камък е тръгнал пеша. Ще настигне бързо Морт. Морт има два дни преднина, фургонът му се дърпа от бизони. Нали не очаквате да тичам след него? Е, бизоните се движат с постоянна скорост. Когато фургонът му стигне Скалните игли, преднината му ще е същата — два дни.

Отидоха до потока зад голямата къща, където цяла купчина печени гълъби бяха заровени в глината.

Разговаряха, докато се хранеха. Уондъл рече:

— Мисля, че изобщо не се налага да го гоним.

Жените мълчаха.

— Да дадем на Зелен камък възможност да размисли. Той изоставя съпругата си, с която е женен от колко... двайсет дни? Брак, благословен от магьосник. Има петдесет-шейсет дни да размисли, след това всички ще се приберат и ще научат какво е сторил. Ти си бременна, Люляк, и ако той не се е досетил, Морт със сигурност ще му го каже. Каквото и да е намислил да прави в Теп, ще му се наложи да го каже на Камък, дори да не може да го издаде пред мен. Да дадем на Камък няколко дни да обмисли плановете на Морт. Може да са пълна глупост. И най-вече искам Зелен камък да почувства неудобство, докато напуска онази планина, изтъкана от любовна магия. Това е незабравимо чувство. Докато е в планината, той ще приема всичко, което му кажат, слезе ли при фургона обаче... хееей! Люляк, знаеш как е там.

— Да, татко. Тогава не си давах сметка. Просто се чувствах... сякаш съм омъжена от един ден. Да правиш любов сред смачкани билки. — Люляк се усмихна. — Човек споделя одеялото си с него, а в един момент той се измъква и до теб остава празно. Ти ми даде много повече от един фургон, татко.

Върбица се намеси:

— Люляк, има ли логика в това, което казва Уондъл?

— Има.

— И още нещо — добави Уондъл. — Ние можем да разговаряме с тях. Птицата е тук. — Той вдигна ръката си; птицата кацна върху нея. — Трябва да измислим какво да им кажем?

— Каквото и да е, само да ги накара да се върнат!

— Моята надежда лежи в твоята сянка — изграчи птицата.

Всяко послание биваше изпращано след сериозни спорове. Върбица можеше да пише и това им беше от голяма полза.

— Не искам да се страхуват да се върнат — обясняваше тя. — Да си мисли, че всички само чакаме да се нахвърлим върху него.

— Да не улесняваме прекалено нещата. Проклятие, това момче предаде и мен. Нека да приемем, че Зелен камък просто е тръгнал на път и ние трябва да уредим подробностите. И да бъде кратко.

— Скъпи, притеснява ли те това, че синът ти не ти се е подчинил?

Уондъл се втренчи в съпругата си, сетне се засмя:

— Върбице, не виждаш ли, че аз още срещам трудности да го нарека „мой син“? Не, Саблезъб е добър водач на кервани и аз не мога да разделя фургоните си, освен ако не се наложи да ги изпратим в две различни посоки! Така че какво остава за втория ми син? По-добре да се научи сам да намира пътя си.

Тя се усмихна:

— Притеснява ли те това, че е избрал Горящия град?

— Да.

— Тогава ти ще водиш всички преговори и ще говориш само с Морт, нали? Ние, жените, не разговаряме със Зелен камък. Бесни сме му. Ти ще преговаряш по делови въпроси.

„Насешмарл, предай думите ми. Морт, моят син е под твоите грижи. Трябва да знаем намеренията ти. Тази година ли ще тръгваш за Теп? Край на посланието. Лети, Насешмарл.“

* * *

Птицата се върна след два дни с отговора на Морт: „Надяваме се.“

Уондъл изпрати: „Ще се върнете ли преди сватбата през есента?“

* * *

Три дни по-късно: „Надяваме се.“

„Отбийте се през Нова крепост. Съпругата и майката на момчето се тревожат.“

* * *

След четири дни: „Нямам вече транспорт! Може да се наложи да изчакаме до пролетта. Ще дойда в Нова крепост, каквото и да става.“

— Това е добре! — възкликна Върбица и накара птицата да го повтори.

— Да не намаляваме натиска — предложи Уондъл.

„Напомням ти, че ти благослови този брак. Развалянето на магията ще е опасно.“

— Скъпи, да не го приеме като заплаха? О, имаш предвид магия!

— Имах предвид и двете, проклет да е!

* * *

След четири дни: „Разбрано. Това, което възнамеряваме, ще донесе сигурност на децата на Зелен камък и Люляк за сто години. Камък казва, че си видял Бегемот на Пътя на конопа. Вярно ли е това?“

* * *

— Виждала съм Бегемот веднъж — каза Върбица, — но защо се интересува магьосникът от него? И онзи Бегемот от Скалните игли, бял ли беше?

— Този глупак. Този пълен глупак. О, проклятие!

Жените изгледаха учудено Уондъл.

— Люляк, Камък няма да се върне.

„Да събираме ли провизии? Гарантираш ли, че ще ни изпълниш второто желание?“

* * *

Птицата се върна след три дни. Морт и Зелен камък сигурно бяха на път.

„Не мога да изпълня второто ти желание, ако не си го измислил. Нуждаем се...“ Следваше кратък списък от провизии.

— Морт шикалкави — отбеляза Уондъл.

— Кажи му да ни върне момчето!

— Ако искахме синът ни да е безроден, щяхме да го възпитаваме така, Върбице. Син и съпруг да, но не и роб. Зелен камък решава сам.

— Пожелай тогава магия, която да го закриля, докато не го видим отново!

— В Теп магиите не действат...

— Действат, добре го знаеш. Видял си духовете около Черната яма! И по протежение на Пътя на конопа има магия...

— По-добре това: „Осигури късмет на всички пътуващи под знака на Пернатата змия.“

* * *

„Дадено. Очаквай ни след шест дни.“

* * *

— Има още едно нещо, което мога да опитам, но да не залагаме големи надежди на него. Върбице, ако Камък замине, да отида ли с него?

— Да!

Фургонът се появи на хоризонта цял час, преди да пристигне. Морт и Зелен камък спряха точно под емблемата на Пернатата змия и се приготвиха за кратък ритуал. Уондъл си даде сметка, че наблюдава магия, затова се оттегли зад къщата и изчака, докато не чу гонга.

Зелен камък вкара бизоните през портата. Уондъл не направи нищо, за да го спре или да го приветства. Това го бяха обсъждали много пъти. Когато двамата стъпиха на негова земя обаче, Уондъл вдигна черната бутилка и я показа на Морт.

Зелен камък се засмя:

— Да! Татко, прекрасно беше! Да го беше видял само! Морт каза, че не знаеш...

Магьосникът се намеси:

— Трябваше да купя и двете бутилки. Проклятие, защо не? Едната може да се счупи!

— Така е, но каква е цялата история? Ако е интересна, запази я за жените.

Уондъл ги заведе зад къщата, където под едно дърво бяха сложени маса и столове. Върбица и Люляк ги чакаха там, прислугата беше сервирала обяд.

Върбица не беше измислила никакъв начин да говори със сина си, без да покани Морт от Атлантида в Нова крепост. Нямаше обаче никакво намерение да го пуска вътре!

Уондъл постави бутилката на масата, изчака Морт да се настани и едва тогава седна. Зелен камък още стоеше прав, гледаше Люляк. Тя срещна погледа му.

— Не ме учудва, че дойде в Края на пътя — започна Уондъл. — Никой освен Бялата мълния не може да направи подобна бутилка. Предполагам, че ти трябва за някаква магия. Някакъв талисман в бутилка от студено желязо, така че никое божество да не успее да изсмуче силата му.

— Много добре... — похвали го Морт.

— Татко, имаме цял фургон от тях! — прекъсна го Зелен камък.

Морт изръмжа тихо. Зелен камък забеляза, но магьосникът му махна: „Кажи им“ и момчето продължи:

— Татко, на осмата нощ установихме лагера си до един поток, на хубав широк плаж от бял пясък. На сутринта магьосникът се качи в планината. Чаках го два дни...

— Искях да взема на заем Бегемот — обясни Морт. — Отшелника бе готов да ми го даде, но аз видях, че това е единственият му приятел.

Люляк наруши упоритото си мълчание:

— Да вземеш на заем Бегемот?

— Не можех да му причиня това. Все пак ми оставаха бутилките...

Зелен камък отново го прекъсна:

— Морт носеше парче ковано желязо, оформено като сърце с подутини по края и много тежко. Заровихме го наполовина в пясъка и поставихме бутилката отгоре. Сетне се върнахме при фургона. Стъмни се. Бяхме оставили бутилката зад едни храсти. Над нея се завъртяха светлини, като огромен водовъртеж. Морт не ми позволи да отида, за да видя. Когато се върнахме на сутринта, там беше пълно с бутилки, повече, отколкото мога да преброя. Не бяха еднакво големи. Бяха разположени в полукръгове и спирали, наредени по големина, имаше съвсем малки, колкото песъчинки. Взехме малко от тях. Не знам как ги е избирал Морт.

Магьосникът вдигна рамене:

— Просто взех най-големите.

— Желязото беше изчезнало. На мястото му оставаше само една дупка с формата на сърце.

— Значи — заключи Уондъл, — имаш нужда от много... какво?

— Девствено злато — отговори Морт.

— Дива магия?

— Не мога да ти кажа повече. И без това знаеш прекалено много! Аз обаче не мога да се приближа до сурово злато. Имам нужда от помощ, за да го събера.

— Да. Е, аз разгледах бутилката. Сетне се почудих какво не искаш да си помисля, когато Янгинатеп погледне в нея.

— Ще дойдеш ли?

Уондъл хвърли бърз поглед на Зелен камък:

— Налага се.

Нека момчето се досети за останалото.

— Колко пъти си чувствал докосването на огнения бог? — поинтересува се Морт.

— Янгинатеп ме напусна горе-долу когато и ти. Само тогава съм го чувствал. Така мисля.

По-рано ли? Лудостта с Мечтан лотос? Лесно бе да обвини за това бога, но той предпочете да не го прави.

— Това беше единственият път, с Янгинатеп. След няколко месеца Койот се всели в тялото ми за няколко часа. И двамата ми донесоха повече полза, отколкото вреда.

— Трябва да те вземем като странноприемница. Всички богове са добре дошли в хана „Перната змия“.

Ето, значи, каква била работата. Ако заведат Уондъл в Горящия град, Янгинатеп щеше да научи твърде много. Ако Морт откаже да вземе Уондъл, можеше да се наложи да остави и Зелен камък... и сега Уондъл виждаше, че планът му няма да успее. Не смееше да пусне Зелен камък сам.

— Ако слуховете за Пернатата змия са стигнали до Теп, ти ще си в безопасност с мен — отбеляза той.

— Да, ако успееш да отидеш като почтен търговец! Със сина ти го обсъждахме. Керванът сигурно е стигнал околността на Сечището. Ще ги пресрещнем и ще приготвим няколко фургона. С теб ще стане много по-лесно...

Бяха приключили обяда. Моментът бе подходящ да покани Морт да пренощува, но това никога нямаше да стане.

— Ще накарам да натоварят фургона ти — рече Уондъл.

— Добре. Уондъл, отиването ти в Теп може да се окаже много опасно.

— Толкова по-зле.

— Трябва обаче да убедя... проклятие. Проклятие! Ела. Трябва да отидем в Края на пътя. Може би нямаме много време.

— И аз ще дойда — обади се Люляк. — Трябва да поговоря с Камък. После ще се върна пеша.

— Вземете птицата — обади се Върбица.

Влязоха в къщата за птицата. Върбица попита:

— Какво възнамеряваш да правиш?

— Както каза Морт, ще взема от кервана няколко фургона и всеки, който пожелае да дойде, и ще ги натоваря със стока за

господарите в Теп. Ако няма друго интересно, поне ще докарам катран за братята ти.

— Значи, тръгваш.

— Не разбираш ли? Морт е предложил на Зелен камък да пояди Петнистия Бегемот! Нито едно деветнайсетгодишно момче не би отклонило такава покана.

— И никое четирийсет и три годишно момче — добави тя. Насешмарл мина по ръката ѝ до рамото на Уондъл. — Дръж ме в течение.

— Ще те държа.

ЧАСТ ВТОРА

ЗЛАТНА ТРЕСКА

64.

Уондъл управляваше, Морт седеше до него. Люляк и Зелен камък разговаряха отзад и каквото и да си говореха, периодът на увещанията и обвиненията бе минал. В далечината се извисяваше синкав силует от зората на света.

— Бегемот сигурно вече е наближил Края на пътя — каза Морт.
— Да можех да предупредя Кривото облаче.

— Знаеш ли, това е най-голямото безумие, което съм вършил.

— Аз не съм луд. Щях да съм луд, ако чаках водният дух да ме открие. Не го знам какво прави в момента. Никога не съм знаел колко навътре в сушата може да проникне. Затова трябва постоянно да се движа.

* * *

Поправки на каруци, товарене, ремонтване на складове, всичко бе спряло, докато Кривото облаче и четирима от хората на вожда наблюдаваха приближаването на Бегемот. Мъжете гледаха със страхопочитание.

Кривото облаче се тресеше от смях и удоволствие.

Шаманката мерна Морт:

— Магьоснико, това твое ли е? Звярът би трябвало да е тук до сутринта.

— Искате ли да беше вече тук.

— Магьосническо ласкателство?

— Шамански сарказъм? Чувствам студения мокър дъх на водния дух във врата си.

Бегемот се носеше към Края на пътя като буреносен облак. Кривото облаче продължи да го наблюдава.

— Изглежда, с всяка стъпка изминава цяла левга, но той не е магьосник. Магьоснико, как може човек да повика Бегемот?

— Както викаш някой заек за вечеря. Трябва да си го представиш. Зелен камък ми разказа за Бегемот и ми описа един мъртъв мамут. Както виждаш, това се оказа достатъчно.

* * *

Тази нощ Люляк и Зелен камък щяха да имат възможност да се сдобрят в някоя от странноприемниците, помисли си Уондъл. Магьосниците щяха да се настанят в другата. Според слуховете Кривото облаче се беше отказала от мъжете преди години. Изглеждаше обаче, че с Морт се разбират добре, и Уондъл се чудеше... Е, все пак кой нямаше да се чуди?

На сутринта Краят на пътя осъмна в подножието на малка космата планина. На Бегемот му оставаха още няколко крачки.

Бутилките на Морт и пестеливите запаси храна, взети от Уондъл, пътуваха във фургона заедно с Люляк, Кривото облаче, Морт, Уондъл и Зелен камък. Бизоните тръгнаха право към огромния звяр. Бегемот бе прекалено голям, за да ги уплаши.

Когато го приближиха, Бегемот като че се смали.

Когато го достигнаха, установиха, че представлява просто един мамут. Не беше малък! Вонеше като цяло стадо диви бизони. Хоботът му пое протегнатата ръка на Морт и магьосникът забръщолеви на неразбираем атлантиски. Сетне звярът вдигна Морт и го постави на гърба си.

Морт запя и затанцува върху чудовището. Целта му стана ясна, когато от козината на животното западаха мъртви гадина: паразити от всякакъв вид и калибър, от микроскопични кърлежи до ракообразни с големината на нокът. Морт изтърси още изпод огромните уши на звяра.

По нареждане на магьосника останалите оседлаха Бегемот с мрежата от Залива на Великия сокол.

Звярът започна да вдига пътешествениците един по един. Уондъл положи огромни усилия да не изкрещи. Зелен камък прегърна хобота

на животното. То вдигна товара им и те привързаха всеки предмет внимателно за мрежата, докато птицата пърхаше около тях и сипеше ругатни. Накрая Морт извика и нея. Бегемот се насочи към планините.

* * *

Звярът изкачи спокойно едно дърво, като разчистваше високи дървета и храсти, накрая стигна билото. На тази височина вятърът беше студен. Уондъл постъпи като Морт — стисна мрежата и се долепи до гърба на животното.

Все едно яздеше печка.

В сравнение с тръскането на дървените колела по каменистите пътища това пътуване бе удивително плавно. Едва усещаха, че се движат. Уондъл изпитваше страхопочитание и възбуда от язденето на тази жива планина. Можеше ли да се сравни това с пътуването на Уоншиг с кораба?

Движеха ли се по-бързо от бизонски впряг?

Пътуването над Пътя на конопа правеше ориентирането доста трудно... но онова, вече зад тях, беше най-високият връх и главна наблюдателница на Далечната земя, първият знак за керваните, че приближават дома. Пейзажът се менеше много по-бързо, отколкото ако пътуваха с бизонски впряг. Бегемот беше бърз.

Морт се обърна към Зелен камък:

— Имаш ли представа къде можем да намерим злато? Наоколо сигурно има реки...

Зелен камък поклати глава.

— Аз знам една планина, покрита с девствено злато — намеси се Уондъл, — ако я намерим и ако не е изчерпано вече. Тогава я открих през нощта, върнах се с Койот в главата си. Помня обаче, че се намира на юг от Първи борове. Сега ти кажи, ще минем ли достатъчно близко до Първи борове, за да позная мястото? Камък, ти всъщност си виждал Първи борове по-често от мен.

— Ще попитам Бегемот.

Морт пропълзя напред и заговори в ухото на звяра.

Зелен камък махна на юг:

— Боровете са там, където склонът започва да се спуска. Изглежда, Бегемот възнамерява да минем над тях.

Морт се върна:

— Бегемот си мисли, че отива където си е наумил той. Само че греши. Той не вижда местата, бедни на манна. Те са като бели петна на картата му. Няма да минем покрай никакви градове.

— Значи, като свършат боровете, просто слизаме и взимаме златото, така ли е, татко? — попита Зелен камък. — Минали сме вече разстояние колкото два дни пътуване с бизони или един пеша. Морт, ще пътуваме ли нощем?

— По-добре не.

* * *

Направиха лагера си на билото. Склоновете на каньона надолу бяха обрасли с борове, които скриваха Пътя на конопа от поглед.

Морт повика един елен за печене. Птицата хвъркна да търси своята вечеря. Бегемот започна да яде младите дървета, като събаряше старите, за да се докопа до тях.

На следващия следобед боровете свършиха. Сега нямаше какво да закрива гледката им към каньона. Бежовата ивица, представляваща Пътя на конопа, минаваше почти успоредно на синята лента на някаква река. Неравният склон на противоположния хълм и потокът, течащ надолу през ждрелото, бяха познати. Керваните минаваха оттук по два пъти годишно, но на Уондъл никога не му беше хрумвало да се качва втори път на тази планина.

В началото на гората бе градът Първи борове.

Морт и Уондъл започнаха да свалят товара от гърба на Бегемот. Зелен камък погледна от обраслия с храсталак хълм срещу тях към каньона, сетне към бутилките на Морт.

— Всички ли искаш да напълня със злато? — попита момчето.

— Да.

Синът му още не предполагаше какъв труд го чака! Уондъл се засмя:

— Достатъчно далеч сме от града, местните няма да ни досаждат. Може обаче да има разбойници. Тук са ни нападали не един

път. Можем да минем първия проход тази вечер. Да лагеруваме на мястото за керваните, да поставим часови...

— Не! Елате горе. Ще спим тук — отсече Морт. — Бандитите няма да посмеят да закачат Бегемот.

Да спят с Бегемот... добре, щяха да са в безопасност.

— Тогава два дни, ако има злато. Кривото облаче знаеше за това място, може да е казала на някого.

— Как да позная златото? — попита Зелен камък. — Как да различи дивото от пречистеното?

Уондъл не беше сигурен, че и той е в състояние да ги различи. Златната руда невинаги бе яркожълта и гладка.

— Идваш ли, Морт?

Магьосникът се колебаеше:

— Видяхте какъв ставам, като пипна диво злато. Наистина ли съм ви необходим?

— Аз не мога да го почувствам, нали знаеш? — настоя Уондъл.

— Да, да. А! Вземете птицата. Насешмарл, търси.

Камък и Уондъл тръгнаха, птицата започна да кръжи над тях. Бяха напълнили торбите си наполовина с празни бутилки. Те бяха леки, но на връщане щяха да натежат.

Усилващият се вятър харесваше на Насешмарл. Пъстроцветният гарван летеше с неподвижни крила като ястреб. Не му се налагаше да маха често.

Без птицата можеха да минат незабелязано.

Когато стигнаха дъното на каньона, бяха заобиколени от тълпа деца, които тичаха под птицата, искаха да знаят чия е или се кълняха, че може да принадлежи само на Уондъл Пернатата змия.

Уондъл представи себе си, сина си и птицата. Сетне попита децата откъде са; те посочиха към Първи борове.

Пресякоха долината и потока сред тълпа хлапета, които им задаваха безброй въпроси. Докато се изкачваха, Уондъл заразказва за нападението на разбойниците и как бил обладан от Койот.

Някои от по-малките изостанаха. Едно по-голямо момиче се прибра с тях, като роптаеше, че ще се наложи да пропусне вълнуващото преживяване. Зелен камък се извини:

— Не можем да спираме. Трябва да свършим преди мръкнало.

Сега от петнайсетте деца с тях останаха десет.

Не можеше да се разбере какви са всъщност. Възможно бе да са от Първи борове, деца на клиенти и приятели. Можеше да са деца на разбойници или на жители на града, които се прехранват от време на време с грабежи. Все пак компанията на тези бърборещи десет-дванайсетгодишни хлапета в този слънчев ден бе приятна; ярката слънчева светлина позволяваше да заобикалят навреме зловредните растения, които го бяха одрали в онази непрогледна нощ.

— О, гледайте! — извика едно чернокосо момче и посочи нагоре.

Птицата спореше за територия с един ястреб. Това, което смущаваше ястреба и бе привлякло вниманието на детето, бяха ярките цветове, с които блестяха перата на Насешмарл. От тях човек направо го заболяваха очите.

— Дива магия — промърмори Уондъл и Зелен камък кимна.

Набелязаха си ориентири за връщане и продължиха нагоре.

Потоктът течеше от дясната им страна. Децата вече не бърбореха толкова, но едно момче — на около тринайсет, с права черна коса, червена кожа и орлов нос — ги подканяше да вървят. Уондъл заразказва за един магьосник от Атлантида, бягал от магическо отмъщение. Не споменаваше нищо за злато. Водеше се по птицата.

Нямаше да намерят злато, докато Насешмарл запазва обичайните си цветове. Там, където перата му започваха да искрят в ослепителни оттенъци... е, както изглеждаше, засега следваха пътя на силен порой в миналото, който би могъл да се получи един-два пъти за цял човешки живот. Златото се намираще по такива места.

— О, вижте сега!

Птицата се спусна като камък към потока, перата ѝ потъмняха, докато падаше. Децата се втурнаха към нея.

Пътеката им бе препречена от избуяла зеленина. Камък и Уондъл си проправиха път. И там във водата, заобиколен от осемте деца, лежеше човешки скелет. Насешмарл бе кацнал върху черепа, перата му бяха катраненочерни.

— Тук почива Хикамор — обясни Уондъл, — шаманът на Бизоните.

— Злато — възкликна Зелен камък и вдигна две жълти късчета с големина на нокът.

Пъхна едното в кесията си, другото даде на най-голямото момче.

— Ето.

Посочи още блестящи златни парченца на децата и те се впуснаха да събират, разпръснаха се покрай потока. Зелен камък и Уондъл затърсиха на места, които децата не забелязваха, и така напълниха кесиите си.

Денят преваляше. Уондъл даде една мъничка черна бутилка на най-голямото момиче:

— Изчакайте три дни, след това го покажете на вашите хора и им кажете къде могат да намерят Петнистия Бегемот и шамана.

Всички се събраха в началото на долината и там се разделиха.

Уондъл и Зелен камък тръгнаха след последните слънчеви лъчи към билото и Бегемот.

— Това беше умно хрумване.

— Благодаря, татко. Не бях сигурен.

— Не, идеята ти беше блестяща. Не такова злато търси Морт; това е пречистено. Ценно е, разбира се, но Койот е използвал всичката му манна. То обаче ще привлече вниманието им.

* * *

Морт изслуша разказа им, сетне попита:

— Дали децата ще изчакат?

— Не знам. Все още не знаем дали са от Първи борове или са на разбойниците. Това няма значение. Няма значение дали ще кажат на родителите си, или ще се върнат там сами. За да се доберат до пречистеното злато около скелета на шамана, трябва да се качат нагоре по течението. Утре ние ще се спуснем по-надолу и ще съберем дивото злато по склоновете. Сега знаем къде е.

Птицата кацна на рамото на Морт.

— И още нещо — добави Зелен камък. — Утре дръж птицата при теб, Морт. Привлича прекалено много вниманието... о, и така може.

Птицата на ръката на Морт придоби катраненочерен цвят.

Прекошиха долината в зори. Над тях се рееше самотен черен гарван. Не се виждаха никакви деца.

Напълниха няколко бутилки с вода. Щяха да се качат с вода, а да слязат със злато. Намериха малко злато в потока. Тук имаше само прах. Спряха отново в долната част на старото кално свлачище. На Уондъл му се стори, че вижда нещо цветно в калта, не жълто, а характерните цветове на златните соли.

И почувства, че някой го наблюдава.

Продължиха да се изкачват. Уондъл се огледа, опита се да запечата пейзажа в съзнанието си, да намери някакви характерни признаци. Не търсеше човешко лице сред бурените. Не се търсят така шпиони.

Птицата кръжеше над тях... и изведнъж блесна с всички цветове на дъгата.

Растителността бе ниска и рядка, трудно беше човек да се скрие в нея. Пороят бе издълбал дълбоки дерета по целия склон; сетне дъждовете бяха отмивали постоянно най-дребните частички, оставяйки по-тежките; и това в продължение на години. Злато имаше навсякъде.

Като следваше пътя на огнената птица, Уондъл започна да събира златните парченца. Отначало Зелен камък не можеше да ги различава, но бързо се научи.

Насешмарл се издигаше в широка спирала. Отново бе станал черен. Дали търсеше дивата магия на златото, или просто обяда си? Птицата продължи да се отдалечава, докато почти я загубиха от поглед. Сетне отново забелязаха ярките ѝ цветове и я последваха.

Уондъл вече бе забравил за шпионина; не мислеше за нищо друго освен за злато. Когато напълниха торбичките на коланите си, те изсипаха златото в големите торби на гърбовете си. По залез всички мускули вече ги боляха. Празните им стомаси стържеха от глад.

Нащърбената луна хвърляше малко светлина. Добре поне, че бяха взели вода, но и тя беше свършила. След като вече не бяха в

състояние да виждат нови златни песъчинки, те започнаха да изсипват събраното в бутилките.

Когато луната залязваше, повечето бутилки вече бяха пълни. В торбите им нямаше друго злато, а наоколо цареше непрогледен мрак.

Зелен камък вдигна торбата си:

— Тежко!

— Остави я. В тъмното не можем да отидем никъде.

— Утре няма да е по-лека. Студено ми е, гладен съм. Татко, какво правим тук?

— Това е златна треска. Трябваше да си тръгнем още преди няколко часа. Сега ще се наложи да ноцуваме тук.

Сега, когато златото им бе запечатано в железните бутилки, Уондъл се замисли за друго. Стори му се, че разумът му се е върнал.

— Да можеше Морт да е тук — каза Зелен камък. — Щеше да повика нещо за ядене.

— Морт полудява от златото! А и без това не бива да палим огън.

— Е, нали точно за него събираме това злато.

— Защо му е притрябвало?

— Не бива да казвам.

— Плановете на Морт, да, но ти сигурно също имаше план. Или дойде само за да пояздиш Бегемот?

— Може би в Теп ще намеря богатство, или ще си го спечеля. Може би кръвта ме зове там.

— Нека ти разкажа нещо за кръвта. И за Морт.

И двамата заговориха.

Уондъл заразправя как видял за пръв път Морт от Атлантида от балкона на къщата на господаря Саморти, където се учел как да шпионира...

Една нощ по време на пътуването към Морт Зелен камък се беше пъхнал под одеялото на Люляк и бе изслушал дълга и разпалена лекция за еднорози, слухове, традиции и правата на родителите. Люляк още бе задължена на баща му, задето беше нарушил тези правила в тяхна полза. Също и Зелен камък...

Бащата на Уондъл бе загинал, докато се опитвал да ограби Морт от Атлантида. Мъжете от Твърдината бяха загинали, защото...

Когато златната им треска наистина премина, Уондъл се опита да си спомни дългата безумна нощ на смях и ужас. Каква част от това бе

разказал? Неща, които никога не беше споделял.

Все пак беше казал на сина си как са загинали мъжете от Твърдината, докато той събирал една безродна жена и обезобразявал мъжа, който се опитал да я удуши. Беше му казал как е управлявал Твърдината, докато майка му не довела Фритспат. Как любовникът на майка му го бе направил убиец. Как Уондъл беше накарал Фритспат да изнася боклук... като безроден... и защо това бе толкова смешно...

Зелен камък похъркваше тихо.

Уондъл легна с гръб към сина си; между тях бяха торбите с бутилките. В просъница той изведнъж си спомни чувството, че го наблюдават.

Пресегна се рязко над торбите. Дланта му се удари в нечия тънка ръка и той я стисна. Натрапникът се опита да се измъкне. Уондъл се пресегна отново, хвана другата ръка, която държеше нож. В следващия момент Зелен камък бе сграбчил главата на неканения гост и се опитваше да извие врата му.

— Не го убивай — побърза да предупреди Уондъл.

Гърчещият се силует замря. Уондъл взе ножа на натрапника.

— Нека аз да говоря пръв. Добре се промъкваш. Златото ни е необходимо, но ще ти предложа нещо, което не можеш да откажеш. Не съм сигурен обаче, че искам да те взема. Остави го да говори, Камък.

Момчето, което беше на дванайсет или тринайсет години, изкрещя с гняв и ужас:

— Кого си убил?

— Какво?

— Ти си Уондъл Пернатата змия!

— Лицето ти — обясни Зелен камък. — Блести.

— Гресиш. Не съм убивал човек от шест години!

— Сигурно е от суровото злато — предположи Зелен камък.

— Да, аз не убивам току-така, момче. Как се казваш?

Мълчание.

— Измисли едно име. Няма значение; ще те наричам Промъквания се. Разбойник ли си?

Уондъл не каза „син на разбойник“. Нека момчето запази достойнството си.

— Да — отвърна то. — Наистина ли имате нужда от тези бутилки?

— Ако можех да накарам магьосника да ми каже поне малко, щях да имам разумен отговор. Камък?

— Татко. Самият Морт не знае колко ще му трябват.

— Остани с нас, Промъквач се — каза Уондъл. — Ще те пусна. На сутринта ще говорим. Ако нямаме нужда от теб, ще те оставя да се върнеш вкъщи с най-малката от тези бутилки и история, която ще те направи известен. Ако се окаже, че ми трябваш обаче, ще яздиш Бегемот с нас. Пускам те.

Той пусна ръката на натрапника.

Момчето падна по корем и се отдръпна назад. Уондъл го очакваше; можеше отново да го хване. Момчето се шмугна под един бодлив храст и изчезна.

Уондъл и синът му отново легнаха с гръб един към друг. Зелен камък каза:

— Чух всичко.

— Да.

— Не помня много ясно какво разправяше. Сигурно една част съм сънувал. Златна треска. Разказвал ли си някога нещо от това на Морт?

— Не! И ти няма да му кажеш, нали?

— Да. Защо ти е притрябвал Промъквачия се?

Уондъл се почуди дали момчето на разбойниците още е наблизо.

— Размишлявах върху един проблем. Ако искаме да търгуваме в Теп, трябва да се справим по някакъв начин с торонекстите...

* * *

В късния следобед най-сетне успяха да домъкнат ужасно тежките торби до Морт и Бегемот. Спаха до края на деня и през по-голямата част от нощта.

При първите слънчеви лъчи отново слязоха при реката и се заизкачваха по склона, докато Насешмарл не блесна отново във всички цветове на дъгата. Златната лудост ги обхвана отново. Можеха да съберат повече злато и да спестят част от товара си, ако носят златния прах направо в торбите. Уондъл убеди Зелен камък, че така ще

полудеят: щяха да се опитат да носят все повече и повече злато, докато не издъхнат под тежестта му.

Отново замръкнаха и напълниха бутилките на лунна светлина.

Луната залезе. Легнаха от двете страни на торбите.

От мрака долетя гласът на Промъквация се:

— Мисля, че излъга за Бегемот.

— Щом така мислиш.

— Той изобщо не е толкова голям, но може да смачка човек с крак или с носа си.

— Колко успя да се приближиш?

— Докоснах задния му крак. — Тъй като Уондъл не коментира веднага, Промъквация се добави: — Кожата му е грапава. Мирише много силно. Той отвори едно око, аз му се усмихнах и той ме наблюдаваше как се отдалечавам. Завързали сте корема му с...

— Защо реши да го пипнеш?

— Защото бях достатъчно близо. Нали това искаш?

Това момче беше много наблюдателно.

— Имам нужда от човек, който вижда всичко, без да го забележи някой. Морт видя ли те?

— Не. Нито пък ти. — Промъквация се засмя. — Когато си мислиш, че си в безопасност, спиш по гръб, с разтворени крака и с ръце под главата. Имаш ли проблеми с дишането?

— Не, но навремето имах. — История за история; Уондъл заразказва: — Възстановявах се от побоя на господарските люде. Няколко ребра и ръката ми бяха счупени, имах синини навсякъде... Бяха ми смазали носа, бяха ми избили няколко зъба. Налагаше се да дишам през устата. Опитвах се да спя на една страна и се събуждах полузадушен, а когато понечех да се обърна, всичко ме болеше. Затова се научих да спя по гръб. Чуваш ли, Зелен камък? Отидох там, където не ме желаеха. В Теп е опасно, Промъкващ се, опасно е. Можеш да си останеш тук и да живееш спокойно.

— Какво предлагаш?

— Ще работиш за Пернатата змия.

— Само това ли?

— Какво имаш сега? Ако ти харесва сегашният ти живот, върви си у дома.

На сутринта Промъквания се бе още там. Познавах го: едно тринайсетгодишно момче, най-голямото от децата, придружавали ги преди два дни. То имаше права черна коса, кафяви очи, червено-кафява кожа, нос като орлова човка. Не приличаше нито на господар, нито на владеец, нито на безроден.

Когато прекосиха долината и се заизкачваха по отсрещния склон, Промъквания се също носеше пълни със злато бутилки.

— Какви са тия торонекси? — попита той Уондъл.

— Торонексти. Това са събирачи, които застават между мен и това, което искам, между мен и Горящия град.

Уондъл му разказа каквото си спомняше. Описа му Еленова река, Клина, стражевата кула. Торонекстите обаче...

— Ако Петнистите койоти не предлагаха нищо в замяна на това, което взимат; ако прибираха всичко, което си поискат, и нямаше начин да бъдат заобиколени, тогава щяха да са като торонекстите. Никой не ги познаваше добре. Мисля, че винаги са били само една фамилия като Твърдината... моето семейство. Държаха се и говореха като владетци, но владетците нямат свое богатство. Къде пазаруват? Откъде взимат жените си? Никой владеец няма да стане от топлатата си постеля и да отиде на стражевата кула, защото е станало време. Независимо дали му се спи, дали е с жена, дали го боли гърлото, или има хрема, или просто някой глупак чака, за да му крещи в лицето, безродният ще отиде, защото господарят му иска това от него. Господарите също го правят. Момчето на покрива също работи, когато растенията са нападнати от бръмбари; правят го и торонекстите. Те са странни птици. Промъкваш се, имам нужда от човек, който да ги шпионира.

— А аз каква полза имам да дойда с теб?

— Ще дойдеш само ако Морт се съгласи. Доколкото разбрах, Бегемот вече те е приел.

Промъквания се запази мълчание.

— Ако останеш жив, ще имаш да разказваш истории, на които племето ти никога няма да повярва, нито пък ще ги забрави. Ще яздиш Бегемот заедно с Уондъл Пернатата змия. Една пъстроцветна птица кръжи над теб и чака да пренесе посланията ти. Ще усвоиш всичко, на

което може да те научи Уондъл Пернатата змия. Ще станеш свидетел как унищожавам най-могъщата банда в Горящия град с твоята неотменна помощ. Ще помогнеш на последния атлантиски магьосник да унищожи водния дух. И ако всичко върви добре, ще станеш богат. Досега не съм имал случай, когато всичко да е вървяло добре. Идваш ли?

Промъквация се стисна мрежата като мъртвец. Зарови лице дълбоко в един кичур сплъстена кафява козина. Пътуването с Бегемот обаче бе лесно и момчето малко по малко се престраши да вдигне глава.

Постепенно седна по-изправено. Сетне започна да сочи наляво и надясно.

Когато спряха да нощуват, Промъквация се изчезна.

Уондъл се зае с организирането на лагера. Опита се да мисли като разбойник от Пътя на конопа. Искаше му се да има представа докъде обикновено пътуват. Бяха изминали доста голямо разстояние... може би бяха стигнали твърде далеч, за да може едно дете на разбойник да доведе подкрепления. Дали разбойниците все още се страхуваха от Уондъл Пернатата змия, или разказите за него се бяха превърнали в митове?

Нямаше значение. Каквато и да беше истината, независимо дали Първи борове даваше подслон на разбойници срещу дял от плячката им, никой нямаше да посмее да нападне Уондъл Пернатата змия.

Промъквация се обаче се появи с два заека, една тлъста катеричка и един полузашеметен койот.

— Някои държат койоти за талисман — обясни.

Добра логика.

— Пусни го — нареди Уондъл.

Звярът избяга. Морт направи магия за повикване. Дойдоха два енота. Докато гледаше как те дерат другите животни, Промъквация се изгуби апетит, но отново си го възвърна, когато месото беше опечено.

* * *

— Езици — рече Уондъл Пернатата змия. — Ако ще търгуваме в Теп, трябва да говорим езика. Морт, можеш ли да научиш Промъквация се и Зелен камък?

— Да, но само до определено ниво. В Теп магията е безсилна. Знанията избледняват като сънища.

— Ами ако ги научиш тук и се упражняват по време на пътуването? Ще си спомнят какво са упражнявали дори магията да не действа.

Морт кимна дълбокомислено:

— Добро хрумване. Това би трябвало да подейства. Нуждаем се от безопасно място.

— Безопасно ли?

— И тримата трябва да спите — обясни Морт. — Може да има странични ефекти, които не знаем. Те могат да изтрият спомените ви, както и знанията за езика.

— Ти говориш езика. Можеш да служиш за модел.

— Никога, и все поради една причина.

— О. — Уондъл се замисли върху казаното. — Така да бъде.

* * *

От този момент по целия път на юг ползваха само езика на Теп, но не като владетци или като безродни. Говореха като господари... почти.

Камък и Промъквация се говореха, както единайсетгодишният Уондъл от Твърдината бе разбирал речта на господарите.

— Ти не можеш да приемеш, че тези двамата са владетци — каза Морт. — Ха! За какви ще могат да минат?

— Нито за господари, нито за безродни, нито за владетци. Зяпачи. Промъкващ се, Зелен камък, знаете достатъчно истории, за да разменяте, можете да минете и за разказвачи. Ако изпаднете в затруднено положение, говорете кондигейски.

* * *

Билото се снишаваше, но пътниците върху гърба на Бегемот все още виждаха Сечището.

От идването на Уондъл от Твърдината през гората в градчето се бяха появили няколко нови къщи. Това бяха шейсет постройки, половината кирпичени, другата половина — от дърво, стабилни, почти еднакви, планирани като произведения на изкуството, наредени покрай три успоредни прашни улици. Дворовете бяха заградени. Имаше цветни градини. Всичко това навремето бе много впечатляващо за едно владелско момче.

Всички жители на града се бяха събрали в северната му част около и между петнайсетина големи покрити фургона, наредени в широк кръг. Имаше и шатри. Сто ръце сочеха нагоре, към Бегемот.

— Мислите ли, че ни виждат като великани? — прошепна Промъквания се.

— Морт? — обърна се Уондъл към магьосника.

— Не знам. Питайте ги.

Колелото на Сечището се въртеше.

Представляваше обикновен дървен диск, поставен хоризонтално. Върху него стояха дваисетина деца. Възрастни и по-големи момчета го въртяха.

— Първите въртележки са се движели сами — обясни Морт.

— За какво служи това? — попита Промъквания се.

— Променя състоянието на съзнанието. В древни времена всички са чувствали магията. Била е навсякъде, имало е говорещи животни, богове във всяко езерце и дърво. Звездите и кометите са променяли местата си в съответствие със събитията на земята. Това чувство е липсвало на нашите предци, затова са създали виното и сценичната магия, праховете и билките, които продавах в Теп, и въртележките. Сега прекалено голяма част от магията се е загубила. От въртележката само ти се завива свят.

Те продължиха да наблюдават. Хората отдолу пък гледаха тях; колелото се забави. Зелен камък отбеляза:

— Никой няма да дойде да ни помогне, нали?

Колелото почти бе хипнотизирало Уондъл. Извикваше някакви спомени...

Той тръсна глава, за да се опомни.

— Морт, остани тук с Бегемот. Ще слезем да доведем носачи.

Тълпата търговци и жители на града насочиха вниманието си към тях. Колелото се забави още, тъй като никой вече не се интересуваше от него.

Уондъл изкрещя:

— Това е Промъквация се. Той е с мен.

Мина през тълпата бързо, така че никой да не успее да ги заговори. Двамата със Зелен камък вървяха от двете страни на Промъквация се. Изтичаха до колелото и започнаха да го бутат. Промъквация се се хвана за една дръжка и също им помогна.

Децата запълзяха към центъра на колелото, за да се доберат до увитите с кожа ръкохватки. Други избраха по-лесния път — запромъкваха се отдолу, за да излязат през една дупка в средата. Стараеха се да се хванат за нещо, било то тялото на някое другарче, за да устоят на силата, тласкаща ги към периферията, и да останат така, докато им се завие свят или докато възрастните се уморят да въртят.

Уондъл тичаше и буташе, показваше силата си. Бе на четирийсет и три, но беше в отлична форма. Един спомен обаче го изпълни с ужасна тъга.

— В Теп имаше такова колело...

Изрече тези думи задъхано. Уондъл и останалите от „Змийски път“ пристигат, докато господарските люде монтират колелото. Безродните са вече тук. Господарските люде завъртат с големи усилия колелото. Децата се качват. Въоръжените господарски люде се оттеглят и оставят родители и по-големи момчета да тичат в кръг около колелото.

Сега децата от „Змийски път“ насочват усилията си в събиране на кесии, защото, ако не го направят, животът им ще се утежни. Безродните обаче пазят парите си, а колелото изглежда забавно.

Всичко става много бързо: владелските деца се качват на колелото и прогонват безродните.

Колелото забавя и спира.

— Няма място за объркване тук — рече задъхано Уондъл; колелото в Сечището се въртеше добре. — Те го бутаха. — Гражданите все още гледаха нагоре към Бегемот, но някои се бяха заели отново с

въртене на колелото. — Господарите ни караха да мислим, че... колелото се върти от магия... и хей, аз бях още малко момче. Безродните обаче не искаха да бутат, ако върху него няма от техните деца. Ако никой не го бута, то спира! Почти нямахме време да почувстваме какво е да си върху него. Затова отново се захем с джебчийство... а безродните прибраха децата си.

Сега около колелото се бяха събрали предостатъчно възрастни и бутаха. Уондъл се обърна към една едра жена, която бе останала без дъх и спря да си почине:

— Скрита билка, къде е Саблезъб?

Тя искаше да го попита нещо. Той повтори въпроса си. Тя посочи.

Саблезъб беше там... но всички искаха да задават въпроси на Уондъл. Трудно бе да се определи какво е привлякло повече интереса на тълпата: Бегемот, Уондъл Пернатата змия, изникнал изведнъж сред тях, или момчето на разбойниците. Те си проправиха път през тълпата.

Саблезъб се провикна:

— Татко, откъде се взе? Защо си дошъл?

— Тук съм, за да пазя брат ти. Зелен камък дойде заедно с Морт от Атлантида. Сине, най-интересното всъщност е онова, което е намислил магьосникът. Обаче... нали знаеш, че отдавна говоря за разработване на нови пазари. Мисля, че най-после е дошло времето да се заема с това.

— Татко, не е възможно да имаш предвид онова, за което си мисля.

— Ще го обсъдим. Може би ще ми дойде умът в главата. Може би брат ти ще се вразуми. Междувременно, Саблезъб, имам нужда от яки мъже. Шестима от хората ти да се качат при Бегемот. Да правят каквото им каже онзи червенокос магьосник. Ще се наложи да носят тежък товар. Бутилките трябва да се пазят. От стъкло са и вътре има опасно вещество, затова да не ги тръскат. След това ще говорим, но преди всичко трябва да се свърши тази работа; бутилките са изключително ценни.

— Ще отида лично.

— Благодаря. А къде е Хитрата катеричка?

Саблезъб махна на една страна:

— Виждаш ли еднорозите?

— Да. — Всички еднорози се бяха скупчили в единия ъгъл на заграждението си. — Трябва да говоря с нея. Промъкващ се, Зелен камък, елате с мен.

* * *

— Еднорозите бягат от нея — изсмя се Зелен камък. — Виж, Промъкващ се, това е дъщерята на Койот. Много е специална. Като малка еднорозите много я обичаха. Малките жребчета я приемаха като сестра. Една сутрин, когато беше на петнайсет (тя е с един сезон по-малка от Саблезъб и с две години по-голяма от мен), влязла в заграждението и еднорозите се разбягали. Тя ги изловила. Обуздала ги. Може да не им харесва, но когато поиска да язди някой от тях, те се подчиняват. Здравей, Катеричке!

— Камък! Ти ли яздеше Бегемот? Татко, не се учудвам да те видя, но Камък?

— Аз мога да яздя Бегемот и в същото време не мога! — извика Камък.

Двамата се прегърнаха, сетне момичето се обърна към останалите.

— Хитра катеричке, запознай се с Промъкващия се — представи ги Уондъл.

— Казвам се Нечут-невидян — каза срамежливо разбойничето.

* * *

Хитрата катеричка бе изградила временното си жилище между фургона от зестрата си и две купчини сандъци със стока. Имаше дори малко огнище. Сложи чайник на огъня и Промъкващия се веднага се втурна да ѝ помага.

Двамата явно си допаднаха, помисли си Уондъл. Дали да им се меси? Трябваше поне малко да се опознаят.

— Катеричке, той не искаше да каже името си пред нас. Нечут-невидян, как си намери това име?

— Бях най-добрият разузнавач в племето на Червения каньон.

Той разказа на Катеричката как се е промъкнал до Уондъл Пернатата змия и магьосника, който яздеше Бегемот. Спомена и някои неща от чутото онази нощ. Уондъл бе доволен, че не издаде нищо важно.

Катеричката попита:

— Татко, какво правиш тук?

— В момента чакам Саблезъб и Морт от Атлантида. Отиваме в Горящия град, за да убием един воден дух и да прокараме нов търговски път. — Тя го погледна с надежда, но той побърза да добави: — Не, не мога да лиша кервана от шаманката му, имам вече един магьосник.

— Майка Върбица ще те убие.

— Вече говорих с нея.

Наложи се Катеричката да повиши глас, за да надвика околния шум. Временното ѝ жилище сигурно бе заобиколено от повечето търговци и половината жители на града, всеки искаше да знае какво правят тук Уондъл и Зелен камък Перната змия на гърба на Бегемот!

— Връщаш се в Горящия град? И взимаш Камък, а не мен?

— Съжалявам. Ако наистина успея да прокарам нов търговски път...

— Покажи ми ръката си. Проклятие! Камък? Проклятие! Линиите ви се губят!

— Значи, наистина отиваме! — възкликна радостно Зелен камък; явно досега се беше съмнявал.

— Добре тогава, кажи сега какво е да яздиш Бегемот. Камък?

— Не чувстваш ни най-малко поклащане.

— Наложи се да спрем, за да съберем малко диво злато — обясни Уондъл. — Нямам представа защо му е на магьосника, но това, което ме притеснява, е какво правеше то още там? Майка ти знае за това злато още от нощта на зачеването ти.

На фона на външния шум Хитрата катеричка не си направи никакъв труд да понижи глас:

— Ще ти отговоря, ако ми разкажеш за онази нощ. Всичко.

— Дадено.

Тя се засмя:

— Пред външни хора мама твърди, че така и не успяла да намери онова място повторно. Била като обезумяла. Пък и златото и без това

не било там. Цялата история била измислица. Пред мен приказва друго. Опитала се да пречиства сурово злато. Получава малки количества като възнаграждение за лекарства или предсказания. Така и не се научила обаче да прекъсва потока от... хаотична манна ли се казва?

Уондъл кимна. Промъквания се слушаше в захлас. Хитрата катеричка продължи:

— От златната треска на мама й става нещо. И винаги завършва в леглото на някой мъж.

— Това... — започна Уондъл, но бързо се осъзна, сякаш Върбица сложи ръка на устата му.

Прекалено късно. Дъщерята на Койот се засмя:

— Да, това обяснява защо имам петима братя и сестри! Пет пъти е пречиствала злато. Ако жената знае как, може да спи с мъж и без да зачене, но не и в присъствието на злато, не и мама! Дори във времето на кръвотечението й златото я променя. Ето как е заченала Косматото яйце. След като татко си отиде...

Нечут-невидян погледна Уондъл.

Хитрата катеричка се засмя:

— Не, не, не този татко. Имам предвид Якия елен. Той знаеше, че мама ме е заченала, преди да се оженят. Никой не смееше да го нарече рогоносец заради детето на Койот! Другите ми братя и сестри обаче му дойдоха много. И след като той ни напусна, мама се отказа окончателно от мъжете. Можеш ли да предположиш какво би станало, ако мама заведе мъж на онзи покрит със злато хълм? Има истории, които само мъжете си разказват, но аз ги знам. Сега кажи за моето зачеване.

— Беше непрогледна нощ и майка ти ме влачеше към хълма — започна Уондъл.

„Слушаш ли, Промъквач се? Няма да отговарям, ако съм ти дал съвет и не си се вслушал. Тя е дъщеря на Койот и едновременно с това на Пернатата змия! Отнасяй се към нея добре и предпазливо.“

Саблезъб и петима други яки мъже слязоха от планината натоварени с тежки торби. Морт ги придружаваше. Внесоха торбите в шатрата на Хитрата катеричка и Саблезъб отпрати хората си.

Над града Бегемот дойде на себе си, тръсна огромната си глава и се оттегли в планината.

— Татко, трябва да говориш с тях — каза Саблезъб.

Нямаше нужда да обяснява кого има предвид. Тълпата навън бе станала още по-многобройна.

— От колко време сте тук? — попита Уондъл.

— Дойдохме вчера сутринта.

Сега минаваше обяд.

— Тъкмо разпъвате сергиите, а?

Саблезъб кимна.

— Добре. Оправяйте нещата, опънете въже и нека сестра ти се готви за представление. Издигнете платформа за изнасяне на речи. Съобщете на всички да се съберат след два часа. Морт, можеш ли пак да покажеш Бегемот?

— Да го покажа ли? Да, разбира се. Стига никой да не пожелае да го яхне!

— Добре. Още нещо. Съмнявам се някой да помисли да краде от Хитрата катеричка, но...

Тя се усмихна. Носеха се слухове за някои случки от детството ѝ.

— Но за всеки случай сложи двама надеждни мъже до тези торби. Катеричке, може ли да се съберем тук за вечеря? Добре. Веднага след затварянето на пазара. Хайде сега да изнесем на тези селяндури едно представление.

— Ама, татко, какво смяташ да им говориш? — поинтересува се Саблезъб.

— Аз няма да им говоря нищо. Ти ще им говориш. Ще им кажеш как си им осигурил най-великото зрелище на всички времена.

— А ти какво ще правиш?

— Защо да правя нещо? Това е твой керван, ти организираш представлението. Знаеш ли какво? Ще пазя сестра ти. Все още съм

достатъчно силен за това. Ти ще уредиш всичко останало.

Откакто Уондъл я беше видял за последен път, Пламтящата кула бе пораснала. Костюмът от пера на великанска птица, ушит ѝ от Върбица, ѝ беше отеснял и показваше, че тя вече не е малко момиченце. Уондъл застана под въжето (поставено по-високо, отколкото Върбица някога се беше претрашавала) с надеждата да не се налага да я хваща. Забелязваше как всички млади мъже, както от кервана, така и от града, я наблюдават.

Щеше да се наложи да осигури работа на още хора! Нямаше съмнение.

Майка ѝ я беше научила добре. Предни кълба, задни превъртания и шеметен финал, състоящ се в спираловидно спускане по левия стълб, приземяване на един крак, заден мост и изправяне на глава. След това тя се оттегли да се преоблече в палатката си.

Морт застана върху платформата от облак дим. Махна към планините. Бегемот се появи на върха на един хълм, огромен колкото върховете зад него. Изправи се на задни крака, сетне застана само на единия, вдигна другите като тромава имитация на финала, изпълнен от Пламтящата кула. Тълпата закрещя...

Вечеряха заешко с подправки от Скалните игли. Уондъл настоя да се нахранят, преди да разговарят. Сетне отпрати всички освен членовете на семейството, Морт и Промъквация се.

Саблезъб бе спокоен и ухилен.

— Не си спомням да сме извличали такава печалба от Сечището.

Пламтящата кула се усмихна:

— Ще продадем още стока утре, когато дойдат, за да разберат коя от историите, които сме им разказали днес, е вярна...

— Ако изобщо има такава — вметна Промъквация се.

Уондъл се изправи. Внимателно отвори една торба и извади няколко черни стъклени бутилки. Хитрата катеричка затаи дъх.

— Значи, виждаш какво има в тях, а? — попита Морт.

— Железният слой на тази е тънък — отвърна Катеричката и отдели бутилката. — И видях колко са тежки.

Това явно разтревожи Морт.

— Какво е това, Катеричке? — поинтересува се Саблезъб.

Тя се засмя:

— Злато! Диво злато, горящо с магията на хаоса.

— Злато ли? — Саблезъб погледна торбите. — Всичко това? Нищо чудно, че толкова ме болят ръцете! Татко, това е повече, отколкото мога да спечеля за две години! А може би и за три, ако керванът на Кожарите ни изпревари! Злато!

Той посегна към дефектната бутилка.

— Не, сине — спря го Уондъл. — Първо ме изслушай. Искam да ви разкажа нещо. — Той се засмя. — И още не знам края на историята! Дори нямам представа какво възнамерява да прави магьосникът с тези проклетите бутилки, а ти не можеш да ми кажеш, нали, Морт? Ще се наложи да участваме в края. Имам обаче нужда от Промъквация се. Имам нужда от магьосника, а на него му трябваат всички тези прекрасни бутилки.

— Какво ще правите с такова богатство? — поиска да научи Саблезъб.

— Нов търговски път.

Саблезъб се намръщи:

— Като онзи до Трепетликите ли?

Уондъл се засмя:

— Това ни излезе скъпо, но те уверявам, че ще си върнем парите с печалба.

— След около седем години — промърмори Саблезъб. — Та накъде този път?

— Към Горящия град.

Зелен камък едва се сдържа да не каже: „Аз отивам, а ти — не!“ На Саблезъб му хрумна друго:

— Уха. Целия ли керван ще вземем?

— Не те ли е страх за спечеленото досега? — попита с невинно изражение Пламтящата кула.

Саблезъб се опита да си придаде достоен вид, сетне се изплези на сестра си.

— Не мога да рискувам да взема целия керван — отвърна Уондъл. — Поне не този път. Имам нужда от четири фургона и, синко, ще ти оставя пречистено злато, за да наемеш още хора, но се нуждая от най-добрите ти търговци и бойци... не, не най-добрите. Най-амбициозните.

— Те са едни и същи хора, проклятие!

— Имаме нужда от стоки, които не могат да достигнат до Теп по море. Пера от великански птици. Зърно. Гърнета. Нищо магическо. Ще вземем колкото можем деца от Мелничаровите и Въжеиграчовите, защото те имат роднини там. Имам още пречистено злато, а то е по-ценно в Теп, отколкото тук.

— Какво полезно имат харпиите? — попита Саблезъб.

Пламтящата кула се засмя:

— Ние също сме харпии, братко!

— Така е, но въпреки това въпросът е уместен.

— Нямам представа — отвърна Уондъл. — Каквото и да купим, ще имаме достатъчно място за него, след като се отървем от бутилките на Морт...

В следващия момент всички заговориха един през друг.

Късно същата нощ Уондъл отпрати останалите и отиде във временното жилище на Саблезъб.

Седнаха на шарените килими, постлани върху под от полирано дърво.

— Сигурно искаш да вземеш този фургон — каза Саблезъб.

— Ами...

— Взимай, татко. Аз си имам свой.

— С този кой пътува?

— Ковач Мелничаров.

— Неговият фургон тук ли е?

— Да, дал го е на заем на един роднина на жена си.

Ковач се беше оженил за едно момиче от Райската долина и бе избрал живота на странстващ търговец.

— Сложна работа. Мислиш ли, че Ковач ще поиска да дойде в Теп?

— Мисля, че ще се наложи да го вържеш, ако искаш да не дойде.

— Също и теб, а?

Саблезъб не отговори.

— Синко, наистина бих предпочел да те взема — започна да го убеждава Уондъл, давайки си сметка, че е вярно, — но родът на Пернатата змия не може рискува да те загуби. Може да жертва мен...

— Татко!

— Мога да се жертвам, докато ти водиш кервана. Знаеш го. Ти си по-добър търговец, отколкото аз мога да бъда някога.

Саблезъб нищо не каза. И двамата знаеха, че е вярно.

— И така, може да не се върна, може Зелен камък да не се върне, но родът на Пернатата змия ще продължи да съществува. Майка ти ще скърби, но няма да гладува, нито сестрите ти и техните семейства. Номер първи, имаме нужда от теб тук.

Саблезъб се замисли. Накрая отговори:

— Татко, ще закарам кервана в Кондигео. Новите възможности не омаловажават старите. Винаги съм искал да командвам керваните на Пернатата змия. Мечтите на повечето хора не се сбъдват дори в

старостта им, камо ли на моята възраст. — Той въздъхна. — Винаги съм искал да видя Теп, но мога да почакам. Вървете. Към Кондигео ще имаме малко товари, така че може би ще сме вече тук, когато се върнете. Ако ни няма, изчакайте ни.

— Добър план. Какво карате за Кондигео?

— Маково семе от Марсил. Гормански коноп. Някои лошокачествени черги, но пак по-хубави от всичко, което получават от юг.

Уондъл кимна. Фургоните на Пернатата змия не продължаваха на юг, освен ако нямаха стока, която да могат да продадат в Кондигео, и достатъчно време да се приберат в Края на пътя преди първите снегове. На две от всеки три години в Кондигео бушуваха жестоки бури.

— И жлези от мускусна котка — добави Саблезъб. — Две гърнета.

— Дай едното.

— Да не би третият ти крак да се е изморил от възрастта? Или в Теп произвеждат парфюми?

— Не съм чул такова нещо. Просто ми хрумна нещо. Не ми трябва цялото гърне; две чаши от сока ще ми свършат работа. Погрижи се да бъде запечатан добре.

Саблезъб сбърчи нос:

— Не се тревожи за това.

— И така, взимам моя фургон и този на Ковач Мелничаров. Кой още?

— Четири, нали така каза?

— Четири, ако има.

Саблезъб наля чай за двамата. Отпи от своята чаша.

— Този на Войнствения котарак Орел-рибар не става. Майка му е много стара вече, ще го чака.

— Как е тя?

— Съжалява, че се е оттеглила, струва ми се. Твърде стара е обаче за такива пътувания!

Саблезъб се замисли дълбоко над първото трудно решение, което вземаше като главен керванджия.

— Кой тогава?

— Нахалния гущер — обяви Саблезъб.

Уондъл кимна. Той бе четвъртият син на Дебелия чайник. Опитен и надежден, макар и малко нагъл.

— Остава още един.

— Ще имаш нужда от ковач — каза Саблезъб. — Аз мога да си наема друг за известно време. Вземи Голямата ръка. Той ще те последва на края на света.

Това бе братът на Падаща звезда Въжеиграчова. Синът беше взел името на баща си преди шест години, когато първият Голяма ръка — сръчен ковач до последния си ден — бе починал. Не беше кръвен родственик, но все пак бе от рода.

— Добре, ще говоря с тях, след като напуснем града.

Саблезъб кимна. Колкото по-малко външни хора знаеха за делата на фамилията, толкова по-добре.

— Сигурен ли си, че няма проблем да взема този фургон?

— Честно казано, татко, моят ми харесва повече. Този е най-удобното возило по целия Път на конопа, но...

— Но твоя си го проектирал и направил сам — завърши Уондъл.
— Добре, сега за провизиите.

— Ще бъде истинско надбягване. Трябва да отделим четири фургона от кервана, да разтоварим стоките за Кондигео и да натоварим тези за Теп и да се изнесете от града, без да лагерувате, преди Кожарите да са ни настигнали и да ни видят!

— Добре си се подготвил...

Саблезъб го погледна лукаво:

— Работата ще е трудна, а всичко трудно е скъпо.

— Не съм подозирал, че ще се наложи да се пазаря със собствения си син.

— О, предвиждал си го, и още как. — Саблезъб се замисли. — Нали златото в тези бутилки трябва на Морт?

Уондъл кимна.

— Не виждам с какво ни е притрябвал Морт.

— Освен мен и Морт никой в тази експедиция не знае нищо за Теп.

— Толкова ли не можем без него? Мога да продам всичко, което имаме, и пак няма да спечеля толкова много злато.

Уондъл въздъхна:

— Синко, това е диво злато. Непречистено.

— Но добре затворено. В Кондигео има магьосници, които на драго сърце ще ни го пречистят.

— Не е мое. Морт помогна в събирането му. Дал съм дума.

— О, да разбирам ли, че това начинание е изключително само на Пернатата змия?

— Да, ако може да остане така.

— Погрижи се тогава.

Всеки собственик на фургон очакваше да бъде поканен от Уондъл Пернатата змия, да поднесе почитанията си и да получи чаша от най-доброто вино или чай, или и двете, да се запознае с магьосника, гостуващ на Уондъл, да научи защо Пернатата змия е взел това момче от разбойническо семейство, да изпробва търговските си способности. Дали Уондъл Пернатата змия се беше променил от уседналия живот?

Войнствения котарак Орел-рибаров поздрави Уондъл с радостен вик. Синът на Рубин Орел-рибарова бе с четири години по-възрастен от Пернатата змия и беше наследил характерната за безродните извивка на ушите от предците си.

— Предай най-сърдечните ми благопожелания на майка си — каза Уондъл.

— Няма ли да я видиш лично?

Проклятие.

— Може би не. Не смятам да стигна по-далеч от Изворите при това пътуване. Чай или вино?

— Ако може, и двете, но по-малко от виното. Изворите, казваш. Значи, вярваш в историите за злато в планините над тях?

— Промъкваш се, направи малко чай.

Уондъл бе научил момчето на това. По-разумно беше да му намери някакво занимание, за да не събужда подозрения. Пламтящата кула с удоволствие бе предложила да приема гостите на баща си, но Уондъл я беше изпратил по задачи.

— В Кондигео започват да омекват — каза Войнствения котарак. — Продадох един използван марсилски килим за седем черупки от морски костенурки.

— Добра цена. Морските костенурки толкова ли са разпространени?

Войнствения котарак се засмя:

— Не повече от друг път.

Уондъл усети, че тук има някаква история:

— Как така?

— Нямам навика да говоря много.

Уондъл се усмихна и зачака... и Войнствения котарак му отговори с усмивка.

— Добре! — примири се Уондъл и изброи онова, от което се нуждаеше: две здрави колела, кани за вода, кореноплоди и сушено месо.

Когато Войнствения котарак си тръгна, Уондъл заразказва на Промъквация се:

— Случи се при първото ми пътуване; керванът току-що бе научил, че имаме цяла каруца пречистено злато. Минавах покрай фургона на Войнствения котарак и той ме дръпна във временното си жилище. Показа ми една огърлица, която щеше да стои прекрасно на Върбица. Аз ѝ се възхитих. Искаше девет парченца злато колкото нокът на палец. Твърде много, но огърлицата наистина беше красива, а аз... страшно исках да зарадвам Върбица. Той ми показваше всеки тюркоаз поотделно. Бяха сини като очите на Върбица, със златисти петънца. Изтъкна как нямамо никакви пукнатини, как нямамо никакви жълти или зелени жилки, които намаляват качеството, но тогава аз не го знаех. Продължавах да гледам украшението. Ясно беше, че го искам, но златото не беше всичкото мое — още не го бяхме разделили, — затова мълчах. Той ми разказа историята на украшението. Ако го взема, за същата цена от девет парченца колкото нокът ми предложи да ми даде и три шамбитски статуетки. Ти...

Промъквация се не слушаше, изглеждаше разсеян. Човек казва някои неща, за да бъдат разбрани по-късно.

— Вече знаех, че никой не може да ме принуди да купя нещо, без да ме заплаши с нож. Затова не бързах. Той ми показва всичката си стока, а аз просто се усмихвах и изчаках да смъкне цената от девет парченца злато на две и половина. Върбица хареса много огърлицата. И една година по-късно аз обясних на Войнствения котарак колко е сгрешил.

ЧАСТ ТРЕТА

ГОДИНАТА С ДВА ПОЖАРА

71.

Тръгнаха от Сечището на разсъмване на следващия ден. По обяд стигнаха един страничен път, водещ стръмно надолу и на запад.

Неколцина местни жители с радост установиха, че около кервана на Пернатата змия изведнъж се отварят нови работни места. На разклонението те с удивление забелязаха как четири от фургоните се отделят.

Падналия вълк бе нает да замести един мъж, който отиваше с Уондъл.

— Това е мястото, от което си дошъл по реката преди двайсет години — отбеляза той. — Тогава си отсякъл няколко дървета.

Уондъл си спомни. Две дървета бяха препречвали пътя на каруците. Нужен им бе един ден, за да ги отсекаат, а тогава той беше много по-млад и силен.

— Направих го с голямо нежелание — призна Уондъл.

— Чичо ми, Лоша вода, ги намерил. Ти вече си бил заминал. Чичо ми ги нацепил и оттогава тук има дърварски път.

Уондъл се намръщи:

— Стига ли до Теп?

— В името на Койот, не! — ужасен извика Падналия вълк. — Слиза до реката, продължава по другия бряг, докато се появят пълзящите растения. Пълзящи растения и лиани, и всякакви други гадости, които опитват да те убият!

— Никой ли не е изследвал по-нататък?

Падналия вълк погледна Уондъл, сетне Саблезъб, после пак Уондъл:

— Добре, вие ме наехте, плащате за това, което знам. Когато бях на шестнайсет, може би девет години оттогава, над Димящата долина се виждаше пушек. Много повече от обичайното. С трима приятели

облякохме кожени дрехи, взехме брадви и храна и се опитахме да си проправим път. Пълзящите растения и тогава бяха достатъчно гъсти; сега положението ще е още по-лошо. Наложих се да се скрием от трима въоръжени мъже, които излизаха от гората. Четири дни си проправяхме път, рязахме сплетени гадости, които най-добре изобщо да не виждаш. Сетне забелязахме стена на висока каменна къща. Появиха се мъже с маски, кожени облекла и копия. Видяхме ги точно навреме. Побягнахме. Те ни погнаха. Отъркахме се в някои растения, които бяхме избягнали на отиване. Размина ни се, но за нищо на света не бих се върнал! После ни сърбя цял месец.

— Не искаш ли да дойдеш с нас? — попита Уондъл.

— Всички ли отивате?

— Само четири фургона. С мен.

— Значи е вярно.

— Кое е вярно? — поинтересува се Саблезъб.

— Една стара вещица в града говори, че Уондъл Пернатата змия се връщал у дома — отвърна Падналия вълк. — Виж, цял живот съм искал да работя за Пернатата змия, но ако позволите, предпочитам да остана с главния керван. Не искам да ме убият още при първото ми пътуване!

Фургонът на Войнствения котарак мина покрай тях.

— Нямало да ходи по-далеч от Изворите, а? — провикна се той.
— Виждам, че не си загубил уменията си.

— Продължавам на юг. Благодаря.

— Късмет. Искат ми се да бях дошъл с вас. Мама ще се радва да разбере как е минало.

— Ще й отида на гости след това.

Войнствения котарак отмина. Явно не очакваше Уондъл да се върне. Цял живот бе слушал за Теп.

От трийсет и един доброволци Уондъл отпрати петима. Така оставаше с двама и осем бойци, включително той и Зелен камък, един шпионин (по-добре да не разчита на бойните умения на Промъквания се) и един магьосник.

Имаха четири фургона. Взеха кожени дрехи, брадви, дълги колове, за да направят секачи. Морт събра билки, за да приготви лекарства срещу отровните растения.

Носеха оръжия, но не за продан. Носеха малко стока за търгуване, по няколко бройки от всичко, което смяташе, че ще се купува. Доколкото си спомняше, глинени съдове бяха най-подходящи, но имаха малко, защото по Пътя на конопа съществуваха добри пазари за тях. Носеха главно неща, които не са успели да продадат другаде.

Саблезъб се приближи, когато Уондъл и дружината му се канеха да тръгнат по страничния път.

— На добър път. Успешна търговия.

Уондъл му махна. Сетне насочи цялото си внимание към управлението на бизоните по стария път. Когато отново погледна назад, Саблезъб и керванът не се виждаха.

До вечерта стигнаха до реката и направиха лагера високо.

— Миналия път те достигна за три дни — напомни Уондъл на Морт. — Колко мислиш, че му е нужно, за да те открие сега?

Морт поклати глава:

— Няма как да знам. На твоє място обаче не бих стоял прекалено дълго тук.

— Нямам такова намерение.

На разсъмване Уондъл изпрати Промъквания се и Ковач Мелничаров да разучат стария път нагоре, след това отряд с брадви и куки, за да изсекат просека. На обяд тръгнаха нагоре по потока; фургоните дрънчаха по старото речно корито.

— Повечето камъни са отнесени от някакво голямо наводнение — отбеляза Уондъл. — Предполагам, че това е дело на твоя воден дух, Морт.

Нямаше начин да се прецени, но му се струваше, че бизоните се движат нагоре по реката със същата скорост, с която ги бяха докарали еднорозите на слизане. Преди смрачаване вече бяха готови да започнат изкачването и Уондъл накара да запалят факли. Нямаше намерение да разпъва лагер, докато не се качат достатъчно високо над реката.

Спомни си едно нещо, което бе научил като юноша в Твърдината: всички се оплакват на господарите.

Срещнаха първите пълзящи докосни ме малко над дерето. Просеката, която Уондъл бе проправил с огън през гората, беше свободна от големи дървета, но бе обрасла с лиани. Една изшумоля

леко при приближаването на бизоните. Животните спряха. Дали надушваха опасността, или чувстваха мислите на Уондъл?

Пътят не изглеждаше толкова зле. Беше обрасъл главно с пълзящи растения. Тук-там се виждаха ярките цветове на господарските целувки и по-бледите и тъмносини на пълзящите юлии, но растенията бяха скупчени главно около големите дървета. Пътят се виеше сред тях. Имаше новопоникнали секвои, но те бяха на двайсетина години, все още значително по-ниски от околните исполини. Около стволите им растяха малки армии.

Пътуването щеше да е трудно, но не и невъзможно.

Уондъл спря малкия керван и свика всички около себе си.

— Разказвал съм ви за растенията докосни ме. Ето така изглеждат.

— Могат ли да удушат човек? — попита Промъквания се.

— Не, но ако се докоснеш до отровата им, ще съжаляваш, че не са го направили. И те не си лежат просто така; могат да се движат. Онова там е господарска целувка. Стойте далеч от тях. Гуцер, раздай инструментите и завържи остриета за прътовете. Ще ви покажа как да се справяте с господарските целувки. Не знам какво могат да причинят тези неща на бизоните, но и не искам да научавам. Ако сокът от растенията попадне върху нечийи дрехи, никакво приближаване до бизоните. Не го забравяйте, когато прочиствате просеката. Това... — Уондъл удари по дънера на едно дърво — ... е ябълка. Плодовете му са ядливи. Има и други растения, които могат да се ядат, но повечето са отровни. Преди да правите каквото и да било, питайте мен или Морт. Морт разбира от отрови.

— Да, татко...

— Пламтяща кула, ти трябваше да останеш със Саблезъб!

— Казала ли съм, че ще го направя?

Разбира се, тя не беше дала съгласието си, а сега бе твърде късно, за да я връща. Уондъл погледна триумфалната ѝ усмивка и си спомни кошмарите на Върбица.

Онази първа година той бе свикнал да се събужда в прегръдките на Върбица. В кошмарите си тя се притискаше до него, за да се почувства защитена. „Да, ти си тук; аз не съм в онзи град, свободна съм.“ Бе престанала да сънува кошмари на втората-третата година... и

се пребори със старите си страхове, като даде това име на третото си дете.

Ако се случи нещо с Пламтящата кула, Върбица трудно щеше да преживее загубата. Също и той.

— Използвайте гребла — заръча Уондъл. — Никога не докосвайте растенията с голи ръце; чистете инструментите с жълтите одеяла. Винаги носете кожени дрехи и не ги пипайте от външната страна, когато ги събличате или обличате. Ако го направите, ще се появи сърбеж. Тогава се обръщайте за помощ към Морт, не отлагайте.

— Не забравяйте, че може да се наложи да се върнем по възможно най-бързия начин — напомни Зелен камък, — с тежки товари и преследвани от врагове. — Затова разчистете пътя хубаво сега. Да се захващаме вече за работа.

Отначало Уондъл се почувства добре, че върти отново брадва. Остави по-младите мъже и жените да разчистват ниските растения, а той заедно с Голямата ръка се зае с първото по-голямо дърво, изпречило се на пътя им. Беше ниска секвоя, на не повече от десет години, може би и по-млада. С помощта на секачи разчистиха защитния ѝ пояс от отровни растения. Голямата ръка пристъпи напред с брадвата си.

— Чакай — спря го Уондъл; приближи се до дървото и му се поклони. — Съжалявам, че се налага да те отсека, но си застанала на пътя ни. — Поклони се отново. — Сечи сега.

Голямата ръка отсече дебелия колкото човешка ръка ствол с един удар.

* * *

Пламтящата кула намери къпини и извика Уондъл. Той си отдъхна.

— Оставете оръжията си тук — нареди на останалите. — Да, и ножовете. Сега идете да погледнете.

Те се приближиха предпазливо до храста. Когато магията ги достигна, всички се втурнаха напред. Започнаха да гълтат лакомо плодовете, сборичкаха се като деца и оставиха само голи клони.

След няколко часа Уондъл ги спря пред един друг храст с малко по-тъмни къпини.

— Тези са отровни — каза на Пламтящата кула, достатъчно високо, за да чуят и останалите. — Стъблата им се увиват около глезените ти и те държат, докато умреш. Трупът се разлага и им служи като тор. Единствените животни, които могат да ядат тези къпини, са един вид птици. Ето като тази. — Сред къпините прърхаше дребна жълта птичка с алени крила. — Това са птици-каналджийки. Каналджийките и бодливите къпини са сключили споразумение преди много време. Птиците поглъщат семената и ги разнасят...

— Татко. Откъде знаеш всичко това?

Кои спомени бяха негови и кои — не?

— Койот — отвърна той. — Койот е скрепил сделката. Той също може да яде бодливи къпини.

Дали това щеше да запази и Уондъл? Не беше много вероятно.

* * *

Спряха фургоните и направиха лагер на едно по-широко място, което разчистиха. Не беше достатъчно широко, за да разтоварят сандъците. Уондъл бе гладен. Сеченето на лиани и дървета беше тежка работа, с която не бе свикнал.

Вечерята обаче се бавеше.

— Татко! — повика го Пламтящата кула. — Всички огньове са загаснали. Не мога да запалия мангала.

— Проклятие. Разбира се, че няма да можеш. — Уондъл повика Голямата ръка. — Ще се наложи да запалиш огън. Навън. Оттук нататък огънят няма да иска да гори в затворени помещения. За Янгинатеп нашите фургони сигурно напомнят твърде много къщи.

— Може да не е само това — намеси се Морт.

— Някакво видение ли си имал?

— Не, но дали Янгинатеп няма? Вече загубих повечето си способности, Уондъл.

* * *

Торонекстите ги чакаха.

Малко след разсъмване на петия ден малкият керван излезе иззад един завой на открито тревисто място с формата на клин, изчистено от всякакви лиани и храсти, в чиято най-тясна част се издигаше тухлена стражева постройка. Пред нея в редица стояха седем души с кожени ризници и смешни шапки с пискюли и ресни над кожените им маски. На покрива имаше още и Уондъл предположи, че в гъстите храсти от двете страни на пътя се крият и други. Седмината бяха въоръжени, но оръжията им бяха прибрани в ножниците. Уондъл не можеше да види мъжете в сградата. Зад нея четирима мъже се суетяха около голям огън с железен котел, закачен над него.

Когато последният фургон излезе иззад завоя, Промъкващия се се отдели от кervана.

— Сигурен ли си, че ще ни намериш? — попита Уондъл.

— Нали знам езика. Пък и къде ще се скриете с толкова голям керван? Ще се върна тази вечер или утре.

— Не си спомням да са се държали по този начин — отбеляза Ковач.

Беше се приближил до Уондъл, докато чакаха другите фургони. Прашката му се показваше леко под дрехите, държеше и пълна торба с камъни.

— Нито пък аз. Да не показваме засега силите си.

Торонекстите като че изпълняваха някакъв ритуал. Единият излезе напред, държеше някаква лента от кожа. Ръката му не изглеждаше нормално. Два пръста липсваха.

Тъй като лицето му бе скрито под маската, нямаше начин да го познаят.

Той разгъна кожения свитък пред себе си и заговори:

— Привет, странници. Това е Теп. Ние сме торонексти, говорители и верни слуги на господарския свидетел от Господарските хълмове, Господарския град и Теп. Добре сте дошли. Вашите стоки са в сигурни ръце тук. За съжаление се налага да заплатите скромна сума за тази защита, а също и за преминаването през територията ни. Нашите оценители ще определят таксата в зависимост от стоката ви. Приемате ли условията на господарския свидетел?

— Имате ли документ за правомощията си? — попита сухо Морт. Говорителят на торонекстите грейна:

— Да! Имаме пълномощно от господарския свидетел.

— А. — Морт изглеждаше безкрайно развеселен. — Може ли да го видя?

— Защо? — попита го Уондъл.

Магьосникът вдигна рамене.

Сакатият се обърна към колегите си. Те се скупчиха около него. След малко говорителят отново излезе напред и каза:

— Един от вас може да види пълномощното. Намира се в сградата.

— Вътре — отбеляза Уондъл. — За да не може да изгори, предполагам.

— Има логика — съгласи се Морт. — Забележи огъня. За омиротворяване на Янгинатеп. — Обърна се към торонекстите и повиши глас: — Аз ще дойда. Казвам се Морт от Атлантида, магьосник на кервана на Уондъл Пернатата змия, чиято слава се носи по всички посоки на света.

Морт влезе в стражевата постройка. Уондъл извика Ковач и Нахалния гущер.

— Някой чу ли ги снощи? — попита.

— Стори ми се, че долових някакъв шум по пътя, но никой не се приближи — отговори Гущера — и мога да се закълна, че никой не е излизал от гората.

— Значи, са знаели, че идват фургони, но не и колко на брой. Може би не са събрали всичките си хора.

— Хей, харпия! — изрева Голямата ръка.

Керванът кипеше от усилена дейност. Всеки мъж, способен да носи оръжие, бе излязъл. Жените спускаха покривалата. Ковач и Нахалния гущер вече тичаха към фургона на Голямата ръка, преди Уондъл да успее да реагира на традиционния повик за помощ.

Двама торонексти стояха срещу Голямата ръка, който държеше заплашително чука си. Други четирима бяха извадили мечовете си, един държеше копие. Голямата ръка крещеше, торонекстите крещяха, но никой не разбираше другия...

— Какво означава това? — пожела да разбере Уондъл.

— Ние сме торонексти оценители и този човек се съпротивлява — обясни единият от натрапниците.

— Успокой се, Голяма ръка — каза Уондъл. — Моля те. — Обърна се към торонекстите: — Нашият магьосник проверява документите ви. Ще се наложи да изчакате. Моля ви, върнете се на поста си и чакайте нареждания от началника си!

За негово удивление те се подчиниха.

— Изобщо не приличат на владетци — отбеляза Ковач. — Поне не както си ги спомням.

— Това е стара загадка.

Един владелец никога не би признал властта на началник, камо ли да се занимава с разрешителни. Уондъл обаче познаваше торонекстите само от гледната точка на владелец.

Уондъл събра собствениците на фургони.

— Работата може да се окаже сложна. Наблюдавайте ме и внимавайте. Не трябва да се бием. Камък, иди виж защо още се бави Морт.

Зелен камък се върна след няколко минути и обяви:

— Разглежда едно огромно парче пергамент. Не му позволяват да го докосва, но един от тях, с роба и смешна шапка, му го държи разпънато на една маса. На един от листовете има изписано с големи букви „свидетелство“ и разни други неща, които не можах да прочета.

— Можеш да четеш? — изненада се Голямата ръка.

Върбица бе научила всичките си деца да четат на езиците около Пътя на конопа, но...

— Да, това е езикът, който мама и татко използват, когато не искат децата да ги разберат. Морт ме научи на него, а буквите са същите като нашите.

— Морт каза ли колко ще се бави?

— Пожела да му оставим четвърт час, но надали ще постигне нещо. Не знам какво е намислил. Татко, на тавана беше изписано с големи черни букви. „Аз убих Сапфир, жена си. Изгорих дома си и скрих трупа ѝ, но гневът на Янгинатеп ме обзе и подпалих още къщи. Огънят ме обгради и ме уби. Аз обаче не съм от слугите на Янгинатеп! Аз съм безроден!“

Някакъв стар спомен се мъчеше да изплува, но не му беше сега времето.

— Добре. Да се готвим. Ще се наложи да им позволим да огледат фургоните. Единственото, което не трябва да видят, е златото, а то е

добре скрито.

— Бутилките не са скрити — отбеляза Ковач. — Цял фургон!

— Оставете аз да се оправям с тях.

Морт се върна с доволна усмивка.

— Пълномощното е наред. Също и правилникът. Описано е какво могат да вземат и какво не. На теория имат право на една десета част от всичкия катран, който се внася.

— Никой няма да тръгне да внася катран в Теп — възрази Уондъл.

— Една десета част не е чак толкова лошо... — отбеляза Камък.

— Има обаче и изключения — добави Морт. — Уондъл, този документ явно е бил допълван в продължение на петдесетината години, когато Теп все още е имал търговия с външния свят.

— Не си спомням някога да е имало каквато и да било търговия по суша — възрази Ковач.

— Нито пък те, нито някой друг. Правилата обаче все още важат и ако го четат достатъчно внимателно, ще разберат, че имат право да вземат каквото си поискат.

— А те със сигурност са го прочели добре — отбеляза Уондъл.

— Всъщност не са. Не могат да четат. Освен оня със странната роба, който постоянно говори нещо за стари престъпления. Егон Форигафт.

— Форигафт.

Това бе име на владелец. Стариат спомен пак не успя да изплува.

— Той явно е писарят. Отнасят се към него с голямо уважение, което не заслужава, но все пак той единствен може да чете. Струва ми се, че тях изобщо не ги интересува какво пише в пълномощното. Ще вземат онова, което сметнат за най-полезно за тях.

— Може би затова са тези странни костюми и дебелият документ. Никога не са виждали чуждестранни търговци. Да видим какво ще направят.

Уондъл се запъти бързо към стражевата постройка и заговори:

— Благородни торонексти. — Преди много години се беше научил на ласкателства. — Ние сме първите чужди търговци, които стъпват тук от много години. След нас идват още, с много стока, котли, грънчарски изделия с най-фина изработка, кожи от невиджани тук зверове. Кожи, пера и драгоценни камъни, с които да накичите жените

си. Можем да ви осигури́м всичко това, но ако не останем доволни от посрещането ви, никой друг няма да дойде.

Началникът на торонекстите се усмихна зад маската си:

— А какво носите този път?

— Не много ценни неща. Носим обаче някои подаръци за благородните ти служители.

Уондъл даде знак и едно от момчетата донесе евтин килим, остави го на земята и го разгърна. Вътре имаше три бронзови ножа, половин дузина пръстени с цветни стъклъца, каквито Уондъл обикновено раздаваше на децата покрай Пътя на конопа като играчки.

Торонекстите побързаха да вземат всичко заедно с килима. Началникът им погледна ножа на Уондъл:

— Твоят е още по-фина изработка...

— Вземи го, ако ти харесва. — Торонекстът вече посягаше. — И аз така съм го придобил.

Торонекстът спря. Погледна ушите на Уондъл, сетне татуировката му.

— Ти вече си бил тук.

Уондъл не отговори.

— Добър начин да си вземеш нож. Какво още имаш?

— Когато си тръгвам, ще нося повече интересни неща — отвърна Уондъл.

— Ако търговията ти върви добре.

— Ще върви. — Той въздъхна. — Ще ти покажа най-ценното, което носим.

Даде знак и Зелен камък донесе друг евтин килим.

„Проклятие — помисли си Уондъл, — трябваше да се сетя, че тук нямат истински килими. Всички ще искат!“

Камък разви килима. Вътре сред дървени стърготини имаше дванайсет черни стъклени бутилки.

— Познавам някои хора в Господарския град, които ще платят добре за това — каза Уондъл. — Да помислим сега. Безродните от Господарския град ще ми дадат повече за тези бутилки, отколкото биха дали на вас. Много повече. Защото аз не работя за господарите.

Уондъл наблюдаваше лицето на събирача; дали не му нанасяше обида? Или торонекстът щеше да види логиката му?

— Със — поправи го торонекстът. — Работим с господарите. Покажи ми тези двете.

Той посочи най-малките бутилки.

— Малките ли?

— Те са най-фина изработка.

Изражението на Уондъл остана непроменено, но той си даде сметка, че торонекстите може би нямат достъп до никакви стъклени бутилки. Навън те бяха нещо обичайно, но той никога не беше виждал стъклена бутилка в Теп! Корабите сигурно не докарваха бутилки.

И най-малките им харесваха най-много. Уондъл си спомни разказа на Зелен камък за подредените в спирала бутилчици, получени от магията на Морт. Бяха оставили хиляди бутилки, по-малки от тези двете! Колко ли можеха да струват?

По-късно щеше да мисли. Уондъл внимателно вдигна двете бутилчици. Постави една в дланта на торонекста и смигна на Морт.

Магьосникът не направи нищо забележимо, но бутилката се разпадна на прах и по дланта на торонекста потече зловонна течност.

— Проклятие! — възкликна Уондъл.

— Наистина проклятие — съгласи се торонекстът. — Какво е това?

— Екстракт от жлези на мускусна котка. Използва се за производство на парфюм.

— Парфюм ли? Това?

Торонекстът посегна към другата бутилка и тя се разпадна, разпръсквайки зловоние.

Уондъл се ококори, изкрещя, сякаш го душат. Сетне сложи трета бутилка в застиналата длан на торонекста. Тя се разпадна на пясък и смърдяща течност. Торонекстът тръсна ръка и изруга. Колегата му избухна в луд смях:

— Магия ли? Тук магии не действат, глупаци такива!

Морт се намеси:

— Съжалявам, Перната змия! Тези магически бутилки ще се разпадат при докосването на всеки жител на този проклет град. Трябва да излеем съдържанието им в някой леген!

— Казваш, че безродните в Господарския град са готови да платят богато за това чудо, а? За да правят парфюм, така ли? — попита офицерът на торонекстите.

— Ами в Кондигео поне го правят!

— Носи им ги тогава! На нас това със сигурност не ни трябва. Сега за бутилките...

— Друг път — успокои го Морт. — Могат да бъдат направени и без магия. Не се бях сетил колко изостанало е това място.

— Изостанали? Ние? — попита торонекстът през смях. — Какво още имате?

— Малко неща, защото смятахме, че това е най-ценното.

— Защо така сте си помислили? — осведоми се торонекстът.

— Говорих с един капитан на кораб — обясни Уондъл. — Умеем да разпитваме. Какво, искаш да научиш всички тайни на търговията ли?

Той се усмихна широко.

Зад него се бяха наредили членовете на кервана. Голямата ръка се беше облегал на дълъг меч. Ковач и някои от по-младите безродни държаха небрежно прашки и камъни. Зелен камък стискаше брадва, а на колана му висеше голям владелски нож. Всичките се усмихваха, слушаха главния си керванджия и стояха с готови оръжия.

Уондъл лесно отгатна мислите на торонексткия предводител. Керванджиите може би казваха истината — ако този керван си тръгне необезпокояван, сигурно щяха да го последват още и по-богати. С този пътуваха трийсет въоръжени мъже, повече отколкото имаха днес торонекстите. Керванът щеше да носи по-ценни неща на излизане и тогава те щяха да имат време да се подготвят.

— Имате ли още такива пръстени?

— Дузина, за подаръци.

— Храна?

Уондъл показва един сандък със сушено бизонско.

Торонекстът се ухили любезно:

— Минавайте, приятели.

Пътят пресече Еленовата река за последен път.

— Сега — каза Уондъл на Зелен камък. — Ще видим Теп веднага щом заобиколим онази горичка.

Градът лежеше пред тях, разположен по един полегат склон. Трийсет въоръжени мъже с ризници на господарски люде препречиха пътя им. Стояха нащрек. Нямаше как да бъдат заобиколени.

— Разбойници — изкрещя Зелен камък.

Уондъл се изправи на скамейката и заръкомаха енергично към следващите го фургони с разперени ръце и насочени надолу длани. „Оставете оръжието!“ Зелен камък забеляза напрегнатата физиономия на баща си. Изтича при другите, за да ги накара да мируват.

Уондъл слезе от фургона. Пристъпи напред, като нарочно повдигна дрехите си, за да покаже гравираната дръжка на ножа си, която стърчеше от канията.

— Поздрав.

— Поздрав. — Говорителят на групичката бе възрастен, лицето му не се виждаше от шлема. — Уондъл Пернатата змия, слушали сме за теб. — Обърна се и заговори с някого зад него, някакъв човек, скрит зад стражите. — Той е, господарю, Уондъл от Твърдината, върнал се е. — Обърна се, погледна кервана, сетне пак се извъртя. — Връща се забогатял, да.

— Мироглас Водоносец — позна го Уондъл.

— За теб командир Мироглас Водоносец! — В гласа на стража не звучеше нито злоба, нито подигравка. — Нищо чудно, че ме помниш.

— Господарят Саморти ли командва стражата?

— Не, господарят Саморти е мъртъв пет години.

Това го изненада. Господарите обаче също бяха смъртни; само създаваха впечатление, че живеят вечно.

— Може ли да минем? Идваме да търгуваме.

— Зависи от началника!

Уондъл се постара да запази търпение:

— Ами нека да говоря с началника тогава...

Изражението на Водоносец остана непроменено. Той се обърна и извика:

— Уондъл от Твърдината иска да говори с началника, господарю! Скритият господар измърмори нещо тихо.

— Господарят казва след четвърт час, командир Водоносец! — извика един страж.

— Четвърт час! — повтори Водоносец.

Отново зае предишното си положение. Ясно беше, че няма намерение да говори повече. Уондъл се върна при фургоните си.

Морт се засмя:

— Интересна работа.

— Защо?

— Гледай.

Морт посочи напред. Зад стражите се беше появила каручка, теглена от голям господарски кон. От нея трима работници извадиха малка палатка и се заеха усърдно с разпъването ѝ. Друг постави на земята мангал с въглища. Личеше, че вътре вече гори огън и слугата сложи отгоре чайник. Друг слуга донесе маса, сетне два стола, отдалечи се за малко, накрая се върна с още един.

Безродните работници имаха жълто-черни ризи. Уондъл си спомни градинарите на Саморти, но те не носеха същите цветове. Морт се намръщи:

— Кинтана.

— Какво казваш?

— Това са цветовете на Кинтана. И както изглежда по възрастта му, това е самият господар Кинтана. Сигурно гони седемдесетте и никаква магия не може да му помогне. Дошъл е лично. Уондъл, тук със сигурност те взимат насериозно.

— Това добре ли е?

Морт вдигна рамене.

Към тях се приближи един ефрейтор.

— Уондъл Перната змия, господар главен свидетел Кинтана те кани на чай — рече с официален тон. — Разрешено ти е също така да вземеш Морт от Атлантида.

Усмивката на Морт стана кисела, но той все пак отговори:

— За мен ще е чест. Ела, Уондъл.

Сега се усмихна Уондъл.

Зад Кинтана стоеше слуга, който дръпна стола му, щом той се изправи.

— Уондъл Перната змия, радвам се да те видя. Морт от Атлантида, за мен е удоволствие. Изглеждаш по-млад отколкото при последната ни среща.

— Така е, по-млад съм, господарю Кинтана.

Кинтана се усмихна накриво:

— Дали не можеш да ми продадеш нещо, което да има същия ефект върху мен?

— Не и докато живееш в онази бляскава местност, наречена Господарски хълмове.

— А. Ами на друго място?

— Не по-близо от високите планини на северозапад. Открих едно чудничко местенце на петдесет дни пеша оттук...

Кинтана кимна:

— Не се учудвам. Моля, седнете, главен керванджийо, мъдрецо. Мога да ви предложа малко чай.

Слаб чай от коноп с лек аромат на катран. Морт отпи и одобрително примлясна. Уондъл се усмихна: господарят не възнамеряваше да ги упоява.

— Ще бъда прям — каза Кинтана. — Какви са намеренията ви?

— Караме стоки за търговия. Някои ще привлекат вниманието и на господарите. Ако се окаже изгодно, ще изпратим още кервани с още стока. Надявах се да ни позволите да отседнем в Господарския град.

— Там няма подходящо място за вас. Можем да приютим теб и мъдреца, но за останалите няма възможност, а съм сигурен, че ще предпочетете да останете заедно.

— О, да.

Да се разделят тук?

— Ами тогава добре дошли отново в Теп.

Морт се изкиска.

— Забавляваш ли се, мъдрецо?

— Може да се каже — отвърна Морт. — И ми е любопитно какво може да накара един главен свидетел да дойде лично, за да поздрави един търговец.

Изражението на Кинтана остана непроменено:

— Тук богатите кервани не са често явление.

— Бих добавил, че този е първият, който ви посещава.

— И първият, който виждам в живота си, както сигурно знаеш. А съм вече стар и се отегчавам. — Кинтана се изправи рязко. — Здравето ми е разклатено. Командир Мироглас Водоносец ще ви покаже подходящо място за лагер. Може да ви посети там. Добре дошли в Теп.

* * *

Уондъл покани Водоносец да се качи на фургона при него.

— Нямам нищо против — отвърна господарският човек. — Вече не съм млад.

— Да си пребивал напоследък някое момче? — попита Уондъл.

— Не едно. Такава ми е работата. Не се учудвам, че още помниш.

— Всъщност има какво да ми напомня. Ето. — Уондъл вдигна лявата си ръка. — Не, не мога да забравя, но поне си служа с ръката. Чудя се дали си виждал напоследък разказвача Трас Притрор.

— От десет години не съм. Той, разбира се, не стъпва в Господарския град, но го следя. Защо?

Уондъл му разказа.

— Така че аз съм бил и от двете страни на тази ограда, командир Водоносец.

Продължиха няколко минути в мълчание.

— Господарят Кинтана премълчава нещо — каза по едно време Уондъл.

— Да, така е — побърза да отговори Водоносец. — Ти все още не си добре дошъл на Господарските хълмове.

— Ама... Саморти нали е мъртъв?

— О, да.

Водоносец... Кинтана... господарите държаха на обещание, дадено пред вече мъртъв човек. Тъй като него вече го нямаше, заповедта не можеше да бъде отменена.

Странни птици бяха господарите. Уондъл не бе предполагал.

— Онези торонексти... — заговори Водоносец.

Я, интересно.

— Какво за тях?

Водоносец замълча. Защо изобщо беше подхванал тази тема?

— Ти за торонекстите ли работиш? — подкачи го Уондъл.

— Защо питаш?

— Не съм искал да те обиждам. Торонекстите са ти изпратили вестоносец. Сигурно е изчакал само колкото да ме види... — поглади татуировката си — ... и е долетял по-бързо от вятъра. Вие веднага сте се отзовали. Господарят Кинтана и цялата ви армия.

— Не цялата — поправи го Водоносец. — Част. Колкото до торонекстите, това, което си мислиш за тях, най-вероятно е погрешно.

— Разказвай. Обичам да разменям информация.

— И сега е мой ред, така ли? — Водоносец се усмихна. — Повечето владетци ги мислят просто за друга банда. Някои смятат, че работят за господарите.

— А не е ли така?

— Така е било. Взимали такси и, разбира се, са задържали част от тях. Пазели са безродните да не бягат, контролирали са търговията от името на господарите. Бащата на баща ми обаче разправяше, че търговците престанали да идват през гората, а торонекстите се намножили и започнали да задържат все повече от взетото за себе си. — Водоносец се изплю. — Събирачи. Предполагам, че все още изпълняват част от задълженията си. Някои стоки идват от гората. Те наистина изпратиха вестоносец, за да ни съобщи за идването ти. Сега обаче работят главно за себе си.

— Никога не сме знаели къде живеят, как живеят, какво правят с всичкото това богатство. Кой са съседите им. Ако са владетци, къде е територията им? Ако са безродни... те всъщност безродни ли са?

— Знам как са се появили — продължи разказа си Водоносец. — Нашите предци си проправили път през гората с огън и превзели Теп. Това го знаеш. Господарите и владетците обаче не искали да живеят заедно. Когато нещата се поуталожили, имало... така са ми казвали... точно шейсет момчета и момичета, чийто баща бил господар, а майка им — владетка.

— Не може ли да е било обратно?

— Не.

Последва тактично мълчание.

Водоносец продължи:

— Трябвало да им се намери място. Сложили ги да пазят пътя през гората. Разбираш ли, безродните не бивало да избягат, за да не

доведаат подкрепления. Такосъбирачите обаче се установили на това място и си построили домове около Еленовата река. Това било тяхно задължение.

— Сега там няма никакви къщи — отбеляза Уондъл. — Само стражевата постройка и бариерата. Централната сграда е каменна, сигурно е построена от безродни. Крилата са изработени по-грубо, трябва да са по-нови. Те не са станали безродни.

Водоносец не отговори.

— Какво се чудиш, когато мислиш за торонекстите? — попита Уондъл.

Бяха навлезли в града и сега минаваха през територията на „Цветния пазар“. Улиците изглеждаха пусати. Сетне... видя емблемата на дракон, изрисувана грубо върху една порутена ограда. Забеляза някаква сянка върху един покрив: неопитен шпионин... не, цяла редица. Движение зад прозорците. Целият квартал наблюдаваше шествието.

Водоносец продължаваше да мълчи.

— Така е, няма причина да ми казваш — отбеляза Уондъл.

Водоносец гледаше право напред.

Продължиха в мълчание. Уондъл чакаше. Някои тайни никога не се издават, но за други може да се плати...

Керванът излезе на границата между „Цветния пазар“ и „Змийски път“. Уондъл си спомняше тази улица. Няколко владетели наизлизаха от домовете си да ги видят. Никой нямаше да се осмели да събира от фургони, придружавани от господарски люде.

Ето едно празно място. Тук сигурно се бе издигала голяма квадратна постройка и друга зад нея; сега и двете ги нямаше. Отпред се виждаше обгорена стена, а зад нея...

Поляна, която някога е била покрита с павата. Сега между тях растяха трева и синап. Всички стени наоколо бяха само руини, постройките отдавна бяха изгорели.

В средата имаше фонтан. От него все още се процеждаше вода...

— Ама това е Площадът на мира! — възкликна Уондъл.

Водоносец кимна, изражението му остана безстрастно. Дали се забавляваше? Не можеше да се разбере.

— Точно той — потвърди. — Господарят Кинтана каза да направите лагера си тук. Има добри връзки към другите части на

града; достатъчно пространство за пазарище; няма много вода, но все пак тук е повече, отколкото на повечето други места. Той сметна, че мястото е подходящо.

Уондъл огледа развалините:

— Добре, има логика. Това ще свърши работа. Командир Водоносец, преди малко можеше да ми разкажеш за това. Къде ще направим пазара и защо, и какво се е случило тук през последните двайсет и две години. Предпочете обаче да говорим за торонекстите. Очакваше ли да научиш нещо от мен? Аз не съм припарвал до Еленовата река, преди...

Преди Уоншиг да се замеси в производството на вино.

„Той очаква да му задам определен въпрос“ — помисли си Уондъл.

— Господарят Кинтана ли те накара да споменеш торонекстите?

— Не казвам „да“; но не казвам и „не“.

— Какво ще направят господарите, ако торонекстите просто... изчезнат един ден?

— Ще намерят хора, които да заемат мястото им. По-разбрани и не толкова многобройни. Мисля, че аз и още десет мъже ще свършим работа.

— Синове? Племенници?

— Има кой.

Уондъл вдигна ръка над главата си и я завъртя. Това бе знак да наредят фургоните в кръг. Тъй като бяха само четири обаче, те образуваха квадрат.

В единия край на площада имаше няколко каруци — с плоско дъно, без покривала, в стила на безродните. Водоносец се запъти към тях. Уондъл тъкмо разпрягаше бизоните, когато Водоносец се върна с един младеж. Беше гладко избръснат, нямаше татуировки и изглеждаше на не повече от двайсет години. Възрастта му бе трудна за определяне заради облеклото му. Носеше тъмно наметало и тясна шапчица, която покриваше челото и ушите му.

— Свидетел писар Сандри — представи го Водоносец. — Това е главен керванджия Уондъл Пернатата змия. Керванджийо, писар Сандри е тук за ваше улеснение. Ще отговаря на всичките ви въпроси и ще помага за всичко, от което имате нужда.

— Благодаря, командир Мироглас.

Когато Водоносец се върна при хората си, Уондъл огледа младия мъж. Беше по-висок от всички писари-свидетели, които си спомняше, но, разбира се, тогава Уондъл е бил по-млад и по-нисък. Тялото му бе скрито под широкото наметало. Доколкото се виждаха, ръцете му изглеждаха по-яки от тези на друг чиновник. Шапчицата му не беше нова, но не му стоеше много добре.

— Добре дошъл, писар Сандри — каза Уондъл.

— Само Сандри е по-добре.

— Добре. Предполагам, че можеш да четеш.

— Да, мога да чета и да смятам.

— Добре. Намери ни място, където да оградим бизоните. След това разучи къде можем да им купим зоб. Бизоните ядат много, писар Сандри. Повече, отколкото можеш да си представиш. Искаме пълна каруца със сено или слама.

— Както кажете. — Сандри погледна критично църцорещата струйка от чешмата. — Може ли да предложи и една каруца с вода?

— Колко ще струва?

— Ще попитам. Няма да е много скъпа, ако е речна. Само за животните, разбира се.

Уондъл си спомни смърдящата вода на реките в Теп. Навремето и тя му се беше струвала хубава. Сега бе свикнал на по-добро и от самия спомен за вонята започна да му се повдига. Водата от чешмата не беше добра, но бе за предпочитане пред речната.

— Уреди го, ако обичаш.

— Добре.

Зелен камък се приближи, докато Сандри се отдалечаваше през площада. Уондъл му обясни.

— Кой мислиш, че е? — поинтересува се Зелен камък.

Уондъл поклати глава:

— Никога не съм знаел много за господарите, свидетелите и техните писари. Може да е точно такъв, за какъвто се представя, но се съмнявам. Не забравяй, че може да чете. Не оставяйте на открито нищо, което може да види.

— Никога не оставям нищо — увери го Камък.

— Не съм се съмнявал.

— Хубав младеж — отбеляза Пламтящата кула зад тях.

— Прекалено е стар за теб, Пламъче — закачи я Зелен камък.

— Може да е стар, а може и да не е.

— Абе, вие двамата нямате ли си друга работа? — смъмри ги Уондъл.

В единия край на площада безродни работници издигаха лагер за Водоносец и стражата му от господарски люде. Един от безродните, момче на петнайсетина години, се приближи до Уондъл. Свали шапката си и запристъпя нервно от крак на крак. Уондъл го погледна объркано, сетне го обхванаха смущаващи спомени. Безроден, който иска да говори с владелец, но се страхува.

— Говори.

— Командир Мироглас Водоносец каза да ви попитам дали имате нужда от работници за лагера.

— Не, благодаря.

Безродното дете загледа как хората на Уондъл разтоварват сандъците си. Изглеждаше удивено.

И как няма да бъде? Зелен камък, чиито уши бяха като на владелец, носеше сандъци заедно с детето на Мелничаровите. Всички

от рода Мелничарови приличаха на безродни, с изключение на онези, които изглеждаха като членове на племето на Бизоните, и Яребичката. Тя бе дъщеря на един Бизон и най-малката от Мелничарови. Чертите ѝ бяха екзотична смесица и красотата ѝ граничеше със свръхестественото. Пламтящата кула изглеждаше като стройна владелка. Всички те работеха заедно.

— Дърва — каза Уондъл. — Ще купим дърва.

Момчето кимна:

— Можем да донесем известно количество.

То като че се колебаеше да добави още нещо.

— Изплюй камъчето — подкани го Уондъл.

Момчето потрепна.

— Хайде де, какво има?

— Казвам се Адз Тъкачов.

— Тъкачов. А. Значи, трябва да си роднина на жена ми, а?

— Вярно ли е? Наистина ли си се оженил за Върбица Въжеиграчова?

— Преди повече от двацет години. Камък — провикна се Уондъл. — Зелен камък е вторият ни син. Камък, това е Адз Тъкачов. Пада ти се някакъв братовчед.

Камък подаде ръка за поздрав. Уондъл кимна одобрително. Това беше жест от Пътя на конопа, който не бе познат в Теп, но в края на краищата в Теп не съществуваше никакъв жест, с който владеец да поздрави безроден.

Адз Тъкачов се огледа. Очевидно беше разтревожен, че цяла тълпа владелци от „Змийски път“ го наблюдават.

— Винаги си добре дошъл тук — каза Уондъл. — По-добре обаче да дойдеш, когато издигнем стените. Да не привличаме вниманието на събирачите. И наистина имаме нужда от дърва.

— Слушам.

Уондъл се усмихна. Адз бе използвал интонацията, с която безродните разговарят с по-възрастни свои близки, не тази, с която се обръщаха към владелците.

Това бе някакъв напредък.

Много преди лагерът на господарските люде да бъде готов, сандъците бяха разтоварени, килимите — постлани, навесите — издигнати и бизоните — оградени в едно близко празно място. Сандри

се появи начело на една каруца със сено и друга с голям варел вода. Това бе цистерната, с която навремето безродните бяха гасили пожарите. Други безродни донесоха дърва. Когато Камък предложи на един от тях най-малкото парченце злато, което имаха, за цялата купчина дърва, стана ясно, че е платил прекалено много. Уондъл реши да купят мидени черупки: срещу едно късче злато взеха няколко торби.

Тук търговията щеше да върви добре.

* * *

Походното жилище на Уондъл бе разделено на две стаи. Вътрешната беше по-пищно украсена от обичайното, подходяща за един богат принц на търговците. Това винаги бе притеснявало Върбица, затова външните страни на сандъците на Уондъл бяха издраскани, а външната стая — съвсем скромна. Във вътрешната дървените повърхности бяха полирани до блясък с черупките на бръмбари шелак. Две огледала бяха закачени едно срещу друго, създаваха магическо усещане, което никога не омръзваше на децата. Вълната за неговите килими идваше от високопланински овце след тежка зима, а възглавниците му бяха пълнени с пух. Отвън жилището изглеждаше бедно, но отвътре сякаш само говореше на посетителя: „Аз мога да си позволя да отхвърля твоего неизгодно предложение.“

Вечеряха печена кокошка със зеленчуци. След срещата с торонекстите вече не им оставаха нито сушено бизонско, нито плодове. Уондъл тъкмо бе напълнил за втори път купичката си, когато Камък влезе.

— Един старец иска да те види — обяви.

— Кажи нещо по-точно. Безроден, владеец, господарски човек, свидетел. Господар. Не просто човек.

— Не мога да определя — тросна се Камък. — Има нож.

— Значи е владеец. Стар, казваш.

— Много по-стар от теб, татко. Няма нито един зъб, почти плешив.

— Ще изляза.

„Стар“ беше точно описание. Владеецът все още стоеше гордо изправен и носеше предизвикателно големия си нож, но Уондъл си

помисли, че ще е по-добре да води неколцина синове със себе си, ако иска да се разхожда спокойно из Теп.

Уондъл протегна ръка, владеец срещу владеец. Удариха длани. Старецът присви очи.

— Не ме позна, нали, Уондъл?

Уондъл се намръщи.

— Да знаеш нещо за виното?

— Алферт!

— Същият.

— Влизай; ще ти наля чай.

Уондъл го въведе във външната стая; нямаше смисъл да издава прекалено много...

Алферт се огледа и се изсмя:

— Тарнисос каза, че си взел някаква каруца; чух, че си се оженил за безродна. Как е животът с тях? — Той се ухили. — Сигурно си богат.

— Така е — призна Уондъл. — Как е Тарнисос?

— Умря. Почти всички, които познаваш, са мъртви, Уондъл.

Владелците се избиваха едни други. За малко да го забрави.

— Понякога се питам за всичките тези години — продължи Алферт. — Тарнисос твърдеше, че си бил обладан от Янгинатеп. Запалвал си огън с гола ръка! Истина ли е?

— Да, така беше.

Уондъл се опита да си спомни ония дни. Алферт и останалите бият някакъв човек — бащата на Върбица, — превръщат го в безформена пихтия. Яростта извира от съзнанието му и се излива през пръстите му...

— Прогорих просека през гората.

— През цялото време съм се надявал да е вярно — призна Алферт. — На мен никога не ми се случи. Присмивах се на Янгинатеп и се преструвах на обладан, а всъщност не съм бил. — Той вдигна рамене. — Сега съм прекалено стар. Янгинатеп едва ли ще се интересува от един старец.

„Изглежда поне двацет години по-стар от мен — помисли си Уондъл, — но не може да са повече от пет.“

— Гладен ли си? — попита.

— Почти постоянно — призна Алферт.

Уондъл плесна с ръце:

— Камък, моля те, кажи на Пламтящата кула да донесе вечеря за приятеля ми. Алферт, това е синът ми Зелен камък.

Алферт само изгледа момчето.

„Син — помисли си Уондъл, — казах син, а Алферт не ми е кръвен роднина.“

Алферт се опомни и кимна за поздрав. Оглеждаше ушите на Зелен камък. Разбира се, че ще го направи. Е, щеше да се наложи владелците да свикват!

Пламтящата кула донесе котел със супа. Алферт извади дървена чаша от пояса си и я подаде. Тя му я напълни, без да скрива любопитството си към този странен мъж.

— Нещата май не вървят добре, а? — попита Уондъл.

— Не. От годината на двата пожара.

— В една и съща година ли?

— Да. Вече девет лета оттогава. Първият пожар, той бе истинско забавление, но вторият беше лоша работа. Изгорихме полезни неща. Тогава загубихме Площада на мира и половината град.

— Как започна?

Алферт вдигна рамене:

— Така и не разбрах, Уондъл, защото никога не съм вярвал в Янгинатеп. Онзи път обаче, при втория пожар, всички бяха обладани. Тичаха насам-натам, насочваха пръсти към разни неща и те лумваха в пламъци, почти се побъркахме от събиране. Аз се хвърлих в една пламтяща къща и изнесох цял куп запалени кърпи! Половин година ми беше нужда, за да оздравея от изгарянията. Оттогава не ми расте брада от тази страна. Пелзед надуши печено месо, втурна се в една горяща месарница и измъкна цял волски бут. Сърцето му не издържа.

— Господарят Пелзед е мъртъв, така ли?

Уондъл не се изненада много.

— Да. Хей, Уондъл, сега брат ти е господар на „Змийски път“.

— Шастерн ли?

Алферт се намръщи:

— Шастерн? О, той умря още преди петнайсетина години. Не, по-големият. Господарят Уоншиг управлява „Змийски път“. Всъщност точно затова съм тук, за да се уверя, че наистина си ти.

„А, ето каква била работата“ — помисли си Уондъл.

— Кажи на брат ми, кажи на господаря Уоншиг, че много се радвам и ще ми бъде много приятно да го видя — тук или където пожелае той.

Алферт се засмя:

— Така и предполагам. — Той огледа голите сандъци; наведе се към Уондъл и понижи глас: — Мога да ти намеря по-добро място от това.

Уондъл се изправи:

— Нека първо аз да опитам.

Той бутна встрани няколко сандъка, заковани един върху друг, и въведе Алферт във вътрешната стая.

— В името на Янгинатеп! Това е истински лукс. Значи всичко е вярно, ти наистина си забогатял!

— Има още много. — Уондъл махна на изток. — Навън. Мога да докарам още. Само че има една пречка.

— Ммм?

— Торонекстите. Те взеха много от онова, което носех. На излизане ще искат още. — Уондъл реши да опипа почвата: — Бих избил всичките, ако можех.

Едно време и Алферт се беше изкушавал да опита.

— И на мен ми е хрумвало — призна той. — Наех торонекстите да пазят лозята на господаря Кинтана и да превозват виното му. Те оставиха двама владетели да съберат една от нашите каруци, точно онова, което трябваше да предотвратят, двама бяха убити, а останалите започнаха да обвиняват мен. Това бяхте вие с Фритспат, нали, Уондъл?

— Да.

— И ние всички понесохме последствията, Кинтана, торонекстите и аз. Знаеш ли, те изглеждаха доста силни и не се даваха лесно. Трябваше да го предвидя. Запазих стражата си от торонексти и продължих да им плащам голяма част от това, което печелех, но когато събирачите от Теп нахлуха в лозята, те избягаха. Оставиха тълпата да опустоши всичко. Някои дори участваха! Кинтана обяви награда за главата ми и ме издирва цяла година; повече не ми проговори. С удоволствие бих участвал в избиването на торонекстите, но никой не може да се сражава с господарите.

— Господарите защитават торонекстите, така ли? Кои торонексти?

— Всички. Уондъл, всеки го знае. Те събират за господарите. Е, може би не го знаеш, но на всеки, който се е опитал да прави нещо, му е известно. Ако душиш около територията им, господарите започват да се интересуват твърде много от теб.

— Торонекстите имат територия? И това ли е известно на всички? Ние знаехме само...

Алферт вдигна празната си чаша. Уондъл плесна с ръце и накара Пламтящата кула да му налее отново.

— Знаехме само за Еленовата река и стражевия пост. Никога не съм имал представа къде живеят.

— Те не говорят много, но аз знаех, че имат територия. Трябваше да имат. Крийт лицата си. Кожените ризници, които носят постоянно, с тях крият знака на бандата си. Трябваше да има начин да бъдат отстранени. Какво друго можех да правя, докато се криех? Разпитвах и размишлявах. Когато стана напечено, се наложи да спра търсенето. Наложих се да избягам от „Змийски път“. Сега живея на брега при Морските скали, а там никой не знае нищо.

— Това звучи...

— Преди да ме прогонят обаче, бях научил някои неща. Подножието на Гранитната буца. Това е тяхна територия.

— Те ли били? Алферт, не е възможно. Росомахите не припарват около Еленовата река.

— Готов съм да заложа ивицата сух пясък, върху която живея, за остатъка от тази яхния.

Не особено тежък облог. Уондъл се замисли. Никога не беше стъпвал на територията на Росомахите. На децата бе забранено да ходят там. Районът се намираше до самата гора, в основата на покрит с храсталаци гранитен хълм, не изолиран, но лесен за отбраняване, на два часа пеш от Еленовата река. Никой не стъпваше там без покана, а покани не се правеха често.

Росомахите грабеха, но рядко и на големи групи. Интересно, но никой не се беше замислял (никой освен търговците) как една толкова голяма банда събира достатъчно, за да се изхрани. Те сякаш събираха само за да не губят тренинг...

Росомахите.

— Това е до голяма степен предположение — отбеляза Уондъл.

— Уондъл, помниш ли онези щураци, които можеха да четат? На твоето празненство се насмъркаха с прекалено много прах...

— Отидоха на гробищата. Мозъците им бяха размътени от духове. Пелзед ги продаде на Росомахите за една каруца портокали. Точно това ме глождеше. Как успя изобщо да намери някого, който да ги вземе?

Алферт се усмихна, показвайки единствените си четири зъба:

— Защо са им на Росомахите двама ненормални, които могат да четат и в същото време са прекалено тъпи, за да си спомнят каквото и да било?

— Форигафт.

— Точно така.

Братята Форигафт. Егон беше най-младият, продаден на Росомахите и сега писар на торонекстите! Благодаря, Алферт.

— Вземи си портокал. Дай на стомаха си малко разнообразие.

— Да!

— Брат ми в къщата на Пелзед ли живее? — осведоми се Уондъл.

— Остави я на жените на Пелзед. Господарят Уоншиг живее в онази голяма каменна сграда, откъдето дойде и ти. Май неговата дама Уес не е искала да се мести.

Уес. Уондъл почувства някакво възбуждане в слабините си. Уес беше жива. Сигурно сега бе първата дама на Твърдината. Алферт може би не знаеше подробности.

Разговаряха до късно. Когато Алферт си тръгна, Уондъл забеляза, че четирима млади владетци го чакат с една факла. Той се присъедини към тях; загасиха факлата и се сляха с мрака.

Сетне една сянка се превърна в Промъквация се.

* * *

Промъквация се се движеше в почти свръхестествена тишина, но бавно, настрани и превит на две. Едната му ръка бе подута и яркочервена. Уондъл познаваше тези признаци. Като внимаваше да не докосва поразената кожа, той сложи момчето да легне върху един брезент и изпрати да повикат Морт.

Морт изглеждаше грохнал, по-стар от Алферт. Дойде подкрепян от Сандри. Магьосникът прегледа Нечут-невидян, без да го докосва. Промърмори няколко думи на език, неразбираем за останалите. Всички наблюдаваха мълчаливо.

Морт изръмжа:

— От почти трийсет години продавам мазила срещу отровни растения! Сега трябва да забъркам още на място! Писар Сандри, трябва ми лудо биле, домат, чушка, картоф, люти чушки...

Сандри реагира бавно... сякаш не беше свикнал да изпълнява заповеди. Сетне отговори:

— Веднага, мъдрецо.

Заговори бързо на някого отвън. Морт накара всички да излязат. Навън сложи един котел на огъня. После потопи в отварата чиста риза.

— Избърши се с това, момче. Какво си търсил в храсталака?

Промъкващия се погледна Уондъл. Можеше ли да говори пред магьосника? Уондъл го подкани:

— Казвай.

— Уондъл ме изпрати да наблюдавам събирачите на такси. От онази ниска гора излезе някаква каруца. Малка с дребни понита. Опитах се да я проследя. Навлязоха в гората. Пътеката едва се виждаше. Знам, че каручката е по-широка от мен, и тя мина, освен това те не се стараеха да се крият. — Той почеса леко ръката си. — Сетне ръката ми се поду, бях навътре в гората и започна да ми се вие свят. Ето, нещо ме одраска тук, преди да успея да изляза. — На бедрото му имаше три успоредни подути драскотини. — Кълна се, то се е пресегнало.

— Изплакни и това, глупако! — изръмжа магьосникът. — Свали си дрехите. Ще се наложи да ги заровим.

— Те се движат — обясни Уондъл. — Не помниш ли какво ти казах, когато минавахме през гората? Това са същите растения. Искат да те убият. Добре, че си се върнал навреме.

— Имах късмет — добави Промъкващия се. — Само че ги изгубих.

Беше разочарован от себе си.

Сандри се върна с две шепи чушки. Морт се зае за работа.

— Носеха много неща, онази купчина, която Морт е видял в кулата им — продължи Промъкващия се. — Натовариха всичко в

каручката и може би десетина от тях тръгнаха с нея, сякаш беше най-ценното, което имат.

— Какво правеха със стоката? — попита Уондъл.

— Не знам. Нали ти казах. Изгубих ги.

Гласът на Промъквация се заглъхваше.

— Какво мислиш, че правят със стоката, писар Сандри? — попита Уондъл.

Изражението на Сандри остана непроницаемо:

— Нямам представа. Никаква.

— Разбирам. — Уондъл се обърна пак към Промъквация се и каза тихо: — Може би знам откъде излизат.

Момчето изглеждаше по-скоро замаяно, отколкото изненадано. Уондъл състави мислена карта в главата си. По-късно щеше да я нарисова на пергамент...

Никой не беше минавал по този път, но от лозята на Алферт и Еленовата река до територията на Росомахите сигурно се стигаше за два часа. Там улиците завиваха около хълма, покрит с храсталак. От птичи поглед обаче...

Как можеше да е видял ризницата на Стаксир и кожените дрехи на Криг Мелничаров и да не е направил връзката? „Те минават през гората. Безродните дървосекачи го правят, аз също. На торонекстите им се налага, за да превозват събраното!“

— Накъде тръгнаха? — попита Уондъл. — Покажи ми на картата.

Той нареди да му донесат лампа и пергамент.

Докато чакаха, Морт уви възпалените рани на Нечут-невидян с плат, покрит с лечебен мехлем.

— И изпий това — нареди.

Промъквация се отпи от отварата.

— Човече, това е кафе! — опита да се оплаче.

— Съжалявам. Ако имаше мед... както и да е, изпий го.

— Ще осигуря мед — каза Сандри.

„Досега говорехме кондигейски — помисли си Уондъл, — а Сандри се правеше, че не разбира.“

— Благодаря — обърна се към писаря.

Заобиколен от Камък, Морт и Сандри, Уондъл начерта карта на Теп. Постара се повече на територията на Росомахите, Еленовата река

и на улиците, заобикалящи гористия хълм. Пътят през храсталака бе много по-кратък, но и по-бавен, ако на човек му е мил животът.

Морт съсредоточи усилията си върху района от Черната яма на запад към морето, очерта подробно пътеката, избягваща Господарските хълмове.

Когато Сандри отказа да им помогне за схемата на Теп, магьосникът възрази:

— Картата трябва да е точна. По-късно ще ми е нужна. И поне двайсетина от твоите владетци, Уондъл...

— Дотегна ми от недомлъвките ти, Морт. Картите няма да помогнат. Никой владеец не разбира от карти. — Уондъл се обърна към безродното момче, стоящо малко по-встрани. — Адз Тъкачов, ти разбираш ли от карти?

— Не, никога не съм виждал подобно нещо. Мисля обаче, че започвам да разбирам. Вие рисувате картинка на мястото, където се намираме, така ли е?

Уондъл остана изненадан.

— Да! Ела и помогни.

Адз започна да очертава територията на безродните.

И тя се вмести добре в общата картина.

— Щом ние се учим толкова бързо, значи и на другите им се удава — отбеляза Морт.

Уондъл кимна. Щом безродните можеха да учат нови неща, значи, това бе по възможностите и на владетците. Владетците бяха по-умни от безродните.

— Нечут-невидян.

Промъкващия се с усилие се изправи. Надвеси се над картата.

— Това голямата стражева постройка, която препречва пътя към гората, ли е? Те тръгнаха насам, нагоре по Еленовата река. Някъде тук напуснаха пътя и продължиха нагоре по склона. За последен път ги видях тук, храсталакът се сгъстяваше...

Уондъл се усмихна:

— Добре.

— Добре ли? Аз ги изгубих!

— Нагоре и през хълма! — Уондъл прокара пръст през картата на гората до квартала в подножието на Гранитната буца.

— Ще отида да видя.

— Почакай до сутринта.

— Не — отсече Промъквания се.

Камък понечи да го спре, но Уондъл поклати глава. За Промъквания се това бе въпрос на чест. Нека върви...

— И не през гората, ясно? Искam само да знам откъде излизат от храсталака.

Промъквания се кимна и изчезна.

Работиха над картата цяла нощ.

Един час след изгрев командир Мироглас Водоносец и двама от хората му дойдоха във фургона на Уондъл.

— Нося послание! — обяви Водоносец. — Господарката Шанда иска да те види, тук, в шестия час на деня.

Шанда.

— Коя е тази господарка Шанда, командир Мироглас?

Изражението на Водоносец се промени съвсем леко.

— Първата дама на Господарския град — отвърна.

— Омъжила се е за Кинтана?

Водоносец остана шокиран:

— Не. За племенника на господаря Кинтана и тъй като господарят Кинтана е вдовец, тя официално е домакиня на дома му.

В гласа му звучеше упрек, сякаш Уондъл трябваше да знае.

— Ти я харесваш, нали, командир Водоносец?

— Всички харесват господарката Шанда. Нали, ефрейтор Колар?

— Да, командир Мироглас.

Интересно. На шестия час. След пет часа, значи. Тя сигурно вече бе тръгнала.

— Моля, предай на господарката Шанда, че ще се радвам да я приема в шестия час на деня — отвърна Уондъл.

Изразът беше официален, но той наистина се радваше.

Подготвиха пазара още преди обяд. Опънаха въже високо над земята, както обичаше Пламтящата кула. Ковач Мелничаров и едно безродно момче стояха отдолу, за да я пазят. В Теп нито владелците, нито господарите биха направили такова нещо и за момента беше по-добре Уондъл Пернатата змия да запази достойнството си.

Всичко вървеше добре. Пламтящата кула се представи безупречно. Писар Сандри я гледаше с отворена уста.

— Направо се е захласнал — чу Уондъл гласа на Зелен камък зад себе си. — И то по сестра ми.

— Нищо чудно.

— По Пламъчето? Е, тя наистина е добра на въжето.

— Не точно това имах предвид.

Едва след като Пламтящата кула се прибра в палатката си, за да се преоблече, Сандри се отдалечи, за да уреди поредните каруци със сено и вода за бизоните. Както бе предполагал Уондъл, никой в Теп не можеше да си представи, че животните ядат толкова много.

И че произвеждат толкова много тор...

Шанда дойде в малка каляска, теглена от четири господарски коня. С нея се возеше и някакво момиче. Придружаваха ги още две колесници, една отпред и една отзад. В тях пътуваха въоръжени мъже. Ако целта им беше да покажат колко важна личност е Шанда, бяха я постигнали.

Тя бе по-млада от Уондъл, но изглеждаше на неговите години. Той не би я познал. Самоувереността, която толкова добре си спомняше, беше налице, но момиченцето се беше превърнало във величествена, по-скоро привлекателна, отколкото красива жена. Носеше къса пола от фин вълнен плат, колан с гравирани сребърна катарамата, брошка със сини и кехлибарени камъни. Косата ѝ бе събрана и макар че сигурно бе пътувала цял ден, тя изглеждаше свежа и бодра.

Момичето с нея държеше голяма шишарка. Шанда се усмихна леко:

— Как е навън?

На Уондъл му беше нужно известно време, за да си спомни първия им разговор.

— Не те ли пускат да излизаш?

Тя се засмя:

— Значи, наистина си спомняш. — Посочи шишарката. — И държиш на обещанията си.

— Наистина ли е същата?

— Не, разбира се — отвърна тя. — Това е дъщеря ми Рони. Рони, запознай се с Уондъл от Твърдината Пернатата змия, богат търговец и много стар приятел на майка ти.

Уондъл се поклони:

— А това са синът ми Зелен камък и дъщеря ми Пламтящата кула. Струва ми се, че момичетата са горе-долу на една възраст. Ще заповядаш ли вътре, господарке Шанда? Имаме чай.

Той я покани във вътрешната стая.

Шанда се възхити:

— Добре си се уредил. Две огледала! Бих искала да науча как изглаждате дървото така, че да блести по този начин. — Тя огледа възхитено килимите. — Наистина добре си се уредил, Уондъл Перната змия.

— Благодаря, господарке. А животът беше ли благосклонен към теб?

— Не толкова, колкото би ми се искало — отвърна Шанда, за миг стана сериозна, сетне усмивката ѝ се върна. — Все пак беше достатъчно благосклонен.

— Успяхте ли да завършите новия акведукт?

Усмивката ѝ отново помръкна:

— Още не, но не спираме да се надяваме.

— Площадът на мира — отбеляза Уондъл. — Останах потресен да го видя така.

Тя кимна, изчака Пламтящата кула да налее чай, отпи, кимна отново:

— Благодаря, Уондъл. Всички останахме потресени, онзи втори пожар...

— Какво стана?

— Господарят Чандор все се надяваше да купи драконови кости.

— Спомням си. Криехме се на балкона на Шанда — обясни Уондъл на сина си. Зелен камък и Пламтящата кула знаеха историята, но Рони погледна въпросително майка си. — Някакъв капитан му продал камъни в богато украсена кутия. Чандор наредил да бъде убит.

— Да. И един друг му обеща, но не успя да докара; той обаче не взе пари. Чандор не се отказваше. Един ден успя. Драконови кости! В желязна кутия. Ужасно, ужасно скъпи. Ние наистина не можехме да си ги позволим, но бяхме решили да направим много за народа си! Да предизвикаме дъжд само на подходящите места, за да прочистим каналите, да отмием боклука в морето. Да ремонтираме сгради. Да излекуваме болните. Да завършим акведукта! Струваше си парите.

Шанда говореше не само на Уондъл, а и на Зелен камък. Може би заради ушите му. Зелен камък можеше да ѝ даде прошка от името на безродните. Да ѝ прости за непосилните данъци, благодарение на които бе купено това бедствие.

Ресалет бе отворил една кутия от студено желязо...

— По онова време в сградата на свидетеля имаше кабинет. — Шанда посочи към един празен парцел; овъглена земя. — Господарят Чандор занесе кутията там, за да бъде осчетоводена. Сетне я поставиха до фонтана за церемонията. — Тя махна към чешмата, обгоряла, разцепена и почти пресъхнала. — Бяха довели и магьосник. Опитавме се да намерим Морт от Атлантида, но той бе изчезнал яко дим при един пожар. След години научихме, че тръгнал с теб, Уондъл! Затова наехме магьосник от кораба, който бе докарал драконовите кости, и отворихме кутията при фонтана...

Тя замълча.

— Това е било последното нещо, което е видял, така ли?

Шанда запази мълчание.

— Янгинатеп е отнел магията — добави Уондъл.

Дъщерята на Шанда, Рони, скочи:

— Да! Той има право, нали, мамо? Ние бяхме у дома и чакахме. Мама беше възбудена, всичкото добро, което можехме да сторим, щеше да случи. Гледаше тъмните буреносни облаци в очакване на дъжда, но изведнъж отвсякъде се надигнаха черни пушеци. Пожар. Последният пожар току-що бе минал!

— Беше ужасно, Уондъл! — прошепна Шанда. — Изгориха толкова много неща! Площада, новата въжарска работилница, за която бяхме платили твърде много, след като изгубихме семейството на Въжеиграчови! Заради теб, както научих! Ти си отвел Въжеиграчови от града. Не знам дали някога ще ти простя за това.

— Когато тръгнахме, не знаех кои са — оправда се Уондъл. — Нито каква им е професията. Ала, Шанда, аз при всяко положение щях да спася тези деца.

— Какво? Да. Да, разбира се. — Шанда се изчерви силно. — Уондъл, аз за малко да се измъкна. Вторият ми баща мислеше да ме жени за един кондигейски търговец, щях да се преместя в Кондигео. Това обаче не стана — може би търговецът се е отказал — и след това срещнах Куюма.

Гласът и изражението ѝ се промениха и за момент Уондъл изпита завист към Куюма.

Зелен камък попита:

— Янгинатеп е взел манната от драконовите кости за себе си. Както тази от девственото злато, така ли?

— И се е пробудил — добави баща му. — И е обладал всички.

— И градът вече никога няма да е същият — каза Рони.

„Така ли?“ — помисли си той. Не му се вярваше да има голяма промяна.

Шанда се усмихна лъчезарно:

— Сега обаче ти си тук! Можеш да помогнеш.

— Как?

— С търговията. Можем да съживим търговията.

— За керваните ще е трудно да се съревновават с корабите — отбеляза Уондъл.

Рони понечи да каже нещо, погледна майка си и замълча. Настана тишина. Беше мъчителна, но той бе Уондъл Пернатата змия, а и синът му имаше търпение. По-добре да спечелиш сделката и после да проявиш щедрост, отколкото да те помислят за мекушав.

— Корабите вече не са толкова много — каза Шанда, като се стараеше да не описва положението в прекалено черни краски. Отпи глътка чай. — Преди идваха главно заради въжетата. Всъщност само заради тях идваха. Татко ми го обясни веднъж. Когато въжарската работилница изгоря, трябваше да внесем нови машини, а онзи подъл капитан ни прее... извинявам се. Прецака ни. Съжалявам. Взе всичките ни пари, а после и новата работилница изгоря след двата пожара! Корабите продължават да идват за катрана, но пристанището се затлачи с тиня и достъпът е труден. И още по-лошо, нямаме вече толкова много стоки, с които да търгуваме. Сега разполагаме с една съвсем малка въжарска работилница, която не може да произвежда достатъчно въжета.

— Катранът — вметна Уондъл. — Катранът винаги е бил ценен.

— От него имаме много, така е, но нека бъда честна. Наскоро откриха катранено находище някъде на юг, някаква лагуна по пътя за Кондигео. Трудно се стига дотам, но ако увеличим цената на нашия катран, корабите ще започнат да ходят там. Ти обаче ще помогнеш, нали?

— Защо му е да помага? — поинтересува се Зелен камък.

Уондъл му направи знак. Време беше за преговори.

— Тук е домът му — отвърна Шанда.

— Не, господарке — възрази Зелен камък. — Вече не. Уондъл Пернатата змия живее в Нова крепост в Края на пътя. Всеки по Пътя

на конопа го знае!

Пламтящата кула изгледа възхитено брат си.

„Това е вярно, но домът ми наистина беше тук — помисли си Уондъл. — Добър или лош, това е родният ми град.“

— Ще направя каквото мога — обеща той. — Ще видим кои от тукашните стоки ще вървят на Пътя на конопа. Сигурно има нещо. И каквито и да са тези нови находища на катран, за мен е по-лесно да го взимам оттук. Определете каква цена искате. Тогава ще реша дали има смисъл да се връщам.

Едно пони изцвили навън. Уондъл се замисли колко ценни биха били късорогите понита, след като се превърнат в едри еднорози, но изражението му остана непроменено.

— Някои хора по Пътя на конопа са готови да купуват понита. Може би има и други неща, вълшебни предмети и животни, чиято магия е потисната от Янгинатеп. Ще видим. Има обаче един проблем — добави той. — Торонекстите затрудняват неимоверно много търговията.

— Говорихме с тях. Страхувам се обаче, че няма да ни послушат. Правят каквото си искат, както повечето владетци. И имат пълномощно.

— Щавени кожи. Покрити с черни знаци. Това ли?

— Никога не съм го виждала — призна Шанда. — В писмена форма, да, със свидетелството на господари отпреди много поколения, което гарантира привилегиите им. Стари обещания.

— Тези, които са ги направили, вече са мъртъвци.

Тя вдигна рамене:

— Обещанието си е обещание, запечатано на хартия и подписано от свидетели.

„Повикайте ги и ги питайте — помисли си Уондъл. — А, това все пак е Теп.“

— Ами ако изгубят това пълномощно?

Очите ѝ проблеснаха съвсем слабо, като на момиченце, което се присмива на гувернантката си. Никой освен Уондъл не го забеляза.

— Никога няма да стане — отвърна тя. — Тогава ще бъде... ще бъде, сякаш никога не са го имали, нали?

— Как е госпожица Прилепка? — попита изведнъж Уондъл.

— Омъжи се за един страж, но го научих едва след години. Саморти я уволни, след като... — Тя погледна дъщеря си, но все пак добави: — След като прекарахме онази нощ в гората.

— Имат магазин в Господарския град — обясни Рони. — Дъщеря й учи за гувернантка. За моите деца, след като се омъжа.

Рони говореше много сериозно.

— Ами Сирана?

Рони се усмихна:

— Тя е главна готвачка, което означава, че не върши никаква работа, а само заповядва.

— Дори на мен — добави Шанда.

— Добре. Предай й, че още помня сладкишите й. Чакай. Ето... — Той бръкна под един празен леген; извади малка кожена кесийка с розмарин. — Кажи й да счука малко от това и да натърка с него месото, преди да го сложи да се пече. Бизонско, козе или от великанска птица. Със следващия керван ще й изпратя още подправки.

— О, чудесно. Значи ще се върнеш? — попита Рони.

— Ако нещата потръгнат. Шанда, имам нужда от малко помощ. Трябват ми поне две колесници с кочияши. С господарски коне, не с понита! Ще изпратя помощниците си да видят какви стоки има тук, искам да съм сигурен, че са по-бързи от събирачите.

И защото бе видял Морт да очертава път, по-дълъг от един ден ходене пеша.

— Ще изпратя кочияши — обеща Шанда. — Безродните ще се съгласят, но ще е по-добре да изпратиш помощниците си с по един господарски човек. Така ще има по-малко проблеми. Рони, твоят братовчед Сандри и приятелите му. Мислиш ли, че ще се съгласят?

— Сандри ли? — изненада се Уондъл.

— Познаваме един Сандри — добави Зелен камък. — Командир Мироглас Водоносец го доведе, за да ни помага. Представи го като писар.

Шанда се усмихна:

— Надявам се, че не се сърдите.

Уондъл се засмя:

— Подозирах, че не е прост писар. Ами другите? Ще се съгласят ли да карат колесниците?

— Сандри ще приеме — отвърна Рони. — За другите не съм сигурна.

— Ще изпратя няколко души — обеща Шанда. — Уондъл може да избере тези, които му допадат най-много. Ще бъдат тук утре сутринта. И ще поговоря с командир Мироглас Водоносец за измамните.

„И какво ще му кажеш? — помисли си Уондъл. — Внимавай повече следващия път?“

— Благодаря, Шанда. Сега, кой продава катрана?

— Ние. Черната яма е собственост на господарите. Едно семейство безродни я стопанисва от наше име. Рони, погрижи се за това, моля те. Виж колко делви ще иска Уондъл и уреди да бъдат приготвени, запечатани и докарани тук. Време е да научиш нещо за управлението на този град.

— Това е мъжка работа, мамо.

— Така е, но ако ние, жените, не разбираме тези неща, откъде ще сме сигурни, че мъжете ги вършат правилно? — Шанда се усмихна на Уондъл; за миг тя бе същото онова малко момиче, което помнеше. — Сигурна съм, че нашият приятел търговец ме разбира.

— Дори и да не разбирам, Върбица ще ми обясни. Това е жена ми — обясни той, в случай че не е разбрала.

„И двамата сме семейни, с деца. Разбрано?“

* * *

Тъкмо се канеше да ляга, когато дойде Морт.

— Качих се на Наблюдателницата — обяви магьосникът. — Едно време често посещавах този хълм. Онези развалини на върха, било стара крепост на безродните. Оттам се вижда океанът. С помощта на талисмана си забелязах водния дух.

— Талисман. Пак ли някаква кукла?

— Да. Няма да действа още много. Уондъл, водният дух също ме забеляза. Ще се наложи да се погрижа за сигурността си. Отивам на Морските скали.

— Вземи по-бърза колесница. Утре ще ми докарат.

Два часа след разсъмване на Площада на мира пристигнаха седем колесници и се наредиха пред лагера на господарските люде. До всяка стоеше млад въоръжен кочияш. Единият беше Сандри, вече без писарската шапчица. Конете бяха едри, сиви, два по два еднакво големи. Бяха добре почистени и охранени. Колесниците побираха по двама души. Във всяка имаше калъф с дълги и по две по-къси копия между кочияша и возещия се до него.

Колесниците изглеждаха по-малки, отколкото си ги спомняше Уондъл. Беше си ги представял достатъчно големи да поберат половин дузина мъже. Когато се приближаваха, изглеждаха наистина толкова заплашително, но, разбира се, това бе глупаво. Дори едрите господарски коне не биха били в състояние да теглят такъв товар.

Командир Мироглас Водоносец премина пред колесниците, огледа всеки кон и кочияш. Промърмори нещо и един от мъжете изтръска няколко пращинки от лъскавата си броня. Друг затегна сбруята на коня си. Когато най-сетне остана доволен, Водоносец се приближи бързо до палатката на Уондъл.

— Колесниците и кочияшите чакат за преглед!

Морт и Уондъл пресякоха площада към колесниците. Уондъл вървеше до Водоносец.

— Не съм свикнал с колесници — призна.

— Не се учудвам — отвърна Водоносец. — Старай се да стоиш разкрачен, подпри единия крак до стената. За другия има специална подпора. Стой с присвити колене, иначе ще излетиш на първата неравност. Колесниците са бързи, но и конете бързо се изморяват.

— Тези коне изморени ли са вече? — попита Морт.

— Не са. Не са теглили голям товар, освен това са почивали по пътя. До утре сутринта ще са напълно отпочинали.

— Добре. Кой е най-добрият кочияш?

— За каква цел?

Морт се замисли.

Не беше лесно да намери най-подходящия въпрос.

— За преодоляване на максимално разстояние за възможно най-кратко време — отвърна вместо него Уондъл. — Ще се наложи да прекосим по-голямата част на града. Може би и да се сражаваме.

— Най-добрият кочияш боец е младият Херул.

Уондъл погледна кочияша. Беше млад, с ясни очи, с лъскава броня. Стоеше малко нетърпеливо.

— Надежден ли е?

— Зависи за какво. Изпълнява заповедите безпрекословно, освен това има най-бързите коне.

— Кой е най-подходящ за бързо пътуване на дълго разстояние с пътник, който не умее да се сражава?

— Не Херул. Той обича да побеждава. За тази цел можеш да вземеш младия Сандри. Той е внук на господаря Саморти и най-способният ни кадет.

— Синът на господаря Рабли?

Водоносец го изгледа странно:

— Май така наричаха господаря Рабилард на млади години. Да, това е баща му.

„И господарите все още имат навика да говорят за роднините си пред непознати. Дори да се хвалят. Не като владелците. Не като нас.“

— Значи е сигурен, а?

— Бих му се доверил — отвърна Водоносец. — Не му казвайте думите ми. На кадетите малко им трябва да се главозамаят.

— Благодаря. Няма нужда да ни представяш.

— Вероятно не.

— Морт, ти вземи Сандри, после...

— Не, трябва ми бързина. Каза, че другият бил най-бърз.

— Да.

— Ще взема Херул. И ми пригответи няколко въжета. Ако нямаш опит с колесниците, аз имам. Достатъчно съм се возил в Атлантида.

* * *

Уондъл стоеше несигурно в колесницата на Сандри. Запазването на равновесие дори по улиците се оказва трудна работа. Тази кофа на колела го разтрисаше на всяка дупка. Пътуването по пътищата извън

града щеше да е още по-тежко. Дори да забелязваше затрудненията на Уондъл, Сандри не коментираше.

— Можеш ли да возиш и някой старец? — попита Уондъл.

Сандри кимна. Цялото му внимание бе съсредоточено в избягването на един млад владелец, който се стрелна през улицата. След като отминаха, отговори:

— Да, кervанджийо. Можем да прикрепим стол в колесницата и да завържем човека на него. Ти обаче се справяш добре.

„За начинаещ“ — подразбра края на изречението Уондъл.

— Не говоря за себе си. Мислех за Морт.

— Той не изглеждаше чак толкова стар.

— Може да грохне бързо.

— О... Леля Шанда казва, че те познавала от много време.

— Да. От повече от трийсет години. — Уондъл погледна Сандри и бързо взе решение. — Чувал ли си за една прислужница на име Мечтан лотос? Безродна от махалата на Въжеиграчови.

— Не, но мога да разпитам. Важно ли е?

— Не особено. Бих искал да науча нещо повече за нея. Завий на това отклонение вдясно.

Улиците бяха разбити, а обгорените къщи — много повече, отколкото си спомняше Уондъл.

— Сега наляво.

Пред тях се показва къщата, в която се събираше „Змийски път“. Проклятие, вече имаше покрив! И нова ограда. До оградата растяха огромни кактуси. Двама безродни почистваха двора, макар че не личеше да има нужда. Чистота, помисли си Уондъл. След връщането си от плаване Уоншиг обичаше чистотата.

Твърдината също изглеждаше спретната. По времето на Уондъл до нея бе стояла малка полуразрушена къща. Сега я нямаше, а на мястото ѝ бяха насадени растения, приличащи на зелки. За тях се грижеха безродни, отзад имаше малка барака.

Уондъл посочи входната врата на Твърдината:

— Спри пред нея и чакай отвън. Теб няма да те пуснат.

Сандри кимна. Изглеждаше доволен, че е въоръжен.

— Сигурен ли си, че ще се радват да те приемат? — попита.

— Не.

— Кой е най-добрият начин за измъкване оттук?

Уондъл се подсмихна:

— Право напред, след това в първата наляво. И дръж средата на улицата.

— Явно познаваш квартала.

На вратата се скупчиха момченца. Като в старите времена.

— Кажете на господаря Уоншиг, че Уондъл иска да говори с него.

— Той понижи глас, за да не може да го чуе Сандри. — Уондъл от Твърдината.

Две от децата изчезнаха вътре. Друго остана на прага втречено в татуировката на Уондъл.

Вратата остана откритата. Уондъл се усмихна. От вътрешната страна сигурно стоеше поне един въоръжен възрастен, ако не и няколко, в очакване на неканени гости...

На прага излезе някакво момиче. Беше на около петнайсет и носеше ярка рокля, прекалено хубава, за да върши с нея домашна работа.

— Заповядай, Уондъл — покани го тя на достатъчно висок глас, за да я чуят всички наоколо.

— Благодаря...

— Аз съм Огнен дар, чичо Уондъл. Дъщеря съм на Уес.

„Като ме нарича «чичо», тя ми дава да разбера, че ме приемат като един от мъжете на Твърдината — помисли си Уондъл. — Не се представя за дъщеря на Уоншиг.“ Възможно бе да е негова дъщеря, но не беше сигурно. Тя можеше да назове само майка си. Уондъл започваше да си спомня владелския начин на живот, но само като полузабравен сън.

— Господарят Уоншиг чака на горния етаж.

Уоншиг седеше в единия край на голямата обща зала. Помещението беше пълно, все с непознати за Уондъл. Освен Уес. Тя стоеше на вратата на страничната стаичка. Стаичката, в която за известно време бе живял заедно с нея, когато Уондъл бе най-възрастният мъж в Твърдината. Преди цяла вечност.

Тя все още бе красива. Не колкото Върбица, но за Уондъл никоя жена не можеше да се сравнява с Върбица. Уес все пак си оставаше привлекателна! Огнен дар се оттегли при майка си. Когато стояха заедно, си приличаха още повече.

— Здравей, братко — каза Уоншиг.

— Господарю Уоншиг.

Уоншиг се засмя от сърце. Приблужи се до Уондъл и двамата удариха дланите си, прегърна го сърдечно, при което показва, че не е загубил силата си. Уондъл също не отстъпваше.

— Много време мина — отбеляза Уоншиг.

— Така е. Издигнал си се.

Уоншиг погледна резбованата дръжка на ножа му:

— Ти също.

— Това е нищо. — Уондъл извади ножа, за да покаже масивното и функционално острие. — Това е подарък за теб. Ще донеса и други. Аз съм богат, братко.

— Хубаво...

— Мога да направя и Твърдината богата. Само имам нужда от помощ. Всъщност имам нужда от помощта на Твърдината и „Змийски път“, взети заедно.

— След като се наобядваме, ще ми разкажеш. — Уоншиг даде знак на насъбралите се мъже и жени да се разотиват. — Ще се запознаете с Уондъл по-късно. Оставете ме сега сам с брат ми.

„Брат. Да, имаме една майка. Бащата не е задължително да е един. А в нашия случай не е. Владелци!“

Някои излязоха, други се оттеглиха в ъглите на голямото помещение.

— Ще ядем тук — обяви Уоншиг и въведе Уондъл в голямата ъглова стая. Масата беше сложена и Огнен дар тъкмо сервираше храна и чай. — Помниш Уес. Сега тя е моята дама. Първа дама на Твърдината.

Уондъл нищо не каза.

— Какво? А. Точно така; сигурно си мислиш за Елрис.

— И за мама.

Уоншиг кимна:

— Мъртви са, братко. Загинаха заедно с Шастерн. Преди петнайсет години...

— Шестнайсет — поправи го Уес. — Огнен дар е на петнайсет.

— Преди шестнайсет години. Пожарът бе започнат от Тарнисос.

— Тарнисос е убил близките ни?

— Не, той започна пожара. Беше на Майчин ден; жените се бяха събрали на Площада на мира. Тогава господарите все още раздаваха

подаръци. Помниш ли?

— Да.

— Шастерн отиде с тях. Бяха събрали подаръците и се връщаха, когато пожарът започна. — Уоншиг поклати глава. — Тръгнахме да ги търсим. Намерихме ги мъртви, до тях бяха телата и на двама Бикове. Всичко, което са носели, беше събрано, разбира се. По-късно Пелзед и Фритспат поискаха обяснения от „Бича кожа“, но Биковете твърдяха, че хората им загинали, докато се опитвали да помогнат на Шастерн. Възможно е. Възможно е да е било така.

— Кой, казваш, че е участвал?

Изражението на Уоншиг остана непроменено.

— Нима мислиш за отмъщение, сега, след шестнайсет години, след като изобщо не си бил тук, малки братко? Мислиш ли, че не съм опитал?

— Извинявай. Не се съмнявам, че си опитал.

Уоншиг кимна мрачно.

— Какво стана с Фритспат?

— Той също опита. Мама беше неговата жена; бяха близки. По-близки, отколкото аз и Елрис. Излезе един ден и не се върна.

— И Уоншиг стана най-възрастният мъж в Твърдината — намеси се Уес.

Не каза, че Огнен дар се е родила няколко месеца по-късно, но това се подразбираше.

— И така, как мога да ти помогна, малки братко? — попита Уоншиг.

— По два начина, ако можеш да работиш с мен.

— Възможно е. Какви два начина?

— Първо, да подпалим Росомахите.

— Това е трудно, малки братко. Трудно. Знаеш ли кои са те?

— Надявам се. Аз нямам нищо против Росомахите, но според Алферт те са торонекстите. Имам причини да смятам, че е прав.

— Аз също. Торонекстите работят за господарите. — Уоншиг го изгледа замислено. — Ами ти? Имаш колесница и господарски човек за кочияш. Господарите ли ти разрешиха да подпалиш торонекстите?

— Почти. Няма да се намесват, но ако успеем, са готови да извлекат полза. Няма да има кръвна война. Ако някой поиска кръвни пари, аз ще ги дам.

— Трябва да го обмисля. Каква е другата задача?

— Морт от Атлантида има нужда от помощ. Ще ти обясним по-късно. Трябват му обаче надеждни хора. Има нужда от примирие с Морски скали, поне колкото да отиде дотам с колесница. Освен това мога да използвам и външна помощ, извън Теп, ако някой пожелае да отиде.

Уоншиг го изглежда изпитателно:

— Навън ли?

— Там лежи цяла вселена.

— Преди двайсет години бих дошъл с теб. Сега не. Освен това имам нужда от всички мъже, в Твърдината и в „Змийски път“. Времената са трудни, малки братко.

— Тук ни харесва — намеси се Уес. — Имам обаче син, Шастерн. — Уондъл я погледна изненадано и тя кимна. — Наречен е на малкия ти брат. Той е буйно момче. Съмнявам се да оцелее дълго тук. Вземи го.

— Колко е голям?

— На десет.

— Може. Само че, Уес, ако дойде, няма вече да е владеец. Ще се научи да живее по други правила. Съмнявам се да се върне някога.

— Ти се върна — отбеляза Уес.

— Уондъл, има хора, които обичат приключения — каза Уоншиг и въздъхна. — А аз все още съм владеец и никой няма да ме допусне до кораб. Освен ако ти нямаш собствени, малки братко.

— Не съм избрал този път. Нека ти покажа, големи братко. Научи ли да разчиташ карти, докато плаваше?

— Карти ли? Чувал съм за тях, но никога не съм ги виждал. Бяха заключени в капитанската каюта.

— Идеята е да рисувааш мястото, където се намираш, където искаш да идеш и това, което е между тях. Използват се ориентир.

Уондъл започна да чертае по масата. Теп беше малко черно петно, Сечището — няколко семки от чушка, Пътят на конопа — линия от въглен. Уес виждаше как в стаята ѝ наставка пълна бъркотия; погледна Уоншиг, но реши да не се намесва.

— Тук минахме — започна да обяснява Уондъл. — Аз и една каруца с деца, скрити като бутилки вино. Най-жестоката битка на живота ми беше тук. Татуировката ми блестеше всеки път, когато

убивах човек; там все още има магия. — При Първи борове пространството му свърши. — Трябваше да го начертая по-дребно.

— Значи, така се прави.

— Мога ли да обуча няколко човека на това? В двора. Полезно е.

Всеки, който работеше в керваните, трябваше да умее да си служи с карти. Кого да вземе? По-добре да разбере на кого му се удава по-лесно! По-добре да разбере...

— Големи братко, помниш ли, когато се опитах да те науча да си служиш по-добре с ножа? — попита изведнъж Уондъл.

Уоншиг се намуси:

— Да.

— Може ли отново да опитам? Утре ще науча всички, ще им покажа как да използват карта.

Уоншиг се втренчи в него.

— Ти си по-възрастен и по-умен. Аз съм по-добър учител. Вземи най-добрите си бойци. Наблюдавай ме. Наблюдавай тях. Този път ще се научиш.

— Явно говориш сериозно.

Уондъл замълча.

— Добре. Ще наблюдавам — отсече Уоншиг. — Ще слушаме магьосника ти и ще изпратя подаръци на Морски скали. Дай ми един ден да уредя нещата... Уондъл от „Змийски път“ се върна и е добре дошъл в Твърдината. Жена ти също, разбира се.

— Тя не е тук. — Уондъл си представи как Върбица влиза в една владелска крепост.

* * *

На Площада на мира Морт беснееше.

— Този е луд! — изкрещя.

Посочи Херул, който стоеше ухилен в колесницата си. Тя изглеждаше странно без коне. Морт бързо промени настроението си и възкликна весело:

— Той обаче е там!

— Водният дух.

— Херул ме закара до Морски скали. Вълната се изправи към нас, разбира се, твърде ниско. Разби се в скалите достатъчно силно, за да ни разтресе! И тогава този безумец пришпори конете право надолу към равнината!

— Херул, добре ли си? — попита Сандри.

Младият кочияш се ухили още по-широко.

— Прекрасно беше! Вълната се вдигна и ни подгони! Истинска магия! Не като танцуващите чаши на Киринти...

— И този безумец започна да си играе! — продължи Морт. — Движеше се точно пред нея...

— ... по Равнината на мъртвия тюлен. Когато продължих нагоре, тя забави. Видях това и не исках да изтощавам конете! Затова и аз забавих, и тя стигна почти до върха. Сетне се разплиска и се оттече право в океана. Изтече като вода, не избяга.

— Ти я дразнеше!

— Може би малко. Конете се изтощиха. — Херул махна към два коня, за които се грижеха няколко от хората на Водоносец. — Утре ще ми изпратят нови, за да могат тези да починат.

— Само че няма аз да се возя с тях, безумец такъв! — възкликна Морт.

Уондъл се засмя:

— Утре младият господар Херул може да кара мен. Сандри, ако обичаш, разведи стария магьосник из града.

— Разбира се.

Морт ги изгледа кисело:

— Този воден дух ме гони вече половин живот, но днес за малко да ме настигне.

— Само че не те настигна — отбеляза Херул. — Нали?

ЧАСТ ЧЕТВЪРТА

ГЕРОИ И МИТОВЕ

76.

На разсъмване половин дузина безродни дойдоха на Площада на мира и започнаха работа из руините на една кирпичена къща. Уондъл помнеше, че домът бе принадлежал на владеец от „Бича кожа“. Или от „Цветния пазар“? Едрият владеец, който дойде с безродните обаче, имаше татуировка на змия, стигаща от лявото око до лявата му ръка.

За един час работниците разчистиха предната част и изградиха огнище. В другия край сложиха маси и столове и закачиха знак с нарисувана чаша и пилешка кълка. Гостилница на Площада на мира. Вдигнаха и друг знак — змия, но тя бе поставена в самото дъно на парцела. Под табелката пред гостилницата имаше надпис, приветстващ всички с добре дошли.

Пелзед бе мечтал цял живот да заеме и другия край на Площада на мира, но никога не посмя да опита. Разбира се, сега този район не беше от най-ценните.

Уондъл влезе, за да огледа. Младият господар Сандри го последва. Безродният свидетел беше около трийсетте, добре облечен и учтив.

— Да, господари — покани ги той. — Заповядайте.

Уондъл вдигна ръка за поздрав. Това бе полезен жест, начин да бъдеш учтив, без да се унижаваш. Едрият владеец от „Змийски път“ излезе от къщата. Беше млад и татуировката му явно бе отскоро.

— Аз съм Лагдрет — представи се. — Ти трябва да си Уондъл. Добре дошъл. — Посочи задната част на постройката. — Аз ще живея там, докато Хлебарови подготвят съседната къща. Господарят Уоншиг каза, ако имаш нужда от нещо, да се обръщаш към мен.

Той се върна в къщата, без да чака да го представят на Сандри.

— Учтиво — отбеляза Уондъл.

Сандри го изгледа въпросително.

— Той нямаше за какво да говори с теб и не искаше да ти губи времето. Излезе да ми предаде думите на Уоншиг само защото той го е помолил. Неговата работа (никога не споменавай думата „работа“; той просто се е съгласил да свърши нещо) е да защитава това място. Ползата му е, че получава нова къща, поддържана от безродните, които защитава. — Уондъл се усмихна леко. — Може би това е първият му дом. Сега има с какво да привлича жените.

— Трябва да науча повече за владелците — каза Сандри.

Уондъл се усмихна:

— Ние имаме обичай да разменяме информация срещу информация.

— А.

— Никога не съм знаел много за господарите. Само колкото съм успял да науча, като съм наблюдавал от разстояние.

— На няколко пъти си гледал и по-отблизо — напомни Сандри. — Какво искаш да знаеш?

— По Пътя на конопа има разбойници. Понякога се събират достатъчно, за да обсадят някой град и да искат такси. Сега всички градове събират такси, по един или друг начин, но повечето от тях дават нещо в замяна. Поддържат пътищата, осигуряват храна, гонят събирачите, поддържат добри терени за пазарища. Разбойническите градове само взимат. Когато се получи такова нещо, всички кервани се събират и ги опожаряват. Сандри, леля ти Шанда иска да насочи керванната търговия към Теп.

— Всички го искаме.

— Разкажи ми тогава за торонекстите.

Сандри го изгледа изненадано:

— Ясно си спомням как господарят Кинтана нареди на Водоносец да ти разкаже за тях.

— Може би не ми е казал достатъчно.

— Имат пълномощно. Обещания, правени в течение на годините. Някои обещания са лоши, глупави, но те пазят всички документи и ако се опитаме да повдигнем въпроса, ще извадят свидетелствата, подписани и подпечатани, и ще кажат, че нямаме право да им се месим.

— Господарите винаги ли спазват обещанията си?

— Официалните, писмени, подписани и подпечатани ли? Разбира се.

— Обещавали ли сте да им помагате?

— Срещу всички външни врагове.

— А срещу владелците?

— Не! Никога не са ни молили. А ако го направят сега, то само за обсъждането на въпроса ще са нужни три пълни събрания на всички господари. Това обаче няма да стане. В пълномощното пише, че те ни защитават от размирици.

Уондъл отпи глътка чай. Беше хубав, билков, не от коноп. Една чаша се продаваше за три мидени черупки. Скъпичко, но цените винаги се вдигаха, когато керванът пристигнеше в някой град.

— Страхуваш ли се от командир Мироглас Водоносец?

— На мое място ти нямаше ли да се страхуваш?

— Е, може би, но по тази логика, аз би трябвало да се боя от Голямата ръка, ковача. Водоносец е господарски човек, а ти си господар.

— Млад господар — поправи го Сандри. — Чирак, ако може да се направи такова сравнение. Водоносец ще приеме заповедите ми, ако съм толкова глупав, че да му противореча. След това ще отиде при баща ми. Керванджийо, ти казваш на ковача си какво да прави, но учиш ли го как да го прави?

— Не разбирам достатъчно от занаята му.

— Аз пък не знам как да обучавам войници.

— Или да ги поведеш в бой — добави Уондъл.

— Това е лесно. Нарича се водачество — каза Сандри и се изчерви. — Да ги накараш да се бият заедно, да правят разни неща като един, това е трудното.

„Както да се научиш да се биеш с нож — помисли си Уондъл. — Ако усвояваш нещата едно по едно обаче, след време ще успееш да ги свържеш в едно.“ Той се замисли за битките, които бяха водили срещу разбойници. Дебелия чайник го беше учил да събира колкото може повече мъже около себе си и да ги кара да се бият заедно. Така обикновено побеждаваха, и то без нито един ранен.

И господарите знаеха всичко това; владелците — не...

— И така, какво ще правим днес? — попита Сандри.

— Ще те изпратя с Морт, но изчакай малко. Явно не можеш да ми помогнеш много за торонекстите, но я кажи как се оправяте с Росомахите под Гранитната буца?

Сандри се усмихна:

— Поразпитах за това снощи. Враждите между владелците не ме интересуват много. Няма да ти помагам, ако искаш да се биеш с тях, но мога да ти кажа всичко, което искаш да знаеш.

Уондъл вече беше сигурен. Торонекстите бяха от Росомахите. Каква полза обаче имаше да го знае?

* * *

Разчу се, че Уондъл има намерение да изведе няколко души от „Змийски път“ от Теп. Появиха се доброволци да му помогнат в избора.

Неколцина владелци се опитаха да изтръгнат обещания от него. „Вземи племенника ми, той не е за тук... дъщеря ми, тя спи с неподходящи хора... сина ми, той уби една важна личност... брат ми, него все го пребиват.“ Уондъл не обещавахе. Никой не може да те принуди да купиш нещо, без да те заплаши с нож... а това се случи само веднъж.

Фъбгър беше един от телохранителите на Уоншиг, приближаваше трийсетте, беше мургав и чевръст. Уондъл се оттегли от стаята, където Фъбгър го нападна, и на двора превърна спора в урок по бой с ножове.

Безродни и владелци искаха да го последват навън, отвратени от живота в Горящия град. Той възнамеряваше да вземе само малка част от тях. Неколцина от безродните натовари с изработването на карти.

* * *

Един ден целият двор бе покрит със скици, начертани върху праха. На следващия Морт, Уоншиг и неколцина други се затвориха в къщата, за да направят картите.

Привлечени от боя с Фъбгър, от новия нож на Уоншиг или просто от слуховете и от любопитство, на двора чакаха четирийсетина

мъже, които желяеха да бъдат обучавани от Уондъл от Твърдината. Разбира се, бяха твърде много. Един от тях беше Фъбгър, по-възрастен от повечето кандидати, но превързан и решен да се учи от грешките си. Дали да не го обучи и в изработването на карти?

Уондъл започна да показва. Събраха се още мъже, докато броят им не нарасна на шейсет.

Много от тях имаха самочувствието, че вече умеят да си служат с ножа, че няма какво повече да научат от един външен човек. Те изказваха открито мислите си или го показваха с насмешливите си усмивчици. Тези хора започнаха да се разотиват.

Някои загубиха интерес. Други останаха да се присмиват на другите и имаше защо. Точно затова Уондъл се беше упражнявал тайно, защото наистина изглеждаше смешно. Когато Уоншиг най-после се показа около обяд, обучаващите бяха намалели на трийсет.

Основата на боя с нож, както учеше Уондъл, беше да се отработва всяко движение поотделно, докато се запечата трайно в мозъка ти. Уондъл наблюдаваше онези, които имаха търпение да повтарят едно и също нещо в продължение на час, да усъвършенстват движението и едва тогава да започнат следващото, и така до края на деня, без нито веднъж да изпуснат нервите си.

На тях и на онези, които все още имаха търпение да работят с картите, без да се разкрещят, щеше да направи едно предложение.

Бяха прекалено много и той нямаше доверие във всички. Проблемът бе, че не можеш да поставиш един владелец на изпит, защото той няма да се съгласи. Човек си изгражда представа за владелеца, като го наблюдава с години.

Уондъл не разполагаше с толкова време.

* * *

Леглото бе готово да го приеме, но също и Морт.

— Как се чувстваш? — попита го магьосникът.

— Изтощен. Обучавах владетци на бой с ножове. Ти как би се чувствал на мое място? Искаш ли чай?

— Да, ако обичаш. Уондъл, тези владетци разгневяват ли те? Отсъствал си дълго време.

— Дразнят ме. Навремето и аз съм бил един от тях. Цял ден се мъча да запазя самообладание.

— Очаквах да загубиш самообладание при торонекстите.

— Морт, това е като танц. Те не умеят да се пазарят. Оня номер с бутилката беше забавен.

— Нещо да те е ядосвало напоследък?

— Сега за гнева ми ли си решил да говорим, Морт?

— Да.

Уондъл се замисли:

— Не бих казал, че нещо ме е разгневilo. По-скоро ме удивлява. Този... пущинак едно време бе Площадът на мира. Той не беше просто мястото, където майките ни събираха онова, което ни бе необходимо да преживеем. Той носеше... ред. Ред в живота ни като този в къщите на Господарските хълмове.

— Шокиран си, но не и ядосан.

— Ами, аз...

— Няма нужда да отговаряш. Уондъл, Янгинатеп дори не те е поглеждал през тези три дни, виждам го, и ще ти кажа защо. В теб няма гняв. Сякаш съм ти направил магия за успокояване, но за това ще ти разкажа по-късно. В състояние ли си обаче да продължиш все така?

— Търговците не се гневят, Морт. По-способните от тях дори не се преструват на ядосани.

— Тогава... може да проработи. Ето от какво се нуждая.

Уондъл го изслуша.

Накрая попита:

— Защо?

— О, виж своята проклета изгода. Какво добро си видял от този воден дух?

— Благодарение на него имах вода за пиене като дете.

— Мислех, че е благодарение на мен, но приемам. Ами от Янгинатеп?

— Той изгори... изгори семейството ми. Да, разбирам, Морт, това е най-безумната идея, която съм чувал някога, дори от теб, но мисля... мисля, че виждам каква полза може да има. Имам предвид за търговията. За семейството. За Пернатата змия. Ако се съгласиш да стане както аз кажа.

— Да?

И Морт го изслуша.

* * *

На следващия ден изработването на карти продължи в главната зала на Твърдината зад заключени врати. Уондъл прекара известно време да наблюдава упражняващите се бойци, след това се зае с картите.

Чайките от Морските скали не бяха видели танца на Морт на високия бряг над територията им. Знаеха само, че от океана е излязла огромна вълна и е отнесла четири къщи, преди отново да се оттегли. Три от домовете бяха на безродни, но в четвъртия във всяка стая бяха живели поне по трима-четирима владетци. Двама бяха загинали, девет оставаха без покрив.

Уоншиг от „Змийски път“ им обясни причината.

Хората им били удавени, а къщите им отнесени от един воден демон. Вестоносците на Уоншиг казаха на Чайките какво ги е нападнало и кой би могъл да го убие.

Пътят на водния дух през сушата щеше да започне от тяхна територия.

— И така, Морските скали са на наша страна и ще привлекат и бандата на Мъртвия тюлен. Възнамеряваш да сложиш хора по целия път дотук — заговори Уоншиг. — Ако не искаш да ги нападнат, по-добре никой да не знае какво носят и ще имаме нужда от примирие с всички банди в района. Това е територия на Великаните. Те са побъркани. Не можем да сключим примирие, нито да им имаме доверие. Защо не ги заобиколим?

— Никога няма да успеем да качим вълната толкова високо.

— Господарю Уоншиг.

Това беше Артчър, един от свитата на Уоншиг, най-вероятно негов племенник. Той бе показал някои умения при работата с карти.

Сега попита:

— Ами ако продължим по тази линия? Това е Дългата улица. Пътят върви така, защото в миналото елените са се придържали към най-ниското. Територията е на Невестулките по цялото протежение, а те спазват примирията.

— Взимат богати подаръци за това!

— Май пак трябва аз да се намеся — измърмори Уондъл.

Срещу един украсен нож, малко стъклени бижута и медени бонбони половината им път можеше да се сметне за обезопасен.

Докато обсъждаха маршрута, Уоншиг изпрати вестоносци. Ножовете, приготвени от Уондъл за господарите, отиваха при владелците, но в това нямаше лошо. Господарите имаха повече нужда от него, отколкото бе очаквал.

— Това е хубав равен терен. „Чашата на мургавия“?

— „Бича кожа“ — отвърна Уоншиг.

— Стига бе!

— Фритспат беше способен, малки братко, но нямаше навика да спазва чуждите обещания. Районът отново се превърна в бунище. Виж, „Чашата на мургавия“ е идеален вариант, а Биковете ще ми се доверят, че няма да се опитам пак да я присъединя към територията ни.

— Предложи да я почистиш за две бали коноп. Кажи, че имаме магьосник. Ако до тях са достигнали слуховете, ще знаят, че е вярно. Кажи им, че могат да платят след извършване на услугата.

Вестоносците започнаха да се връщат с отговори. Дългата улица беше в примирие. Биковете бяха готови на сделката, ако „Змийски път“ изчака една година за конопа. Сега оставаше да изпратят вестоносец до „Чашата на мургавия“, за да евакуира безродните с правдоподобно обяснение: „Не даваме никакви подробности, но изчезвайте!“

С „Мръсните птици“ беше лесно, от толкова години пак оставаха враждебно настроени.

„Глупавите зайци“ отказваха примирие. Трябваше да има срок. Изпратиха им ново предложение, но предвидиха и охрана за хората на Уондъл.

* * *

Вечерта Уондъл свика избраниците си в главното помещение на Твърдината — сега картографска зала.

Говори кратко и раздаде бутилките.

— Да слушат всички, които искат да се махнат от Теп. Това са бутилки от студено желязо. Никакво отваряне тази нощ!

При упражненията с ножове и изработването на карти той бе избрал само мъже, които умеят да чакат. Мелничарови и Въжеиграчови дадоха други идеи за подбор. Една жена можеше да чете. Един готвач бе приготвил вечеря от случайно събрани продукти. Зелен камък наблюдава няколко деца, които плевяха в градината на покрива и избра три. Синът на Фритспат, най-малкият полубрат на Уондъл, който сега беше на трийсет, също си струваше да бъде изпитан. Той бе отказал да се упражнява с нож и да чертае карти, но въпреки това получи бутилка.

Всеки от избраниците можеше да си вземе другар, когато заминава.

На никого не издадоха плана. Янгинатеп можеше да влезе в нечие съзнание.

* * *

Когато се върна на Площада на мира, Уондъл отиде в квартирата на Морт, за да му избере облекло.

— Вземи нещо шарено, нещо, което се забелязва отдалеч. Нямаш ли дреха, която да не е в сиво или черно, Морт?

— Видях тази шарена тълпа. Няма двама, които да се обличат еднакво! Онези владетели от „Цветния пазар“ засенчват и Насешмарл! А ти искаш да се забелязвам отдалеч.

Уондъл въздъхна:

— Сандри, братовчедка ти Рони познава ли шивачка?

— Предполагам.

— Зелен камък, пиши: „Рони, Морт трябва да има магьосническа роба до утре вечер. Нещо, което да се забелязва от планински връх в мъгла. Моля те, предай това на шивачката. Изпращам ѝ възнаграждение за работата.“

Уондъл избра един топ от най-финото платно в кервана, тъмносиньо с по-светли шарки; сетне взе няколко парчета в яркозелено и яркозлатисто.

— А това е за Морт.

Бутилките бяха раздадени предната вечер. Този ден бе посветен на усилените упражнения с ножове и съставяне на карти. След вечеря всички се събраха, за да получат последни инструкции.

Морт носеше яркозелена роба на огромни златни звезди. Уондъл не можеше да му се нагледа. Проклетата дреха беше съвършена. Можеше да се види от най-високия връх в мъгливо време. Той сам я бе поръчал такава. Не беше тактично да се присмива, но...

— Морт, ти наистина изглеждаш като магьосник.

— О, я млъкни! — Морт удари островърхата си шапка в земята. — Как очакваш да се задържа прав с това чудо? Не помисли ли...

— Това е Морт! — провикна се Уондъл и направи тържествен жест с ръка. — Вижте го! Запомнете го добре! — Наоколо се разнесе смях; такива бяха владелците. — Добре, Морт, сега искам да провериш коя бутилка е била отваряна.

Смехът заглъхна; Морт тръгна между кискащите се владелци и започна да посочва. Телохранителите на Уоншиг вървяха зад него, за да се погрижат определените мъже и жени да бъдат отстранени.

— Открехнах я само за миг! — оправдаваше се един.

Морт вдигна тапата.

— Нищо. Пречистено е. Задръж го, но се махай.

Друг възрази. Морт отпуши и запуши бързо бутилката му.

— Все още има някаква сила установи. — Колко дълго я държа отворена?

— Колкото Таркрес да сготви пясъчните калканчета. Колкото да изсипя малко, да видя, че е злато, и... да го върна обратно.

— Добре, остани. — Морт отвори следващата бутилка. — Златото го няма. Глупак! Задръж бутилката и се махай.

— Брат ми го събра!

— Глупак!

Уоншиг повиши глас, за да го чуят в суматоката:

— Да задържат бутилките ли? Сигурен ли си?

— Ако си тръгнат без много шум. Петнайсет от останалите са изчезнали заедно с бутилките. Тези поне дойдоха — отвърна Уондъл.

— Доколкото мога да смятам, липсват само единайсет.
Морт изгони петима от една групичка от шест момчета.
Шестият остана.

— Какво се случи? — попита го Уондъл.

— Всичките живеем в една стая в Твърдината. Снощи Флайд отвори бутилката си и изсипа шепа злато. Каза и на останалите.

— Ти защо не отвори своята.

Мълчание.

— Добре. Как се казваш? Садесп, шестимата един до друг ли бяхте разпределени? Проклятие. Уондъл, всички останали бутилки са стояли затворени.

— Чакай, Морт. Някои от тези хора не съм ги виждал.

Петнайсет отсъстваха, но четирима от тях бяха заменени от непознати. Една жена го гледаше плахо.

— От мен ли получи тази бутилка? — попита той.

— Не, Перната змия. Аз съм на мястото на Кожар Мелничаров.

— Той къде е?

— Снощи спа при мен. Аз съм Сапфир Дърводелска и знам повече за любовта от всяка друга жена във вътрешния град.

— Истина е — потвърди Уоншиг. — Сапфир, да не искаш да се махнеш?

— Морт, прегледай я.

— Чиста е. Никакви болести, никакви уроки. Има малко бълхи. Държала е бутилката затворена. Сапфир, умееш ли да хвърляш?

— Да. Кожар ми показва мястото си. Даде ми и картата.

Бутилката бе стояла у нея няколко часа.

— Заеми мястото си — нареди Морт. — И, Сапфир, ако си мислиш, че познаваш всяко удоволствие, което могат да споделят един мъж и една жена, трябва да поговорим.

Още трима носеха бутилки, без да са ги получили лично от Уондъл. Трима мъже се бяха отказали, упоили, напили или — такава бе горчивата истина — бяха убити, за да могат други да заемат местата им. Беше твърде късно да се проверява. Уондъл отпрати един с парче злато, но без бутилка, защото не хареса физиономията му. С другите щеше да рискува.

Уондъл кимна на Уоншиг и той отвори тежката врата. Започнаха да влизат.

— Внимавайте къде стъпвате — предупреди Уондъл и тръгна след Зелен камък.

Цял ден бяха работили по една карта, очертана с тебешир и различни предмети като ориентири.

— Зелен камък, имаш думата — каза Уондъл.

Момчето от месеци изучаваше общите планове на града. Освен това за разлика от баща си вярваше безрезервно в успеха. Пък и Уондъл не биваше да се намесва твърде много в подготовката. Богът на огъня все още можеше да реши да надникне в ума му.

Търговците имаха навика да викат, за да бъдат чути край бучащи реки, в буря или при разбойническо нападение. Зелен камък отпусна гласа си:

— Всички вие сте избрани. В живота си сте станали свидетели на достатъчно магия, за да знаете, че тя съществува. На път сте да наблюдавате най-могъщото вълшебство, станало някога в този град. Идните поколения никога няма да имат такава възможност. Изпълнете задачата си и ще напуснете Теп, за да се наслаждавате на гледки, които сега не смеете дори да сънувате. Онези, които умеят да разчитат карти, ще разберат какво става тук.

Той посочи златната солница на Уоншиг, събрана преди години и от много време празна.

— Това тук е Твърдината, а това — Черната яма.

Тя бе означена с тъмно петно засъхнала кръв на пода.

— Тук са Господарските хълмове. Гората. Еленова река и Клина; торонекстите са тук...

Те бяха означени с една медна монета.

— Тези назъбени линии очертават брега. Това са Морските скали, това — пристанището. Тук ще получим помощ от Водните демони. Не знаем какво има между тези квартали. Пак някакъв бряг. Отвъд Морските скали са океанът и един воден дух. Морт от Атлантида може да ви разкаже повече за него. Той преследва Морт още от потъването на Атлантида. Морт възнамерява да го убие. Това никога досега не е правено.

Водният дух ще се покаже като планина от вода. Ще подгони Морт. Виждате ли тези успоредни линии? Червената и зелената, които прекосяват цялата карта. Морт ще следва зелената линия от Морските скали през Равнината на мъртвия тюлен, нагоре по Дългата улица и

„Чашата на мургавия“... виждате ли? И после навътре. Вълната ще следва най-ниския терен. Ние ще бъдем разположени по червената линия над тях и ще чакаме.

Искаме да хвърлите бутилките пред вълната. Когато Морт мине под вас, вадите тапите и хвърляте. Целете се в нещо твърдо, камък например! Бутилките трябва да се счупят! Янгинатепа ще отнеме магията мигновено, ако се счупят прекалено рано. Ти, Синтоток, ти си отворил своята бутилка, но не си я държал твърде дълго, за да се загуби цялата магия на златото. Счупи я точно, пред вълната, водният дух ще я вземе.

Това е смисълът. Вълната ще се оттегли в океана, ако не ѝ дадем достатъчно сила да продължи нагоре. Дивата магия ще ѝ помага да се движи, докато стигне дотук. Тук, в Черната яма, Морт ще ѝ устрои капан, след като няма повече манна да я движи. Тук Морт ще убие водния дух. Някакви въпроси?

Владелците нямат навика да вдигат ръце и да чакат ред. Те просто крещат. Зелен камък посочи един:

— Хей! Хей! Ти.

— Виждал съм вълни. Те са бързи. Вашият магьосник е луд.

— Морт може да надбяга мълния. Виждал съм го. Вие също ще го видите. Ако го пропуснете, ще съжалявате до края на живота си. Ти...

— Искате да примамите вълната нагоре, така ли?

— Тук и тук ще се наложи да се движи нагоре, да. Там ще ви поставим по-нагъсто, защото наистина имаме нужда от златото на тези места.

„И защото някои няма да хвърлят бутилките — помисли си Уондъл, — но не можеш да им кажеш, че им нямаш доверие.“

— Корнтам? Какво?

— Как смятате да убиете водния дух?

— Това е най-трудното — призна Морт.

Зелен камък се намеси:

— Морт ни прави подарък за помощта, която ще му окажем. Нашият подарък за вас ще е възможността да излезете на свобода от Теп, точно както ви обещахме. Ще ви осигурим места в керваните по Пътя на конопа, а може сами да си намерите по-добър живот. Уондъл

от Твърдината е бил един от вас. Сега той е по-велик от господар. Той е моят баща.

Околните потръпнаха при тези думи. Зелен камък се усмихна доволно.

78.

Част от хората с бутилките, онези, чиито постове бяха най-отдалечени, трябваше да бъдат изпратени още същата нощ с въоръжена охрана. Морски скали щяха да ги приютят.

Останалите щяха да дремят в Твърдината до съмване. Налагаше се керванът сам да се грижи за себе си. Уондъл и Зелен камък се нуждаеха от малко сън.

* * *

Търговията на Площада на мира трябваше да е привлякла повечето безродни в района. Владелците, които нямаха представа за плана на Морт, нямаше да пречат за осъществяването му. Очакваше се да нападнат празните домове на безродните или да се опитат да извлекат изгода от панаира... или поне така се надяваше Уондъл.

Двамата с Морт заеха местата си в колесниците зад Сандри и Херул.

* * *

Уоншиг не беше успял да схване основите на картографията. Двама от племенниците му обаче я разбираха. Движеха се с колесницата на Уоншиг и помагаха за разполагането на постове на югоизток между „Чашата на мургавия“ и Черната яма.

Уондъл тръгна на запад.

Избраниците му бяха далеч един от друг, за да не се разсейват. Бяха на такива разстояния, че да се виждат и да могат да се чуят, ако крещят. Освен... един пробив. Пет или шест момчета бяха изгонени и Садесп стоеше сам. Уондъл забави ход, за да разположи хората си по-равномерно.

Морт беше далеч напред, Колесницата им премина през бурените по „Чашата на мургавия“, докато Уондъл и Херул се изкачваха по билото. Уондъл виждаше достатъчно навътре през храсталаците, за да различи къщите на безродните и колибите на отглеждащите коноп. Бяха ги предупредили. Дали ще се махнат, или не, зависеше от тях.

Брегът се появи пред тях. Сандри спря колесницата си на билото над Равнината на мъртвия тюлен. Морт слезе и продължи пеша.

Последният от хората на Уондъл, една жена от Морски скали, беше забавила ход и гледаше картата, за да намери мястото си. Мъжът ѝ вече бе заел своето. Уондъл и Херул спряха между тях. Уондъл се показва на ръба.

Би предпочел да се качи над плажа на Морски скали. Оттам щеше да има по-добра видимост. Оттук Морт вече се губеше от поглед. Колесницата на Уондъл обаче трябваше да набере значителна преднина, ако това, което си спомняше, не беше халюцинация. От океана се надигна огромна вълна и тръгна напред, гребенът ѝ се пенеше и се извисяваше все повече и повече. Къде беше Морт? Дали бе тръгнал вече?

Ето едно жълто-зелено петно, не можеше да се сбърка... каква скорост! Вълната се понесе след него твърде бавно, изоставаше, но с всяка секунда се издигаше все повече. „Хвърляйте“ — помисли си Уондъл, но не издаде никакъв звук. Щеше да избере хората си според това, дали хвърлят бутилките, или не.

Уондъл скочи в колесницата.

— Напред! Напред!

Херул дръпна юздите. Колесницата се понесе.

Над тътена на вълната прокътня безумен кикот и Уондъл се зачуди защо толкова се бави звукът, след като Морт бе вече на средата на първото изкачване.

Жената хвърли бутилката си. Мъжът ѝ я последва. Бутилките паднаха на земята и след миг водната стихия ги заля с гръм и пяна току под колелата на Уондъл.

Едрият кон изглеждаше ужасен. Херул кипеше от възбуда. Вълната, толкова ниско под тях, не представляваше заплаха. Морт почти не се виждаше, скри се в храсталака, където Равнината на мъртвия тюлен преминаваше в стръмен склон.

Морт спря, сякаш се е блъснал в невидима стена.

Вълната продължаваше към него. Уондъл мина покрай един възрастен безроден, свит на земята и притиснал с ръце ушите си, забравил бутилката. Вринин от „Цветния пазар“ хвърли своята; тя подскочи, без да се счупи, но от нея се проточи тънка златна струйка. Сапфир Дърводелска изчака Уондъл да я види добре, сетне запрати бутилката си надолу; стъклото се разби под самата вълна.

Морт тичаше, олюлявайки се, и вълната го настигаше. Той се обърна за миг, озъбен от напрежение; ухили се доволно при вида на златния дъжд зад него. Вълната се издигна и го скри от поглед, но Сандри излезе с колесницата и помогна на магьосника да се качи.

Сега вълната се движеше нагоре, губеше от водата си, губеше маса. Колесницата на Уондъл се носеше пред нея. Отдолу магьосникът и Сандри отново се появиха. Господарският син управляваше, както Бялата мълния, когато въртеше буца разтопено стъкло, внимателно, с пълно съзнание за опасността, без да бърза.

* * *

Майката на Свабот беше първата дама на „Цветния пазар“. Имаха нужда от примирие с тази банда, за да могат да поставят хората си на тяхна територия. Уондъл го беше подготвил. Свабот коленичи с бутилка в ръка, с вече извадена тапа; вълната се приближаваше.

Дори от толкова далеч Уондъл го виждаше как трепери от страх. Сетне момчето се изправи и замахна. Бутилката потрепери в ръката му и около него се посипа злато. Вълната беше изпреварила Уондъл... и вече минаваше покрай Свабот, а той не беше хвърлил бутилката си.

Момчето се обърна към Уондъл, на лицето му се бе изписала безумна радост. Той вече не трепереше. Беше поел всичко; усмивката му стана по-широка и още по-безумна...

Преди Уондъл да успее да реагира, Свабот вече тичаше редом с коня на Херул! Животното препускаше с всички сили, но когато Свабот се метна на гърба му, изцвили ужасено и премина в още по-бърз галоп. Свабот заби пети в хълбоците му и закрещя. Уондъл тъкмо се канеше да го избута с копие то си, когато той хвърли бутилката.

Тя падна точно пред вълната и се разби.

Уондъл обърна копието с дръжката напред и почука Свабот внимателно по главата.

— Слизай от колесницата!

Свабот скочи, претърколи се, изправи се отново на крака и се затича, хилейки се като обезумял. Златна треска... тя му спечели мястото в кERVана.

* * *

Ниският път зави и премина в „Чашата на мургавия“.

Едната ръка на Паданчи Сакатия все още бе здрава. Бутилката му се разби пред вълната. Когато водната маса зави след Морт, пенестият ѝ гребен повали Паданчи от билото.

Кенчи от Дългата улица застина при тази гледка. Той не чу виковете на жена си, която го подканяше да хвърля. Не я чу и Уондъл; той видя само отворената ѝ уста и напрегнатите жили на врата ѝ. Когато дойде времето обаче, тя хвърли. Кенчи пропусна.

По-късно щеше да решава.

Не без основание ужасеният кон на Морт препускаше с пълна скорост по „Чашата на чернокожия“, следвайки собствената си следа от утъпкани бурени. Вълната продължаваше, вече не толкова чудовищна, подхранвана от дивата магия на счупените бутилки.

Тук неколцина от избраниците на Уондъл липсваха... вълната започваше да отслабва... а отпред се водеше битка.

Четирима от избраниците на Уондъл бяха успели да се съберат и сега се отбраняваха срещу шестима мъже от Северния квартал. Северният квартал бе нарушил примирието! Уондъл даде знак на Херул и той насочи колесницата към владелците, заобиколили четиримата оцелели.

Те го видяха. Бягството нямаше да помогне; първият от нападателите се пригответи да приклепне. Уондъл предвиди действията му и заби копието дълбоко в гърдите му. От инерцията му жертвата се завъртя и Уондъл успя да издърпа острието сред писъците на останалите. Събирачите се бяха разпръснали и бягаха; Уондъл вдигна дългото копие и порази още един.

Херул търсеше следваща жертва.

— Продължавай напред — изкрещя Уондъл.

Вълната застигаше Морт. Предната ѝ част приличаше на тъмно лице с бръчки от водни течения.

Напред теренът се снижаваше. Уондълото предимство във височина намаляваше. Нямаше причина да очаква, че лишеният от разум воден дух ще прояви интерес към него, но все пак... Теренът тук беше по-неравен, вълната го изпреварваше; назад оставаше черна следа от мокра пръст.

Морт можеше да загуби живота си в това безумно начинание. Уондъл нямаше да скърби дълго. Той държеше на обещанието си, но виждаше в този план и възможност да избере кого ще изведе от Горящия град. Ако остане жив. Възможно бе и той да загине, докато спасява този щур магьосник.

Вълната почти заливаше Морт; не можеха вече да му помогнат.

Магьосникът отвори черна бутилка и посипа злато върху себе си. Сандри го изгледа удивено. Косата на магьосника заблестя в яркочервено и той побягна напред.

Колесницата изостана, в следващия миг пенливата стихия я погълна заедно с коня. Морт обаче тичаше по една вертикална скала, като държеше гърчещия се кочияш над главата си. Пусна Сандри на самия хребет и веднага се върна в долината, при което огласи околността с безумен смях.

Сандри беше коленичил, кашляше и повръщаше.

Уондъл му махна, но не забави. Сетне конят се препъна и Херул се принуди да намали скоростта.

Кон и кочияш, нямаше какво повече да иска от тях.

Уондъл скочи от колесницата и продължи тичешком. Херул го последва, като крещеше:

— Къде? Накъде...

— След Морт!

Уондъл мина покрай последния от избраниците си, Риблей от „Глупавите зайци“, който седеше с кръстосани крака и без бутилка. Излезе вече на равно, мина покрай една изпочупена колесница и трима души, легнали по гръб, които отчаяно се опитваха да си поемат въздух. Уоншиг и племенниците му...

Това обаче бяха други племенници.

Уондъл продължи да тича. Ако оживее, щяха да му разкажат какво е станало. Черната яма беше пред него. Той виждаше блестящата ѝ, набраздена повърхност: вода, покриваща черния катран, една смъртоносна клопка, огряна от слънцето.

Морт отново забави ход, косата му беше посивяла. Погледна назад и по очите му личеше, че вече вижда собствената си смърт.

Манната от суровото злато бе дала сили на водния дух и го беше изпълнила с безумна ярост. Вълната бе последвала Морт по път от дива магия дълбоко в сърцето на Горящия град. Сега се озова на място, където всичката магия бе изсмукана; а назад не оставаше нищо друго освен следа от пречистено злато. Вълната все още се издигаше по-високо от всяка постройка, изграждана до момента. С бял гребен, със странни бръчки по зеленото ѝ лице, тя приближаваше препъващия се, задъхан магьосник.

Риблей не беше последният човек с бутилка. Тук трябваше да чака синът на Фритспат, но на негово място лежеше само една черна бутилка, не по-голяма от юмрука на Уондъл. Той я грабна и продължи да тича. Приблужи Морт, издърпа тапата и хвърли.

Около краката на магьосника се разхвърча злато. Морт нададе победоносен вик и прескочи оградата, пробяга през тъмната вода твърде бързо, за да потъне, до другия край на Ямата и пак през оградата.

Огромната вълна мина през Черната яма, пое водата от нея и стана още по-голяма.

Катранът избухна в пламъци.

Уондъл почувства как косата и веждите му се превръщат в пепел. Този миг му се стори цяла вечност — неговите сетива бяха сетива на Янгинатеп...

Янгинатеп, Локи, Прометей, Молох, Койот, закрилниците на домашното огнище на индоевропейските племена, неизброими богове на огъня, те бяха различни и в същото време едно цяло. Той, тя, те имаха способността да бъдат на много места едновременно и да използват едно общо съзнание. Удоволствия и болки от земи, където богът на огъня и непокорството се почита или бива изтезаван, се събираха в едно.

Всяко огнище бе като нервно окончание за Янгинатеп. Уондъл чувстваше формата на бога, ужасната ледена рана в сърцето му, изтръпналите крайници на тези места в града, които бяха изоставени и в които вече не пламтяха огньове, дългата обгорена просека към Огнения град. Чувстваше пътя, по който бяха минали войските на господари и владетци, пътя на Уондъловото бягство и завръщане.

Янгинатеп се бунтуваше рядко. Само вниманието му се насочваше към различни места... там, където не проявяваше интерес обаче, се случваха чудеса. Огньовете гаснеха, когато Янгинатеп отнемеше енергията им. Той прекратяваше горските пожари. Само на огъня в огнищата позволяваше да гори. Ако ги задушеше прекалено рано, от тях нямаше полза.

Огньовете не искаха да горят на закрито.

Янгинатеп в съзнанието на Уондъл си спомняше причината. Един древен вожд бе сключил с него тази сделка, беше направил магия, за да попречи на скитащите племена да градят къщи.

Огньовете му даваха живота си.

Дори в огъня обаче магията не беше достатъчна. През няколко години Янгинатеп изпадаше в мъртвешки сън. Тогава огньовете бушуваха без контрол дори в домовете и хората наричаха това пожар. В съня си Янгинатеп можеше да не реагира на пожара с дни, но въпреки това избраниците му чувстваха как гневът му намалява, как силата му расте.

Собствената им ярост се уталожваше при вида на кладите.

Когато се съвземеше, Янгинатеп отнемаше огъня от най-горещите места и въпреки че глупците продължаваха да хвърлят

факли, пожарът свършваше.

Сега обаче животът на Янгинатеп си отиваше и от морето към него пълзеше жестока празнота. Водата бе дошла да го предизвика. Манната, поддържаща живота на водния дух, можеше да подсили и Янгинатеп.

Богът на огъня насочи цялото си внимание върху Черната яма.
Катран и земно масло.

* * *

Водата, покривала допреди малко Черната яма, бе всмукана от водния дух. Катранът лежеше гол и уязвим. Вниманието на Янгинатеп го беше подпалило. Пламъците обгърнаха водния дух. Той затанцува като водна капка върху нагорещена плоча в опит да се измъкне от огъня.

Древни, отдавна загинали зверове започнаха да се гърчат сред пламъците. Саблезъби котки размахваха нокти, деряха водата под себе си. Огромни огнени птици кръжаха около тях. Появи се огромен мастодонт и започна да расте, докато се извиси над водния дух. Бегемот се опита да го стъпче с двата си предни крака... и изчезна, без да му стори нищо.

Малкият Уондъл бе виждал тези призраци като силуети в мъглата. Сега те бяха пламъци... но Уондъл виждаше още неща. Янгинатеп ги извикваше, за да погълне манната им. Огненият бог ядеше призраците.

Морт лежеше неподвижно от другата страна на Черната яма. Уондъл тръгна към него, съвсем забрави ножа в ръката си. Пътят около Ямата бе дълъг. Той едва виждаше, чуваше, чувстваше, възприятията на огнения бог кипяха в главата му.

* * *

Водният дух знаеше какво иска и Янгинатеп също го почувства. Янгинатеп издигна огнена стена, за да прегради пътя на водния дух към пляката му, Морт от Атлантида. Водният дух му се

противопостави с поток от дива магия, златна магия, почти последните му издихания. Ако Уондъл не умееше да чувства магията, огненият бог я усещаше. Янгинатеп отклони вниманието си, сетне отново го съсредоточи към противника си.

И Морт, полумъртъв край Черната яма, скочи бодър и силен, изпълнен с манна. Изсипа торбата си, съблече се до кръста и трескаво намаза ръцете и гърдите си с бяла боя. Обърна се към Ямата и заръкомаха.

На Уондъл му заприлича, сякаш дирижира оркестър и танцьори. И наистина, огнените зверове затанцуваха, въпреки че продължаваха да изчезват един по един.

Уондъл наблюдаваше тази битка наполовина със зрението си, наполовина с някакво скрито сетиво. Почти нищо не разбираше. В проблясъците на здрав разум успя да се добере до Морт.

Магьосникът стоеше с гръб към него.

— Само стой настрана — предупреди, без да се обръща; на всеки от пръстите му блестеше златен пръстен.

— Мога ли да помогна с нещо?

— Стой настрана!

Морт продължи да ръкомаха.

Уондъл усещаше само онова, което чувстваше Янгинатеп.

* * *

Водата се стремеше да изгаси огъня. Огънят искаше да изпари водата. Янгинатеп обви водния дух като черупка. Водата засъска. Огънят избледня. Двете стихии умираха.

В Черната яма бе останала още сила, подхранвала досега призраците на древните зверове, и точно сега се изразходваше тя. Янгинатеп посегна за още и бе спрял от невидима стена. Имаше обаче достатъчно.

Водният дух загина сред облак пара.

Уондъл закри лице и се свлече на покритата с катран земя. Горещината опърли ръцете му. Морт продължаваше да ръкомаха, но Уондъл чу стенанието му.

Янгинатеп търсеше. Ако от водния дух бе останала някаква частица, той щеше да погълне последната ѝ манна. Водният дух обаче беше вече мит, мъртъв, изчезнал. Янгинатеп се пресегна по-надалеч.

Извън Черната яма нямаше нищо.

Сега Уондъл почувства ужас, той внезапно се свиваше. Допреди миг заемал цялата долина между гората и морето, сега Янгинатеп бе затворен в границите на Черната яма. Някакъв враг беше издигнал... стена!

Янгинатеп затрептя в ритъма на заклинанията и затърси новия си враг; откри го твърде късно. Уондъл позна Морт от Атлантида, танцуващите му ръце и пръсти, но стената бе напълно изградена и магьосникът оставаше недосегаем отвън. От звездите се спускаха тънки струйки манна, но Янгинатеп не можеше да я почувства. Морт бе сътворил таван на затвора му.

Янгинатеп се опита да го отмести. От устата на Морт се изтръгна вик на болка, но Уондъл почувства агонията на огнения бог. Вълшебната бариера бе смешно тънка, но беше изтъкана от водна магия.

Янгинатеп се замята с яростта на владеец и откри... един владеец.

Уондъл и Янгинатеп бяха два аспекта на огнения бог. Богът посегна и грабна ножа му.

Уондъл Пернатата змия пусна оръжието на земята.

Янгинатеп се наведе, за да вдигне копието, сви колене и се пресегна, отчаяно се опита да накара тялото му да се подчини. „Движи се!“ Защо не мърдаше този владеец?

Морт танцуваше като марионетка с гръб към Уондъл. Уондъл Пернатата змия бе напълно спокоен, въпреки че богът беснееше в съзнанието му. Уондъл знаеше тайните на търговията. Всеки търговец си мисли, че може да те накара да купуваш, но греши. Слушай, кимай, забавлявай се от представлението. Предлагай чай. Купувай само когато чуеш най-добрата цена.

Уондъл почувства как огънят го изпълва, как потича през ръцете му. Малки пламъчета облизаха ноктите му. Огънят подпали разума му.

„Торонекстите! Ще ги подпалим! Къщи, стражеви пост, горски пътеки, хора, ще изгорим всичко! Ще вземем децата за заложници и ще задържим жените. След това «Бича кожа»...”

„Предложението ти е добро, разбира се, но как мога да рискувам толкова много? Ако загубя, хората ми ще гладуват, семейството ми, всички, които се уповават на Пернатата змия. Не, цената ти е прекалено висока.“

Огънят обхвана пръстите му.

„Бесней!“

„Много се гневиш. Огън, не е възможно да говориш сериозно.“

„Гори!“

„Спокойно. Отпусни се. Стой мирно. Усмихвай се. Дишай.“

Манната се изчерпа. Янгинатеп изчезна като гаснещо пламъче.

Не тук на повърхността, а дълбоко под катрана, където никой магьосник не можеше да я достигне, последният остатък от огнения бог откри последна искрица манна. Богът потъна, угасна, превърна се в мит.

Янгинатеп се превърна в мит.

Лицето на Уондъл го болеше. Дрехите бяха защитили останалите части от тялото му, но ръцете и лявата половина на лицето му горяха от болка. Не напипа нито вежди, нито мигли, нито коса от тази страна.

Морт стоеше като голо дърво, плешив като яйце, с обгорени дрехи отпред, но продължаваше да ръкомаха, сякаш управляваше невидими музиканти. Уондъл не посмя да го прекъсва. От призраците на древните зверове и огъня нямаше и следа.

Морт отпусна ръце, преви се, падна по очи.

Уондъл го обърна по гръб. Очите на магьосника бяха притворени, невиждащи.

— Водният дух е мъртъв, Морт — каза Уондъл.

Магьосникът си пое въздух. Жив беше.

— Не можем да сме сигурни.

— Морт, аз лично го удуших и погълнах всяка негова частичка. Мъртъв е. Извинявай, „аз“ ли казах? Аз бях Янгинатеп.

— Странноприемница „Перната змия“.

— Всички богове са добре дошли. Не искам повече да се повтаря, Морт.

— Можеш да си спокоен. Това, което остана от Янгинатеп, го затворих дълбоко в катрана. Всичко, което причиняваше огненият бог на този град, свърши. Десет хиляди години, може би повече, може би завинаги, Янгинатеп ще спи под катрана. Може да го използваш по

някакъв начин. Целият съм опърлен. Закарай ме при морето за манна.
Измий ме със солена вода. Чакай. Сигурен ли си, че водният дух е...

— Мъртъв е.

— Добре.

ЧАСТ ПЕТА ПЕРНАТАТА ЗМИЯ

80.

Сандри и Пламтящата кула пристигнаха в галоп, от устата на конете им излизаше пана. Херул и Зелен камък дойдоха малко след тях.

— Татко! — изкрещя Пламтящата кула.

— Добре съм.

Децата започнаха да го оглеждат.

— Морт е този, който има нужда от помощ — каза Уондъл. — Сандри, можеш ли да го закараш до морето?

— Не изглежда достатъчно здрав, за да се вози в колесница.

— Ще вземем една каруца — предложи Херул; обърна се към Зелен камък: — Идваш ли?

— Погрижи се. Натопи Морт във водата — заръча Уондъл.

— Дадено — извика Херул.

Завъртя колесницата и пришпори конете, понесе се бързо по неравния терен.

— Ще останем с теб — успокои Уондъл магьосника.

Пламтящата кула коленичи до съсухрения Морт.

— Стой така — помоли я той. — Някои твърдят, че в усмивката на красивите момичета има магия. Уондъл! Ние успяхме!

* * *

Херул се върна с един безроден, облечен в цветовете на Кинтана, който караше каруца с четири коня. Уондъл и Зелен камък вдигнаха магьосника и го оставиха в одеялата на дъното на каруцата.

— Морт, колко време ти трябва? — попита Уондъл.

Магьосникът показва беззъбата си усмивка:

— Закарайте ме до морето. То е магическо. Ако стигнем навреме, ще оцелея.

Каруцата потегли, Херул подкара колесницата си като охрана.

— Дали да не идем с него? — попита Пламтящата кула.

— Той е в добри ръце — успокои я Уондъл. — В момента повече се тревожа за карнавала. Сандри, можеш ли да качиш трети човек?

— Ако единият е лек като нея.

— Аз мога да се кача на теглича — предложи Пламтящата кула.
— Вижте!

— Пламъче... Пламтяща кула, опасно е — разтревожи се Сандри.

— По-безопасно е от акробатиките по въже. Ти просто карай.

* * *

Беше последният ден за търговия на кервана. Глашатаите крещяха:

— Последен ден. Разпродажба! Най-ниски цени.

Пламтящата кула скочи от колесницата, преди да спрат. Изтича до табелката пред сергиите на Уондъл Пернатата змия, грабна един изгаснал въглен от огнището и започна да драска огромни черни букви върху внимателно изписания знак. Нечут-невидян излезе от временното жилище на Уондъл и започна да я наблюдава, сякаш можеше да чете.

— Промъкваш се, добре ли си?

Разбойническото момче изглеждаше почти оздравяло, макар че бе още подут.

— Перната змия, действат ме като безроден. — Сигурно бе научил това от някой клиент; „Виж, вече говоря езика ти!“ — Приличаш на печено прасе, а къде е магьосникът? Разкажи.

— По-късно. Връщай се на работа.

Сандри се заливаше от смях. Уондъл попита:

— Какво пише?

Сандри го погледна. Ясно бе какво вижда: един татуиран мъж без никакви косми, но с мехури и изгаряния по ръцете и бузите. Опита се да овладее смеха си, но не успя.

— Ами... пише „Огнена разпродажба“.

— Не биваше да позволявам на майка й да я учи да чете — изръмжа Уондъл. — Искам да се преоблека. След това ще видим дали мога да продам нещо.

* * *

Разпродажбата имаше небивал успех. Безродни и владелци се тълпяха да видят какво предлагат чуждите търговци.

Херул и Зелен камък се върнаха в късния следобед. Уондъл продаваше собствения си килим. Стоката му бе свършила рано. Двама господарски люде плащаха с катран колкото теглото на възрастен човек и някакви бижута, господарят чакаше безмълвно зад тях.

Уондъл попита:

— Магьосникът да не умря?

— Жив и здрав е — отвърна Зелен камък.

Уондъл се огледа:

— И сте го оставили сам?

Изоставянето на жив съюзник беше съвсем различно от зарязването на труп.

— Не е сам.

Макар че двамата умираха от нетърпение да разкажат, те изчакаха Уондъл да приключи продажбата. След това Зелен камък заговори:

— Отидохме право на пристанището. Събирачите от Водните демони сигурно биха спрели каруцата, но не и в присъствието на Херул и колесницата. Последваха ни. Там имаше кораб по-голям от всички, които видяхме при Лъва, и навсякъде се мотаеха моряци. Там обаче има и плаж. Не искахме да местим магьосника, затова вкарахме цялата каруца във водата. Аз се качих и вдигнах главата на Морт. Всички моряци и Водни демони искаха да чуят разказа ни. Морт лежеше полумъртъв, с беззъба усмивка, и едва шепнеше за онова, което е направил. Имаше тежки изгаряния, но някои мехури заздравяха пред очите ни. Порасна му и малко коса, отделни кичури на местата с по-леки изгаряния, но космите бяха червени. Поникнаха му зъби. Започна да се кикоти.

Херул се намеси:

— Последния път, когато го видях, стоеше до шия във водата и искаше от моряците нещо за ядене. Твърдеше, че ще плати. Питаше ги дали корабът не се нуждае от магьосник. Един моряк отиде да доведе капитана.

— Един магьосник в стихията си — отбеляза Уондъл. — Спомена ли кога ще се върне?

— Татко — възкликна Зелен камък. — Той каза, че няколко седмици няма да мръдне от морето.

— Не можем да го чакаме няколко седмици!

— Татко, той свърши своята задача!

— Изглеждаш загрижен — забеляза Пламтящата кула.

— О, Камък е прав, Пламъче. Сега обаче се налага да минем покрай торонекстите без магьосник!

— О, нали имаме Сандри.

— Аз ще ви охранявам — заяви Сандри.

Пламтящата кула попита:

— Сандри? Няма ли да се биеш?

— Можем да се отбраняваме, ако ни нападнат. Може би ще допуснат тази грешка.

— И може би това ще е достатъчно — измърмори Уондъл.

Зелен камък гледаше тълпата.

— Добра работа — отбеляза.

— Да, Камък, но май никой от тях не знае — напомни Пламтящата кула. — Янгинатеп вече го няма, а те не подозират!

— Морт каза, че ще е нужно известно време — съгласи се Зелен камък. — Манната е оскъдна, а и няма никакви магьосници. От векове никой от тях не е стъпвал тук. Откъде ще разберат хората, че магията вече действа? — Той потърка ръце. — Татко. Да си тръгваме. Ще се върнем със Саблезъб и Хитрата катеричка, и всички шамани, които можем да наемем! Помисли само какво ще платят тук за един обикновен дъжд! Ще почистим.

— Мислиш като Саблезъб — упрекна го Пламтящата кула.

— Време е — подкани ги Уондъл.

Площадът на мира бръмчеше като кошер и сделките се сключваха бързо. Както беше очаквал, Уондъл преброи двайсетина владетели. Те повече гледаха, не събираха много. Търговците сигурно

ги бяха превъзпитали по-рано... но Уондъл не сваляше очи от една групичка владетци; очакваше неприятности от тях, чудеше се дали няма да се разпръснат и да започнат да събират.

„Змийски път“ се движеше поединично, не на групи. На други също им правеше впечатление. Търговци и клиенти стояха нащрек.

Уондъл започваше да се чуди дали не е по-добре да плати на торонекстите. Да се махнат и след две седмици да се върнат с оръжия и магия... и растителна отрова, размазана по остриетата на секачите...

Не. Беше твърде късно. След като бъдат обрани от такосъбирачите, нямаше да имат достатъчно средства дори да се покажат навън. Нямаше да могат да наемат достатъчно бойци, за да се върнат, а и спечелването на няколко битки нямаше да им помогне, ако се наложи да презимуват тук.

Групичката от десетина владетци, които наблюдаваше, пресякоха площада към фургона на Ковач Мелничаров. Започнаха да събират стоки. Когато Ковач излезе да им попречи, един го удари през лицето и се разхили.

— Хей, харпии!

Площадът закипя. Викът „Хей, харпии!“ прозвуча в хор. Уондъл скочи през тезгяха с нож в ръка.

Остана изненадан да види как Сандри и Херул обръщат колесниците си и напускат площада, отдалечиха се с пълна скорост към лагера на господарските люде.

Останалото обаче му беше познато.

Безродните се разбягаха.

Повечето владетци решиха, че това не е тяхна работа, и също се скриха. Няколко души, ядосани, че забавлението им е прекъснато, се приготвиха за бой. Харпиите обаче се държаха като членове на Росомахите: събраха се наред площада, за да имат достатъчно място да се сражават, не позволяваха на никого да се приближи.

Керванджиите се въоръжиха и се втурнаха към събирачите. Дъждът от камъни изненада харпиите. Те не забелязваха и какво става сред господарските люде. Уондъл го видя съвсем бегло, но макар и нетърпелив да пробва ножа си срещу крадците от Теп, забави ход.

* * *

Водоносец наблюдаваше отстрани. Когато двете колесници приближиха лагера, към тях се присъединиха още три.

— Бойци, по местата си! — изкрещя Водоносец.

От палатките изскочиха няколко войници и заеха местата до кочияшите.

— За бой! — изкрещя Водоносец.

Сандри махна към групичката харпии:

— Ходом! В тръс!

Взе едно дълго копие в дясната си ръка. Другите кочияши последваха примера му. Войниците до тях приготвиха по едно късо копие.

— Напред!

Петте колесници се понесоха в редица през площада.

— Хвърляй!

Пет къси копия полетяха в дъга и четирима от войнствените владетели паднаха. Другите побягнаха, хвърлиха плячката си и всичко останало, което носеха. Само един се обърна и вдигна заплашително ножа си. Копието на Херул се заби право в гърдите му. Кочияшите спряха конете.

От другата страна на площада Водоносец все още строяваше пехотата си, но вече нямаше нужда. Херул натисна трупа с крак и издърпа копието си. Трима от събирачите бяха мъртви. Другите двама вероятно нямаше да оцелеят, не че някой се беше загрижил за тях.

Уондъл се приближи до единия мъртъв грабител и го обърна с крак.

На ръката му имаше стилизирана татуировка на животно с дълга муцуна. Стилът се беше променил за двайсет и две години, но...

— Росомахите — установи той.

— Радвам се, че свърши — каза Пламтящата кула.

Тя стоеше като хипнотизирана от гледката на мъртвите мъже, от време на време поглеждаше към Сандри. Той изглеждаше едновременно доволен от себе си и изненадан, че от обучението му е имало някаква полза — ставаше точно така, както го бяха учили...

— Не е свършило — отбеляза Уондъл и посочи.

Лагдрет от „Змийски път“ лежеше мъртъв пред чайната на Мелничарови. Красивата сервитьорка зад него беше ранена в рамото.

Уоншиг дойде след половин час. Изпрати двама от владелците си да увият трупа на Лагдрет.

— Занесете го у дома — нареди.

След това огледа мъртвия Росомах.

— Тези ли бяха?

— Тези или някои от ония, които се измъкнаха — отговори Уондъл. — Във всеки случай от Росомахите.

— Няма значение.

— Нима?

Уондъл остана изненадан от хладния тон на брат си.

— Няма значение — повтори Уоншиг. — Росомахите убиха мой човек. Убиха мъж от Твърдината на неутрална територия. Никога не води половинчата война, Уондъл, нали така? Успяхме ли да приспим Янгинатеп?

— Да.

— Реших да пробвам. Внесох една факла в къщата. Преди това действаше само... — Уоншиг се огледа; владелци и безродни излизаха от прикритията си, гледаха се тревожно едни други — ... по време на пожар.

— Десет хиляди години, така обеща Морт.

— Огънят гори в къщите и Росомахите не го знаят. Е, скоро ще го научат. До утре по обяд всеки от тях ще го знае.

— Имаш ли достатъчно хора, за да ги нападнеш? — попита Уондъл. — Те са силни.

— Ние също. Уондъл, аз винаги съм се старал да избягвам войните. Да създавам съюзи. Да върша услуги. Сега ще си поискам всички дългове. „Цветният пазар“ и „Бича кожа“ няма да изпратят хора, но няма да ме спрат, няма да ми попречат да разглася, че смятам да събера една обширна територия, че имам място за всеки, който иска плячка. Дали да им кажа, че господарските люде са се сражавали срещу Росомахите?

— Те се биха с тях тук, да, но може да спрат дотук. Не обещавай нищо. Ние тръгваме утре сутринта. Торонекстите сигурно ще наблюдават. Не можем да стигнем стражевия им пост преди обяд.

— Ще съсредоточат голяма част от силите си там — отбеляза Уоншиг. — Вие сте богата плячка. Такова нещо не са виждали! И няма да очакват в същото време и аз да ги нападам. Изпратиха човек с предложение за кръвни пари.

Уондъл погледна брат си.

Уоншиг се засмя:

— Така и не успя да ме намери. Аз съм неоткриваем. Отишъл в главната сграда на „Змийски път“. Там му казали, че съм се върнал в Твърдината; от Твърдината ще го пратят в старата къща на Пелзед. Все така ще се разминаваме. Проклятие, ти наистина ни донесе развлечения, Уондъл! Така и не намерих време да си върна „Чашата на мургавия“. Сключих обаче договор да я изчистя, нали? Сега е чиста като руслото на планинска река! А „Бича кожа“ не иска да плаща.

— Кога смяташ да нахлуеш в територията на Росомахите? — поинтересува се Уондъл.

— Мислех да го направя още сутринта, но по обяд ще е по-добре. Горедолу по времето, когато се появите при тях, къщите им ще горят. — Уоншиг се засмя. — Никога не води половинчатата война. Научил съм на това хората си...

— И аз моите.

— Уондъл, Уес ще доведе момчето си сутринта. Грижи се за него.

— Ще се грижа. Уоншиг? Златото е още там, по пътя на водата, по цялата Дълга улица.

— А. — Уоншиг се изправи. — Посещението ти ме научи на много неща, Уондъл. Може да се видим отново, а може и да не се.

— И аз научих много от теб, Шиг. Ще се върна.

— Сигурен съм. Може би и аз ще бъда още тук.

Когато Уес дойде, току-що започваше да се развиделява. Синът ѝ изобщо не приличаше на Шастерн. Беше дребно момче, с големи очи и замислено изражение.

— Какъвто помня теб — отбеляза Уес. — Той обаче е по-дребен. Грижи се за него, Уондъл.

— Нещата тук ще се променят — обеща той. — Може би...

— И да се променят, няма да е скоро. Моля те, вземи го.

— Може да дойде, Уес, но първо трябва да минем през торонекстите. Ако играта загрубее... — Уондъл се замисли за миг. — Ако играта загрубее, ще го изпратя обратно с един от господарските люде. Сандри знае къде е Твърдината. Той ще го доведе.

— Добре.

Уес целуна сина си. Той я погледна с големите си очи, сетне — Уондъл.

— Сбогом.

Тя се обърна и побягна.

— Пламтяща кула, това е Шастерн — представи Уондъл момчето. — Пази го. Шастерн, няма да се отделяш от нея.

„И може би така и двамата ще бъдете в безопасност“ — помисли си той.

* * *

Трийсет и седем от изпитаните хора на Уондъл дойдоха. Десет бяха безродни. Носеха големи торби, всичките си вещи, които взимаха навън. Разговаряха разпалено за новия живот.

— Кой отсъства? — попита Уондъл. — Мислех, че всички ще дойдат.

Фъбгър бе издържал уроците по бой с ножове и беше хвърлил бутилката си. Той отговори:

— Уоншиг е убедителен. Отидоха да събират при Гранитната буца. Останалите сме тук, господарю.

— Аз не съм господар. При нас няма господари. Аз съм водачът на кервана.

— За мен е все едно, господарю — засмя се Фъбгър.

— Стойте заедно — заръча Уондъл. — Зелен камък ще ви обясни какво да правите.

Двама от владелците замърмориха недоволно.

— Свиквайте! — тросна се Уондъл. — Да работиш с нас, означава да изпълняваш нареждания. Битки се печелят най-лесно, когато всички действаме заедно. Зелен камък знае езика ви. Слушайте го! Ще ви помоля да вървите покрай последния фургон. Пригответе оръжията си, не ги крийте, но и не заплашвайте никого. Ще видим дали господарите ще убедят торонекстите да ни пуснат. Аз лично не очаквам да успеят.

— Значи, ще се наложи да се бием, така ли? — попита Ковач Мелничаров.

— Така мисля, Ковач. А ти?

— И аз. — Ковач се обърна към десетте безродни, които щяха да дойдат с тях. — Всички имате прашки.

Това не беше въпрос — всички имаха оръжия. Символичните връвчици бързо изчезнаха от вратовете им.

— Погрижете се да имате достатъчно камъни.

Владелците започнаха да се мръщят. Безродни без връвчици, безродни с оръжие.

* * *

Керванът тръгна, когато се развидели достатъчно, за да се вижда. Водоносец бе излязъл с мъжете си преди тях. Господарските люде крачеха напред. Уондъл забеляза Промъквация се и Шастерн в последния фургон и престана да мисли за тях. Имаше по-сериозни тревоги.

Колесниците бяха седем, карани от Сандри и неговите приятели. Във всяка имаше кочияш и копиехвъргач. Кочияшите се опитваха да се движат заедно с кервана, но конете се запъваха прекалено много, когато вървяха със скоростта на бизоните. Затова изоставаха за известно време, след което препускаха напред, за да ги догонят.

Ескортът бе достатъчно внушителен, за да откаже всеки нападател. Слухът вече се беше разпространил: няколко Росомахи бяха нападнали кервана и господарските люде ги бяха избили. Оставете фургоните на мира! Дори най-глупавият владелец щеше да разбере. Бизоните се движеха мудро през подозрително спокойните улици.

* * *

Около обяд изпод сянката на едно дърво се показва накуцващ старец.

Опираше се с мъка на някакъв едър мъжага. Великанът бе на средна възраст, леко затлъстял и усмивката му беше по-скоро глуповата, отколкото предизвикателна. Това не го правеше по-малко страшен. Двамата смело се приближиха. Старецът вървеше приведен, осакатен, но усмивката му озадачи Уондъл. Беше като на владелец, подготвящ клопка.

Тогава Уондъл го позна:

— Трас!

— Уондъл Пернатата змия. Все така неочаквано. Е, предпочитам такива срещи пред последната ти изненада.

— Аз...

— Да ти кажа ли как се измъкнах от земите ти жив? След като изпъльзах от криптата, припаднах. Когато моят човек, Хеджак...

— Чакай, Трас. Аршур?

— Аршур Великолепни — потвърди мъжагата до Трас. — Не съм сигурен, че те помня. Имаш ли нещо за пиене?

— Бях с Алферт, когато изпи първата си чаша тук. Пребиха те и това даде начало на пожара преди двайсет и няколко години. Мислех, че си заминал с първия кораб.

— Тук ми харесва.

Минаха последния завой. Торонекстите чакаха.

Керванът продължи към тях. Търговците на Уондъл се преместиха в задните части на фургоните, готови да скочат на земята. Новите им спътници се скупчиха около Зелен камък. След минути щяха да стигнат стражевата постройка.

Накуцвайки, подпрян с една ръка на тоягата си, с другата — на Аршур, Трас все още вървеше редом с бизоните.

— Хеджак се беше отказал да ме търси и тъкмо си тръгваше, когато изпълзах от криптата...

— Трас — прекъсна го нетърпеливо Уондъл, — точно в момента съм зает. Между другото, можеш ли да се катериш по дървета?

— Приличам ли ти...

— Може — намеси се Аршур. — Ако не, аз ще го кача. Налага ли се?

— Да, отнася се и за двама ви.

Градските стражи бяха налагали Аршур по главата с тояги. Това очевидно бе оставило постоянни поражения.

Трас Притрор забеляза въоръжените торонексти напред.

— Този офицер, знам как е пострадала ръката му.

— Малко ме интересува.

— Трима господарски люде искаха да се измъкнат от Теп заедно с доспехите си. Таксосъбирачите се опитаха да ги спрат. Искане да вземат един комплект брони и оръжия.

— Трас, след малко двамата ще станете свидетели на едно наистина вълнуващо събитие.

— Вече са по-внимателни. Да не искаш да кажеш... — Трас най-сетне осъзна опасността. — Събитие. Може ли да нарека разказа „Смъртта на Уондъл Пернатата змия“?

— Ако станеш свидетел на това, ще разказваш, но те съветвам да наблюдаваш от високо и да се скриеш добре. Ако оцелееш, ще си ми длъжник.

С приближаването на гората понитата на безродните започнаха да растат. Това, доколкото си спомняше Уондъл, не се беше случвало толкова близо до Теп. Янгинатеп беше мит. Който пръв надуши ползата, щеше да натрупа големи богатства.

Водоносец беше спрял пред тях, дружината му бе увеличила броя си на петдесетина човека, строени в три редици. Зад тях имаше издигната офицерска палатка. Уондъл не познаваше господаря до нея, но Сандри се приближи до фургона му и обясни:

— Баща ми.

Удари конете с юздите и препусна към палатката.

Фургоните стигнаха портата на торонекстите.

Едрият офицер с осакатената ръка чакаше. Въоръжените и маскирани събирачи бяха около петдесет. Други чакаха в сградата, а вероятно зад нея се криеха още. Уондъл зачака да види какво ще стане.

Сандри се приближи с колесницата си до торонекстите.

— Пуснете ги да минат — нареди.

— Откъде накъде? — поинтересува се сакатият.

— Заповед от господаря главен свидетел. Този керван е освободен от такси.

— Нима, главен писарю?

Залостената врата на втория етаж на тухлената постройка се отвори. На прага се показва Егон Форигафт; зад него се мярнаха части от тъмен, стар килим. Той се наведе, за да може дневната светлина да огрее парчето пергамент в ръцете му, и зачете:

— Пълномощно от господар главен свидетел Харкарт. Торонекстите имат право на такса за всички стоки, които минават през гората. Има и допълнения.

— Достатъчно — прекъсна го сакатият офицер. — Млади господарю, ние разполагаме с пълномощно. Подписано и подпечатано. Подписано и подпечатано.

Сандри вдигна безпомощно рамене. Торонекстите излязоха напред.

— Хей, харпии! — извика Уондъл.

Бойците от кервана скочиха и се присъединиха към владелците и безродните, които вървяха отстрани. Заедно те бяха страховита дружина. Жените поеха юздите, затвориха процепите на платнищата.

— Стоките ни ли искате? — провикна се Уондъл. — Елате да си ги вземете!

— Това е договор! — изкрещя Егон Форигафт. — Господарите са задължени да помогнат на торонекстите при нападение от външен враг.

— Кой е външен враг? — Уондъл скочи от фургона и разтвори ризата си. — Аз съм Уондъл от „Змийски път“! Кой смее да твърди, че не съм владелец?

Никой не помръдна. Сандри се засмя:

— Какво пише за владелците, писарю?

Егон намери текста:

— Торонекстите се задължават да защитават господарите от граждански бунтове.

— Ние не сме задължени да ви защитаваме от владелците. Вие трябва да защитавате нас, о, недоносени песоглавци!

Един от Торонекстите хвърли камък. Удари копиехвъргача на Сандри в корема. Войникът се преви на две и повърна.

Сандри се ухили широко и вдигна копието си.

— Декларация на господаря Киринтал първи! — изкрещя Егон от горния етаж. — Между господарите и торонекстите трябва да има мир, докато този договор е в сила. Ако някой торонекст нападне господарски човек, то виновникът трябва да понесе с двойна тежест нанесените поражения; две очи за едно, два крайника за един, два живота за един. При положение, че това бъде спазено, договорът остава в сила!

— Ще го изпълним! — извика офицерът на торонекстите. — Доведете ми виновника.

Посочи към прозореца, макар че човекът, хвърлил камъка, беше изчезнал. Двама торонексти го измъкнаха навън. Офицерът го удари в корема с всичка сила, сетне отново.

— Искат ли господарите и друг да бъде наказан? — попита.

Сандри се извърна отвратен.

— Този стар пергамент ли е пълномощното? — попита Уондъл.

Сандри кимна.

— Ами ако изгори?

Сандри се засмя широко.

— Хайде! Камък! Привлечи вниманието им, докато се добера до този документ! — изкрещя Уондъл.

Торонекстите не разбираха езика от Пътя на конопа.

Камък поведе хората си към торонекстите. Уондъл се спусна към стражевата кула, но някой отвътре се досети за намеренията му. Вратата на постройката се затръшна с трясък.

— Голяма ръка! Разбий тази врата!

Голямата ръка държеше меч в десницата си и чук в другата ръка. Втурна се напред. Уондъл се затича заедно с него с наметало, увито около едната ръка, за да защити и двамата. Един торонекст излезе срещу тях, но Ковач Мелничаров го повали с прашката си. Десетина безродни бяха извадили оръжията си и върху торонекстите се сипеше дъжд от камъни. Те вдигнаха ръце, за да предпазят главите си. Още двама паднаха.

Изад постройката дойдоха двајсет от таксосъбирачите. Държаха щитове и тръгнаха напред сред дрънчене от камъни по метала. Застанаха между другарите си и бойците с прашки.

Владелците на Уондъл се втурнаха напред, но въпреки усилията на Камък не се държаха заедно. Тичаха по един, по двама и биваха посичани. Уондъл видя как дузина от хората му падат; торонекстите бяха дали два пъти по-малко жертви.

— Дим! — изкрещя един от торонекстите и посочи черния облак над Гранитната буца. — Дим! Това са домовете ни!

Уондъл се усмихна мрачно.

— Трябва да защитим домовете си!

— Я се стегнете! — извика сакатият. — Това е номер! Запалили са нещо, за да ни отвлечат вниманието! Стегнете се!

Голямата ръка удари вратата с чука си. Тя не поддаде.

— Трябва ми брадва! — изкрещя той.

Ковач, Мелничаров изтича до най-близкия фургон и взе брадва. Втурна се към Голямата ръка, преследван от един торонекст. Ковач замахна с брадвата. Торонекстът се приведе и нанесе удар с ножа си. Ковач се свлече.

— Гледайте, млади господари, как ви защитаваме!

Офицерът на торонекстите даде знак и десет въоръжени мъже се изпречиха срещу Уондъл, Голямата ръка и още четирима техни хора при вратата. Един от новите членове на кервана взе брадвата от Ковач Мелничаров и се хвърли напред, за да попадне и той под ножа на един торонекст. Голямата ръка изрева и се втурна към брадвата. Около него закипя битка. Четирима мъже го нападнаха. Голямата ръка се извъртя и халоса двама с чука си, преди да бъде повален на колене.

Група торонексти започнаха да настъпват към Уондъл.

Платнището на Уондъловия фургон се разтвори и Платмещата кула изскочи навън.

Да. Уондъл ѝ беше поверил Шастерн, но тя бе прехвърлила момчето на Нечут-невидян и сега се впусна сред торонекстките редици с факла в ръка. Скочи на гърба на един бизон, прехвърли се през главата му и се приземи пред него. Преди хилещите се торонексти да успеят да я уловят, тя достигна пилона със знамето пред постройката и се покачи по него. От върха му скочи през отворената врата на балкона, където стоеше Форигафт. Размаха факлата си победоносно.

Офицерът на торонекстите избухна в смях:

— Факли тук, в леговището на Янгинатеп!

Усмивката му бързо се смени с ужас; Пламтящата кула доближи факлата до пергамента в ръцете на Егон Форигафт. Пергаментът лумна. Тя завъртя факлата и древните церемониални килими се разгоряха.

— Хайде! — изкрещя. — Къде е пълномощното ви? Четете сега!

— Тя ритна горящия пергамент през вратата. — Няма го вече, Сандри!

Скочи от балкона върху покрива, преследвана от двама торонексти.

— Водоносец! — провикна се Сандри.

— Слушам!

— Разчисти тези боклуци!

— Слушам! Строй се! За бой! Напред!

Строените в редица господарски люде настъпиха срещу торонекстите.

Сандри грабна късото копие от ранения си копиехвъргач. То описа висока дъга във въздуха. Торонекстът на покрива изпищя и падна. Пламтящата кула се изправи и изкрещя:

— Добро попадение, Сандри.

Шестте колесници се врязаха в редиците на торонекстите. Хвърчаха копия. Уондъл остана сам срещу офицера на торонекстите със сакатата ръка. Сакатият отстъпи. Уондъл се направи, че се прицелва високо, сетне заби ножа си точно под кожената ризница на торонекста.

Уондъл се обърна и установи, че всички са спрели и го гледат.

* * *

— Лицето ти — възкликна със страхопочитание десетгодишният Шастерн. — Блестеше!

— За последен път. Надявам се.

Какво ли бяха видели.

Имаше единайсет загинали, четирима бяха от кервана.

— Други шест вероятно няма да оцелеят — каза Зелен камък. — Три пъти повече ще умрат, ако не намерим бързо лечител. Жалко, че

Морт не е тук.

— Тръгваме — отсече Уондъл. — Пътят е чист. Товарете.

— Дали да не дойда с вас? — попита Сандри.

— Някой има ли нужда от теб тук?

Сандри загледа купчината трупове.

— Сега всичко ще се промени — заяви. — Да, може някой да има нужда от мен, но...

— Тя ще се върне — увери го Уондъл. — След година. Ако все още я помниш...

— Ще ме помни — обади се Пламтящата кула зад него. — И аз няма да го забравя!

— Ще се разбере догодина. Камък, готови ли сме?

— Да.

— Тръгваме.

Уондъл погледна назад. Градът Теп не се виждаше оттук, но над хълма в подножието на Гранитната буца се издигаше дим. Не бяха много торонекстите, които щяха да се върнат у дома, за да защитават територията на Росомахите.

Дим се издигаше и на други места. Това не беше дело на Уоншиг и времето на пожарите на Янгинатеп бе отминало, но...

Теп тепърва откриваше, че огънят може да гори и на закрито.

Тъй като не вярваха в Янгинатеп, безродните нямаха навика да оставят леснозапалими боклуци. Владелците го правеха. Моряците — не. След броени дни Твърдината може би щеше да бъде единствената стабилна постройка, незасегната от огъня.

Това не беше проблем на Пернатата змия.

— Тръгвайте, Камък. Това е твоят керван. Време е да поемаш командването. Аз се връщам у дома.

ПОСЛЕСЛОВ

В течение на хилядолетия Пътят на конопа е продължавал на юг от Кондигео през провлака и южния континент. След замирането на керванната търговия пернатата змия останала символ на цивилизацията.

* * *

„Коренните“ американци, нахлули в двата континента през Сибир преди четиринайсет хиляди години, открили, че могат да използват местните мамути и коне за храна. В крайна сметка тези животни били изтребени. Когато по-късно двете Америки били завзети от европейците, там липсвали подходящи ездитни животни.

* * *

Една статия в „Лос Анжелис Таймс“ казва: „... фосилите от секвои, открити в Яма 91 (от катранените ями в Ла Бреа), показват, че огромните дървета, които сега се срещат само в планините на Северна Калифорния, са росли и по сегашния булевард «Уилшир» (28 юли 1999 г.).“

С изчезването на секвоите договорът между растенията също бил разтурен. Калифорнийският храсталак е загубил голяма част от злобата си, но някои растения още пазят остриетата, бодлите и отровите си. Конопът все така успокоява, приспива и убива жертвите си при всяка възможност.

* * *

Пчелите убийци от Теп в крайна сметка са предали оръжието си на всички кошери по земята. Пчелите вече не сключват договори с хората.

* * *

Напръстникът (или дигиталис) е загубил много от силата си. Красивото малко цвете все още причинява еуфория и смърт.

* * *

Лудостта, която обхваща хората при докосването до речно злато, все още се помни в Германия, в „Нибелунга“, и в САЩ, в такива филми като „Съкровището на Сиера Мадре“.

Легендите за заровени златни съкровища все още са актуални.

* * *

Старите хора продължават да разказват за един човек, който се наел да почисти един град от живата напаст. Когато господарите отказали да му платят, той отвел не само вредителите, а и децата на града. В крайна сметка тази история се е запечатала като „Приказката за вълшебния свирач от Хамелин“.

* * *

Историята за убийствата на Испомнос, разказвана от Теп до Кондигео, се е превърнала в опера. Накрая тя попада в ръцете на майстора на перото Уилям Шекспир и бива отразена в „Отело“.

* * *

Янгинатеп е останал мит почти четиринайсет хиляди години, заровен в катран и петрол, докато двама души не решили да добиват земно масло от катранените ями Ла Бреа.

Техните имена са Канфийлд и Доъни. Повикът на Янгинатеп и жаждата за скъпоценния метал размътили мозъците им. В Ла Бреа те се опитали да копаят нефт с лопати! Не спрели, докато не стигнали на дълбочина 55 метра, на сантиметри от задушаването. Под лопатите им започнал да блика невъзможен за дишане газ. От изпаренията започнало им се вие свят и да им се гади. В крайна сметка те потърсили партньор, който разбира от тръбопроводи; и събудили бога на огъня, за да създадат цяла нефтена империя.

* * *

През 1997 г. авторите установиха, че националният парк „Пинакълс“ е точно такъв, какъвто са го описали тук. Градински чай, розмарин, мащерка и бледата драконова хапка все още растат там и огромните пръсти и драконовите скелети продължават да стърчат от земята.

* * *

Янгинатеп подхранва огньовете, които движат милиарди самоходни коли и милиони железни птици по целия свят.

Сега не само домашните огнища, а и двигателите на тези машини служат като сетива на Янгинатеп. Нервите на огнения бог преминават по магистрали на места, където някога е имало само горски пътеки. От време на време богът на огъня насочва вниманието си към определена точка на света и тогава отново започва пожар.

Някои хора обичат да си играят с огъня.

Издание:

Автор: Лари Нивън; Джери Пурнел

Заглавие: Изпепеленият град

Преводач: Марин Загорчев

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо (не е указано)

Издател: ЕРА & Со

Град на издателя: София

Година на издаване: 2002

Тип: роман

Националност: американска

Печатница: Еспреспринт ООД

Редактор: Лилия Анастасова

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/8397>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.